Sammlung

der

griechischen Dialekt-Inschriften

von

J. Baunack, F. Bechtel, A. Bezzenberger, F. Blass, H. Collitz, W. Deecke, A. Fick, O. Hoffmann, R. Meister, P. Müllensiefen, W. Prellwitz.

Herausgegeben

von

Dr. Hermann Collitz.

Zweiter Band.

Epirus. Akarnanien. Aetolien. Aenianen. Phthiotis. Lokris. Phokis. Dodona. Achaia und seine Colonien. Delphi.

Göttingen

Verlag von Vandenhoeck & Ruprecht

1899.

Die
epirotischen, akarnanischen, aetolischen, aenianischen und phthiotischen Inschriften

von

August Fick.

Car. = Const. *Carapanos* Dodone et ses ruines. Paris 1878. 2 Bde.
W.-F. = *Wescher-Foucart* Inscriptions recueillies à Delphes. Paris 1863.

EPIRUS.

A. Bürger- und Ehrenrechtsurkunden.

Aufser n. 1339 sämmtlich auf Bronzetafeln.

1334 *Gomperz* in Archäol. epigraph. Mitteilungen aus Oesterreich V, p. 130 ff.

Ἀγαθᾶι τύχαι· βασ[ι]|λεύοντος Ἀλεξ|άνδρου, ἐπὶ προσ|τάτα Μολοσσῶν ‖ Ἀριστομά[χ]ου Ὄμ|φαλος, γραμματ|ιστᾶ δὲ Μενεδά|μου Ὄμφαλος ἔδω|⟨μ⟩καν ἰσοπολιτε‖ίαν Μολοσσῶν τ|ὸ κοινὸν Σιμίαι Ἀ|πολλωνιάται κα|τοικοῦντι ἐν Θε|πτίνωι αὐτῶι κα|[ὶ] γενεᾶι καὶ γέν‖[ει ἐκ] γενεᾶς.

Alexandros Neoptolemos Sohn regierte 342—326 vor Chr. — Mit *Ὄμφαλος* 5. 6 vgl. *Μολοσσοὶ Ὄμφαλες Χιμώλιοι* n. 1347; Ptol. III, 14, 17 erwähnt Omphalion als eine Stadt des inneren Chaoniens; *Ὀμφαλιῆες* bei Steph. Byz. s. v. *Παραυαῖοι.*

1335 *Car.* XXVII, 3; Vf. BB. III, p. 267; *Gomperz* in Archäol. epigraph. Mitt. V, p. 133.

[Βασιλεύον]τος [Ἀλ]εξάνδρου ἐπ[ὶ] | Μολοσσῶν | [προστάτα] Ἀρισ[το]μάχου Ὄμφα|[λος, γραμ]ματέο[ς δ]ὲ Μενεδάμου ‖ [Ὄμφαλος ἔδ]οξε τ[α]ῖ ἐκλησίαι (sic!) *τῶν | [Ἀπειρωτᾶν] Κτήσων εὐεργέτας ἐ|[στὶ διὸ] πολιτείαν Κτήσ|[ωνι δόμειν καὶ] γενεαῖ.*

Stammt aus demselben Jahre wie n. 1334. — *Μολοσσῶν*, welches in kleinerer Schrift allein Z. 2 bildet, war ursprünglich hinter *προστάτα* Z. 3 ausgelassen und ist nachträglich darüber eingefügt. — *Ἀλεξξάνδρου* *Gomperz*, doch kann der Buchstabenrest vor Ξ aus E entstanden sein und die Spatien sind ungleich. — 7 *ἐ[στιν καὶ ἰσο]πολιτείαν* *Gomperz.*

1336 *Car.* XXVII, 1; Vf. BB. III, p. 271; *Dittenberger* Sylloge n. 324.

Θεὸς τύχ[α· Κ]λεωμάχωι Ἀτιντᾶνι οἱ σύ|μμαχοι τῶν Ἀπειρωτᾶν ἔδωκαν ἐ|ν Ἀπείρωι ἀτέλειαν ἐ|πὶ βασιλέος Νεοπτο‖λέμου Ἀλεξάνδρου | ἐπὶ προστά(τα) Δέρκα Μο|λοσσῶν καὶ ἐντέλειαν.

Z. 1 [*Κ*]*λεωμάχωι* Vf., [*Λ*]*εωμάχωι* *Dttb.* — 6 steht *πρόστα* für *προστάτα.* — Die Worte *καὶ ἐντέλειαν* sollten eigentlich hinter *ἀτέλειαν* Z. 3 stehen, der Schreiber versah sich am gleichen Ausgange beider Wörter und fügte das ausgelassene *καὶ ἐντέλειαν* nachträglich ans Ende mit etwas kleineren Buchstaben, erst die letzten Zeichen haben die Höhe der übrigen Schrift. — Neoptolemos Alexanders Sohn regierte 313—295.

1337 *Car.* XXXII, 5; Vf. BB. III, p. 268.

[Βασιλεύοντο]ς Ἀλεξ[άνδρου ἐπὶ προ|στάτα Μολοσ]σῶν Βαχχ- | [γραμματεύο]ντος δὲ συν[έδροις Μολοσσῶν | καὶ συμμάχω]ν τῶν Μολ[οσσῶν] - ‖ - το πολετείαν.

Z. 2 *Βαχχ* kann zu *Βάχχωνος, Βάχχιδος, Βαχχίου, Βαχχίδα, Βαχχύλου, Βαχχυλίδα* ergänzt werden; *χχ* wie *Βάχχιος* *W.-F.* 18 Z. 246; 208 Z. 9. — 3 ist ergänzt nach n. 1339. — Unter Alexandros ist wol der Sohn von Pyrrhos zu verstehen, welcher 272—260 regierte.

1338 Zwei Bruchstücke einer Erzplatte. *Car.* XXIX, 2; BB. III, p. 268.

[Στρα]ταγο[ῦντος Ἀπε]ιρω|[τᾶν Ἀ]ντινόο[υ Κλαθια]τοῦ, λα| . . . . οπιο . . . . ινίσκος | Ἀεξάνδ[ρου ποθόδ]ωμα ‖ γραψα-[μένου πο]τὶ τὰν ἐκ|κλ[ησ]ίαν [Δαμάρ]χου τοῦ Δα|μέα Ἀχαι[οῦ καὶ α]ἰτουμέ|νου πολιτε[ίαν, ἔδο]ξε τοῖς | Ἀπειρώταις [πολίτα]ν εἶμεν ‖ [Δ]άμαρχον Δ[αμέα Ἀχαιὸ]ν κα|ὶ ὅμοιον τοῖς ἄ[λλοις Ἀπ]ει|ρ[ώ]τα[ις].

Die Ergänzungen ergeben sich aus n. 1339. — *Ἀντίνοος Κλαθιατός* ist wol der Molosser Antinoos Polyb. XXVII, 13. XXX, 7, 2, Anhänger Perseus und Haupt der antirömischen Partei.

In *λα . . . . οπιο* steckt ein Monatsname, etwa *λ' Ἀποτροπίου,* vgl. *Ποιτρόπιος* in Delphi; vor *-ινίσκος* ist ⊓ = *πρόστατας* zu denken, wie in n. 1339.

1339 Auf einem Kalksteine 0,70 m. ∼ 0,70 m. die Inschrift 0,40 m. ∼ 0,68 m. *Car.* I, p. 114; BB. III, p. 269 f.

Ἀγαθᾶι τύχαι. | Στραταγοῦντος Ἀπειρωτᾶν Ἀντινόου Κλαθι|ατοῦ, γραμματεύοντος δὲ συνέδροις Δοκίμου | τοῦ Κεφαλίνου Τορυδαίου, Γαμιλίου ἐμ Βουνίμαις ἕκτ(α)ι ‖ καὶ εἰκάδι, ⊓ *Λύων Εὐρώπιος, ποθόδωμα γραψαμένου Λυσα|νία τοῦ Νικολάου Καριώπου περὶ προξενίας Γαίωι Δαζούπωι | Ρεννίωι, Βρεντεσίνοι καὶ ἀπολογιζομένου τὰν εὔνοιαν, ἂν | ἔχων διατελεῖ ποτὶ τοὺς Ἀπειρώτας, δι' ἃς οἴετο δεῖν τιμα|θῆμεν αὐτονί, ἔδοξε τοῖς Ἀπειρώταις, πρόξενον εἶμεν αὐτὸν ‖ Γαῖον Δάζουπον Ῥέννιον Βρεντεσῖνον καὶ αὐτὸν καὶ ἐκγό|νους, ὑπάρχειν δὲ αὐτῶι καὶ ἀτέλειαν καὶ ἐντέλειαν καὶ ἀσφά|λειαν καὶ πολέμου*

καὶ εἰράνας τὰ ἀπὸ Ἀπειρωτᾶν καὶ γᾶς | καὶ οἰκίας ἔγκτασιν ἐν Ἀπείροι καὶ τὰ λοιπὰ τίμια πάντα | ὅσα καὶ [τοῖς ἄ]λλοις προξένοις.

Z. 4 ΕΚΤΙ für ΕΚΤΑΙ. — Mit *Βουνίμαις* Z. 3 vgl. Steph. Byz. *Βούνειμα, πόλις Ἠπείρου, οὐδετέρως . . . πλησίον Τραμπύας* und *Τραμπύα· πόλις τῆς Ἠπείρου πλησίον Βουνίμων.* — ΠΡ Z. 5 ist = *προστάτας.* — *οἶετο* Z. 8 für *ᾤετο* gehört zu den Beweisen, dass die Nordgriechen den Diphthong *ωι* nicht kannten.

1340 *Car.* XXVIII, 2; BB. III, p. 271; *Dittenberger* Sylloge n. 322.

[Θεὸς] τύχα ἀγαθά. | [Ἐπὶ π]ροστάτα Λευ|[κ]άρου ἀφικομένω|ν Ἱπποσθένεος Τει||[σία] Ἕρμωνος Σελί|νιος ἔδοξε τοῖς | Μολοσσοῖς προ|ξενίαν δόμειν | τοῖς Ἀκραγαντί||νοις.

Z. 4 *Τεισία Dttb.*, *Τείσιος* Vf.

Die Verleihung der Proxenie an ganze Gemeinden auch Bull. Corr. Hell. V, p. 400 f. (Delphi): *εἶμεν δὲ τὰν πόλιν τῶν Δελφῶν πρόξενον τᾶς πόλιος τᾶς Σαρδιανῶν* und im Proxenenverzeichnisse von Delphi Bull. Corr. Hell. VII, p. 191: *ἐν Κυφαίραι ἁ πόλις.*

1341 *Car.* XXVIII, 1; BB. III, p. 270.

[Θ]εὸς τύ[χα. | Θε]όδωρον Στομίου Ἀρ|[γε]θιῆ Μολοσσοὶ πρόξε|[νον] ἐποίησαν αὐτὸν καὶ || [γενεὰ]ν καὶ ἀσφάλειαν | [ἐν Ἀπείρ]ωι αὐτῶι καὶ ἐκ[γόνοις | ἔδωκαν ἐ]μ πολέμωι | [καὶ ἐν εἰράναι].

Z. 2 *Ἀργεθιῆ* vgl. *W.-F.* 24 *Νικαία τὸ γένος ἐξ Ἀργεθίας*, Bull. Corr. Hell. VII, p. 191 *ἐν Ἀργεθίαι Νεοπτόλεμος* und Liv. 38, 1 „Argitheam, id enim caput Athamaniae erat."

1342 *Car.* XXXIII, 2; BB. III, p. 269.

ΘΕΣ *τύχα - | - [Ἀ]πιρώταις - | - [δόμε]ιν αὐτο[ῖς - | - ἐ]πιγαμί[αν - || - Θέσ]σαλος ἐ - | - ἄλλος - | [ἐπὶ π]ροσ[τάτα | Πο]λιτ[άρχου].*

Z. 1 ΘΕΣ ist wol Schreibfehler für ΘΕΟΣ. — 7 vgl. *προστάτα πολιτ* — *Car.* XXXII, 1.

1343 *Car.* XXXII, 6; BB. III, p. 268.

— —

[ἁ Μολ]οσσῶν σ[υμμαχία | Ἀντι]γένει Θρασ - | [κατοικοῦ]ντι ἐν Δωδ[ώναι] | - ας ἔδωκε || - ν πολιτε[ίαν | - εἰς] τὸν ἅπ[αντα χρόνον].

1344 *Car.* XXXIII, 4; BB. III, p. 269.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

- α - | - [Μολ]οσσῶν - | - κτανο - | - αν Μο[λοσσῶν ‖ - π]ολιτεια - | - [Θεο]δώρῳ Σ - | - ωι.

1345 *Car.* XXXIII, 6; BB. III, p. 269.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

[πολι]τείαν Θευ[δότωι Μακεδόνι | - Θεύδο]τος Μακε[δών - | πολίταν εἶμεν Θεύδοτο]ν καὶ ὅμοι[ον τοῖς ἄλλοις Ἀπειρώταις].

B. Freilassungs- und Schenkungsurkunden,

sämmtlich auf Bronzetafeln.

1346 *Car.* XXXI, 1; BB. III, p. 272.

[Βασιλεύοντος Ἀλε]ξάνδ[ρου | προστατε]ύοντος Σαβύρ[ω|νος Μολο]σσῶν Ὀνοπέρνου | [Καρτα]τοῦ, Ἀμύμνων δὲ ‖ - [ἀ]φίητι Ϝεῖδυς - | - [ἐλ]εύθερον τὸν α[ὐτοῦ | - Μάρ]τυρες Ξ - | - Γέλων - | - ος Εὐ - ‖ - [Εὐ]ρώπι[ος] - | - αιος - | - χο -

Ὀνοπέρνου Καρτατοῦ ist ergänzt nach *Car.* XXXIII, 3 Z. 2 ρνου καρτα. Zu Ἀμύμνων vgl. Steph. Byz. s. vv. Ἄμυμνοι, Αἰγισταῖοι und Χαονία. — 5 Ϝεῖδυς ist Koseform zu einem Vollnamen wie Εἰδομένης auf Thasos, Εἰδόκριτος auf Delos (Bull. Corr. Hell. VII, p. 108), vgl. Εἰδώ = Εἰδοθέα.

1347 *Car.* XXXI, 2; BB. III, p. 273.

[Διὶ] Νάοι κα[ὶ Διώναι - | - Ἀ]πιρω[τᾶν - | προστατε]ύοντ[ος - | - ἀγα]θᾶι τύχα[ι - ‖ - μ]αχ[ος] - Νεοπάτρα Π - | - [Μολ]οσσοὶ Ὄμφαλες Χιμώ[λιοι | τ]ὰ ἴδια σώματα γυναί[κεια | τέσσ]αρα οἷς ὀνόματα Φιλὼ Μ - | - λαμα ἐλεύθερα. Μάρτ[υρες] ‖ - [Π]αυσανία Ἕκτωρ Ἀνδρ - | - [Ἕ]κτορος Ἀλκι - | - ς Νικάναρ (?) Φιδιξ - | - [Μ]ενελάου Μολοσσοὶ ‖[Ὄμφαλ]ες Χιμώλιοι.

Die Inschrift ist von derselben Hand wie n. 1346 geschrieben. — Ὄμφαλες ist durch Vocalkürzung aus Ὀμφαλῆς = Ὀμφαλέες entstanden, wodurch die consonantische Flexion Gen. Ὄμφαλος u. s. w. veranlasst wurde. — Die Namen in Z. 12 scheinen verschrieben zu sein.

1348 Die Bronzebruchstücke *Car.* XXXI, 3 und 4 sind, wie *Rangabé* Archäol. Ztg. XXXVI, p. 117 f. sah, Stücke derselben Urkunde, die aus neun Zeilen bestand. Die Zeile scheint bis zu 50 Buchstaben enthalten zu haben. BB. III, p. 274 ff.

[Ἀγαθῆι τύ]χηι. Βασιλεύον[τος Πτολεμαίου Ἀλεξ]άν[δρου]|

[ἐπὶ ναιάρ]χου δὲ Ἀμυνάνδρο[υ] . . λα . . . . [ἀφῆκ]εν Δο| - . . . . λις Κανθάραν ἐλ[ευθ]έραν [αὐτὰν καὶ] γέν[ος ἐκ] γενεᾶ[ς | εἰς τὸν ἅπα]ντα χρόνον. Μὴ ἐξέσστω [δὲ Κα]νθάρας μηθένα κατα[δουλίζ||εσθαι ὡς οὔ]σας Κρατεραίου θυγατρ[ὸς καὶ ἐλ]ευθέρας. Εἰὰν δέ τις ἐφά|-[πτηται ἢ αὐ]τᾶς ἢ τᾶς γενεᾶς . . . . . γενεὰ γινέσθω κατάνομ[ος | . . . . ν]όμους τῶν ἐφ[απτο]μένων μήτε κτήματα ἀλλ[ὰ] | . . . . ο αὐτοὶ καὶ γενεα . . . . . . σαν ἢ αὐτᾶς Κανθάρας | - . . . . αὐτᾶς ἢ ἐγγόν[ων] . . . . κηται.

Z. 2—3 etwa Δο[κίμα Πεια]λίς. — 5 ist wiederhergestellt durch Vergleichung mit *W.-F.* 270. Gesperrter Druck bezeichnet das zweite Bruchstück.

1349 *Car.* XXX, 4; BB. III, p. 275.

Ἀγαθαῖ τύχαι. | Στραταγοῦντος Ἀπειρωτᾶν Ἀν|δρονίκου Ὑγχεστοῦ ἀφῆκε | ἐλευθέραν Φιλίσταν Νεί||κανδρος Ἀνεροίτα Ταλαι|ὰν ἄτεκνος. Μάρτυρες Δό|κιμος Βοΐσκου, Εὐρύνους Δέρκα, Ἀντίοχος Μενε|φύλευ (sic!), Ἄνδροκος Νικο||μάχου Ταλαιᾶνες, Βο|ΐσκος Νεικάνδρου Ὀποῦ|ος.

1350 *Car.* XXX, 5; BB. III, p. 275; *Dittenberger* Sylloge n. 442.

Ἀγαθαῖ τύχαι. Στραταγοῦντ|ος Ἀπειρωτᾶν Λυσανία Καρώπου | προσστατεύοντος Μολοσσῶν Ἐχελάου | Παρώρου ἀφῆκε Ἀντίβολος Νικάνορος Δα̣||εσστὸς ἐλεύθερον Ἀνδρομένη τὸν αὐτοῦ | [ἄτ]εκνος ὤν. Μάρτυρες Ἀγέλαος Ἀτιόχου (sic!), Λυκόφρων | [Ἀν]τιόχου, Δέξανδρος Κεφάλου, Ἀγέλαιο(ς) | [Ἀν]ικάτου Κολπαῖοι.

Z. 7 ΑΓΕΛΑΙΟΟ. — [Λυσαν]ικάτου *Dttb.* doch vgl. Ἀνίκα[τος] n. 1358. — Λυσανία Καρώπου = Λυσανία τοῦ Νικολάου Καρώπου n. 1339. — Die Πάρωροι sind die Παρωραῖοι Strabos 325 f.

1351 *Car.* XXVII, 2; BB. III, p. 276.

[Ἀπέ]λυσαν [Γ]ρύπωνα τοίδε ξενι|[κ]α[ῖ λ]ύ|σει Θεόδοτος, Ἀλεξίμαχος, | Σα[μ]ίθα, Γάλαιθος, Ξένυς. Μάρτυ|ρες Μολλοσσῶν (sic!) Ἀνδρόκκας Δωδω||ναῖος, Φίλιππος Δ[ω]δωναῖος, Φιλόξενος Δω|δωναῖος, Δράιπος Δωδωναῖος, Ἀγίλαιος Δω|δωναῖος, Κραῖνυς Φοινατός, Ἀμύνανδρος Δω|δωναῖος· Θρεσπωτῶν (sic!) οἵδε· Δόκιμος Λαρισαῖος, | Πείανδρος Ἐλεαῖος, Μένανδρος Τιαῖος, Ἀλέξα||νδρος Τιαῖος, Δείνων ὁ Ὀξουχάρου, Φίλιππο[ς] | Φίλων Ὀνόπερνος. Ἐπὶ προστάτα Φιλοξ|ένου Ὀνοπέρν[ου. Διὸς] Νάου Διώνας.

Z. 1: ιΡΥΓΡΩΝΑ. — 10 ΘΟΞ, *Θοξουχάρου* C. — Mit *ξενικαῖ λύσει* vgl. *ξενικῆ* auf jüngeren thessalischen Inschriften *Leake* N. G. n. 176—179, *Ἐφημ. ἀρχαιολ.* 192—195.

1352 *Car.* XXX, 2; BB. III, p. 278.

Ἐπὶ προστάτα Μο|λοσσῶν Κεφάλου Π|είαλος ἀφῆκε Ἡρα-[κ]|λείδας Σώπατρο[ν] ‖ Ἐτοίμαχον ἐλευθέ[ρ|ο]υς καὶ αὐτοὺς κ[αὶ | ἐκ]γόνους. Μάρτ[υ|ρ]ες Πελέων Χέρα[δ|ρο]ς, Ἀγέλαος Μέν[ιος ‖ Ἄμυ]μνος, Δαμοίτας Χ[έ|ρα]δρος, Θεύδοτος Χ[έ|ρα]-δρος, Πολύξενος | . . . ασσος.

Z. 9 oder *Μεν[έα]*.

Zu *Πείαλος* vgl. *Πιάλεια· πόλις Θεσσαλικὴ ὑπὸ τὸ Κερκετικὸν ὄρος* (an der Grenze von Epirus) Steph. Byz. und *Σωσίβιος Σωσιβίου Πεελεύς Kumanud. Ἀττ. ἐπιγρ. ἐπιτύμβ.* n. 2310. Nach Paus. I, 11, 1 ist *Πίελος* der Sohn des Pyrrhos-Neoptolemos und der Andromache. *Πίελος δὲ αὐτοῦ κατέμεινεν ἐν Ἠπείρῳ καὶ ἐς πρόγονον τοῦτον ἀνέβαινε Πύρρος τε ὁ Αἰακίδου καὶ οἱ πατέρες ἀλλ' οὐκ ἐς Μολοσσόν.* Die *Πίαλες* waren also der königliche Stamm der Molosser. Vielleicht hat die Aehnlichkeit von *Πεελεύς* und *Πηλεύς* den Anlass zu der Ableitung des molossischen Königshauses von den Aeakiden gegeben?

1353 *Car.* XXX, 3; BB. III, p. 279.

[Θεὸς τ]ύχαι. Ἐπὶ προστ[άτα Μολοσσῶν] | . . . . . ς Ἀριστοβούλα καὶ - | . . . . . ς Φίλιπον ἐλεύ[θερον ἀφίεντι | ἐπὶ λ]ύσει. Μάρτυρες Δ - ‖ . . . ιος Δαμίσκος Ἀμα - | . . . ς Ἀργι - Δαμ - | - ιου.

1354 *Car.* XXXII, 1; BB. III, p. 279; *Rangabé* in Arch. Ztg. XXXVI, p. 118.

. . . . . [Μ]ενέλαο[ς] . . . | . . . . . . ον ἀπέλυ[σε | ἐπ]ὶ λύσει τριῶ[ν μνᾶν | ἐπὶ] προστάτα Πολιτ[άρχου] ‖ Φειδολάου. Μάρ|[τ]υρες Ἄρμενος Ἀλέξ|ανδρος Ἀνδ[ρομένη]ς | Φειδύλα Εὐ . . . . Κοι|λωποὶ Δύος . . . . . ος ‖ Κέλαιθος.

Z. 4 *Πολιτ[άρχου]* oder *Πολιτ[είδα]*? — 10 Zu *Κέλαιθος* vgl. *Κέλαιθοι, Κελαιθεῖς* St. Byz. s. v. *W.-F.* 91: *Κράτεια τὸ γένος ἐκ Κελαίθας.*

1355 *Car.* XXXIII, 1 ist mit XXXIII, 11 zu verbinden. BB. III, p. 280. Das zweite Bruchstück ist durch gesperrten Druck bezeichnet.

- Δωδ[ωναῖος | - Πά]ρωρος προσ[τατεύοντος | - Κε]λαίθου. Μάρ[τυ]ρ ε ς τ ο ί δ[ε] | σεαμβυς Κέλ[αι]θ ο ς, Φ ι λ λ - ‖ - είας Κίλαιθος.

1356 *Car.* XXIX, 3; BB. III, p. 282; *Dittenberger* Sylloge n. 443.

Θεὸ[ς τύ]χα. Ματυδίκα | Πο[λύξ]ενον ἐξεπρίατο | [ἀπὸ Δ]αμοξένας μνᾶς | [ἀρ]γυρίου. Μάρτυρες || Ἀλεξάνωρ, Φαττίδας, | [Σκ]οπαῖος, Εὐκλείδας. | [Ἐπ]ὶ ναιάρχου Μενεχάρ|[μου], ἐπὶ προσστάτα Μολ|[οσσ]οῦ Ἀγέα. Δύος || - Φοιvατοί.

Z. 3 *πὰρ* Vf. *ἀπὸ* *Dttb.* — 9 *Μολ[οσσῶν] . . . ουα Γέλλυος* *Dttb.* wofür der Raum nicht genügt. Der Prostates hiess Molossos S. des Ageas. Der Name *Δύος* auch n. 1354.

1357 *Gomperz* in Archäol. epigr. Mitt. aus Oesterreich V, p. 134.

[Επὶ] προστά[τα Μολοσσῶν] | . . . . . νου Ἀνξ - . . . . | . . . . . ἀφῆκε Γέλων | . . . . ος ἐλεύθερ[ον] . . . . . . || . . . . ειν ὅπαι κα θ[έλῃ] . . . . | . . ἀπὸ τᾶς σά]μερον ἁμέρα[ς. | Μάρτυρες Ἀ]μύνανδρος . . . . | . . . Ἀμυνάνδ[ρου] . . . . | . . . . Εὐδάμου.

Ergänzt von *Gomperz.* Z. 5 etwa *[ἀποτρέχ]ειν, ὅπαι κα θέλῃ* nach *W.-F.* 373, 9—10. — Zu Z. 6 vergleicht *Gomperz W.-F.* 172, 6 *εἶμεν δὲ ἐλευθέρους αὐτοὺς ἀπὸ τᾶσδε τᾶς ἁμέρας.*

1358 *Gomperz* in Archäol. epigr. Mitt. aus Oesterreich V, p. 135 f.

[Προστατεύοντο]ς Μολο[σσῶν] | . . . . νος Φοιν[ατοῦ] | . . . . μίσκου Μ . . . . . . | . . . . ον αποτ . . . . || . . . . ν ἀπὸ τε τα . . . . . . | . . . . . ς. Μάρτυρες Σ . . . . | . . Δωδωναῖοι, Ἀνίκα[τος] . | . . . ρου, Φίλλιος Δ . . . . | . . . . ιτας . . . .

Z. 4 lies *[ἐλεύθερ]ον ἀποτ[ρέχειν ὅπαι κα θέλῃ]*? — 5 *ἀπό τε τᾶ[ς σάμερον ἁμέρα]ς*?

1359 *Car.* XXX, 1; BB. III, p. 280.

[Θ]εὸς [τύ]χα ἀγαθά. Βοΐ[σκος] | Φορμίονος Ἐχενίκα Ἀν[τί]|φα Εὐχὼ ἐλευθέραν ἀφίεν[τι αὐ]|τοὶ ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ τῶν ἐκγόνω[ν αὐ]||τὰν καὶ γένος ἐκ γενεᾶς, [ἐπεὶ ἂν Βοΐ]|σκος καὶ Δαμναγόρα τελ[ευτάσ]|ωντι καὶ Φορμίσκος ἡβά[σῃ τρα]|πεῖσθαι ὅπαι κα θέλῃ[ι. Μάρτυρ]|ες Λάγορος Βατελωι . . . . . || λος Ὁπλαῖνος, Πολυπ[είθης Ὁπ]|λαῖνος, Σιμίας Κέλα[ιθος].

Z. 7—8 hergestellt nach *W.-F.* 189, 2; 200, 4; 52, 9. *ἡβάσῃ* nach 300, 7; 306. — 8 *[τρα]πεῖσθαι* *Gomperz.*

1360 *Car.* XXXII, 4; BB. III, p. 281.

Θεὸς τύχα. Ὑμένιος Λυσ[ανία Ἑρμ]|ιόνα Ἕρμων Πτο[λέμαιον] | ξενικαῖ λύσι ἀ[πέλυσαν]. | Μάρτυρες Ἀγέλα[ος . . . . . || Τριπο]λίσι ι, Δαμοσθένης.

Z. 5 [*Τριπο*]*λίσιοι* ist ergänzt nach *Τριπόλισσοι, ἔθνος Θεσπρωτικὸν, οὓς καὶ Τριπολισσίους καλεῖ Ῥιανὸς ἐν τῷ ιέ.* Steph. Byz. s. v.

1361 *Car.* XXXIII, 5; BB. III, p. 281.

. . . *ἀφίησι* - | . *Φιλόθιν* - | *καὶ γενεὰν κα*[*ὶ* - | - *εἰ*]*ς τὸν ἅπαν*[*τα χρόνον* - || *Ἀρ*]*ετάφιλος* - | [*Μά*]*ρτυρες* - | - *ανα.*

1362 *Car.* XXXIII, 7; BB. III, p. 281.

Es sind nur wenige Worte zu erkennen: 3 *Μάρτυρες*, 4—5 *Κεφ*[*άλου*], 5 *Εὔχων Ὀπ*[*λαῖνος*] oder *Ὀπ*[*οῦος*]. Mit dem Ethnikon *Ὀποῦος* vgl. *Ἐπουία, πόλις, ἡ νῦν Ἀμβρακία* Steph. Byz.

1363 *Car.* XXXIII, 12; BB. III, p. 282.

- *πικτασ* - | - *ομα* - | - *ναοικα.*

Wie es scheint wird ein *σῶμα ἀνδρεῖον, ὧι Ἐ*[*πικτᾶς ὄν*]*ομα* [*Διὶ*] *Νάοι κα*[*ὶ Διώναι*] geweiht.

1364 *Car.* XXIX, 4; BB. III, p. 281 enthält keine Freilassung, sondern eine Widmung. Die Worte - *οιναιοι* | - *ωναι* | - *εσευχαν* | - *μύων* sind wol zu lesen: [*Ἀ*]*σιναῖοι* | [*Διὶ Ναίωι καὶ Δι*]*ώναι* | [*ἐκτελέσαντ*]*ες εὐχάν.*

1365 *Car.* XXIX, 1; *Rangabé* Archäol. Ztg. XXXVI, p. 116; BB. III, p. 283.

Θεὸς τύχα . . . . . [*τ*]|*αῖ συμμ* . . . . . | *δίδωτι* [*οἶκον κ*]|*αὶ τὰ ἐπίπολα* || *ἅπαντα, ἄρου*|*ραν ἀγ Κόσσωι,* | *λειμῶνα ἐπ'* | *Ἀθερίωι, ἀμπέ*|*λους πὰρ Κόται κ*[*αὶ*] || *οἰκόπεδον* | [*ἐ*]*πὶ προστ*[*ά*]*τα* | [*Μν*]*άσωνος* | [*Κε*]*λαίθου.*

Z. 2 *τᾶι συμμ*[*αχίαι*] *Rangabé*, *συμμ*[*ορίαι*] Vf.

C. Rechtsurkunden unbestimmten Inhalts.

1366 *Car.* XXXII, 7; BB. III, p. 282.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

ακορ - | *αὐτῶι καὶ γ*[*ενεαῖ*] | *ἐπὶ προστά*[*τα*] - | *ος διωλεσ* - || *οχος Ὁριάτ*[*ας* - *Μολ*]|*οσσῶν ἐπὶ* - | [*θ*]*εὸς τύχα.*

Mit - *οχος Ὁριάτ*[*ας*] vgl. den nur von Livius 45, 26 erwähnten Ort Horreum.

1367 *Car.* XXXIII, 3; BB. III, p. 283.

- *ς Εὔπλε* - | [*Ὀνοπέ*]*ρνου Καρτα*[*τοῦ*] | - *ου, γραμμα*[*τεύοντος*] - *α Γενναίου.*

Mit *Γενναίου* vgl. Steph. Byz. *Γενοαῖοι, ἔθνος Μολοσσίας, ἀπὸ Γενόου ἄρχοντος αὐτῶν, Ῥιανὸς τετάρτῃ Θεσσαλικῶν.*

D. Weihinschriften.

1368 Steininschrift. *Carapanos* Archäol. Ztg. XXXVI, (1878) p. 115. Abbildung t. 13; *Dittenberger* Sylloge n. 147.

[Βασιλεὺ]ς Πύρρο[ς καὶ] | Ἀπειρ[ῶ]ται καὶ Τα[ραντῖνοι] | ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ | συμμάχων Διὶ Να[ίωι].

Z. 2 [*Ἠπειρῶ*]*ται καὶ τα*[*ῦτα*] *Car.*, [*Ἀπειρῶ*]*ται καὶ Τ*[*αραντῖνοι*] *Dttb.* 3 *καὶ* [*ἀπὸ*] *Car.*, *καὶ* [*τῶν*] *Dttb.*

1369 Auf einem Spiegel. *Car.* XXV, 1; BB. III, p. 281.

Πολυξένα | τά γε|ν ἀντίθη|τι τοῖ Διὶ ‖ καὶ χρήματα.

τά γεν = *τά γε* nach *Baunack* in Curtius Studien, oder *ταγέν*?

1370 *Car.* XXXII, 3; BB. III, p. 283.

- ν ἀγωνοθέ[ταν - | Ἀν]δρομάχου - | [τὸ κοινὸν τ]ῶν Θεσπρωτ[ῶν | καὶ] τοὶ ναΐκοὶ εὔ[θυνοι ‖ - ἕν]εκα.

1371 Inschrift am inneren Rande eines Gefäfses. *Car.* XXV, 2.

Ἐπὶ ἀγωνοθέτα Μαχάτα Παρθαίου Διὶ Νάου (sic!) *καὶ Διώναι.*

1372 *Car.* XXVI, 1.

Ὠφελίων Ἀφροδίται ἀνέθηκε.

1373 Auf einem Gefäfsrande. *Car.* XXIII, 5.

Σώταιρος ἀνέθηκε Διὶ Ναίωι.

1374 Desgl. *Car.* XXIII, 6.

Δωρόβιος Διὶ Νάοι ἀνέθηκε, ἃ Διοπέθης (sic!) *εὔξατο.*

1375 Desgl. *Car.* XXIV, 4.

Αὐταγαθίδας Διὶ Ναίωι Αὐτοκρατίδας Διὶ Νάωι.

1376 u. **1377** *Car.* XXIII, 7 und 8 finden sich auf dem Boden von Weihgefäfsen die Inschriften *ευπο* und *συπο* d. i. *εὖ πῶ* und *σύπω* = *σύμπω* vgl. *χαῖρε καὶ πῶ* Alcaeus frg. 54 *Bergk*[4].

AKARNANIEN.

A. Beschlüsse des Bundes der Akarnanen.

1379 Stele, gefunden zu Sparta, hgg. in Minuskeln von *Kumanudes* *Ἀθήν.* I, p. 253 f.; *Foucart* in den Explicat. zu Lebas II, p. 144 (n. 194[d]); BB. VII, p. 242; *Cauer* Del.² n. 240; *Dittenberger* Sylloge n. 321.

Ἐπὶ ἱεραπόλου τοῖ Ἀπόλλωνι τοῖ Ἀ|κτίοι Θευδότου τοῦ Σώτωνος Ἀνα|κτοριέος, γραμματέος δὲ ταῖ βου|λαῖ Κλεάνδρου τοῦ Λυκίσκου Ἀνα||κτοριέος, προμνάμονος δὲ Σωπά|τρου τοῦ Σωτίωνος Ἀνακτοριέος | καὶ συμπρομναμόνων Ἀριστάν|δρου τοῦ Ἀρχεστράτου Θυρρείου, | Ἀλεξιμάχου τοῦ Καρδαμίωνος Λι||μναίου, Φιλιστίωνος τοῦ Δεξάν|δρου Ματροπολίτα, μηνὸς Κουρο|τρόπου, ἔδοξε ταῖ βουλαῖ καὶ | τοῖ κοινοῖ τῶν Ἀκαρνάνων προξένους | εἶμεγ καὶ εὐεργέτας τοῦ κοινοῦ || τῶν Ἀκαρνάνωγ κατὰ τὸν νόμον Γό[ρ]||γιν Ἀλκαμένεος, Δαμαισίδαν Ἀν|δροβόλου, Λαχάρη Ἐπηράτου Λακε|δαιμονίους, αὐτοὺς καὶ ἐκγόνους, καὶ εἶμεν αὐτοῖς ἀσφάλειαγ καὶ ἀ||συλίαγ καὶ πολέμου καὶ εἰράνας | καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ | τὰ ἄλλα τίμια καὶ φιλάνθρωπα πάν|τα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις | καὶ εὐεργέταις τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀ||καρνάνων ὑπάρχει.

Z. 10. 11 *Δεξαν|διου Kum.* ist wol Druckfehler. — 15. 16 *Γό[ρ]||γιν* ergänzt *Kum.*

Σώτων und *Σωτίων* sind Koseformen zu *Σωτάνωρ*, *Σώτανδρος* vgl. zu n. 324, *Σωτάρετος* Delos: Bull. Corr. Hell. VII, p. 77.

Abfassungszeit kurz nach 200 v. Chr., etwas vor n. 1380 anzusetzen.

1380 Stein, gefunden 1813 zu Punta=Aktion. *Leake* NG. IV, p. 27, n. 168; CIG. 1793; *Lebas* II, n. 1043. Schrift A und A. — BB. VII, p. 242 f.; (a. *Cauer* Del.² n. 241).

a (links).

Ἐπ' ἱεραπόλου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Ἀκτίωι Φιλ[ή]μονος | προμνάμονος δὲ Ἀγήτα τοῦ Νικία Ἀλυζείου | συμπρομναμόνων δὲ Ναυσιμάχου τοῦ Ἀριστοκλέ|ος Ἀστακοῦ, Φιλοξένου τοῦ Ἡρακλείτου Φοιτιᾶνος, || γραμματέος δὲ ταῖ βουλᾶι Προίτου

τοῦ Διοπείθεος | Ματροπολίτα, Κουροτρόπου, ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ | τῶι κοινῶι τῶν Ἀκαρνάνων προξένους εἶμεν | καὶ εὐεργέτας τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀκαρνάνων κατὰ | τὸν νόμον Ἀγασίαν Ὀλυμπίωνος Πατρῆ, Πόπλιον, || Λεύκιον, τοὺς Ποπλίου Ἀκιλίους Ῥωμαί|ους καὶ εἶμεν αὐτοῖς | καὶ ἐκγόνοις ἐν Ἀκαρνανίαι ἀσφάλειαν καὶ αὐτοῖς | καὶ χρήμασι καὶ κατὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ | πολέμου καὶ εἰράνας καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν || καὶ τὰ ἄλλα τίμια καὶ φιλάνθρωπα πάντα, ὅσα καὶ τοῖς | ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τοῦ κοινοῦ τῶν | Ἀκαρνάνων ὑπάρχει.

Z. 1 ΕΠΙΕΡΑΠΟΛΟΥ: *ἐπὶ ἱεραπόλου Boeckh.* — 2 *ος* in *προμνάμονος* ist nachträglich darübergesetzt.

---

b (rechts).

Ἐπὶ στρα[ταγοῦ] . . . . | ωνος Οἰν[ιάδα] . . . . | χου τοῦ . . . . | ἔδοξε τᾶ[ι βουλᾶι καὶ τῶι κοινῶι τῶν Ἀκαρνάνων προξέ]||νους ε[ἶμεν καὶ εὐεργέτας τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀκαρ]|νάνων [κατὰ τὸν νόμον . . . . καὶ] | Πανσαν[ίαν . . . . . καὶ εἶμεν αὐτοῖς καὶ ἐκγόνοις] | ἐν Ἀκαρ[νανίαι ἀσφάλειαν καὶ αὐτοῖς καὶ χρήμασι] | καὶ κατ[ὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ πολέμου καὶ] || εἰράνας [καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ τὰ ἄλλα τί]|μια καὶ φ[ιλάνθρωπα πάντα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξέ]|νοις κα[ὶ εὐεργέταις τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀκαρ]|νάνω[ν ὑπάρχει].

Die Ergänzung der allein erhaltenen durch gesperrten Druck hervorgehobenen Zeilenanfänge rührt von *Boeckh* her. Oiniadai (Z. 2) wurde erst 189 von den Aetolern wieder an die Akarnanen abgetreten.

---

c (hart unter b).

Ἐπ' ἱεραπόλ[ου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Ἀκτίωι Φιλήμονος, προμνάμο]|νος δὲ [Ἀγήτα τοῦ Νικία Ἀλυζείου, συμπρομναμόνων δὲ] | Ναυσιμ[άχου τοῦ Ἀριστοκλέος Ἀστακοῦ, Φιλοξένου τοῦ Ἡ]|ρακλείτο[υ Φοιτιᾶνος, γραμματέος δὲ τᾶι βουλᾶι Προίτου τοῦ] || Διοπεί[θεος Ματρολίτα . . . . . . ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶ]|ι κοινῶι τ[ῶν Ἀκαρνάνων προξένους εἶμεν καὶ εὐεργέτας τοῦ κοι]|νοῦ τ[ῶν Ἀκαρνάνων κατὰ τὸν νόμον] . . . . | Ἐμμε[νίδαν] . . . . | Λεοντί[νους καὶ εἶμεν αὐτοῖς καὶ ἐκγόνοις ἐν Ἀκαρνανί]||αι ἀσφ[άλειαν καὶ αὐτοῖς καὶ χρήμασι καὶ κατὰ γᾶν καὶ κατὰ] | θάλα[σσαν καὶ πολέμου καὶ εἰράνας καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγ]|κτησι[ν καὶ τὰ ἄλλα τίμια

καὶ φιλάνθρωπα πάντα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλ]|λοις π[ροξένοις καὶ εὐεργέταις τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀκαρνάνων] | ὑπάρ[χει].

Wiederhergestellt von *Boeckh.*

B. Stratos.

1381 *Leake* NG. n. 2 „At Lepenu"; CIG. 1794ʹ; *Lebas* II, n. 1038; *Heuzey* Mont Olympe et l'Acarnanie n. 64. — BB. VII, p. 244; *Cauer* Del.² n. 244.

Δικκὼ | Λάμπωνος.

1382 *Heuzey* n. 64 „A Sourovigli". — BB. ebd.

Σαρπ[ηδόνος] | Κλεάν[δρου] | Σωσίλλ[ας] | Ἀνθίδ[ος].

Die Ergänzungen sind natürlich ungewiss.

1383 Münzlegende. *Imhoof-Blumer* Numismatische Ztschr. X, (Wien 1878) p. 14; *Weil* Ztschr. f. Numism. VII, (Berlin 1880) p. 124. — *Cauer* Del.² n. 246.

Ἁγημών.

1384 Desgl. *Imhoof-Blumer* a. a. O. p. 17 u. 163.

Στρατίων.

C. Anaktorion.

1385 CIG. 1794 (nach Meletios); *Lebas* II, n. 1046; vgl. *Leake* NG. IV, 21. 22. — BB. VII, 244 f.

a. *Μαχάτας [ἐ]πόησε.*

b. *Δ[α]φάνης Λασθένεος Ἀσκλαπιῶι | ἀνέθηκε | Μαχάτας ἐπόησε.*

Zwischen beiden metrische Weihinschrift nicht im Dialekt.

1386 CIG. 1794ᶜ (Meletios); *Lebas* II, n. 1051. — BB. VII, p. 245.

Τελλίας Πυθίωνος.

1387 *Heuzey* n. 71 (A). — BB. ebd.

Καλλαίσχρου.

1388 *Leake* NG. n. 167; CIG. 1794 f.; *Lebas* II, n. 1050. — BB. ebd.

Στίλπας.

D. Thyrrheion.

1389 *Leake* NG. IV, n. 164 „At Ai Vasili" = Thyrrheion nach *Bursian* Geogr. v. Griech. I, p. 112; CIG. 1793^b; *Lebas* II, n. 1047. — BB. ebd.; *Cauer* Del.² n. 242.

Πρύτανις | Πολύευκτος Θεοδότου, | ἑστία | Λυσιάς Μενοιτίου, || ὑποπρυτάνιες | Ἐπικράτης Δωριμάχου | Λεωνίδας Λεωνίδα | Ἁγησίστρατος Μνασιστράτου | Μένανδρος Μενάνδρου || Σωτέλης Ἐπιτέλεος | Λαμίσκος Λέοντος, | μάντις | Εὔξενος Λαζίμου, | αὐλητὰς || Λέων Λεοντίσκου, | ἱεροφόρος Φίλιππος Πολυεύκτου, | μάγειρος Νίκανδρος Σωκράτεος, | διάκονος Πρῶτος Δημητρίου, | ἀρχοινοχοῦς Κάλλιππος Πολυεύκτου, || ἱεροθύτας | Καλλικράτης Καλλικράτεος.

Schrift A. — 3. 4 *Boeckh*: *ἑστία*[*ρχος*] *Λυσίας*, aber *ἑστία* ist wol fem. zu *ἕστιος*, vgl. auch *ἑστία πόλεως* auf späten lakonischen Inschriften CIG. 1435. 1439. 1440. 1442. 1446. — 13 *Λαξίμου Boeckh.*

1390 *Heuzey* n. 66 „A H^os^ Vasilios." (A). — BB. VII, p. 245.

Ἀριστώνεια χαῖρε.

1391 *Heuzey* n. 68 „Au même lieu." (A). — BB. VII, p. 246.

Ἔρωσις χαῖρε.

1392 *Heuzey* n. 69 „Au même lieu." (A). — BB. ebd.

[Κ]λειοῖ | χαῖρε.

1393 *Leake* NG. IV, n. 165 „At Ai Vasili"; CIG. 1794^e; *Lebas* II, n. 1054. (A). — BB. VII, p. 245.

Ἀνθὶς χαῖρε.

1394 *Heuzey* n. 67 „Au même lieu." (A). — BB. VII, p. 246.

Ἀμφιλαίδα χαῖρε.

E. Palairos.

1395 *Heuzey* n. 72 „Kekropoulo" (A). — *Cauer* Del.² n. 243.

Ἀθάνας, | Διός.

1396 *Heuzey* n. 73 „Au même endroit". (A). — BB. VII, p. 246.

Δικαίας.

1397 *Heuzey* n. 74 „Au même endroit". (A). — BB. ebd.

Κλευμένης | [Σ]τίλπωνο[ς].

1398 *Heuzey* n. 75 „Au même endroit." (A). — BB. ebd.

. *θαναΛ* enthält den Namen *Ἀθανάδας.*

1399 *Heuzey* n. 76. (A). — BB. ebd.

Κριτοβούλα.

F. Alyzia.

1400 *Heuzey* n. 77 „A Kandila, sur une base de marbre noir." (A). BB. VII p. 246.

Ὑγιείαι | Ἱππονίκα | Μεννείας.

Der Name Menneias kommt auch auf einer akarnanischen Münze vor, *Mionnet* II, 79.

G. Phoitiai.

1401 *Heuzey* n. 65 „Parmi les ruines de Porta." (A). — BB. VII, p. 246.

Αἰολίας | τᾶς χρηστᾶς.

Heuzey liest Z. 1 *Αἰθ[ρ]ίας.*

H. Astakos.

1402 *Heuzey* n. 78 „Dans la vallée de Dragomesti." Gute Schrift. — BB. VII, p. 246.

Σωτίωνος.

1403 *Heuzey* n. 79 „Au même endroit." (A). — BB. ebd.

[Λα]άνασσα Ἀριστομένης.
[Λε]οντέος Μεννέα.

1404 *Heuzey* n. 80 „Au même endroit." (A). — BB. ebd.

Φρύνιχ[ος] | Ἀλεξ -

I. Oiniadai.

1405 *Leake* NG. n. 163 „At Katokhi"; „literis optimae aetatis" *Boeckh* CIG. 1796[b]; *Lebas* II, n. 1034. — BB. VII, p. 246 f.

Φορμίων | Θυίωνος.

Vgl. *Θυιωνίδας* spartan. Ephor um 400, Bull. Corr. Hell. III, p. 12.

1406 CIG. 1795 (nach Cyriacus); *Lebas* II, n. 1055. — BB. VII, p. 247.

Κέφαλος Πραύχου.
Ἀνδρόνικος | Τέλωνος | χαῖρε.

1407 CIG. 1796 (nach Cyriacus); *Lebas* II, n. 1037. — BB. ebd.

Ἀριστίδας.

1408 *Lebas* II, n. 1036. — *Cauer* Del.[2] n. 245.

Ἐπιτέλεος.

AETOLIEN.

A. Beschlüsse des Bundes der Aetoler.

1409 Delphi „sur le mur pélasgique, qui soutient du sud la terrasse où s'élevait le temple d'Apollon" *Haussoullier* Bull. Corr. Hell. V, p. 404 n. 14. — *Cauer* Del.[2] n. 235; *Dittenberger* Sylloge n. 325.

Στραταγέοντος Τιμαίου ἔδοξε τοῖς | Αἰτωλοῖς· μηθένα τῶν ἐν Δελφοῖς συνοί|κων ἀτελέα εἶμεν, εἴ κα μὴ δοθῆ[ι] παρὰ | τᾶς πόλιος τῶν Δελφῶν ἀτέλεια· καὶ εἴ || τινοις ἔμπροσθεν [ἁ] ἀτέλεια γέγονε | μὴ δόντων τῶν πολιτᾶν, ὑποτελεῖς | εἶμεν, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ σύνοικοι.

Z. 5 *ἁ* erg *Dittb.*

Delphi stand unter aetolischer Herrschaft von 290 bis 189. Falls *Dttb.* Recht hat, den Strategen Timaios mit dem Aetoler Timaios zu identificieren, der auf einer messenischen zwischen 250 und 220 abgefassten Inschrift (*Dttb.* Sylloge n. 181) erwähnt wird, fällt der obige Beschluss in die zweite Hälfte jenes Zeitraumes.

1410 Vertrag mit Keos, gefunden in Keos. CIG. 2350; *Lebas* II, n. 1763. — BB. VII, p. 247 f.; *Cauer* Del.[2] n. 237; *Dittenberger* Sylloge n. 183.

Ἔδοξεν τοῖς Αἰτωλοῖς ποτὶ τοὺς [Κε]ίους τὰν φιλίαν τὰν ὑπάρχουσαν διαφυ|λάσσειν καὶ μηθένα ἄγειν Αἰτωλῶν μηδὲ τῶν ἐν Αἰτωλίαι πολιτευόν|των τοὺς Κείους μηθαμόθεν ὁρμώμενον μήτε κατὰ γᾶν μήτε κατὰ θάλατ|ταν μήτε ποτ' Ἀμφικτυονικὸν μήτε ποτ' ἄλλο ἔγκλημα μηθὲν ὡς Αἰτωλῶν || ὄντων τῶν Κείων· εἰ δέ τίς κα ἄγει τοὺς Κείους τὸν στραταγὸν ἀεὶ τὸν ἐνάρ|χοντα τὰ ἐν Αἰτωλίαν καταγόμενα [ἀναπράσσ]οντα κύριον εἶμεν καὶ τοὺς | συνέδρους καταδικάζοντας τοῖς Κείοις [τὰν τῶ]ν ἀ[γόντων αὐ]το[ὺς ζα]μίαν, | ἅγ κα δοκιμάζωντι, κυρίους εἶμεν· στρα[ταγέοντος Ἀρχεδάμου Φόλα τὸ τέ]|ταρτον, πρεσβευσάντων ἐν Κέ[ων] . . .

Z. 2 ΑΛΓΕΙΝ: *ἄγειν Boeckh*; etwa *ἀχνεῖν* vgl. *ἀχνηκότας* n. 1411 Z. 14. — 3—4 *θάλατταν* ist dialektwidrig. — 5 *ἄγει, Boeckh ἄγηι.* — 6 [*ἀναπράσσ*]*οντα* nach n. 1411 Z. 13 hergestellt, *Boeckh* [*καταδικάζ*]*οντα.* — 8 Die Da-

tierung nach *W.-F.* n. 121 *Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ἀρχεδάμου τοῦ Φόλα τὸ τέταρτον* vgl. 178. = Archedamos Polyb. XVIII, 2, 9; XX, 9.

1411 Vertrag mit Teos. CIG. 3046, berichtigt *Lebas* III, n. 85. — BB. VII, p. 248; *Cauer* Del.² n. 238.

Αἰτωλῶν. |

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου Παναιτωλικοῖς· | *ἐπεὶ Τήιοι πρεσβευτὰς ἀποστείλαντες Πυθαγόραν καὶ Κλεῖτον τάν τε οἰκειότατα* | *καὶ τὰν φιλίαν ἀνενεοῦντο καὶ παρεκάλεον τοὺς Αἰτωλούς, ὅπως τάν τε πόλιν* || *αὐτῶν καὶ τὰν χώραν ἐπιχωρήσωντι ἱερὰν εἶμεν καὶ ἄσυλον τοῦ Διονύσου·* | *δεδόχθαι τοῖς Αἰτωλοῖς ποτὶ τοὺς Τηίους τὰν φιλίαν καὶ οἰκειότατα τὰν ὑπάρχουσαν* | *διαφυλάσσειν καὶ τὰ ψαφίσματα τὰ πρότερον γεγονότα αὐτοῖς περὶ πάντων τῶν φιλαν*|*θρώπων κατάμονα εἶμεν, ὑπάρχειν δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν Αἰτωλῶν τᾶς τε πόλιος καὶ τᾶς* | *χώρας τὰν ἀνιέρωσιν καὶ ἀσυλίαν, καθὼς καὶ οἱ πρεσβευταὶ ἀξίουν καὶ μηθένα Αἰτωλῶν μηδὲ* || *τῶν ἐν Αἰτωλίαι κατοικεόντων ἄγειν τοὺς Τηίους μηδὲ τοὺς ἐν Τέωι κατοικέοντας, μηδαμόθεν* | *ὁρμωμένους, ἀλλὰ τὰν ἀσφάλειαν καὶ ἀσυλίαν εἶμεν αὐτοῖς τὰ ἀπ' Αἰτωλῶν καὶ τῶν ἐν Αἰ*|*τωλίαι κατοικεόντων· εἰ δέ τίς κα ἄγηι ἢ αὐτοὺς ἢ τὰ ἐκ τᾶς πόλιος ἢ χώρας τὰ μὲν ἐμ*|*φανῆ ἀναπράσσειν τὸν σ[τρ]ατα[γὸν] καὶ τοὺς συνέδρους ἀεὶ τοὺς ἐνάρχους, τῶν δὲ* | *ἀφανέων ὑποδίκους εἶμεν τοὺς ἀχνηκότας γινομένας τοῖς Τηίοις τᾶς ἐγδικάσιος* || *καὶ τᾶς λοιπᾶς οἰκονομίας καθὼς καὶ τοῖς Διονυσιακοῖς τεχνίταις ὁ νόμος τῶν* | *Αἰτωλῶν κελεύει· ὅπως δὲ καὶ εἰς τοὺς νόμους καταχωρισθῆι ἀνιέρωσις καὶ ἀσυλία,* | *τοὺς κατασταθέντας νομογράφους καταχωρίξαι, ἐπεί κα αἱ νομογραφίαι γίνωνται* | *ἐν τοὺς νόμους.*

Schrift A. — CIG. 3046 *Ῥωμαίων* in derselben Angelegenheit beginnt: *Μάρκος Οὐαλάριος Μάρκου στρατηγός.* M. Valerius Messala war praetor peregrinus im J. 193 v. Chr.

Z. 14 *ἀχνηκότας* wird bestätigt durch *ἀγνηκώς* n. 1413 Z. 5 und *διεξαγνηκέναι* Mitt. d. arch. Inst. III, p. 164 Z. 9 vgl. *ἀγνεῖν· ἄγειν. Κρῆτες* und *ἄγνηκε* (sic!)· *ἀγήοχε. Λάκωνες* Hesych — Dialektwidrig Z. 16 *εἰς τοὺς νόμους* neben Z. 17 *ἐν τοὺς νόμους.*

1412 Verhandlung mit Vaxos auf Kreta. Stele, aufgefunden in Delphi, *Haussoullier* Bull. Corr. Hell. VI, p. 460 ff.

. . . . . . [*δ*]*ὲ βουλᾶς* . Α . Λ . . . . - - - - - - - - - - - | [*γραμμ*]*ατεύοντος Φίλωνος τοῦ Ἀπ* . . . . [*ἔδο*|*ξε τ*]*οῖς Αἰτωλοῖς* . . - - - - - - - - - - - - - | [*τᾶς*] *πόλιος τῶν Ὀα-*

ξίων ποτὶ τὸ κοινόν· [ἐπειδὴ Ἐπικλῆς ‖ Ἐράτ]ωνός ἐστι μὲν Ὀάξιος, κατ[ο]ικεῖ δὲ [ἐν Ἀμφίσσαι] - | - ἔν τε Δελφοῖς καὶ ἐν Θέρμωι π[ο]λ[ίτ]α[ν ἀναγράφειν αὐτὸν | καὶ τ]ὰν ἀναγραφὰν δόμεν Ἐπικλε[ῖ, τὰν δὲ ψάφιξιν | τὰν] περὶ τᾶς ἀναγραφᾶς ποιήσασθαι ἐν νο[μίμωι ἐκκλησίαι].

Unter dem Beschlusse der Aetoler das Schreiben der Vaxier (*Faξίων*) im kretischen Dialekt, welches die Geschichte des Eraton und des Epikles erzählt. Abfassungszeit vor 189, weil die Aetoler noch im Besitze von Delphi und Amphissa sind. Die Ergänzungen sind von *Haussoullier*. Die Datierung lautete vielleicht:

[Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν NN., γραμματεύοντος δ]ὲ βουλᾶς [τ]ὰ[ν] δ[ευτέραν ἑξάμηνον NN., τοῖς δὲ συνέδροις γραμμ]ατεύοντος Φίλωνος κτλ.

Z. 5. 6 ergänzt *Haussoullier* ἐπιδαμῶν ἔν τε Δελφοῖς καὶ ἐν Θέρμωι, allein wahrscheinlich soll Epikles sowol in Delphi als in Thermon, als dem geistlichen und weltlichen Mittelpunkte des ätolischen Bundes, als Bürger aufgeschrieben werden.

1413 „Sur une plaque en marbre pentélique, . . . retrouvée (à Delphes) en avant du portique des Athéniens" *Haussoullier* Bull. Corr. Hell. V, p. 372 ff. n. 3. — *Cauer* Del.² n. 236; *Dittenberger* Sylloge n. 215.

[Ἔδοξε τοῖς] Αἰτωλοῖς· [ἐπ]εὶ βασιλεὺς Εὐμένης ὑπάρχων φίλος καὶ σύμμαχος διὰ προγόνων τὰν οὖσα[ν | πρότερον ε]ὔνοιαν ἐμ παντὶ καιρῶι φανερὸς γίνεται συναύξων, καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας ἀποδείξε[ις | ποιούμενος τ]ᾶς ἐν τὸ ἔθνος εὐνοίας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλλανας, ἀεὶ τὰ συμφέροντα διαπρασσόμενο[ς, | σπουδᾶς καὶ] φιλοτιμίας οὐθὲν ἐνλείπων, γεγονότων τε αὐτοῖ πολλῶν καὶ μεγάλων εὐαμερημά[των ‖ διὰ τοὺς π]ολέμους, ἐπαυξηκὼς τὰμ βασιλείαν καὶ ἐν τὰν καλλίσταν διάθεσιν αγνηκὼς κέκρικε | [τιθέμεν] ἀγῶνας καὶ θυσίας τᾶι Ἀθάναι τᾶι Νικαφόρωι μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ τοῦ δάμου τῶν | [Περγαμηνῶ]ν, περὶ πλείστου ποιούμενος τὰν ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν· παρακαλεῖ [δ]ὲ καὶ το[ὺς | Αἰτωλούς, ἐ]ξαπ[ε]σταλκὼς θεωροὺς Πέρσαν, Θεόλυτον, Κτήσιππον, ἀποδέξασθαι τοὺς ἀγῶνας | [τῶν Νικαφ]ορίων στεφανίτας, τὸμ μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον, τὸν δὲ γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσολύμπιον, ‖ [καὶ ὁμοί]ως ἄσυλον τὸ τέμενος τᾶς Ἀθάνας τᾶς Νικαφόρου· δεδόχθαι τοῖς Αἰτωλοῖς, [ἐπ]αινέσαι | [βασιλέ]α Εὐμένη καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἄτταλον, Φιλέταιρον, Ἀθήναιον καὶ βασίλισσαν | [Ἀπολλωνίδα] τὰμ ματέρα αὐτῶν καὶ τὸν δᾶμον τῶν Περγαμηνῶν ἐπὶ τᾶι ποτὶ τοὺς [θεοὺ]ς εὐσεβεί[αι | καὶ στε-

φανῶσ]αι ἕκαστον αὐτῶν εἰκόνι χρυσέαι, τὸμ μὲν βασιλέα ἐφ' ἵππον, τοὺς δὲ ἀ[δελφοὺς πεζικᾶι, | ἀρετᾶς ἕνεκεν] καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς τοὺς θεούς· ἀποδεδέχθαι δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶ[ν Νικαφορίων οὓς ‖ ἔθηκε βασ]ιλεὺς Εὐμένης [σ]τεφανίτας, τὸμ μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον, τὸν δὲ γυ[μνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσολύμπιον· | εἶμεν] (δ)[ὲ τ]οῖς νικεόντοις τῶν Αἰτωλῶν τὰς τιμὰς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ἐν τ[οὺς ἀγῶνας τῶν Πυ|θίων κ]αὶ Ὀλυμπίων ⟨τὰ⟩ κατακεχωρισμένα. καὶ καθάπερ ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἀνα[καλεῖ] τὸ τέ[μενος | τᾶς Ἀθά]νας τᾶς Νικαφόρου τὸ ποτὶ Περγάμωι ἄσυλο[ν] καθώς κα ὁρίξῃ, συναποδεδέχθαι τοὺς Αἰτω[λοὺς | ἄσυλον] εἶμεν αὐτὸ τὰ ἀπ' Αἰτωλῶν καὶ τῶν ἐν Αἰτωλίαι κατοικεόντων, καὶ μηθένα (ἄ)γειν μηδὲ ῥυσ[ιάζειν ‖ τινὰ ἐ]ντὸς τῶν ὁρίων· εἰ δέ τίς κα ἄγῃ ἢ ῥυσιάξῃ ἢ ἀποβιάξαιτο ἢ διεγγυάσῃ, ὑπόδικον εἶμεν ἐν τοῖ[ς | συνέδρ]οις τῶι ἀδικηθέντι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι ἐν ταῖς ἐκ ποτιστάσιος δίκαις. ἀποστέλλειν δ[ὲ | θεωρ]οὺς ἐν Πέργαμον ἐπε[ί] κα ἁ θυσία καθήκῃ τᾶι Ἀθάναι τᾶι Νικαφόρωι· τᾶς δὲ ἐκπονπᾶς ἐπι|[με]λεῖσθαι τὸν στραταγὸν ἀεὶ τὸν ἔναρχον. τοῖς δὲ θεωροῖς τοῖς ἐπαγγελλόντοις τοὺς ἀγ[ῶνας | τῶν Ν]ικαφορίων καταστᾶσαι τὰς πόλεις ἑκάστας θεωροδόκους τῶν ἰδίων πολιτᾶν, καὶ ἀνενε‖[γκεῖ]ν τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἀπὸ τᾶν πολίων τῶι στρατα[γῶ]ι [ἢ] προξένωι ἐν τὰ Πύθια· διδόμεν δ[ὲ] | . . . ρον καὶ ξένια ὅσα καὶ τοῖς τὰ Ὀλύμπια ἐπαγγελλόντοις θεωροῖς δίδονται. ὅπως δὲ καὶ [ἐν | τοὺς ν]όμους καταχωρισθῇ ἅ τε ἀποδοχὰ τῶν ἀγώνων καὶ τοῦ ἱεροῦ ἁ ἀσυλία καὶ ἁ τῶν θ[ε]ωροδ[ό]κων κατάστ]ασις καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν τῶι ψαφίσματι κατακεχωρισμένα, ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι τὸν στρατα‖[γὸν] καὶ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας. ἐπαινέσαι δὲ καὶ τοὺς θε[ωρ]ούς, Πέρσαν Δ[ιο]νυσίου Συρακόσιον, ‖ [Θεόλυτον] Ἀρίσ[τω]νος Αἰγινάταν, Κτήσιππον Δαματρίου Περγαμηνόν, καὶ εἶμεν αὐτοὺς προξένους | [καὶ εὐεργέτ]ας τῶν Αἰτωλῶν· ἔγγυος τᾶν προξενιᾶ[ν ὁ γ]ρ[αμματ]εύς. ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψάφισ‖[μα τόδε ἐν στ]άλαις λιθίναις δύο, καὶ ἀναθέμεν τὰν μίαν ἐν Θέρμο[ν], τὰν δὲ ἐν Δελφούς· τὸ δὲ γενόμεν‖[ον ἀνάλωμα] τὸν ταμίαν τᾶς κωλ . . . κ . λ . ι . ρι . ε . . . . σ . . . . λ . . . ιλι τὸν γραμματῆ τῶν | - - - - - - - - - - - - - - - - - ιαν.

Z. 6 *τιθέναι Hauss.* — 15 *τοὺς ἀγῶνας τῶν* erg. *Dttb.*, *τοὺς νενικηκότας Hauss.* Die übrigen Ergänzungen stammen von *Haussoullier.*

Eumenes II. regierte von 192 bis 159. Als engere Grenzen für die

Abfassungszeit der Inschrift stellt *Hauss.* unter Zustimmung von *Dttb.* die Jahre 179 bis 172 hin.

1414 Das Bruchstück eines Beschlusses der Aetoler in Betreff der Herakleoten (*Ἡρακλειωτᾶν* Z. 10) und Oetaer (- *αίοις* Z. 5?) *W.-F.* n. 471 (vgl. BB. VII, p. 249) bietet für den Dialekt nichts Neues und scheint keine Herstellung zu gestatten. — Z. 12 *πολυωρεῖν ὡς ὄντων* [*Αἰτωλῶν τῶν*]?

B. Schiedspruch der Aetoler.

1415 „Melitcae, quae hodie *Ἀβαρίτζα* usurpatur, in ecclesia monasterii sacra mensa duobus constat lapidibus literatis . . . pro pede . . . magnum est marmor quadratum satis eleganter inscriptum" *Ussing* n. 2, p. 2 f.; *Rhangabé* Antiq. Hell. 692; *Lebas* II, n. 1179. — BB. VI, p. 312 f.; *Cauer* Del.² n. 239. — Schrift: ΑΠΟ.

Μελιταιέοις καὶ Πηρέοις ἔκριναν οἱ ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν αἱρεθέν|τες δικασταί, Δωρίμαχος Πολεμαῖος Ἀργεῖος Καλυδώνιοι, αὐτῶν | ἐπιχωρησάντων ἐξ ὁμολόγων· ὅρια μὲν εἶμεν τᾶς χώρας Μελιταιέ|οις καὶ Πηρέοις, ὡς ὁ Ἀκμεὺς ἐμβάλλει ἐν τὸν Εὐρωπὸν, καὶ ἀπὸ ‖ Ἀκμέος ἐν τὰν παγὰν τοῦ Γαλαίου, καὶ ἀπὸ τοῦ Γαλαίου ἐν τὰν Κολώ|ναν, καὶ ἀπὸ τᾶς Κολώνας ἐπὶ τὸ Ἑρμαῖον ἐπὶ τὰ Εὐρύνια, καὶ ἀπὸ τῶν Ε[ὐ]|ρυνίων κατὰ τῶν ἄκρων, ὡς ὕδωρ ῥεῖ ἐν τὸν Εὐρωπὸν, ἐκ τοῦ Εὐρω|ποῦ ἐν τόν Ἐλιπῆ, ἀπὸ τοῦ Ἐλιπέος ἐν τὸ νέμος τὸ ἄγον ἐν τὰν Ἄμ[πε]|λον, ἀπὸ τᾶς Ἀμπέλου κατὰ τῶν ἄκρων ἐπὶ τὸ Ὕπατον, ἀπ[ὸ] ‖ τοῦ Ὑπάτου ἐν τὸν Κερκινῆ, ἀπὸ τοῦ Κερκινέος ἐν | τὰν Μύνιν, ἀπὸ τᾶς Μύνιος ἐν τὸν Εὐρωπόν, τοῦ Σκαπεταίο[υ] | καὶ τοῦ Εὐρωποῦ ἐν τὰν συμβολάν. Τὰν δὲ δαμοσίαν χώ|ραν, τούς τε Καράνδας καὶ τὰν Φυλιαδόνα, μὴ ἀποδόσθων Μ[ε]|λιταεῖς, ὥστε πατρωίαν ἔχειν τὸν πριάμενον πολιτευόντω[ν ‖ Πη]ρέων μετὰ Μελιταιέων, ἀλλὰ κατ' ἄνπαλον μισθούντω κ[α]|θὼς καὶ τὸ πρότερον. Εἰ δέ κα ἀποπολιτεύωντι Πηρεῖς ἀπὸ Με[λι]|ταέων, περὶ μὲν τᾶς χώρας ὅροις χρήσθων τοῖς γεγραμμένοις, καὶ ἔ|χοντες ἀποπορευέσθων βουλευτὰν ἕνα καὶ τὰ δάνεια συναπο|τινόντω, ὅσα κα ἁ πόλις ὀφείλη, κατὰ τὸ ἐπίβαλλον μέρος ‖ [τ]οῦ βουλευτᾶ, καὶ ἐμφερόντω τὰ ἐ[ν] τοὺς Αἰτωλοὺς γινόμε|να κατὰ τὸν βουλευτάν. Ἀποδόντω δὲ οἱ Πηρεῖς τὰς δεκάτας | τὰς γινομένας τοῖς δανεισταῖς, ἃς ὀφείλοντι ἐτέων τριῶν, ἀ|ναβολὰν λαβόντες ἔτη τρία. Ὅσα δὲ καὶ πρότερον ἐλάμβανον ο[ἱ] | Πηρεῖς πὰρ τᾶς πόλιος κατ' ἐνιαυτὸν, τοῖς τε ἀρχόντοις ἀργυ-

ρίον ‖ μνᾶς τρεῖς καὶ κάρυκι στατῆρας δέκα καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τοῖς νεανί|[α]ις στατῆρας δέκα καὶ εἰς τὰν θυσίαν τῶν Σωτηρίων στατῆρας πέντε | [κ]αὶ νῦν λανβανόντω, καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιμελέσθω ἁ πόλις τῶν Μελιτα|έων τῶν κοινῶν ἐμ Πηρέοις καθὼς καὶ τὸ πρότερον. Νόμοις δὲ χρήσ|θων Πηρεῖς τοῖς αὐτοῖς καὶ Μελιταεῖς, τὰς δὲ ἐν ἀγορανόμοις δίκας γενομέ‖νας Πηρέοις ποτὶ Πηρεῖς κατὰ τετράμηνον δικαζόντω ἐμ Πηρέοις οἱ ἐγ Με|λιτείας ἀγορανόμοι. Ἀναγραφήτω δὲ ταῦτα ἐν στάλας ἔν τε Μελιτείαι | καὶ ἐν Δελφοῖς καὶ ἐν Καλυδῶνι καὶ ἐν Θέρμωι. Μάρτυρες τὸ συνέδριον Α[ἰτω|λ]ῶν τὸ ἐπὶ γραμματέος Λύκου καὶ οἱ προσστάται τοῦ συνεδρίου [Οἰνό]‖μαος Σπάττιος, Δύσωπος Ἀπολλωνιεύς, καὶ ὁ γραμματεὺς [Ἔπο]‖χος Ἐρυθραῖος καὶ ὁ ἱππάρχας Ἀλέξων Ἑρμάττιος, Πανταλέ[ων Ἀτ]‖τάλου Πλευρώνιος, Νικόστρατος Νικοστράτου Ναυπάκτιος, | Δαμόξενος Θεοδώρου Ἡρακλεώτας.

Z. 17. 18 ΚΑΙΕΧΟΝΤΕΣ *Rhang.* ..ΧΟΝΤΕΣ *Ussing* [λαχόντες?]. — 34 ΜΑΟΣ *Rhang.*, ΛΑΟΣ *Ussing* (z. B. Ἑρμόλαος?). — Das ätolische Ethnikon Ἑρμάττιος auch *W.-F.* 178 Λύκος Ἀρίστωνος Ἑρμάττιος.

Die Inschrift ist in den Ausgang des dritten Jahrhunderts zu setzen, womit auch die Schrift stimmt.

C. Weihungen des Aetolerbundes.

1416 Statuenbasis gefunden beim Apollotempel in Delphi. *Rhangabé* Ant. Hell. n. 1227; *J. Schmidt* Mitt. d. arch. Inst. in Athen V, (1880) p. 199. — BB. VII, p. 249; *Dittenberger* Sylloge n. 216. — Schrift ΑΠ.

Βασιλέα Εὐμένη | βασιλέως Ἀττάλου | τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν | ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐεργε‖σίας τᾶς ποτὶ τὸ ἔθνος.

1417 Statuenbasis gefunden im Heiligtume des Amphiaraos zu Oropos. *Rhangabé* Ant. Hell. n. 1228. — BB. VII, p. 249. — Schrift ΑΠ.

Βασιλέα Εὐμένη | βασιλέως Ἀττάλου | τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν | ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐεργε‖σίας τᾶς ποτὶ τὸ ἔθνος.

1418 Bull. dell' Inst. arch. 1849 p. 105 nach einer Abschrift von *Papadopulos*; *Lebas* II, n. 1031. — *Dittenberger* Sylloge n. 258.

[Τὸ κοινὸν τῶν] Αἰτωλῶν Λάδα[ν - - - Καλυ|δώνιο]ν ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐ[νοίας τᾶς εἰς | αὐτό,] στρατευσάμενον, τειμ[αθέντα ὑπὸ | Λευκί]ου Κορνηλίου Σύλλα καὶ σ[ὺν αὐτῶι ‖ ἀ]νδραγαθ[ήσαντα].

Z. 2. 3 erg. *Dttb.*; die übrigen Ergänzungen rühren vom ersten Herausgeber her.

D. Kalydon.

1419 *Leake* NG. n. 1 „At Bokhori"; CIG. 1796c; *Lebas* II, n. 1032. — BB. VII, p. 259. (A).

Φιλουμένα | Ἀντίμαχος.

E. Phistyon.

1420 Steinblock, gefunden „8 min. nö. vom Kryonero, über der Nordseite des trichonischen Sees" von *Lolling* Mitt. arch. Inst. IV, p. 221.

Ἐπὶ ἱαροφυλάκ|ων Λύκωνος τοῦ | Λύγκου, [Σ]κορπί|ωνος τοῦ Ἁγήσω||νος, Ἐχελάου τοῦ Τιμ|αίου Φιστυῶν· Σώ[τ]|ω[ν] Πολυούχου ἐπόη[σεν].

F. Agräer.

1421 *Heuzey* Mt. Olympe n. 62 „Dans la vallée du Bjakos." (A). — BB. VII, p. 249.

Ἀλέ|ξαν|δρε | χαῖ|ρε.

1422 *Heuzey* n. 60 „A Therikisi." (A). — BB. ebd.

Ξενόλαε | χαῖρε.

1423 *Heuzey* n. 61 „A Melissadha." (A). — BB. ebd.

Τελέδ|ας.

G. Naupaktos

war von 338—189 eine ätolische Stadt; die Inschriften derselben aus diesem Zeitraume sind daher den Aetolern zuzuweisen.

1424 Vertrag mit Keos, gefunden zu Keos, CIG. 2351; *Lebas* II, n. 1764. — BB. VII, p. 249 f.; *Dittenberger* Sylloge n. 183.

Ἐπὶ θεωροῦ Σωκράτους τοῦ Τιμονοῦ ἔδ[οξε τῶι δάμωι τῶν Ναυπακτίων] | τὰν φιλίαν τὰν ὑπάρχουσαν ποτὶ Κε[ίους διαφυλάσσειν καὶ τὰ ψαφίσματα τὰ γε]||γονότα αὐτοῖς [πρότερον περὶ πάντων τῶν φιλανθρώπων κατά-

μονα εἶμεν | δεδόσθαι δὲ αὐτοῖς καὶ πολιτείαν ἐν Ναυπάκτωι καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν ‖ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὧνπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ναυπάκτιοι μετέχοντι τοὺς Κε|ίους μετέχ]ειν καὶ μηθένα ἄ[γειν αὐτοὺς Ναυπακτίων μηδὲ τῶν ἐν Ναυπάκτ|ωι πολιτευ]όντων μήτε [κατὰ γᾶν μήτε κατὰ θάλασσαν, ὡς Ναυπακτίων αὐτῶν ὄντων· εἰ]| δέ τις κατάγοι ἀν]απράσσειν] . . | καὶ ἀποδιδόμεν — [καταδικά]‖ζοντας καὶ . . . . [εἶ]|μεν δὲ τὰ - - - - - -

Wiederhergestellt von *Boeckh* nach dem Beschlusse der Aetoler in der gleichen Sache. Z. 6 ΑΔ *Boeckh*: *ἄγειν*, etwa *ἀχνεῖν*? — 8 *εἰ δέ τίς κα ἄγηι Boeckh*; es ist nichts zu ändern, noch besser wäre *ἅ δέ τις κατάγοι.* Die Datierung ist nicht im Dialekt.

1425 CIG. 1756 nach Cyriacus; *Lebas* II, n. 1024. — BB. VII, p. 250 f. In der Lesung des Cyriacus sind die Lücken nicht bezeichnet; ich habe die ausgelassenen Buchstaben in runde Klammern eingeschlossen.

Γραμματεύοντος θεαροῖς Ἀ[ρί]σ[στ]ωνος Ἀριστωνύμου μηνὸς | Διονυσίου ἀπέδοτο ⟨δε⟩ Δελφίων Σωτίωνος Ναυπάκτιος συνευδο|κεούσας καὶ (τᾶς) θυγατρὸς Καλλιστ[ῶ]ς τῶι Διονύσωι τῶι (ἐν Ναυπάκτωι) ἐπ' ἐλευθερίαι | σῶμα ἀνδρεῖον, ὧι ὄνυμα Λίβανος (τὸ) γένος Ἄραβα τιμ[ᾶς] ἀργυρίου ‖ [πέντε μνᾶν]· (θρεψάτω δὲ) Λίβανος . . . . ., εἰ δὲ (μὴ) θρέψει, ἀτ(ελ)ὴς καὶ ἀρμένα ἅδ[ε] (ἁ) ὠνὰ [ἔ]στω, | καὶ ὁ προα[π]οδότας μὴ προπωλ(ε)ίτω καὶ Λίβανος ἔστω Δελφίωνος. | Μάρτυροι Νικόμαχος Α[ν]κ[ί](δα), Δαμοτέλης, Μίκκος, Β[οΐ]σκος, (Μ)ατρ[ο]φά[ν]η|ς· τὰν ὠνὰν φυλάσσει Σώσανδρος Λυκίδα.

Boeckh liest: Z. 1 *Ἀρίσστωνος* für ΑΗΣΕ*ιωνος*, tilgt Z. 2 *δε* vor *Δελφίων*, fügt Z. 3 *τᾶς* vor *θυγατρός*, nach *τῶι*: *ἐν Ναυπάκτωι*, Z. 4 *τὸ* vor *γένος* ein, bessert Z. 5 ΕΙΣΓΕΝΕΑΝ scharfsinnig in ΠΕΝΤΕΜΝΑΝ, Z. 7 ΒΡΣΚΟΣ zu *Βοΐσκος*. — 3 *Καλλιστος* ändert *Boeckh* in *Καλλιστῶς*. — 4 *τιμ*ΗΜ liest *B. τιμᾶς*; man könnte auch an *τιμήμ[ατος]* vom dorischen *τιμέω* denken, doch ist *τιμᾶς* in dieser Verbindung feststehend. — 5 ΣΕΣ *τω* ist offenbar verlesen aus ΕΣΣ*τω*. — 7 macht *B.* aus ΑΤΡΑΦΑΤΗΣ: *Ἀντιφάτης*, was jedenfalls *Ἀντιφάτας* heifsen müsste; *(Μ)ατρ[ο]φά[ν]ης* schliefst sich näher an das Ueberlieferte.

Z. 5 *(θρεψάτω δὲ) Λίβανος . . . ., εἰ δὲ (μὴ)* ist hergestellt nach *W.-F.* 43 *τρεφέτω δὲ Μῆδα κτλ., εἰ δὲ μὴ τρέφοι* und 54, 9 *ἐκθρεψάτω παιδάρια δύο κτλ. θρέψει* ändert *Boeckh* ohne Not in *θρέψηι*. Die Nordgriechen scheinen die Diphthonge *ᾱι, ᾱυ, ηι, ηυ, ωι, ωυ* frühe eingebüfst zu haben.

Zu Z. 5 *ἀτ(ελ)ὴς καὶ ἀρμένα ἅδε (ἁ) ὠνὰ ἔσστω* vgl. *W.-F.* 179 *ἁ δὲ πρότερον ὠνὰ . . ἀρμένα καὶ ἀτελὴς ἔστω* und 189 *ἀρμένα καὶ ἀτελὴς αὐτοῖς ἁ ὠνὰ ἔστω.*

1426 CIG. 1757a, ebenfalls nach Cyriacus Lesung, welche die Lücken nicht bezeichnete; *Lebas* II, n. 1023a. — BB. VII, p. 251.

Στραταγέοντος Κλεάν(ορο)ς ΝΝ [καὶ] ΝΝ (συν)|ευδοκεούσας καὶ τᾶς ματρὸς ΝΝ | Νικά[τ]α ἀπὸ Ναυπακτίας ἀπέδοντο τῶι Διονύσ[ωι] | τῶ(ι) ἐ[ν] (Ναυπάκ)τωι ἐπ' ἐλευθερίαι σῶμα ἀνδρεῖον || (ὧι ὄνυμα) Λυκίδ(ας τὸ γέν)ος οἰκογενῆ τιμ(ᾶ)ς | (ἀργυρίου - Μάρτυροι) - |νος Ἀριστάρχου, Νικό[β]ου[λ]ος.

1427 CIG. 1757b nach Cyriacus; *Lebas* II, n. 1023b. — BB. VII, p. 251.

(Γραμματ)εύοντος θεαροῖς Λεω(νίδα) . . . . | Εὐθύδι(κος) . . . | (ἀπ)έδοτο τῶι Διονύσωι (τῶι ἐν) | Ναυπάκτωι ἐπ' ἐλευθερίαι σῶ||(μα ἀν)δρ(ε)ῖον, ὧι ὄνομα Ἀρίων οἰκο(γενὲ)ς τιμᾶς ἀργυρίου - - -

Wiederhergestellt von *Boeckh*, der in ΔΙΟΝΥΣΩ der letzten Zeile den Rest einer dritten Urkunde sieht.

1428 CIG. 1781 nach Cyriacus; *Lebas* II, n. 1025. — BB. VII, p. 252.

Ἐπὶ Στασία [θ]εαροῦ Καππ.

Anfang einer Urkunde. ΔΕΑΡΟΥ Cyr. *Boeckh* corr.

1428a (Aperantia) „Dans une aire du village d'Hagios Vasilios" *Bazin* Archives des missions scientifiques Sér. II, t. I (1864) p. 367 n. 1 (cf. p. 299). Schrift ΑΠΟ.

Σίμα | Θεόδοτος | [Φ]αιδώπας | Κριτόλα||ος | Λ[ι]δύμα.

Bazin p. 299 übersetzt: „(un tel, le nom manque) fils de Simas; Theodotos, fils de Riaopos; Critolaos, fils d'Ardymas"(!)

Z. 1 ist fälschlich ein-, 3 fälschlich ausgerückt, ΡΙΑΩΠΑΣ *B.* kann nur [Φ]*αιδώπας* sein; *Φαίδων*: *Φαιδώπας* wie *Φαίδρων*: *Φαιδρωπίδης*. 6 ΔΡΔΥΜΑ *B.*

1428b (Gebiet der Apodoten) „Près de l'église d'Hagios Vasilios, au sud-ouest de Sévédikos, sur la rive gauche du Morno" *Bazin* a. a. O. p. 367 n. 2 (cf. p. 305). ΑΑΠΟ.

Δικαιόπολις | Νικάτας | Μολύσχριος.

Z. 3 ΜΟΛΥΣΧΡΙΟΣ (in kleinerer Schrift) ist = *Μολύκριος*, Ew. der Stadt *Μολύκρειον* Thuc. 2, 84, 3, vielleicht in einer epichorischen Form: *Μολύκχριος.*

1428c (Gebiet der Ophionen) „Sur un long bloc grossièrement taillé,

près d'un monastère d'Hagios-Dimitrios" *Bazin* a. a. O. p. 367 n. 3 (cf. p. 306). A und ATTO.

Νικάνωρ | Γαλατείας | Πολέμ[αιος Πολε]|μαίου

Z. 3 ergänzt *Bazin.*

1428d (Desgl., oder schon im Gebiete der Oetäer? bei Kallion) „Sur une stèle funéraire" *Bazin* a. a. O. p. 368 n. 4 (nach p. 312 „à Lefdadiki près d'une église ruinée de la Panagia"); „les caractères semblent de l'epoque romaine." A.

Τιμόλα.

1428e (Südwestlich von Thestia) „Borne sur la rive gauche de l'Ermitza, près du village de Scotira" *Bazin* a. a. O. p. 368 n. 5 (cf. p, 317). AO.

Τέρμων | Εἰτεαίων | Ἐοιτάνω[ν].

Darunter in kleinerer Schrift ΔΑΕΣΤΗΙ | ΕΥΛΙΧ.
Zu Z. 2 vgl. den attischen Demos *Εἰτέα*, Ew. *Εἰτεαῖος.*

1428f (Konope = Arsinoë) „Stèle funéraire à Anghelo-Kastro" *Bazin* a. a. O. p. 368 n. 6 (cf. p. 319).

[Ἑρ]μοκράτεια | [Εὐ]ρυκλείδα,

darunter in gröfserer Schrift *Δαμίππας.* A und ATTO.

Z. 1 auch *Δ[α]μοκράτεια* möglich.

Bazin p. 319 „On y lit deux noms de femme et un nom d'homme en caractères assez soignés: Mocrateia, Rycleida, Damippas. (!)

1428g (Lysimacheia) „Stèle funéraire dans le pavé de l'église de Mataranga" *Bazin* p. 368 n. 7 (cf. p. 320) AO.

[Μα]χίδα[ς | Αἰσ]χρίωνο[ς].

Bazin p. 320: „en caractères peu soignés „Chidas, fils de Chrion" (!).

1428h (Nordöstlich vom Trichonis-See, etwa Hellopion oder Bukation?) „Stèle funéraire (!) dans le mur extérieur de l'église des Saints-Archanges à Mokista" *Bazin* p. 368 n. 8 (cf. p 324); „die Inschrift befindet sich an der Kirche der *Ἁ. Σοφία* bei dem Dorfe Molista" R. *Weil* Ztschr. f. Numismatik VII (1880) p. 125. AO.

Ἀρτέμιτος Ἁγεμόνο[ς]   Ἀρτέμιτος.

ΑΓΕΜΟ.. *Bazin*, ΑΓΕΜΟΝΟ. *Weil.*
Bazin p. 324 „Artémitos, fils d'Agémon" (!)
Artemis *ἡγεμόνη* in Sparta Paus. III, 14, 16, in Arkadien VIII, 37, 1.

1428i (Phistyon) „Dans le mur extérieur de l'église d'Hagia Triadha à Krionéro" *Bazin* p. 369 n. 11 (cf. p. 326 f.). ATTO.

Ἀγαθαῖ [τύχαι· στραταγέοντο]ς τ[ῶν Αἰτωλῶν . . . . . | Τριχονέος μ[ηνὸς . . . . ., ἀρχόντ]ων δὲ ἐπὶ πόλιος ἐν Φιστυοῖ | Νικολεύ[ω]νος, Νικιά[δα], Ξένωνες Φιστυῶν, θεοκολεού|σας Ἀλκήστιος ἀπέδοτο Λύκος Λυ[κ]ίσ[κ]ου Ἀρσινοεὺς || Ἀφροδίται Συρίαι Φιστυίδι σῶμα ἀνδρῆον, οἷ ὄνομα Σ[π]α[ῖ]ρος τ[ὸ] γένος οἰκογεν[ὲ]ς ἐπ' ἐλευθερίαι τιμᾶς ἀργ[υρί]|ου ΜΜΜΜΜΛ. Βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον Λυκόφρων | Ἁγῆτα Βουκατιεύς, μάρτυροι Κρατιάδας, Ὑβρίλαος | Βουκατιεῖς, Ἀρίσταρχος, Στρατόλαος Βουκατιεῖς, || Λύκων, Λάμιος, Ξένων, Ἁγήσων Φιστυοί, Ἄλκηστις. | Ἁ ὠνὰ κεῖται παρὰ Ξένωνα Φιστυόν.

Z. 1 ΣΕ scheint Rest von [*στραταγέοντο*]*ς τ*[*ῶν*], vgl. z. B. *W.-F.* 188. — 2 *Τριχονέος*. Von den ätolischen Strategen bei *W.-F.* sind aus Trichonion *Θόας, Νίκανδρος, Δικαίαρχος* und *Δορίμαχος*. Μ hinter *Τριχονέος* ist *μηνός*: hinter den Namen der ätolischen Strategen steht bei *W.-F.* regelmäßig der ätolische Monat. ΟΝΔΕ ist Rest von [*ἀρχόντ*]*ων δέ*. — 3 ΝΙΚΟΛΕΥ.ΝΟΣ, der Name *Νικολεύων* ist bedenklich. — 4 ΛΥΡΙΣΒΟΥ *B.* — 5/6 ΣΤΑ|ΡΟΣ ist ΣΠΑΙΡΟΣ vgl. *W.-F.* 151 *Σπαῖρος Ἀκρισίου Ναυπάκτιος*. — 6 ΤΑΓΕΝΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΗΣ *B.*

1428^k (Ithoria bei Paeanium) „Stèle funéraire dans le pavé de l'église du village d'Hagios-Ilias" *Bazin* p. 370 n. 12 (cf. p. 340). A.

Εὐθύδαμε χαῖρε.

1428^l (Kalydon) „Stèle honorifique près de la chapelle d'Hagios-Iannis à Kurtaga" *Bazin* p. 370 n. 13 (cf. p. 360 f.). AO.

. . . Καλυδωνίων Δάμαρχον . . | . . τος Καλυδώνιον τὸν . . . | . . . εὐεργέταν.

AENIANEN.

A. Urkunden des Bundes der Aenianen.

1429 Zwei Beschlüsse a. der Hypatäer b. der Aenianen (A). *Leake* NG. n. 18 „At Neopatra“ = Hypata; *Lebas* II, n. 1113. — BB. VII, p. 254.

a.

. . . ωι Ὑπαταῖοι ἔδοσαν προξε[νίαν] . . . . | [ἐπι]νομίαν, ἔγκτησιν ἁπάντων αὐτῶι καὶ [ἐκγόνοις] | καὶ τἆλλα πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοι[ς προξένοις κτλ] | ἀρχόντων Ἀντινόου . . ‖ . . . . Ἀρίστων[ος] Ἀ[ρχ]ελάου | [ἔγγυοι τᾶς] προξενίας Φαίνιο[ς] . . .

b.

[Ἐπὶ βασι]λέων Ἀλεξάνδρου [Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου Φιλίππου· τὸ κοινὸν] | τῶν Αἰνιάνων ἔδωκε προξενίαν Σωσιστράτω(ι) Φιλέου Ἀθηναίωι· [ἔγγ]υοι τᾶς προξεν[ίας . . .| Δι]καίαρχος Ἀκρίωνος, Πυρρίας Καλλ- . . . | . . ανδρος Ἀρχι - . . .

a. Z. 5 ΑΙΣΕ *λαου* ist doch wol ἌΡΧΕ*λάου* zu lesen.

b. stammt der Datierung nach, die sich nicht anders ergänzen lässt, aus der Zeit kurz nach Alexanders Tode 323.

1430 Zwei Proxenieerteilungen auf demselben Steine. *Ross* Archäol. Aufsätze II, p. 467; *Lebas* II, n. 1114. — BB. VII, p. 252; (b. *Cauer* Del.[2] n. 384).

a.

[Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. | Ἔδοξε τοῖς Αἰνιάνοις δεδόσθαι προξενίαν, πολιτείαν παρὰ τοῦ] κοινο[ῦ τῶν Αἰν]ιάνων [NN. | κα]τὰ τὸν νόμο[ν ἔγγ]υοι τᾶς προ[ξενίας] . . . . ‖λος Ἁ[γε]λόχου καὶ Βουλαῖος Μαχ[οβούλου] . . . . |βουλος Ἀριστομένεος, Νικόμαχ[ος] . . . . . . | Εὐβίοτος Δικαίου, Εὐβίοτος Ἀρχ . . .

b.

Θεὸς τύχα[ν ἀγαθάν]. | Ἔδοξε τοῖς Αἰνιάνοις δεδόσθαι [προξενίαν, πολιτείαν πα]|ρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Αἰνιάνων Αν.. . . . κατὰ τὸν νόμον ἔγγυοι τᾶς προξ[ενίας . . . λος] ‖ Ἁγελό-

χου καὶ Βουλαῖος Μαχοβο[ύλου, . . . βου]||λος Ἀριστομένεος, Νικόμαχος . . . ., | Εὐβίοτος Δικαίου, Εὐβίοτος Ἀρχ . . .

b 2 = a 2 ΤΑ: [*πα*]*ρά Cauer.* Bürgen der Proxenie sind ein Privater und die fünf Ainiarchen.

Die Schrift, wie die knappe Form der Beschlüsse weisen auf eine gute Zeit, vermutlich vor 279, wo die Ainianen dem Aetolerbunde beitraten.

1431 Zwei Proxenieverleihungen auf demselben Steine, nach einem gegen n. 1430 sehr erweiterten Schema. *Ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίς* n. 442 von *Eustratiades* in Minuskeln hgg. — BB. VII, p. 253; (b. *Cauer* Del.² n. 383).

a.

. . . . [καὶ ὑπάρχειν αὐτῶι | τε καὶ τοῖς τούτου ἀσφάλειαν καὶ πολέμου καὶ εἰράνας τὰ ἀπ'] Αἰ[νι|άνων διὰ παντὸς καὶ τὰ λοιπὰ τίμια ὅσα κ]αὶ τοῖς ἄ[λ|λοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τοῦ] κοινοῦ τῶν Αἰ||[νιάνων δίδοται· ἔγγυοι τᾶς προ]ξενίας κατὰ τὸν ν[ό|μον οἵ τε Αἰνιάρχαι Ἆγις Τολμ]αίου, Ἵππαρχος Βουθήρ[α, | Μοσχίων Σιττύρα, Σπερχίδ]ας Κυδολάου, Νικόλαος | [Μενε . . . καὶ ἰδιῶται] . . . σθένης Κλεοσθένεος, Ἀ - | . . . .

b.

[Θεὸς τύ]χαν ἀγαθάν. | [Αἰνιαρχεόντων] Ἅγιος τοῦ Τολμαίου τὸ τρίτον, Ἱπ[πά|ρχου τοῦ Βουθή]ρα, Μοσχίωνος τοῦ Σιττύρα τὸ δεύ[τερον, Σπερχίδ]α τοῦ Κυδολάου, Νικολάου τοῦ Μενε - - || [Ἐπειδὴ Στρ]άτιος Γναθίου Κορκυραῖος εὔνους καὶ εὔχρη||[στος γενόμ]ενος τοῖς Αἰνιάνοις, διατελεῖ ἐμ πᾶν τὸ παρακ[α|λεόμεν]ον ἐπιδι(δ)οὺς αὐτόσαυτον προθύμως, σπουδᾶς καὶ φ[ι|λοτιμί]ας οὐθὲν ἐνλείπων, ἔδοξε τοῖς Αἰνιάνοις δεδόσ[θαι | αὐ]τῶι προξενίαν τε καὶ πολιτείαν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Α[ἰνι||ά]νων καὶ γᾶς ἔνκτησιν καὶ οἰκίας ἐν τᾶι Αἰνίδι καὶ ὑπάρχε[ιν] | αὐτῶι τε καὶ τοῖς τούτου ἀσφάλειαν καὶ πολέμου καὶ ε[ἰρά|να]ς τὰ ἀπ' Αἰνιάνων διὰ παντὸς καὶ τὰ λοιπὰ τίμια ὅσα καὶ | [το]ῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τοῦ κοινοῦ τῶ[ν | Αἰ]νιάνων δίδοται· ἔγγυοι τᾶς προξενίας κατὰ τὸν ν[ό||μ]ον οἵ τε Αἰνιάρχαι Ἆγις Τολμαίου, Ἵππαρχος Βουθ[ήρ]α, Μοσχίων Σιττύρα, Σπερχίδας Κυδολάου, Νικό|λαος Μενε . . . [καὶ ἰδιῶτ]αι Χαριγένης, Κλεόστρατος ο[ἱ] | Μνάσωνο[ς].

Bürgen der Proxenie sind hier die fünf Ainiarchen und zwei Private

Die Ergänzungen nach *Eustratiades*, der die Inschrift vor den Eintritt der Aenianen in den Aetolerbund setzt. Sie kann ebensowol nach dem Austritte aus demselben also nach 195 angesetzt werden.

1432 Kleine weifse Marmorstele, gefunden zu Hypata. *Lolling* in Mitt. arch. Inst. IV, p. 206 ff.

Vorderseite:

Αἰνιαρχεόντων Ἀσλκαπιάδα, Δίω|[νος], Ἁγεμάχου, Ἀριστονόου, Ἀλε|[ξι]μάχου, ἐν δὲ Ὑπάται ἀρχόντων | [Ἀθ]ανάδα, Πολεμάρχου, Δαμ - || - κρίματα, ἃ ἔκριναν Οἰχαλι|[ήων οἱ]δικασταὶ Νικοκλῆς Πολιά|[ρχου], Σώστρατος Μοιρίχου, Ἀμε|[ινοκλῆ]ς Ἀνδροσθένου, Γοργίας | -, Ἀριστόδαμος Ἀριστίωνος || - ων καὶ τοῖς ἐνδικαζομέ[νοις] - Ὀνομάρχωι καὶ τοῖς ἀ|[λλοις] - καὶ Πραξ| - Κράτωνος Νικέ|[ρωτι . . - Δ]ικαιάρχου Δαμο| - - ου Στρατάγωι | [Μνα]σίωνος Νικοδά|[μωι] - ωνι Ἀριστα| - - τος Ἀν| - - [Εὐθ]υδάμου Δα - | - ων Κιω| - ου Αὐτ - | - [μ]άχου | - ς.

b. Rückseite:

Πόλει Ἐρυθρηίων καὶ τᾶι ἀπο[δ]ίκωι πό|λει Ὑπαταίων περὶ τᾶς δίκας ἅς ἐξε|δίκασαν ὅρεος τοῦ ἐκ τᾶς Χάας ἐπ[ὶ] | τὰν Δέραν - [Οἰχαλ]ίας ἔ|κριναν οἱ δικασταὶ καθὼς οἱ προδικέ|οντες ὑπὲρ ἑκατέρα[ς] τᾶν πολίω[ν] | σύμφωνοι γενόμενοι ἐκέλευσ[αν] | καταγράψαι τὸ κρῖμα ἀπολελυμ[έναν] | εἶμεν τὰν πόλιν τῶν Ὑπαταίω[ν τοῦ] | ἐνκλήματος καὶ τὸ ὅρος . εν - | κλην τᾶς πόλιος τῶν πόλιος τῶν Ὑπατ[αίων] | καὶ ὅσα ἐκ τοῦ ἐ[νκλήματος γέ]|γονεν ἀδικήμα[τα - - τοῖς] | Ἐρυθρηίοις πο - |τατε ὑπογραφ -|γραφα τε - - -. frei.

Ergänzt von *Lolling*, der in a 5, b 3 eine Erwähnung der Stadt Oichalia findet.

1433 *Lebas* II, n. 1121. Gefunden in Hypata.

Τὸ κοινὸν τῶν Αἰνιάνων | Κόϊντον Καικέλιον Κο|ΐντου υἱὸν Μέτελλον ἀ|ρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐνοί||ας τᾶς εἰς αὐτούς.

1434 Die Münzen der Ainianen (*Muret* in Bull. Corr. Hell. V, p. 287) tragen die Aufschrift ΑΙΝΙΑΝΩΝ mit den Namen ΠΟΛΕΜ (*ων*), ΘΕΟΤΙΜ (*ος*), ΞΕΝΑΡΧΟΣ, ΑΛΕΞΑΝΔ(*ρος*), ΤΑΥΡΙΣ, ΤΟΛΜΑΙΟΣ, ΔΑΙΜΕΝΕΥΣ (Nominativ vgl. *Ἰδομενεύς*) ΞΕΝΩΝ. Für ΜΥΜΝΗΩΝ *Mionnet* III, 278 ist vermutlich *Μυνιίων* zu lesen.

B. Hypata.

1435 a. *Pittakis* Ἐφημερὶς ἀρχαιολογική n. 823. — BB. VII, p. 255.

[Θεὸς τύ]χαν ἀγαθάν· ἀρχόντων . . . . [δ]άμου, | . . . . . . λο[υ], Σ[ι]ττύ[ρ]α, [Π]ειθολάου, [μη]νὸς Ἀρτεμι|[σίου εἰκ]άδι, προστατευόντων τᾶς ἐ[κκ]λησίας Πολέ|[μωνος τοῦ] Φειδία, Ἀρισστέα τοῦ Κλεοξένου ἔδωκ[ε ‖ ἁ πόλις τ]ῶν Ὑπαταίων Τιμοθέωι . . . . ος Σκαρφεῖ καὶ | [ἐκγόν]οις [αὐ]τοῦ προξενίαν καὶ ἔ[νκτη]σιν γᾶς καὶ οἰ|[κίας ἐν Ὑπ]άται καὶ ἀσφάλειαν καὶ πολέμου καὶ εἰράνας τὰ [ἀ|πὸ Ὑπαταί]ων [δι]ὰ πα[ντ]ὸς καὶ τὰ λοιπὰ τ[ίμι]α ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοι[ς | προξένο]ις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος [δίδο]ται· ἔ[γ]γυοι τᾶς ‖ [προξενίας κατ]ὰ τὸν νόμον οἵ[τ]ε ἄρχοντες Ο . . ο . δαμος Φερεκράτε[ος] | . . . . Αἰνία, Σ[ιττύ]ρας Μυννίωνος, Πειθόλαος [Ε]ὐάνδρου καὶ Δημή|τριος . . . .

Der Name Z. 10 = *Ο . . ο . δαμος* ist wol ʼΟΡΘΟ*δαμος* zu lesen. Bürgen der Proxenie sind die Archonten und ein Privater Z. 11 *καὶ Δημήτριος*. Die Schrift (Α) weist in die zweite Hälfte des zweiten Jh. v. Chr.

b. Eine Proxenieverleihung der Hypatäer auf der Rückseite desselben Steines, *Ἐφημ. ἀρχ.* n. 824, ist ganz verdorben; zu bemerken nur Z. 16 *μηνὸς Ἀρνο*ΚΛ.

1436 *Ross* Archäol. Aufsätze II, p. 471; *Lebas* II, n. 1112. — BB. VII, p. 255.

Εὔανδρος Ἀγαθοκλέος γυ[μνασιαρ]χήσας τὰν ἐξέδραν, | τὸν οἶκον, τὸν λουτρ[ῶνα καὶ τὸ ἐγ]κόνιμα Ἑρμᾶι καὶ τᾶι πόλε[ι].

So nach *Ross*, Z. 2 *τὸν οἶκον τὸν λουτρῶν*?

1437 *Leake* NG. n. 19 „At Neopatra, a fragment"; *Lebas* II, n. 1138. — BB. VII, p. 255.

Κλεώ | Ξενώ | Δίων.

C. Latyia bei Hypata.

1438 Statuenbasis. Bull. Corr. Hell. I, p. 120. — *Kaibel* Epigr. Gr. n. 856ᵃ (praef. p. XVIII); BB VII, p. 255.

Λατυέων ἁ πόλις | Σώσανδρον | Τολμαίου | εὐεργέτ[α]ν τοῖς θεοῖς.

Τὸν μέγαν ἐμ βουλαῖς τε καὶ ἤθεσι καὶ φρενὸς ἀλκ[ᾶ]ι
Σώσανδρον, κλεινῶν ἔκγονον Αἰνιέων,

Τολμαίου κλυτὸν υἷα πόλις Λάτυια φιλόπλου
χάλκεον ἀντ' ἀρετᾶς εἵσατο τᾶιδε θεοῖς·
τόνδε γὰρ ἁγητῆρα δι' εὐξυνέτοιο μερίμνας
σωτῆρα, κτίστ[α]ν, ἄλλον ἔδεκτο Δία.
Ἡρώων θρέπτειρ', ἐναρηφόρε, πότνι' ἀγώνων,
σὸν κλέος, εἰ τοιούσδ' ἄνδρας ἔχεις, Ὑπάτα.

Die *πόλις Λάτυια*, ein zugewandter Ort von Hypata, war früher nicht bekannt. Die Zeit der Inschrift ist nicht zu bestimmen, vielleicht noch 3. Jahrh. Die Form *Αἰνιέων* bestätigt Eustath. zu Ilias II, 749, sie war zu erschliefsen aus *Αἰνίς*, *Αἰνιάρχας*, vgl. *Δωρίς*, *Δωριάρχας*: *Δωριεύς*.

Für *εὐεργέτην* 3, *ἀλκῆι* 4, *κτίστην* 5 habe ich *εὐεργέταν*, *ἀλκᾶι*, *κτίσταν* gesetzt, wegen *ἁ πόλις* 1, *ἀρετᾶς τᾶιδε* 7, *ἁγητῆρα*, *μερίμνας* 8, *Ὑπάτα* 10. Die Bestätigung ist abzuwarten.

PHTHIOTIS.

A. **Lamia.**

a) Aus der Zeit der Zugehörigkeit zum Aetolerbunde 279—193.

1439 *Pittakis* in Ἐφημ. ἀρχαιολ. n. 63; *Stephani* Reise durch d. nördl. Griechenl. n. 15; *Rhangabé* AH. n. 743; *Lebas* II, n. 1143. — BB. VI, p. 317; *Cauer* Del.[2] n. 386.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ἰ . . . . . | Ἀρσινοέος ἀγαθᾶι τύχαι ἁ πόλ[ις τῶν] | Λαμιέων καὶ ἁ βουλὰ μηνὸς Χρυτταί[ου] | πεντεκαιδεκάται Νικόμαχον Δ[αμ]οκλέο[ς] ‖ Ματροπολίταν Ἀκαρνᾶνα πρόξενον εἶμεν | τᾶς πόλιος τὸν ἅπαντα χρόνον αὐτῶι καὶ | ἐκγόνοις πολιτείαν, ἀσυλίαν, ἰσοτέλειαν, ἐπινο|μίαν, ἔνκτησιν γᾶς καὶ οἰκίας, ἀσφάλειαν καὶ κατ|ὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ πολέμου καὶ ‖ εἰράνα[ς] καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ | εὐεργέταις δίδοται πάντα· ἀρχόντων | Νικασίππου, Ἀγασίππου, Λυσικράτεος, ἱπ|παρχέοντος Βερβίνα, στραταγέοντος Θεο|δώρου· ἔγγυοι τᾶς προξενίας Δρώπακος ‖ Νεοπτολέμου, Σώτιμος Φιλόκκα.

Z. 4 ΔΙΙΟΚΛΕΟ *Pitt. Steph.*, *Διοκλέος Pitt.*, *Δαμοκλέος Steph.*, es scheint auf dem Steine ΔΜΟΚΛΕΟΣ für ΔΑΜΟ- gestanden zu haben. — 7 *ἐκγόνους Pitt.*, *ἐκγόνοις Steph.*, die Construction ist verwirrt.

1440 *Pittakis* in Ἐφημ. ἀρχαιολ. n. 62; *Stephani* n. 17; *Rhangabé* AH. n. 741; *Lebas* II, n. 1142. — BB. VI, p. 318.

Τῶν Αἰτωλῶν

στραταγέοντος Γν . . . . [Κα]λλιπολίτα ἀγαθᾶι τύχαι ἔδοξε [τᾶι πόλει] | τῶν Λαμιέων· [ἐπειδὴ . . . . ογανα Ἀμύντα Ζμυρναία ἀπ' Ἰω[νίας] | ποιήτρια ἐ[πέων παραγενομέ]ν[α ἐ]ν τ[ὰ]μ πόλιν πλείονας ἐ[πιδείξεις] | ἐποιήσατο τ[ῶν ἰδίω]μ ποιημάτων, ἐν οἷς περί τε τοῦ ἔθνεο[ς] ‖ τῶν Αἰτωλῶ[ν καὶ τ]ῶμ προγόνων τοῦ δάμου ἀξίως ἐπεμνάσθη με[τὰ] | πάσας προθυμ[ίας τὰ]ν ἀπόδεξι[ν] ποιουμένα, εἶμ[ε]ν αὐτὰμ πρόξ[ενον] | τᾶς πόλιος καὶ εὐεργέτιν, δεδόσθαι δ' αὐτᾶι [κ]αὶ πολιτείαν

καὶ γᾶς καὶ [οἰκίας] | ἔγ[κτη]σ[ιν κ]αὶ [ἐπιν]ο[μίαν] καὶ ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλειαν κατὰ γᾶν καὶ κατὰ θ[άλασσαν καὶ] | πολέ[μ]ου [καὶ εἰράνας καὶ αὐτᾶ]ι καὶ ἐκγόνοις αὐτᾶς καὶ χρ[ή]μασιν ἐν τὸν ἄπ[αντα] ‖ χρόνον καὶ ὅ[σα] τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις δίδοται πάντα· ὑ[παρ]|χέτω δὲ . . . . τεο . . . . ιξονι [αὐ]τᾶς καὶ ἐκγόνοις αὐτοῦ προξενί[α], | πολιτεία, [ἀσφάλει]α· ἀρχόν[των] Ν[ό]θωνος, Νέωνος, Ἀντιγένεος, στρατ[αγέ]|οντος Ἐπι . . . ., [ἱππαρ]χ[έον]τος . . . . α τοῦ Κύλου· ἔγγυος τᾶς προξε|[νίας] - ο οναιου.

Z. 3 *πλείονας* Ε *Pitt.*, Σ *Steph.* der *στίχους* ergänzt. — 4 *τῶν καλλίστων Steph.* es scheinen jedoch nur 5—6 Buchstaben zu fehlen. — 9—10 *εντοναπ - χρονον Pitt.* zweifellos richtig, *εντοισαπ - χρονοισ Steph.* — 12 *Νόθωνος* oder *Γνάθωνος*? — 13 etwa *Ἐπι[άλου]*. — ΤΟΣΚΥΛΟΥ *Pitt.*

1441 *Pittakis Ἐφημ. ἀρχαιολ.* n. 64; *Stephani* n. 16; *Rhang.* AH. n. 742; *Lebas* II, n. 1145. — BB. VI, p. 319.

[Ἀγαθᾶι τύχ]αι· ἔδοξε τᾶι πόλει· | [ἐπειδὴ Πολ]ίτας Πολίτα Ὑπαταῖο[ς | ποιητὰς ἐπ]έων παραγενόμενο[ς | ἐν τὰν] πόλιν δείξεις ἐποιήσατ[ο ‖ ἐν α]ἷς τᾶς πόλιος ἀξίως ἐπεμνάσ[θη] | εἶναι αὐτὸν πρόξενον τᾶς πόλιος καὶ | εὐεργέταν, δεδόσθαι δὲ αὐτῶι καὶ π[ο]|λιτείαν τὸμ πάντα χρόνον καὶ γᾶς | καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ ἐπινομίαν ‖ καὶ ἀσφάλειαν καὶ κατὰ γᾶν καὶ κατὰ | θάλασσαν καὶ πολέμου καὶ εἰράνας κα[ὶ] | αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις καὶ χρήμασιν τὸν | ἅπαντα χρόνον, καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις | προξένοις καὶ εὐεργέταις δίδοται πά[ν]‖τα· ἀρχόντων Θεομνάστου, Ζεύξιος, Δε[ξι]|κράτεος, στραταγέοντος Φιλίππου τοῦ Δε[ξι]|κράτεος, ἱππαρχέοντος Μενεφύλου, ἔγγ[υος] | τᾶς προξενίας Φίλιππος Δεξικράτεο[ς].

Z. 2 *[Πολ]ίτας* ist natürlich nicht sicher. — 3 ΙΤΩΝ *Pitt.*, ΩΝ *Steph.*, *[ποιητὴς] ἐπῶν Rhang.*

1442 CIG. 1777; *Lebas* II, n. 1157. — BB. VI, p. 320.

Θυμάρης Δαμοσθένεος | Δαμοσθένης [Φρυνίχου?]

Z. 2 ΦΡΥΤΚΟΥ: *Φρονικοῦ Boeckh.*

1443 Grabstele. *Pittakis Ἐφημ. ἀρχαιολ.* n. 76; *Stephani* n. 30; *Rhang.* AH. n. 2026; *Lebas* II, n. 1156. — BB. VI, p. 320. Schrift A.

Γοργίας | Μεγίλ[λ]ου | Κλειτὼ | Ἱππάρχου ‖ Κλειτὼ | Παρμενίσκου.

Z. 2 *ΜεγιΛΛου Pitt. Steph.* ist selbstverständlich *ΜεγιΛΛου* zu lesen.

b) Lamia Mitglied des jüngeren Thessalerbundes 193—146 v. Chr.

1444 *Pittakis* in Ἐφημ. ἀρχαιολ. n. 66; *Stephani* n. 27; *Rhang.* AH. n. 745; *Lebas* II, n. 1146. — BB. VI, p. 321.

[Ἀγαθᾶι] τύχαι· | [στραταγέοντο]ς τῶν Θεσσαλῶν Θεοδώρου | [Ἀλεξάνδρου Ἀ]τραγίου, ἀρχόντων Κ[λε]οδά[μου] | - α τοῦ Εὐβουλ[ί]δα . . . . . του ‖ [οἱ Λαμιεῖς ἔδ]ωκαν Πα[υσα]νία[ι] - Λα[ρι]σσ[αίωι] | προξενίαν, πολιτ]είαν, ἀτέλειαν, [ἐπινομίαν, ἀσυ]λ[ίαν | - ἀσφάλειαν κ]αὶ πολέμου [κ]αὶ ε[ἰρα]ν[ας καὶ | κατὰ γᾶν καὶ κα]τὰ θάλασσαν [αὐτῶι καὶ τοῖς ἐκγόνοις | αὐτοῦ ἐν τὸν ἅπα]ντα χρόνον κα[ὶ ὅ]σα [τοῖς ἄλλοις προξένοις ‖ δίδοται πάντα· ἔγγυ]οι τᾶς προξ[ενίας] | - ος Φιλονίκου.

„deinde Theodorus Alexandri Argivus“ nach Porphyr. Tyr. (*Müller* Frg. hist. Graec. III, p. 704) zehnter Strateg des Thessalerbundes a. 183. Für Argivus ist nach unserer Inschrift „Atragius“ zu schreiben, wie schon *Müller* a. a. O. vermutet.

1445 *Pittakis* in Ἐφημ. ἀρχαιολ. n. 65; *Stephani* n. 28; *Rhang.* AH. n. 744; *Lebas* II, n. 1140. — BB. VI, p. 321.

Ἀγαθᾶι τύχαι· Λαμιεῖς ἔδωκαν Λύσι - | [Ἀτρ|α]γίωι προξενίαν, πολιτείαν, ἰσοτ[έλειαν, ἐπι|νομί]αν, ἔγκτησιν γᾶς καὶ οἰκίας, ἀσυλ[ίαν, ἀσφάλειαν ‖ καὶ πολέ]μου καὶ εἰράνας καὶ κατὰ γᾶ[ν καὶ κατὰ | θάλασσ]αν αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις καὶ χρ[ήμασιν ἐν τὸν ἅπ|αντα χρό]ν[ον] καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις προξ[ένοις πάντα· ἀρχόντων] | - ίσκου Βουθήρα, Νικο . Ο . ΟΠΙΣΥ . . . | Ὀνομάρχου· ἱππαρχέοντος Κλε . . . . ‖ [ἔγγυ]ος προξενίας Νίκιππος Νικά[νδρου oder *άνορος.]*

1446 *Stephani* n. 19; *Rhang.* n. 747; *Lebas* II, n. 1144. — BB. VI, p. 322.

[Ἀγαθ]ᾶ[ι τύχ]α[ι]· Θε[σσαλῶν | στρ]αταγέοντος Νου[μηνίου] - |ος Φεραίου, ἐν δὲ Λαμίαι ἀ[ρ]χόν[των] Νου[μηνίου] | Νικοδάμου τοῦ Ὀν[ομάρχου] - σιν - στου ‖ Λαμιεῖ[ς ἔ]δωκ[α]ν Δα[μομ]ένει Σ . . ιος Λ[α]ρισσαίωι | προξενίαν, πολιτείαν, ἰσοτέλειαν, [ἔ]ν[κ]τ[η]σιν | γᾶς καὶ οἰκίας, ἀσυλίαν, ἀσ[φάλειαν] καὶ π[ολέμου] | καὶ εἰράνας καὶ [ὅ]σα [τοῖς ἄλλοις προξένοις] | αὐτῶι καὶ [ἐκγό]νοις [καὶ] χ[ρήμασιν] - ‖χιος Σάμιος Τίσω[νος] - ἔν[γυος] -.

1447 *Latischew* Mitt. arch. Inst. VII, p. 363 ff. — *Cauer* Del.² n. 386ᵃ.

Ἀγ[αθᾶι τύχαι]· | στραταγέοντο[ς τῶν Θε]σσ[α]λῶν Τιμασιθέου τ[οῦ . . . ., ταγευόντων δὲ] | ἐν Λαμία Φίλωνος

τοῦ Εὐβ[ου]λίδα, Ἀγέα τοῦ Νικοδάμου, Κλεομέ[νεος τοῦ] Νικα . . . . [μηνὸς] | Θύου δευτέρα, προστατεύοντος τᾶς ἐ(κ)κλησίας τῶν ταγῶν Φίλων[ο]ς, Πυρρία τοῦ Ε[ὐ]‖βουλίδα εἴπαντος· ἐπεὶ Μητρόδωρος Ἀνδρομένεος Πελινναεὺς ὑπάρχων ἱππίατρος | καὶ ἀνεστραμμένος ἐν τᾶι ἁμετέραι πόλει χρόνον πλείω τάν τε ἀναστροφὰν καὶ [ἐ]π[ι]|δαμίαν ἐποιεῖτο καθὼς ἐπέβαλλε ἀνδρὶ καλῶι καὶ ἀγαθῶι διά τε οὗ μετεχειρίζετο ἐπι[τ]α|δεύματος ὠφέλει τῶν πολιτᾶν τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτῶι ἄνευ μισθοῦ σπουδᾶς | καὶ φιλοτιμίας οὐθὲν ἐνλείπων, παρακληθείς τε ἐπὶ τὸ ἔργον ἐπεδέξατο ἐπὶ τῶ συνφέ‖ροντι τᾶι πόλει· καὶ φαμένου Πυρρία δεῖν αὐτῶι ἀποδοθῆμεν χάριτας, ἔδοξε τᾶι πόλει· ἐπαι|νέσαι τε Μητρόδωρον Ἀνδρομένεος Πελινναῆ ἐπὶ τᾶι ἀναστροφᾶι καὶ τᾶι κατὰ τὸ ἐπιτά|δευμα φιλοτιμίαι, καὶ δεδόσθαι αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις αὐτοῦ προξενίαν, πολιτείαν, ἰσο|τέλειαν, ἔνκτησιν γᾶς καὶ οἰκίας καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμου καὶ | εἰράνας καὶ κατὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν ἐν τὸν ἅπαντα χρόνον καὶ τὰ λοιπὰ ‖ πάντα φιλάνθρωπα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις δίδοται παρὰ τᾶ[ς] | πόλιος· ἔγγυος τᾶς προξενίας Σάτυρος Ῥύβα.

1448 *Pittakis* in Ἐφημ. ἀρχ. n. 68; *E. Curtius* Anecd. Delph. p. 14; *Stephani* n. 20; *Rhang.* n. 946; *Lebas* II, n. 1151. — BB. VI, p. 322 f.

A.

Στραταγέοντος Ἀγαθάνορος [Ε]ὐ[ρ]υδάμαντος Γομφέος, ταμιεύοντ[ος | τ]ᾶς πόλιος Σωσιπάτρου τοῦ Δάμωνος, ἀπελεύθερο[ι] δεδ[ω]κότες [ἐ]ν [τὰ]ν στά[λ]αν τοὺς δέκα πέντε στατῆρες (sic!)· *μηνὸς Βωμίου· Νικήφορος Ἀλεξάνδρου ἀπελεύθερος Ἀπολλωνίδ[α] | τοῦ Λύκου καὶ Θήβας τᾶς Εὐκράτεος· Ἀγάθων Κρ[ιτ]οβούλου ἀπελεύθερος Κριτοβούλου τοῦ Ἀ[ρχ]ελάου καὶ Δικαία[ς] ‖ τᾶς Ἐχ[ε]σθένεος· Χρυσταίου· Σωσύλος Πύθωνος καὶ Ἀριστοκλῆς Πύθωνος ἀπελεύθεροι Π[ύ]θωνος το[ῦ] | Ἀντιμάχου· Σωσύλος Σωτέλεος καὶ Διοκλῆς Μηνᾶ ἀπελεύθεροι Εὐκταίου τοῦ [Εὐ]κράτ[εος] καὶ Τ[ιμο]|νοῦς τᾶς Ἀντάνδρου - |σωνος· Φι[λη]μάτιον Νικηφό[ρ]ου καὶ Νικήφορος - [Ἀπολ]|λωνίδα τοῦ Λύκου καὶ Θήβας τᾶς Εὐκράτεος· Παντίας - [Δάμω]‖νος τοῦ Δημητρίου καὶ Σ[ω]σιπάτρου τοῦ Δά[μωνος] - |δα ἀπελεύθερος Ἀμμίας τᾶς Δάμ[ωνος - Σω]|τίμας τᾶς [Θρ]άσωνος· Ἰτων[ίου]· - ια ἀπὸ Ξενοῦς τᾶς Ἡρακλείδα.*

B.

Ἐφημ. ἀρχ. n. 70; *Stephani* n. 21; *Lebas* II, n. 1153 — Die Inschrift einer zweiten Seite des Steines ist so zerstört, dass nur wenige Namen

darauf lesbar sind. Nach *Σωτίμας τᾶς Θράσωνος* ist Z. 12 A wiederhergestellt.

A. Z. 1 .Υ. *δάμαντος*, *E. Curtius* *Κλευδάμαντος*, *Pitt. Steph.* *Μυδάμαντος* (?). — 2 *ἀπελευθέρου δεδοκότες* *Pitt. Steph.* — 4 ΑΜΕ*λάου* — 5 *Ἀρεστοκλῆς* *Pitt.*, *Ἀριστοκλῆς* *Steph.* — 8 ΦΙ..ΜΑΤΟΝ lesen *Pitt. Steph.* *Νικόμαχος* (!). — 9. 10 [*Δάμω*]*νος τοῦ Δημητρίου* nach n. 1449.

1449 *Pittakis* in *Ἐφημ. ἀρχ.* n. 69; *Stephani* n. 22; *E. Curtius* Anecd. Delph. p. 15; *Rhang.* n. 947; *Lebas* II, n. 1154. — BB. VI, p. 324.

[*Στραταγ*]*έοντος Ἰσαγόρα τοῦ Νυσάνδρου Λαρεισ*[*αίου, ταμι*|*εύοντος τ*]*ᾶς πόλιος Πυλάδα τοῦ Νικασιβούλου ἀπελεύθερο*[*ι δεδωκότε*]*ς ἐν* [*τὰ*]*ν στάλαν τοὺς δέκα πέντε στατῆρας· Βωμ*[*ίου*] - | - *ου Φίλωνος τοῦ Δάμωνος· Ἀρέου· Νίκανδρος Ἰσ*[*αγόρα*] ‖ - *ίου τοῦ Μην*[*ο*]*δώρου· Νικασίας Λέοντος Βί*[*ωνος* | - *τοῦ*] *Καλλίκωνος καὶ Δάμαρχος τᾶς Ἀρίστωνος* [*καὶ*] | - [*τ*]*οῦ Λέοντος· Χρυτταίου· Βάκχιος Βακχίου ὑπὸ* | [*Νικαρίσ*]*του τοῦ Ἀριστονίκου καὶ Ἀριστονίκου τοῦ* | [*Νικαρίσ*]*του· Ἱπποδρομίου· Νίκα Νίκωνος Θεοδώρου* [*τοῦ*] ‖ - *έου ἀπελευθέρα· Ἱρατίου· Ἰσαγόρας Ἀμωμή*[*του* | *Νικασιβο*]*ύλου τοῦ Πυλάδα καὶ Πυλάδα τοῦ Νικασιβού*[*λου*] | - *Ἀρχικλέος Ἀρχικλέος τοῦ Κλεομέδοντος* - | - [*Σωσ*]*άνδρου καὶ Ῥούφα Σωσάνδρου Πολεμάρ*[*χου τοῦ* oder [*χᾶς τᾶς* | *Σωσ*]*άνδρου καὶ Κράτας τᾶς Σω*.. *Ν*..*λου· Πανάμου·* - ‖ [*Σωσιπ*]*άτρου Δάμωνος τοῦ Δημητρίου καὶ Σωσι*[*πάτρου* | *τοῦ Δά*]*μωνος*.

1450 *Pittakis* in *Ἐφημ. ἀρχ.* n. 78; *Stephani* n. 23; *Curtius* Anecd Delph. p. 15; *Rhang.* n. 952; *Lebas* II, n. 1152. — BB. VI, p. 325.

Σ[*τραταγέοντος*] - - - [*ταμιεύοντος*] - *ωνος τοῦ* [*Πανσα* oder *Λυσα*]|*νία ἀπελεύθεροι δεδωκ*[*ότε*]*ς ἐ*[*ν*] *τὰν πόλιν τοὺς δέκα πέντε* | *στατῆρας·* [*μ*]*ηνὸς* [*Β*]*ω*[*μ*]*ίου· Εὐκολίνα Ξένωνος Λυσοῦς τᾶς Ἀρι*[*σ*]*το*|[*κρ*]*άτεος· Γευστοῦ· Εἰράνα καὶ Μένανδρος Λύκου Σπερχίδα τ*[*ο*]*ῦ Λεωνί*|[*δα*] *κτλ.*

Weiterhin sind nur noch einige Namen zu erkennen:

Z. 5 *τοῦ Δημητρίου.* — 6 *Αἰσχρίωνος τῶν Ἀθηναίου.* — 7 *τοῦ Ἀλέξωνος, Ἰσάργυρον* (sic!) *Λέοντος.* — 8 *Κράτωνος Στράτωνος τοῦ Λέ*[*ο*]*ν*[*τ*]*ος· . . . ρονου· Νικάνωρ Νικάνορος.* — 9 *Δημήτριος Λύκου* - *Δωσιθέου.* — 12 *Σωτηρίδας Ἀρί*[*στ*]*ων*[*ος*]. — 13 - *ς Ξένωνος* (sic!) - *Θεόφιλος.* — 14 *τοῦ Λύκου.*

In . . . *ρονου* Z. 8 scheint ein Monatsname enthalten.

1451 *Pittakis* in Ἐφημ. ἀρχ. 70—73; *Stephani* n. 24. 26; *Curtius* Anecd. Delph. p. 15; *Rhang.* n. 949—951; *Lebas* II, n. 1148—1150. — BB. VI, p. 325. Auf drei Seiten beschriebener Stein. Schrift flüchtig.

A.

Στραταγέοντος Λέοντος τοῦ - [τα]|μίας Κλέων Θεύρωνος ἀνέγρ[αψε· μηνὸς] | Θριξαλλίου Ἀπολλώνιος ἠλ[ευθερώθη ὑπὸ] | Δέξωνος τοῦ Πολύωνος· ‖ μηνὸς Θριξαλλίου Ἀπολλο - [ἠλευθε]|ρώθη ὑπὸ Σωσιστράτου, Σω - [ὑπὸ Ἀγά]|θωνος· μηνὸς Θρι[ξαλλίου Διονύ]|σιος ἠλευθερώθη ὑπὸ -.

B.

[ὑπὸ Δ]ιομεν[είας] τᾶς Νίκωνος· μηνὸς Γενστοῦ· Δορ|κίων ἠλευθερώθη ὑπὸ Λύσωνος τοῦ Νουμηνίου· μηνὸς Γεν[σ]|τοῦ Ὀλυμπιὰς ἠλευθερώθη ὑπὸ Μαχίδα τοῦ Μήλωνος, Μοσχίων ‖ ἠλευθερώθη ὑπὸ Κρινέα τοῦ Μήκωνος (?)· μηνὸς Λυκέου Σώστρα|τος ἠλευθερώθη ὑπὸ Ἄρχωνος τοῦ Ἀμεύνωνος [besser *Ἀμείσωνος?*], *Ἀφροδεισία ‖ ἠλευθερώθη ὑπὸ Πολεμίτα τοῦ Ἀντικράτεος· μηνὸς Ἱππο|δρομίου Σωσίχα ἠλευθερώθη ὑπὸ Σίμωνος τοῦ Ε -.*

C.

Εὐαμερία [ἠλευθερώθη ὑπὸ] - | - ς τοῦ Ἕρμωνο[ς - κρ]|άτης ἠλευ[θερώθη ὑπὸ - τοῦ] | Ἀστυφίλου· μη[νὸς - Σα]‖τυρίων ἠλευθερώ[θη ὑπὸ] - | τοῦ Φίλωνος· μηνὸς - |ς ἠλευθερώθη ὑπὸ Ἀρισ[το - τοῦ Πο]|λέμωνος· μηνὸς Ἱπποδ[ρομίου Μοσ - oder *Βακ]|χίων ἠλευθερώθη ὑπὸ - [τοῦ] ‖ Ἀπολλοδώρου· μηνὸς - [Σω -* oder *Λυ]σὼ ἠλευθερώθη ὑπὸ Προ - [τοῦ Κρι]|νολάου· μηνὸς Ἀπελλαίου Στρ[άτων ἠλευθερώθη ὑ]πὸ Εὐκράτεος τοῦ Ξενοφῶν[τος· μηνὸς Βου]|κατίου Στρατονίκα ἠλευθερώθη ὑπὸ - ‖ τᾶς Χαίρου συ[ν]ευδοκέ[οντ]ος Μει -.*

1452 Münzlegende: ΛΑΜΙΕΩΝ *Mionnet* II, 13, III, 286; *Muret* im Bull. Corr. Hell. V, p. 291.

B. Melitaia.

1453 „Avaritsa, à l'angle oriental des murailles helléniques. Longueur du bloc 1 m. 50." *Monceaux* im Bull. Corr. Hell. VII, p. 42 f. (Schrift ΑΓΟ). — *Cauer* Del.[2] n. 388.

Ἀμύνανδρος | Μαχάειος τᾶ | πόλι ἔδωκε ἐ|ν τὰν πύλαν κ‖αὶ ἐν τὰ τείχ|η ἀργυρίου τ|άλαντα δέκα.

Monceaux nimmt an, Amynandros sei der König der Athamanen d. N. um 210. Der Form des Patronyms nach zu urteilen scheint der Mann ein Nordthessaler gewesen zu sein.

1454 Im Kloster der Aghia Triada. Auf einem Marmorbalken, 2 m. lang, 0,70 m. hoch. *P. Monceaux* im Bull. Corr. Hell. VII, p. 43 f. (Schrift AO).

Μελίτα Δαμοφείδης.

1455 Münzlegenden: ΜΕ, ΜΕΛΙ, ΜΕΛΙΤΑΙΕΩΝ *Muret* im Bull. Corr. Hell. V, p. 294.

C. Thaumakoi.

1456 „At Dhomoko“ *Leake* N. G. I, p. 457, pl. III, n. 16; CIG. n. 1771. 1772, berichtigt von *Ussing* (1847) p. 29, dessen Lesungen von *L. Georgitses* Ἀθήναιον II, p. 316 (1873) bestätigt werden; *Lebas* II, n. 1183. — BB. VI, p. 313; (A: *Cauer* Del.² n. 387.) Der Stein enthält zwei Inschriften; die zweite ist um etwa 8 Buchstaben ausgerückt. Schrift: ΑΠΟ.

A.

Ἀγαθᾶι τύχαι· πόλις Θαυμακῶν | ἔδωκε Ἀγέστωι Ἀγρολέωνος | Καλλιεῖ προξενίαν, ἐπινομί|αν, ἀσυλίαν, ἀσφάλειαν, ἔγκτη‖σιν, ἀτέλειαν πάντων καὶ πολέ|μου καὶ εἰράνας ἐν τὸν ἅπαντα | χρόνον καὶ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις καὶ | ὅσα τοῖς ἄλλοις προξένοις πάν|τα· ἀρχόντων Σφοδρία, Λεωνίδα, ‖ Φανᾶ· ἔγγυος τᾶς προξενίας | Πολύμναστος.

B.

Ἀγαθᾶι τύχαι· πόλις Θαυμακῶν ἔδωκε Πυρρίαι | Τιμαγόρο[υ Ἡ]ρακ[λ]ειώται ὄντι εὐεργέται [αὐ]|τ[ᾶς] προξενίαν, [ἰσ]οπολιτείαν, ἐπινομίαν, ‖ ἀσυλίαν, ἀσφάλειαν, ἔγκτησιν, ἀτέλειαν | πάντων καὶ πολέμου καὶ εἰράνας καὶ αὐ[τῶι καὶ] | ἐκγόνοις [ἐ]ν τὸν ἅπαντα χρόνον καὶ ὅσα | τοῖς ἄλλοις προξένοις πάντα· ἀρχόντων | . . . . α, [Πυρ]ράκο[υ], Νικομάχου· ἔγγυος τᾶς ‖ προξενίας Νεοπτόλεμος Εὐηθίδ[α].

Z. 19 I. ΙΡΑΚΟ. *Boeckh* Ἱεράκου. — 20 *Boeckh* Εὐηθίδ[ου] dialektwidrig.

Die Inschrift stammt aus der Zeit, als Thaumakoi dem Aetolerbunde angehörte, also vor 193.

1457 „Thaumacis (= Dhomoko) prope forum et deversoria in via quadam" *Ussing* p. 28 n. 16; *Lebas* II, n. 1182. — BB. VI, p. 315. Der Stein enthält zwei Inschriften aus demselben Jahre, wodurch an zwei Lamier die Proxenie erteilt wird. Schrift AΓO.

A.

[Ἀγαθᾶι τύχαι· πό]λις [Θαυμακῶν ἔδωκε] - | [Λ]α[μιεῖ] προξενίαν, ἐπι[νομίαν], | ἀσυλίαν, ἀσφάλεαν, ἔνκτησιν, | ἀτέλειαν πάντων καὶ πολέμου καὶ ‖ εἰ[ρά]νας ἐν τὸν ἅπαντα χρόν(ον) καὶ αὐτῶ | [κ]αὶ ἐκγόνοις καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις προξένοις | [π]άντα· ἀρχόντων Πολυμνάστου, Πολεμαί|[ο]υ, Ἐπιάλου· ἔνγυος τᾶς προξενίας Εὐρύ|μαχος· ‖

B.

[Ἀγ]αθᾶ[ι] τύχαι· πόλις Θαυμακῶν ἔδωκε Ἀκρομέ|[δ]ον[τ]ι Ἀριστοβούλου Λαμιεῖ προξενίαν, ἐπινο|[μί]αν, ἀσυλίαν, ἀσφάλειαν, ἔνκτησιν, ἀτέλει[α]ν πάντων καὶ πολέμου καὶ εἰράνας ἐν τὸν ἅ|παντα χρόνον καὶ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις καὶ ὅσ[α] ‖ τοῖς ἄλλοις προξένοις πάντα· ἀρχόντων Πο[λυ]|μνάστου, Πολεμαίου, Ἐπιάλου· ἔνγυος τᾶς προ|ξενίας Εὐρύμαχος.

Die Inschrift fällt wol noch in die Zeit, als Thaumakoi ätolisch war.

Z. 5 XPON durch Versehen für XPONON. — 3 *ἀσφαλεαν* neben Z. 12 *ἀσφαλειαν*, Z. 5 *αυτω* neben Z. 14 *αυτωι*, Z. 10 *ἀγαθα* neben *τυχαι* sind vermutlich ebenfalls blofse Versehen. — 10 AKPOE..)NEI liest *Ussing* *Ἀκρομετιόνει* was kein Name ist.

Z. 1 A ist ΛIX erhalten, was wol als [*πο*]ΛΙΣ zu lesen ist; der Anfang von A ist durch den Parallelismus mit B wiederherzustellen.

1458 „Ibidem in alio lapide; ed. *Dodwell* Itin. Tom. II, p. 124" *Boeckh* CIG. 1773; *Lebas* II, n. 1184. — BB. VI, p. 316.

Ἀγαθᾶι τύχαι· πόλις Θαυμακῶν ἔδωκε Μα|κωνίωι Φαλίωνος Λαρισαίωι ὄντι εὐεργέτ|α[ι] αὐτᾶς προξενίαν καὶ πολιτείαν, ἐπινομί|αν, ἀσυλίαν, ἀσφάλειαν, ἔνκτησιν, ἀτέλ‖ειαν πάντων καὶ πολέμου καὶ εἰράνας ἐ[ν] | τὸν ἅπαντα χρόνον καὶ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις | καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργ|έταις δίδ[οται] ἅπαντα· ἀρχόντων⟨ν⟩ Ἐπιμένεος, Ἀλιώτα (?), Νικομάχου· ἔνγυος τᾶς προξε‖νίας Φιλήμων Ἀντιγόνου.

Aufser in *Λαρισαίωι* Z. 2 gibt *Dodwell* das ω als ο. — l. 2 etwa *Μάχωνι Ὀμφαλίωνος*? — 5 EΠI *Dodwell*. — 8 ΔΙΔΩΣ *Dodw.* — 10 *Ἐντι-Γονου Dodw.* — Wol noch aus ätolischer Zeit.

1459 „Dhomoko, sur une pierre blanche, dans une sorte de cadre" *P. Monceaux* im Bull. Corr. Hell. VII, p. 44 f. Schrift AΠO.

[Στραταγέοντος] Ἀλεξίππου, μηνὸς Ἰτωνίου δε[υ|τέραι, ἐν κυρία]ι ἐκκλησίαι, ἀρχόντων Στύφωνος | [τοῦ -, Εὐ]θυδάμου τοῦ Μαράντα, Κάμωνος | [τοῦ -]ου, ταμιεύοντος Ἡρακλείτου τοῦ Λαμ||[ίσκου· ἐπεὶ Ἀλέξ]ιππος καὶ Ἱππόλοχος Ἱππολόχου Λαρι|[σαῖοι φίλ]οι ὑπάρχοντι τᾶι πόλει τᾶι Θαυμακῶν καὶ | [ἀπὸ τᾶς πρώ]τας ἁλικίας εὔχρηστοι [καὶ κα]τὰ κοινὸν καὶ κατ' | [ἰδίαν, ἔδ]οξε τᾶι πόλει ἐπαινέσαι αὐτοὺς καὶ δεδό|[σθαι αὐτ]οῖς τε καὶ ἐκγόνοις προξενίαν, ἰσοπολιτεία||[ν, ἐπινο]μίαν, ἀσυλίαν, ἀσφάλειαν, ἔγκτησιν, ἀτέλειαν | [πάντων] καὶ πολέμου καὶ εἰράνας ἐν τὸν ἅπαντα χρό[ν|ον, καὶ ὅ]σα τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις | [δίδοται] πάντα. Ἔγγυος τᾶς προξενίας - | - Νικοβούλου.

Alexippos und Hippolochos sind wie *P. Monceaux* erkannt hat, die Söhne des Hippolochos von Larisa, welcher nach Porphyrius Tyr. (in *Müllers* Frg. hist. Graec. III, p. 704) im Jahre 181 Strateg der Thessaler war „deinde Hippolochus (12) Alexippi Larissaeus." Derselbe erscheint als Hieromnemon der Thessaler auf einem Amphiktyonendekret vom J. 178/177 im Bull. Corr. Hell. VII, p. 427 ff. Die Inschrift ist demnach etwa 160 zu setzen, also in die letzten Zeiten des Thessalerbundes, welcher bis 146 v. Chr. dauerte. Mit *Κάμωνος* Z. 3 vgl. *Κάμουν* n. 373; der Name ist also thessalisch.

D. Pteleon.

1460 Grofser Grabstein in den Ruinen der Kirche der Panaghia, in der Bai von Fteleo = Pteleon. *Leake* N.G. IV, 343, pl. XXXIX, n. 185; *Lebas* II, n. 1161. — *Cauer* Del.[2] n. 390. Schrift A.

Φυλίκα | *Εὐβιότεια.*

Das nordthessalische Patronym lässt vermuten, dass die Inschrift nach Alos, der Nachbarstadt von Pteleon gehört, welche lange Zeit den Pharsalern gehörte (nach Strabo 433 vgl. *Bursian* Geogr. von Griechenland I, p. 79).

E. Alos.

1461 „Armyro, petite ville turque, située près des mines de l'ancienne Halos. — Plaque de marbre servant de base à l'un des piliers en bois du portail de la mosquée. Hauteur 0,95, largeur 0,50. Estampage" *Heuzey* et *Daumet* Macédoine n. 214, p. 431 f. — BB. VI, p. 308—312.

[Σ]τραταγέοντος Πτολεμαίου τοῦ Ὀ[ν]|ατογένεος Γυρτωνίου,

ταμιεύοντος τὰν | πρώταν ἑξάμηνον Εὐαινέτου τοῦ Ἡρακλ[ε]|οδώρου ἀναγραφὰ τῶν δεδωκότων τᾶι || πόλει ἀπελευθέρων τὸ γινόμενον τᾶι πό|λει· Ἀδρομίου παρὰ Εἰράνας τᾶς Διοφάντου [τ]|ᾶς ἀπελευθερωθείσας ἀπὸ Κύλλου τοῦ | Ἀριστονίκου τὸ ἐκ τοῦ νόμου στατῆρες δέ|κα πέντε· Εὐωνίου παρὰ Μεγίστας Ἀντιγέ||νεος τᾶς ἀπελευθερωθείσας ἀπὸ Πεισ|[ισ]τράτου καὶ Πυθοκλέος τῶν | Ἀντιγένεος τὸ ἐκ τοῦ νόμου στατῆρες | δέκα πέντε· Πυθοίου παρὰ Βαχχίου τοῦ | Στράτωνος τοῦ ἀπελευθερωθέντος ἀπὸ || Στράτωνος τοῦ Εὐαμέρου τὸ ἐκ τοῦ νόμου | στατῆρες δέκα πέντε· παρὰ Στρατονίκου | τοῦ Ξένωνος τοῦ ἀπελευθερωθέντος | ἀπὸ Νικομένεος τοῦ Ἐφαρμόστου τὸ ἐ[κ] | τοῦ νόμου στατῆρες δέκα πέντε· παρὰ || Φίλωνος τοῦ Ἀσσαίου τοῦ ἀπελευθερω|θέντος ἀπὸ Τιμασιθέου καὶ Εὐαινέτου | τῶν Ἡρακλεοδώρου καὶ τῶν υἱῶν αὐτ[ῶν] | τὸ ἐκ τοῦ νόμου στατῆρες δέκα πέντε· | παρὰ Μηνοφίλας τᾶς Δάμωνος τᾶς ἀπ||ελευθερωθείσας ἀπὸ Τιμασιθέου καὶ | Εὐαγ[ό]ρου τ[ῶ]ν Ἡρακλεοδώρου καὶ τῶν | υἱῶν αὐτ[ῶν] τὸ ἐκ τοῦ νόμου στατῆρες δέ|κα πέντε· Ἀ[γ]ναίου παρὰ Εὐφράντας | τᾶς Ἀλεξάνορος τᾶς ἀπελευθερωθ[είσας] || ἀπὸ Νικοβούλου τοῦ Ἀλεξάνορος τὸ ἐ|κ τοῦ νόμου στατῆρες δέκα πέντε· [παρ|ὰ] Μεγίστας τᾶς Ἀπολλοφάνεος τᾶς ἀπ[ε]||λευθερωθείσας ἀπὸ Δεινία τοῦ Ἐ[χία] | καὶ τῶν υἱῶν Ἱέρωνος καὶ Καλλικλέ[ος τὸ ἐ]||κ τοῦ νόμου στατῆρες δέκα πέντε· παρὰ Ῥο|τόρμας τᾶς ἀπελευθερωθείσας ἀπὸ [Ἐρα]|τοσθένεος τοῦ Βίωνος τὸ ἐκ τοῦ νόμου [στα]||τῆρες δέκα πέντε· παρὰ Λυκίσκου τοῦ Ἀσ[στο]|κλέα τοῦ ἀπελευθερωθέντος ἀπὸ Παρμεν[ί]||χας τᾶς Δαμοθοινίου καὶ Νικοκρατέους (sic!) *τοῦ [Ἀσ]|στοκλέα τὸ ἐκ τοῦ νόμου στατῆρες δέκα πέν|τε· Μηνὸς Μεγαλαρτ[ίου] | ταμιεύοντος τὰν δευτέραν ἑξ[άμηνον παρὰ] | Νικοκρατέους* (sic!) *τοῦ Τιμασιθέου οἱ ἀπε[λευθερωθέν]||τες· Ἔφορος Ἀριστοκράτεος ἀπὸ [Ἀριστοκ]ρά[τεος] | ἔδωκε τὸ ἐκ τοῦ νόμου στατῆρας δ[έκα πέντε· παρὰ] | Δικαινέτας τᾶς Ἀλεξάνδρου τᾶς [ἀπελευθερωθείσας] | ἀπὸ Λυσιπόνου τοῦ Εὐβιότου τὸ ἐκ το[ῦ νόμου στατῆρες δέ]|κα πέντε· μηνὸς Θεμιστίο[υ] || Σωτηρὶς Μητροδώρου ἀπ[ελευθερωθεῖ]σα ἀπὸ Εὐκλείδα τοῦ Παρν[ασσίου ἔδω]|κε τᾶ πόλει τὸ ἐκ τοῦ νόμο[υ στατῆρας δέ]|κα πέντε· μηνὸς Ὁμολωίο[υ - Στρατονίκου ἀπελευθερωθεὶς ἀπὸ - ||.τοῦ Σωσία ἔδωκε τᾶ πόλει τὸ [ἐκ τοῦ νόμου] | στατῆρας δέκα πέντε· Ὁμολ[ω]ίου [π]α[ρ]ὰ Ε[ὐ]|φροσύνας καὶ Ἀριστοῦς τᾶν ἀπελευθερω|θεισᾶν ἀπὸ Νουμηνίου τοῦ Πρωτέα τὸ ἐκ τ[οῦ] | νόμου πὰρ ἑκάστας στατῆρας δέκα πέντ[ε]. || Στραταγέοντος Ἰταλοῦ τοῦ Φιλίσκου*

Γυρτωνίο[υ] | ταμιεύοντος δὲ ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν Σωσιστράτου | τοῦ Ἀντιγένεος οἱ ἀπελευθερωθέντες κατὰ τὸν | νόμον· μηνὸς Ἀδρομίου | [Δ]όξα ἀπελευθερωθεῖσα ὑπὸ Μέλωνος τοῦ Τ[ιμα]‖ξύλου ἔδωκε τᾶι πόλει τὸ [ἐ]κ τοῦ νόμου στατῆ[ρ]|ας δέκα πέντε· Ἰσιὰς Μνασιαρέτου ἀπελε[υ]|θερωθεῖσα ὑπὸ Μνασ[ι]αρέτου τοῦ Ἀγροίτα κ[αὶ Κ]|αλλιβούλας τᾶς Εὐρυδάμου καὶ Νικοβο[ύλ]|ας τᾶς Μνασαρέτου ἔδωκε τᾶι πόλει τό ἐ[κ τοῦ] ‖ νόμου στατῆρας δέκα πέντε· | μηνὸς Ἁγναίου Ζήνων Διονυσίου ἀπελευθερω[θεὶ]|ς ὑπὸ Μητροδώρου τοῦ Δωροθέου ἔδωκε⟨εν⟩ τᾶ π[ό]|λει τὸ γεινόμενον στατῆρας δέκα πέντε· | μηνὸς Γενετίου ἐμβολίμου δευτέραι Μάης Ἁρμοδίο[υ] ‖ ἀπελευθερωθεὶς ὑπὸ Ἁρμοδίου τοῦ Φιλώτα ἔδωκε [τᾶ π]|όλει τὸ ἐκ τοῦ νόμου στατῆρας δέκα πέντε.

Die Inschrift, eine der zahlreichen thessalischen Freilassungsurkunden, enthält das Verzeichniss der Freigelassenen aus den Amtsjahren der Strategen Ptolemaios und Italos. Beide kommen, wie *Heuzey* bemerkt, auf Münzen des *κοινὸν τῶν Θεσσαλῶν*, des jüngeren 193 v. Chr. gestifteten Thessalerbundes vor. Die Schrift (A) zeigt, dass die Inschrift nicht viel älter als 150 v. Chr. sein kann.

Z. 1 Ο.ΑΤΟ*γένεος* ist vielleicht [*Ἀρ*]*ατογένεος* zu lesen, *Heuzey*: *Στρατογένεος*. — 22 ΑΥΤΟ. ist *αὐτῶν* zu lesen. — 25 ΤΟΝ ist vielmehr ΤΩΝ. — 27 steht ΑΥΤΟ für *αὐτῶν*. — 41 steht ΜΕΤΑΛΑΡΤΟ für -ΤΙΟΥ. — 65 ΤΟΚΤΟΥ für ΤΟΕΚΤΟΥ. — 65. 66 wechselt *Μνασαρέτου* mit *Μνασιαρέτου*. — 74 ΕΔΩΚΕΕΝ für ΕΔΩΚΕ(Ν) ist wol ein Versehen der Steinmetzen.

1462 Die Münzen von Alos zeigen die Aufschrift Α ΕΩ d. i.

Ἀλέω[ν].

F. Thebai Phthiotides.

1463 „Olim Thebis Phthiotidis; in anaglypho duos cincinnos repraesentante. Est nunc in domo Leakii“ *Boeckh* CIG. 1769; *Lebas* II, n. 1163. (Schrift ΑΠΟ). — BB. VI, p. 307.

Φιλόμβροτος Ἀφθόνητος Δεινομάχου Ποσειδῶνι.

In der Kirche von Ak-Ketjeli, nahe der Stätte des alten phthiotischen Thebens fand *Leake* eine Anzahl von Grabstelen (n. 1464–1470) NG. IV, p. 359 (Schrift A). — BB. VI, p. 306 f.

1464 *Leake* pl. XXXIX, n. 187; *Lebas* II, n. 1166.

Δικαι[ν]έ|τα Εὐρυ|φάτου | ὑπὲρ Ἀ||φθονήτο|υ Ἀρτέ|μιδι.

Z. 1 *ΔικαιΡεται* *Leake*, doch vgl. n. 1461, 46 *παρὰ Δικαινέτας*.

1465 *Leake* pl. XXXIX, n. 188; *Lebas* II, n. 1164.

Δικαιο|βούλα | Δατύου | Ἀρτέμι|δι.

Mit *Δατύου* vgl. *Συάγρωι Δατυιάδου* (Doloper), Amphiktyonendekret vom J. 178/177 im Bull. Corr. Hell. VII, p. 427 ff.

1466 *Leake* pl. XXXIX, n. 190; *Lebas* II, n. 1168. Grabstele mit drei Inschriften; die unterste (c) steht verkehrt.

a) *Διομήδης | Παιδίνου | Ἑλλανοκράτεια | Παρμένοντος*
b) *[Ἀ]ντί[π]α[τρος* oder *τρα | Δι]ομήδ[εος].*
c) *Ἀριστόπολις, | Μαχάτας.*

1467 *Leake* pl. XXIX, n. 191; *Lebas* II, n. 1173.

Δικαιὼ Ἀσκλαπιάδα.

1468 *Leake* pl. XXIX, n. 192; *Lebas* II, n. 1170.

Σωσίπολις Πολεμοκράτεος.

1469 *Leake* pl. XXXIX, n. 193; *Lebas* II, n. 1174.

Ἐπίκτησις | Ἀφροδεισία | Λευκίς.

1470 *Leake* pl. XXXIX, n. 194; *Lebas* II, n. 1169.

Ἅδυμος Ἁδύμου | Ε[ὐ]οπλί[α] | Ἁδύμου.

1471 *P. Monceaux* im Bull. Corr. Hell. VII, p. 61 „Aktseli. Stèle funéraire." (Schrift AO). — *Cauer* Del.² n. 391.

Ἀνδρὼ | Δαμοκράτεος.

1472 Die Münzen der Stadt haben die Legende: ΘΗΒΑΙΩΝ *Muret* im Bull. Corr. Hell. V, p. 299.

G. Adespota.

1473 „In fragmento monumenti reperto in Phthiotide, nunc Londini in aedibus Leakii; ex schedis Muelleri" *Boeckh* CIG. 1768; *Lebas* II, n. 1165; berichtigt von *Newton* British Museum II, p. 29. — BB. VI, p. 308; *Cauer* Del.² n. 289. Schrift AOM.

[Ἀρι]στοκράτει[α] | . . . παράκεια | [Ἀρτ]έμιδι λοχε|έαι εὐ-ξαμ||[ένα].

Z. 1 oder [*Ἀσ*]*στοκράτεια*. — 3 *πταρΛιεια* bei *Boeckh*. — 4 ⁝ΑΙΕΥΜ bei *Boeckh*, von diesem zu *τᾶι εὐεργέτιδι* ergänzt. ΕΑΙΕΥΞΑΜ *Newton*, der erste Buchstabe ist zweifellos ein E. Die Inschrift zeigt durchaus den nordthessalischen Typus; mit *λοχεέαι* = *λοχείαι* vgl. *πατρουέαν* = *πατρωίαν* auf der pharsalischen Inschrift n. 326 Z. 4. Falls die Inschrift wirklich aus der Phthiotis stammt, so gehört sie nach Alos und zwar aus der Zeit, wo diese Stadt den Pharsaliern gehörte. Strabo 433, 20: *ὤικισε δὲ ὁ Ἀθάμας τὴν Ἅλον, ἀφανισθεῖσαν* [*δὲ*] *συνώι*[*κισαν Φαρσάλιοι*] *χρόνοις ὕστερον* und 433, 30 *Φίλιππος μέντοι Φαρσαλίοις προσένειμεν ἀφελόμενος τῶν Φθιωτῶν*. Diesem pharsalischen Alos ist vermutlich auch die beim benachbarten Pteleon gefundene Inschrift n. 1460 zuzuweisen.

Die

lokrischen und phokischen Inschriften

von

Fritz Bechtel.

LOKRIS.

I. Ozolische Lokrer.

A. Amphissa.

1474 Freilassungsurkunde. — Weifser Marmor, eingemauert im Hause des Ilias Kontsokhionis. Herausgegeben von *Mondry Beaudouin* Bull. de Corr. Hell. V, 451.

[Θεὸς τύ]χαν ἀγαθάν. [Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσσα | Ἀρ]χικλέος τοῦ Δαμοφίλου, μη[νὸς . . . .], | ἱε[ρ]οθ[υ]τέοντος δὲ τῶ Ἀσκλαπιῶ τῶ ἐν Ἀμφίσσ[α Κλεομβ]|ρότου Ἀ[ρ]χία Ἀμφισσέος· χειρόγραφον Κρ[ιτ]οδά[μ||ο]υ Δωροθέου Δελφοῦ ὑπὲρ Ζωπύραν Μενάν[δ]|ρου ⟨ΥC⟩ Ἀμφισσίδα παροῦσαν καὶ κελεύουσα[ν γράφει]|ν ὑπὲ[ρ] αὐτὰν, ἐπεὶ ἔλεγεν αὐτὰ γ[ρά]μματα μὴ εἰδέναι. Ἀπ[έδ]|οτο Ζωπύρα [Μ]ενάνδρου Ἀμφισσὶς τ[ῶ Ἀσ]κλαπιῶ τῶ ἐν Ἀμφ[ί]|σσα σῶμα οἰκογενὲς ὧ ὄ[ν]ο[μ]α Νικόστ[ρατ]ος μν(ᾶ)ν τριῶν· καὶ || [τὰν τ]ειμὰν (ἀ)[πέχ]ει πᾶσαν. Παραμεινάτω [Νι]κόστρατος Ζωπύρα | [πάν]τα τὸν [τᾶς ζω]ᾶς χρόνον, πᾶν ποιῶν τὸ ἐπιτασσόμενον [π]α[ρὰ | Ζωπύρας. Ἔ]στω δὲ Νικόστρ[ατος πάντ]α τ[ὸμ βίον | ἐλεύθερ]ος καὶ ἀν[έφαπτος] . . . : . .

Z. 4/5 *Κρ[ιτ]οδά[μ|ο]υ*: nach *B.*'s Umschrift; die beiden ersten Buchstaben in der Abschrift übergangen. — 9 *μν(ᾶ)ν*: *B.*; ΜΝΟΝ die Abschrift. — 10 *(ἀ)[πέχ]ει*: Ν . . . ΕΙ die Abschrift; vgl. n. 1477. — 12 f. Bei der Herstellung habe ich mich an die Angaben der Abschrift gehalten, denen die Umschrift widerspricht.

Aus sehr später Zeit: ε = Є, σ = C, ω = ω.

1475 Fragmente zweier Inschriften. Stein im Hofe des *Παπακόστας Τζαμάλας*, vorne und oben beschrieben. Herausgegeben von *Conze* und *Michaelis* Annali 1861 p. 75.

Obere Fläche:

. . . . ΙΑΣΙΛΑΟΥ | . . . . . ΙΟΕΥΝΙΚΕΙΟΝ | . . . . . . ΙΑΙΤΑΙΠΟΛΕΙ d. i.

Z. 1 . . . . . *Μνασιλάου* (oder ähnlich), Z. 2 nicht sicher herzustellen, Z. 3 [*τοῖ δάμοι*] *καὶ τᾶι πόλει*.

B. Chaleion.

1476 Proxeniedecret. „Chaliensium hoc decretum Dawkinsius haud longe a Basilico prope Asopum repperit et Oxonium detulit. Edidit Chandlerus" *Boeckh* CIG. 1567. — Wiederholt von *Le Bas* n. 580.

Ἀγαθᾶι τύ[χαι]. | Ἄρχοντος Ξένωνος, ἐ[ν Αἰγίωι δὲ δα]|μιοργέοντος Μίκκωνος. Ἐπ[ειδὴ] | Κλεογένης Ἀλκιθόου Αἰγιεὺ[ς] ‖ εὔνους ὢν καὶ εὔχρηστος διατε[λεῖ] | τᾶι πόλει τῶν Χαλειέων, ἔδοξε τᾶι πό|λει ἐν ἐννόμωι ἐκκλησίαι πρόξεν|ον εἶμεν καὶ εὐεργέταν τᾶς πόλιο[ς] | τῶν Χαλειῶν Κλεογένη Ἀλκιθόου Αἰγ[ιέα] ‖ καὶ ἐκγόνους αὐτοῦ, καὶ εἶμεν α[ὐτ]ῶι ἰσο[πο]|λιτείαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ [πολέ]|μου καὶ εἰράνας καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔνκτησ[ιν], | καὶ τὰ ἄλλα ὑπάρχειν αὐτῶι πάντα, ὅσα [καὶ] | τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέτ[αις] ‖ τᾶς πόλιος ὑπάρχει.

Z. 9 *Αἰγ[ιέα]*: oder *Αἰγ[ιῆ]*, vgl. *Λαοδικῆ* n. 1477, Z. 4.
Dass der Stein aus Chaleion in Lokris, nicht aus Chalia in Böotien stamme, hat erst *Ahrens* (Dial. I, 235) erkannt.

1477 Freilassungsurkunde. Auf dem gleichen Steine mit No. 1476 — CIG. 1607, wiederholt von *Le Bas* n. 581.

Ἄρχον[τος ἐν μὲ]γ Χαλείωι Ἀλεξίνου, μηνὸς Καρείου, ἐν δὲ Ἀμφίσσαι ἄρ|χοντο[ς Ἀριστά]ρχου μηνὸς Ἀ(γ)ραστυῶνος, ἀπέδοτο Κλεογένης Ἀνδρονίκου | Ἀλεῖος ἐν Ἀμ[φίσ]σαι ἐνεργα[ζ]όμενος σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δημήτριος, τὸ γέ|νος Λαοδικῆ, ἐπ' [ἐλευ]θερίαι τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Νασιώται, τιμᾶς ἀργυρίου δραχμᾶν χιλιᾶν. Τὰν τι‖μὰν ἀπέχει πᾶσαν. [Β]εβαιωτὴ[ρ κ]ατὰ τὸ σύμβολον Φί(λ)ιος Χαλειεύς. Τᾶς ὠνᾶς τὸ ἀν[τίγρα]|φον φυλάσσοντι οἱ θεοκόλο[ι τοῦ] Ἀπόλλωνος τοῦ Νασιώτα, Φιλόξενος Νικία, Εὐχανδρίδας | Νικάνδρου Χαλειεῖς, ἐν δὲ Ἀμφίσσαι Ἀρίσταρχος Λαϊάδα. Μάρτυρες· Φιλόξενος, Νικ[ό]‖λαος, Πέ[τα]λος, (Ν)ικόλαος, Θ(ε)οφά[νης], Ξενί[ας], Καλλιτέλης, Πολυξενίδας, Ἀλεξῖν[ος], | Ξένος . . . . .

Z. 1 [*ἐν μὲ*]*γ*: *μὲν* von *B.* zweifelnd ergänzt; vgl. *ἐμ μὲν Δελφοῖς* — *ἐν δὲ Λοκροῖς W.-F.* 236. — 2. *Ἀ[γ]ραστυῶνος*: ΑΙΡΑΣΤΥΩΝΟΣ *B.*; vgl. *Ἀγραστυῶνος W.-F.* 247, 248; *Ἀγρεστυῶνος* 92, *Ἀγροστυῶνος* 215, *Ἀγρυστυῶνος* 256. — 5 *Φί(λ)ιος*: so *B.* für ΦΙΔΙΟΣ. Die Conjectur wird be-

stätigt durch *W.-F.* 28, wo *Φίλιος*, und durch *Haussoullier* Bull. V, 430 n. 44, wo *Φίλιος Λυκ[α]ίου* (oder *Λυκίνου*? vgl. *W.-F.* 148 *Λυκῖνος Φιλλέα Χαλειεύς*) aus Chaleion genannt wird. — 7/8 *Νικ[ό]|λαος*: *Νικ[ία]....λαος* *Boeckh*; aber auch hinter den folgenden Namen fehlt der Vatersname. *Νικόλαος* wird für Chaleion belegt durch *W.-F.* 28. 424. — 8 *Πέ[τα]λος*: ergänzt nach *Haussoullier* Bull. V, 430 n. 44: *ἐν δὲ Χαλείωι ἄρχοντος Πετάλου*, und n 45: *Ξενοκράτης Πετάλου*. Freilich gibt *B.* eine Lücke von d r e i Buchstaben an; allein die Abschrift ist auch im folgenden unzuverlässig. — *(Ν)ικόλαος*: ΙΚΟΛΑΟΣ die Abschrift. — *Θ(ε)οφά[νης]*: ϹΟΦΑ.... die Abschrift; vielleicht *Θοφάνης* beizubehalten, vgl. *Meister* BB. V, 201.

Abfassungszeit: *Ἀρίσταρχος Λαϊάδα* ist Vater oder Enkel des *Λαϊάδας Ἀριστάρχου*, welcher *W.-F.* 191 als Verkäufer auftritt. Letztere Urkunde ist ausgestellt *στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Πανταλέωνος Πλευρωνίου τὸ τρίτον*, d. h. im Jahre 173/172 (*A. Mommsen* Philol. XXIV, 46).

C. **Oianthea.**

1478 E p ö k e n g e s e t z. — Erzplatte, zu beiden Seiten beschrieben, gefunden in Galaxidi, jetzt in der Woodhouse'schen Sammlung auf Korfu. — Herausgegeben von *Oikonomidis* *Ἐποίκια Λοκρῶν Γράμματα τὸ πρῶτον ὑπὸ Ι. Ν. Οἰκονομίδου ἐκδοθέντα καὶ διαλευκαθέντα* (Tafeln und Commentar). Wiederholt und ausführlich besprochen von *Vischer* Rhein. Mus. XXVI, p. 39 ff. = kleine Schriften II, 172 ff. — Nach einem Abklatsche herausgegeben von *Röhl* IGA. n. 321.

A. (*Vorderseite*).

᾿Εν Ναύπακτον κατὸνδε ʜα ᾿πιϝοικία. Λοϙρὸν τὸν Ηυποκναμίδιον, ἐπ|εί κα Ναυπάκτιος γένηται, Ναυπάκτιον ἐόντα ʜόπω(ς) ξένον ὅσια λανχάν|ειν καὶ θύειν ἐξεῖμεν ἐπιτυχόντα, αἴ κα δείληται· αἴ κα δείληται, θύειν καὶ λ|ανχάνειν κηδάμω κηϙοινάνων, αὐτὸν καὶ τὸ γένος καταιϝεί. Τέλος το||ὺς ἐπιϝοίϙους Λοϙρῶν τῶν Ηυποκναμιδίων μὴ φάρειν ἐν Λοϙροῖς τοῖ|ς Ηυποκναμιδίοις, φρίν κ᾿ αὖ τις Λοϙρὸς γένηται τῶν Ηυποκναμιδίων. Αἰ (κα) | δείλητ᾿ ἀνχωρεῖν, καταλείποντα ἐν τᾶι ἱστίαι παῖδα ʜηβατὰν ἢ ᾿δελφεόν, ἐξ|εῖμεν ἄνευ ἐνετηρίων· αἴ κα ʜυπ᾿ ἀνάνκας ἀπελάωνται ἐΝαυπάκτω Λοϙ|ροὶ τοὶ Ηυποκναμίδιοι, ἐξεῖμεν ἀνχωρεῖν, ʜόπω ϝέκαστος ἦν, ἄνευ ἐ||νετηρίων. Τέλος μὴ φάρειν μηδὲν ʜότι μὴ (μ)ετὰ Λοϙρῶν τῶν ϝεσπαρί|ων. — I. — Ἔνορϙον τοῖς ἐπιϝοίϙοις ἐν Ναύπακτον μὴ ᾿ποστᾶμεν ἀ(π᾿ Ὀ)ποντίων | τέχναι καὶ μαχανᾶι μηδεμιᾶι ϝε|όντας. Τὸν ʜόρϙον ἐξεῖμεν, αἴ κα δεί|λωνται, ἐπάγειν μετὰ τριάϙοντα ϝέτεα ἀπὸ τῶ ʜόρϙω ʜεκα-

τὸν ἄνδρας Ὁ|ποντίοις Ναυπακτίων καὶ Ναυπακτίοις Ὁποντίους. — II. — Ηόσστις κα λιποτελέη||ι ἐγ Ναυπάκτω τῶν ἐπιϝοίϙων, ἀπὸ Λοϙρῶν εἶμεν, ἔντε κ' ἀποτείσηι τὰ νό|μια Ναυπακτίοις. — III. — Αἴ κα μὴ γένος ἐν τᾶι ἰστίαι ἦι ἐχέπαμον τιῶν ἐπι|ϝοίϙων ⟨ἦι⟩ ἐν Ναυπάκτωι, Λοϙρῶν τῶν Ηυποκναμιδίων τὸν ἐπάνχισ|τον κρατεῖν, Λοϙρῶν πόπω κ' ἦι, αὐτὸν ἰόντα, αἴ κ' ἀνὴρ ἦι ἢ παῖς, τριῶν μ|ηνῶν· αἰ δὲ μή, τοῖς Ναυπακτίοις νομίοις χρῆσται. — IV. — Ἐ Ναυπάκτω ἀνχωρέ||οντα ἐν Λοϙροὺς τοὺς Ηυποκναμιδίους ἐν Ναυπάκτωι καρῦξαι ἐν τἀ|γορᾶι, κὴν Λοϙροῖς τοῖ(ς) Ηυποκναμιδίοις ἐν τᾶι πόλι, πῶ κ' ἦι, καρῦξαι ἐν | τἀγορᾶι. — V. — Περϙοθαριᾶν καὶ Μυσαχέων, ἐπεί κα Ναυπάκτι(ός τι)ς γένητα|ι, αἰτὸς [l. αὐτὸν] καὶ τὰ χρήματα τὴν Ναυπάκτωι τοῖς ἐν Ναυπάκτωι (νομίοις) χρῆσται, | τὰ δ' ἐν Λοϙροῖς τοῖς Ηυποκναμιδίοις χρήματα τοῖς Ηυποκναμιδί||οις |

B. (*Rückseite*).

νομίοις χρῆσται, πόπως ἁ πόλις ϝεκάστων νομίζει Λοϙρῶν τῶν Ηυποκν|αμιδίων. Αἴ (κά) τις ηυπὸ τῶν νομίων τῶν ἐπιϝοίϙων ἀνχωρέηι Περϙοθαριᾶ|ν καὶ Μυσαχέων, τοῖς αὐτῶν νομίοις χρῆσται κατὰ πόλιν ϝεκάστους | — VI. — Αἴ κ' ἀδελφεοὶ ἔωντι τῶ 'ν Ναύπακτον ϝοικέοντος, πόπως καὶ Λοϙρῶ||ν τῶν Ηυποκναμιδίων ϝεκάστων νόμος ἐστί, αἴ κ' ἀποθάνηι, τῶν χ|ρημάτων κρατεῖν τὸν ἐπίϝοιϙον, τὸ κατιϙόμενον κρατεῖν. — VII. | — Τοὺς ἐπιϝοίϙους ἐν Ναύπακτον τὰν δίκαν πρόδιϙον παρέσται ποτοὺς δ|ικαστῆρας, παρέσται καὶ δόμεν ἐν Ὁπόεντι κατὰ ϝέ(τ)ος αὐταμαρόν. Λοϙ|ρῶν τῶν Ηυποκναμιδίων προστάταν καταστᾶσαι, τῶν Λοϙρῶν τὠπιϝ||οίϙωι καὶ τῶν ἐπιϝοίϙων τῶι Λοϙρῶι, ποίτινές κα ΠΙΑΤΕΣ ἔντιμοι ΕΣ. — VIII. — Ηόσσ|τις κ' ἀπολίπηι πατάρα καὶ τὸ μέρος τῶν χρημάτων τῶι πατρί, ἐπεί κ' | ἀπογένηται, ἐξεῖμεν ἀπολαχεῖν τὸν ἐπίϝοιϙον ἐν Ναύπακτον. | — IX. — Ηόσστις κα τὰ ϝεϝαδηϙότα διαφθείρηι τέχναι καὶ μαχανᾶι κα|ὶ μιᾶι, πότι κα μὴ ἀνφοτάροις δοκέηι, Ηοποντίων τε χιλίων πλήθ||αι καὶ Ναϝπακτίων τῶν ἐπιϝοίϙων πλήθαι, ἄτιμον εἶμεν καὶ χρή|ματα παματοφαγεῖσται. Τὠνκαλειμένωι τὰν δίκαν δόμεν τὸν ἀρ|χόν, ἐν τριάϙοντ' ἀμάραις δόμεν, αἴ κα τριάϙοντ' ἀμάραι λείπωντ|αι τᾶς ἀρχᾶς. Αἴ κα μὴ διδῶι τῶι ἐνκαλειμένωι τὰν δίκαν, ἄτιμ|ον εἶμεν καὶ χρήματα παματοφαγεῖσται. Τὸ μέρος μετὰ ϝο||ικιατᾶν διομόσαι πόϙϙον τὸν νόμιον· ἐν ὑδρίαν τὰν ψάφιξ|ξιν εἶμεν. Καὶ τὸ θέθμιον τοῖς Ηυποκναμιδίοις

Λοϙροῖς ταὐ|τᾶ τέλεον εἶμεν Χαλειέοις τοῖς σὺν Ἀντιφάται ϝοικηταῖς.

Z. 1 *κατόνδε*: sc. *τὸν νόμον Bursian* Lit. Centralbl. 1870, 155 (*Meister* Jahrb. f. Philol. CXXV, 124); *κατόνδε* f. *καττόνδε*, vgl. *ποτούς* Z. 32 und Anm. 8. — 2 *κόπω(ς) ξένον*: *Cauer*, Del.[1] 91. — 4 *κἠδάμω κἠϙοινάνων*: cf. Anm. zu 8. — 6 (*κα*): ergänzt von *Röhl*. — 8 *ἐΝαυπάκτω*: siehe zu n. 1479 Z. 1; die Regel gilt hier nur für *ἐκ*, nicht für *ἐν*, aber auch *κατόνδε, ποτούς*. — 10 (*μ*)*ετά*: *Oik.*; ΜΕΤΑ d. Tafel. — 11 *ἀ(π' Ὀ)ποντίων*: ΑΓΟΝΤΙΟΝ die Platte; die Ergänzung von *Curtius* Stud. II. p. 444, der aber *Ὀπωντίων* schreibt: *Ὀποντίων* bei *Vischer* p. 52, unter Berufung auf die Aufschrift der älteren Münzen: ΟΓΟΝΤΙΩΝ. Zu att. *Ὀπούντιοι* verhält sich *Ὀπόντιοι*, wie *δαμιοργός* zu att. *δημιουργός*. — 17 ⟨*ἦι*⟩: die Streichung von *Oik.* p. 123. — 21 *τοῖ(ς)*: *Oik.*; ΤΟΙ die Tafel. — 22 *Ναυπάκτι(ός τι)ς*: *V.*; ΝΑΥΓΑΚΤΙΣ die Tafel. — 23 (*νομίοις*): ergänzt von *V.* — 27 (*κα*): wie Z. 6. — 33 *ϝέ(τ)ος*: *Oik.*, FΕΟΣ die Tafel. — 35 ΓΙΑΤΕΣ...ΕΣ nicht zu entziffern. Das erste Wort liest *Bursian* *'πιατές* = *ἐπιετές*, *Vischer* *'πι(ϝε)τές*. Ich würde *B.* zustimmen, wenn das *ϝ* nicht fehlte (wegen das *α* vgl. *νέωτα* aus **νεόϝατα*). — Für ΕΣ schreiben *Oik.* und *V.* gewaltsam *ἔ(ωντι)*.

Wo der Asper durch *H* bezeichnet ist, habe ich ihn mit *H* umschrieben; wo er nicht bezeichnet ist, habe ich in dem Falle, dass er durch Bezeichnung an anderer Stelle für das Lokrische gesichert ist, ihn durch ʽ angedeutet, sonst den Spiritus lenis gesetzt.

Die Inschrift aus der ersten Hälfte des 5. Jahrhunderts.

1479 Bruchstück eines Vertrages zwischen Chaleion und Oianthea. — Erzplatte, beiderseitig beschrieben. Gefunden zu Galaxidi, jetzt in der Woodhouse'schen Sammlung auf Korfu. — Mit griechischem Commentare und französischer Uebersetzung herausgegeben von *Oikonomidis Λοκρικῆς ἀνεκδότου ἐπιγραφῆς διαφώτισις*. Die Tafeln und einen Teil des Commentars wiederholt *Ross* Alte Lokrische Inschrift von Chaleion oder Oiantheia; voran geht eine Einleitung. Eben so wiederholt die Tafeln *Rangabé* A. H. 356 *b*. Nach einem Abklatsche herausgegeben von *Röhl* IGA. n. 322. — Umschrieben und erklärt von *Kirchhoff* Philol. XIII, 1 ff.

A. (*Vorderseite*).

Τὸν ξένον μὴ hάγειν ἐτᾶς Χαλεΐδος τὸν Οἰανθέα, μ|ηδὲ τὸν Χαλειέα ἐτᾶς Οἰανθίδος, μηδὲ χρήματα, αἴ τι(ς) συ|λῶι· τὸν δὲ συλῶντα ἀνὰ τὸ συλῆν τὰ ξενικὰ ἐθαλάσ(σ)ας hάγειν | ἄσυλον, πλὰν ἐλιμένος τῶ κατὰ πόλιν. Αἰ (δ') ἀδίκω(ς) συλῶι, τέ||τορες δραχμαί· αἰ δὲ πλέον δέκ' ἀμαρᾶν ἔχοι τὸ σῦλον, hη|μιόλιον ὀφλέτω ϝότι συλάσαι. — Αἰ μεταϝοικέοι πλέον μηνὸς ἢ | ὁ Χαλειεὺς ἐν Οἰανθέαι ἢ Ὡϊανθεὺς ἐν Χαλείωι, τᾶι ἐπιδαμίαι δίκαι χ|ρήστω. — Τὸν πρόξενον, αἰ ψευδέα προξενέοι, διπλ|εῖ οἱ θώϊ' ἔστω. — ||

B. (*Rückseite.*)

Αἴ κ' ἀνδιχάζωντι τοὶ ξενοδίκαι, ἐπωμότας ϝελέσ|τω ὁ ξένος ὡπάγων τὰν δίκαν ἐχθὸς προξένω | καὶ ϝιδίω ξένω ἀριστίνδαν, ἐπὶ μὲν ταῖς μναια|ίαις καὶ πλέον πεντεκαίδεκ' ἄνδρας, ἐπὶ (δὲ) ταῖς | μειόνοις ἐννέ' ἄνδρας. — Αἴ κ' ὁ ϝασ-στὸς ποῖ τὸν ϝ||αστὸν δικάζηται κατὰς συνβολὰς, δαμιοργοὺς | ϝελέσται τοὺς ϝορκωμότας ἀριστίνδαν, τὰν πε|ντορκίαν ὀμόσαντας· τοὺς ϝορκωμότας τὸν αὐτὸ|ν ϝόρκον ὀμνύειν, πληθὶν δὲ νικῆν.

Z. 1 *ἐτᾶς*; eben so *ἐθαλάσ(σ)ας* (3), *ἐλιμένος* (4), *κατὰς συνβολάς* (15). Die Präposition verwächst mit dem folgenden Nomen zu Einem Worte und nimmt dabei ihre kürzeste Form an: mess. *ἐφιαλείας* Eph. arch. n. 3493 = *Le Bas* n. 328 *a*, ark. *κατὰ αὐτά*, *κατάπερ* (oben I, 1222), delph. *κατοὺς W.-F.* 53, *κατὸν* 183. 235. 298. 347. 385, böot. *καταὐτά* (*Meister* I, 267); ion. *ἐστήλην* CIG. 2008. — *Χαλεῖς*: vielleicht *Χαλει(ί)ς* zu umschreiben, vgl. *Χαλειῖς W.-F.* 297. — 2 *αἴ τι(ς) συλῶι*: *Kirchhoff*. — 4 *αἰ (δ)*: *K.*; AIK die Tafel. — *ἀδίκω(ς) συλῶι*: *K.*; *ἀδικοσυλωι O.*; *ἀδίκω συλῶι Fick* GGA. 1883, p. 123, aber die Adverbia auf die Frage wie? enden auf -*ς*: *ὅπως* n. 1478 Z. 26, 29. — 7 *ὁ*: der Asper wegen *Ϝα 'πιϝοικία* n. 1478 Z. 1. Vgl. Anm. zu 1478 a. E. — 8/9 *διπλ|εῖ οἱ θώϊ' ἔστω*: *διπλεῖ οἱ θωῆστω Oik.*, *Ross*, *διπλῆ (ϝ)οι θώϊ' ἔστω Kirchh.*, *διπλεῖ (ἰ)ῷ θῷ' ἔστω Ahrens* K. Z. VIII, 345. Wegen *διπλεῖ οἱ* berufe ich mich auf *ἐν τᾶι ἰστίαι* n. 1478, Z. 7. 16; *διπλεῖ οἱ*, *τᾶι ἰστίαι* haben je nur einen Hochton, gelten gleichsam für Ein Wort: im Inlaute aber zwischen Vocalen kann *ϝ* schwinden, vgl. *Ὀπόεντι*, *παῖς* n. 1478. *θώϊ'* fasse ich als *τὰ θώϊα*, Strafgelder. — 13 (*δὲ*): ergänzt von *Röhl*. — 14 *ποῖ*: so richtig *Oik.*, *Ross*, *Kirchh*, ersterer bereits mit Berufung auf arg. *ποῖ*, den Namen *Ποιτρόπιος* (*Ross* a. a. O. 47), vgl. auch böot. *Ποίδικος* (*Meister* I, 284); *ποῖ* = lett. *pē*, lit. *pi*. *Röhl*'s *πὸ(τ) τὸν* ist schon wegen ΚΑΤΑΣ, ΕΛΙΜΕΝΟΣ zu verwerfen.

Etwa aus dem Anfange des peloponnesischen Kriegs (*Kirchhoff*).

1480 Weihinschrift. Bronzener Henkel, gefunden zu Galaxidi. — Herausgegeben von *Collignon* Rev. archéol. 1876, XXXII, p. 182, wiederholt von *Röhl* IGA. n. 323.

Εὔφαμος καὶ τοὶ συν|δαμιοργοὶ ἀνέθηκαν | τῶι Ἥρωι.

Grabinschriften.

1481 Nach *Dodwell* und *Hughes* wiederholt von *Boeckh* CIG. n. 1764 = *Le Bas* n. 1017.

Κλεόδαμος. | Ξενώ. | [Δ]αμοτίμα.

1482 Nach *Hughes* wiederholt von *Boeckh* CIG. n. 1765 = *Le Bas* n. 1018.

Πολύξα χαῖρε.

Πολύξα: vgl. delph. *Χαρίξας ἰδιωτικόν Ross* Inscr. ined. n. 72, *Rangabé* n. 1224. — *ξα* ist Koseform von -*ξένα*.

D. Phaistos.

Grabinschriften.

1483 *Boeckh* CIG. 1762 (nach *Cyriacus*) = *Le Bas* n. 1014.

Ἀρχεδάμου. | *Θαυμαρέτα χαῖρε.*

1484 *Boeckh* CIG. 1763 (ebenso) = *Le Bas* n. 1015.

Καλλικράτεος. | *Καλλιστῶς.*

Z. 2 *Καλλιστῶς*: vgl. phok. *Δαμῶς* (*Ross* Inscr. gr. ined. n. 81), delph. *Σωσῶς, Μνασῶς W.-F.* 277. 432.

II. Epizephyrische Lokrer.

Weihinschriften.

1485 Tuffstein. Gefunden unter den Ruinen von *Λοκροί*, jetzt im Museum von Neapel. — Nach *Arditi* herausgegeben von *Franz* CIG. 5769 Add., wiederholt von *Röhl* IGA. n. 537.

5 *Οἰνιάδας* | *καὶ Εὐκέ*|*λαδος* | *καὶ Χείμ*||*αρος* | *ἀνέθηκ*|*αν τᾶι θ*|*εῶι.*

1486 Eherner Helm bestrittenen Fundorts, jetzt im Museum von Neapel. — Nach *Millin*, *Rose*, *Gerhard* und *Panofka* herausgegeben von *Franz* CIG. 5778 *b*, wiederholt von *Röhl* n. 538.

[*Π*]*ηριφόναι* | [*ἀνέθη*]*κέ με Ξενάγατ*[*ος*].

[*Π*]*ηριφόναι*: vgl. *Fick* GGA. 1883, 128.

1487 Grabinschrift. Unter einer Erzstatue. Gefunden zu *Λοκροί*. — Nach *Visconti* herausgegeben von *Franz* CIG. 5769 *b*., wiederholt von *Röhl* n. 539.

Φρῦνος.

III. Oestliche Lokrer.

1488 Münzlegenden: ΛΟΚΡ. ΕΠΙΚΝΑ *Mionnet* II, 91, *Leake* Numism. Europ. Gr. p. 64, *Imhoof-Blumer* Zs. f. Numismatik VII, 15.

A. Halai.

1489 Grabinschrift. — Gefunden bei der Kapelle des Heiligen Johannes in der Nähe von Malesina. — *Girard* De Locris Opuntiis p. 40.

. . . . ος Ἐπαφρᾶ χαῖρε.

Form der Buchstaben: Α.Π.

B. Kolaka.

1490 Weihinschrift. — Stein in der Kirche des Heiligen Georg. — *Girard* a. a. O.

ΛΗΣ καὶ Ἴδυλος ΟΙΑΙ/. . . .ΝΟ|ΑΓΕΡΑ Ἐλπινίκαν ἱερητεύσασαν | [Δ]άματρι καὶ Κόρα.

Z. 2 Anfang: Rest entweder von ματέρα oder von θυγατέρα (*G.*).
Gleiche Schrift wie vorhin.

C. Korseia.

1491 Grabinschrift. — Gefunden in *Χιλιαδού*, nahe bei *Πρόςκυνα*, jetzt eingemauert in der Südwand der Kirche des Klosters Haghios Georgios bei Malesina. — Herausgegeben von *Girard* Bull. II, p. 588 n. 7; besprochen von *Körte* Mitt. III, 313. IV, 270. Eine Abschrift *Lolling's* benutzt *Röhl* IGA. n. 313. Vrgl. *Röhl* Jahresb. X (1882), Bd. 1 p. 117.

Α<Α≶ΙΝΟ = Ἀγασίνω oder Ἀγασῖνο[ς].

Nach *G.* ist hinter dem Ο ein ≶ erloschen; nach *K.* kann des Raumes wegen hinter Ο kein Buchstabe mehr gestanden haben.

D. Kynos.

1492 Grabinschrift. — Kalkstein im Dorfe Villivo bei *Λεβαναταίς*. — Nach *Lolling's* Abschrift herausgegeben von *Röhl* IGA. n. 309.

Α⋀ΑΙΝΕΤΟ = Ἀγαινέτω.

Gefäfsinschriften.

1493 Schwarzes Gefäfs, gefunden bei *Λεβαναταίς*. — Herausgegeben von *Girard* Bull. II, 588 n. 1 = *Röhl* IGA. n. 307; etwas anders De Locris Opuntiis p. 90 ff.

Καλῶ Παντέλεος (τ)ὰ ποτήρια καλά.

Καλῶ: ΚΑΛ. die Zeichnung. *G.* zuerst *Καλ[ά]*, jetzt *Καλό(ς)*, wodurch *G.* genötigt ist *Παντέλεος* als Nomin. Sg. zu nehmen; so kommen zwei Schwierigkeiten zusammen: das Fehlen des Σ und ein Nominativ auf -*τέλεος*. — (τ)ὰ: ΘΑ die Zeichnung. *G.* zuerst [*τά*], jetzt *κά*; aber statt *κά* erwartet man vielmehr *ϝά*, so dass ein neues Bedenken entsteht. Daher wird es bei (τ)ά bleiben müssen.

1494 Schale, ebenda gefunden. — *Girard* a. a. O. n. 2 = *Röhl* n. 308; De Locris Opuntiis p. 93.

ΘΕΟΙ d. i. *θεοί* oder *θεῶι*.

E. **Opus.**

Grabinschriften.

a. In vorionischem Alphabete.

1495 Kalkstein, vor einem Hause zu Atalanti. — *Girard* Bull. II, p. 588 n. 5 = De Locris Opuntiis p. 44; *Röhl* IGA. n. 311, nach einer Abschrift *Lolling's*.

Ἐξαίνετος.

Ἐξαίνετος: ΕΨΣΑΙΝΕΤΟΣ *L.*, ΕΨΣΑΓΝΕΤΟΣ *G.*

1496 Kalkstein, vor einem andern Hause zu Atalanti. — *Girard* a. a. O. n. 4 = De Locris Opuntiis p. 45; *Röhl* n. 312, nach einer Abschrift *Lolling's*.

Πολυδάμαντος.

1497 Tuffstein, in der Mauer eines Hauses von Kyparissi. — *Girard* a. a. O. n. 6 = D. L. O. p. 44; wiederholt von *Röhl* n. 310.

Ναυσιτέλης.

---

b. In ionischem Alphabete.

1498 Atalanti. 'In *Ἑλληνικῷ Σχολείῳ* marmorea tabula fastigio decorata' *Girard* De Locris Opuntiis p. 45.

Σωκράτεα | χαῖρε.

1499 Ebenda. 'Ante domum, in tabula huic simili' *Girard* a. a. O.

Μεννέα.

Ehreninschriften.

1500 Viereckiges Bathron, an drei Seiten mit Inschriften versehen. Gefunden bei Anlage einer Chaussee, welche Talanti mit seinem Hafenorte *Κάτω νέαν Πέλλαν* verbindet. Nach *Stamatakis* herausgegeben von *Kumanudis* Ἀθήναιον I, 484 ff., wiederholt und besprochen von *Weil* Archäol. Zeitg. Bd. XXXI, p. 140 ff.

Inschrift auf der Vorderseite:

Πατρὸς ἀριζήλοιο Πολυκρίτου υἷα σὺν ἵππωι
δέρκεο Βοιωτῶν ἀρχὸν ἀεθλοφόρων.
δὶς γὰρ ἐνὶ πολέμοις ἁγήσατο τὰν ἀσάλευτον
νίκαν ἐκ πατέρων τηλόθεν ἀρνύμενος,
καὶ τρίτον ἱππήων· Ὀπόεντα δὲ πόλλακι τάνδε
καὶ χερὶ καὶ βουλᾶι θῆκε ὀνομαστοτέραν,
ἐν δὲ ἀρχαῖς ἀχάλινος ὑπ᾽ ἀργύρου ἔπλετο πάσαις,
ἀστῶν εὐνομίας θέσμια παρθεμένων.
τῶι καὶ ἀείμναστον Νικασιχόρωι κλέος ἔσται,
πίστις ἐπεὶ πάντων κοίρανος ἁγνοτάτα.

Zeit der Abfassung: 'Die in V. 3—5 erwähnten Kämpfe werden den zwischen Macedonien und Aetolien und ihren beiderseitigen Bundesgenossen geführten Kriegen angehören' *Weil* a. a. O. Dazu passen die Schriftzüge, welche nach *K.* das Gepräge' *τῶν ὑστάτων Μακεδονικῶν ἢ καὶ τῶν πρώτων τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας χρόνων*' tragen (a. a. O. 456).

1501 An gleicher Stelle gefunden. — Nach Mitteilungen von *Chalkiopulos* herausgegeben von *Wachsmuth* Rhein. Mus. XXVII, 614.

Ἀρχία υἱὸς ὅδ᾽ ἔστ᾽ Ἀλκαίνετος, ὃς δορὶ σώζω[ν]
πατρίδος ἀκρόπολιν τέρμ᾽ ἔλαβεν βιότου.

Die Zeit der Abfassung ist nicht zu bestimmen.

1502 Stele von weifsem Marmor, '*ἀντετειχισμένη ἄνωθεν τῆς αὐλείας θύρας τῆς . . μονῆς τοῦ . . Ἡλιοῦ . . . ., κειμένης . . . . ἐν τῷ δήμῳ Ἐλατείας ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου Ζέλι*' *Eustratiadis* Ἀρχαιολ. Ἐφημ. 1870, n. 443.

Θεός· ἀγαθᾶι τύχαι. Ἄρχοντος Ὀρθομενείδα ἔδοξε τοῖς περὶ τὸν | Διόνυσον τεχνίταις τοῖς ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας, συντελοῦσιν δὲ ἐν Ὀ|ποῦντι· ἐπειδὴ Σωτέλης Σωσίνου ἀνὴρ καλὸς κἀγαθὸς διὰ προγόνω[ν] | (διατελεῖ?) εὔνους ὑπάρχων τοῖς τεχνίταις καὶ λέγων καὶ πράσ[σ]ων τὰ συ[μ]φέρ[ον]||τα καὶ καθ᾽ ἰδίαν ἑκάστωι κ[α]ὶ κατὰ κοινὸν πάσαι τᾶι συνόδοι, ἀ[π]όδ[ει]ξιν τὰγ καλλίσταν ποι[ούμε]νος τᾶς ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβεία[ς] | καὶ τᾶς ποτὶ τὸ κοινὸν τ[ῶν τεχν]ιτᾶν εὐνοίας, ὁμοί-

ως δὲ καὶ [ἁ]| γυνὰ αὐτοῦ Ξενό[λα] Ἀμεινία ἐν τᾶι ἀνιερώσει, ἅι ἐποιήσα[ντο] | τῶι Ἀπόλλωνι καὶ τῶι Ἑρμᾶι καὶ ταῖς Μούσαις, πρόνοιαν ἐ[ποι]||ήσαντο κατὰ κοινὸν τ[ὰ]ν ἀρίσταν ὑπὲρ τᾶς συνόδου τῶν [τε]|χνιτᾶν, διασαφήσαντε[ς] ἐν τᾶι ἀνιερώσει, ὅπως καθ' ἕκασ[τον] | ἐνιαυτὸν λαμβάνῃ ἁ σύνοδος τῶν τεχνιτᾶν ἀργύριον θ[υ]|σίας τῶι Ἀπόλλωνι καὶ τῶι Ἑρμᾶι καὶ ταῖς Μούσαις· ὅθε[ν] | διὰ πάντα τὰ προειρημένα φιλοφρόνως ἁ σύνοδος ἀποδε[ξα]||μένα τὰν [ἐπαγγελίαν] Σωτέλεος καὶ Ξενόλας ἐκάλεσε . . . . . .

Z. 4 (*διατελεῖ*): vielleicht nach der bekannten Eingangsformel solcher Decrete zu ergänzen. — *πράσ(σ)ων*: *πράΣων* *Eustr.*

Proxenieerteilungen.

1503 Talanti, '*εἰς τὸν Ἅγιον Παντελεήμονα*' *Meletius* bei *Boeckh* CIG. 1752. — Bessere Abschrift bei *Leake* Travels in Northern Greece n. 39.

Ἀγαθᾶι τύχαι δάμο[υ]. | [Ὀ]πούντιοι ἔδωκαν . . . . | . . ΙΩΝ *αὐτῶι καὶ (ἐ)κγόν[οις προξενίαν, πολιτείαν] | ἀσυλίαν καὶ αὐτοῖς [καὶ χρημάτεσσι καὶ κατὰ γᾶν] || καὶ κατὰ θάλασσαν τ[ὸμ πάντα χρόνον]. | Ἄρχοντος Ἐροδάμ(ο)[υ], | Νικόβουλος Νικοτέ(λ)[εος ἐγραμμάτευε].*

Die Zeilenabteilung, die *M.* eben so wenig wie die Lücken beachtet, nach *L.*

Z. 1 *δάμο[υ]*: ΔΑΜΟ *L.*, *δάμω* *M.*; vgl. z B. CIA. II, 489 *b.* *Ἀγαθῇ τύχῃ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων.* Behält man mit *B.* das *ω* bei, so muss man wenigstens *δάμωι* schreiben. — 3 ΙΩΝ *L.*, *τικον* *M.* — *(ἐ)κγόν[οις]*: .ΚΓ *L.*; *ανγοι* *M.* — 4 *χρημάτεσσι*: vgl. *Κεφαλάνεσσι*, *χρημάτεσ[σι]* n. 1505, *χρημάτ[εσσι]* n. 1508; den westlichen Lokrern gehn diese Dative ab. — 5 *τ[ὸμ πάντα χρόνον]*: *τ* nur bei *M.*; vgl. n. 1511 *τὸν [πάντα χρόνον]* — 6 *Ἐροδάμ(ο)[υ]*: ΕΡΟΔΑΜ *L.*, *Ἐροδάμω* *M.*, *Ἐρο*- ist als erster Teil eines Eigennamens auffällig; ist *(Ἰ)εροδάμου* zu lesen? — 7 *Νικοτέ(λ)εος*: *Νικοτεα* *M.*, ΝΙΚΟ *L.*

Schrift vorrömisch.

1504 Bathron des Nikasichoros (n. 1500).

A. Vorderseite, rechts neben dem Epigramme. *Kumanudis* a. a. O., *Weil* p. 141.

Ἄρχοντος Σωτέλεος· | Ὀπούντιοι καὶ Λοκροὶ | οἱ μετὰ Ὀπουντίων | ἔδωκαν Θεοκλείδηι || Ἀθηνοδώρου Τραλλι|ανῶι προξενίαν αὐ|τῶι καὶ ἐκγόνοις καὶ | ὅσα τοῖς ἄλλοις προ|ξένοις καὶ εὐεργέταις || δίδοται πάντα κατὰ | τὸν νόμον. Ἔγγυος | Σωτέλης ***Σωσιβίου.***

Z. 4 ff. *Θεοκλείδηι Ἀθηνοδώρου Τραλλιανῶι*: der Name des Gefeierten ist im Dialekte der Heimat gehalten.

B. Auf der einen Nebenseite stehn zwei Inschriften neben einander:

a.

Θεός· ἀγαθᾶι τύχαι. Ἄρχοντος Π . . . . . . | Ὀπούντιοι καὶ Λοκροὶ οἱ μετὰ Ὀπουντίων ἔδωκαν | Ἀντιφίλωι Θρασυμήδευς Αἰτωλῶι καὶ τοῖς | ἐκγόνοις αὐτοῦ προξενίαν, πολιτείαν, γᾶς || ἔνκτησιν καὶ οἰκίας καὶ ἀσφάλειαν καὶ πολέμου | καὶ εἰράνας καὶ κατὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν | καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις | δίδοται πάντα. Ἔγγυ[ο]ι Θειοκλῆς . . . . ιτος, Ἐ . . . .

Z. 8 *Θειοκλῆς*: wie *ἰδειήθη* (n. 1508) und *-κλεῖος* für *-κλέος* in dem folgenden Fragmente. Zur Erklärung *Dittenberger* Hermes XVII, 40 f., *Blass* Aussprache 31 (anders *J. Schmidt* K. Z. XXVII, 295).

---

b. Fragmente dreier Proxenieerteilungen.

Z. 1 *καὶ ὅσα τοῖς.* — 2 *πάντα.* — 3 . . . . . *ίνας Ἀμινία.* — *Ἄρχοντος.* — 4 . . . . *κλεῖος ἔδωκαν Πυθονίκωι γᾶς ἔνκτησι[ν].* — 5 *καὶ οἰκία[ς].* Lücke von einigen Zeilen. Dann *Ὀπουντίων ἔδωκαν.*

Die in dieser N. mitgeteilten Inschriften sind jünger als die Inschrift auf Nikasichoros: *Kumanudis* a. a. O.

1505 Marmor, ebenda gefunden. Nach einem Abklatsche herausgegeben von *Kumanudis* a. a. O. 487, wiederholt von *Weil* a. a. O. p. 142.

[Ἄρχοντος] . . . . ος Πύθωνος. Ὀπούντιοι καὶ Λοκροὶ | [οἱ μετὰ Ὀπουντίων ἔδω]καν Δικαιάρχωι Εὐΐππου, Ἀφθονήτωι | . . . . Κεφαλλάνεσσι ἐκ Κρανίων | [καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐ]τῶν προξενίαν, πολιτείαν, ἰσοτέλειαν, || [ἀσφάλειαν καὶ πολέμο]υ καὶ εἰράνας καὶ αὐτοῖς καὶ χρημάτεσ|[σι καὶ κατὰ γᾶν κ]αὶ κατ[ὰ] θάλασσαν καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις προξέ|[νοις καὶ εὐεργ]έταις δίδοται πάντα κατὰ τὸν νόμον. Ἔγγυοι | . . . . τρόφου, Κάλλων Καλλιστράτου.

Ueber die Bezeichnung *Ὀπούντιοι καὶ Λοκροὶ οἱ μετὰ Ὀπουντίων*, die hier und in den vorausgehenden Denkmälern angewendet ist, handelt *Weil* a. a. O. Nach *W.* ist sie üblich gewesen, so lange der südliche Teil der Lokrer von dem ätolischen Bunde sich losgelöst hatte, der nördliche aber bei ihm geblieben war — also in den letzten Zeiten des ätolischen Bundes.

Weihinschriften.

1506 Am gleichen Orte wie n. 1500. — *Wachsmuth* Rhein. Mus. XXVII, 614.

Κριτόλαος Ξενοπείθ(ε)ος ἱερητεύσας τὸ πρόπυλον | καὶ τὰς στοὰς καὶ τοὺς οἴκους Σαράπ(ιδι), Εἴ(σ)ι, Ἀνούβι | χαριστήριον.

Z. 1 *Ξενοπείθ(ε)ος*: *Ξενοπείθιος W.* — 2 *Σαράπ(ιδι), Εἴ(σ)ι*: CΑΡΑΠΗΝΕΙΟΙ *Chalkiopulos.* Von den beiden Möglichkeiten, die *Wachsmuth* andeutet (CΑΡΑΠΙΔΙΕΙCΙ oder CΑΡΑΠΙΕΙCΙΔΙ), empfiehlt sich die erstere.

1507 Auf dem Platze *Κολώνια*. — *Wachsmuth* a. a. O.

[Δ]άματρι κα[ὶ] Κόρα.

1508 Fragment eines Volksbeschlusses — In eine Mauer der Kirche *τῆς Μεταμορφώσεως* eingelassen. — Nach *Stamatakis* in Minuskeln herausgegeben von *Kumanudis Ἀθήναιον* I, 489; nach einem *K.* gehörenden Abklatsche in Majuskeln publiciert und umschrieben von *Weil* a. a. O.

Z. 1 *δάμωι Λοκρῶ[ν τ]ῶν.* — 2 *καὶ χώραι καὶ χρημάτ[εσσι].* — 3 Ν *πόλις καὶ Φαρσάλιοι.* — 4 ΗΘΕ||||||Α *ἐδειήθη τὸ κοινὸν Λοκρ[ῶν].* — 5 *[πάν]των ὁπόσων κα δέωνται, Δ(ε)λόχω[ι].* — 6 *αὐτοῖς καὶ εὐεργέταις ἀναγράφε(ι)ν Δ.* — 7 *[τ]ὰ αὐτὰ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις Θεσσαλοῖς. Εἰ δέ τι[ς].* — 8 *-ακατίους στατῆρας ἀποτεισάτω, ἐνφαινέτ[ω | δὲ].* — 9 *[ποτὶ τὰ]ν βουλάν, καθ᾽ ὧν καὶ τὰς ἄλλας ἐνφανίας· καὶ ὑπόδικος [ἔστω].* — 10 ΑΜΗΤΙΟΗΔΕΟΝΑΥΤΟΝ.

Z. 6 *ἀναγράφε(ι)ν*: *W.*; ΑΝΑΓΡΑΦΕΝ der Stein; Infinitive auf *-εν* sind bisher in Lokris nicht nachgewiesen. — 9 *ἐνφανίας*: das Ι ist vom Steinmetzen nachgetragen. Mit *W. ἐνφαι[ε]ίας* zu lesen ist nicht notwendig: vgl. phok. *ἰσοπολιτίαν* unten n. 1520.

Zeit der Abfassung: 'der Schriftcharakter ist derjenige des 2. Jahrhunderts vor Chr.' *Weil.*

1509 Münzlegenden:

a) ΟΠΟΝΤΙΩΝ *Mionnet* II, 92 ff., Suppl. III, 489 f., *Leake* Numism. Eur. Gr. 81.

b) ΟΠΟΥΝΤΙΩΝ *Mionnet* II, 93, Suppl. III, 491, *Leake* a. a. O.

F. Thronion.

Proxeniedecrete.

1510 Bruchstück. — 'Supra vicum *Ρωμάνι*' *Boeckh* CIG. 1751 (nach *Meletius*). Wiederholt von *Le Bas* n. 1006.

Ἀγαθᾶι τύχαι. Ἄρχοντος Ἀλεξίου, γραμμ|ατέως Εὐφράνορος, ταμία Ἀριστ(ογ)ένους | ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι Θρο-

νιέων | Ἀλκῖνο(ν) Δημητρίου Ἐφ[έσιον? | . . Ὀπ||ου(ν)τίων . . . . . . Ο . . ΛΟΓΧΗΤΟΝ.

Z. 2 Ἀριστ(ογ)ένους: *B.*; Ἀριστένους *M.*, der die Lücken nicht bezeichnet. — 4 Ἀλκῖνο(ν): *B.*; ν aus α corr. — 4/5 Ὀπ|ου(ν)τίων: *B.*; Ὀπ|ουτίων *M.*

Die Zeilenabteilung ist unzuverlässig, da sie von *M.* willkürlich gegeben wird.

1511 Bruchstück. — Marmortafel, im Dorfe Δημαρχία bei Neon-Thronion. — *Girard* De Locris Opuntiis p. 48 f.

[Ἄρχοντος . . . . . .] Θρονιεῖς ἔδωκαν | . . . . εος Αἰτωλῶι ἐκ Φυ|[ταίου αὐτῶι κ]αὶ ἐκγόνοις τὸν | [πάντα χρόνον] προξενίαν, ἰσο||[πολιτείαν, πρ]οδικίαν, ἀσυλίαν, | [ἰσοτέλειαν, ἀσ]φάλειαν καὶ πο|[λέμου καὶ εἰράνας] καὶ κατὰ | [γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν].

Links fehlen, wie Z. 6/7 deutlich zeigt, elf Buchstaben. Freilich darf man nicht ergänzen, wie *G.* tut.: καὶ πο[λιτείαν . . . καὶ κα]τὰ . . ., die oben vorgeschlagene Ergänzung ist ganz sicher.

DORIS.

Aus der Landschaft Doris sind bisher keine dialektischen Inschriften bekannt geworden. Auch die Arch. Ztg. XXXIX, 252 besprochene Lampe trägt keine dorische sondern böotische Inschrift. Es ist zu lesen: Γέλα Ἀντόχω· ὑγ(ι)άν μυ, ὑγ(ι)αν hergestellt aus ΥΓΡΑΝ.

PHOKIS.

A. Abai.

1512 Gefäfsinschrift. — Gefunden in Exarkhos. Herausgegeben von *Girard* Bull. de Corr. Hell. II, p. 588, wiederholt von *Röhl* IGA. n. 315.

Διογείτων.

Schrift epichorisch.

1513 Weihinschrift. — Grauer Marmor. Gefunden in Smixi. Herausgegeben von *Mondry Beaudouin* Bull. de Corr. Hell. V, 449.

Δαμάτριος | [Θ]ράσωνος | Ἀρτέμιτι.

Z. 3 *Ἀρτέμιτι*: anders *Ross* n. 84 (s. n. 1528); aber *Ἀρτέμιτι* auch bei *Wescher-Foucart* n. 145

Römische Zeit.

B. Ambryssos.

Grabinschriften.

1514 In der Wand der Kirche der h. Jungfrau. Herausgegeben von *Ross* Inscr. gr. ined. I, n. 80, wiederholt von *Rangabé* AH. n. 2222; ferner von *Le Bas* Voy. Archéol. II, n 979. Eine Abschrift *Lolling's* benutzt *Röhl* IGA. n. 316.

[Ἐπὶ] Τιμέαι | . . . νειδ(α).

Z. 1 *Ἐπὶ* als Zeile über *Τιμέαι* allein von *Le Bas* bezeugt. bei dem es indes wol auf Conjectur beruht. — 2. . . . . *νειδ(α)*: der Stein . . . . . . ΝΕΙ▷▷.

1515 Grabstele, gefunden in Distomo. — CIG. 1740 (aus *Dodwell*). — *Ἐφημ. ἀρχ.* n. 808 *); *Le Bas* n. 980; *Rangabé* n. 2117.

Ἐπὶ Μάκητι. | Ἐπὶ Καλλοῖ. |

ΑΠ.

---

*) Ich citiere die Tafeln, nicht *Pittakis'* unbrauchbare Umschriften.

Weihinschriften.

1516 Blauer Marmor, im Hofe eines Hauses zu Distomo. — Herausgegeben von *Mondry Beaudouin* Bull. V, 449.

Δεξενίκα | Εὐνομίωνος | Ἀθανᾶι.

Gute Zeit; die Buchstaben *στοιχηδόν.*

1517 '*Ambryssi* sive *Ambrossi* (hodie *Dystomo*) e Meletii Geogr. ant. et nov. p. 333, ubi litteris Constantinopolitanis redditur' ***Boeckh*** CIG. 1726. — *Le Bas* n. 972.

Καλλιστράτα Ἀπόλλωνι.

1518 '*Ibidem*; ex schedis Guil. Gellii misit Rosius' ***Boeckh*** CIG. 1727. — *Le Bas* n. 973. — Neue Abschrift bei *Rangabé* n. 1080.

Πανταινέτα | Ξενοκράτεια | Δάματρι | καὶ Κόραι.

Z. 4 *Κόραι*: so *Boeckh*, *Rangabé*; ΚΟΡΗ *Le Bas* (und nach ihm *Cauer*), offenbar durch Versehen.

Die Inschrift aus römischer Zeit; nach *R.* ist der senkrechte Strich des E über die Linie hinunter gezogen.

1519 Eingemauert in der Kirche von Distomo. — CIG. 1729 (nach Melet. Geogr. ant. et nov.). — Neue Abschrift von *Pittakis* Ἐφημ. ἀρχαιολ. n. 839; gleichlautend (wol nur wiederholt) bei *Le Bas* n. 974.

Ἀλκαῖος | Λάμπρων | Ἀμφίδαμος | Σαράπι ‖ Ἴσι | Ἀνούβι | τὰν παστάδα | καὶ τὸ πρόπυλον.

Aus der Kaiserzeit. — Die Namen *Ἀλκαῖος* und *Λάμπρων* sind für Ambryssos auch bezeugt durch die Freilassungsurkunde Bull. V, 431 n. 46.

1520 Proxeniedecret. — Eingemauert in der Kirche von Distomo. — Herausgegeben von *Pittakis* a. a. O. n. 840, wiederholt von *Le Bas* n. 975; genauer von *Conze* und *Michaelis* Annali 1861, p. 75 n. 29.

Ἁ πόλις τῶν Ἀμβρ(υ)[σσίων] | . . . . . ΛΩΝΙ Κλ(ε)ωνύμου Οἰανθ|[εῖ αὐτ]|οῖ κα[ὶ] ἐγγόνοις προξενίαν, | [πρ]οε(δ)ρίαν, ἰσοπολιτίαν, καὶ γᾶς ‖ [ἔ]γκτησιν καὶ οἰκίας καὶ τὰ ἄλλα | [ἅ]πανθ' ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξέ|[ν]οις καὶ [εὐ]εργέταις τᾶς πόλιος ὑ|[π]άρχει. [Ἔ]γγυοι τᾶς προξενίας· Ἀλ|[κι]κλῆς Α[ἰ]νησία, Ἀλκαῖος Ἀγησία ‖ [Ἀμ]βρύσσιοι.

Z. 1 *Ἀμβρ(υ)[σσίων]*: ΑΜΡΡΗ *P.*, *Le Bas*, ΑΜΒΡ *Ann.* — 2 *Κλ(ε)ωνύμου*: ΚΛΘΩ° *P.* (= *Le Bas*), ΚΛΟΩ° *Ann.* — 4 *[πρ]οε(δ)ρίαν*: . . . ΟΕΑΡΙΑΝ *Ann.*, wo *θεαρίαν* gelesen wird; . . . . ΑΡΙΑ *P.* (= *Le Bas*).

ΙC wird bei *Pitt.* (und bei *Le Bas*) mit der Ligatur K gegeben: Z. 1 ΠΟΑΚ (so!) = *πό(λ)ις*, Z. 3 ΑΝΟΚ (so!) als Rest von *ἐγγόνοις*, Z. 4 ΚΟΠΟΛΙΤΙΑΝ = *ἰσοπολιτίαν*; bei *C.-M.* mit getrennten Lettern.

Die Abhängigkeit *Le Bas'* von *P.* folgt daraus, dass er alle Lesefehler desselben wiederholt, z. B. die siebte Zeile übergeht.

Aus der Zeit der Antonine: σ = C.

C. Antikyra.

Proxeniedecrete.

1521 *Leake* Travels in Northern Greece n. 96; *Le Bas* n. 1002.

Ἀγα[θᾶι] τ[ύχ]αι. | Ἄρχοντος Καλλιστράτου, γραμματεύοντος δὲ τοῦ συν|εδρίου . . . . ία, ἐν ἐ[ννόμ]ω[ι ἐκ]κλη[σί]αι ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Ἀ[ν]|τικυρέ[ων·] δόμεν Ἡρακλέω[ν]ι Ξενοκρίτου Ἀμβρυσσίω καὶ ‖ αὐτῶι [καὶ ἐκγόνοις π]ροξ[ενίαν, ἀσυ]λίαν, ἀσφάλειαν, προδικία[ν], | ἰσοπολι[τεί]αν, [ἔγκτησιν γᾶς καὶ οἰ]κίας καὶ τἆλλα τίμια ὅσ[α] | καὶ τοῖς ἄλ[λο]ις π[ροξένοις καὶ εὐε]ργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχ[ει.] | Ἔγγυοι τᾶς προξενίας Ἀ . . . . λα, Ἡρακλείδας Ξενοκρίτο[υ].

Die verstümmelte Urkunde, die *Leake* unter n. 96, *Le Bas* unter n. 1003 mitteilt, ist hiernach leicht zu ergänzen. Sie enthält Erteilung der Proxenie an *Εὐθύδικος* (Z. 3).

1522 *Le Bas* n. 1001.

Ἀγα[θ]ᾶ[ι τύ]χα[ι]. | [Ἄρχ]οντος Ἐμπεδοκλέος τοῦ . . . AM . . ., [γρ]αμματεύοντος δὲ [τοῦ συν]|εδρίου Ἀμύμ[ο]νος τοῦ . . . . ., [ἔδοξε τᾶι πόλει τῶ]ν Ἀντ[ικυρέ]ων ἐν ἐν[νό]|μωι [ἐ]κκλησίαι· ἐ[πειδὴ] . . . . ΠΟ . . . . Παυσίου χρηστὰ πολλὰ ‖ ἐποίησε τᾶι πόλει, [εὔχρηστον τοῖ]ς [ἀγα]θοῖς (χ)[ρεί]α[ν ἐ]χόν[τοις αὐτὸν | ἐ]πιδιδο[ὺς κ](α)ὶ . . . . [ἀποδειχ]θεὶς τᾶς σπουδᾶς καὶ [φιλο]|(τ)ιμ[ί]ας οὐ(θὲ)[ν ἐνλείπων, δόμεν] . . . . AN ἰσοπολιτείαν αὐτῶι [καὶ] | [τοῖς] ἐκγό[νοις κα]ὶ . . . . καὶ ἀτέλειαν καὶ προδικίαν καὶ πολέ|μου καὶ εἰράν[ας] καὶ [τἆλλα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξ]ένοις καὶ εὐεργέταις ‖ τᾶς πόλιος ὑπ[άρχει] . . . . [κ]λέος . . . .

Z. 5 *(χ)[ρεί]α[ν ἐ]χόν[τοις αὐτόν]*: hergestellt aus A..Λ..XOI; der Schluss der Zeile kann mehr enthalten haben, als *Le Bas'* Zeichnung andeutet, da auch am Ende der nächsten vier Buchstaben ergänzt werden müssen, ohne dass die Möglichkeit der Ergänzung bei *Le Bas* angedeutet wäre. — 6 *κ](α)ὶ*: -XI die Zeichnung. — 7 *(τ)ιμ[ί]ας*: ΠΙΜ.ΑΣ die Zeichnung. — *οὐ(θέ)[ν]*: ΟΥΟΣ. die Zeichnung.

Α, Π, Σ.

D. **Daulis.**

Freilassungsurkunden.

1523 „In tabula marmorea quae inaedificata est parieti ecclesiae cuiusdam ...... Lapidis vehementer detriti lectio difficilior etiam redditur eo, quod transversus muro infixus est“ *Ross* n. 81. Wiederholt von *Le Bas* n. 812.

[Θε]ὸ[ς τύχαν ἀγαθά]ν. | Ἄρχοντος ἐν Δαυλία NIK ...., *βουλαρχέ]|οντος Φίλωνος τοῦ Γνώ[τ](ο)[υ]* .... | *[Κ]άλ(λ)ω[ν] Μ(ν)ασία (καὶ Δαμὼ) Φίλωνος Δαυλιεῖς νοέοντες καὶ [φ]ρονέοντες ‖ ἀνέθηκαν τᾶ Ἀθανᾶι τᾶι Πολιάδι ἃ ἐξεθρέ(ψ)αντο σώ(μ)ατα, οἷς ὀνόματά | ἐσστι Σωσικράτης, Ἐπι(κ)τήσω(ν), Δ(ιό)δωρος,* ΜΝΑΣ .... ΤΗΡ | *Το[ύτ]ους ἐλευθέρους εἶμεν πάντας τοὺς (ἰδ)ίους [θ]ρε[π]τούς. Μὴ κατα|δουλιξάσστω δὲ μηθεὶς τούτους οὓς ἀνέθηκε Κάλλων καὶ Δαμ(ὼ) [τᾶι] | Ἀθανᾶι τᾶι Πολιάδι μηδὲ καθ' ὁποῖον τρόπον. Εἰ δέ τις καταδουλίζοι‖[το] οὓς ανατεθέκαντι Κάλλων καὶ Δαμὼ (ἢ) τὰ ὑπάρχοντα τὰ τούτ[ων | ἢ] τὰ γενόμενα [τ]έ(κ)να ἐκ τούτων ⟨ἢ τὰ γενόμενα τέ(κ)να ἐκ τούτων⟩, ἔσ|τωσαν ἐλεύθεροι. Ἐξέστω (δὲ) τῶ θέλοντι προίστασθαι Φωκέων ἀνυπ[ο]|δίκωι ἐόντι καὶ ἀνυπευθίνω πάσας δίκας καὶ ζαμίας. (Εἰ δέ τις) καταδουλί|[ζ]οιτο, ἢ αὐτοὺς ἢ τὰ ἐκ τούτων, τοὺς ἀνατεθεμένους ὑπὸ Κάλλωνος ‖ καὶ Δαμῶς, ἀποτεισάτω τᾶ[ι] Ἀθανᾶι καὶ τῶι προστάντι ὑπὲρ τοὺς ἀνατε|θεμένους καθ' ἕκαστον ἀργυρίου μνᾶς δέκα, καὶ τὸ μὲν ἥμισον ἔσστω | τᾶς Ἀθανᾶς, τὸ δὲ ἥμισον ἔσστω τοῦ προσστάντος. Παρμει[νά-τ]ω[σαν] | δὲ παρὰ Κάλλωνα Μνασία καὶ Δαμὼν Φίλωνος Δαυλιέ(α)ς οἱ ἀνατεθεμένοι π[ο|ι]οῦντες τὸ ποτι[τ]α[σ]σόμενον πάντες πᾶν τὸ δ[ύ]νατον· εἰ δὲ μὴ ποι(έω)ν[τι, κύριοι ‖ ἐ]όν-τ(ω)σαν ἐπιτειμέοντες τρόποι οἷ κα θέλωντι· [παρμεινάτωσαν δὲ παρ' αὐτούς, ἆς] | κα αὐτοὶ (ζ)ώ(ω)ντ[ι] Κάλλων καὶ Δαμώ· ἐπεί κα δὲ οὗτοι ἀποθάνωντι Κ[άλ]|λων Μνασία καὶ Δαμὼ Φίλωνος, τοὺς ἀνέθηκαν τᾶι Ἀθανᾶι ἐλευθέρους [εἶ]|μεν πάν-τας. Τ(ὸ) ἀν[τί]γραφον τᾶς ἀναθέσ(ι)ος παρὰ τὸν Σαραπί[ω]-ν[α] ἱ(ε)ρ[α]τε|(ύ)ον(τα) τῶι Σαράπει (τῶι) ἐν Δαυλίαι. Πά-τρωνος τοῦ Μνασ[ία] ἱερατέως. Μάρτυρες· Ἀ[ρι]‖στόβουλος Θοινία, Κάλλων Τιμαγόρου Δαυλιεῖς, Πάμφιλος Φίλωνος Τιθορε[ύς].*

Z. 3 *Γνώ[τ](ο)[υ]*: ΓΝΩ.Ω. die Zeichnung. — 4 *[Κ]άλ(λ)ω[ν] Μ(ν)ασία (καὶ Δαμὼ)*: *Ross* aus. ΑΛΛΩ. ΜΑΣΙΑΔΑΙΡΟ — 5 *ἐξεθρέ(ψ)αντο σώ(μ)ατα*: *R.*; ΕΞΕΘ-

ΡΕΥΑΝΤΟΣΩΝΑΤΑ die Zeichnung. — 6 Ἐπι(κ)τήσω(ν), Δ(ιό)δωρος: *R.*; ΕΠΙΕ . Τ-ΗΣΩΣΔΩΔΩΡΟΣ die Zeichnung. — 7 (ἰδ)ίους [ϑ]ρε[π]τούς: ΠΑΙΟΥΣ.ΡΕ . . ΤΟΥΣ die Zeichnung. — 8 Δαμ(ώ): *R.*; ΔΑΜΟ die Zeichnung. — 10 (ἤ): *R.*; Ν die Zeichnung. — 11 [τ]έ(κ)να: *R.*; die Zeichnung beide Male Ρ für Κ. — 12 (δὲ): zu Anfang des Satzes muss eine Conjunction ergänzt werden. — 13 (Εἰ δέ τις): Η die Zeichnung. *R.* bemerkt: 'versuum 1—14 impeditissima est ratio: neque enim structura recte procedit, et quae v. 10 et 11 jam dicta sunt, repeti videntur v. 14, verbis paullulum mutatis', *Curtius* setzt (Anecd. Delph. p. 23) die Worte ἔσστωσαν (Z. 11|12) bis Δαμῶς (Z. 15) in Parenthese. Mit letzterem Hilfsmittel wird nichts gewonnen; der Construction wird aufgeholfen, wenn man für ἤ καταδουλίζοιτο schreibt εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο oder annimmt, der Steinmetz habe vorhergehendes εἰ δέ τις ἐπιλανϑάνοιτο übergangen. — 18 Δαυλιέ(α)ς: ΔΑΥΛΙΕΟΣ die Zeichnung; vgl. oben Z. 4 Κάλλων καὶ Δαμὼ Δαυλιεῖς. — 19 ποι(έω)ν[τι]: ΠΟΙΗΟΙΙ die Zeichnung, wonach *R.* ποιή(σω)ντι. — 19/20 ergänzt von *Curtius* a. a. O. — 20 [ἐ]όντ(ω)σαν: *Curtius*; .ΟΝΤΟΣΑΝ die Zeichnung. — Am Schlusse der Zeile fehlen etwa 25 Buchstaben. — 21 (ζ)ώ(ω)ντ[ι]: ΣΩΟΝΤ. die Zeichnung, (ζ)ῶντ[ι] *R.* — 23 τ(ὸ) ἀν(τί)γραφον: *Curtius*; ΤΑΑΝΑΓ.ΡΑΦΟΝ die Zeichnung, τ(ὸ) ἀνάγραφον *R.* — ἀναϑέσ(ι)ος: ΑΝΑΘΕΣΕΟΣ die Zeichnung, ἀναϑέσεος *R.* und *Curtius*; vielleicht ἀναϑέσε(ω)ς. — 23/24 ΠΑΡΑΤΟΝΣΑΡΑΠΙ.Ν.ΙΣΡ.ΤΕ. | ΤΟΝΤΩΙΣΑΡΑ-ΠΕΙ; von *R.* gelesen: παρὰ τὸν Σαραπί[εισ]ν ἱ(ε)ρ[α]τέ[α] τὸν τῶι Σαράπει mit dem Zusatze: 'quod fateor singulare videri'; *Curtius* vermutet statt Σαραπί[εισ]ν den Namen Σαραπί[ω]ν[α]. Meine Lesung schliefst sich an Z. 2 der folgenden Inschrift an: ἱερητευούσας τᾶ Ἀϑανᾶ; statt ΤΟΝ (Z. 24) ist dann (Υ)ΟΝ(ΤΑ) zu schreiben; hinter Σαράπει vermute ich Ausfall eines τῶι.

Römische Zeit.

1524 „*Daulide* in lapide; Cyriac. p. XXXII, n. 212, versibus non distinctis, et ex schedis Cyriaci Barberinis Muratori T. II, p. DXCIV, I, ex quo versuum divisionem dedi" *Boeckh* CIG. 1725. — Wiederholt von *Le Bas* n. 811.

[Ἄρχοντος ἐν Δαυλία] τοῦ Πάτρωνος, βουλαρχέοντος Καλλικλέος μη|νὸς (ἑβ)δόμου, ἱερητευούσας τᾶ Ἀϑανᾶ ΠΑΤΟΠΛΟ-ΥΤΑΣΙΕ|ΡΟΓΛΑ . . . . ἐννόμω ΕΥΣΔΑΔΙΑΕΞΕΤΡΕΥΣΑΣΤΟΥΣ ἐλευϑέρους. | Μάρτυρες· Ἀγέδαμος Πυϑέα, Καλλικλῆς Φίλωνος, Τειμάγορος . . . . ΤΑΝΤΟΣ Δαυλιεῖς.

Z. 1 nach *Boeckh.* — 2 (ἑβ)δόμου: *B.*; ἑβ von *Cyr.* übergangen. — Im folgenden erkenne ich: (τ)ᾶ (Π)ο(λιάδι) Πλουτα(ρχία)ς. — 3 Mit dem Schlusse von Zeile 2 erhält man als Anfang der Zeile: ἱε|ρο[ὺς] τᾶ Ἀ[ϑανᾶ]; es folgte [ἐν] ἐννόμω ἐ(κκλη)σ(ί)α, wie schon *B.* vermutet hat; ΔΙΑ halte ich für Rest von ἰδία; dahinter hat eine Verbalform von ἐκτρέφω gestanden: *Ross* p. 36 vermutet ἐξεϑρέψαντο, näher kommt ἐξέτρεφε; ΑΣΤΟΥΣ scheint αὐτοὺς zu sein. Es fehlt also der Name des Freilassenden, der Freigelassenen, das Verbum (ἀνέϑηκε), der von ἐκτρέφω abhän-

gige Accusativ (οὓς ἰδία ἐξέτρεφε δούλους?) und, wenn αὐτούς richtig ist, die Formel ἐφ' ὥτε εἶμεν.

1525 Bruchstück. Ebenda wo n. 1523. — *Ross* Inscr. ined. p. 36, wiederholt von *Le Bas* n. 813.

[Ἄρχον]τος ἐν Δαυλία Θεοδωρίδα . . . . . . | . . . . [β]ουλαρχέοντος (Γ)νωτᾶ τοῦ Ἀριστίωνος.

Z. 2 (Γ)νωτᾶ: ΕΝΩΤΑ *Ross*. Die contrahierten Namen auf -ᾶς sind selten auf nordgriechischem Boden, aber nicht unerhört: vgl. Στομᾶ *Curtius* Anecd. Delph. n. 42; ferner die Sclavennamen Σωσᾶς, Μηνᾶς *W.-F.* n. 239. 241.

1526 Proxeniedecret. — *Ross* n. 82, wiederholt von *Le Bas* n. 814.

. . . . [αὐτῶ καῖ τοῖς ἐκ](γ)όν[οι]ς π[ροξενίαν, προεδρίαν,] | προδικίαν, ἔ(γκ)τη[σιν γᾶς καὶ οἰκίας καὶ τὰ ἄλλα] | ὅσ[α] (κ)αὶ τοῖς ἄ[λλοις προξένοις] τᾶς πόλιος [ὑπάρχει. Ἔγγυοι τᾶς] ‖ προξενίας . . . . .

Z. 1 ἐκ(γ)όνοις: *Ross*; γ aus Τ corrigiert. — 2 ἔ(γκ)τη[σιν]: *R.*, ΕΠΙΙ die Abschrift. — 3 (κ)αὶ: *R.*, κ aus Τ corrigiert.

Grabinschriften.

1527 Ebenda. — *Ross* n. 83, wiederholt von *Le Bas* n. 817; *Leake* Travels in Northern Greece n. 23. — *Rangabé* n. 2113.

Ἐπὶ Πατροῖ | [Λ]ακράτεια | Λακρατεία[ς].

Z 1 Πατροῖ: ΓΑΤΡΟΙ *Ross*, *Rang.*, ΓΑΤΡΩΙ *Leake*; aber vgl. Καλλοῖ n. 1515. — 2 .ΑΚΡΑΤΕ Α *R.*, *Rang.*, ΑΚΡΑΤΕΙΑ (ohne Angabe einer Lücke im Anfange) *L.* — 3 ΛΑΚΡΑΤΕΙΑ *R.*, *Rang.*, ΑΚΡΑΤΕΙΑ (wie Z. 2) *L.*

Gute Zeit: ΑΓ.

1528 Weihinschrift. — Ebenda. — *Ross* n. 84, wiederholt von *Le Bas* n. 810.

Ἀρτ[έ]μιδι | Σωτείραι.

Z. 1 Ἀρτ[έ]μιδι: sieh zu n. 1513.

Gute Zeit.

E. Drymaia.

1529 Vertrag zwischen Drymaia und dem Bunde der Oitaier. — Marmor, eingemauert in der Kirche von Glounista. Herausgegeben von *Mondry Beaudouin* Bull. V, 137 ff.

Col. 1.

- - - - - - - - - - - - - - - - - . [εἰ δέ κα | μὴ] διοικῆ ἁ πόλις τῶν Δρυμίων τὰς [τέτορες? | καταβολ]ὰς πάσας, καθὼς [ἐ]πρ[έ]σβευσα[ν | καὶ] συ[νεχ]ωρήθη αὐτοῖς, κατὰ νόμον ἔ[στων ἐπὶ | τὸ] δάνειο⟨ι⟩ν τὸ ἐξ ἀρχᾶς πᾶν τῶι θεῶι καὶ ‖ [τοῖς] Οἰταίοις καὶ Αἰ(τωλ)οῖς αἱ οἰκονομίαι αἱ κατὰ | [τᾶς] πόλιος τῶν Δρυμίων. Εἰ δέ κα διοικήσῃ ἁ πό|[λις] τῶν Δρυμίων τὰ ἐνήκοντα μνᾶς, κα|[θ]ὼς ἐν τᾶι ὁμολογίαι γέγραπται τῶι θεῶι καὶ | [τ]οῖς Οἰταίοις, ἀπολελυμένα ἔστω ‖ [το]ῦ δανείου παντὸς καὶ ἁ συνγραφὰ ἀτε|[λ]ὴς καὶ ἀρμένα ἔστω. Τὰν ὁμολογίαν | [φ]υλάσσοντι Κλεότιμος, Λοχαγὸς Καλλιπο|[λῖται], Λαιάδας Ἀμφισσεύς. Ἐξέτεισαν τὸ [πρῶτον. | Μά]ρτ[υ]ροι· [Ε]ὐρύδαμος, (Π)έταλος, Λεοντο‖[μ]ένης Καλλιπολῖται, Καλλίστρατος Φυ|[σ]κεύς, Ἀνδρόβολος Κυτενιεύς, Ὀξύμαχος, | [Σ]ώπατρος Ἐρυθραῖοι, Θράσων, Καλλείδας, | [Φ]ιλόνικος Ὑαμπόλιοι, Ζεῦξις, Τείσιππος Ἐ|[λ]ατεῖς, Πολύξενος, Ἀριστοτέλης Τειθρώ‖[ν]ιοι, Πατροκλέας, Τιμοκράτης, Ξενοκρά|[τ]ης, Ἀριστίων Λιλαιεῖς.

[Β]ουλαρχεόντων ἐν Οἴται Ἀντάνορος Ἡρα|[κ]λειώτα, Φαικία Ἀντικυρίτα, Ἀριστίωνος | [Ὁ]μιλιάδα, ἱεροθυτᾶν δὲ Εὐθύφρονος Ἡρα‖[κ]λειώτα, Ἀλέξιος Ἀντικυρίτα, Βομβύλου | [Ἀμ]φανίου, Μενεκράτεος Ὀλεαίου, μηνὸς | [Ἀ]πελλαίου, τῶν δὲ Φωκέων στραταγέον|[τ]ος Κάφιος Φανοτέος, μηνὸς πρώτου, δι(ω)ίκη|[σαν τ]ὰν δευτέραν κα[ταβολάν] . . . .

Z. 3 ff. ἔ[στων ἐπὶ | τὸ] δάνειο⟨ι⟩ν . . . . . . [τοῖς] Οἰταίοις καὶ Αἰ(τωλ)οῖς: *Blass* (briefliche Mitteilung); Αἰ(τωλ)οῖς hergestellt aus ΑΙΟΙΣ. — 13 Ἐξέτεισαν τὸ [πρῶτον]: ἐξετείσαντο *B.*; die Ergänzung πρῶτον ist dem Raume nach möglich, durch den Sinn verlangt: vgl. τὰν δευτέραν καταβολάν Z. 29. — 14 (Π)έταλος: ΝΕΤΑΛΟΣ *B.*; vgl. Π[έτ]αλος Δαμένεος Καλλιπολίτας, *W.-F.* 100. — 16 Ἀνδρόβολος Κυτενιεύς: der gleiche Mann auch Bull. V, 409, Z. 13, so dass -βολος sicher steht. — 28/29 δι(ω)ίκη|[σαν]: ΔΙΟΙΚΗ | . . . *B.*

Col. 2.

Z. 1—8 sind zu zerstückelt, um hergestellt werden zu können.

Z. 9 Βουλαρ[χεό]ντων ἐν Οἴται Εὐθύ[φρονος] ‖ Ἡρακλειώτα, . . . φάνεος Δρυοπαίο[υ], | Κρινο[λά]ου [Ὁμ]ιλιά[δα], ἱερο-

[θυ]τᾶν δὲ Δα . . . | Ἡρακλειώτα, [Ἀ]ριστίωνος Χαρα[δραί]ου, | Λυσ . . . . ου . . . . τίδα, μηνὸς Ἀπ[ε]λλαίο[υ], | τῶν [δὲ Φ]ωκέων στρα[τα]γέοντος Τεισά[ν||δ]ρου [Ἐ]λ[ατέ]ος, [μ]η[νὸς] πρώτου, κατέβαλον | οἱ Δρύμι[οι τ]ὰν τρίταν καταβολὰν τῶι θε[ῶι] | καὶ το[ῖς Οἰτ]αίο[ις] ἐν Ἡρακλείαι ΗΡΑΚΛΕΙ . . . . | [Μά]ρτυρο[ι·] . . . . . δαμος, [Εὔ]ν[ο]ος Καλυδώνι[οι] | . . . . . τας, Εὐπόλεμος Ἁλ[αῖ]οι, Μίκκος || Ἀμφισσεύς.

Βουλαρχεόντων ἐν Οἴται [Σ]ωτήρου Ἡρακλ|[ει]ώτα, Εὐαγόρου Δρυοπαίου, Θεοδώρου Κο[λ|ακ]έος, ἱεροθυτᾶν δὲ Ἀρχίνου Ἡρακλε|ιώτα, . . . [τ]έλεος Δρυοπαίου, Τιμοκρίτου || . . . . . . α, μηνὸς Ἀπελλαίου, τῶν δὲ Φωκ|έων στραταγέοντος Καλλικράτεος Ἐλ|[α]τ[έ]ος, μηνὸς πρώτου, ἐν πυλαίαι ἐν τῶ[ι | συνεδ]ρίωι ὡμολόγεον ἀπέχειν οἱ Οἰταῖ[οι] | . . . . ΟΙΣΕ . . . . . ΤΕΣΤΑ . . . ΝΑ τοῦ θεο[ῦ] . . . .

Z. 9 *Εὐθύ[φρονος]*: hergestellt nach Col. 1, 24. — 22/23 *Κο[λ|ακ]έος*: „l'ethnique est peut-être celui de la ville de *Κολάκεια*" *B.*; die Zeichnung hat ΚΟ. | . . . ΕΟΣ, die Umschrift *Κο* | . . . *έος*. — 27/28 *τῶ[ι | συνεδ]ρίωι*: *B.* zweifelnd; die Zeichnung ΤΩ. . | . . . . . ΡΙΩΙ. Die Zeichnung scheint überhaupt die Zahl der fehlenden Buchstaben nicht ganz zuverlässig anzudeuten; dies gilt auch für Col. 1.

Zu *πυλαία* bemerke ich, dass das Wort mit *πύλη* nichts zu tun sondern seine Verwandten in *ἀπέλλαι· ἐκκλησίαι, πτελεόν· τὸ συλλέγεσθαι* (Hes.), in *τέλος* (Schaar) und weiterhin in sskr. *kúla* - (Haus, Familie) hat.

Als Zeit der Abfassung bestimmt *B.* richtig die Jahre 168—158.

1530 Weihinschrift. — Stele in der Kirche von Glounista. — *Mondry Beaudouin* Bull. V, 449.

Δαμοκράτης Καλλιτέλεος | Ἀσκλαπιῶι.

F. Elatea.

1531 Ritualvorschrift. — Nach *Bilco's* Abschrift und Abklatsch herausgegeben von *Foucart* Bull. VIII, 216 ff.

Ἐν τῶι ϝα|νακείωι | θύοντα | σκανεῖν, || γυναῖκα | μὴ παρίμε[ν].

Z. 2/3 *τῶι ϝα|νακείωι*: *τοῖ ϝα|νακείοι F.*; aber die älteste nordgriechische Inschrift, welche Ο und Ω scheidet, CIG. 1688, kennt nur Dative auf - ΩΙ. — 4 *σκανεῖν*: oder *σκανῆν*, wie *ἐπιτιμῆν W.-F.* 304.

1532 Freilassungsurkunden. — „Lapis oblongus in introitu sacelli Christiani collocatus a læva parte integer, a dextra fractus est“ *Curtius* Anecd. Delph. n. 39, wiederholt von *Rangabé* n. 955 ff.

a.

[Θεός· ἀγαθᾶι] τ[ύ]χαι. Ἄρχοντος Νικάνδ[ρου . . . ., γραμμ|ατεύ]οντος δὲ τοῦ συνεδρίου Ἐπ . . . . [ἐν ἐννό|μ]οι ἐκκλησίαι ἀφίητι Ἀσωπόδωρ[ος] . . . . | ἐλεύθερον, συνευδοκέοντος κ[αὶ] . . . . || Μὴ ἐξέστω δὲ καταδουλίξασθαι . . . . [μήτε Ἀσωπο]|δώρωι μήτε ἄλλωι μηθενὶ μήτε κ[αθ' ὁποῖον τρόπον· εἰ δὲ μή, ἀπο]|τεισάτω ὁ καταδουλιζόμενος αὐτὸ[ν ἀργυρίου τάλαντον, ποθίερον] | (τ)ῶι Ἀσκλαπιῶι, καὶ ὁμοίως ἐλεύθερο(ς) [ἔστω. Καὶ ἐγδικαζέσ]|θωσαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἄρχοντες οἱ [ἀεὶ ἔναρχοι ὄντες καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ] || Ἀσκλαπιοῦ, καὶ ἄλλος ὁ θέλων ἐπιτ[υγχάνων, ἀζάμιος καὶ ἀνυπεύθυν]|ος ὤν. Μάρτυρες· Εὐκλειδας Πυ . . . .

Wie viel rechts fehlt, lässt sich aus Z. 7 ermessen, wo sicher 25 Buchstaben zu ergänzen sind.

Z. 6 εἰ δὲ μή: ergänzt nach n. 1555 *f*. Z. 10 f.: μὴ καταδουλιξάστω δὲ Ὀνασίφορον μηδεὶς . . . . . κατὰ μηδένα τρόπον· εἰ δὲ μή, ἀποτεισάτω. — 8 (τ)ῶι: *C.*; ΙΩΙ d. Abschr. — ἐλεύθερο(ς): *C.*; die Abschrift Ι am Wortende. — 8/9 [ἐγδικαζέσ]θωσαν: [ἔγδικοι ἔσ|τ]ωσαν *C.* mit Benutzung von ΕΓΔ *b*, 9; [προϊστάσ]θωσαν *Rang.*; ἐγδικάζεσθαι = ἔκδικον εἶμεν. — 10 [ἀζάμιος καὶ ἀνυπεύθυν]ος ὤν ergänzt nach hundertfach belegter Formel, ἀνυπεύθυνος bereits *Rang.*

---

b.

[Θε]ὸ[ς] τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος Πο . . . . [ἀφίεντι Ζεῦξις καὶ Καλλίδας Σ]|ώσιον, ΑΓΥΛΟΣ, Διόκλειαν καὶ τὰν (θ)υ(γ)[ατέρα αὐτᾶς . . . . ἐν ἐννό]|μω ἐκκλησία, τῶν συνέδρων γραμμα[τεύοντος] . . . . | ἐπεὶ κατέβαλον τὰ λύτρα ἐκ τῶν πολε[μίων . . . ., ἱερατεύο||ν]τος τοῦ Ἀσκλαπιοῦ Θευκρίνεος τοῦ (Θ)[έ]ω[νος. Μὴ ἐξέστω δὲ καταδουλίζεσθαι μηδεμίαν αὐτ]|ᾶν μή(τ)ε Καλλίδα μήτε αὐτῶ Ζεύξει, μηδ[ὲ καθ' ὁποῖόν τινα τρόπον, μήτε τὰς ἀπο]|(λ)ελυ[μ]έ(νας) αὐτὰς μηδὲ τὰ⟨ι⟩ αὐτᾶν ὑπά[ρχοντα. Εἰ δέ κά τις καταδουλίζηται, ἀπο]|τεισάτω ὁ καταδουλιζόμενος ἀργυρίο[υ τάλαντον ποθίερον τῶ θεῶ Ἀσκλαπιῶ, καὶ] | ὁμοίως ἐλεύθεραι ἐόντωσαν. Καὶ ἐγδ[ικαζέσθωσαν ὑπὲρ αὐτὰς οἱ ἄρχοντες οἱ ἀεὶ ἔναρ]|χοι ὄντ(ε)ς

καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀσκλαπιοῦ [καὶ ἄλλος ὁ θέλων ἐπιτυγχάνων ἀζάμιος καὶ ἀνυ]|πεύθυνος ἐών. Μάρτυρες· Λυσέας Εὐφικ(ρ)ά(τε)[ος] . . . . .

Anhaltspunkt für die Ergänzungen rechts: Z. 7 fehlen 32 Buchstaben.

Z. 2 [Σ]ώσιον: vgl. *Σώσιον* Bull. V, 412, n. 19, *Σώτιον W.-F.* n. 411; der Name ist Sclavenname, folglich sind auch im Folgenden Namen von Sclaven enthalten. *Rang.*'s *Ὠσί[ω]ν* ist ein Monstrum. — ΑΓΥΛΟΣ: in diesem Complex steckt etwa *Ἄδυλον* (cf. *Ἡδύλα, W.-F.* 138) oder *Ἄσυχον* (cf. *Ἡσύχιον, W.-F.* 124); der Name ist jedenfalls nicht Name eines Verkäufers, wie *C.* p. 75 und *R.* meinen. — (θ)υ(γ)[ατέρα]: *C.*; ΟΥΕ d. Abschr. — 4 *τὰ λύτρα ἐκ τῶν πολε[μίων]*: ergänzt nach *W.-F.* n. 421 *κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων Σωσικλῆ ὡς λύτρα . . . . τος ἐκ πολεμίων*; *ἐκ τῶν πόλε[ος νόμων] C., R.* — 5 (Θ)[έ]ω[νος]: *C.*; Ο.Ω . . . d. Abschr. — 6 *μή(τ)ε*: *C.*; ΜΗΔΕ d. Abschrift. — *Καλλίδα*; von *R.* als Sklavinnenname gefasst; dann müssten indes die Namen der anderen Freigelassenen im Vorhergehenden genannt gewesen sein — was anzunehmen der Raum verbietet, da für *καταδουλίζεσθαι* im Folgenden kein Platz ist. — 7 *(λ)ελυ[μ]έ(νας)*: ΤΕΛΥ.ΕΑΣΕ die Abschrift. Daraus entnimmt *C. Λυ[σ]έας*, ohne sich über die übrigen Zeichen auszusprechen, dagegen mit dem Bekenntnis 'non satis potui explicare' (p. 75); *Rang.* liest . . *αὐ[τ]άς*, fasst das letzte Ε mit dem folgenden Worte zu *ἑαυτάς* zusammen und erreicht so die schöne Verbindung *αὐτὰς ἑαυτάς*, die den Gegensatz von *τὰ αὐτᾶν ὑπάρχοντα* darstellen soll. — 9 *ὄντ(ε)ς*: *C.*; ΟΝΤΟΣ d. Abschr. — 11 *Εὐφικ(ρ)ά(τε)[ος]*: *C.*; ΕΙΦΙΝΚΑΣΥ d. Abschrift.

---

c.

[Θε]ὸς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος Νίκωνος . . . . μην]|ὸς τρίτ⟨ι⟩ον, ἐν ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ τ(ῶ)[ν συνέδρων ἀφίητι Δίων . . . . σίαν πα|[ρα]μείνασαν Δίωνι ἄχρι κα (ζ)ώη Δίων. Μὴ [ἐξέστω δὲ καταδουλίζεσθαι μηθενὶ . . . . . .]|σίαν, ἀλλὰ ἐλευθέρα ἔστω καὶ ἀνέπαφος (ἀπ)ὸ (π)[άντων· εἰ δὲ μή, ὁ καταδολιζόμενος ἀποτει||σάτω π]οθί(ε)ρον τῷ Ἀσκλαπιῷ ἀργυρίου τάλαν[τον· ἐγδικαζέσθωσαν δὲ ὑπὲρ αὐτὰν οἱ] | ἄρχοντες οἱ ἀεὶ [ἔ]ναρχοι ὄντες καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ [Ἀσκλαπιοῦ καὶ ὁ θέλων Φωκέων· τοῦ δὲ] | ἐπιτιμίου τ[ὸ] (μ)ὲ[ν ἥμισον ἔ]στω ποθί⟨ι⟩ερον τοῦ [θεοῦ, τὸ δὲ ἥμισον τοῦ προστάντος. Μάρτυρες·] | Ἀριστότιμο(ς) . . . .

Am rechten Rande von Z. 5 fehlen 30 Buchstaben: danach die Ergänzungen der übrigen Zeilen.

Z. 2 *τ(ῶ)[ν συνέδρων]*: *C.*; ΤΟ . . . . die Zeichnung. — 3 *(ζ)ώη*: *C.* aus ΞΩΗ. — 4 *(ἀπ)ο (π)[άντων]*: *Rang.*; ΔΙΟΝ die Zeichnung, woraus *Δί(ω)ν[ι] C.* — 5 *ποθί(ε)ρον*: *C.*; (ε) fehlt auf der Zeichn. — 7 *(μ)ὲ[ν]*

C.; ΔΕ die Zeichnung. Was *Rang.* einwirft, lässt sich jetzt leicht widerlegen. — 8 *Ἀριστότιμο(ς)*: ΟΤΙΜΟΥ die Zeichnung; hinter *Μάρτυρες* von Z. 7 kann kein Nominativ gestanden haben, da schon 35 Buchstaben ergänzt sind.

---

d.

Ἀγαθᾶι τύχαι. [Ἄρχο]ντος Νίκωνος . . . . | [ἐ]ν ἐννόμῳ ἐκκ[λησία] τῶν συνέδρων . . . . | ὁ καταδουλι(ζ)όμεν[ο]ς Σωτῆριν ἀργυ[ρίου τάλαντον ἀποτεισάτω . . . . . Ἐ|γ]δι[κ]α(ζ)έσ(θω)[σαν δὲ ὑπὲρ αὐτὰν οἱ ἄρχοντες κ. τ. λ., τ]|οῦ [δὲ] ἐπιτιμ[ίου κ. τ. λ.]

Z. 3 *καταδουλι(ζ)όμεν[ο]ς*: *C.*: ΚΑΤΑΔΟΥΛΙΞΟΜΕΝ . . . . . . Σ die Zeichnung. — 3/4 *[ἐ|γ]δι[κ]α(ζ)έσ(θω)[σαν]*: . | . ΔΙ . ΑΞΕΣΟΣ . . . die Zeichnung.

1533 Grabinschrift. Marmor, Treppenstufe im Hause des Nikolaos Jannakopulos. — *Mondry Beaudouin* Bull. V, 450.

Ἐπὶ Φίλαι. Ἐπὶ Διονυσίωι.

Darunter ein metrisches Epigramm.

G. Hyampolis.

1534 Ehrendecret. „In ecclesia ad viam, quae Parapotamiis ducit Hyampolin" *Ross* n. 85, wiederholt von *Le Bas* n. 818 und von *Rangabé* n. 1226.

[Τὸ κοι]νὸν τῶν Φωκέων | . . . . ον Ξενοπείθεος ἀρετᾶς | [ἕνεκα] καὶ εὐνοίας τᾶς ἐν αὐτούς.

1535 Weihinschrift. — In der äufseren Mauer der Kirche von Hexarkhos. — *Mondry Beaudouin* Bull. V, 449.

Κρινόλαος Ξενοπείθε|ος ἱερητεύσας τὸ πρόπυ|λον καὶ τὰς στοὰς καὶ τοὺς | οἴκους Σαράπει, Εἴσει, || Ἀνούβει χαριστήριον.

Römische Zeit.

H. Korykische Grotte.

1536 Zwei Weihinschriften auf einem Felsblocke am Eingange der Grotte.

a. Vorderseite des Steins. — *Boeckh* CIG. 1728 („ex diario Raikesii"), wiederholt von *Le Bas* n. 832. Neue Abschrift von *Lolling* Mitt. III, 154.

Εὔστρατος | Ἀλκιδάμου | Ἀμβρύσιος | σὺμ (π)εριπόλοι[ς] || Πανί, Νύμφαις.

Z. 5 σὺμ (π)εριπόλοι[ς]: ΣΥΜΣΕΡΙΓΟΛΟΙ *L.*, ΣΥΜΓΕΡΙΓΟΛΟΙ die von *B.* benutzte Abschrift; *B.* hat *συμπεριπόλ(ῳ)* *Kumanudis* (*Δήλωσις περὶ δύω ἐπιγραφῶν* p. 5) *συμπεριπόλοι[ς]*.

Aus guter Zeit.

---

b. Auf der oberen Fläche der Escharen. *Lolling* a. a. O.

Νυμφῶν (so!) *κ[αὶ] | Πανὸς καὶ | Θυαδᾶν* (so!) *ἁ [δεκ]|άτα ἐλήφθη.*

Z. 3/4 *ἁ [δεκ]άτα ἐλήφθη:* hergestellt aus Α||||ΑΤΑΕΛΗΦΘΙ. Die Lesung *Röhl's* (*Bursian's* Jahresbericht 1883, p. 108) *νυμφῶν καὶ Πανὸς· καὶ θῦ', ἃ δ' ἀνα[ίμ]ατα ἐλήφθη* hat keine Wahrscheinlichkeit.

Wenn *Νυμφῶν* richtig ist, so muss das Altertümliche des ersten Ν von Ungeschicklichkeit herrühren. Da am Schlusse der Inschrift *ἐλήφθη* steht, *ἁ δεκάτα* nur auf Vermutung beruht, so ist die Inschrift vielleicht nicht mehr im Dialekte gehalten; damit wäre auch *Νυμφῶν* erklärt. — ΘΥΑΔΑΝ ist wol aus ΘΥΑΔΩΝ verlesen oder verschrieben, wenigstens ist *Θυαδᾶν* nach unserer bisherigen Kunde nicht griechisch.

I. Krissa.

1537 Altarinschrift. — Altar mit zwei Escharen, gefunden bei dem Dorfe *Χρυσό*; die Trümmer jetzt in der Kirche des h. Georg. — Die Litteratur bei *Kirchhoff* Alphab.³ 134, und bei *Röhl* IGA. n. 314. — Die Lesung stammt von *Kirchhoff* Philol. VII, 192 ff.

Τάςδε γ' Ἀθαναίαι δραϝεοὺς (?) . . . |άριστος ἔθηκε
Ἥραι τε πως καὶ κ|εῖνος ἔχοι κλέϝος ἄπθιτον αἰϝεί.

Z. 1 *δραϝεούς*: zufolge der Abschrift *Ulrich's* Annali 1848 Taf. A. — *δραϝεός* nach *δραιόν· μακρόν· πυλεόν* (Hes., l. *μακρὸν πύελον*); verwandt mit *δροίτη· πύελος· σκάφη* (Hes.), ferner mit sskr. *drōṇa-*, ahd. *trog*. — Hinter *δραϝεοὺς* hat ein Name auf *-άριστος* gestanden; den Zügen am nächsten käme *Φαϝάριστος*.

Zeit der Abfassung: frühestens das 6. Jahrhundert (*Kirchhoff* Alphab. a. a. O.).

1538 Proxeniedecret. — Marmortafel am Hause des *Εὐστάθιος Πλατῆς* zu *Χρυσό*. — *J. Schmidt* Mitteil. V, 203.

Aus der zerstörten Inschrift hebe ich nur *Νεοτέλεος* (Z. 2) und *[προμα]ντηΐαν* (Z. 13) hervor.

K. **Stiris.**

1539 Sympoliteia zwischen Stiris und Medeon. Marmorstele, gefunden unter den Ruinen von Stiris. Herausgegeben von *Mondry Beaudouin* Bull. V, 42 ff.; vgl. *Dittenberger* Sylloge n. 294.

Seite a.

[Θ]εὸς τύχαν ἀγα|[θ]άν. Στραταγέοντος | [τ]ῶν Φωκέων Ζευξίου, | [μ]ηνὸς ἑβδόμου, ὁμολο[γ]‖[ί]α τᾶ πόλει Στειρίων καὶ | [τᾶ] πόλει Μεδεωνίων. Συ[ν|ε]πολίτευσαν Στείριοι κα[ὶ | Μ]εδεώνιοι, ἔχοντες ἱερά, πό|[λι]ν, χώραν, λιμένας, πάντα ‖ [ἐ]λεύθερα, ἐπὶ τοῖςδε. Εἶμεν | [τ]οὺς Μεδεωνίους πάντας | [Σ]τιρίους ἴσους καὶ ὁμοίους | καὶ συνεκλησιάζειν καὶ συ|ναρχοστατεῖσθαι μετὰ τᾶς ‖ [πό]λιος τῶν Στιρίων καὶ δικά|[ζ]ειν τὰς δίκας τὰς ἐπὶ πόλι|[ο]ς πάσας τοὺς ἐνικομένους | [τ]αῖς ἁλικίαις. Ἱστάνθω δὲ κα[ὶ | ἱ]εροταμίαν ἐκ τῶν Μεδεω‖[ν]ίων ἕνα τὸν θυσέοντα τὰς | θυσίας τὰς πατρίους Μεδεων|[ί]οις, ὅσαι ἐντὶ ἐν τῷ πολιτικῷ νό[μω, | μ]ετὰ τῶν ἀρχόντων τῶν στα|[θ]έντων ἐν Στίρι· λανβανέτω ‖ [δ]ὲ ὁ ἱεροταμίας ἀρέσμιον, ὃ τ[οὶ | ἄ]ρχοντες ἐλάμβανον, ἡμι|[μ]ναῖον καὶ τῶν χοῶν τὸ ἐπ[ι|β]αλὸν τῷ ἱεροταμίαι. Συνδι|[κ]αξεῖ δὲ ὁ ἱεροταμίας μετὰ ‖ [τ]ῶν ἀρχόντων τὰς δίκας, ἃς | [τ]οὶ ἄρχοντες δικάζοντι, καὶ | [κ]λαρωσῖ τὰ δικαστήρια, ἅ κα | δέῃ κλαρώειν μετὰ ⟨τα⟩ τῶν ἀ[ρ]|χόντων. Μὴ ἔστω δὲ ἐπάναγ‖[κ]ες λειτουργεῖν τοὺς Μεδε|ωνίους ἐν Στίρι τὰς ἀρχάς, ὅσοι | γεγένηνται ἐν Μεδεῶνι ἄρχοντες, ξενοδίκαι, πρακτῆρες, | δαμιουργοί, ἱερεῖς, ἱεράρχαι, καὶ ‖ τᾶν γυναικῶν ὅσαι ἱερητεύ|κατι, εἰ μή τις ἑκὼν ὑπομένοι· | ἱστάνθων δὲ ἐκ τῶν ἀλειτου|ργήτων τῶν Μεδεωνίων κ|αὶ ἐκ τῶν Στιρίων· δαμιουρ‖[γ]εόντων δὲ καὶ τὰ ἐν Μεδε|[ῶνι ἱ]ερὰ καθὼς ὁ πολιτικὸς νό|μος κελεύει. Καὶ τὰν χ[ώ|ρα]ν τὰν Μεδεωνίαν εἶμεν | [π]ᾶσαν Στιρίαν καὶ τὰν Στι‖ρίαν Μεδεωνίαν κοινὰν π[ᾶ|σα]ν. Κοινωνεόντω δὲ οἱ Μεδε|[ώ]νιοι τᾶν θυσιᾶν τᾶν ἐν Στί‖[ρι] πασᾶν καὶ τοὶ ⟨τοι⟩ Στίριοι τᾶν ἐν Με|δεῶνι πασᾶν. Μὴ ἐξέστω δ‖ὲ ἀποπολιτεύσασται τοὺ[ς] | Μεδεωνίους ἀπὸ τῶν Στιρί‖[ω](ν), μηδὲ τοὺς Στιρίους ἀπὸ | [τ]ῶν Μεδε[ωνί]ων. Ὁπότεροι | [δ]έ κα μὴ ἐμμείνωντι ἐν τοῖ‖[ς] γεγραμμένοις, ἀποτει|σάντων τοῖς ἐμμεινά[ν]|τοις ἀργυρίου τάλαν|τα δέκα.

Z. 40/41 *ἱερητεύ|κατι*: so der Stein und *B.*, unter Berufung auf *ἐθώκατι*; vgl. die Endung *-ᾶσι* bei *Curtius*, Verb. II[2], 186. *ἱερητεύ|κα(ν)τι*: *Dittenberger*. — 56/57 *Στιρί|[ω](ν)*: ΣΤΙΡΙ|.Η die Zeichnung.

Z. 33 *κλαρώειν* und Z. 42 *ἱστάνθων* richtig erklärt von *Dittenberger*; zu *ἱστάνθων* vgl. *θέλωνθι* n. 1547.

Seite b.

. . . . [π]οιεόντων· | [γ]ραψάντων δὲ τὰν ὁμ[ο]||λογίαν ἐν στάλαν καὶ ἀν[αθέ]|ντων ἐν τὸ ἱερὸν τᾶς Ἀ[θαν]||ᾶς, θέστων δὲ τὰν ὁμο[λογί]|αν καὶ παρὰ ἰδιώταν ἐσ[φρα]|γισμέναν. Ἁ ὁμολογία π[αρὰ] | Θράσωνα Λιλαιέα. Μάρ[τυ]|ρες· Θράσων Δαματρίου Ἐ||λατεύς, Εὐπαλίδας Θρά|σωνος Λιλαιεύς, Τιμοκρά|της Ἐπινίκου Τιθορρε|ύς. Δόντων δὲ τοὶ Στίριοι | τᾶ φατρία τῶν Μεδεωνί||ων ἐν ἐτέοις τεττάροις | ἀργυρίου μνᾶς πέντε κα[ὶ | τ]όπον τὰν καλειμέναν | .Α..ΤΡΕΑΝ.

Z. 17 *καλειμέναν*: vgl. *καλείμενος* *W.-F.* 396, *ἀφαιρείμενος* *W.-F.* 417. 450.

Abfassungszeit: als terminus post quem bestimmt *Dittenberger* das Jahr 181 v. Chr.

Weihinschriften.

1540 Marmor, eine Viertelstunde westlich vom Kloster S. Lukas. — *Ross* n. 75, wiederholt von *Le Bas* n. 988; neue Abschrift bei *Rangabé* n. 1221.

Οἱ κυναγοὶ | [Ἀρ]ίστων Σωξένου, | [Χ]αρίδαμος [Ἀ]ριστέα, [Ὀρ]θ[ό](φ)αμος . . . . . ., || [Φ]ιλόμηλος . . . . . ., | [Μ]νάσων Φαινε[λ]άου, | [Μ]νασίμηλος Φειδολ[άου] | Δαμ . . . . | .ΛΦ . . . . || Τιμόθεος . . . . | . . . . | ἀνέθηκ[αν].

Z. 2 [Χ]*αρίδαμος*: hergestellt von *Keil* Anal. epigr. p. 82; *Ἀρχίδαμος* *Ross*. — 4 [Ὀρ]θ[ό](φ)*αμος*: hergestellt aus .Ο.ΡΑΝΟΣ der Zeichnung; *Ross* ändert Ρ in Δ. Meine Lesung setzt voraus, dass Z. 4 die gleiche Länge wie Z. 5. 6. 7 gehabt habe. — In Z. 6. 7 lässt sich auch O am Anfange ergänzen

Gute Zeit; nach *Rangabé's* Zeichnung stehn die Buchstaben *στοιχηδόν*:

1541 „In tabula marmorea, litteris valde exesis" *Ross* n. 73. Wiederholt von *Le Bas* n. 987.

Φίλων λιθουργὸς | Ἀσκλαπιῶι.

1542 In der zerstörten Kirche des h. Nikolaos. — *Mondry Beaudouin* Bull. V, 446.

. . . .	Τιμαγόραν
Διόδωρος	Κάφις
Ἀσκλαπιῶι	Ἀσκλαπιῶι.

Zwischen die beiden, aus guter Zeit stammenden, Weihinschriften ist später der Schluss einer Freilassungsurkunde eingemeifselt werden.

1543 In der Mauer der zerstörten Kirche des h. Nikolaos. — *Mondry Beaudouin* Bull. V, 449.

. . . α Ἀφροδίται.

1544 Proxeniedecret. „In monasterio D. Lucae prope Stiridem; ex schedis Köhlerianis" *Boeckh* CIG. 1724*b*. Berichtigt von *Ross* p. 77. — Neue Abschrift bei *Rangabé* A. H n. 739. — *Le Bas*' (n. 990) Quelle kann ich nicht bestimmen; der Text scheint nach *Boeckh* und *Ross* festgestellt zu sein, auf Autopsie beruht er nicht, da die verschnörkelte Schrift im Widerspruche steht mit *Ross*' Beschreibung derselben.

[Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Τοὶ Στίριοι ἔδω]|καν Ὀρθοτίμωι Καλλι(φῶ)[ντος] | Τυλισίοι προξενίαν αὐ[τῶι καὶ] | ἐκγόνοις καὶ ἔγκτησιν [γᾶς καὶ] || οἰκίας καὶ ἐπινομία(ν) καὶ [ἀσυλί]|αν καὶ ἀσφάλειαν καὶ πολέμ[ου] | καὶ εἰράνας καὶ τἄλλα [ὅσα καὶ] | τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ [εὐερ]|γέταις. Ἀρχόντων Δαμίθ[α] . . . . . ., || Κλεομέδοντος . . . .

Z. 1 wird von *Rang.* gelesen: Ἀγ(α)θ(ᾶ τ)ο(ύ)χᾳ. Ἀν(βρυσεῖς ἔδω)|καν; dies, sowie den Genetiv πο[λέμω] Z. 6, findet man auch bei *Cauer* (Del.[2] 221). Nicht einmal die Spuren, welche *Rang.* andeutet, führen auf diese Lesung, da in ΑΓΛΟΙΙΟ∟λ/. kein Platz ist für ἀγαθᾶι τούχαι; das folgende AN, welches *Rang.* verwunderlich genug zu Ἀν[βρυσεῖς] ergänzt, ist eher Rest von τύχαν, so dass in jenen Zügen ἀγαθὰν τύχαν zu erkennen wäre. Aber die Angabe wird durch *Ross*' Versicherung 'reliqua, si leviora quaedam excipias, recte exhibent schedae Köhlerianae' von zweifelhaftem Werte. — 2 Ὀρθοτίμωι: *K.*; ΟΡΘΟΤΙΜΟΙ *Rang.*, was richtig sein kann, cf. Τυλισίοι Z. 3. — Καλλι(φῶ)[ντος]: ΘΑΙΘΟ *K.*, ΛΛΛΙΟΟ *R.* ('quod fuit fortasse [Κα]λλί[ωνος]'), ΚΑΛΑΙΟΟ *Rang.* — 3 Τυλισίοι: richtig erklärt von *Rangabé* (vgl. *Bursian* Geogr. II, 557); vielleicht ist auch in der kerkyr. Inschrift CIG. 1840 Z. 6. ΤΥΛΕΣΙΩΙ in Τυλισίωι, nicht mit *Boeckh* in Τυλησίωι zu corrigieren. — 5 ἐπινομία(ν): *B.*; (ν) aus Σ. — 9 Δαμίθ(α): ΔΑΜΙΝ *K.*, ΔΑΜΙΛ *Rang.*

Gute Zeit (vgl. *Ross* p. 77.)

Freilassungsurkunden.

1545 Auf dem gleichen Steine wie n. 1541. — *Ross* n. 73, wiederholt von *Le Bas* n. 993. — Vgl. *Dittenberger* Syll. n. 445.

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος ἐν Στείρι | Κάλλωνος τοῦ Ἀ(γ)ήσωνος μηνὸς τετάρ|του Πραξίας Θέωνος ἀφίητι ἐλευθέρους ἰδία(ι) Εὔπραξιν | καὶ τὸ ἐξ αὐτᾶς παιδάριον, ὧ ὄνομα Δωρίων. Μὴ κα||ταδουλιξάσθω δὲ αὐτοὺς μηθεὶς μηδὲ καθ’

ὁποῖ|ον τρόπον. Οἱ καὶ παραμεινάτωσαν Πραξία καὶ τᾶ γυ|ναικὶ αὐτοῦ Ἀφροδισία ἕως ἂν ζῶντι· καὶ θαψάντω καὶ τ[ὰ] | ὥρια αὐτῶν ποιησάτωσαν· εἰ δὲ μὴ θάψωντι καὶ ποιή|σων|τι τὰ ὥρια αὐτῶν, καθὼς προγέγραπται, ἀτελ(ὴ)ς ἔστω ἁ ἀ‖νάθεσις, καὶ ποταποτισάτωσαν ἀργυρίου μν|ᾶς τριάκοντα. Εἰ δέ τις ἐπιλανβάνοιτο αὐτῶ|ν ἢ καταδουλίζοιτο, ἅ τ(ε) γενηθῖσα δουλαγω|γία αὐτῶν ἄκυρος καὶ ἀρ⟨ε⟩μένα ἔστω, καὶ ποτα|[π]οτι(σ)άτω ὁ καταδουλιζόμενος μνᾶς τριάκοντα, ‖ [κα]ὶ τὸ μὲν ἥμισον ἔστω τοῦ προστάντος, τὸ | [δὲ] ἥμισον τοῦ Ἀσκλαπιοῦ· ἐξέ(σ)τω δὲ προστ|[ᾶ]μεν ὑπὲρ (α)ὐτοὺς τὸν θέλοντα Φωκέων.

Z. 2 Ἀ(γ)ήσωνος: ΑΠΗΣΩΝΟΣ die Zeichnung. — 3 ἰδία(ι): *Dittenberger*; die Zeichnung ΙΔΙΑΠ. — 9 ἀτελ(ή)ς: *Ross*; ΑΤΕΛΝΣ die Zeichnung. 12 τ(ε): *Ross*: ΤΡ die Zeichnung. — 13 ἀρ⟨ε⟩μένα: *Dittenberger*. — 14 ποταποτι(σ)άτω: *Ross*; ΟΖΑΤΩ die Zeichnung. — 16 ἐξέ(σ)τω: *Ross*; ΕΞΕΤΩ die Zeichnung. — 17 (α)ὐτούς: *Ross*; ΕΥΤΟΥΣ die Zeichnung.

Z. 8 εἰ δὲ μὴ θάψωντι: vgl. n. 1555 *b* 15 εἰ δὲ μὴ παραμένῃ: *W.-F.* n. 256 εἰ δέ τις καταδουλίζηται; Bull. V, 429 n. 43 εἰ δὲ μὴ ποιήσῃ. — Aber auch εἰ δέ τις ἂν ἐφάπτοιτο *W.-F.* 426.

ΑΖΞΣ

1546 Auf dem gleichen Steine wie n. 1542. — *Mondry Beaudouin* Bull. V, 446.

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος ἐν Στείρει Φίλωνος τοῦ Φιλοκράτου[ς], | μηνὸς τετάρτου, Σωτηρίδας Ξένωνος Δελφὸς ἀφίητι ἐλευθέρους Ξένωνα καὶ Παρά[μο]|νον τοὺς ἰδίους θρεπτούς, παραμείναντας Σωτηρίδα πάντ(α τ)ὸν τᾶς ζ[ώας] χρόνον, καὶ ἀνατί[θητι] | αὐτοὺς τῷ θεῷ τῷ Ἀσσκλαπιῷ τῷ ἐν Στείρει. Μὴ καταδουλιξάστ[ω δὲ μηθ]εὶς τοὺς προγ[εγρα]‖μένους μηδὲ καθ' ὁποῖον τρόπον. Οἱ καὶ παραμεινάτωσαν Σωτηρί[δα πάντα τ]ὸν τᾶς ζωᾶς [χρό]|νον, καὶ θαψάτωσαν καὶ τὰ ὥρια αὐτοῦ καθὼς ἔθος ἐστὶν αἰ[τοῖς ποιησ]άτωσαν. Εἰ [δέ κα] | μὴ ποιήσωντι καθὼς προγέγραπται, ἀτελὴς ἔστω ἁ ἀνά[θεσις καὶ πο]ταποτ[εισά]|τωσα⟨τωσα⟩ν ἀργυρίου [μ]νᾶς τριάκ[ο]ντα. Εἰ δέ [τις ἐπιλ]αμβάν[οιτο αὐτῶν ἢ καταδουλίζοιτο, | ἅ τ]ε γενεθεῖσ[α δ]ουλαγω[γ]ία [ἄκυρος κα]ὶ ἀρμένα ἔστω. Κ[αὶ] ἐξέστω προστᾶμεν κ. τ. λ.

Das Verzeichniss der Zeugen hatte am Schlusse keinen Platz mehr, wurde deshalb an den Kopf der Inschrift gestellt, und zwar zwischen die beiden in n. 1542 behandelten Weihinschriften, welche erheblich älter sind. Es lautet:

[*Μάρτυρες*·] *Ἀρίσ|ταρχος καὶ Πόλων | οἱ Ἐπαρμόστου, | Θέων Θέωνος, Μνα||σίας καὶ Πολύγνω|τος οἱ Λαγώνου, | Τιμοκράτης Ἱέρωνος.*

Z. 3 *πάντ(α τ)ὸν*: AT vom Steinmetzen übergangen.

ω = Ω.

1547 „Même endroit. — Formant le fond de l'hiéron" *Mondry Beaudouin* Bull. V, 447 f

[*Θεὸ*]*ς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος Τιμοκράτεος ἀφίητι Καλλί*||[*στρα*]*τ*[*ο*]*ς Δ*[*ωρ*]*οθέου, Ἀντιδώρα Λάμπου τὰ ἴδια σώματα ἐλεύ*||[*θερα, Φι*]*λό*[*φ*]*ρο*[*να*], *Σωσίχαν, Παρμενίωνα, Ῥύδαν, καὶ παρακαται*||[*ίθητι*] *πα*[*ρὰ τοὺς*] *θεοὺς καὶ τὸν Ἀσκλαπιὸν καὶ τοὺς πολίτας καὶ* || [*τοὺς Φ*]*ωκεῖς. Εἰ δέ τίς κα καταδουλίζηται, ἀποτεισάτω ἀργυρίου* | [*ἑκάσ*]*του σώ*[*μα*]*τος μνᾶς δεκάπεντε τῶι προστάντι, τούτου δὲ* | [*τὸ*] *ἥμισυ* [*πο*]*θίερον ἔστω τοῦ Ἀσκλαπιοῦ· προϊστάσθω δὲ ὁ θέλων.* | [*Πολι*]*τε*[*νόν*]*θω δὲ εἶ κα αὐτοὶ θέλων(θ)ι. Περὶ δὲ τῶν πρότερον ἀφειμέ*||[*νων ἐλε*]*υθέρων ὑπὸ τῶν προγόνων αὐτῶν ἁ αὐτὰ ζαμία ἔστω.*

Z. 8 [*πολι*]*τε*[*νόν*]*θω δὲ εἶ κα*: ergänzt nach *W.-F.* 179 *πολιτεύουσα εἶ κα*, vgl. *Haussoullier* Bull. V, 419 n. 32; wegen *πολιτευόνθω* verweise ich auf *ἱστάνθω* n. 1538 Z. 18, und auf *θέλωνθι* vorliegender Inschrift, wegen *εἶ*, das *B.* in *ἦι* ändert, auf *W.-F.* 115. 121. 124. 179. 207. 312. 321. 323. 336. 386. 409, *Haussoullier* a. a. O. n. 32. 34. — *θέλων(θ)ι*: *B.*; die Zeichnung ΘΕΛΩΝΟΙ.

Der Schrift nach vorrömisch.

1548 Wo n. 1545. — Kalkstein, mit zwei Inschriften bedeckt. 'A sinistra parte in priore titulo sex vel octo, in altero titulo septem vel decem circiter litterae interierunt; ad dextram tertia fere pars universae longitudinis singulorum versuum desideratur. Initio autem prioris tituli quot versus desint, incertum est' *Ross* n. 74. Wiederholt von *Le Bas* n. 994. 995.

a.

. . . . [*εἰ*] *δέ κα τελε*[*υτάσηται*] . . . .
. . . ATE. *Καὶ μὴ καταδο*[*υλιξάστω μήτε Φι* . . . . . . | . . .
. . . *μήτ*]*ε Σωσὼ μηθείς, μήτε οἱ* KA . . . .
. . . . . . | . . . . [*ἄ*]*λλος ὑπὲρ τούτους μηθείς* . . . . . .
. . . . . . || . . . . [*ε*]*ἰ δέ τις καταδουλίζοιτο* ΦΙ . . . . .
[*ἢ Σωσώ, ἀπο*|*τεισάτω*] *ποθίερον τῶι Ἀσκλαπιῶι ἀργ*[*υρίου τάλαντον, οἱ δὲ* | *ἀφειμένοι ὁμ*]*οίως ἐλεύθερ(ο)ι ἐόντω. Προισστάσ*[*θω δὲ ὑπὲρ αὐτοὺς ὁ θε*|*ὸς Ἀσκλα*]*πιός, ἔπειτα δὲ*

καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀσκλα[πιοῦ καὶ ἄλλος ὁ παρ|ατυχὼν τ]ῶν Στειρίων καὶ Φωκέων, ἀζάμιο[ς πάσας δίκας καὶ ἀνυπ||όδικος ἐών]. Μάρτυρες· Πόλων Πολυγνώτου, Σωσι:[ένης? . . . . . .]|| . . . . [Ἀλ]έξων Πλείστωνος Στείριοι.

Z. 7 *ἐλεύθερ(ο)ι*: *R.*; ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ die Zeichnung; die Aenderung wegen *τούτους* Z. 4, ‘quod itidem ad manumittendos referri videtur.’ — 7/8 *προϊσστάσ[θω δὲ ὁ θεὸς Ἀσκλα]πιός*: vgl. *Μάρτυρες· οἱ θεοί Curtius* Anecd. Delph. n. 38. — 12 *[Ἀλ]έξων*: . . *Ἔξων R.*

Der Schrift nach sehr spät.

---

b.

[Θεὸς τύχ]αν ἀ(γ)αθάν. Ἄρχοντος ἐν Στείρει Νικα . . . . | [μηνὸς τετ]άρτου, Ἐαμερὶς Ἀρίστωνος καὶ Βίθυς Ἀρι . . . . | . . . . . τ(ὰν) ἀνάθεσιν αὐτοῖς δόμεν ΑΝΑΤΕ . . . . | . . . . ΕΙΩ *ἀπελευθέρωσαν καὶ ἀνέθ[ηκαν σώματα δύο γυναι||κεῖα, Παρθ]έναν καὶ Ὁμει(λ)ίαν, τῷ Ἀσκ(λ)[απιῷ . . . . | . . . [ἱερᾶ ἀν]αθέ⟨ι⟩σει καὶ τοῦ προστάτα Ε . . . . | . . . .* ΛΟΥΑΣ *καὶ εἰλάφει Ἐαμερὶς [καὶ Βίθυς] | . . . . [κ]αὶ παραμεινάτωσαν Ἐαμερεῖ [καὶ Βίθυϊ, ἕως κα ζώωντι | αὐτοί· εἰ] δέ κα τελευτάσωντι, ὑπαρχόν[τω τὰ κτήματα αὐτῶν Παρθ||ένα καὶ Ὁ]μει(λ)ία θαψάσαι(ς) αὐτούς. Καὶ μὴ [καταδουλιξάστω αὐτ|ὰς μηθεὶς] μηδὲ καθ' ὁποῖον τρόπον, ἀνεπάφ[ους οὔσας τὸν | πάντα χρ]όνον ἀπὸ πάντων. Εἰ δέ τις ἐφά[πτοιτο ἢ ἐπιλαμβά|νοιτο Ὁμ]ειλίας ἢ Παρθένας, ἐξέστω [προστᾶμεν ὑπὲρ αὐτὰς | τὸν ἱερέα] τοῦ Ἀσκλαπιοῦ καὶ ἄλλον τὸν θέ[λοντα τῶν Στειρίων ἢ Φω||[κέων ἐν ἐλ]ευθερίαν· καὶ ποταποτεισάτω [ὁ καταδουλιζόμενος ἀργυ|ρίου μνᾶς] τριάκοντα, καὶ τὸ μὲν ἥμισον ἔστω [τοῦ προστάντος, τὸ δὲ | ἥμισο]ν ποθίερον τοῦ Ἀσκλαπιοῦ. Καὶ (ὠ)ν[ὰ παρὰ . . . . | . . . κεῖτα]ι. Μάρτυρες· Νίκων Ξενοκρίτου, ... ' . . [κρ]άτης Εὐάρχου, Ἀρνίας Αἰχμίων[ος] . . . . || . . . . . [κρά]τ[ε]ος.*

Z. 1 *ἀ(γ)αθάν*: *R.*; ΑΕΑΘΑΝ die Zeichnung. — 2 *Βίθυς*: zuerst gelesen von *Keil* Anal. epigr. 84; vgl. *W.-F.* n. 344. — 3 *τ(ὰν) ἀνάθεσιν*: ΤΑΝΑΘΕΣΙΝ der Stein. — 5 *Ὁμει(λ)ίαν*: *R.*; ΟΜΕΙΑΙΑΝ die Zeichnung. — 7 *εἰλάφει*: im Sinne von *ἀπέχει* (vgl. dazu *Boeckh* CIG. I, p. 745); es war also der Kaufpreis im Vorausgehenden genannt, welchen E. und B. erhalten zu haben bekennt. Darnach darf man . . . . ΛΟΥΑΣ ΚΑΙ ΕΙΛΑ-

ΦΕΙ wol lesen: ..... *μνᾶς ἀργυ*](*ρί*)*ον*, *ὥς καὶ εἰλάφει*. — 10 *Ὁμει*(*λ*)*ία*: wie Z. 5. — *θαψάσαι*(*ς*): ΘΑΨΑΣΑΙ die Zeichnung. — 17 (*ὠ*)*ν*[*ά*]: ON die Zeichnung.

Zu *Ἑαμερίς*, welches *Keil* a. a. O. antastet, vgl. *κατασκεώσηται*, *κατεσκέωσται W.-F.* n. 263. 273; zu der Ergänzung *ὑπαρχόν*[*τω τὰ κτήματα*] die Verbindung *τὰ καταλειφθέντα ὑπάρχοντα Σώσου πάντα Καλλιξένου ἔστων* n. 213.

Grabinschriften.

1549 Eingemauert über einem Fenster von St. Lukas. — Herausgegeben von *Rangabé* n. 339, wiederholt von *Le Bas* n. 996, *Röhl* IGA. n. 330.

ΨΑΡΙΜΕΔΕΣ = *Χαριμήδης*.

1550 In die Mauer der Kirche eingebaut. — *Ross* n. 77, wiederholt von *Le Bas* n. 1000. — *Rangabé* n. 2109.

Ἐπὶ Φιλοξέναι.

1551 Ueber dem Tore der gleichen Kirche. — *Rangabé* n. 2110.

[*Ἐπὶ*] | *Ἀριστ*[*ο*]|*ξένοι*.

L. **Teithronioi**.

1552 Zwei Proxeniedecrete. — Zwei Bruchstücke von blauem Marmor. — Herausgegeben von *Mondry Beaudouin* Bull. V, 441.

a.

[Θεὸς τύχα]ν ἀγαθ[άν. | Ἐπειδὴ . . . .] Ἀλοπαῖος ἀνὴρ καλὸς [κἀγαθὸς | ὑπάρχει πρὸς τὰ]μ πόλιν τῶν Τειθρωνίω[ν, εὔ|χρηστον καὶ ἐκ]τενῆ τοῖς ἀεὶ χρείαν ἐχόντ[οις ‖ τῶμ πολιτᾶν] ἐπιδιδοὺς αὐτὸς αὑτὸν, ἐν πᾶν τ[ὸ | συμφερόμενον] οὐθὲν ἐνλείπων καὶ παραίτιο[ς | ἀγαθῶν γενόμε]νος καὶ κοινᾶι καὶ καθ' ἰδίαν τοῖς | δεομένοις, πάν]των ἀπομαρτυρησάντων αὐ[τῶι τὰ|ν ἀρετάν, ἔδοξε τ]ᾶι πόλει τῶν Τειθρωνίων· ἐπαινέ‖[σαι . . . .] ἐπί τε τᾶι εὐν[οί]αι καὶ αἱρέσει καὶ [φι|λοτιμίαι, καὶ δεδό]σθαι αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις προξενία|[ν, προεδρίαν, ἀ]συλίαν, ἀτέλειαν, ἐπι[νομ]ίαν, ἀσφά|[λειαν καὶ γᾶς] ἔγκτησιν καὶ οἰκίας καὶ τὰ ἄλλα πάν[τα, | ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις εὐερ]γέταις ὑπάρχει· διαποστεῖλαι δὲ [καὶ ‖ πρεσβευτὰν καὶ δι]ὰ τὸ λοιπὸν παρακαλεῖν αὐτὸν τὸ[ν α|ὐτὸν τρόπον ἀγαθ]ὸν γίνεσθαι καὶ κοινᾶι καὶ καθ' ἰδίαν | [περὶ τοὺς πολίτα]ς.

Ἔγγυοι τᾶς προξενίας· [Μ]ενεκράτης Τ| . . . . Ο| τοῦ αὐτοῦ, Καλ[λι]κράτης Εὐ . . . .

Z. 1—7 sind nach dem folgenden Decrete mit Sicherheit zu ergänzen; die Zahl der links fehlenden Buchstaben beläuft sich darnach auf ca. 12 Buchstaben; nur Z. 14 werden 20 Buchstaben nötig, wenn man die Formel *ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις* u. s. w. conform mit *b* herstellen will.

Z. 6—8 *παραίτιο[ς | ἀγαθῶν γενόμε]νος . . . . . . τοῖς | [δεομένοις, πάν]των ἀπομαρτυρησάντων αὐ[τῶι τὰν ἀρετάν]*: der Schluss nicht sicher zu ergänzen; wegen *μαρτυρεῖν* vgl. CIG. 2060: *ὑπὸ πάντων μὲν μαρτυρεῖται τῶν εἰςπλεόντων εἰς τὸν πόντον πολειτᾶν ἐπὶ φιλανθρωπίαι*; CIG. 2927: *καθὼς ἡ πατρὶς αὐτῷ ἐμαρτύρησε πολλάκις διὰ τῆς γενομένης εἰς αὐτὸν τειμῆς*; oben no. 1172: *καθὼρ πλείονερ ἀπεμαρτύρεον τῶμ πολιτᾶν*. — 14/15 vgl. CIA. II, 1. 311, Z. 47: *χειροτονῆσαι πρέ[σβεις τρ]εῖς ἄνδρας . . . , οἵτι[νες] . . . . παρακαλοῦσιν αὐ[τὸν . . .]ειν τῶι δήμωι καθ' ὅτι ἂν δύνηται.*

b. Die ersten sieben Zeilen auf dem ersten Bruchstücke, von hier ab auf dem zweiten.

[Θεὸς τύχα]ν ἀγαθάν. | [Ἐπειδὴ Πανσανίας . . . . . .]νιος ἀνὴρ καλὸς κἀγαθὸς ὑπάρ|[χει τᾶι π]όλ(ε)ι τῶν Τειθρωνίων εὔχρηστο[ν | καὶ ἐκτενὴ τοῖς] ἀεὶ χρείαν ἐχόντοις τῶμ πολ‖[ιτᾶν ἐπιδιδοὺ]ς αὐτὸς αὐτὸν ἐν πᾶν τὸ συμφ|[ερόμενον οὐθ]ὲν [ἐ]νλείπων καὶ παραίτιος | [ἀγαθῶν γενόμ]ενος καὶ κοινᾶι καὶ καθ' ἰδίαν | [τοῖς δεομένοις] . . . . ἔδοξ[ε | τᾶι πόλει τῶν Τειθρωνίων ἐπαινέ]σαι Πανσανίαν ‖ . . . . [ἐπί τε τᾶι εὐν]οίαι καὶ αἱρέσει ἃι ἔχε[ι | πρὸς τὰμ πόλιν, καὶ δεδόσθ]αι αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις προξεν|[ίαν, ἰσοπολίτειαν,] προεδρίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλει[αν | πάντων, ἀσφάλειαν] καὶ πολέμου καὶ εἰράνας καὶ | [γᾶς ἔγκτησιν καὶ οἰκίας κ]αὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα καὶ ‖ [τοῖς ἄλλοις προξένοις κα]ὶ εὐεργέταις ὑπάρχει. Ἄρχον|[τος . . . ., γραμματεύ]οντος Νικοδάμου. Ἔνγυο[ι | τᾶς προξενίας· . . . . . .]στράτου, Εὐφράνωρ Ἀρχικλέο[ς].

Z. 1—7 lassen sich mit Hilfe von *a* ergänzen. Auf dem linken Rande des zweiten Bruchstückes sind, wie die sichere Restitution von Z. 14 und 15 ergibt, etwa 20 Buchstaben untergegangen.

Z. 3 π]όλ(ε)ι: ΟΛΟΙ die Zeichnung, die Umschrift *πόλει*.

1553 Grabinschrift. — In der Kirche vermauert. — *Rangabé* n. 2111.

Λυσανδρίδας.

M. Tithora.

1554 Weihinschrift. — Basis einer Statue, auf allen vier Seiten mit Inschriften bedeckt. — Abschrift von *Iatrides* Ἐφ. ἀρχ. 1842 n. 792 (Tafeln), wiederholt von *Le Bas* n. 822; andere Abschrift von *Ulrichs* Rhein. Mus. N. F. II, (1843) p. 550.

Γνωσίφιλος καὶ Ἐπιξένα τὸν υἱὸν | Θεωνίδαν Σαράπει, Ἴσει, Ἀνούβει.

1555 Sechs Freilassungsurkunden. — Auf der in vorhergehender Nummer genannten Basis. — *a*, *b*, *c* auf der Vorderseite, *d* auf der Rückseite, *e* linke Schmalseite, *f* rechte Schmalseite. — Herausgegeben von *Iatridis* a. a. O. n. 792 ff.; wiederholt von *Le Bas**) n. 823 ff.; andere Abschrift von *Ulrichs* a. a. O.

a. Ἐφ. ἀρχ. n. 792 = *Le Bas* n. 823 I, *Ulrichs* n. I (in Maiuskeln und Minuskeln).

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος ἐν Τιθόρραι | Ἁρμοξένου τοῦ Θεοξένου, ἱερητεύοντος δὲ τῶ | θεῶι τῶι Σαράπει Νικοδάμου τοῦ Βίωνος, μηνὸς πέμ|πτου, ἀπέδοντο Νεοπτόλεμος Ξενοφίλου καὶ Με||νέμαχος Μενεφίλου, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ | Νεοπτολέμου Μενεμάχου, τῶι θεῶι τῶι Σαράπει ἐπ' ἐ|λευθερίαι τὸν ἴδιον ἐξελεύθερον Νίκωνα τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν εἴκοσι. Τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. Βεβαιωτὴρ Λυσίας Τιμασί[α]. | Μὴ καταδουλιξάσθω δὲ μηθεὶς Νίκωνα μήτε αὐτὸν μήτε || τὰ ὑπάρχοντα μηδὲ καθ' ὁποῖον τρόπον. Εἰ δέ τις καταδουλίζοι|το, ἀποτεισάτω ἀργυρίου τάλαντον ποθίερον τοῦ Σαράπι|[ος]. Ἐξέστω δὲ καὶ προστᾶμεν τῶι θέλοντι Φωκέων, καὶ | τὸ μὲν ἥμισον ἔστω τοῦ προστάντος, τὸ δὲ ἥμισον τοῦ | θεοῦ τοῦ Σαράπιος. Ἁ ὠνὰ παρὰ τὸν θεὸν τὸν Σάραπιν, || καὶ τὸ ἀντίγραφον παρὰ τὸν ἄρχοντα Ἁρμόξενον. Μάρτυρες Λάων Λάμπρωνος, Σώκλαρος Ἁγία, Πολύξενος Ξένω|νος.

Z. 8 *Τιμασί[α]*: ΤΙΜΑΣΙ *Iatr.*, ΤΙΜΟΣΙ *Ulr.* — 9 *μηθεὶς*: *Iatr.*, ΜΗΔΕΙΣ *U.* — 10 Nach *U.* wäre im Anfange der Z. *μήτε* versehentlich wiederholt hinter *ὑπάρχοντα* hat *U.*'s Umschrift *αὐτοῦ*, die Zeichnung kommt mit *Iatr.* überein. — 13 Das letzte Υ der Zeile steht *U.*'s Zeichnung zufolge

---

*) Die Lesefehler *Iatridis*' sind bei *Le Bas* zum Teile verbessert, während die Fehler des Steinmetzen unverbessert bleiben. Nach welcher Quelle corrigiert ist, vermag ich nicht festzustellen. Die Abhängigkeit *Le Bas*' von *Iatridis* ergibt sich daraus, dass er einige Lesefehler von ihm übernommen hat. Im Folgenden gebe ich *Le Bas*' Lesarten nur da an, wo er mit *I.* einen Fehler gemeinsam hat oder von ihm abweicht.

auf dem Steine, der Umschrift zufolge nicht; *Iatr.* bestätigt die Zeichnung.

---

b. Ἐφ. ἀρχ. a. a. O. = *Le Bas* 823 II; *Ulrichs* p. 553 II (wie bei *a*).

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος ἐν Τιθόρραι Μνασία τοῦ Ξενίνου, στρα|ταγέοντος δὲ τῶν Φωκέων Ἐπινίκου τοῦ Νικάρχου Λιλαιέος, ἱερητεύοντος δὲ | τῶι θεῶι τῶι Σαράπει Δαμοκλέα τοῦ Ἐχεκράτεος, μηνὸς τρίτου, ἀπέδοντο Λ(ά)|ων καὶ Λάμπρων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὁμοίως ‖ δὲ συνευδοκέοντος τᾶι ὠνᾶι καὶ τοῦ Τιμοξένου, υἱοῦ Λάμπρωνος, καὶ Θέωνος | τοῦ Τιμομάχου, χρήσαντος τὰν χέρα Λάωνος τοῦ Λάμπρωνος, τῶι θεῶι τῶι Σαρά|πει τῶι ἐν Τιθόρραι ἐπ' ἐλευθερίαι σῶμα ἀνδρεῖον, ὧι ὄνομα Σώτιμος, τὸν υἱὸ[ν] | Ἀρχοῦς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε. Τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. Βεβαιωτὴρ Θέων Τιμο|μάχου. Μὴ καταδουλιξάσθω δὲ μηθεὶς Σώτιμον, μηδὲ καθ' ὁποῖον τρόπον, μή‖τε αὐτὸν μήτε ἅ κα ἔχῃ, ἀλλὰ ἐλεύθερος ἔστω καὶ μὴ ποθηκέτω μηθενὶ μηθὲν ἔτ[ι]. | Εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο Σώτιμον, ἀποτεισάτω ἀργυρίου μνᾶς ἑξήκοντα ποθιέρου[ς] | ⟨ποθιέρους⟩ τῶι θεῶι τῶι Σαράπει. Ἐξέστω δὲ καὶ προστᾶμεν τῶι θέλοντι Φωκέων ἐπὶ τῶ(ι) ἡ|μίσωι, καὶ τὸ μὲν ἥμισον ἔστω τοῦ προστάντος, τὸ δὲ ἥμισον τοῦ θεοῦ τοῦ Σαράπιος. Παρ|αμεινάτω δὲ Σώτιμος Λάμπρωνι τὰν ζωὰν τῶι πατρὶ Λάωνος καὶ Τιμοξένου, ποιῶ[ν] ‖ τὸ ἐπιτασσόμενον πᾶν. Εἰ δὲ μὴ παραμένῃ Λάμπρωνι, ἀποτεισάτω ἀργυρίου πλά|τη ἑβδομήκοντα, καὶ ἀγώγιμος ἔστω ποτὶ τὸ γεγραμμένον ἐπιτίμιον. Διδέτω δὲ Λάμπ|ρων Σωτίμωι τὰν εὐσχημοσύναν. Ἁ ὠνὰ παρὰ τὸν θεὸν τὸν Σάραπιν, τὸ δὲ ἀντίγραφον παρὰ | τὸν ἄρχοντα Μνασίαν. Μάρτυρες· Καλλιγένης Τίμωνος, Ἀπολλώνιος Ἀπολλωνίδα, Βίων | Νικοδάμου.

Z. 3/4 Λ(ά)|ων: ΛΙ|ΩΝ *I.*, ΛΕ|ΩΝ *Le Bas*, Λ.|ΩΝ *U.*, von *U.* zu Λ[ά]|ων ergänzt. — 5 συνευδοκέοντος: *Le Bas*, *U.*, ΟΕΩΝΤΟΣ *I.* — 7 Τιθόρραι: *U.*; ΤΙΘΩΓΡΑΙ *I.*, *Le Bas*. — 9 μηθείς: *I.*; μηδείς *U.* — 10 ποθηκέτω: *I.*; ποθεικέτω *U.*; der Uebergang von η zu ει findet sich in keinem echt griechischen Worte auf diesen Urkunden (dagegen in δεινάρια *e*, 14), — μηθὲν ἔτ[ι]: ΜΗΘΕΝΕΤ *I.*; ΜΗΘΕΝΕΣ *U.* ('was ein Schreibfehler für μηθέν sein kann, wenn es nicht etwa eine vulgäre Form war'). — 12 Φωκέων: von *U.* übergangen. — 12/13 ἐπὶ τῶ(ι) ἡμίσωι: ΕΠΙΤΩΗ.|ΜΙΣΩΙ *U.*; ΤΩΝΗ|ΜΙΣΩΝ *I. Le B.* — 15 Λάμπρωνι: *Le Bas*, *U.*; ΛΑΜΠΡΩΝΠ. *I.* — 17 εὐσχημοσύναν: *Le Bas*, *U.*; ΕΥΕΧΟ *I.* — 18 Καλλιγένης: *Le Bas*, *U.*; ΚΑΛΛΙΕΓΕΝΗΣ *I.* — Νικοδάμου: *U.*; Νικοδήμου *I.*, *Le Bas*.

Gleichaltrig mit der vorigen Inschrift: *Λάων Λάμπρωνος* erscheint hier wie dort.

---

c. *Iatrides* a. a. O. = *Le Bas* 823 III; *Ulrichs* p. 555 n. III

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Στραταγοῦντος τῶν Φωκέων Καλλι|κράτους τοῦ Κριτοδάμου Τιθρωνίου, ἐν δὲ Τιθόρα ἄρχον|τος τὸ δεύτερον Ἀριστίωνος τοῦ Σωκλάρου, μηνὸς δω|δεκάτου, Δαμαίνετος Μνασία καὶ Κοσμία Διονυσίου ἀ||πέδοντο τῶ θεῶ τῶ Σαράπει τῶ ἐν Τιθόρα σῶμα κορά|σιον γεγονὸς ἔτη δέκα, δημιόπρατον, ἇ ὄνομα Σωτηρίχα, τιμᾶς ἀργυ|ρίου μνᾶν δέκα ἐν ἐλευθερίαν — τὰν τι(μ)ὰν ἔχοντι | πᾶσαν —, ὅπως παραμείνῃ Σωτηρίχα Δαμαινέτω | καὶ Κοσμίᾳ πάν(τα) τὸν τᾶς ζωᾶς χρόνον ἀνενκλή̣τ[ω]||ς, καὶ [ποῆ] τ(ὸ π)ο[τ]ιτασ[σ](ό)[μ]ενον πᾶν (τ)ὸ [δυνατόν]. | Μὴ καταδουλιξάσστω δὲ μηθὶς Σωτηρίχαν μηδ' ἀγα|γέτω εἰς δουλήας χάρ(ι)ν· εἰ δὲ μή, ὑπεύθυνος ἔστω καὶ ἀπο|τεισάτω τῶ θεῶ τῶ Σαράπει τῶ ἐν Τιθόρρα ἀργυρί|ου μνᾶς δέκα. Ἐξουσία δὲ ἔστω τῶ θέλοντι Φωκέων προστᾶ||μεν Σωτηρίχας, ἐ[φ' ὧτε αὐτὰν] (θ)άψαι τοὺς ἀποδομένους. Εἰ δέ τι[ς ἐπι]|λάβοιτο Σωτηρίχας εἰς δουλήας χάριν ἢ ἀπ' ἐλευθεριώσεως, τὸ αὐτὸ πρόσ|τιμον ἀποτισάτω. Ἐξουσία δὲ ἔστω τῶ θέλοντι προστᾶμεν Φωκέων, καὶ τὸ μὲν ἥ|μισον ἔστω τοῦ θεοῦ τοῦ Σαράπιδος, τὸ δὲ ἥμισον τοῦ προστάντος χωρὶς πάσας | αἰτίας. Βεβαιωτήρ· Τίμων Εὐτυχίδου. Μάρτυρες· Διονυσόδωρος || Κλεονίκου, Λούκιος Κορνήλιος Νίγερ, Τίμων Διονυσοδώρου.

Z. 1 *Ἀριστίωνος*: *U.*; vgl. *Σώκλαρος Ἀριστίωνος d*, 28 f.; *Ἀριστίων Σωκλάρου f*, 25; ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ bei *I.* u. *Le Bas* also falsch. — 4. *Δαμαίνετος Le Bas*, *U.*; ΔΑΜΕΝΕΤΟΣ *I.* — 6 *γεγονὸς ἔτη δέκα*: die Inschrift ΓΕΙ, die Auflösung nach *U.* — 7 *τι(μ)άν*: ΤΙΑΝ der Stein, die Correctur von *U.* — 9 *πάν(τα) τὸν*: ΠΑΝΤΟΝ der Stein, die Correctur von *U.* — 10 *καί* im Anfang nach *I.* sicher; es folgt ein undeutliches Τ, dahinter eine Lücke von zwei Buchstaben, so dass man *ποῆ* vermuten darf; hierauf ΤΩΤΟΙΙΙΤΑΣ.Ω.ΕΝΟΝ, was nur *τὸ ποτιτασσόμενον* sein kann; weiterhin ist *πᾶν* deutlich; den Schluss bildet ΠΟ.ΡΕΡϹ..Ν, worin nur *τὸ* sicher zu erkennen ist. An *I.* schliesst sich auch hier *Le Bas* an: seine Lesart Ι.....ΤΩΙΟΓ.ΤΙ.ΑΣ.Ο.ΕΝΟΝΠΑΝΠΟ.ΡΕΡϹ..Ν scheint, wie der Schluss nahe legt, nichts als eine Wiederholung von *I.* Nach *U.* steht auf der Zeile Ι......ΤΟΙ Ι'.Σ.......ΠΛΝ......., was *U.* liest: [*ποιοῦσα*] *τὸ* [*ἐπιτάσ*]*σ*[*όμενον*] *πᾶν* [*τὸ δυνατόν*]. — 11 *Σωτηρίχαν*: *Le Bas*, *U.*; ΣΩΤΗΡΙΧΑ *I.* — *μηδ' ἀγαγέτω I.*; *μηδὲ ἀγαγέτω U.* — 12 *χάρ(ι)ν*: *U.*; ΧΑΡΝ der Stein. — 13 *Τιθόρρα*: *I. U.*; ΤΙΘΩΡΡΑ *Le Bas.* — 14 *μνᾶς δέκα*: *U.*; $\overset{\text{Ν}}{\text{ΜΙ}}$ der Stein. — 15 *(θ)άψαι*: ΥΑΨΑΙ *I.*, *Le Bas*; das *E* von *ἐ[φ']* gibt *I.*

(und *Le Bas*). *U.*'s Lesung: [δεῖ δὲ Σωτηρίχαν θ]άψαι hat den Raum gegen sich. — 16 ἀποτισάτω: *Le Bas*, *U.*; ΑΠΟΤΙΕΑΤΩ *I.* — προστᾶμεν: *Le Bas*, *U.*; ΠΙΣΤΟ *I.* — 16/17 ἥ|μισον: *Le Bas*, *U.*; Η|ΗΜΙΣΟΝ *I.* — 19 αἰτίας: *Le Bas*, *U.*; ΑΙΠΑΣ *I.* — Μάρτυρες: *Le Bas*, *U.*; bei *I.* fehlt das schliefsende Σ. — Κλεονίκου, Λούκιος Κορνήλιος .... Τίμων: *Le Bas*, *U.*; ΚΛΕΩΝΙΚΟΥ ΛΟΥΚΙΟ ^{P}ΚΝΗΛΟΣΤΙΩΝ *I.*

Z. 16 ἀπ' ἐλευθεριώσεως: 'als ob sie sich erst noch loskaufen müsste'; *U.* ändert ἀπελευθερίως (π)ως, wogegen schon *Curtius* Anecd. Delph. 43.

---

d. Ἐφ. ἀρχ. n. 794 = *Le Bas* n. 824; *Ulrichs* p. 556 IV (in Minuskeln).

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος ἐ|ν Τιθόρα Ἀρίστωνος τοῦ Ἀρίστω|νος νεωτέρου, ἱερητεύοντος δὲ | τῶ θεῶ τῶ Σεράπι Σώσωνος τ||οῦ Παραμόνου, μηνὸς τρίτου, ἀ|πέδοτο Νικάρετος Πιστοῦ καὶ Οἰνάνθη Ἡρακλ|είδου, συνευαρεστέοντος καὶ τοῦ υ|ἱοῦ αὐτῶν Παραμόνου, τῶ θε|ῶ τῶ Σεράπει κοράσιον ὀνόμα|τι Εὐφροσύναν ἐπ' ἐλευθερία, ὥστ|ε εἶναι αὐτὰν ἐλευθέραν καὶ ἀν|έπαφον, παραμείνασαν Νεικαρέτω καὶ Οἰ|νάνθη τὸν τᾶς ζωᾶς χρόνον, τειμᾶς ἀργυρ|ίου μνᾶν δέκα. Τὰν τειμὰν ἔχουσι πᾶσαν. Β||εβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Παράμονος | Νεικαρέτου. Θρεψάτω δὲ Εὐφροσύνα Π|αραμόνω παιδίον διετὲς καὶ παραδότω | (αὐτ)ῇ δηνάρια διακόσια. Μὴ καταδουλ(ι)ξ|άτω δὲ αὐτὰν μηδεὶς κατὰ μηδέν||α τρόπον· εἰ δὲ μή, ἀποτεισάτω μ|νᾶς τριάκοντα. Καὶ ἐξέστω προστᾶμε|ν τῶ θέλοντι Φωκέων, καὶ τὸ μὲν ἥμισον ἔσ|τω τοῦ θεοῦ, τὸ δὲ ἥμισον τοῦ προστάντο|ς ἀνυπευθύνου ὄντος καὶ ἀζαμίου. Ἁ ὠνὰ || ἀνεγράφη ἐν ἱερῶ τῶ Σεραπείω καὶ παρὰ τῶ ἄ|ρχοντι Ἀρίστωνι, δούσας τᾶς πόλιος τὸ ψάφισ|μα ἐπὶ ἄρχοντι Ἑλλανείκω Ἑλλανείκου ἐν | ἐννόμω ἐκκλησία. Μάρτυ[ρες]· Σώκλα|ρος Ἀριστίωνος, Εὔφρων Στρατάγου, Τείμω||ν Νεικαινέτου. Χεὶρ Παραμόνου τοῦ Νεικαρέτου· γ|έγονα βιβαιωτὴρ ἐπὶ τᾶς προγεγραμμένας ἱαρ|ανθεσίας κατὰ τὸν νόμον. Μάρτυρες· οἱ προγεγρ|αμμένοι.

Z. 1 ἀγαθάν: *I.*, *U.*; ΑΘΑΝ *Le Bas.* — 13 τειμᾶς: *I.*; τειμᾷ *U.* — 17 (αὐτ)ῇ: Η der Stein, die Ergänzung von *U.* — 17/18 καταδουλ(ι)ξ|άτω, ΟΔΟΥΛΞΞ|ΑΤΩ *I.*, ΟΔΟΥΛΕΞ|ΑΤΩ *Le Bas*, καταδουλε|άτω *U.*; es ist wol καταδουλιξάστω zu lesen. 20 εἰ: *I.*, ἢ *U.* — 27 Ἑλλανείκω Ἑλλανείκου *U.*; Ἑλλανίκω Ἑλλανίκου *I.*, *Le Bas.*

Gleichaltrig mit *c*: hier ist Σώκλαρος Ἀριστίωνος genannt, dort Ἀριστίων Σωκλάρου.

---

e. Ἐφ. ἀρχ. n. 795 = *Le Bas* n. 825; *Ulrichs* p. 557 V (wie vorhin).

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. | Ἄρχοντος ἐν Τιθόρᾳ Κάφιδο|ς τοῦ Ἀριστίωνος, ἱερη|τεύοντος δ|ὲ τῶ θεῶ τῶ Σαράπι Νεικαινέτου ‖ τοῦ Νεικαινέτου, μηνὸς τετάρτου, | [ἀ]πέδοτο (Ὀ)νασίφορον Ἡρακλείδα Τιθορὶ[ς] | [τ]ῶ θεῶ τῶ Σαράπει σώματα γυναικεῖα δύ|ο, αἷς ὀνόματα Νικάσῑν καὶ Στόργη⟨ν⟩, τιμᾶς ἀ|ργυρίου δειναρίων τρισχειλίων — τὰν τιμὰ‖ν ἀπέχει πᾶσαν — ἐπὶ τοῖςδε ἐπ' ἐλευθερίᾳ. | Μὴ καταδουλιξάσστω δὲ (μηθεὶς) Νικάσιον μηδὲ | Στόργην μηδ' ἀπαγαγέτω μηδὲ ἐνεχυρα|ξάτω· εἰ δὲ ⟨ιδε⟩ μή, ἀποτισάτω τῶ θεῶ τῶ Σαράπει | ἀργυρίου δεινάρια τετρακισχίλια. Ἐξουσία δ' ἔστ‖ω τῶ θέλοντι Φωκέων προστᾶμεν Νικασίου κ|αὶ Στόργης ἀνυποδίκω ὄντι καὶ ἀζαμίω πάσ|ας δίκας καὶ ζαμίας, καὶ τὸ μὲν ἥμισον ἔσ|στω τῶν τετρα⟨σ⟩κισχιλίων διναρίων τ|οῦ θεοῦ τοῦ Σαράπιος, τὸ δὲ ἥμισον τοῦ προ‖στάντος. Παρμένι [l. παρμένοντι] δὲ Νικάσῑν καὶ Στόργη πάν|τα τὸν τᾶς ζωᾶς ⟨ασιφορ⟩ Ὀνασιφόρου χρόνον | δουλεύουσαι, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐλεύθεραι ἔ|σ(τωσαν). Βεβαιωτήρ· Καλλικράτης Νεοπτολέμο|υ. Ἔχρησε τὰν χέρα Λούκιος Κορνήλιος Νί‖γερ, αὐτᾶς παρεούσας Ὀνασιφόρου καὶ κελ|ευούσας χρῆσαι τὰν χέρα ὑπὲρ αὐτάν. | Τὰ [so!] ὠνὰ παρὰ τὸν θεὸν Σάραπιν καὶ παρὰ τὸ|ν ἄρχοντα Κᾶφιν. Βεβαιωτήρ· Καλλικράτης Νε|[ο]πτολέμου. Μάρτυρες· Πράξων Ζωπύρου, ‖ .άμιος Γνωσιφίλου, Σωσίβιος Σωσιβίου. Χειρό|γραφον Καλλικράτους τοῦ Νεο(πτο)λέμου· γέγο|να βεβαιωτὴρ ἐπὶ τᾶς προγεγραμμένας ὠ|νᾶς. Μάρτυρες· οἱ αὐτοί, ἔχρησε τὰν χέρα Λο(ύκιο)ς | [Κ]αλοπόρνιος Ἄκρατος.

Z. 3 Ἀριστίωνος: *U.*, bestätigt durch *f.*, Z. 1/2; ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ *I.*, *Le Bas*. — 6 (Ὀ)νασίφορον: ΑΝΑΣΙΦΟ der Stein, die Correctur von *U.* — 9 τριςχειλίων: *I.*; τριςχιλίων *U.* — 11 (μηθείς): vom Steinmetzen übergangen. — Νικάσιον: *Le Bas*, *U.*; ΝΙΚΑΣΟΝ *I.*; das ΔΕ vor letzterem Worte übergeht *U.* — 32 ἀπαγαγέτω: *I.*; ἀγαγέτω *U.* — 14 Ἐξουσία: *Le Bas*, *U.*; ΟΣΙΑ *I.* — 18 τετρα⟨σ⟩κιςχιλίων: ΤΕΤΡΑΣΚΙΣΟ *I.*, τετρακιςχιλίων *U.* — 23/24 ἔ|σ(τωσαν): τωσαν von *U.* ergänzt. — 24/25 Νί|γερ: *Le Bas*, *U.*; ΝΙ|ΕΕΡ *I.* — 25 Die beiden letzten Buchstaben nach *I.* verwischt (nach *Le Bas* sicher). — 27 τὰ: Dual, oder ἁ zu lesen? — 28 Κᾶφιν: das Φ bei *I.* verwischt. — 30 .άμιος Γνωσιφίλου: so *Le Bas*, *U.* deutlich; .ΑΥΙΟΣΓΝΩΣΙ^ΑΟΥ *I.* — 30/31 χειρό|γραφον: *Le Bas*, *U.*; Ο|ΤΑΦΟΝ *I.* — 31 Νεο(πτο)λέμου: ΠΤΟ nach *I.* vom Steinmetzen übergangen; *U.* bezeugt Νεοπτολέμου, aber er konnte leicht durch das Νεοπτολέμου von Z. 24. 29/30 beeinflusst werden. — 33 Λ(ούκι)ος: *U.*; ΛΟΣ der Stein.

Gleichaltrig mit *c*: hier wie dort wird Λούκιος Κορνήλιος Νίγερ ge-

nannt; und gleichaltrig mit *d*: *Νικαίνετος Νικαινέτου* (Z. 4 f.) hat nach *f*, Z. 6 einen Sohn *Τίμων*, dieser aber wird *d*, Z. 29 f. genannt.

---

f. *Ἐφ. ἀρχ.* n. 793 = *Le Bas* 826 II; *Ulrichs* p. 558 VI (wie vorhin).

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. Ἄρχοντος Κάφιδος τοῦ Ἀρι|στίωνος, ἱερητεύοντος δὲ τῶ θεῶ τῶ Σαράπει | Νεικαινέτ(ου) τοῦ Νεικαινέτου, μηνὸς ἑνδεκάτου, ἀπέ|δοτο Νεικαίνετος Νεικαινέτου καὶ Διοκρίτα Τείμω||νος Τιθορῖς, συνευαρεστεόντων καὶ τῶν υἱῶν αὐ|τοῦ Νεικαινέτου καὶ Τείμωνος, τῶ θεῶ τῶ Σα|ράπιδι κοράσιον δουλικόν, ὄνομα Ὀνασίφορον, | τιμᾶς ἀργυρίου διναρίων χειλίων—τὰν τειμὰ|ν ἀπέχομεν πᾶσαν—ἐπὶ τοῖςδε ἐπ᾽ ἐλευθερία. || Μὴ καταδουλιξάστω δὲ Ὀνασίφορον μη|δεὶς μηδὲ ἀγαγέτω ἐπὶ δουλεία μηδὲ ἐνε|χυραξάτω κατὰ μ(η)δένα τρόπον· εἰ δὲ μή, ἀποτει|σάτω τῶ θεῶ τῶ Σαράπει ἀργυρίου δεινάρια δισχί|λια. Ἐξουσία δὲ ἔστω τῶ θέλοντι προστᾶμεν Ὀν||ασιφόρου, ἀνυποδίκω ὄντι καὶ ἀζαμίω πάσας δί|κας καὶ ζαμίας καὶ ἄλ(λ)ω τῶ θέλοντι ὡς ὁμοίως· | καὶ τὸ μὲν ἥμισον ἔστω τῶν δισχι(λί)ων διναρίων | τοῦ θεοῦ τοῦ Σαράπιος, τὸ δὲ ἥμισον τοῦ προστάντος. | Παρμένι δὲ Ὀνασίφορον πάντα τὸν τᾶς ζωᾶς χρό||νον Νεικαινέτω Νεικαινέτου καὶ Διοκρίτα Τίμω|νος, τοῖς δὲ λοιποῖς ἅπασιν ἐλευθέρα ἔστω καὶ ἀνέ|παφος. Ἁ ὠνὰ παρὰ τὸν θεὸν τὸν Σάραπιν καὶ τὸν ἄρ|χον(τα) Κᾶφιν. Βεβαιωτῆρες· Νεικαίνετος Νεικαινέτου | νεώ(τ)ερος καὶ Τείμων Νεικαινέτου. Μάρτυρες· Ἅγι||ος Σωκλάρου, Ἀριστίων Σωκλάρου, Καλλίδαμος | Καλλιγένους. Χι(ρ)ό(γ)ρα(φ)ο(ν) Νικαινέτου τοῦ Νικαι|νέτου· γέγονα βεβαιωτὴρ ἐπὶ τᾶς προγεγραμ|μέ(νας) ὠνᾶς. Μάρτυρες· οἱ αὐτοί. Χιρόγραφον Τίμωνος | τοῦ Νικαινέτου· γέγονα βεβαιωτὴρ ἐπὶ τᾶς προγε||γραμ(μ)ένας ὠνᾶς. Μάρτυρες· οἱ αὐτοί.

Z. 1 *τοῦ*: von *U.* übergangen. — 1/2 *Ἀρι|στίωνος*: *I.*, *U.*; ΑΡΙ|ΕΘ *Le Bas*, wol durch Druckfehler. — 2 *τῶ Σαράπει*: *τῶ* von *U.* übergangen. — 3 *Νεικαινέτ(ου)*: *U.*; ΝΕΙΚΑΙΝΕΤΩ der Stein. — *τοῦ*: *U.*; ΤΟΝ *I.*, *Le Bas.* — 4/5 *Τείμω|νος*: *U.*; ΤΕΙΜΟΝΟΣ *I.*, *Le Bas.* — 6 *Νεικαινέτου*: *I.*; nach *U.* soll der Stein ΝΙΚΑΙΝΕΤΟΣ haben. — 7 *ὄνομα*: ΟΝ von *Le Bas* übergangen. — 10 *καταδουλιξάστω*: *I.*; *καταδουλιξάσθω* *U.* — 11 *δουλεία*: *I.*; *δουλείαν* *U.* — 12 *μ(η)δένα*: *U.*; Η vom Steinmetzen übergangen. — 16 *ἄλ(λ)ω*: *U.*; ΑΛΩ der Stein. — 17 *δισχι(λί)ων*: *U.*; ΔΙΣΧΙΩΝ der Stein. — 20 *Νεικαινέτω Νεικαινέτου: I.; Ν. τοῦ Ν. U.* — 21 *ἅπασιν*: *I.*; *πᾶσιν* *U.* — 22/23 *ἄρχον(τα)*: nach *I.* fehlt ΤΑ, nach *U.* nicht; Raumgründe sprechen für *I.* — 24 *νεώ(τ)ερος*: ΝΕΩΕΕΡΟΣ *I.*, *Le Bas*; *Νεικαίνετος* *U.* — Von *Τείμων Νεικαινέτου* springt *U.*'s Abschrift über auf *Νικαινέτου τοῦ*

Νικαινέτου Z. 26; mithin fehlen die Worte *Μάρτυρες* (Z. 24) bis *Νικαινέτου* (Z. 26). Was *U.* an der Composition dieses Teiles aussetzt; gilt nur seiner eigenen Abschrift. — 26 *Χι(ρ)ό(γ)ρα(φ)ο(ν)*: ΧΙΦΟΙΡΑΟΟΜ *I.*, *Le Bas.* — 27/28 *προγεγραμ|μέ(νας ὠνᾶς*: bei *I.* steht ΜΕ, dahinter ein undeutliches Zeichen, dahinter ΝΑΣ; *U.* hat hinter ΜΕ ein Ω gelesen, er schreibt daher: °*μέ-(νας) ὠνᾶς*; bei *Le Bas* steht ΜΕΩΝΑΣ. — 29/30 *προγε|γραμ(μ)ένας*: Ο|ΓΡ-ΑΛΕΝΑΣ *I*, Ο|ΓΡΑΜΕΝΑΣ *Le Bas*; *προγε|γρ(αμ)μένας U.*

Im gleichen Jahre mit *e* abgefasst. Demnach stammen alle Urkunden aus der gleichen Zeit. Einen Anhaltspunkt zur Bestimmung derselben gibt die Schreibung *Λούκιος* in *c* und *d*: nach *Dittenberger* (Herm. VI, 310) schreibt man seit Claudius aufserhalb Athens *Λούκιος* für *Λεύκιος.*

1556 Grabinschrift. 'In sepulcro ecclesiae' *Boeckh* CIG. 1744 (nach Clarke und Dodwell); *Leake* Travels in Northern Greece n. 22; *Le Bas* n. 830.

Ἀρχεβούλα. | Εὐνικίδας.

Nach der Zeichnung bei *Leake* (und *Le Bas*) ist der Querstrich des Α gebrochen.

Nachtrag zu den lokrischen Inschriften.

n. **1478** Z. 1: *Dittenberger* Observationes epigraphicae (Index scholarum d. Univ. Halle 1885/6) p. XI f. erweist die von *G. Curtius* (Stud. II, 445 f.) vorgeschlagene Lesung *ἐν Ναύπακτον κα(τ) τῶνδε ἀπιϝοικία* als die richtige, indem er aus dem *καθ' ὧν* der lokr. Inschrift n. 1508 Z. 9 folgert, dass für attisches *κατὰ τάδε* im östlichen Lokris *κατ τῶνδε* gelte. Das durch Krasis entstandene *ᾱ* in *ἀπιϝοικία* rechtfertigt Dttb. mit Aufstellung der Regel, dass im Dorischen *ᾰ* + *ε* in *η*, aber *ᾱ* + *ε* in *ᾱ* zusammenfliefse.

n. **1479** Z. 9: *Dittenberger* a. a. O. p. XII liest *διπλείωι θωιήστω* im Anschlusse an *Roehls διπλείῳ θῳέστω* und bringt als Parallele die in einer attischen Urkunde (CIA. II, 841 = Sylloge n. 359) von ihm aus ΘΟΑΣΕΙ hergestellte Form *θῳάσει* bei.

n. **1508** Z. 9/10 liest *Dittenberger* a. a. O. XI: *ὑπόδικος* [*ἔστω ὅστις κ*]*α μὴ τιθῇ, δέον αὐτόν* mit der Erklärung: *qui non persolvet, cum debeat.*

Druck der Univ.-Buchdruckerei von E. A. Huth in Göttingen.

Die Orakelinschriften

aus

Dodona

von

Otto Hoffmann.

Einleitung.

In den von *Carapanos* im Jahre 1876 am Fusse des Tomaros-Gebirges entdeckten Ruinen des Zeus-Tempels zu Dodona hat sich eine grosse Zahl von Bleiplättchen gefunden, welche Fragen an die orakelspendenden Gottheiten, den *Ζεὺς Νάϊος* und die *Διώνα*, enthalten. Die meisten derselben sind auf beiden Seiten beschrieben, viele auf derselben Seite mehrere Male, ein Umstand, welcher die Entzifferung sehr erschwert. Diejenigen, deren Lesung den vereinten Bemühungen von *Carapanos* und *Foucart* gelungen ist, hat *Carapanos* im II. Bande seines Werkes Dodone et ses ruines, Paris 1878, auf Tafel XXXIV—XXXIX in natürlicher Grösse abgebildet. Umschrieben finden sich die bedeutenderen Inschriften im I. Bande S. 69—83.

Neues Material ist seitdem wenig hinzugekommen. Vier kleine Fragmente, welche aus *Carapanos'* Sammlung entwendet und an Herrn *Trau* in Wien verkauft wurden, hat *Gurlitt,* Archäolog.-epigraph. Mittheilungen aus Oesterreich, Jahrg. IV, Wien 1880, S. 61 ff. veröffentlicht. Ferner gelang es *Carapanos* eine anfänglich unleserliche Tafel seiner Sammlung nachträglich zu entziffern: er gab sie in der Révue archéologique, Série III, vol. II, Paris 1883, p. 354 ff. in Umschrift heraus.

Im Zusammenhange sind die Inschriften behandelt von *Pomtow* in den Jahrb. für klass. Philologie herausgeg. v. Fleckeisen, Jahrg. XXIX, 1883, p. 305—360. Die Resultate dieser gründlichen Arbeit liegen zum grössten Teile auf dem Gebiete des antiken Orakelwesens: die Ergänzung und sprachliche Erklärung der einzelnen Inschriften ist durch dieselbe nur wenig gefördert worden.

Leider sind die meisten der Tafeln mehr oder weniger arg verstümmelt. Wenn die Bruchlinien in fast allen Fällen senkrecht laufen,

so hat das seinen Grund darin, dass sie mit den von den Fragestellern herrührenden Knicken der Täfelchen zusammenfallen. Diese wurden nämlich nicht schlicht und offen, sondern zusammengefaltet dem Orakel überreicht.

Die Inschriften stammen aus sehr verschiedener Zeit. In den ältesten sind η und ω durch E und O wiedergegeben; die jüngsten schreiben σ mit C und ω mit ω. Für eine genauere Datierung fehlen — abgesehen von der Schrift — alle Kriterien. Dem Inhalte nach lassen sich dieselben in drei Gruppen teilen. Es sind:

1) Anfragen, welche teils von Privatpersonen teils von Gemeinden an den Gott gestellt werden. Die Fragesteller sind, wie der Dialekt zeigt, grösstenteils Nordwestgriechen vom Festlande und von den Inseln. Doch wurde das Orakel auch aus entfernteren Gegenden, z. B. von Tarent und von Athen aus, beschickt. Interessant ist es zu beobachten, wie jeder Dialekt seine eignen bestimmten Formeln für die Anfrage beim Gotte geprägt hat.

2) Antworten des Gottes. Diese Kategorie ist am seltensten vertreten. Mit völliger Sicherheit darf ihr nur eine Inschrift zugewiesen werden (no. 1587).

3) Vermerke des Orakelschreibers, welche meist nur in einzelnen Buchstaben bestehn und sich von den übrigen Inschriften durch bedeutend grössere Schrift unterscheiden. Zum Teil sind es Abkürzungen für den Namen des Fragestellers: in diesem Falle pflegen sie auf der Rückseite der eigentlichen Frage zu stehn. Andere derselben hat *Robert* (Hermes XVIII 466—472 „Ein antikes Numerierungssystem und die Bleitäfelchen von Dodona") richtig als Zahlzeichen gedeutet.

Diese Priestervermerke waren bedingt durch die Art und Weise, in welcher die Anfrage vermittels der Täfelchen erfolgte. Sie wird uns in einer von *Lolling* auf der thessalischen Halbinsel Magnesia gefundenen und im VII. Bande der Mittheil. d. deutsch. archaeol. Institutes, Athen 1882, herausgegebenen Inschrift ausführlich geschildert. Es handelt sich in ihr um eine neue Organisierung des Apollo-Orakels zu *Κορόπη*. Nachdem in Z. 1—17 nach den üblichen Präscripten die Gründe angegeben sind, weshalb eine würdigere Verwaltung des Orakels von Seiten der Stadt wünschenswert erscheine, werden in Z. 17—30 die Mitglieder der Orakel-Commission bestimmt. Es sind:

1) ὁ ἀεὶ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος, 2) τῶν στρατηγῶν καὶ νομοφυλάκων εἷς, 3) πρυτάνίων εἷς, 4) ὁ ταμίας, 5) ὁ γραμματεὺς τοῖ θεοῦ, 6) ὁ προφήτης. Diesen gesellen sich noch 3 Unterbeamte zu, οἳ καὶ ἐχέτωσαν κωλύειν τὸν ἀκοσμοῦντα. In Z. 30—49 folgt nun eine Schilderung der Orakelgebung:

- ὅταν δὲ παραγίνωνται οἱ προειρημένοι ἐπὶ τὸ μαντεῖον καὶ τὴν θυσίαν ἐπιτελέσωσι κατὰ τὰ πάτρια καὶ καλλιερήσωσιν, ὁ γραμματεὺς τοῦ θεοῦ ἀποδεξάσθω ἐ(π') αὐτῆς τὰς ἀπογραφὰς τῶν βουλομένων χρηστηριασθῆναι καὶ τ[ο](ύ)τ[ων] ἀναγράψας τὰ ὀνόματα εἰς λεύκωμα παραχρῆμα προθέτω τὸ λεύκωμα πρὸ τοῦ ναοῦ καὶ εἰςαγέτω κατὰ τὸ ἑξῆς ἑκάστης ἀναγραφῆς ἀνακαλοίμενος, εἰ μή τισιν συγκεχώρηται πρώτοις εἰςιέναι. Ἐὰν δὲ ὁ ἀνακληθεὶς μὴ παρῆι, τὸν ἐχόμενον εἰςαγέτω, ἕως ἂν παραγένηται ὁ ἀνακληθείς. Καθήσθ[ω-]σαν δὲ οἱ προγεγ(ρ)αμμένοι ἐν τῶι ἱερῶι κοσμίως ἐν ἐσθῆσιν λαμπραῖς ἐστεφανωμένοι στεφάνοις δαφνίοις, ἁγνεύοντες καὶ νήφοντες καὶ ἀποδεχόμενοι τὰ πινάκια παρὰ τῶν μαντονομένων. Ὅταν δὲ συντελεσθῇ τὸ μαντεῖον, ἐμβαλόντες εἰς ἀγγεῖον κατασφραγισάσθωσαν τῇ τε τῶν στρατηγῶν καὶ νομοφυλάκων σφραγῖδι, ὁμοίως δὲ καὶ τῆι τοῦ ἱερέως, καὶ ἐάτωσαν μένειν ἐν τῶι ἱερᾶι. Ἅμα δὲ τῆι ἡμέραι ὁ γραμματεὺς τοῦ θεοῦ προσενέγκας τὸ ἀγγεῖον καὶ ἐπιδείξας τοῖς προειρημένοις τὰς σφραγῖδας ἀνοιξάτω καὶ ἐκ τῆς ἀναγραφῆς ἀνακαλῶν ἑκάστοις ἀποδιδόσθω τὰ πινάκ-[ια . . . . τοὺ]ς χρησμοὺς . . . . Der Rest ist verloren.

Wie sich aus der vorstehenden Schilderung ergibt, wurden die Täfelchen in der gleichen Reihenfolge, in welcher sie dem *γραμματεύς* eingehändigt waren, am nächsten Tage zugleich mit der Antwort des Gottes den Fragestellern zurückgegeben. Um diese Reihenfolge inne zu halten, wurden in Korope die Namen der Fragesteller in bestimmter Ordnung aufgeschrieben. Das wird man auch in Dodona getan haben. Ausserdem wurden aber hier noch die Täfelchen selbst signiert, indem man entweder den Namen des Fragestellers (ev. in abgekürzter Form) darauf schrieb oder eine fortlaufende Numerierung einführte.

Die einzige sicher gedeutete Antwort des Gottes, welche erhalten ist, steht auf der Rückseite der Tafel. Ob dieses immer

der Fall war, wird man bezweifeln dürfen. Mehrere der Tafeln sind auf beiden Seiten so dicht mit verschiedenen Anfragen beschrieben, dass eine Antwort des Gottes unmöglich auf ihnen Platz hatte.

Die Inschriften sind im Folgenden von mir nach den Dialekten gruppiert, welchen sie angehören. Entgegen dem ursprünglichen Plane (vgl. das Titelblatt zum 1. Heft des II. Bandes der Sammlung) habe ich auch diejenigen aufgenommen, welche bereits an anderen Stellen der Sammlung zerstreut veröffentlicht sind. Ich hielt dieses deshalb für notwendig, weil an jenen Stellen nicht immer der richtige Text gegeben ist und weil vor allem eine Ergänzung und Emendation der einzelnen im Sprachgebrauche sich sehr nahe stehenden Inschriften nur möglich wird, wenn man das ganze Material beisammen hat.

Ausser der bereits erwähnten Litteratur sind noch zu nennen:

Rangabé, Archaeol. Zeitung, Jahrg. 36 (1878) p. 118.

Bursian, Sitzungsber. der Münchener Akademie der Wissensch. philol.-histor. Klasse, 1878, Bd. II p. 9—14 und 224.

Blass, Rhein. Museum N. F. XXXIV p. 160.

Wieseler, Nachricht. v. d. Gesellsch. d. Wissensch., Göttingen 1879, p. 69—70.

Roberts, Journal of Hell. Studies I (1880) p. 228—241.

Roehl, in Bursians Jahresber. Bd. 32 (1882) p. 131—132.

Larfeld, in Bursians Jahresber. Bd. 52 (1887) p. 528—533.

I. Im thessalischen Dialekte.

A. Mondaia.

1557 *Carapanos* pl. XXXIV, 3. *Pomtow* no. 4. Auf der Kehrseite befindet sich die Eubandros-Inschrift no. 1582. — *Prellwitz* De dialecto Thessalica 38. *Blass* BB. XII, 199 = Samml. no. 3205 Anmerk. *Prellwitz* BB. XIV, 298 f.

Δὶ Νάωι καὶ Διώναι C | *ἐπικοινᾶται Μον[δ]αιατᾶν τὸ κοινὸν πὲρ το(ῖ) [ἀρ]|γύρροι τᾶς Θέμιστο(ς), αἰ ἀ(ν)εκτ[ό]ν ἐστι τᾶ Θέμι|(σ)τι καὶ βέλτιον ἐ(σ)κιχρέμεν.*

„Das Gemeinwesen der Mondaiaten fragt in Betreff des Geldes der Themis an, ob es geziemend ist für die Themis und vorteilhaft, [dasselbe] auszuleihen."

Die richtige Deutung der Inschrift ist von *Prellwitz* De dial. Thess. p. 38 gegeben und nachher noch einmal von ihm gegen *Blass* in BB. XIV, 298 f. verteidigt.

Schrift: die gewöhnliche, doch schon C.

Z. 1 MON.. \IATAN: *Μον[δ]αιατᾶν Fick.* Auf der korkyräischen Inschrift Samml. no. 3205 heissen die Einwohner der gleichen thessalischen Stadt *Μονδαιεῖς*. — 2 ΠΕΡΤΟΝ: *πὲρ το[ῖ] [ἀρ]γύρροι Prellwitz* = att. *περὶ τοῦ ἀργυρίου*. Ueber *ρρ* aus *ρι̯* s. *Prellwitz* a. a. O. — 3 ΘΕΜΙCΤΟΙ: *Θέμιστο(ς) Prellwitz*, und in Z. 4 ΕΙΚΙΧΡΕΜΕΝ: *ἐ(σ)κιχρέμεν Prellwitz.* Dass bei schneller und enger Schrift das *σ* = C einer einfachen Hasta = I ähnlich wurde, lehrt auch das Täfelchen no. 1588, in dessen erster Zeile das hart am Rande stehende *σ* von *Ἀμύντας* als I erscheint. — ΑΙΕΚΤ..Ν. Zwischen *τ* und *ν* kann nur Ein Buchstabe ausgefallen sein. *Prellwitz* vermutete *ἄ(μ)ε(ιν)[ο]ν* = att. *ἄμεινον*. Da jedoch die von *Carapanos* gegebene Lesung der Inschrift im Uebrigen tadellos ist — das zweimalige I für C ist nicht als Fehler zu rechnen —, so besitzt eine Aenderung der Zeichen ΙΕΚΤ in ΜΕΝΝ wenig Wahrscheinlichkeit. *ἀ(ν)εκτ[ό]ν* „angängig, geziemend", wie ich im engen Anschlusse an die überlieferten Zeichen lese, ist (namentlich in der Verbindung mit *οὐκ*) in Prosa und Poesie verbreitet, z. B. Eur. Iph. T. 104 *φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτόν.* Die Verbindung

eines Positivs mit einem Comparative hat nichts Befremdendes (vgl. *Kühner* Gr. Gr². II, p. 23 Anm. 2), besonders in diesem Falle, wo — entgegen der sonst auf den Täfelchen üblichen Wortstellung — die beiden Prädikate *ἀνεκτόν* und *βέλτιον* durch *ἐστὶ τᾶ Θέμιστι* getrennt sind und das *βέλτιον* gewissermassen nachtragsweise folgt. — 4 ΥΤΙ: *Θέμι-(σ)τι Prellwitz*. *ἐσκιχρέμεν* ist regelrechter Infinitiv zu *ἐσ- κίχρημι = ἐκδανείζω*, Stamm *χρη* in *χρήματα*, die Kurzform *χρε-* in *χρέος* „die Schuld".

Während die längs des rechten Randes in grosser Schrift laufenden Zeichen ΕΥΑΝ zur Inschrift der Kehrseite gehören, lassen sich umgekehrt zwei auf der Kehrseite stehende ebenfalls sehr gross geschriebene Buchstabengruppen nur auf die vorstehende Inschrift beziehen. Die eine derselben: ΑΡ hat *Robert* als Zahlzeichen gedeutet, die zweite: ΕΙΜΠΊΕΝ, welche offenbar beschädigt ist, hat bislang keine Deutung gefunden. Der Name der Fragesteller (*Μονδαιᾶται*) ist, wie der erste Blick zeigt, nicht darin verborgen. Auf die Rückseite der Anfrage wurde nun aber, wie no. 1587 beweist, gelegentlich auch die Antwort des Gottes geschrieben, und so liegt es nahe, dieselbe auch in dem obigen Buchstabencomplexe zu vermuten. Gestützt wird diese Annahme dadurch, dass sich die drei letzten Zeichen kaum anders als zu ΜΕΝ ergänzen lassen und somit die Endung eines Infinitivs bilden. Ist diese Deutung richtig, so kann das an 3. Stelle stehende Μ, welches sich unmittelbar an das Ι anschliesst, nicht richtig gelesen sein. Am einfachsten wird der linke Arm desselben mit dem Ι verbunden und ΕΚ ergänzt. Was zwischen ΕΚ und ΜΕΝ gestanden hat, ist nicht sicher zu sagen. Wenn wir die zweite Hälfte des Μ zu Δ ergänzen, so kommen wir auf *ἐκδ(ό)μεν*. *ἐκδιδόναι χρήματα* ist ein geläufiger Ausdruck für „Geld ausleihen".

B. Unbestimmter Herkunft.

1558 *Carapanos* XXXVIII, 5 = I, 82; *Pomtow* no. 29. Rechts und unten vollständig. An der linken Seite Bruch.

ΙΕΤΟΜΑΝΤΗΚΟΝΕΓΩΧΡΗΩ
ΚΕΑΛΑΕΣ

Z. 1 Da die beiden Querstriche des Κ sicher nur zufällige, durch den Bruch der Tafel hervorgerufene Risse sind, so haben bereits *Carapanos* und *Foucart* richtig

[τό](δ)ε τὸ μαντήϊον ἐγὼ χρήω

gelesen. *Carapanos-Foucart* und *Bursian* fassen die Worte als Orakelantwort auf. *Wieseler* und *Pomtow* deuten dagegen *χρήω* als *χρήζω* „ich heische". Dass *χρήω* diese Bedeutung haben kann, beweisen die von *Ahrens* De dial. Dor. 353 und *Dindorf* zu Soph. Ant. 887 beigebrachten Belegstellen. Wir müssten dann [*τό*]*δε τὸ μαντήϊον χρήω* übersetzen: „Ein Orakel über folgenden Gegenstand wünsche ich". — 2 ist von derselben Hand wie Z. 1 geschrieben. Wir könnten etwa: [*αἴ*] *κε ἀλα(θ)ές* ..... vermuten.

Der Dialekt ist — dem *μαντήïον* und dem *κε* nach zu schliessen — der thessalische oder äolische.

1559 *Carapanos* pl. XXXVIII, 1 = I, 80. *Pomtow* no. 15. *Fick* Samml. no. 1333. Die Tafel und ihre Inschriften sind vollständig.

Seite A.

Ἐρουτᾶι Κλεούτα(ς) τὸν Δία καὶ τὰν | Διώναν, αἴ ἐστι αὐτοῖ προβατεύοντι | (ὄ)ναιον καὶ ὠφέλιμον.

Der Wandel von *ω* in *ου* ist bislang nur bei den Thessalern zu belegen. *αὐτοῖ* in Z. 2 ist dagegen eine norddorische Form: im thessalischen Dialekte müsste der Dativ *αὐτοῦ* lauten. — ΚΛΕΟΥΤΑΙ: *Κλεούτα(ς) Pomtow.* Der Fehler des Schreibers verdankt seine Entstehung wahrscheinlich dem voraufgehenden ΕΡΟΥΤΑΙ. — 3 ^ΝΑΙΟΝ: *ὄναιον Pomtow*, vgl. Hesych *ὄναιον· ἄρειον.*

Seite B.

Zwei Zeilen in grösseren Buchstaben:

πὲρ προβα|τείας.

Rechts daneben Κ⊥,. unter dem ⊥ ein Ε. In dem letzteren Zeichen sieht *Robert* S. 468 die laufende Nummer, die beiden ersteren ergänzt er zu *Κ[λ](ε). = Κλε[ούτας].*

Schrift auf beiden Seiten: gewöhnliches Alphabet.

1560 *Carapanos* pl. XXXVII, 9. *Pomtow* no. 33. Die Tafel ist nur an dem einen Rande — von A aus dem rechten — gebrochen.

Seite A.

Die Inschrift muss aus derselben Gegend wie die vorige stammen: 1) *ἐρωτάει* ist zu *ἐρωτᾶι* contrahiert. Das weist auf Thessalien hin. 2) Der Dativ *αὐτοῖ* kehrt sonst nur in der vorigen Inschrift wieder, desgleichen 3) die Phrase *ὄναιον καὶ ὠφέλιμον.* Die folgende Inschrift ist viel jünger als die vorhergehende, wie — ausser dem Fehlen des *ι* in *ἐρωτᾶ* — die Formen des *α, π* und *ω* beweisen. Hieraus erklärt es sich auch, dass *ω* für das zu erwartende thessalische *ου* geschrieben ist.

Ἐπερωτᾶ Κράτ[υλος Δία]
Νάον καὶ Διών[αν· αἴ ἐσ-]
τ(ι) α(ὐ)τοῖ οι ΜΡΗΑΦΙ *[.. ὄναιον]*
καὶ ὠφέ(λιμον) [καὶ τοῦ ἐ-]
(π)ιόν[τος] κ(α)ὶ [ἐς τὸν]
ἅπ[α](ν)[τα] (χρ)[όνον].

Schrift: Α einmal in Z. 1, sonst Α, Є, ΓC, Ϣ.

Die nicht transscribierten Buchstaben in Z. 3, die in Klammer stehenden in Z. 4 und sämmtliche Buchstaben der Zeilen 5 und 6 sind auf der Abbildung entweder mit ganz feinen Linien oder nur punktiert wiedergegeben.

Z. 1 *Κράτ[υλος τὸν Δία] Pomtow*, doch spricht gegen den Artikel das folgende *Διών[αν]*. Auch sind 10 Buchstaben schwerlich an der rechten Seite ausgefallen. — Die Zeilen 2—4 sind von mir nach der vorigen Inschrift sicher ergänzt und emendiert. — 3 TAMTOI: *[ἔσ]τ(ι) α(ὐ)τοῖ*, vgl. no. 1559_2. Von den nicht umschriebenen Zeichen scheint das vorletzte nicht Φ, sondern O gewesen zu sein. Nach der vorigen Inschrift müssen wir den Dativ eines Particips erwarten: *-ο(ν)[τι ὄναιον]*. Indessen kommt auch, wenngleich seltener, der Infinitiv in diesen Fragen vor. Dann würden wir *-η(ν) ὄ(ν)[αιον]* ergänzen können. Als Vermutung diene: *οἰ(νά)-ρη(ν) ὄ(ν)[αιον]* — von *οἰναρέω = οἰναρίζω* — oder *οἰ(να)ρ(ίζ)ο(ν)[τι ὄναιον]* „wenn er seine Weinstöcke beschneide". — 4 *ὠφε*MANT: *ὠφε[λί]μαν Pomtow*. Wahrscheinlich liegt aber dem M ein ΛΙ zu Grunde. Zu lesen ist also *ὠφέ(λιμον)*. — In den Zeilen 5 und 6 war, wie die erhaltenen Reste von Z. 6 deutlich beweisen, die auch sonst übliche Zeitbestimmung enthalten. — 5 ΝΙΟΝ . Ͱ . . . Δ: *[τοῦ ἐ](π)ιόν[τος κ]α[ὶ]* „in Zukunft". Den übrigen Inschriften nach sollte man freilich eher *τοῦ παρόντος* erwarten. — 6 ΑΠ . Λ . . ΛΙ . . .: *[ἐς τὸν] ἄπ[α](ν)[τα] (χρ)[όνον]* von mir ergänzt nach no. 1582.

Zwischen Zeile 1 und 2 sind von einer älteren Inschrift (der wohl auch die durch das O in Z. 3 laufende Hasta ˥ angehört) die Buchstaben ЄΠЄ = *ἐπε[ρωτᾷ]* erhalten.

Seite B.

a. Am einen Rande in grossen Buchstaben:

ΚΛΕΑΤΙΛΕ

b. Vom anderen Rande ausgehend und die ganze Tafel bis zu der vorigen Zeile füllend:

1. . . Ι . Λ . Ν . ΝΣΘΑΝ
. . Ι . ΔΙ Α Ν Α ΟΝ
. . ΙΝΟΚ ΥΕΘΤ
. Ι Λ. . ΥΓ . . . . ΚΑΙ
. . . . . . ΔЄΥΤΙ

Die Buchstaben von Z. 3 und 4, welche die Abbildung nur in dünnen Linien wiedergibt, sind bedeutend grösser als die von Zeile 1 und 2. Sie gehören also wahrscheinlich zu einer anderen älteren Inschrift, von der auch in Z. 1 und 2 noch einzelne Reste (z. B. in Z. 2 ein ˥ über dem O) erhalten sind. Die Zeile 5 gehört nicht zu den Zeilen 3 und 4, wie die Form des ε beweist.

Z. 1 Zu lesen ist: *(τ)[ύ](χ)[α]ν [ἀ](γ)(α)θάν*. — 2 *Δία Νάον*. — 3 *κνέο(ι)* oder *κνέο(ν)[σα]*?, vgl. no. 1565_6. — 4 *καὶ*.

Ueber dem Ι in Zeile 1 ein grosses ш, nach *Robert* S. 468 Zahlzeichen.

II. Ionisch-Dorische Colonieen.

Von den drei folgenden Inschriften gehört nur die erste hierher. Die beiden anderen sind in einem rein dorischen Dialekte abgefasst. Weshalb ich sie schon hier behandle, ergibt sich aus den folgenden einleitenden Bemerkungen.

1561 *Carapanos* pl. XXXVIII, 4 = I, 81 und 82. *Pomtow* no. 24. Breite 7,2 cm. Höhe 4,4 cm. Die Tafel ist auf beiden Seiten ungefähr zur Hälfte beschrieben. Der obere und untere Rand derselben ist unversehrt. An der oberen linken Ecke von A (der unteren von B) ist ein grösseres Stück heraus gebrochen, ohne dass jedoch eine der beiden Inschriften, welche ungefähr 1 cm. weit vom Rande beginnen, dadurch Buchstaben eingebüsst hätte. Die Inschrift A (im ionischen Dialekte) ist vierzeilig, die Inschrift B der Kehrseite, welche am entgegengesetzten Rande beginnt, dreizeilig. Die volle rechte Hälfte beider Inschriften ist weggebrochen. Dieselbe muss bei A dreizeilig, bei B zweizeilig gewesen sein, da die erhaltene vierte Zeile von A und die erhaltene dritte Zeile von B den Schluss der jedesmaligen Inschrift bildet.

Natürlich haben die bisherigen Commentatoren in verschiedener Weise versucht, die beiden Inschriften zu ergänzen. Keiner derselben hat erkannt, dass sich die vollständige zweite Hälfte der Tafel unversehrt erhalten hat: sie ist bei *Carapanos* auf pl. XXXV, 1 abgebildet. Diese letztere Tafel (Breite 6,4 cm. Höhe 4,4 cm.) enthält auf der einen Seite eine dreizeilige ionische Inschrift A¹, welcher die linke Hälfte fehlt. Sie bildet die unmittelbare Fortsetzung der vierzeiligen Inschrift A der Tafel XXXVIII, 4. Auf der anderen Seite der Tafel XXXV, 1 stehn 2 Inschriften: die eine derselben, B¹, welche am entgegengesetzten Rande wie die Inschrift A¹ der Vorderseite beginnt, ist zweizeilig und bildet die zweite Hälfte der Inschrift B auf Tafel XXXVIII, 4. Die andere Inschrift, C, ist dreizeilig und ebenfalls unvollständig. Wir müssten erwarten ihre zweite Hälfte ebenfalls auf der Tafel XXXVIII, 4 und zwar unterhalb der Inschrift B zu finden. Aber die Abbildung zeigt hier einen leeren Raum, ohne den geringsten Rest eines Buchstabens: entweder ist also dieser Teil der Tafel künstlich geglättet oder *Carapanos* hat die auf demselben enthaltenen Buchstaben übersehen.

Inschrift A.

XXXVIII, 4. XXXV, 1.

Ἡρακλ[ε]ίδας αἰτεῖ τὸν| Δία καὶ τὴν Διώνην
τύχην ἀγαθὴν καὶ τ|ὸν θεὸν ἐπερωτᾶι
περὶ γενειῆς· ἦ ἔστα[ι] ἐκ τῆς γυναικὸς
| *Α[ἰ]γλης, τῆς νῦν ἔχει.* |

Die Grösse und der Charakter der Schrift (A, E, Γ, Σ, ⟋⟍) sind auf beiden Seiten genau die gleichen.

Z. 1 Das ε des Eigennamens ist durch einen Riss in der Tafel völlig verloren gegangen. — 2 Das ι von ἔσται stand genau in der Bruchlinie. — 3 γενειή concret „Nachkommenschaft, Kinder". — 4 Die Hasta vor dem A scheint nicht vom Schreiber herzurühren. — Uebrigens ist es möglich, dass die linke obere Ecke des Täfelchens bereits fehlte, als dasselbe die Inschrift aufnahm.

Besonders bemerkenswert ist die Inschrift wegen ihres Mischdialektes. Der Fragesteller ist ein Dorer von Geburt, wie sein Name beweist, aber er schreibt im ionischen Dialekte. Gelegentlich freilich entschlüpft ihm eine dorische Form, so τῆς in Z. 4 statt ἧς und ἦ ἔσται in Z. 3 (dor. ἦ = ion. εἰ), wofür man freilich auch ἤ ἔσται vermuten könnte. Die Inschrift erinnert lebhaft an die des Rheginers Mikythos (IGA. no. 532. 533) mit Ϝοικέων ἐν Τεγέηι.

Unter der linken Hälfte der Inschrift stehn — in entgegengesetzt gerichteter Schrift — ausser den in einander greifenden Buchstaben TY die beiden Namen IOΛAΣ und NIKΣ. Beide gehören zu den zwei auf der Kehrseite stehenden Inschriften, und zwar der letztere zu der folgenden Inschrift B, deren Fragestellerin Νικοκράτεια ist (Steht NIK vielleicht für Νικ[οκρατεία]ς?). IOΛAΣ = Ἰόλας lässt sich also nur auf die Inschrift C beziehen.

Inschrift B.

XXXVIII, 4.	XXXV, 1.
Ἱστορεῖ Νικοκράτ[ει]-	α, τίνι ϑεῶν ϑύουσα
λῷον καὶ αμεινον	πράσσοι καὶ τᾶς νόσου
παύσα(ι)το.	

Auch diese beiden Hälften stimmen hinsichtlich der Grösse und des Charakters der Schrift (A, E, M, Σ, Ω. Die zweite Hasta des Π in πράσσοι ist wohl nur zufällig so lang geworden) überein. Besonders bemerkenswert ist es, dass sich die Vorliebe des Schreibers, die einzelnen Linien der Buchstaben über ihren Kreuzungspunkt zu verlängern, auf beiden nachweisen lässt.

Z. 1 Das ει in Νικοκράτεια ist völlig geschwunden, von dem zweiten α hat sich nur die linke Hasta \ erhalten. — 3 Γ▒AYΣATO: παύσα(ι)το von mir ergänzt.

Inschrift C.

Auf Tafel XXXV, 1. *Pomtow* no. 22.

Ἠ εἰς Ἐλίναν περιέλ(ϑ)[ωμες . . . . .
ἢ εἰς Ἀνακτόριον [. . . . .
ἢ πωλοῦντες τὸν [. . . . .

Gewöhnliche ionische Schrift.

Z. 1 Zu *'Ελίνα* vgl. Steph. Byz. *Ἔλινοι· ἔθνος Θεσπρωτικόν, Ῥιανὸς δ' = ἐν τῷ τετάρτῳ Θεσσαλικῶν· καὶ Ἐλινία ἡ χώρα.* *Bursian* und *Pomtow* fassen *'Ελίνα* als Hauptstadt des Landes, wozu kein Grund vorliegt. — ΓΕΡΙΕΛΟ: *περιέλ(θ)[ωμεν]* *Kaibel* bei *Robert* Hermes XVIII, 469.

III. Im dorischen Dialekte.

A. Korinthische Colonieen.

1. Korkyra.

1562 *Carapanos* pl. XXXIV, 5 = I, 72. *Pomtow* no. 1. *Blass* Samml no. 3208. Auf allen Seiten Bruch.

[Θεός. Ἐπικοινῶντ]αι Κορκ[υραῖοι τῶι Δὶ τῶι Ναΐωι]
[καὶ τᾶι Διώναι, τί]νι κα θεῶν [ἢ] ἡρώων θύοντες καὶ]
[εὐχόμενοι κάλ]λιστα καὶ ἄ[ριστα καὶ νῦν καὶ εἰς]
[τὸν ἔπειτα χρόνον] ϝοικέοιε[ν].

Gewöhnliche Schrift.

Die Ergänzungen von Z. 1 und 2 ergeben sich mit Sicherheit aus der folgenden Inschrift. Z. 3 und 4 von *Pomtow* ergänzt. Er vergleicht no. 1582_6: *καὶ νῦν καὶ ἰς τὸν ἅπαντα χρόνον*, no. 1564_5: *καὶ εἰς τὸν ἔπειτα [χρ]όνον*, und Xenoph. Anab. III, 1, 6: *τίνι ἂν θεῶν θύων καὶ εὐχόμενος κάλλιστ' ἂν καὶ ἄριστα ἔλθοι.*

Rückseite:

Ein grosses Δ, von *Robert* S. 468 als Zahlzeichen gedeutet.

Zeit der Abfassung: *Pomtow* bezieht sowohl diese wie die folgende Inschrift auf die Bürgerzwiste, welche nach den Zeugnissen des Thukydides III, 70—85, IV, 46—48, und Diodor XIII, 48 in den Jahren 427—425 und 410 auf Korkyra stattfanden. Dass die obige Inschrift in die Zeit nach 425 fällt, ist ihm nicht unwahrscheinlich. *Blass* setzt beide Inschriften — ohne zwingenden Grund — ins 3. Jahrh.

1563 *Carapanos* pl. XXXIV, 4 = I, 72. *Pomtow* no. 2. *Blass* Samml. no. 3209. Breite 7,7 cm. Höhe 4—3,5 cm. Die Platte ist von 4 parallelen senkrechten Knicken durchzogen und an der oberen, unteren und linken Seite unversehrt. An der rechten Seite ist — ebenfalls in senkrechter Bruchlinie — ein 6—8 Buchstaben in der Zeile enthaltendes Stück weggebrochen. Einen Teil desselben hat *Pomtow* in dem Fragmente *Carapanos* pl. XXXIX, 7 (Breite 2,4 cm. Höhe 3,5 cm.) wiedererkannt, welches

an der linken Seite senkrecht gebrochen ist und unmittelbar hinter der Bruchlinie die beiden Zeilen ΕΩΝ und ΛΕΝΟΝ enthält.

Θε|όν. Τ[ύ]χαν [ἀ]γαθ(άν). *Car.* XXXIX, 7.
Ἐπ[ι]κοιν| ῶ ν τ α |ι τοὶ Κ[ο]ρκυρα|[ῖοι τῶι Δὶ]
Νά|ωι κα|ὶ τᾶι Δ[ι]ώναι· τί|νι κα [θ]εῶν [ἢ]
ἡρ|ώων | θύον[τ]ες κα|ὶ εὐχ[ό](μ)ενο(ι)
ὁμ| ονοο |ῖεν ἐ[π]ὶ τὠγ|αθόν. |

Gewöhnliche Schrift.

Z. 2 Ueber dem Ω des Fragmentes ist nach einem ziemlich grossen Intervalle noch ein Δ zu erkennen. *Blass* liest deshalb *Κορκυρα[ῖοι] Δ[ιί]*, doch widerspricht das Fehlen des Artikels vor *Διί* neben *τᾶι Διώναι* dem Sprachgebrauche dieser Inschriften. Da ferner das Intervall zwischen der Fusslinie des Δ und den Buchstaben ΕΩΝ viel zu bedeutend ist, als dass sich Δ ohne weiteres als Rest der voraufgehenden Zeile deuten liesse, und da endlich die beiden Seitenschenkel des Δ der Abbildung nach genau mit dem Rande des Fragmentes zusammenfallen, so bleibt das Δ vorläufig besser unberücksichtigt. — 3 Ob in der ersten Bruchlinie ein Ι gestanden hat (*Ναίωι*), lässt sich nicht entscheiden. Das schmale Intervall zwischen Α und Ω spricht, wie *Blass* richtig bemerkt, nicht dafür. — 5 In der zweiten Bruchstelle ist die Hälfte des vorhergehenden Ο verloren gegangen. — 4 *εὐχό(μ)ενο(ι) Pomtow.*

Zeit der Abfassung: nach *Pomtow* 410 v. Chr., vgl. die Anm. zur vorigen Inschrift. *Blass* erblickt in *Νάωι* (für *Ναίωι*) Z. 2 ein Indicium für jüngeren Ursprung.

---

2. Ambrakia.

1564 *Carapanos* pl. XXXVI, 5 = I, 76. *Pomtow* no. 16. *Blass* Samml. no. 3184. Auf beiden Seiten beschrieben. Die folgende Inschrift ist oben und an der rechten Seite verstümmelt.

Seite A.

[Ἐπικοινῆται Σωκράτ-]
(η)ς Ἀμβρακιά[τας]
Διὶ Νάωι καὶ Δη[ώναι]
περὶ ὑγιείας αὐτοῦ [καὶ]
τῶν ὑπαρχόντων
καὶ εἰς τὸν ἔπειτα [χρ-]
όνον, τίνας θεῶν [ἱ-]
λασκόμενος λώϊον
καὶ ἄμεινον πρά[σσοι].

Gewöhnliche ionische Schrift.

Z. 2 ΙΙ≤: -ης *Carapanos* und *Foucart*, (τ)ις *Pomtow*. Die Bemerkung *Pomtow*'s, dass die beiden Hastae zu weit von einander entfernt stünden, um Η bilden zu können, ist unrichtig. — Ebenso ist es mir unverständlich, mit welchem Rechte *Blass* behaupten kann, Ἀμβρακιώ[τας] wäre nicht ganz unmöglich, da das Α auf dem Facsimile nicht völlig deutlich sei. Das Α ist völlig deutlich und unverletzt. — 4 [καὶ] ergänzt von *Carapanos* und *Foucart*. — 5 Der Genetiv τῶν ὑπαρχόντων ist doppelt gedeutet worden. Nach *Bursian*, dem sich *Blass* anschliesst, fragt der Ambrakiote „in Betreff seiner Gesundheit und seines Vermögens". Gegen diese Erklärung spricht die Stellung des αὐτοῦ. Auch würde der Ausdruck τὰ ὑπάρχοντα in diesem Zusammenhange für das übliche und verständliche τὰ χρήματα schwerlich gebraucht sein. Noch seltsamer ist *Pomtow*'s Vermutung, dass τῶν ὑπαρχόντων der Genetiv zu οἱ ὑπάρχοντες „die Nachkommen" sei. In dieser Bedeutung ist das Participium aus der Litteratur nicht zu belegen (die Stelle des Polybius X, 17_{22} beweist nichts). — Ich glaube τῶν ὑπαρχόντων richtig als den Genetiv der Zeit zu deuten: „in der Gegenwart". Dieses ist die gewöhnliche Bedeutung des Plurals τὰ ὑπάρχοντα, vgl. z. B. Thuk. VII, 76 ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων „der gegenwärtigen Lage entsprechend." Der Genetiv der Zeit erscheint in gleicher Weise in no. 1589_3: τοῦ εἰςιόντος „in Zukunft". — Hinter τῶν ὑπαρχόντων scheint nichts ausgefallen zu sein. Auch die Zeilen 7 und 8 sind vollständig. Das Ι von [ἱ]λασκόμενος hat entweder unmittelbar in der Bruchlinie oder am Anfang von Z. 9 gestanden. — 8 πρά[σσοι] *Carapanos* und *Foucart*.

Seite B.

ΥΙ.ΙΛ ΑΝ Ι	. . Δ[ί]α Ν(ά)[ον καὶ Διώ-]
Ι ΝΕΙΕϹΤΙ	(ν)[α]ν· εἴ ἐστι [αὐτῶι λ-
≤.ΟΝΙ^ΝΔ	(ώ)[ι]ον (καὶ) ἄ[μεινον . . . . . .
ΕΙΩ ΑΔΤ	

Z. 1 ff. *Pomtow* ergänzte Δ[ί]α Νά[ον καὶ Δ]ι[ώνα]ν, doch bleibt, wenn wir die erste Hasta in Z. 2 zu Ν ergänzen, nur noch für Einen Buchstaben Platz. — 2 und 3 von mir ergänzt. Das ≤ in Z. 3 ist sicher verlesen, da in Z. 2 Ϲ als Zeichen für σ erscheint. Ich habe deshalb die Linien ≤ als die rechte Hälfte eines ω = Ω gedeutet. Die Zeichen Ι^Ν lassen sich leicht zu ΚΑΙ ergänzen. — Des εἰ halber braucht die Inschrift noch nicht ionisch zu sein.

1565 *Carapanos* pl. XXXVI, 2 = I, 75. *Pomtow* no. 11. Die Inschrift ist vollständig, obwol die obere rechte Ecke des Täfelchens fehlt. Dasselbe wurde also schon in dem Zustande beschrieben, in welchem wir es vor uns haben.

Seite A.

Ἐρωτῇ Λυσα-
νίας Δία Νάον
καὶ Δηώνα(ν)· ἦ οὐ-
κ ἐστὶ ἐξ αὐτοῦ
ΘΙ τὸ παιδάριον,
ὃ Ἀννύλα κυεῖ.

Gewöhnliche ionische Schrift, doch Ξ.

Der Form *Δηώνα* halber, welche auch in der vorigen Inschrift steht, hält *Pomtow* den Fragesteller wohl mit Recht für einen Ambrakioten — 3 ΔΗΩΝΑΣ: *Δηώναν Carapanos* und *Foucart.* — 5 ΠΑΙΛΑΡΙΟΝ. Im Anfange der Zeile sind die beiden Buchstaben ΘΙ von des Schreibers eigner Hand wieder durchstrichen — 6 *Ἀννύλα* Deminutivum zu *Ἄννα.*

Seite B.

Einzelne Buchstaben und Ligaturen in grösserer Schrift sind Reste von Namen oder Zahlzeichen.

---

3. Unbestimmter Herkunft.

1566 *Gurlitt* Archaeol.-epigraph. Mittheil. a. Oesterr. IV, 61 f. *Röhl* IGA. no. 332 = Imag. p. 60 no. 8. *Pomtow* no. 47. *Blass* Samml. no. 3226. Erhalten ist von Seite A der untere Rand, der rechte Rand bis auf eine kleine Beschädigung in der Mitte und vom oberen Rande ein kleines Mittelstück. Links verstümmelt.

Seite A.

[Ἐπικοινῆται . . . .]ασσχ .
[Δὶ καὶ Διώναι, τί]νι κα θεῶ-
[ν ἢ δαιμόνων ἢ ἡρ]ώων εὐχ[ό-]
[μενος καὶ θύων] ὑγιὴς εἴη.

Schrift: ε = ϐ, ϑ = ⊕, ω = O; für Iota und Sigma bereits I und Σ.

Z. 1 [*Ἀν*]*άσσχ*[*ετος*] *Pomtow.* Indessen ist auf der Abbildung von dem α nichts als \ und von dem χ nichts als ∧ zu erkennen, so dass *Blass* an der Richtigkeit der Lesung beider Zeichen zweifelt. — 2 Ergänzt von *Röhl* und *Pomtow.* — 3 und 4 ergänzte *Gurlitt* nach den Inschriften no. 1563 und 1582, vgl. auch no. 1585 B.

Wie das Zeichen ϐ beweist, ist der Fragesteller aus einer korinthischen Colonie gebürtig. Wenn Korkyra, das zunächst in Frage kommt, seine Heimat ist, so fällt die Inschrift in das Ende der Uebergangsperiode vom alten zum ionischen Alphabete. Die älteren korkyräischen Steine (*Röhl* no. 340—346), auf welchen sowohl ε wie η durch ϐ ausgedrückt wird, verwenden das Zeichen H für den spiritus asper, und selbst jüngere

(*Röhl* no. 346), auf welchen bereits ≤ für M und I für Σ eingeführt sind, halten hieran noch fest.

Seite B.

Von flotter Hand später Zeit (*Gurlitt*):

. . . . . ιατιον (der erste Buchstabe γ oder δ)
. . . . . ιχος.

Darüber von anderer früherer Hand ΝΑΧΗ . . . Δ.

B. Tarent.

1567 *Carapanos* pl. XXXV, 4 und XXXIV, 1 = I, 70. *Pomtow* no. 3. Die Zusammengehörigkeit beider Fragmente erkannte *Blass*. Breite der ganzen Inschrift 8,5 cm. Höhe 6,7 cm. Auf der rechten Seite fehlen 5—8 Buchstaben.

Θεό(ς)|. Τύχαι ἀγαθᾶι. [Ἐπερωτῆ]
ͱα πό|λις ͱα τῶν Ταραν[τίνων]
τὸν Δ|ία τὸν Νάϊον καὶ τ[ὰν Διώναν]
περὶ | παντυχίας καὶ π[ερὶ χωρίων,]
τὰ χ[η]ρῶι, καὶ περὶ τῶν [. . . . .

Gewöhnliche ionische Schrift.

Z. 1 ΘΕΟ∟. Die Lesung *Θεός* ist sicher, vgl. no. 1574, 1583, 1584 B, 1598. Die Reste des vierten Buchstabens sind zu Σ, nicht etwa zu Ε zu ergänzen. *Pomtow*'s Vermutung *θεο(ῖ)[ς]* entspricht weder der Ueberlieferung noch dem Sprachgebrauche der übrigen Inschriften. — 2 Das ͱ ist von *Blass* a. a. O. richtig als Hetha gedeutet worden. Wir kannten es bislang aus tarentinischen Münzen sowie aus den in Heraklea, der Tochterstadt Tarents, gefundenen Tafeln. — 3 „*παντυχία* dem bekannten *πανωλεθρία* ganz analog“ *Bursian*. — 4—5 Die von *Blass* vorgeschlagene Ergänzung *π[ῶς κά τι ἐν] τάχ[ει δ]ρῶι* kann, abgesehen von anderen Gründen, schon darum nicht richtig sein, weil zwischen *χ* und *ρ* nur ein einziger Buchstabe verloren gegangen ist. Die von *Carapanos* angedeuteten Reste desselben ¯ \ geben der Ergänzung keinen Anhaltspunkt. Ich lese: *π[ερὶ χωρίων], τὰ χ[η]ρῶι* „in Betreff der Ländereien, welche sie in ihrer Gewalt hat, beherrscht“. *χηρῶι* entspricht attischem *χειροῖ*. Das Verbum wird namentlich im Medium ganz gewöhnlich von der Beherrschung unterworfener Völker und Landschaften gebraucht. Die für *χ[η]ρῶι* vorausgesetzte Flexion kehrt in dem *πριῶι* der ersten Tafel von Heraklea wieder: *αἰ δέ τις κα . . . . . . ἢ τῶν δενδρέων τι κόπτηι ἢ θραύηι ἢ πριῶι κ. τ. λ.* Weitere Belege sind zu Samml. no. 3459 zusammengetragen.

Zeit der Abfassung: nach *Larfeld* und *Roberts* „Ende des 4. oder Anfang des 3. Jahrh."

C. Rhodos oder rhodische Colonie.

1568 *Carapanos* XXXVII, 4 = I, 78. *Pomtow* no. 17. Die auf beiden Seiten beschriebene Platte ist vollständig.

Seite A.

Sie enthält 2 Inschriften, von denen nur die nächstfolgende deutlich lesbar ist.

Inschrift a.

Τύχα ἀγαθά. Ἦ τυγχάνοιμί κα ἐμπορευόμενος
ὅπυς κα δοκῆι σύμφορον ἔμειν, καὶ ἄγων, τῆι κα δοκῆι,
ἅμα τᾶι τέχναι χρεύμενος.

Gewöhnliche Schrift.

„Ob die Handelsgeschäfte, welche ich neben meinem Handwerk zu treiben beabsichtige, erfolgreich sein werden" *Bursian.* – Z. 2 *ὅπυς* „wohin" war dorisch, vgl. Ammonius *περὶ διαφ. λέξ.* 121 *πῦς καὶ ποῖ καὶ πεῖ καὶ πῶ διαφέρει παρὰ τοῖς Δωριεῦσι· τὸ μὲν γὰρ πῦς καὶ ποῖ τὴν εἰς τόπον σημασίαν δηλοῖ . . . Σώφρων ὅταν „εἰς τόπον" θέλῃ εἰπεῖν, φησί· πῦς ἐς μυχὸν καταδύῃ; ἀντὶ εἰς τίνα μυχόν.* Von Grammatikern sind noch überliefert *ὗς* und *ἄλλυς*, vgl. *Ahrens*, De dial. Dor. 368. — *ἄγων* soll sich nach *Gomperz*, Arch.-epigr. Mitth. a. Oesterr. V, 134 auf das Verführen fremder Waaren beziehen. — Ueber die dorischen Localadverbia auf *-ηι* s. *Ahrens* De dial. Dor. 361 — *ἔμειν*: Die Endung *-μειν* für *-μεν* entstand auf Rhodos und wurde von hier aus auf die rhodischen Colonieen übertragen (z. B. nach Akragas Samml. no. 1340_8: *δόμειν*).

Inschrift b.

Dieselbe läuft zwischen den Zeilen der vorigen Inschrift. Nur die erste Zeile ist lesbar:

τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον (Α, Ν, Ω).

Von den 3 folgenden Zeilen sind nur versprengte, nicht zu deutende Buchstabenreste erhalten.

Endlich enthält diese Seite noch einige grössere Buchstaben, wahrscheinlich Abkürzungen für die Namen von Fragestellern: 1) ΡΚΝ 2) ΟΛΜΛ (= [*Π*]*ολ*[*έ*]*μα*[*ρχος*]? vgl. die Inschrift der Kehrseite) 3) Ein alleinstehendes Σ oder Μ 4) Χ˥ΙΙΙΙΟ und darüber ein Ν.

Seite B.

Wie die heliographische Abbildung auf pl. XL, 2 zeigt, ist diese Seite sehr arg mitgenommen. Zur Annahme einer absichtlichen Entstellung

der Buchstaben (*Pomtow* S. 328) liegt aber nicht der mindeste Grund vor. Die überflüssigen Linien, welche sich an einigen Buchstaben finden[1], sind teils zufällige Ritzen der Tafel, teils Reste einer anderen Inschrift. Trotz wiederholter sorgfältiger Prüfung ist es mir nicht gelungen, aus der heliographischen Abbildung eine sichere Lesung der Buchstaben zu erschliessen. Ich will deshalb die von *Carapanos-Foucart* gegebene Umschrift zu Grunde legen, muss aber bemerken, dass sie mir an mehr als einer Stelle nicht das Richtige zu treffen scheint.

Λ Λ Λ
ΘΕΟΩΤΥΧΑΙΑΓΑ/ΘΑΝ . . . . ΑΙΠΟΙΡΕ . . ΡΛΟΠΧ
ΛΙ . . . ƧΟΤΠΡΛΝ . . ΕΟΠ . . . ΤΙΑΓΑΘΟΝΤΑΣΓΥΝ
ΝΑΙΚΟΣΤΑΥΤΑΣΠΑΡΑΜΟ . . . ΜΟΝΕΝ.ΕΧΕΙΚΑΙΚΡΚ
ΝΩΝΝΚΗΤΕΝΙDΑΙ . ΝΕΡΟΝ . . . ΙΛ . .

Θεό(ς). Τύχα(ν) ἀγαθάν. [Ἐρωτ]ᾶι Πο(λ)έ[μα]ρ(χ)ο(ς) [τὸν] (Δ)ί[α τὸν Ν](ά)ο(ν καὶ) [τὰ]ν Δ(ιώ)ν[αν· αἴ] τι ἀγαθὸν τᾶς γυναικὸς ταύτας παραμό[νι]μον ἐν.έχει καὶ . . . . . .

Z. 1 und 2 von mir ergänzt. Die schräge dünne Linie hinter dem dritten Α in *ἀγαθάν*, welche Pomtow zur Lesung *τύχαι ἀγαθᾶι* veranlasste, rührt sicher nicht vom Schreiber dieser Inschrift her. Ist [*ἐρωτ*]*ᾶι* richtig gelesen, so war der Fragesteller kein Dorer. Hinter [*ἐρωτ*]*ᾶι* vermutet *Pomtow πό(τ)ερ(α)*. Das geht nicht an, weil der Name des Fragenden zunächst folgen muss. — 3 *παραμό*[*νι*]*μον Bursian.* Zwischen Ο und Μ sind allerdings wahrscheinlich nur 2 Buchstaben ausgefallen.

Ausser einzelnen deutlich erkennbaren Buchstaben einer anderen Inschrift enthält diese Seite noch die vom *γραμματεύς* herrührenden Vermerke ΑΓ (oder ΑΤ) und ΙΒΕ, ferner in der Mitte ein grosses Ε.

D. Unbestimmter Herkunft.

Die meisten der folgenden Tafeln stammen sicher aus Nordgriechenland, speciell aus Epirus. Das beweist in vielen Fällen schon der Gegenstand der Anfragen. Da eine genauere Scheidung derselben nach ihrer Heimat unmöglich ist, so habe ich sie, so gut es gieng, dem Alter nach geordnet.

1569 *Carapanos* pl. XXXVI, 4 = I, 75. 76. *Pomtow* no. 6 und 14. An der linken und rechten Seite gebrochen, oben und unten wahrscheinlich vollständig. Auf beiden Seiten beschrieben.

Seite A.

[Θεός. Τύχαν ἀγ]αθάν. Πότερα τυνχ[άνοιμι τὰν]
[νεωστὶ οἰκοδο](μι)ητὰν ἢ ἄλλαν οἴκησ[ιν ἔχων].

Schrift: noch Ε für *η*.

Von dem ersten Buchstaben in Z. 2 ist nur ᒣ erhalten. *Pomtow* schlug 2 Ergänzungen vor: entweder τυγχ[άνοιμι ἄμεινον πράσσω](ν) ἦ τὰν ἦ ἄλλαν] oder [πράσσων] (τ)ή(ν)αν ἦ ἄλλαν. — Die Ergänzung des Particips πράσσων ist gegen den Sprachgebrauch der übrigen Inschriften, in denen πράσσειν stets als verbum finitum erscheint. τυγχάνοιμι steht vielmehr — genau wie in no. 1568$_1$ — absolut und bedeutet „Glück haben“. Das zu ergänzende Participium enthielt die Bedingung. — Lesen wir mit *Pomtow* ἦ τὰν, so werden wir zu der sehr unwahrscheinlichen Vermutung gezwungen, dass der Artikel in demonstrativer Bedeutung gebraucht sei. Lesen wir (τ)ή(ν)αν, so müssen wir 2 Buchstaben ändern. In keinem der beiden Fälle aber ergibt sich ein befriedigender Sinn, da die Bezeichnung „dieses Haus“ unverständlich ist. — Das am Anfange von Z. 2 erhaltene Zeichen lässt sich am einfachsten und natürlichsten zu M ergänzen. Zur Verbindung οἰκοδομεῖν οἴκησιν vgl. z. B. Plato de re publ. II. 372 A οἰκοδομησάμενοι οἰκίας, Herod. II, 121 οἰκοδομέεσθαι οἴκημα λίθινον. Das Participium οἰκοδομητός z. B. Strabo III, 155 καθέδρας οἰκοδομητάς. Man könnte auch an [νεοδ]μητάν oder [νεοδο]μητάν denken, doch sind diese beiden Worte nur poetisch.

Zeit: wegen des E = η vielleicht noch ins 5. Jahrh. zu setzen.

Auf derselben Seite stehn in kleineren und feineren Buchstaben die Reste von zwei anderen Inschriften:

a. Zwischen ΓΟΤ und ΕΑΛ mit gleicher Richtung der Buchstaben: ΟΓΙΟΝ.

b. Unter den beiden obigen Zeilen mit entgegengesetzt gerichteten Buchstaben:

ΓΙ Ͱ Τ ΝΟ Ρ
ꟷΙ ΙΛΕΗΜΑΤ . . . ΜΟΙΛΙΗΣΑ . . Ι

Z. 2 sicher (δ)εήματ[α] zu lesen, welches in no. 1582*b* wiederkehrt.

Seite B.

Λυσίας Δαμολ(ά)[ω περὶ τοῦ . . . . .
Πασία σάμα[τος . . . .
αἰ πόμπα τιὰ [. . . . .

Gewöhnliche Schrift.

Z. 1 ΜΟΛΛ. — 2 *Πασίας Ἀμα Pomtow*. Nach meiner Lesung würden wir etwa zu ergänzen haben: „Lysias, der Sohn des Damolaos [fragt an in Betreff] des Grabes des Pasias . . . ., ob irgend ein öffentlicher Aufzug [dorthin stattfinden soll]“. — 3 Dass es (wahrscheinlich im nordachäischen, d. h. thessalisch-äolischen Dialekte) neben τις, τι ein τιος, τια, τιον gab, wird bewiesen: a) durch den homerischen Instrumentalis τίη „warum“, der sich zu τίο- verhält, wie τῇ zu το- u. a. b) Durch τίοι Sappho 104, τίοισιν Sappho 168. Irrtümlich leitet *Meister* Dial. I, 169 die letzteren Formen aus τέῳ, τέοισιν ab. Im äolischen Dialekte ist ε vor

Vokalen nicht in *ι* verwandelt worden. Dass die äolischen Stoffadjektive auf -*ιος* wie *χρύσιος* nicht aus älteren Formen auf -*εος* hervorgegangen sind, sondern dass -*ιος* die Kurzform des Suffixes -*ειος* ist, zeigt *Fick* Ilias 551.

1570 *Carapanos* pl. XXXVIII, 6 = I, 82. *Pomtow* no. 7. Die Tafel scheint nur an der linken Seite verstümmelt zu sein.

ΕΑΛΛΑΝΜΑΣΤΕΙΕΙ . . . *ἢ ἄλλαν μαστε(ύ)ηι.*

Bursian und *Pomtow* lesen übereinstimmend: *ἢ ἄλλαν μαστείει* (für *μαστεύει*) „oder (ob er) eine andere (nämlich Wohnung) suchen soll." Jedenfalls wird dann der Conjunctiv *μαστείηι* gefordert, an welchen auch *Pomtow* bereits dachte. Ob *μαστείηι* wirklich eine dialektische Nebenform von *μαστεύηι* war oder nur für *μαστεύηι* verschrieben, resp. von *Carapanos* und *Foucart* verlesen ist, bleibt dahingestellt.

Das Ε = *η* weist die Inschrift vielleicht noch ins 5. Jahrh.

1571 *Carapanos* pl. XXXV, 6 = I, 74. *Pomtow* no. 27. Auf allen Seiten Bruch.

ΣΤΕΥΟΝΤΙΤΙΑ . . ΛΘΕ

In der Lücke ist nur für Einen Buchstaben Platz, so dass bereits *Carapanos* und *Foucart* richtig (*ἀ*)[*λ*](*α*)*θέ*[*ς*] vermutet haben. *Pomtow* ergänzt: [*ἐπικοινῶνται οἱ δεῖνες, ἦ πι*]*στεύοντί τι ἀλαθέ*[*ς τούτων τῶν λόγων ἔμειν*]. Wir müssen in diesem Falle jedenfalls den Conjunctiv *πιστεύωντι* lesen, da der Indikativ nicht „ob sie glauben sollen" bedeuten kann. Ebenso nahe liegt aber die andere Ergänzung: [*ἐρωτῇ ὁ δεῖνα· ἦ ἄμεινον καὶ λώϊον αὐτῶι εἴη πι*]*στεύοντι τι ἀλαθέ*[*ς . . . .*] .

1572 *Carapanos* pl. XXXVII, 5. *Pomtow* no. 32. Die Tafel scheint nur an der rechten Seite verstümmelt zu sein. Die Schrift muss arg gelitten haben, da die folgende nach *Carapanos-Foucart* gegebene Abbildung zahlreiche Lesefehler aufweist.

ΚΑΙΠΑΝ ΟΑΙΑΝΤΙΚΑΘΥΣΑΣ
ΝΘΗΣ ΑΙΘΕΜΑ
ΝΟΙΤΟΣ
ΘΕΟΣΤΟΓΕ
ΝΓΒΕΛ ΙΟΝΠΡΑΣ . . ΕΙ
ΚΑΑΡΕΕΙΤΑΜΕ Ν
ΑΠΕΡΙΤ . ΝΙΑΣ . . . . ΣΥΝ
ΚΑΤΑΠ ΕΙΠΡΑΑΣΣΟΙ

Diese 8 Zeilen bilden vermutlich 3, sicher aber 2 verschiedene Inschriften:

a. Zeile 1—5.

1 [*Ἐρωτῇ ὁ δεῖνα τὸν Δία Νάον*] *καὶ* (*τ*)*ὰν* [*Δι*](*ώ*)(*ν*)*αν· τί κα θύσας*

2—4 Nicht sicher zu deuten.

5 . . . . *κ*](*αὶ*) *βέλ*[*τ*]*ιον πράσ*[*σ*]*ει.*

Z. 1 Ergänzt und emendiert von *Pomtow*. — 2 *Pomtow*'s Vermutung [*Κλεά*]*νθης· αἰ θεμα* ist unrichtig, weil die Frage bereits in Z. 1 beginnt. Man könnte an *νοῆσαι* denken, doch scheint zwischen Σ und Α ein Buchstabe ausgefallen zu sein. — Zeile 3 bildete wahrscheinlich den Abschluss der ersten Inschrift und die Zeilen 4—5 enthalten eine neue Anfrage. — 4 *θεὸς τὸ γέ*[*νος*] oder *γε*[*νόμενον*] *Pomtow*. Schwerlich richtig. — 5 Dass ΝΓ für ΑΙ verlesen ist, unterliegt keinem Zweifel.

b. Zeile 6—8.

[*Θεός. τύχαν ἀ*](*γ*)*α*(*θ*)*ά*(*ν*). *Ἐ*(*ρω*)*τᾷ Μέν-*
[*ων Δία Νάον καὶ Διώνα*](*ν*) *περὶ* (*γ*)[*ε*]*ν*[*ε*]*ᾶς·* [*αἴ κα*] *συν-*
[*οικέων . . . . αι λώϊον*] *κα*(*ὶ*) *ἄ*(*μ*)[*εινο*](*ν*) *πρ*⟨*α*⟩*άσσοι.*

Da gerade über den Zeilen 6 und 7 eine andere Inschrift (no. *c*, s. unten) läuft, so ist eine Entstellung der ursprünglichen Buchstaben leicht zu erklären. Wenn ich in Zeile 6 *ἐ*(*ρω*)*τᾷ* richtig vermutet habe, so ist der Fragesteller ein Thessaler. Die Zeilen 7 und 8 sind von mir ergänzt und emendiert. Da über dem *ι* in *πραάσσοι* die Abbildung noch eines feines Μ bietet, so liest *Pomtow* — vielleicht mit Recht — *πραάσσοιμ*[*ι*]. Der Schreiber wäre in diesem Falle mit dem Raume nicht ausgekommen und hätte ΜΙ deshalb über *πραάσσοι* gesetzt.

c.

Ueber Zeile 6 und 7 laufen — umgekehrt stehend — in doppelt so grosser Schrift die Buchstaben:

ΔΙΟΝΕΘΥΗΝ

Pomtow und *Robert* (Hermes XVIII, 467) fassen dieselben als Antwort des Gottes auf eine Frage: *τίνι κα θεῶν ἢ ἡρώων θύων καὶ εὐχόμενος κ. τ. λ.* und lesen:

Διώνη(*ι*) *θύην.*

Seltsamer Weise haben beide nicht gesehen, dass diese Deutung aus sprachlichen Gründen unmöglich ist: 1) *Διώνη*(*ι*) ist eine ionische, *θύην* dagegen eine dorische Form. Dass die Priester in Dodona keinen dorisch-ionischen Mischdialekt redeten, braucht kaum gesagt zu werden. 2) Zwischen Ε und Θ ist nicht der mindeste überflüssige Raum, so dass ein Ι niemals dort gestanden hat. Nun lässt sich aber der Abfall des *ι* im Dative auf einer dorischen oder ionischen Inschrift, welche *ω* mit Ο und *η* mit Ε bezeichnet, nicht belegen. —

Die einzig mögliche Deutung, welche ich finde, ist folgende: Da sämmtliche Nord-Dorer den Dativ durch den Locativ ersetzten, so musste zu *Διώνα* der Dativ *Διώνᾱι* heissen. Dieses *αι* nun wurde bei einem dorischen Stamme, der zweifellos ursprünglich in Nordepirus sass, nämlich bei den Boeotern (vgl. Verf. de mixt. Graec. ling. dial. 34), in langes *ē* verwandelt. Ist dieser gleicher Process vielleicht auch in unserer Inschrift anzunehmen, steht ΔΙΟΝΕ für ΔΙΟΝΑΙ? Dass man in *ϑύην* den unechten langen *ē*-Laut durch Η, in ΔΙΟΝΕ aber durch Ε bezeichnete, würde sich aus der Grundverschiedenheit beider Laute erklären.

d.

Von derselben Hand laufen genau vertikal zu den vorigen Inschriften quer über die Mitte der Tafel die Buchstaben

ΔΙΟΝΥΣΙ

welche *Robert* richtig zu dem Namen des Fragestellers: *Διονύσι[ος]* (oder ähnl.) ergänzt hat.

1573 *Carapanos* pl. XXXVII, 1 = I, 77. *Pomtow* no. 19. Die Inschrift ist vollständig.

Ἦ αὐτὸς πεπαμένος τὰν ἐ(μ) πόλι οἰκίαν καὶ τὸ χωρί-
ον βέλτιομ μοι κ' εἴη καὶ πολυωφελέ(σ)τε(ρ)ον.

Gewöhnliche Schrift, doch Σ.

Z. 1 Zur Schreibung ΕΠΟΛΙ vgl. u. a. ΕΜΑΝΤΙΝΕΑΙ = *ἐ(μ) Μαντινέαι* Samml. no. 1200_2, böot. ΕΠΑΣΙΝ = *ἐ(μ)πασιν* 492_{10}, 719_{18}, aus Siphne ΝΥΦΕΟΝ = *νύ(μ)φεων* IGA. no. 399. *Blass* freilich vermutet (Rhein. Mus. XXXIV, 160), dass das *μ* durch ein Versehen des Schreibers ausgelassen sei. — 2 ΠΟΛΥΩΦΕΛΕΤΕΟΝ: *πολυωφελέ(σ)τε(ρ)ον* *Blass* a. a. O.

Die Rückseite enthält in grossen Zügen:

ΕΠΙ . ΛΑΤΙΣ

Ich vermute darin den Namen des Fragestellers und ergänze: *Ἐπί-[κ](ρ)ατις.* Die Deutungen, welche *Carapanos-Foucart* (*ἐπὶ [ὅ]λα τις*) und *Pomtow* (*ἐπὶ*, Inhalt der Frage, *τις*) den Buchstaben gegeben haben, sind verfehlt.

1574 *Carapanos* pl. XXXV, 5. *Pomtow* no. 42. Auf beiden Seiten beschrieben. Nach Inschrift A zu schliessen, ist die Tafel nur unten und an der rechten Seite (der linken von Inschrift B) verstümmelt.

Seite A.

Θεός. Τύχα [ἀγαθά. Ἐρωτῇ ὁ δεῖνα Δία Νάον]
καὶ Διών[αν· ἦ ἐστι αὐτῶι . . . . ἄ-]
μεινον [καὶ βέλτιον . . . .

Schrift: gewöhnliches Alphabet.

Seite B.

. . . . . . αθοιμαν
. . . . οἰκεῖν ἢ

Schriftcharakter wie vorhin.

Die Buchstaben sind alle deutlich. Ist in Z. 1 vielleicht [ὦ ἀ]γαθοὶ μάν[τιες] zu ergänzen? Derartige Anreden scheinen besonders die Attiker geliebt zu haben, vgl. no. 1596, 1597.

Ueber und zwischen diesen beiden Zeilen stehn ausserdem noch in feiner Schrift die Buchstaben:

TTA
ΔΙΑΤ
ΙΝΟΝΕ . ΗΜΕΝ

2 [τὸν] Δία τ[ὸν Νάϊον]. — 3 [ἄμε]ινον ε[ἴ]η μέν[οντι] - -

1575 *Carapanos* pl. XXXV, 2 = I, 73. *Pomtow* no. 10. Auf beiden Seiten beschrieben. Das erhaltene Stück ist nur die Hälfte der ursprünglichen Tafel.

Seite A.

Die Inschrift, welche nur den oberen Teil des Täfelchens füllt, ist in sehr kleinen Buchstaben abgefasst. Dass gerade die Hälfte derselben an der linken Seite weggebrochen ist, wird durch die ziemlich sichere Ergänzung der Z. 3 bewiesen.

[Θεός. Τύχαν ἀγαθάν. Τῶι Δὶ τῶι Νάϊ]ωι καὶ τᾶι Διώναι Σωκράτης ἐπικοι-
[νῆται, ἢ . . . .] ἐργαζόμενος λώϊον καὶ ἄμεινον
[πράσσοι καὶ νῦν καὶ τοῦ εἰσιόντ]ος καὶ αὐτῶι καὶ γενεᾶι.

Gewöhnliche Schrift, doch M.

Z 2. 3 Die von *Robert* (Hermes XVIII, 467) vorgeschlagene Ergänzung: ἐπικοι[νῆται, πότερον ναυκλαρῶν ἢ γᾶν] ἐργαζόμενος λώϊον καὶ ἄμεινον [πράξει ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σώστρατ]ος καὶ αὐτῶι καὶ γενεᾶι ist sehr unwahrscheinlich, da jeder Grund dafür fehlt, weshalb der erwachsene Sohn nicht selbst das Orakel befragt, sondern seinen Vater damit beauftragt. — Nach dem Sprachgebrauche der übrigen Anfragen habe ich Z. 3 vielmehr eine Zeitbestimmung ergänzt, vgl. no. 1582: καὶ αὐτοὶ καὶ ἁ οἴκησις καὶ νῦν καὶ ἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, und no. 1589 ἐπὶ ταυτὶ ἢ τοῦ εἰσιόντος. — Natürlich könnte man auch an eine Doppelfrage denken und etwa ergänzen [πράσσοι ἢ ἐμπορευόμεν]ος, vgl. no. 1568.

Seite B. (rechts vollständig).

. . . . . . ΙΟΙ · καὶ ΑΜΑΤΙ λέγομες
. . . . . ΜΕΣ γνᾶμεν τὸ ἀλαθές.

Z. 1 ἅμα τί *Carapanos-Foucart*, ἄματι *Robert* (Hermes XVIII, 467). — 2 [ἅ]μές *Carapanos-Foucart*, [δίδο]μες *Robert* a. a. O. — γνῶμεν ein inf. aoristi, wahrscheinlich abhängig von der voraufgehenden Verbalform.

Unmittelbar über der ersten Zeile stehn in feiner und kleinerer Schrift die Buchstaben

ΙΛΙΔΙΙΚΑΙΔΙ

von *Carapanos-Foucart* zu [ἐπικοινῶν](τα)ι Διὶ καὶ Δι[ώναι] ergänzt. Dass dieselben mit den obigen beiden Zeilen zu verbinden sind, ist mir sehr unwahrscheinlich.

1576 *Gurlitt*, Archaeol.-epigr. Mittheil. aus Oesterr. IV, 61. *Pomtow* no. 48. Die folgenden 4 — sämmtlich ungefähr 1 cm. hohen — Bleistreifen sind an Herrn *Trau* in Wien als zusammengehörig verkauft worden. Indessen ist es bis jetzt nicht gelungen, die Buchstaben sicher zu deuten und einen zusammenhängenden Sinn zu gewinnen. Die Reihenfolge, in welcher *Benndorf* und *Gurlitt* die Streifen verbinden, kann — trotz des „evidenten Aneinanderpassens" — nicht richtig sein, vgl. die Bemerk. zu II. — Die Streifen I und II sind auf beiden Seiten beschrieben, auf der einen sogar von mehreren verschiedenen Händen. Zwei derselben sollen nach *Gurlitt* sowohl auf I wie auf II zu erkennen sein.

I

Seite *a*. Länge ca. 5,2 cm.

.ΥΥιΛΠΕΡΑΡ

Das letzte Zeichen fasst Gurlitt als Γ: „die Schlinge nur zufällige Verletzung".

Seite *b*. 3 Hände:

1. ΟΠΕΡΓΕΝΕΑ = πὲρ γενεᾶ[ς]
2. Quer darüber, gröss. Buchst.: ΚΑΤΑ
3. Darunter, sehr klein: ΤΙΟΙΘΕΙΟΣ

II.

Seite *a*. Länge ca. 5,1 cm.

|ΝΑΙΗΑΥΤ▨C . .

Seite *b*. 4 Hände:

1. Kräftig, breit, mittelgross: ΓΕΡ
2. Dieselbe Hand, wie I,*b*, 1: ΣΑ . . . . ΑΓ
3. Dieselbe Hand, wie I,*b*, 2: ΤΡΑ
4. Dieselbe Hand, wie I,*b*, 3: ΘΕΝ

Die Seite II*a* soll nach *Gurlitt* und *Benndorf* unmittelbar an I*a* anschliessen. Beide haben aber ebenso wenig wie *Pomtow* den Sinn der auf II*a* überlieferten Buchstaben erkannt. Dieselben sind nach den übrigen Tafeln mit Sicherheit so zu ergänzen: [ἐπικοινῆται ὁ δεῖνα Διὶ καὶ Διώ]ναι. ἦ αὐτ[ῶι λώϊον καὶ ἄμεινόν ἐστι] κτλ. Damit wird eine Verbindung von I*a* mit II*a* unmöglich gemacht.

Die Seite II*b* enthält ausser den angeführten noch eine Reihe unsicherer Zeichen, vgl. *Gurlitt* S. 63—64. Auf eine Lesung ist zu verzichten.

III.

Länge ca. 5,6 cm. 2 Hände:

1 AΣ. Das Σ ist von dem Γ der zweiten Hand umschlossen.
2 ⁻ΓΗΚΛΕΑΡΧΟΝΕ = [ἐ]πὶ Κλέαρχον *Gurlitt.* Zusammenhang mit II*b* nicht gesichert.

IV.

Länge ca. 2,1 cm.

ΣΤΟΓ. *Gurlitt* verbindet IV mit III: ἐ|ς τὸ π . . . . .

1577 *Carapanos* XL, 3. Dieses Täfelchen ist nur in heliographischer Abbildung gegeben. Die Entzifferung haben weder *Carapanos-Foucart* noch *Pomtow* versucht. Doch lassen sich wenigstens einige für den Dialekt besonders wichtige Worte lesen. Die Tafel ist in der Mitte geknickt und an beiden Seiten unvollständig. Auf jede ihrer Hälften ist ein kleineres Bleifragment aufgedrückt, welches die darunter liegende Inschrift der Tafel verdeckt (genau so wie no. 1597). Auf dem linken Fragmente sind einige Buchstaben deutlich zu erkennen. Ob die Fragmente Teile der Tafel bildeten (wie in no. 1597), lässt sich nicht entscheiden.

a. Inschrift der Tafel.

Sie beginnt 2 cm. unterhalb des oberen Randes:

ΑΝ . ΓΑΘ\Ν||. Τ . ᵀΗ . . . .
ΥΓ Ι Ε . . . Α . Σ||Τ . ΦΙΗΛ

Z. 1 [τύχ]αν [ἀ]γαθάν. [Ἐ](ρ)[ω]τῆ . . . . 2 ὑγιε[ίας].

b. Inschrift des Fragmentes.

1 ΟΣᴬΝ [θε]ός?
2 ΚΑΤΤΑΝ κα(ὶ) τὰν [Διώναν]
3 Ν . ΑΙΑΥΤ [γε]ν[ε]ᾶι αὐτ[οῦ], vgl. no. 1579, 1597.
4 ΝΕΓ [εἰς τὸ]ν ἔπ[ειτα χρόνον] vgl. no. 1564.

Jedenfalls geht aus diesen geringen Resten hervor, dass das aufgedrückte Bleifragment ebenso wenig, wie in no. 1597, die Antwort des Gottes auf die Frage der Tafel enthielt.

1578 *Carapanos* pl. XXXVIII, 2 = I, 80. Auf Tafel XL, 1 heliographisch abgebildet. *Pomtow* no. 21. Die Tafel ist rechts und unten vollständig, an den beiden anderen Seiten gebrochen. Dass an der linken Seite 10—12 Buchstaben in jeder Zeile fehlen, wird durch die sicheren Ergänzungen von Z. 4. 6. 7 bewiesen. Das erhaltene Stück zählt in jeder

Zeile 22—24 Buchstaben, also doppelt so viel. Mitten durch dasselbe läuft aber eine senkrechte Bruchlinie, welche die Buchstaben jeder Zeile in zwei gleiche Hälften zu je 10—12 teilt. Hieraus folgt, dass die ursprüngliche Tafel in 3 gleiche Teile gefaltet war, von denen der linke später in der Linie des Knickes abgebrochen wurde.

[Θεός. Τύχα ἀγαθά. Ἐπικοινῆται Σωκράτης]
[τῶι Διὶ Νάωι καὶ τᾶι Διώναι περὶ τᾶς τοῦ]
[θεοῦ ὑποκρί]σιος καὶ τῶν σαμήων, τὰν Ἀρ(ι)σ-
[τόλαος οὐκ ἐ]σαμάνατο οὐδ' ἐπανέθετο· αἰ Σ-
[ωσίας ἐλθὼν ἐ]ς Δωδώναν περὶ τοῦ πινακίου
[τὸν Ἀριστό]λαον ἐκελήσατο οὐδὲ τεχνᾶ-
[σθαι σαμῆα οὐδ]ὲ γραφθῆμεν καὶ σαμανθῆμεν.

Gewöhnliche Schrift.

Ein Lesungsversuch war bislang nicht gemacht. Die von mir vorgeschlagenen Ergänzungen dürften in der Hauptsache das Richtige treffen. Es handelt sich um ein Schriftstück (wahrscheinlich um eine Orakelantwort), welches ein gewisser Aristolaos nicht mit Siegeln versehen hatte. Der Empfänger desselben fragt deshalb beim Gotte an „in Betreff der Antwort und der Siegel, welche (nämlich die Antwort) Aristolaos nicht mit Siegeln versehen und welche (nämlich die Siegel) er nicht daran gelegt hat: ob [Sosias sich] des Täfelchens wegen nach Dodona [auf den Weg machte und dem Aristo]laos den Befehl gab, er solle nicht einmal [die Siegel] verfertigen, [geschweige denn] (die Tafel mit ihnen) zeichnen und versiegeln."

Z. 1 *ὑπόκρισις* wird in der Bedeutung „Orakelantwort" von Herodot I, 90 gebraucht: *τῶν χρηστηρίων τὰς ὑποκρίσιας*. Ueber *σαμήων* für *σαμείων* vgl. *Ahrens* De dial. Dor. 164, *Blass* Ausspr.[3] 59. — Der Abbildung nach scheint am Ende der Zeile allerdings ΑΡΥΣ zu stehen. *Pomtow*'s Lesung *Ἀρύστας* kann nicht richtig sein, weil in Z. 6 als zweites Element des gleichen Namens *-λαον* erhalten ist. — 2 Zu *ἐπανέθετο* ist als Objekt *τὰ* (scl. *σαμῆα*) zu ergänzen. — 6 Der Aorist *ἐκελησάμην* scheint speciell den Dorern eigentümlich gewesen zu sein. Er ist überliefert bei Pindar Ol. XIII 113, Isthm. V 54, und bei Epicharm (Athenaeus VII 282 D). Das *οὐδέ* (statt des zu erwartenden *μηδέ*) rechtfertigt sich dadurch, dass es nicht zum ganzen Satze, sondern ausschliesslich zu *τεχνᾶσθαι* gehört und dieses besonders hervorhebt, vgl. Demosth. IX 48 *ὥστ' οὐδὲ χρημάτων ὠνεῖσθαι παρ' οὐδενὸς οὐδέν*. Isaeus III 47 *οὐδ' ἐὰν οὐδὲ μίαν τῶν ψήφων μεταλάβωσιν*. — 7 Das ΕΝ von *σαμανθῆμεν* ist — des Raummangels halber — unmittelbar unter ΗΜ geschrieben. Als Subjekt zu *γραφθῆμεν* und *σαμανθῆμεν* ist *ὑπόκρισιν* oder *πινάκιον* zu ergänzen. Die aktive Construction (*Ἀριστόλαον τεχνᾶσθαι*) geht in die passive (*γραφθῆμεν* scl. *πινάκιον ὑπὸ Ἀριστολάου*) über. — Zu *γραφθῆμεν* „beschrieben, gezeichnet werden" ist der Accusativ des Inhaltes *σαμῆα* zu ergänzen, vgl. Plato, Legg. IX 854 D

ἐν τῷ προσώπῳ καὶ ταῖς χερσὶ γραφεὶς τὴν συμφοράν „nachdem ihm sein Frevel auf das Gesicht und die Hände geschrieben ist".

1579 *Carapanos* pl. XXXV, 3 = I, 74. *Pomtow* no. 20. Auf der Rückseite steht die jüngere Inschrift no. 1589. Oberhalb der folgenden Inschrift bleibt ein freier Rand von ca. 1 cm. Breite, unterhalb derselben ein solcher von ca. $1^1/_2$ cm. Breite. An der rechten Seite sind Tafel und Inschrift vollständig. An der linken Seite fehlen in jeder Zeile ungefähr 25 Buchstaben, wie die ziemlich sichere Ergänzung von Z. 3 beweist. Es ist also nur $^1/_3$ der ursprünglichen Tafel erhalten. Dieses Drittel war bereits abgebrochen, als es die bedeutend jüngere Inschrift der Rückseite aufnahm. Denn diese ist vollständig. Der Schreiber derselben kehrte das Fragment um und benutzte die ursprüngliche Querseite der Tafel als Längsseite.

[Τύχα ἀγαθά. Ἔδοξε Ἀρισιέαι τοῦ] Διὸς τοῦ Νά-
[ου καὶ τᾶς Διώνας μαντείωι χρ]ήσασθαι, εἰ μὴ
[λώϊον καὶ ἄμεινον εἴη καὶ αὐτ]ῶι καὶ τᾶι οἰκήσει
[. . . . . πα]τέρα Φιλόταν καὶ
[. . . . . Ἰφι]γένειαν καὶ ΘΗ
[. . . . .] ὁ πατὴρ ἐν παν-
[τι χρόνωι . . . .]ν γενέσθαι τῶ
[. . . . .]μεν, ὅτι ϹΕΛ . .

Gewöhnliches Alphabet.

Die Zeilen 1—3 von mir ergänzt, vgl. Herodot III 57 *ἐχρέοντο τῷ χρηστηρίῳ, εἰ αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ οἷά τέ ἐστι πολλὸν χρόνον παραμένειν.* Die Dorer sagten *χρέομαι* für das attische *χράομαι*, vgl. *Ahrens* De dial. Dor. 311. — 3 [αὐτ]ῶι bereits *Carapanos-Foucart*, vgl. no. 1582 *καὶ αὐτοὶ καὶ ἁ οἴκησις.* — 4 [πα]τέρα *Pomtow.* Am Anfang der Zeile kann eine Zeitbestimmung, etwa *καὶ νῦν καὶ τοῦ εἰσιόντος,* gestanden haben. — 5 [ματέρα Ἰφι]γένειαν καὶ ϑ(υ)[γατέρα] *Pomtow.* — 6 *ἐν παν[τὶ χρόνωι]* „von jeher" von mir ergänzt, vgl. *ἐν παντὶ χρόνῳ* Pind. Olymp. VI 59, *ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ* Her. IX 27. — 8 ὅτι (ϑ)έλ[οι]?

1580 *Carapanos* pl. XXXVI, 6 = I, 17. *Pomtow* no. 18. In der Mitte wagerecht durchbrochen.

Ἦ συμπείϑον[τι]
αὐτῶι ὑπὲρ [το-]
ῦ πράγματος, ὅ[ν-]
τινά κα τρόπο[ν
[φα]ίν[η]ται (δ)[ό-]
κιμον, βέλτιο[ν]
καὶ ἄμεινον
Πυστακίωνι (ἐ)-
σσεῖται.

Gewöhnliche Schrift.

„Ob es für ihn, nämlich den Pystakion, besser und vorteilhafter sein werde, wenn er für das Unternehmen Propaganda mache, auf welche Weise immer es ihm passend erscheinen werde.“ — 5 . . 'NΛTAIA: von mir zu [*φα*]*ίν*[*η*]*ται δόκιμον* (= *δοκῇ, δεδογμένον ᾖ*) ergänzt. In der Lücke zwischen N und T hätten freilich — der Abbildung nach — 2 Buchstaben Platz. — 8 Das Γ, obwohl auf der Abbildung feiner als die übrigen Zeichen, scheint sicher zu stehn. Zu dem Namen vgl. *Πύστακις* aus Kephallene CIG. II Add.. 1930 *f*, 5, *Πύστακος* aus Daulis *Wesch.-Fouc.* 304_{22}. *Πυστίλος* Thuk. VI 4. — IΩN Ƹ: die Aenderung des Ƹ in E fordert der Zusammenhang. — 9 ƸƸEITAI: der untere Strich der beiden Sigma weggebrochen.

1581 *Carapanos* pl. XXXVII, 7. *Pomtow* no. 34. Die Tafel ist nur auf einer Seite, aber zwei Mal beschrieben. Die linke obere Ecke fehlt. Sonst sind der obere und untere Rand unversehrt erhalten; der linke ist zwar beschädigt, doch scheinen Buchstaben nicht untergegangen zu sein. Wie die sichere Ergänzung der zweiten Zeile beider Inschriften beweist, fehlt auf der rechten Seite genau die Hälfte der Tafel (11—13 Buchstaben), woraus hervorgeht, dass dieselbe in der Mitte eingeknickt war.

[Θεός. Ἐπι]κοινῆ[ται Θέμις τῶι]
[Διὶ τῶ]ι Ναΐωι κ[αὶ τᾶι Διώναι· ἦ]
κα (λ)ώ(ϊ)ο(ν) Θέμι ἔ(σ)[ται καὶ ἄμεινον,]
τὸ ἀνώγεον, τ[ὸ ἔδωκε Ἀριστοφ-]
άντωι, ἀπ(ο)δ[όμεν . . . Zeitbestimmung]
. ., *(ὕ)στερον δ[ὲ μή].*

Gewöhnliches Alphabet.

Carapanos-Foucart und *Pomtow* haben auf eine Lesung und Ergänzung verzichtet. Die von mir vorgeschlagene wird im wesentlichen das Richtige treffen. Ich übersetze: „Themis fragt beim Gotte an, ob es für sie besser und vorteilhafter sein werde, wenn das obere Stockwerk, welches sie dem Aristophantos vermietet habe, ihr von demselben (nach Ablauf einer gewissen Frist), aber nicht später, zurückgegeben werde.“ Aristophantos scheint also um eine Verlängerung des Mietcontractes gebeten zu haben, und Themis fragt den Gott, ob sie darauf eingehn solle. — Uebrigens lässt sich *Θέμις* auch als Mannesname deuten.

Z. 3 KANAIΘEMIEA: unter dem N steht ein kleines vollkommen deutliches Ω, unter dem darauf folgenden A ein kleines O. Dass diese Buchstaben zu einer anderen Inschrift gehören, ist ausgeschlossen, da ihre Kleinheit in keinem Verhältnisse zur Grösse der Tafel stehn würde und da sich ausser der vollständig deutlich erhaltenen zweiten Inschrift nicht die geringste Spur anderer Aufzeichnungen nachweisen lässt. Ich vermute deshalb, dass diese beiden Buchstaben Ω und O vom Schreiber ursprünglich vergessen und später nachgetragen sind. In gleicher Weise hat sich der Schreiber in no. 1596 verbessert, wo ΔΔONAIOI geschrieben und ein kleines Ω unterhalb der beiden *δ* nachgetragen ist. Aus dieser Erklärung

ergibt sich nun auch die Emendation der von *Carapanos-Foucart* offenbar verlesenen Buchstaben ΝΑΙ: auf der Tafel steht ΛΙΝ, welches zusammen mit den beiden unter Λ und Ν nachgetragenen Buchstaben Ω und Ο das gewöhnliche *λώϊον* ergibt. — 4 *ἀνώγεον*: in der Bedeutung „oberes Stockwerk" gebrauchen *ἀνώγαιον* (sic!) Xenoph. anab. V, 4, 29. Evang. Marc. 14, 15. Luc. 22, 12. An den beiden letzten Stellen schwanken die Handschriften zwischen *ἀνώγεον* und *ἀνώγαιον*. Der Dativ *ἀνωγέοις* in der specielleren Bedeutung „Fruchtboden" ist überliefert Geop. II, 27, 1. Aus unserer Inschrift geht deutlich hervor, dass die Schreibung *ἀνώγαιον* falsch ist und das Wort nicht aus *ἄνω* und *γαῖα* besteht, wie man bislang irrtümlich angenommen hat, sondern dass es aus *ἀνά* und *-ωγέον* (= *ωγεῖον*) componiert ist und auf *ἀν-άγω* „hinaufführen, in die Höhe führen, hoch errichten (von Gebäuden)" zurückgeht. *ὠγ-* ist der abgelautete Stamm zu *ἀγ-*, vgl. *Fick*, Wörterb.[4] I, 2. Der Bildung nach lassen sich vergleichen *ἀν-αγωγεύς* „der Hinaufführer" = „das Seil", *ἀν-αγώγιος* „in die Höhe führend", nur dass in diesen Worten der reduplicierte Stamm statt des einfachen vorliegt. — 5 ΑΓΩΔ: *ἀπ(ο)δ[όμεν]*. Als Subject zu dem activen Infinitive muss man sich natürlich *Ἀριστόφαντον* denken. — 6 ΓΣΤΕΡΟΝΔ.

1582 *Carapanos* pl. XXXIV, 3 = I, 71. *Pomtow* no. 8. Durch eine unbedeutende Beschädigung des linken Randes sind die beiden Anfangsbuchstaben von Z. 3 und 4 zur Hälfte weggebrochen. Sonst vollständig. Auf der Kehrseite die Anfrage der Mondaiaten no. 1557.

Inschrift *a*.

Θε(ο)ί. Τύχαν ἀγαθάν. Ἐπικοινῆται Εὔβαν-
δρος καὶ ἁ γυνὰ τῶι Διεὶ τῶι Νάωι καὶ τᾶι Δι-
ώναι, τίνι κα φεῶν ἢ ἡρώων ἢ δαιμόνων
εὐχόμενοι καὶ φύοντες λώϊον καὶ ἄμεινο-
ν πράσσοιεν καὶ αὐτοὶ καὶ ἁ οἴκησις καὶ νῦν
καὶ ἰς τὸν ἅπαντα χρόνον.

Gewöhnliches Alphabet.

Meister, Dial. II, 228 nennt den Eubandros einen Thessaler — mit welchem Rechte, verstehe ich nicht. Der Dialekt der Inschrift liefert den sicheren Beweis, dass der Mann kein Thessaler, sondern ein Dorer, wahrscheinlich ein Epirote, war.

Z. 1 *θεῶι Carapanos-Foucart*. — *Pomtow*'s Bemerkung, auf der Platte stehe ΘΕΟΙ, ist nicht richtig. Vielmehr zieht sich durch den unteren Rand des Ο ein horizontaler Strich, welcher das Zeichen einem *ω* ähnlich macht. Allerdings scheint derselbe nicht vom Schreiber beabsichtigt zu sein, da das *ω* in den übrigen Zeilen nie einen kreisrunden Bogen besitzt. Für *θεοί* spricht auch der Umstand, dass der Nominativ in den Eingangsformeln der Täfelchen das übliche, der Dativ dagegen nicht belegt ist. — *Εὔβανδρος*: das *β* ist graphischer Ausdruck für den hinter dem

υ vor folgendem Vokale entwickelten anorganischen *υ*-Laut. — 2 *Διεί* (aus *ΔιϜεί*) ist der alte idg. Dativ zu dem consonantischen Stamme *ΔιϜ-*, vgl. korkyr. *Διεί* CIG. no. 1869, kypr. *ΔιϜεί-θεμις* Samml. no. 60_{21}, att. *Διειτρεφής* CIA. I, no. 402_{2}, 447_{53}, homer. *διειπετής* (nach Zenodot). Gegen die Erklärung, dass *ΔιϜεί* in den angeführten Eigennamen Lokativ zu einem Stamme *ΔιϜο-* sei, spricht das alleinstehende *Διεί* unserer und der korkyräischen Inschrift. — 3. 4 Anlautendes *ϑ* = *dh* ist, wie im Italischen, in *φ* = f verwandelt. Das *ϑεοί* in Zeile 1 gegenüber dem *φεῶν* und *φύοντες* dieser beiden Zeilen vermag ich nur so zu erklären, dass die stereotype Eingangsformel nicht einer dialektischen Umgestaltung unterworfen wurde. — Ich bemerke übrigens ausdrücklich, dass dieser Lautwandel von *ϑ* = *dh* in *φ* auf griechischem Boden bislang nur aus unserer Inschrift zu belegen ist. *Brugmann*, Grundriss I, 366 will ihn auch im Boeotischen angetroffen haben. Ich kenne kein Beispiel aus diesem Dialekte und fürchte, dass sich *Brugmann* durch *Meister*, welcher (Dial. I, 260) allerdings von einem böotischen Wandel des *ϑ* in *φ* redet, hat irre führen lassen. Die böotischen Namen *Φέτταλος* und *Θιό-φεστος*, welche *Meister* als Belege anführt, haben ursprünglich nicht *ϑ* = *dh* gehabt, vielmehr beruht ihr Anlaut auf *gh*. *Fick*, Wörterb.[4] I, 39.

Die längs dem unteren Rande umgekehrt stehenden sehr grossen Buchstaben ΕΙΜΠΙϹΝ und das links oben stehende ebenfalls sehr grosse Zahlzeichen ΑΡ gehören zur Inschrift der Kehrseite no. 1557, s. dort.

Umgekehrt sind die auf der Kehrseite vom *γραμματεύς* eingeritzten grossen Buchstaben ΕΥΑΝ = *Εὔαν[δρος]* auf die vorstehende Inschrift zu beziehen.

Inschrift *b*.

Dieselbe besteht aus 3 Zeilen, welche die Intervalle zwischen den Zeilen 4 und 5, 5 und 6, 6 und 7 der Inschrift *a* füllen. Die Buchstaben sind auf der Abbildung mit feinen Linien wiedergegeben. An Grösse stehn sie den Buchstaben der Inschrift *a* nur wenig nach. Da der Schreiber erst 1 cm. weit vom linken Rande begann, so enthält jede Zeile 9—10 Buchstaben, während die verlorene Hälfte, auf welcher die Schrift offenbar bis unmittelbar an den rechten Rand lief, in jeder Zeile 11—14 Buchstaben besessen hat.

τίνι κα ϑεῶν [εὐχόμενοι ἢ ἡ-]
ρώων λώϊον [καὶ ἄμεινον πράσ-]
σοιεν καὶ δε[ημάτων τύχοιεν.]

Gewöhnliche Schrift.

1. Das Participium *ϑύοντες* würde den Raum nicht füllen und für *ϑύοντες καὶ εὐχόμενοι* reicht der Raum nicht aus. — 3 Von mir ergänzt. *δέημα* „Inhalt der Bitte“, kurz für *ὧν δέονται*. Ein Aorist (*τύχοιεν*) erscheint als Fortsetzung eines Praesens (*πράσσοιεν*) auch in no. 1561 B.

1583 *Carapanos* pl. XXXVII, 2 und XXXVII, 3 = I, 78. *Pomtow* no. 9. Die Zusammengehörigkeit beider Plättchen ist von *Pomtow* erkannt. Ihre gemeinsame Breite beträgt 10 cm, ihre Höhe 1,5 cm.

Θεός. Τύχαι ἀγαθᾶ[ι. Ἐπι]κοινῆ|τα[ι] Ἱππόστρατος τῶι Δὶ τῶι Νάωι καὶ
ται Διώναι· ἦ μὴ ν[α](υ)κλαρῆ|(ν) λώϊογ καὶ ἄμμεινομ πράσσοιμι.

Schrift: M neben M.

Z. 2 N..ΛΚΛΑΡΗ¦N. Zwischen dem H und N kann kein Buchstabe ausgefallen sein. *Gomperz*, Arch.-epigr. Mitteil. a. Oesterr. V, 133 und *Robert* (bei *Pomtow* p. 321 Anm.) haben das Verbum ναυκλαρεῖν erkannt. Indessen trifft weder *Gomperz*' ναυκλαρῆ[ι] noch *Robert*'s ναυκλαρ(ῶ)ν das Richtige. Vielmehr ist mit *Pomtow* im Anschluss an die Ueberlieferung ναυκλαρῆν zu lesen. Der Fragesteller vermengt zwei verschiedene Constructionen mit einander: 1) ἦ μὴ ναυκλαρῆν λώϊον καὶ ἄμεινον αὐτῶι εἴη (vgl. no. 1557, 1559 A, 1573, 1580, 1585 A, 1587 A. 1590) 2) ἦ μὴ ναυκλαρέων λώϊον καὶ ἄμεινον πράσσοι (vgl. no. 1561 B, 1564 A, 1575 B, 1582). Mit der gleichen Nachlässigkeit lässt er auf Ἱππόστρατος ἐπικοινῆται die 1. Person πράσσοιμι folgen.

1584 *Carapanos* XXXVI, 3. *Pomtow* no. 30. Oben und rechts vollständig, links gebrochen. Dass unten etwas fehlt, ist durchaus unwahrscheinlich.

Seite A.

[Ἐπικοινῆται τὸ . . . .] κυνὸν περὶ τᾶν κ-
[. . . . .] λαρίας καὶ ἐπὶ πᾶσι
[. . . . . πρ]ός τε μία τῶν συντ[ε]
[λέων εἰσφορᾶ . . . .]ΧΠΙΝ κα δίκαον τίν-
[ειν . . . .]ΤΙΟΝ ξένο(ν) ἐό[ντα].

Schrift: Ξ.

Bislang war kein Lesungsversuch gemacht. Ich vermute, dass sich die Anfrage des κοινόν auf Geldangelegenheiten bezog: die συντελεῖς, d. h. die Vollbürger, hatten bereits eine einmalige ausserordentliche Steuer gezahlt, aber diese reichte nicht. In Folge dessen fragt die Stadt an, ob es vielleicht gerechtfertigt sei, dass auch die ξένοι (welche für gewöhnlich von Abgaben frei waren) zu den Steuern herangezogen würden.

Z. 1 Dass κυνόν dialektische Nebenform für κοινόν ist, hat bereits *Pomtow* erkannt. Der Uebergang von οι in υ ist inschriftlich bis jetzt nur aus dem böotischen Dialekte zu belegen. Indessen war der Fragesteller unserer Inschrift kein Boeoter, wie die Dative πᾶσι (boeot. πάντεσσι), μία (boeot. μίη) und das von mir gelesene δίκαον (boeot. δίκηον) beweisen. Wir haben also in der Form κυνόν eines der ältesten Beispiele für den in späterer Zeit so allgemeinen Wandel des Diphthongen οι in den Monophthongen υ = ü.

Z. 1 *ἐπὶ πᾶσι*: die Präposition *ἐπί* kann hier sowohl zeitliche als beiordnende Bedeutung haben. Im ersteren Falle bedeutet *ἐπὶ πᾶσι* „bei allen sonstigen Gelegenheiten", im letzteren „zu allen übrigen (Einnahmen) hinzu, ausser allen übrigen (Einnahmen)". Die zweite Auffassung verdient den Vorzug wegen des folgenden [*πρ*]*ός τε μία τῶν συντελ*[*έων εἰσφορᾶ*] „zu der einen *εἰσφορά* der *συντελεῖς* hinzu, ausser der einen *εἰσφορά*". — 4 *δίκα ὄντιν*[*α*] *Pomtow*. — 5 ΞΕΝΟΤΕΟ . .: von mir geändert.

Auf derselben Seite über Zeile 1 und zwischen den Zeilen 1. 2 folgende klein und fein eingeritzte Buchstaben:

ΧΑΝΙΚΟΣΤΡΑΙ
ΗΕΜΕΝΛΕΙΚΑΙΤΟΣΠΕΝ

Z. 1 [*Θεός. Ἀγαθὰ τύ*]*χα. Νικόστρα*(*τ*)[*ος*] *Pomtow*. Die Lesung der zweiten Zeile ist *Pomtow* misslungen (*ἦ ἔμεν* (*δ*)*εῖ καὶ τὸς πέν*[*ητας*]): die Formen *ἔμεν* (= *εἶμεν*) und *τὸς* (= *τοὺς*) befremden, die ganze Frage ist sinnlos. Ich vermute: *ἦ* . . . . (*δ*)*εῖ καὶ τὸ σπέν*[*δειν*] „ob auch eine Libation darzubringen sei". Eine Ergänzung zu der bekannten Frage: *τίνι θεῶν θύων κτλ.*

Seite B.

. . . . . . ΘΕΟΣ
. . . . . . ΙΙΛΕΞΙΜΑΧΟΣΩΔΕΛΙ
. . . . .ΕΟΣΤΩΙΟ

Z. 2 Wahrscheinlich: (*Α*)*λεξίμαχος ὧδε*· (*α*)*ἰ* . . . .

1585 *Carapanos* XXXIX, 1. *Pomtow* no. 36. Die Platte ist auf allen Seiten in krummen Linien gebrochen. Doch fehlt am oberen Rande nichts.

Seite A.

[*Ἐ*]*περωτῇ Ῥι*[*ανὸς Δία Νάον*]
καὶ Διών[*αν· ἦ λώϊον καὶ*]
ἄμεινον ἔστ[*αι αὐτῶι*]
ΠΜ . . . Ι . . ΝΤΙ
5 ΑΝΙΣΗΚΛΛΙ'

Gewöhnliche Schrift.

Z. 1 Die Fusspunkte des Ρ und Ι verbindet eine nicht vom Schreiber herrührende gerade Linie. *Ῥιανός* ist ein bekannter dorischer Name. — 2 und 3 von *Pomtow* ergänzt. — 4 Die Buchstaben ΝΤΙ = *-ντι* bilden wahrscheinlich die Endung des zu *ἄμεινον ἔσται* gehörenden Particips im Dative.

Z. 5 ist nicht zu derselben Inschrift zu ziehen, da ihre Buchstaben enger und kleiner geschrieben sind. Ich vermute, dass sie den Anfang einer neuen Inschrift bildet: [*ἐρωτῇ Ἀθ*]*ανίς· ἦ κ*(*α*) *λ*(*ώ*)[*ϊον καὶ ἄμεινον κτλ.*]

Zwischen Z. 1—2 und 3—4 Reste einer früheren Inschrift: 1—2: ΚΟΙΑΜΛΩΝ — 3-4: ΤΜ.

Seite B.

a. Am oberen Rande:

I ΔΑΕΟΣΤΥ
. . . . E . . . . . .
. . . .
ΔΙΩΝΑΙΚΑ
Υ..ΑΠΕΡ...ΟΣ

Es laufen zwei Inschriften unmittelbar über einander. Die drei ersten Buchstaben in Z. 1 gehören wahrscheinlich mit Zeile 3 zusammen. Die übrigen sind zu [Θ]εός. Τύ[χα ἀγαθά] zu ergänzen.

b. Am unteren Rande in entgegengesetzt gerichteten Buchstaben (A, E, Σ, Μ):

[ϑ]εοῖς κα[ὶ . . . .
- -]οις καὶ ἥρωσι [ϑύοντες] u. s. w.

Ich finde keine andere Ergänzung als κα[ὶ δαιμόν]οις, vgl. no. 1582 $_{8}$. Die Zusammenstellung des ätolischen Dativs δαιμόνοις mit ἥρωσι lässt sich durch ein zweites Beispiel aus dem böotischen Dialekte stützen und erklären, Samml. no. 489 $_{38/39}$: βούεσσι σοὺν ἵππυς διακατίης Ϝίκατι, προβάτυς σοὺν ἤγυς χειλίης. Hier kommt ἤγυς (= αἴγοις, dat. plur. von αἴξ) neben dem regelmässigen βούεσσι wohl auf Kosten des voraufgehenden προβάτυς (= προβάτοις). Ebenso lässt sich δαιμόνοις auf das vorangehende ϑεοῖς zurückführen.

Die drei folgenden Inschriften haben das Verbum ἐρωτέω (für ἐρωτάω) gemeinsam, und zwei derselben verwenden ὑπέρ im Sinne des gewöhnlichen περί. Auch zeitlich stehn sich dieselben nahe, da alle drei das σ durch C bezeichnen.

1586 *Carapanos* pl. XXXVI, 1 = I, 15. *Pomtow* no. 12. Nur an der rechten Seite unvollständig.

Ἐρωτεῖ Ἄγις Δία Νάον [καὶ Διώναν]
ὑπὲρ τῶν στρωμάτων κ[αὶ τῶν προσ-]
κεφαλαίων, τὰ ἀπώλολ[ε . . . .,]
ἤ τῶν ἔξωϑέν τις ἀνέκ[λεψεν].

Schrift: Ξ, C, Μ neben Ω.

Z. 1 ἐρωτέω für ἐρωτάω, zu vergleichen mit den dorischen Verben ὁρέω, ὁρμέω, συλέω, τιμέω, χρέω, s. *Ahrens* De dial. Dor. 310. — 3 ἀπώλολ[ε], wahrscheinlich ein Versehen des Schreibers für ἀπόλωλ[ε]. Am

Schluss der Zeile scheint eine Zeitbestimmung gestanden zu haben. — 4 *Pomtow* liest mit *Carapanos-Foucart* τις ἂν ἔ[κλεψεν]. Da jedoch die Inschrift, wie ἐρωτεῖ, τὰ und ἤ zeigen, in einem dorischen Dialekte abgefasst ist, so kann das ionische ἄν nicht richtig sein. — Das Verbum ἀνακλέπτειν wird von Hesych bezeugt: ἀνακλέπτεσθαι· ἀναχωρεῖν „sich wegstehlen". Ausserdem ist es im Hymnus auf den Mercur 515 überliefert: μή μοι ἀνακλέψῃς κίθαριν καὶ κάμπυλα τόξα (nur der cod. Moscov. hat ἅμα κλέψῃς).

Auf der Rückseite in grosser Schrift:

ΑΓ, von *Pomtow* richtig als Ἄγις gedeutet, und Β, nach *Robert* Hermes XVIII, 467 Zahlzeichen.

1587 *Carapanos* Revue archéologique, Serie III, Vol. II (1883), p. 354—356. *Gomperz*, Berl. philolog. Wochenschr. 1884. no. 5, S. 129. *Merriam*, Amer. Journ. of philog. V (1884), p. 85. *Prellwitz*, Samml. no. 3406 Anmerkung. — Die Inschrift ist deshalb wichtig, weil sie das einzige völlig sichere Orakel enthält:

Seite A: Anfrage.

Θεό[ς. Τύ]χα ἀγα-
θά. Ἐρ[ωτ]εῖ Ἀντίο-
χο[ς τὸ]ν Δί(α) καὶ τὰν
Διών[α]ν ὑπὲρ ὑγι-
είας [α]ὑτοῦ καὶ πα-
τρὸς καὶ ἀδελφ-
ᾶς· τ[ί]να θεῶν
ἢ ἡρ[ώω]ν τιμᾶν-
τι λ[ώ]ϊον καὶ ἄ-
μεινον εἴη.

Schrift: Π, C.

Z. 3 ΔΙΚΑΙ: Δί(α) *Prellw.* — 8—9 τιμᾶντι, contrahiert aus τιμάοντι, s. *Ahrens*, De dial. Dor. 196. Das sonst hinzugefügte αὐτῶι fehlt in diesem Falle.

Seite B: Antwort des Gottes.

ΕΙΣΕΡΜΙ	
ΟΝΑ	Εἰς Ἑρμι|όνα |
ΟΡΜΑ	ὁρμά|σα|⟨α⟩ντι.
ΣΑ	„Wenn er nach Hermione sich begebe."
ΑΝΤΙ	

Diese richtige Lesung haben *Gomperz* und *Merriam* gleichzeitig gefunden. Beide erinnern daran, dass sich in dem argivischen Ἑρμιών ein Tempel der Demeter Thermasia befand (Paus. II, 34 ₁₂), welche ihren

Beinamen den daselbst entspringenden heissen Quellen verdankte. — Der Dativ *ὁρμάσαντι* im Anschluss an das *τιμᾶντι* der Frage.

1588 *Carapanos* pl. XXXVII, 8 = I, 79. *Pomtow* no. 13. Die linke untere Ecke des Täfelchens, den Anfang der Zeilen 4 und 5 enthaltend, ist weggebrochen. Im übrigen ist dasselbe vollständig.

Ἐπερωτεῖ Ἀμύντας
Δ[ία Νά]ϊον καὶ Διώναν·
ἦ λώϊον καὶ ἄμει-
[νον το]ῦ παιδὸς
[πόδα] παγάσασθαι.

„Ob es rätlich sei, den [kranken] Fuss seines Kindes in der heiligen Quelle zu baden“.

Schrift: Α, Є, C, ω.

ΑΜΥΝΤΑΙ: das unmittelbar am Rande stehende Ι ist ein in Folge des Raummangels nur mässig gebogenes C = *σ*. Auch in no. 1557 ist für C an zwei Stellen Ι geschrieben. — 4 [*νον ὑπὲρ το*]*ῦ* *Pomtow*. Diese Ergänzung ist unrichtig, da in der Lücke höchstens 5 Buchstaben ausgefallen sein können. Noch verfehlter ist *Pomtow*'s zweiter Lesungsversuch (S. 325 Anm.): *ἄμει*[*νον, ἐκ τᾶς γ*]*υ*(*ν*)*αι*(*κ*)*ὸς* [*παιδο*]*π*(*ο*)(*ι*)(*ή*)*σασθαι*, da er nicht nur die Ergänzung von 9 Buchstaben in Z. 4, sondern obendrein noch die gewaltsame Aenderung von 5 vollkommen sicher und deutlich erhaltenen Buchstaben der Zeilen 4 und 5 notwendig macht. — Für *πόδα* lässt sich natürlich auch ein anderer Accusativ (z. B. *χεῖρα*) einsetzen. Von körperlichen Gebrechen mancher Art suchten sich die Griechen durch ein Bad im Wasser heiliger Quellen zu befreien. Dass eine solche gerade zu Dodona floss, bezeugt Servius zur Aeneis III, 466: *Circa hoc templum quercus immanis fuisse dicitur, ex cujus radicibus fons manabat, qui suo murmure instinctu deorum diversis oracula reddebat.* Uebrigens könnte man — wie in der vorigen Inschrift — auch an eine heisse Quelle denken. — *πηγάζω* (dor. *παγάζω*), welches nicht nur „hervorquellen lassen“, sondern auch „mit Quellwasser benetzen“ bedeutet, lässt sich erst aus später Litteratur belegen. Wenn das kein Zufall ist, so stimmt es auf's beste zu der Tatsache, dass auch unsere Inschrift, wie die Buchstabenformen beweisen, der allerjüngsten Zeit angehört. — 5 Von dem *π* nur ˥ erhalten.

Unter *Ἀμύντας* stehn in kleiner Schrift die Buchstaben ЄΓΧΙΟ. *Pomtow* will sie mit *Carapanos-Foucart* als *ἐγ Χίου* deuten und bemerkt, dass O für *ου* noch auf's 5. Jahrh. v. Chr. deute. Dagegen spricht die kreisrunde Form des *ε*. Wahrscheinlich bilden sie den Namen des Fragestellers zu einer auf der anderen Seite enthaltenen, aber verlorenen Inschrift: *Ἔγχιο*[*ς*.

1589 *Carapanos* pl. XXXV, 3 = I, 74. *Pomtow* no. 20. Ueber die Schicksale der Tafel vgl. meine Bemerkungen zu der auf der Kehrseite

stehenden älteren Inschrift 1579. Die folgende Inschrift ist vollständig. Sie beginnt 1,5 cm. vom linken Rande und läuft unmittelbar bis an den rechten Rand. Ueber und unter ihr bleiben bis zu den Rändern leere Intervalle von 1,5 cm. und 2,5 cm. Breite.

Ἦ αἰτέωμαι TANI
πολιτείαν ἐπὶ ταὐτὶ
ἦ τοῦ εἰσιόντος.

Schrift: bereits C und Ꙍ.

Z. 1 τανὶ πολιτείαν „das Bürgerrecht hier d. h. bei den Molossern“ *Pomtow*. Das τανί befremdet: wir erwarten den Genetiv eines Volksnamens. Die Tafel ist jedoch, wie die Zeile 2 und vor allem die Inschrift der Kehrseite beweist, rechts vollständig, und so kann ein Name nicht verloren sein. Nun befinden sich unmittelbar unter TANI in kleiner Schrift die Buchstaben IHY. Dass sie einer anderen untergegangenen Inschrift angehörten, ist nicht im Mindesten wahrscheinlich, da sich im übrigen keine einzige Spur einer solchen erhalten hat. Wir müssen sie also in irgend einer Weise mit unserer Inschrift verbinden. Mehrfach haben wir nun Beispiele dafür, dass die Schreiber ausgelassene Buchstaben unter das betreffende Wort zu setzen pflegten (vgl. 1581_3, 1596_3). Ich möchte deshalb vermuten, dass der Fragesteller den Namen des Volksstammes anfänglich ausliess, indem er von dem τάν in Z. 1 aus Versehen gleich zu πολιτείαν übersprang, und denselben später unter τάν (wahrscheinlich in abgekürzter Form) nachtrug. Eine sichere Deutung wage ich den Buchstaben IHY nicht zu geben. — 2 ἐπὶ ταὐτί (aufzulösen in ἐπὶ τὸ αὐτί) „jetzt gleich“ *Pomtow*. Dass es ein αὐτί „jetzt gleich, augenblicklich“ gegeben hat, wird durch αὐτί-κα bewiesen, welches man richtig als Compositum aus αὐτί und der Partikel κα auffasst. αὐτί ist Locativ zum Stamme αὐτο- wie ἄρτι zu ἀρτο- (davon abgeleitet ion. ἀρτέομαι „sich in Bereitschaft setzen“), τῆλι zu τηλο- (in τῆλο-θεν, τῆλο-θι), ἄγχι zu ἀγχο- (in ἀγχοῦ, ἀγχό-σε, ἀγχό-τερος) u. a. m. — 3 Unrichtig hat *Pomtow* hinter dem εἰσιόντος ein [μηνός] ergänzt. Da nämlich zwischen εἰσιόντος und dem Rande der Tafel ein für 3-4 Buchstaben ausreichender leerer Raum bleibt, so muss εἰσιόντος das letzte Wort des Satzes gebildet haben. τὸ εἰσιόν ist hier im Sinne des gewöhnlichen τὸ ἐπιόν „die Zukunft“ gebraucht. τοῦ εἰσιόντος bedeutet also „in Zukunft, späterhin“.

1590 *Carapanos* pl. XXXIV, 2 = I, 70. *Pomtow* no. 5. Ein schmales Stück des rechten Randes ist abgebrochen.

Ἐπερωτῶντι τὸ κοινὸν τῶν [.....]
-ων Δία Νάον καὶ Διώναν, ἦ α[ὐ-]
τὶ αὐτοῖς συμπολειτεύουσι
μετὰ Μολοσσῶν ἀσφαλῆ ἦι.

Die Schriftzüge sind die jüngsten, die auf diesen Täfelchen zur An-

wendung kommen; aus äusserlichen Gründen kann ich sie nicht veranschaulichen.

Z. 1 Das vorletzte Zeichen ist als η von *Pomtow* p 318 Anm. 22 erkannt. In seiner Form deckt es sich genau mit dem η in ἀσφαλῆ. *Pomtow*'s Ergänzung ἦ ἄ[ν] τι verstösst gegen den Dialekt. Man könnte an ἄ[ρ]τι denken, das bereits in der älteren Litteratur gleichbedeutend mit νῦν gebraucht wird. Doch näher liegt es zweifellos, αὐτί zu schreiben, da diese Partikel auch in der vorigen Inschrift Z. 2 wiederkehrt. — 3 Ob mit *Carapanos-Foucart* συμπολειτεύονσι[ν] zu lesen ist, bleibt unsicher. Das I steht unmittelbar am Rande.

IV. Kleinere nicht näher zu bestimmende Fragmente.

1591 *Carapanos* pl. XL, 4. Auf der heliographischen Abbildung dieses von *Carapanos-Foucart* nicht entzifferten Fragmentes ist die Breitseite irrtümlich als Längsseite genommen. Der obere und untere Rand sind — wenn auch beschädigt — erhalten. An der linken Seite fehlt ein beträchtliches Stück. Die Tafel enthält 2 Inschriften. Von der oberen, welche ungefähr 1,3 cm. unter dem Rande beginnt, ist die erste Zeile noch deutlich zu erkennen:

ONΔ.ΛTONNAI = . . . [τ]ὸν Δ[ί]α τὸν Νάϊ[ον]

Die zweite Inschrift scheint aus 3 Zeilen bestanden zu haben. Ihre Buchstaben sind doppelt so gross wie die der ersteren. Sie beginnt am entgegengesetzten Rande. In Z. 1 erkenne ich EPΛ, vielleicht ἐρ(ω)τῆ? In Z. 2 deutlich NA.N, wahrscheinlich zu Νά[ο]ν zu ergänzen.

1592 *Carapanos* pl. XXXIX, 6. *Pomtow* no. 41.

Seite A.

Die Inschrift füllte nur die kleinere obere Hälfte der Tafel. Sie ist an der rechten Seite verstümmelt. Die Buchstaben beginnen ungefähr 1 cm. weit vom linken Rande.

ΘΕΟΣ. [Τύχαν ἀγαθάν. Ἐρωτῆ ὁ δεῖνα Δία Νάον καὶ Δι-]
ΩNAN . . . .

Seite B.

Mitten auf der Tafel: ANTANAI. Da an der linken Seite nichts fehlen kann, so vermute ich (als Namen des Fragestellers von Seite A): *Ἀ(ρ)τα(μ)ί[δωρος]*. Das zweite N steht so nahe dem folgenden A, dass eine Verbindung zu M sehr natürlich erscheint. — *Ἄρταμις* hiess die Göttin bei den Dorern.

1593 *Carapanos* pl. XXXIX, 4. *Pomtow* no. 31. Oben und an der rechten Seite (von A aus gerechnet) scheint die Tafel vollständig zu sein.

Seite A.

.... ΛΕΞΙΜΑΧΟΣ *[Ἀ]λεξίμαχος* oder *(Δ)εξίμαχος.*

Von den beiden folgenden Zeilen sind nur einzelne nicht zu deutende Buchstaben erhalten.

Seite B.

καὶ Διών[αν . . . .

ΙΔ·ΑΞΑCΟ

Für O ist wohl Θ zu lesen: *-άξασθ[αι]*, vielleicht *(π)α[γ]άξασθ[αι]*, vgl. no. 1588 $_5$.

1594 *Carapanos* XXXIX, 3. *Pomtow* no. 37. Die sehr verstümmelte Tafel ist auf beiden Seiten von mehreren Händen beschrieben. Obwohl die einzelnen Buchstaben deutlich erhalten zu sein scheinen, ist eine Lesung vor der Hand unmöglich.

Seite A.

ΓΕΡΥΕΔΕ

ΤΟΝΚΕΙΝΟΥC

Σ ΓΡΛΑΤΟΝ

Die Buchstaben der ersten Zeile sind bedeutend grösser und stärker als die der beiden folgenden Zeilen.

Seite B.

a. ΝΓΟΠΟ.ΜΕΟ.ΕΛ

ΛΓ.ΤΟΣΣΥΝ

Das Π der ersten Zeile ist sicher aus T verdorben. In Zeile 2 ist deshalb wohl an dritter Stelle O zu ergänzen.

b. Darunter gesperrt und in grossen Buchstaben

ΓΥΚΕ *Γ(λ)ύκε[ρος]* *Pomtow.*

c. Am entgegengesetzten Rande ebenfalls in grosser Schrift

NIMFEN.

1595 *Carapanos* pl. XXXIX, 5. *Pomtow* no. 40.

Seite A: HE . . ΛKA ‖ NANIAI

Zwischen E und Λ fehlt nur ein Buchstabe. Ob in dem Knicke zwischen A und N ein Buchstabe ausgefallen ist, lässt sich nicht entscheiden.

Seite B: AM

Auf den Fragmenten *Carapanos* XXXVII, 6. XXXVIII, 8 und XXXIX, 8 sind nur einzelne zusammenhangslose Buchstaben erhalten.

Anhang.

Im attischen Dialekte.

A. Athen.

1596 *Carapanos* pl. XXXVIII, 3 = I, 81. *Pomtow* no. 23. Die Tafel ist vollständig. In der Mitte derselben bricht die Schrift so plötzlich ab, dass *Pomtow* eine absichtliche sorgfältige Tilgung der Buchstaben vermutet.

[Θεός. Τύχη] ἀγαθή.
Δέσποτα, ἄναξ, Ζεῦ Νάϊε καὶ Διώνη
καὶ Δωδοναῖοι, αἰτεῖ ὑμᾶς
καὶ ἱκετεύει Διόγνητος Ἀριστομή-
δου Ἀθηναῖος δοῦναι αὐτῶι
καὶ τοῖς ἑαυτοῦ ἐ(κ)[γό]νοις ἄπασιν
καὶ τεῖ μητρὶ Κλεαρέτει καὶ

Gewöhnliche Schrift, doch Ξ.

Z. 1 Die Ergänzung von *Carapanos-Foucart*. — 3 ΛΛΟΝΑΙΟΙ Ω: *Δωδοναῖοι Carapanos-Foucart*. — 4 ΑΡΙΣΤΟΜΗ. — 5 ΔΟΥ\\ΑΙ. — 6 ΕΥΝΟΙΣ: *ἐ(κ)[γό]νοις Pomtow*. Dass diese Vermutung das Richtige trifft, wird durch die folgende Inschrift bewiesen.

1597 *Carapanos* pl. XXXVIII, 7 = I, 83. *Pomtow* no. 25. Auf das Bleitäfelchen *a* ist in der Mitte ein kleines ebenfalls beschriebenes Bleifragment *b* aufgedrückt, so dass die Zeilen 5—7 des Täfelchens *a* zum grössten Teile durch *b* verdeckt werden. *Carapanos-Foucart* glaubten, dass dieses aufgedrückte Plättchen *b* die Antwort des Gottes auf die Frage der Tafel *a* enthalte. Diese Vermutung hat bereits *Pomtow* S. 335 ff. zurückgewiesen. Er sieht seinerseits in dem Plättchen *b* den Rest einer

zweiten selbständigen Anfrage. Allein auch das ist nicht richtig. Vielmehr bildet das Fragment *b* einen Teil der rechten abgebrochenen Hälfte der Tafel *a*, auf welche es nach seiner Lostrennung zufällig aufgepresst wurde, und wir gewinnen durch dasselbe die Möglichkeit, die Inschrift *a* fast völlig sicher zu ergänzen. Ich lasse zunächst die beiden Fragmente (welche, wie ich beiläufig bemerke, hinsichtlich der Grösse und des Charakters der Schrift genau übereinstimmen) getrennt folgen und gebe dann den Text, welcher sich mit Sicherheit aus ihrer Combination ergibt.

Die Tafel *a* ist an der linken Seite vollständig, die Buchstaben beginnen hier unmittelbar an dem lotrechten Rande. Die Buchstaben des Fragmentes *b* stehn — im Verhältnisse zur Inschrift *a* — auf dem Kopfe.

a.

Ζεῦ Νάϊε Ε
ἱκετεύει Γ
αι δοῦναι Ε
Ε . ΙΝΟΥΝΙΕΙΚ
Θ . . . . . ¬ΑΣΙ∠
Α . . . . Ο
ΑΤΟΩΙΔ. . . . . . .

b.

ΙΣ *αὐτῶι* Κ
αὐτῶι ΕΤ
τοῖς αὐτοῦ Γ

Zu *a* bemerke ich: Z. 3 Obwohl das erste *α* nicht unmittelbar am Rande steht, scheint doch vor demselben nichts ausgefallen zu sein. — 4 Zwischen Ε und Ι kann nur ein Buchstabe fehlen. — 5 Die Lücke zwischen Θ und ¬ fasst genau 5 Buchstaben. — Unter Zeile 7 stehn noch einzelne nicht zu deutende Buchstabenreste.

Massgebend für die Zusammensetzung des Textes beider Fragmente ist die vorige attische Inschrift. Die Formeln derselben kehren in dieser Inschrift in so auffälliger Weise wieder, dass sie ebenfalls von einem Athener geschrieben sein muss.

Zusammengesetzter Text:

Ζεῦ Νάϊε[καὶ Διώνη, αἰτεῖ ὑμᾶς καὶ]
ἱκετεύει Ἐ[τεοκλ](ῆ)ς αὐτῶι κ[αὶ τῆι γενε-]
ᾶι, δοῦναι ε[ὐχὰς] αὐτῶι Ἐτ[εοκλεῖ καὶ τῶι]
ἑ[α](υτ)οῦ (ν)ἱεῖ κ[αὶ] τοῖς αὐτοῦ (ἐ)[κγ-]
ό[νοις ἅ]πασι[ν] . . . . . .

„O Zeus Naios und Dione, es bittet euch und fleht euch an Eteokles für sich und sein Geschlecht, die Gebetswünsche zu gewähren ihm selbst, dem Eteokles, und seinem Sohne und allen seinen Nachkommen“.

Die Grösse der mittleren Lücke in den Zeilen 2 und 3 ist nach Zeile 4 genau zu bestimmen. In Zeile 4 fehlen nur 2 Buchstaben. Da nun die obere rechte Ecke der Tafel *a* schräg abgebrochen ist und die Zeile 4 in Folge dessen 2 Buchstaben mehr enthält als Zeile 3 und Zeile 3 wiederum

1 Buchstaben mehr als Zeile 2, so folgt, dass in Zeile 2 genau 5, in Zeile 3 genau 4 Buchstaben fehlen

Z. 1 Ergänzt nach no. 1596: *Ζεῦ Νάϊε καὶ Διώνη . . . . ., αἰτεῖ ὑμᾶς καὶ ἱκετεύει.* — 2 Der Name ergänzt nach Z. 3, in welcher *Ἐτεο-* als erstes Element sicher steht. Von dem Η ist auf der Abbildung nur die rechte Hasta erhalten. Die Phrase *αὐτῶι καὶ τῆι γενεᾶι* kehrt wieder in no. 1575 A $_2$: *καὶ αὐτῶι καὶ γενεᾶι.* Man könnte auch an unserer Stelle *γενεᾶι* ohne den Artikel ergänzen. — 3 Zu *δοῦναι εὐχάς* vgl. *εὐχὰς ἀποδιδόναι* Xenoph. Comm. II, 2. 10 „Vota implere." Der Dativ *Ἐτ[εοκλεῖ]* wurde bereits von *Pomtow* ergänzt. — 4 Die Deutlichkeit der Zeichen hat durch das sich unmittelbar daranschliessende Fragment *b* gelitten. (*υ*)*ἱεῖ* haben schon *Carapanos-Foucart* richtig vermutet. Die folgende Ergänzung von Z. 4 und 5 beruht auf no. 1596 $_3$: *δοῦναι αὐτῶι καὶ τοῖς ἑαυτοῦ ἐ(κ)[γό]νοις ἅπασιν.*

B. Unbestimmter Herkunft.

1598 *Carapanos* pl. XXXIX, 2. *Pomtow* no. 35. Rechts Bruch, an den übrigen Seiten vollständig.

Seite A.

Θεός. Τύ[χη ἀγαθὴ . . ?]
Θεός. Τύχη [ἀγαθή].
Ἀγάθων ἐπ[ερωτᾶι] . . . . .

Gewöhnliche Schrift.

Die erste Zeile ist von anderer Hand als die beiden folgenden. Das Sigma in Zeile 1 ist vierstrichig Σ, in Zeile 2 zweistrichig < (Vorstufe zu C).

Seite B.

Nur einzelne Buchstaben erhalten. Ich hebe hervor ein grosses Δ, von *Robert* a. a. O. 468 als Zahlzeichen gedeutet, und die Gruppe ΑΣΚ, von *Pomtow* zu *Ἀσκ[λαπιόδωρος]* ergänzt. Letzteres vielleicht der Name desjenigen Fragestellers, von welchem Z. 1 der Vorderseite herrührt. — Reste von Orakelfragen bilden die von verschiedener Hand geschriebenen nicht zu deutenden Gruppen ΑΜΣΤ und ΗΠΟ.

Die
Inschriften Achaia's
und
seiner Colonieen

von

Otto Hoffmann.

I. Achaia.

A. Unbestimmter Herkunft.

a. Im vorionischen Alphabete.

1599 „In dextra orea galeae in fluvio Alpheo repertae et nunc apud virum insignem B. Frere Londini asservatae“ *Rose* Inscript. Graec. vet. tab. VI, fig. 2, p. 58. *Böckh* CIG. no. 30. *Röhl* IGA. no. 30.

ΙΕΝΟΜΟΓVΝΡΙΟ

Ζηνὸς Ὀλυνπίω

„Scriptura tituli cum nulla congruit nisi cum Achaica ex titulis coloniarum nota“ *Röhl.*

1600 Auf dem Rande eines runden Blechkessels, der in der Nähe von Kalavryta gefunden wurde. Der Anfang der Inschrift fehlt, das Ende ist vollständig. — *Purgold*, Archaeol. Zeit. XL (1882) S. 393 f.

- - ΕΡΑΤΣΑΡΤΑΜΤΣ

Ἀρτάμ(ι)τι ergänzt von *Purgold.* In *-εραπ* sieht er den Rest eines Beinamens der Göttin. — Kultstätten der Artemis in Achaia waren Patrae, Aigira, Pellene u. a. O.

Das Σ = *ι* kehrt in den achäischen Colonieen Süditaliens wieder.

---

b. Uebergangszeit.

1601 Randstück eines Bronzegefässes, nach Angabe des jetzigen Besitzers, eines athenischen Kunsthändlers, in der Gegend von Kalavryta gefunden. Nach einer Abzeichnung des Dr. *Judeich* herausgeg. von *Kirchhoff*, Sitzungsber. d. Berl. Akadem. d. Wissensch. 1887 p. 992 ff.

Χανι . . λις ἱαρὸν ἀνέθηκε τᾶι Ἀρτέμ ιΛΙ Λουσιάτι.

Schrift: Λ, Η = *ε* und *η*, Θ, Ι, Κ, Μ, Ρ, Σ, Ω = *ο*.

Judeich liest *Ἀρτέμ(ιδ)ι.* Nach *Kirchhoff* bleibt es fraglich, ob nicht *Ἀρτέμ[ι] (τᾶ)ι* oder *Ἀρτάμ[ι] (τᾶ)ι* auf dem Metall steht oder gestanden hat.

Da *a* = Ʌ oben nicht geschlossen ist, so konnte es allerdings leicht mit H verwechselt werden. Für *'Αρτάμι* spricht auf alle Fälle der Dialekt (*ἱαρόν*), welcher beweist, dass die Inschrift nicht aus Arkadien stammt.

Nach *Kirchhoff* etwa aus der Mitte des 4. Jahrh., weil zwar das ionische Alphabet (H, Ω) angewandt ist, aber die Zeichen H und Ω sowohl den langen wie den kurzen Laut bezeichnen.

B. Aigai.

1602 Münzlegenden.

ϽϟɅ *Friedländer*, Zeitschr. f. Numism. V, p. 5 = taf. I no. 6. *Head* Hist. numor. p. 347.

Vs. ϽIɅ. Rs. ϺOIɅϽIɅ (bustrophedon) = *Αἰγαίων Friedländer* a. a. O. = taf. I, no. 7 und 8. *Head* a. a. O. — Die älteren Herausgeber (*Mionnet* III, 2, 4 = taf. 75 no. 9. *Eckhel* Nummi veteres anecdoti p. 201 = taf. XII, 2) hatten diese Münzen irrtümlich dem äolischen oder makedonischen Aigai zugewiesen.

Vs. AIC Rs. AICAION = *Αἰγαίων Friedländer* a. a. O. *Imhoof* Mon. Gr. p. 157. *Head* a. a. O.

C. Aegira.

1603 Münzlegenden.

a) Bundesmünzen: AXAIΩN .... PATAN = [*Αἰγι*]*ρατᾶν Mionnet* Suppl. IV, no. 11. Dagegen AXAIΩN AIΓIPATΩN *Weil*, Zeitschr. f. Numism. IX, 243, vgl. *Head* Hist. numor. p. 351.

b) Selbständige Prägung: AIΓIPATAN *Mionnet* II, no. 118 vgl. auch no. 116. 120—121. *Head* a. a. O. p. 347. Aus später Kaiserzeit AIΓIPA TΩN, häufiger AIΓEIPATΩN *Mionnet* Suppl. IV, 123 ff. *Head* a. a. O. p. 348.

D. Aigion.

Die folgenden 2 Steine wurden im Jahre 1878 am Hafen gefunden. *v. Duhn*, Mittheil. III, 65.

1604 Weisser Marmor, sehr grosse Buchstaben (gewöhnliche Schrift).

Κυναι|θέων.

Κυναιθεῖς, auch *ἡ Κυναιθέων πόλις* genannt, ist ein Ort in Arkadien.

1605 Ohne Beschreibung.

_ΕΝΟΙΣ	[Προ](ξ)ένοις
ΕΙΕΙΤΙΜΟΝ	.......ει Τιμον-
ΑΝΕΩΣΙΣ	[ίδ]α ....
ΑΝΑΞΙΠΠΙΔΑ	Ἀναξιππίδα[ι Εὐδά-]
ΜΟΥΚΝΙΔΙΩΙ	μου Κνιδίωι.

Von mir ergänzt. Zu Τιμον[ίδ]α vgl. den dymäischen Namen Δαμονίδας no. 1612 Z. 46. — Ob in Z. 3 das Ethnikon (etwa Νέωσι, dat. plur. zu Νέωνες, Einw. der phokischen Stadt Νέων) oder ein neuer Name enthalten ist (etwa Νέω(ν)ι), bleibt unentschieden.

1606 Grabstein, gefunden in *Μουρλᾶ*, eine halbe Stunde von Aigion entfernt. Herausg. von *Panagiotopoulos*, Ephem. arch. 1884 p. 90.

Μένων, | (Ἀ)σπεύς.

ΗΣΠΕΥΣ *P.*: da auf mehreren achäischen Inschriften das α oben offen erscheint (Α) und dadurch einem η ähnlich wird, so habe ich (Ἀ)σπεύς vermutet. Ueberliefert sind u. a. Ἀσπώ *Ross*, Inscr. gr. ined. I, 3, 235. Ἀσπίωνος Strabon XI, 517.

1607 Aus einer delphischen Freilassungsurkunde des Jahres 169 v. Chr. *Wescher-Foucart* no. 109 = *Dittenberger* Syll. no. 454 ist ausser der einleitenden Formel Στραταγέοντος τῶν Ἀχαιῶν Ἄρχωνος Αἰγιράτα μηνὸς ἑβδόμου der Name des Herrn Πρατίας Τελεσία Αἰγιεύς und der Name des Freigelassenen Σωτίων hervorzuheben.

1608 In der argivischen Inschrift Samml. 3352 wird eine Ἀρο(ή)να Θεόξιος Αἰγιακά genannt. Ἀρόη ist ein Ort in Achaia bei Patrai; der Name Θέοξις steht auf Münzen aus Aigion s. no. 1609. Das Ethnikon Αἰγιακός ist neu.

1609 Münzlegenden.

ΑΙΓΙ, ΑΙΓΙΕΩΝ und ΑΧΑΙΩΝ ΑΙΓΙΕΩΝ. Auf der Kehrseite Beamtennamen: ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ *Mionnet* Suppl IV, 13. *Weil* Zeitschr. f. Numism. IX, 242 = taf. VII, 1/2. ΚΡΙΘΩΝ *Weil* a. a. O. IX, 211. In jüngerer Schrift ΑΙΓΙ, ΑΙΓΙΕΩΝ ΑΡΙϹΤΟΔΑΜΟϹ *Weil* a. a. O. IX, 210, taf. VII no. 5. — Mehrfach die Legende ΑΙΓΙΕΩΝ und auf der Kehrseite entweder ΘΕΟΞΙΟΣ ΚΛΗΤΑΙΟΣ *Mionnet* II, 126. *Head* Hist. numor. p. 348, oder ΗΜΙΟΒΕΕΛΙΝ *Mionnet* II, no. 121. 122. 124. *Head* a. a. O. (= ἡμιοβέλιον). Der Stadtname ΑΙΓΙΟΝ *Mionnet* II, 123.

E. Bura.

1610 Schwarzer Grabstein, in der Kapelle des Hag. Konstantinos gefunden. — *v. Duhn*, Mittheil. III, 63.

Ζωί(λ)[α] | χαῖρε. | Σωτηρίχα | χαῖρε.

Schrift: A, ω.

1. ΖωΙ/. — Die Zeilen 3 und 4 sind nach *v. Duhn* später zugefügt.

1611 Münzlegenden aus der Kaiserzeit:

ΒΟΥΡΑΙΩΝ *Mionnet* II, no. 128. 129. Suppl. IV, 173. 174. ΒΟΥΡΑϹωΝ *Head*, Hist. numor. p. 348.

F. Dyme.

Dass an der Stätte, wo die folgenden Inschriften gefunden wurden (Kato-Achaia), nicht Olenus, sondern Dyme lag, beweist ausführlich *v. Duhn*, Mitteil. d. deutsch. arch. Inst. III, 65 ff.

1612 Stele aus Kalkstein, auf dem Kirchenplatze. — *Martha* Bull. de corr. hell. II, 40—44. *Fick* Beitr. V, 320 ff. Die elf ersten Zeilen wiederholt *Dittenberger* Syll. no. 316. Die Inschrift beginnt auf Seite A und setzt sich auf der rechts daran stossenden Seite B fort.

A.

Ἐπὶ θεοκόλου Ἀριστολαίδα,
βουλάρχου Τιμοκράτεος,
προστάτα Κύλ[λ]ιος,
γραμματίστα δαμοσι-
οφυλάκων Μενάνδρου
τοίσδε ἁ πόλις πολί-
τας ἐποιήσατο συμπολε-
μήσαντες τὸμ πόλεμον
καὶ τὰμ πόλιν συνδια-
σώισαντες κρίνασα κα-
θ' ἕνα ἕκαστον·
Φίλων Θράσωνος,
Λύκων Ἀρισταινέτου
Κλεαφάνης Τιμοφάνεος
Νικομένης Τιμοφάνεος
Ἀθανάδας Ἐπεύκτου

B.

Νικάδας
Νικάνορος
Μενέστρατο[ς]
Θεοπόμπου
Δαμονίδας
Νεικολάου
Βουθίων
Προκρίτου
Δεινίας
Θιρύωνος
Λέων Βουθύωνος
Νίκαρχος
Κλεοφάνεος
Πολυξενίδας
Μνασιππίδ[α]
Σωσίστρατος

Ἐπιτέλης Κόνωνος
Κλέων Ἐπιτέλεος
Νίκαρχος Νικάρχου
Σαμίδας Τιμέα
Ξέναρχος Τιμέα
Ἀριστόδαμος Μεγακλέος
Εὔαπτος Μεγακλέος
Θρασύβουλος Ἀδειμάντου
Λύκιος Νίκωνος
Σάτυρος Ἀρίστωνος
Εὔφαμος Φιλοδάμου
Φιλόμηλος Εὐδίκου
Σωσικράτης Ἀλεξίωνος
Σωτίων Σωσικράτεος
Εὐκράτης Στρομβ[ιχίδ]α
Εὔδοξος Θεοξένου
Κλέων Ἀλε[ξί]ωνος
Πυθίων Εὐξένου
Λεπτίνας Λεπτίνα
Ξενόδοκος Νευμηνίου
Τιμοκλῆς Χαιρέα
Τίμων Εὐάνδρου
Θεοκλῆς Σίμωνος
Πύρων Πύρωνος
. . . . . . (Πύρ)ωνος

Δεινία
Δράκας
Θεοδότου
Σαμίας
Εὐάρχου
Ξενοχάρης
[Ξ]ενάρεος
[Σ]ώσιππος
[Ἡρ]ακλείδα
[Εὔ]μηλος
[Ἀσ]κλαπιοδώρου
[Μη]νόδωρος
[Ἀσ]κλαπιοδώρου
[Ἑρ]μαῖος
. ίμωνος
Φίλιστος
Ἡρακλείδα
Δαμάτριος
Ἀπολλοφάνεος
Νικόστρατος
Διονυσίου
Ἀμμώνιος
Πεισία
[Ἅ]φαιστος
Ἀριστοκλέος
[Δ]ρόμων
. . μωνος

Schrift: gewöhnliches Alphabet.

3. ΚΥΛ . ΙΟΣ: *Κύλ[λ]ιος Fick*. *Κύλλις* ist nach *Fick* Kurzform zu *Κυλλάνιος*. Diesen Namen führt ein Dymäer in dem zwischen 150–110 v. Chr. abgefassten Briefe des Qu. Fabius an die Stadt Dyme (Samml. no. 1623 = *Dittenberger* no. 242). Aehnlich hiess der *Ἑρμῆς Κυλλήνιος* auch *Κύλλιος* nach Steph. Byz. s. v. *Κυλλήνη* „*καὶ Κύλλιος λέγεται Ἑρμῆς κατὰ συγκοπὴν τοῦ Κυλλήνιος*". — 8—10 Den beiden Akkusativen *συμπολεμήσαντες* und *συνδιασώισαντες* gesellen sich aus der nächsten Inschrift *δαμοσιοφύλακες* Z. 4 und *τοὺς ἐλάσσονες* zu. Der Akkusativ pluralis der cons. Stämme auf *-ες* ist — ausser in Achaia — zu belegen 1) in Delphi: *μνᾶς δεκατέτορες* IGA. no. 319_6; 2) in Elis (auf der Damokratesbronze Samml. no. 1172) *πλείονερ*$_8$ *χάριτερ*$_{17}$; 3) In der Phthiotis *στατῆρες* Samml. no. 1448_3. — Dass diese Akkusative nicht fälschlich gebrauchte Nominative, sondern mit der alten Akkusativendung *-ες* gebildet seien, vermutet *Bezzenberger* GGA. 1887 S. 425. — 14 *Κλεαφάνης*: das von *Fick* zum Vergleiche herangezogene

Κλεαγένης CIG. no. 2265*b* = Samml. 319 ist lediglich eine Vermutung *Böckh*'s. Der Stein hat ΚΛΕΑΦΕΝ.., von *Ahrens* zu *Κλε-αφέν*[ω] ergänzt (das zweite Element ἄφενος „Reichtum"). Nicht mehr beweisen die neben *Κλεό-δας*, *Κλεό-δαιος* überlieferten Formen *Κλεά-δας* (z. B. Argiver CIG. no. 405, Plataeer bei Her. IX, 85), *Κλεά-δαιος* (Fragm. d. Hesiod im Schol. z. Apoll. Rh. I, 824). Denn *Κλεά-δας* kann sowohl Koseform zu *Κλεά-δαμος* (wie *Κλεό-δας* zu *Κλεό-δαμος*) als Weiterbildung von *Κλέας* sein. — 31 ΣΤΡΟΜΒ....Α: *Στρομβ*[*ιχίδ*]*α* *Fick*. Dieser Name ist mehrfach überliefert. *Στρομβ*[*υλίδ*]*α* *Martha*. — 33 ΑΛΕ..ΩΝΟΣ: *Ἀλε*[*ξί*]*ωνος* *Martha*. — 40 ⁻ʼΡΩΝΟΣ: (*Πύρ*)*ωνος* *Fick*. — 64-68 von *Martha* ergänzt. — 69 [*Μη*]*νόδωρος* *Fick*. [*Ζη*]*νόδωρος* *Martha*. Eine dritte Möglichkeit ist [*Ξε*]*νόδωρος*. — 70. 71 von *Martha* ergänzt. — 72 [*Σ*]*ίμωνος* *Martha*, [*Τ*]*ίμωνος* *Fick*. — 81 [*Ἄ*]*φαιστος* *Fick* — 83 [*Δ*]*ρόμων* *Martha*. — 84 *Fick* lässt die Wahl zwischen *Δάμωνος*, *Ἕρμωνος*, *Σάμωνος*, *Σίμωνος*, *Τίμωνος*.

Nach *Fick* und *Dittenberger* wahrscheinlich aus dem 3. Jahrh.

1613 Stein. Treppenstufe eines Privathauses. Rechts vollständig. Von Z. 17 an ist die Oberfläche abgenutzt. *Martha*, Bull. de corr. hell II, 98-99. *Fick*, Beiträge V, 323 f. — Nach einer neuen selbstverfertigten Abschrift *Weil*, Zeitschr. f. Numism. IX, 234 ff.

[Ἐπὶ θεο]κόλου Φιλοκλέος,
[γραμ]ματιστᾶ Δαμοκρί-
[του, βουλ]άρχου Κλέωνος
[τούσδε] ἁ πόλις κατέκριν-
[ε θανάτ]ου, ὅτι ἱεροφώρεον
[καὶ νό]μισμα ἔκοπτον χάλ-
[κεον·] Θραικίωνα εἴτε Ἀντι-
[όχωι] ὄνομα αὐτῶι ἐστι,
[Κρά](τ)ιν τὸν χρυσοχόον
[Κυλλ]άνιον ἢ εἰ Πανταλέ-
[οντ]ι ἢ εἴ τι ἄλλο ὄνομα,
[Μο]σχόλαον Μοσχολάου.

[Ἐπὶ Εὐ]φάνεος βουλάρχου
.... ⁻ΙΛΛΑΣ *Δρόμα*
[πολε]μάρχου (Κ)ινέα
.... ʼΙΑΣ *Ὀλυμπίχου.*

Gewöhnliche Schrift; doch Γ, und Ο kleiner.

Z. 1 Ergänzt von *M*. — 2 Τ.ΤΑ *M*., ΜΑΤΙϟΤΑ *W*. — 4 ΓΟΛ *M*., ΑΓΟΛ *W*. *τούσδε* ergänzt von *F*. — 5 ΥΟΤΙ *M*., ΟΥΟΤΙ *W*. [*θανάτ*]*ου* ergänzt von *M*. — 6 ΜΑ *M*., ΜΙΣΜΑ: [*νό*]*μισμα* *W*. — 7 ϽΡΑΙΚΙΩΝΑ *M*., ϿΡΑΙΚΙΩΝΑ *W*. *Θραικίωνα* bereits richtig von *F*. gelesen. Den Namen *Θραικίδας* führt ein Freigelassener auf der delphischen Urkunde *Wescher-*

Foucart no. 219 = *Dittenberger* no. 457 Z. 5 f. — 8 Ἀντι[όχωι] ergänzt von *F.* — 9 IN *M.*, ˉIN *W.* Die Namen auf -τις sind zahlreich. — 10 [Κυλλ]άνιον ergänzt von *F.* — ΓΑΝΤΑΔΕ *M.*, ΓΑΝΤΑΑΛΕ *W.* Πανταλέ[οντ]ι bereits richtig von *F.* gelesen und ergänzt. — 12 Am Anfange ergänzen *M.* und *F.* vor [*Mo*] noch ein ἐστι. Diese Ergänzung ist wenig wahrscheinlich, weil 1) in den vorhergehenden Zeilen nur 3—4 Buchstaben fehlen, und 2) hinter ὄνομα in Z. 11 ein grösserer Raum frei bleibt, woraus hervorgeht, dass der Gedanke abgeschlossen war und die nächste Zeile mit einem neuen Namen begann. Man hat also nur dem Sinne nach zu ὄνομα aus dem Vorhergehenden αὐτῶι ἐστι zu ergänzen.

Mit Z. 13 beginnt ein neuer Gegenstand. ΡΑΝΕΟΣ *M.*, ΦΑΝΕΟΣ *W.* Von mir ergänzt. — 14 ΛΑΣ *M.*, ˉΙΛΛΑΣ *W.* Etwa [Πε](ρ)ίλλας? — 15 ΛΑΡΧΟΥ *M.*, ΜΑΡΧΟΥ *W.* Von mir zu [πολε]μάρχου ergänzt. Der gleiche Titel kehrt in no. $1615_{2\ 10}$ wieder. — ΙΙΝΕΑ *M.*, ΙΙΛΕΑ *W.* Etwa (Κ)λέα? — 16 Etwa [Σω](τ)ίας?

Da die beiden ersten Namen in Zeile 14 und 16 zweifellos Nominative sind, so enthalten die Zeilen 13—16 nicht etwa die Eingangsformeln zu einem neuen Dekrete. Ist ἐπί τινος hier vielleicht im Sinne des gewöhnlichen ἐπί τινι „nach jemandem“ gebraucht? Dann würden die Zeilen den Anfang einer Liste bilden, welche die Amtsnachfolger für das nächste Jahr enthielt.

In den beiden folgenden sehr verstümmelten Inschriften habe ich die Grösse der Lücken annähernd durch Zahlen auszudrücken versucht. Wo sich am Anfange oder am Ende einer Lücke einzelne Worte sicher ergänzen lassen, gibt die betreffende Summe nur die Anzahl der noch freien Stellen an.

1614 Stele aus Kalkstein, in die Treppe eines Privathauses vermauert. Die Inschrift ist oben, unten und links verstümmelt, rechts vollständig. In der Mitte ist der Stein stark abgenutzt und die Schrift in Folgen dessen verschwunden. Links fehlen 11—14 Buchstaben. — Nach Abschrift und Abklatsch herausgegeben von *Martha*, Bull. de corr. hell. II, 94 ff. Bearbeitet von *Fick* Beitr. V, 321, dessen vortreffliche Ergänzungen, die ich zu Grunde lege, im Wesentlichen das Richtige getroffen haben.

a. Z. 1—17.

Die Erwerbung des Bürgerrechtes von Seiten einer männlichen Person.

. . . . . . [Ἐπὶ τ]οῖσδε εἶμεν τὰν πολι(τ)[είαν] ἐποί|[κοις· δόμεν τᾶι π]όλι τὸν θέλοντα κοινωνε[ῖν Δυμ]αί|[ων τᾶς πόλιος ὄντ]α ἐλεύθερον καὶ ἐξ ἐλευ[θέρων] τά[λαντον ἐπὶ γρα](μ)ματέος τοῖς Ἀχαιοῖς Με(ν)[ανδρίδ]α, || [τὸ μὲν ἥμισυ ἐν] (τ)ᾶι πρώται ἑξαμήνωι, τὸ δὲ λοιπὸν | [ἐν τῶι δεκάτωι μ]ηνὶ, ὡς οἱ Ἀχαιοὶ ἄγοντι. Εἰ δὲ μὴ δοίη | [τὸ ὅλον ἐν τῶι ἐνι]αυτῶι τῶι ἐπὶ Μενανδρίδα, ἀλλ(ὰ) | [τὸ ἥμισυ μόνον], μὴ ἔστω

αὐτῶι ἁ πολιτεία. Εἰ δέ τις | [ἔχοι ὑὸν ὄντα ἐντὸς] ἑπτακαίδεκα ϝετέων ἢ ϑυγατέρα || [ἀνέκδοτον, ὀμοσά](σ)ϑω ἐμ βουλᾶ ὁ πατὴρ τὸν νόμιμον ὅρ|[κον· ἦ μὰν εἶμεν α]ὐτοῦ γενεὰν καὶ [νεώ]τερον ἑπτα|[καίδεκα ϝετέων] τὸν ὑὸν παῖδ[α γνήσιον]. Ἐξομοσά|[μενος δὲ τὰν τοῦ ὑο]ῦ ἁ[λ]ικίαν [8 Buchst.] H ὀρϑῶς | [καὶ δικαίως, ὀμοσ](ά)σϑω καὶ [8 Buchst.] ¯O βουλᾶι || [13 Buchst. ὅρ](κ)ον ἄνπα[λιν 7 Buchst.] δόξαι | [15 Buchst.] αι ἐστ[15 Buchst.]ς αὐ|[τῶι καὶ γενεᾶι].

b. Z. 17—25.

Erwerbung des Bürgerrechts von Seiten einer Wittwe.

[Εἰ δὲ] χήρα ἐλευ[ϑέρα καὶ ἐξ] ἐλευϑέ|[ρων ϑελήσει κοι]νωνεῖ[ν τᾶς πόλιος 5 Buchst.] στω| [15 Buchst.] τᾶι γυν[αικὶ 11 Buchst.] ΛΙ || [14 Buchst.] γενεᾶι. Ε[ἰ δὲ ἔχοι ὑὸν ἐντὸς] ἑπτα|[καίδεκα ϝετέων] ἢ ϑυγατέρ[α ἀνέκδοτον, ὀμο]σάμ|[ενος τὸν νόμιμον ὅ](ρ)κον ἐμ [βο]υλ[ᾶ· ἦ μὰν α]ὐτᾶ[ς] εἶμε[ν γενεὰν καὶ νεώτ](ε)[ρον] τ[ὸ](ν) [ὑὸν ἑπτακαίδεκα ϝ]ετέ|[ων 13 Buchst.] όμενος [13 Buchst.] ἀνάπα||[λιν 13 Buchst.]ον καὶ γυναῖκα κα[ὶ τὰν γεν]εάν.

c. Zeile 26 – 34.

Aufzeichnung, Verteilung, Rechte und Pflichten der neuen Bürger.

(Ἀ)|[πογραφέντω δὲ] ποτὶ τὸμ βοίλαρχον καὶ [προσ]τάταν δα|[μοσιοφυλάκω]ν καὶ γραμματιστάν. Τοὺς δὲ ἀπογ|[ραφέντες καὶ ὑῶ]ν ὀμοσαμένους τὰν ἁλικίαν καὶ δό(ν)|[τες τάλαντον], καϑὼς γέγραπται, διακλαρωσάν||[τω αἱ συναρ](χ)ίαι ὡς ἰσότατα ἐπὶ τὰς φυλὰς καὶ λα|[χόντω ἐπὶ τὰν] Σπατίδα, ἐπὶ τὰν Δυμαίαν, ἐπὶ τὰν Θεσμι|[αίαν· καὶ κοινω]νεόντω ϑεοκολιᾶν, ἃν ἁ πόλις καϑιστᾶι, ἐ(ν) | [τᾶι φυλᾶι τᾶι] (ἑ)αυτῶν καὶ ἀρχείων τῶν τε εἰς τὸ κοινὸν | [φόρων καὶ τᾶς εἰσφορ]ᾶς τᾶς (τε) εἰς τὸ κοινὸν κα(γ)γ[ραφᾶς] - - -.

Schrift: Gewöhnliches Alphabet, O und Θ kleiner.

Z. 9 [ἔχοι ὑὸν ὄντα ἐντὸς τῶν] *F.* — ΕΕΤΕΩΝ: ⟨ε⟩ἐτέων *F.* — 10 Von mir ergänzt. [ὁμαλικίαν . . .] *F.* — 12 ἑπτα[καίδεκα ἐτέων καὶ] *F.* Indessen lässt sich νεώτερον nicht mit γενεάν verbinden. Nach der von mir vorgeschlagenen Ergänzung hat der Vater zu schwören: 1) αὐτοῦ εἶμεν γενεάν „dass es seine eignen Kinder seien", 2) τὸν ὑὸν παῖδα γνήσιον νεώτερον ἑπτακαίδεκα ϝετέων „dass sein Sohn aus rechtmässiger Ehe jünger sei als 17 Jahre." — 14 Von mir ergänzt. — 15 „ἄνπα[λιν] = Z. 24 ἀνά[παλιν]?" *F.* — 21 [ὀμο]σάμ[ενος] *F.* Die Wittwe wird vor Gericht durch ihren

nächsten männlichen Verwandten vertreten, vgl. Z. 24 [ἐπομνυ]όμενος nach *F.* — 22 [βο]υλ[ᾶ ἢ μὰν ἐξ α]ὐτᾶς *F.* — 23 Da vor den geringen Resten dieser Zeile _ Τ ιι mindestens 13 Buchstaben fehlen und sich jene am einfachsten zu [νεώτ](ε)[ρον] τ[ὸ](ν) ergänzen lassen, so halte ich die von mir nach Z. 11—12 vorgeschlagene Ergänzung für sicher. *F.* las: εἶμε[ν γενεὰν καὶ ν](ε)[ώ]τ(ε)[ρον ἑπτακαίδεκα]. — 27 „Oder προστάταν δά[μου καὶ ταμία]ν καὶ?" *F.* — 31 Σ(τρ)ατίδα? *F.* nach Steph. B. s. v. Δύμη· καὶ Δύμη ἡ χώρα πάλαι ἐκαλεῖτο, ἡ δὲ πόλις Στράτος κτλ. — 32 Zu καθισταῖ vergleicht *F.* ἀποκαθιστάοντες *Wescher-Foucart* no. 407. — 32/33 ΕΙ: ἐ(ν) [τῶι μέρει τῶι] *F.* — _ΑΥΤΩΝ: (ἑ)αυτῶν *F.* — 34 ΤΑΣ¯¯ΕΙΣ: τᾶς (τε) εἰς *Martha.* — ΚΑΙΓ¯: von mir ergänzt. καγγραφά = καταγραφά ist „Aushebung, Conscription", besonders zum Kriege, aber auch zu Aemtern.

1615 Stele aus Kalkstein, in die Einfassung eines Brunnens bei einem Privathause eingemauert. Herausg. von *Martha*, Bull. de corr. hellén. II, p. 97. Ergänzt von *Fick*, Beitr. V, 323.

- - - - δό[μεν κ]αὶ ἐκ|[γράφεσθαι] πολεμάρχους ὑπὸ τῶν . . . ων τῶν [ὑ]πὸ τᾶς πόλιος καθεστα|[μένων· ἐξ](ε)ῖμεν δὲ καὶ τοῖς προστάταις καὶ τοῖς [ἐρ]ανεσταῖς ἐγγράφειν | [πολεμάρχους] καὶ δαμοσιοφύλακες κα[ὶ] γραμματέ[α] καὶ ταμίαν, οἳ ἀεὶ || [ἔσονται, εἰ ἢ] μὴ παραδέξονται τὰς ἐκγρα[φ]ὰς παρὰ τῶν προστατᾶν κα|[ὶ τῶν . . . ων] τῶν ὑπὸ τᾶς πόλιος καθεσταμένων ἢ μὴ πὰρ τῶν ἰδιω[τᾶν καὶ ἐρανεσ]τᾶν ἢ μὴ ἀποδώσοντι ἐν ταῖς ἁμέραις, ἐν αἷς γέγρα|[πται· τιθέτω δὲ ἁ γ]ερουσία ⚲ καθ' ἑκάσταν ἁμέραν, ἔστε κα ἀποδοῖεν. | [Εἰςπρασσέτω δὲ τὰν ζα]μίαν ποτὶ τὸ κατὰ τρίμηνον δικαστήριον· οἱ δὲ γέ||[ροντες, εἰ μὴ εἰσπρά](ξ)οντι τοὺς πολεμάρχους, αὐτοὶ ἀποτινόντω | [τὰν ζαμίαν καὶ ἄτιμο]ι ὄντ[ω] καὶ ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ κατὰ πόλιν· εἰ δὲ | [19 Buchst. ἐ](ρ)άνους τοὺς ἐλάσσονες φερόντων ὥστε | [19 Buchst. τ]ὸν φόρον, καθὼς ἐξ ἀρχᾶς ἔφερον, ἐξουσία ἐ|[στω 16 Buchst.]οει ἐρανευτᾶν· τὸ δὲ δόγμα τοῦτο ἀνα||[γραψάντω 15 Buchst. κ]αὶ ἀναθέντω εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλω|[νος 21 Buchst.]-σθαι τοὺς δαμιοργοὺς ποτὶ τὰν πόλιν | [26 Buchst.]ν ταῦτα.

Schrift: Ξ, Ο und Θ kleiner.

1 ι Ι ΙΩΝ: „etwa ἐνέων gen. von οἱ ἐννέα, wie ion. δέκων, äol. πέμπων?" *Fick.* Man könnte auch ἐτείων vermuten „die auf ein Jahr Gewählten". Die Benennung von Behörden nach der Länge ihrer Amtsdauer ist nicht selten. Die ἐτεῖοι würden passend im Gegensatze stehn zu den Beamtenklassen der Zeile 4 „οἳ ἀεὶ ἔσονται." — 3 ƆΙ ΜΕΝ: [ἐξ](ε)ῖμεν *F.* Oder [ἐπι]θ(έ)μεν? — 6 κα[ὶ πὰρ τῶν ἐ . . ων] *F.* — 9 [πρασσέτω δὲ τὰν ζα]μίαν *F.* — 10 ¯ΟΝΤΙ: [. . . ζαμιώ](σ)οντι *F.* Durch das folgende αὐτοὶ ἀποτι-

νόντω τὰν ζαμίαν scheint mir [. . *εἰςπρά*](*ξ*)*οντι* gefordert zu werden. — 12 ΓΑΝΟΥΣ: [*ἐ*](*ϱ*)*άνους F.* — 15 *ἀνα*[*γϱαψάντω οἱ ταμίαι κ*]*αὶ F.* Diese Ergänzung füllt die Lücke nicht aus.

1616 Eingemauert in ein Wirtshaus bei *Παλαιὰ Ἀχαία.* Nach den schedae *Mustoxydis* von *Böckh* CIG. no. 1547.

Θευξένα | *Ξενοφίλου.*

Α, Ε, Ξ. Statt Θ bei *Böckh* Ο.

1617 Ebendort. — Nach *Dodwell, Pouqueville und Mustoxydis* herausgegeben von *Böckh* CIG. no. 1549—1551.

a. Καλλὼ Τεϱμονίου χαῖϱε.

Das Ο kleiner.

b. Νικοστϱάτα, Σωτίων | *Ἀλεξικλέος χαίϱετε.*

1 ΔΕΞΙ *Dodw.*, *Pouq.* ΑΛΕΞ *Must.* — 2 Das ΤΕ fehlt bei *Must.* Beide Zeilen zu einer vereinigt bei *Pouq.*

Das Ο kleiner.

c. Στϱατονίκα Ἀγάθωνος χαῖϱε.

Das Ο kleiner, nach *Must.* auch das Θ.

1618 In der Aussenmauer eines Privathauses. — Herausgegeben von *Dubois*, Bull. de corr. hell. IV, 521.

Λύκος Λύκου | *γυμνασιαϱ*|*χήσας Ἑϱμᾶ* | *καὶ Ἡϱακλεῖ.*

Gewöhnliche Schrift, aber schon Α.

Z. 1 \ΥΚΟΣ.

1619 Fragment einer Basis, an einem Privathause. — *Martha*, Bull. de corr. hell. II, 99. *Fick* Beitr. V, 324.

Κλ(*ῆ*)*νις Ἁγία Φεϱέμβϱοτον τὸν υἱὸν* | *θεοῖς.*

Schrift: Α.

ΚΛ''ΝΙΣ : *Κ*[*λ*]*ῆνις Martha.*

1620 Grabstele, in zwei Teile zerbrochen, in der Vorderwand desselben Hauses eingemauert. — *Martha*, Bull. de corr. hell. II, 99 = *v. Duhn*, Mitteil. III, 73. *Fick*, Beitr. V, 324.

Νίκαια Δίωνος χαῖϱε.

Schrift: Α

1621 Fragment einer Grabstele, gefunden im Weinberge des K. Georgiadis. — *Martha*, Bull. de corr. hell. II, 100. *Fick*, Beitr. V, 324.

-ρία Διοσκουρίδα χαῖρ[ε].

Schrift: Α.

1622 Im inneren Hofe eines Privathauses. — *Dubois*, Bull. de corr hell. IV, 520. *Dittenberger*, Sylloge no. 229.

Βασιλῆ Ἀντίοχον βασιλέως Ἀντιόχ[ου] | καὶ βασίλισσαν Λαοδίκαν καὶ τὸν υ[ἱὸν] | Ἀντίοχον Ἁγημονίδας Ζεφύρου ἀρε[τᾶς] | ἕνεκεν καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς αὐτὸν θεοῖς.

Schrift: Α, Θ, Σ.

Zeile 2: Υ ... *Dubois.*

Die Zeit der Abfassung ist nicht mit Sicherheit zu bestimmen, da die angegebenen Familienverhältnisse auf zwei Könige des Namens Antiochos passen. Der eine ist Antiochos II, mit Beinamen *Θεός*, (261—246 v. Chr.), Sohn Antiochos' I, Gemahl der Laodike und Vater des Antiochos *Ἱέραξ*. Zweitens kommen zwei gleichnamige Söhne Antiochos' III., des Grossen. in Betracht, von denen der eine — ungewiss, welcher — nach dem Zeugnisse des Appian Syr. 4 eine Laodike zur Frau hatte und von denen speciell Antiochos IV. Epiphanes (175—164 v. Chr.) einen Sohn Namens Antiochos, den späteren Antiochos V, besass. — *Dittenberger* bezieht die Inschrift auf Antiochos IV Epiphanes. Dazu stimmt der jüngere Charakter der Schrift.

1623 Aus dem in der *κοινή* abgefassten Briefe des Quintus Fabius Maximus an die Dymäer aus der zweiten Hälfte des 2. Jahrh. v. Chr. (CIG. no. 1543 = *Dittenberger* Syll. no. 242) sind hervorzuheben:

1) Die dymäischen Namen *Κυλλάνιος* Z. 5, *Σῶσος Ταυρομένεος* Z. 8, [*Φορ*]*μίσκον Ἐχεσθένεος* Z. 21, *Τιμόθεον Νικία* Z. 23.

2) Der Titel *τῶν δαμιοργῶν* Z. 21.

1624 Münzlegenden.

ΔΥ, ΔΥΜΑ *Weil*, Zeitschr. f. Numism. VII, 365 ff. = Tafel VIII, 1—5: IX, 243 = Tafel VII. *Head*, Hist. numor. p. 348 f. ΑΧΑΙΩΝ ΔΥΜΑΙΩΝ *Weil*, a. a. O. IX, 245. *Head* p. 351.

G. Helike.

1625 Münzlegende.

ꓘΙΛƎ *Weil*, Zeitschr. f. Numism. VII, 361 ff. = Taf. VIII, no.6. *Head*, Hist. numor. p. 349. — *Fick* vergleicht lat. *salix* „Weide".

H. Keryneia.

1626 Münzlegenden. ΑΧΑΙΩΝ ΚΑΡΥΝΕΩΝ *Head*, Hist. numor. p. 351. Die Stadt hiess vor der dorischen Einwanderung *Κερύνεια*, wie auch der Name ihrer kyprischen Tochterstadt *Κερύνεια* beweist. Den Wandel eines *ε* vor *ρ* in *α* finden wir bei den Lokrern (Aetolern) und Eleern.

I. Patrae.

1627 „Ad aedem S. Mariae Agailiae". *Böckh*, CIG. no. 1548 (nach *Cyriacus* und *Muratori*).

Σάτυρος | *Αἰσχίνα.*

1628 Stein. „Ex civitate Patrarum" *Muratorius* Bd. I, p. CXII, no. 6 (e schedis meis) und Bd. III p. MDXIII no. 5 (e schedis Barberinis Cyriaci). Ohne nähere Angabe der Herkunft bei *Cyriacus* VII, no. 58. *Böckh* CIG. no. 1545.

Ξένις Αἰσχρίωνος
Στρατοκλῆ(ς) Ἀρχιτέλεος
Τίμαιον ϑεοῖς

Z. 2 ΚΛΗΑΡΧΕΙΤΕ *Murat.* Bd. I. ΚΛΗΞΑΡΧΙΤΕ *Murat.* Bd. III und *Cyr.*

1629 Münzlegenden.

a) ΓΑ *Weil*, Zeitschr. f. Numism. IX, 246 Taf. VII. Desgl., Vs. ΔΑΜΑCΙΑC *Head* p. 349.

b) ΓΑΤΡ, daneben die Beamtennamen ΔΑΜΑCΙΑC und ΑΓΥC ΑΙCΧΡΙ-ΩΝΟC *Head* p. 349.

c) ΠΑΤΡΕΩΝ und ΠΑΤΡΕΩΝ, Vs. Beamtennamen ΑΙΣΧΡΙΩΝ ΛΥΣΙΑ *Mionnet* Suppl. IV no. 905. ΑΝΔΡΩΝ ΛΥΣΙΞ ... *Mionnet* Suppl. IV no. 902. ΑΡΙCΤΟΔΑΜΟΥ(?) ΑΡΙC *Mionnet* II no. 318. ΑΡΙCΤΑΡΧΟC ΔΑΜΩΝΟC *Mionnet* II no. 315 = Suppl. IV no. 900. *Head* p. 349. ΛΥΚΩΝ ΔΑ-ΜΟΤΙΜΟΥ *Mionnet* Suppl. IV no. 901. ΜΗΤΡΟΔΩΡΟ[C] ΜΕΝΕΚΛΕΟC *Mionnet* II no. 301. 317 = Suppl. IV no. 903.

K. Pellene (Dorf Zugra).

1630 Grabstele aus weissem Marmor. — *v. Duhn*, Mittheil. III, 61.

Ἀρισταρέτα | χαῖρε.

Gewöhnliche Schrift.

1631 Münzlegenden.

a) ΑΧΑΙΩΝ ΠΕΛΛΑΝΕΩΝ (*Πελλανεύς*). Auf der Kehrseite Beamtennamen: ΑΘΑΝΙΠΠΟΣ *Mionnet*, Suppl. IV no. 76—78. *Weil*, Zeitschr. f. Numism. IX, 249 no. 4. ΑΡΧΕΜΑ = *Ἀρχέμα[χος] Mionnet* no. 79. *Weil*, a. a. O. no. 5.

b) Aus römischer Kaiserzeit: ΠΕΛΛΗΝΕΩΝ *Mionnet* Suppl. IV no. 1036—1041. ΠΕΛΛΗΝΑΙΩΝ *Mionnet* II no. 366 (*Πελληναῖος*).

Aus der Zeit vor dem achäischen Bunde nur Münzen mit ΠΕ, ΠΕΛ, ΓΕ *Head* p. 350. *Weil* a. a. O. p. 247 no. 1—3 (= Taf. VII).

L. Pharae.

1632 Gefunden in der Nähe des Dorfes *Παλαιο-Ἀχαία*. — Nach *Dodwell* und *Mustoxydis* herausgegeben von *Böckh*, CIG. no. 1544. Die vollständigste Wiedergabe bei *Le Bas*, Voy. archéol. Inscript. II no. 362. Die zweizeilige Inschrift ist in zwei Teile zerbrochen.

Ἁ πόλις Φαραιέων | Εὐφράνορα . . . .
ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ | καλοκαγαθίας, ἇς ἔχω[ν διατελεῖ . .

Schrift: Α, Π, Σ.

Z. 1 ΛΠΟΛΙΣ *Le Bas*, die übrigen nur *πόλις*. — ΦΑΡΙΩΝ *Dodwell*, ΦΑΡΑΙΕΩ[Ν] *Böckh*, ΦΑΡΑΙΕΩΙ *Le Bas*. — 2 ΚΑΙ|ΚΑΛ *Dodwell*, ΚΑ ΙΚΑΛ *Böckh*, ΚΑ . |ΚΑΛ *Le Bas*. — ΙΧ *Dodwell*, ΕΧ *Böckh*, ΕΧϹ *Le Bas*. Bereits richtig von *Böckh* ergänzt.

M. Rhypes.

1633 Münzlegende.

ΡΥΨ = *Ῥύψ* (scl. *στατήρ*). *Mionnet* II no. 369. 370. *Ῥύψ* (plur. *Ῥύπες*) hiess auch der Einwohner der Stadt.

II. Achäischer Bund.

1634 In den Ruinen des arkadischen Orchomenos gefunden, jetzt in einem Privathause in Lévidi eingemauert. — Herausgegeben von *Foucart*, Revue archéologique 1876 p. 97 und bei *Le Bas*, Voyage arch. Explication no. 353, wiederholt von *Hicks*, Manual of Greek Hist. Inscr. no. 187. Einzelnes bei *Dittenberger*, Sylloge no. 178.

. . . . . ραιν . . . . | . . . . μον πέμπ[η]ι εἴτε ἄρχω|ν . . . . | . . . . ιέοι εἴτε [ἰ]διώτας ψαφοφορέοι . . . . | . . [ὀφλέτω] τριάκοντ[α τά]λαντα ἱερὰ τοῦ Διὸ[ς τοῦ Ἀμαρίου, καὶ ἐξέστω τῶι βουλομένωι αὐ||τῶι δίκαν θ]ανάτου εἰσάγειν εἰς τὸ κοινὸν τ[ῶν Ἀχαιῶν . . . . ὀμνυόντων τὸν | ὅρκον τὸν αὐ]τὸν οἱ Ὀρχομένιοι καὶ οἱ Ἀχαιοί, ἐμ μ[ὲν Αἰγίωι οἱ σύνεδροι τῶν Ἀχαι|ῶν καὶ ὁ στρατ]αγὸς καὶ ἵππαρχος καὶ ναύαρχος, ἐν δ[ὲ Ὀρχομένωι οἱ ἄρχοντες τῶν Ὀρ|χομενίων·] Ὀ[μ]νύω Δία Ἀμάριον, Ἀθάναν Ἀμαρίαν, Ἀφ[ροδ]ί[ταν καὶ τοὺ]ς θ[εοὺς πάντας· | ἦ μὰν ἐμ] πᾶσιν ἐμμε[ν]εῖν ἐν τᾶι στάλαι καὶ τᾶι ὁμολογίαι καὶ τῶι ψαφίσματ[ι τῶι γενο||μένωι τῶι κοι]ν[ῶι] τῶι τ[ῶ]ν Ἀχαιῶν, καὶ εἴ τις κα μὴ ἐμμένηι, οὐκ ἐπιτρέψω εἰς δύναμ[ιν. | Καὶ εὐορκέ]οντι μέν μοι εἴη τἀγαθά, ἐπιορκέοντι δὲ τἀναντία. Τῶν δὲ λαβόντων ἐν Ὀρ[χο|μενίοις ἢ] κλᾶρ[ο]ν ἢ οἰκίαν, ἀφ' οὗ Ἀχαιοὶ ἐγένοντο, μὴ ἐξέστω μηθενὶ ἀπαλλοτριῶ||[σαι ἐντὸς ἐτ]έων εἴ[κ]οσι. Εἰ δέ τι ἐκ τῶν ἔμπροσθε χρόνων, ἢ οἱ Ὀρχομένιοι Ἀχαιοὶ ἐγέ||[νοντο, . . .] Νε[ά]ρ[χωι] ἔγκλημα γέγονεν ἢ τοῖς υἱοῖς, ὑπότομα εἶμεν πάντα καὶ μ||[ὴ δικαζέσ]θω μή[τε] Νεάρχωι μηθεὶς περὶ τῶμ πρότερον ἐγκλημάτων, ἢ οἱ Ὀρχομένιοι Ἀχαιοὶ ἐγ||[ένοντο· καὶ] ὅ[στις] δικάζοιτο, ὀφλέτω χιλίας δραχμὰς καὶ ἁ δίκα ἀτελὴς ἔστω. Περ|[ὶ δὲ τᾶς τραπέζα]ς τᾶς χρυσέ[α]ς τοῦ Διὸς τοῦ Ὁπλοσμίου, ἅγ καταθέντες ἐνέχυρα οἱ Μεθυ||[δριεῖς οἱ μεταστή]σαντες ε[ἰ]ς Ὀρχόμενον διείλοντο τὸ ἀργύριον καί τινες αὐτῶν ἀπέ||[φασαν ἀποδιδόναι· ἐ]ὰμ μὴ ἀποδίδωντι τὸ ἀργύριον τοῖς Μεγαλοπολίταις, καθὼς ε|[ἰκός, ποτὶ τὰμ πό]λιν τὰν Ὀρχομενίων ὑποδίκους εἶμεν τοὺς μὴ ποιοῦντας τὰ δίκαια.

Die Zeilen 2—11 von *Foucart* ergänzt. Z. 7 [ῶν καὶ στρατ]αγὸς *F.*, [ῶν καὶ ὁ στρατ]αγὸς *Dittenberger*. — 9 ἐμμε[ν]εῖν *D.* — 12 Von mir ergänzt; ἐν Ὀρ[χο|μένωι γᾶν ἐπί]κλαρ[ο]ν *F.*, ἐν Ὀρ[χο|μενῶι γᾶς] κλᾶρ[ο]ν *D.* —

13 Von *D.* ergänzt. *ἀπαλλοτριῶ[σαι πλέον χρυσέ]ων F.* — 14 *ἐγ[ένοντο ἤτοι] D.* — 15 Von *D.* ergänzt, *μ[ηθὲν ἐγκαλεί]σθω F.* — 16—18 von *F.* ergänzt. — 19 Nach *F.* *Μεθυ[δριεῖς οἱ μετοική]σαντες D.* — 20 Von mir ergänzt. *ἀπέ[φυγον, παρέχειν αὐτούς, ἐ]άμ F.*, *ἀπέ[δοσαν, τινὲς δὲ οὔ· ἐ]άμ D.* Das *ἐάν* ist aus der *κοινή* übernommen. Im Dialekte müsste es *εἴ κα* heissen, vgl. Z. 10. — 21 Von mir ergänzt. *ἐ[ψήφισται, τὰμ πό]λιν F.*, *καθὼς ἐ[παγγείλαντο ποτὶ τὰμ πό]λιν D.* Die Construktion *ὑπόδικος ποτί τινα* ist dem Sinne nach durchaus correct.

8. Dass das Bundesheiligtum des *Ζεὺς Ἀμάριος* in Aigion lag, bezeugt eine Stelle des Strabo VIII 385 (vgl. 387), an welcher man schon früher die handschriftliche Lesart *Αἰνάριον, Ἀρνάριον* in *Ἀμάριον* geändert hatte: „*Αἰγιέων δ' ἐστὶ καὶ . . . . τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος τὸ Ἀμάριον, ὅπου συνῄεσαν οἱ Ἀχαιοὶ βουλευσόμενοι περὶ τῶν κοινῶν.* Bei Polybius V, 93, 10 heisst dasselbe Heiligtum *Ὁμάριον* und der Zeus *Ὁμάριος* II, 39, 6. Damit fällt die von *Foucart* vorgeschlagene Ableitung von *ἀμάρα* = att. *ἡμέρα*. — 14 *Νέαρχος* war nach *Foucart*'s Vermutung ein früherer Tyrann von Orchomenos, der, ebenso wie Lydiadas in Megalopolis, feierlich auf die Herrschaft verzichtete. — 18 Zu *Ὁπλοσμίου* vgl. den arkadischen Phylennamen *Ὁπλοδμία* Samml. 1203_{10}.

Zeit der Abfassung: Die Urkunde betrifft die Aufnahme der Orchomenier in den achäischen Bund. Diese fällt nach *Foucart* in das Jahr 199 v. Chr. Er schliesst das aus Livius XXXII 5 „Philippus in Achajam legatos misit, . . . qui redderent Achaeis Orchomenon etc.“ — Doch war Orchomenos bereits früher einmal Mitglied des achäischen Bundes gewesen. Ausser dem *reddere* des Livius beweist das die folgende Stelle des Polybius IV, 6, 5, welche sich auf die Ereignisse des Jahres 222 v. Chr. bezieht: „*ὁ γὰρ βασιλεὺς Ἀντίγονος . . . . Ὀρχομενὸν κατὰ κράτος ἑλὼν οὐκ ἀποκατέστησε τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀλλὰ σφετερισάμενος κατεῖχε*“. *Dittenberger* (Hermes XVIII, 178 ff.) vermutet deshalb, dass es sich in der Urkunde um die erste Aufnahme von Orchomenos in den achäischen Bund handelt, und setzt dieselbe in die Jahre 234—233 v. Chr.

1635 „Ritrovato in Olimpia, inserito nel pavimento d'un apside bizantina al nord del Leonidaion.“ Nach Mitteilung *Purgold*'s herausgegeben von *Dittenberger*, Sylloge no. 227, und von *Henzen*, Bulletino dell' instut. de corr. archéol. 1884 p. 80.

Τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν Κό[ι]ντον Μαάρκιον Λουκίου | Φιλίππον στραταγὸν ὕπατον Ῥωμαίων ἀρετᾶς ἕ|νεκεν καὶ καλοκαγαθίας τᾶς εἰς αὐ|τοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλλανας. ‖ Ἀνδρέας καὶ Ἀριστόμαχος Ἀργεῖοι | ἐποίησαν.

Schrift: A, E (nur in *ἕνεκεν* dreimal Є), Θ, Γ, Ϲ (nur in *στραταγός* Ξ und in der Unterschrift der Künstler stets Σ), Ω (nur in *Ῥωμαίων* an erster Stelle ω). Nach *Purgold* sind die Zeilen 5 und 6 nicht von derselben Hand wie die vorhergehenden. Der ganze Name von *Κόιντον* bis

στραταγόν incl. war ausradiert und ist erst nachträglich wieder eingeschrieben, wodurch die Buchstaben zum Teil undeutlich geworden sind.

Q. Marcius Philippus war Consul im Jahre 169 v. Chr. Aus dieser Zeit kann aber, wie *Dittenberger* gesehen hat, die Inschrift in der uns vorliegenden Form nicht stammen, da — abgesehen von *Λούκιος* anstatt des älteren *Λεύκιος* — die jungen Buchstaben Є, Ϲ, Ꞷ auftreten und die Schreibung sehr inconsequent ist. *Dittenberger* vermutet deshalb, dass die um 169 v. Chr. abgefasste Inschrift zur Zeit des Hadrian auf einen anderen Stein umgeschrieben wurde.

1636 In der Nähe von Aegium (Vostizza) gefunden — *Böckh* CIG. no. 1542 (nach *Muratori* und *Cyriacus*). *Dittenberger* Syll. no. 182.

Ἔδοξε τῶι κοινῶι τῶν Ἀχαιῶν· τοῖς ὁμήροις τῶν | Βοιωτῶν καὶ Φωκέων προξενίαν δόμεν αὐτοῖς | καὶ ἐκγόνοις Εὐδάμωι Βρύχωνος Πλαταιεῖ, Ἀρχέλαι | Ὀλυμπίωνος Ταναγραίωι, Ἀριστομένει Μειλίχου || Ὠρωπίωι, Ἀπολλοδώρωι Ἀσκληπιοδώρου Κορωνεῖ, | Ἀκροτάτωι Ἰσμηνοδώρου Θηβαίωι, Ῥόδωνι Τιμο-|κράτους Ἁλιαρτίωι, Ἀριστίωνι Καλλιππίδου Ὀρχο|μενίωι, Νικέαι Κοροινάδου Θεσπιεῖ, Κλεαρέτωι | Ἀντιλέοντος Φανοτεῖ, Λεοντιάδηι Νικοβούλου Ἐ||λατεῖ, καὶ εἶμεν αὐτοῖς ἀτέλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέ|μου καὶ εἰρήνης καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν | καὶ τἆλλα πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις | [κ](α)ὶ εὐεργέταις δίδοται. Ἐπὶ δαμιοργ[ῶν] . . . . ἡγα Βου|ρίου, Νικανδρίδα . . . .

Der Text des Cyriacus scheint im Allgemeinen der zuverlässigere zu sein. — Z. 1 ΟΜΗΡΩΙΣ *Cyr.* — 3 ΕΥΔΗΜΩΙ *Cyr.*, *Εὐδάμωι Böckh* nach *Murat.* — ΠΛΑΤΑΕΙ *Mur.* — ΑΡΧΕΑΙ *Cyr.* Ihm folgend lesen *Böckh* und *Dittenberger Ἀρχέαι.* — 8 Für das von *Cyr.* und *Murat.* überlieferte *Κοροινάδου* liest *Keil Κοροι(β)άδου* (Syll. inscr. Boeot. 625[1], *Kaibel Κορ(ρ)ινάδου* (Hermes VIII, 418), vgl. *Κορρινάδα[ς]* aus Thespiae (Samml. no. 770). — 9 *Φανοτεύς*: nach *Böckh* Bürger der Stadt, welche gewöhnlich *Πανόπη* genannt wird, vgl. Steph. Byz. s. v. *Φανοτεύς*, Strabo IX, 423 (*Πανοπεὺς δ' ὁ νῦν Φανοτεύς*), Thuc. IV, 89, Liv. XXXII, 18. — 10 ΕΙΜΕΝΑΥΤΟΙ *Cyr.* ΔΟΜΕΝΑΥΤΟΙΣ *Mur.*, *εἶμεν αὐτοῖς Böckh.* — ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΑΣΥΛΙΑΝ *Mur.* — 11 ΕΙΡΗΝΗΚ *Cyr.* — 13 ΔΙΕΥΕΡΓΕΤΑΙΣ *Cyr. Murat.*, *[κ](α)ὶ εὐεργέταις Böckh.* — *Cyr.* ignoriert die Lücke völlig. Nach *Murat.* müssen etwa 8—10 Buchstaben fehlen. Hinter der Lücke: ΗΓΑΒΟΥ *Cyr.*, ΗΓΑΒ *Mur.* *Ἐπὶ δαμιορ[γῶν Ἀγ]ή(τ)α Fick*, Beitr. V, 324.

Zeit der Abfassung: Nach *Böckh* zwischen Olymp. 125 (280 v. Chr.) und 152 (171 v. Chr.). Den terminus post quem bildet die Wiederherstellung des achäischen Bundes, und den terminus ante quem die Aufhebung der Selbständigkeit von Haliartos (*Müller*, Orchomenos 427 ff.).

III. Die achäischen Städte in Unter-Italien.

Vorbemerkung.

Die Inschriftenfunde Arkadiens und die nunmehr entzifferten kyprischen Inschriften haben deutlich bewiesen, dass der Stamm der *ἈχαιϜοί*, welcher vor der dorischen Einwanderung den ganzen Peloponnes inne hatte, nicht mit den Dorern, sondern mit den Aeolern eng verwandt war und keinen dorischen, sondern einen dem äolischen sehr nahe stehenden Dialekt sprach. Dieses Resultat der Dialektforschung deckt sich genau mit den vielbekämpften und jetzt glänzend gerechtfertigten Worten Strabo's VIII, 1, 2: *ἐλείφθη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη, τό τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικόν. Ὅσοι μὲν οὖν ἧσσον τοῖς Δωριεῦσι ἐπεπλέκοντο, καθάπερ συνέβη τοῖς τε Ἀρκάσι καὶ τοῖς Ἠλείοις* (speciell die Triphylier gemeint), *τοῖς μὲν ὀρεινοῖς τελέως οὖσι καὶ οὐκ ἐμπεπτωκόσιν εἰς τὸν κλῆρον, τοῖς δὲ κτλ., οὗτοι Αἰολιστὶ διελέχθησαν· οἱ δὲ ἄλλοι μικτῇ τινι ἐχρήσαντο ἐξ ἀμφοῖν, οἱ μὲν μᾶλλον, οἱ δὲ ἧσσον Αἰολίζοντες· . . . δοκοῦσι δὲ δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν.* Strabo führt an dieser Stelle auch den richtigen Grund an, weshalb der äolische (d. i. achäische) Dialekt in den meisten Landschaften des Peloponneses untergegangen sei: die *ἐπικράτεια* der Dorer unterdrückte ihn. Wenn wir deshalb in den Dialektinschriften Achaia's, derjenigen Landschaft, an welcher der Name, der Achäer haften blieb, einen dorischen*) Dialekt vorgefunden haben, so würde es durchaus verkehrt sein, wenn wir hieraus schliessen wollten, dass die alten Achäer, die Mannen des Menelaos und Agamemnon, dorisch gesprochen hätten. Ihr Dialekt wurde eben auch in Achaia durch den dorischen verdrängt.

Waren die alten Achäer keine Dorer, dann brauchen auch die achäischen Colonieen in Unteritalien keine dorischen Gründungen zu sein. Sie können vielmehr von der Landschaft Achaia (auf diese weisen das Alphabet und einige der Gründungs-

---

* Unter „dorisch" verstehe ich hier nicht den Dialekt der im südlichen Peloponnese wohnenden Dorer, sondern den „westgriechischen" Dialekt im Allgemeinen. Diejenigen Westgriechen, welche sich in Achaia niederliessen, waren den Eleern und Aetolern nahe verwandt.

sagen) zu einer Zeit ausgegangen sein, als hier noch Achäer sassen, die einen dem äolischen verwandten Dialekt sprachen und die vielleicht von den in den Peloponnes einwandernden Dorern vertrieben wurden.

Die Inschriften der achäischen Städte Unter-Italiens sind allerdings in einem dorischen Dialekte abgefasst. Aber das ist sehr einfach zu erklären. Zugleich mit den Achäern oder gleich nach ihnen zogen dorische Colonistenschaaren aus verschiedenen Landschaften des Peloponneses nach Unter-Italien und liessen sich hier neben den Achäern nieder. Bei mehreren Städten liegt deutlich die Tradition solcher doppelten Colonisation vor. Wie nun auf dem Peloponnese, so wurde auch in Unter-Italien der achäische Dialekt von den Dorern, welche sich schnell zu Herren der Städte machten, unterdrückt.

Aus dem Vorstehenden ergibt sich, mit welch' zweifelhaftem Rechte die Inschriften der achäischen Colonieen zu den in historischer Zeit im dorischen Dialekte abgefassten Inschriften Achaias gestellt werden. — Es ist ja möglich, dass diejenigen Dorer, welche in den achäischen Colonieen sich niederliessen und ihnen den dorischen Dialekt aufzwangen, zum grössten Teile — ebenso wie die achäischen Colonisten — aus der Landschaft Achaia stammten: es ist das aber weder zu beweisen noch an sich wahrscheinlich.

A. Asina?

1637 Münzlegenden.

ϟMA = *Ἀσι*... *v. Duhn*, Zeitschr. f. Numism. VII, 310. *Head*, Historia num. p. 75. Den Namen *Ἀσίνη* führten mehrere Städte des Peloponneses (in Argos Ilias II, 560. Paus. IV, 34, 6; bei Taenaron Thuc. IV, 54; in Messenien Her. VIII, 73).

B. Kaulonia.

Die Stadt ist von peloponnesischen Achäern gegründet und nachher von Kroton aus neu colonisiert. Pausanias VI, 3, 12 *Καυλωνία δὲ ἀπῳκίσθη μὲν ἐς Ἰταλίαν ὑπὸ Ἀχαιῶν, οἰκιστὴς δὲ ἐγένετο αὐτῆς Τύφων Αἰγιεύς.* Strabo

VI, 10 p. 261 *Ἀχαιῶν κτίσμα Καυλωνία.* Scymnus Ch. 319 *Καυλωνία | ἐκ τοῦ Κρότωνος ἥτις ἔσχ' ἀποικίαν.* Solinus II, 1 *Cauloniam a Crotoniensibus* (scl. *constitutam*).

1638 Münzlegenden.

a) Im vorionischen Alphabete.

ΚΑV, VΑΚ *Mionnet* I, no. 828. 837—839 (= pl. XXXII, 34. 38—40). Suppl. I, no. 967. 968. 969 (= pl. IX, 16). *Raoul-Rochette*, Mémoires de numism pl. I, no 3. 8.

ΚΑVΛ, ΛVΑΚ *Mionnet* I, no. 826 (= pl. XXXII, 35) 834. 838 (= pl. XXXII, 42). *Raoul-Rochette* pl. I, no. 5 (Vs. ΣΑΠ = *Πα*ι..). *Head* Hist. num. p. 79.

ΚΑVΛΟ, ΟΛVΑΚ *Mionnet* I, no. 829 (= pl. XXXII, 36. 37) Suppl I, no. 966 (= pl. IX, 15) *Raoul-Rochette* pl. I no. 1. 7. *Head* p. 78.

ΚΑVΛ Rs. ΝΟΛVΑΚ *Imhoof-Blumer*, Zeitschr. f. Numism. VII, 2.

ΚΑVΛΟΝΣ *Mionnet* I, 833 (= pl. XXXII, 44).

ΚΑVΛΟΝΣΑΤΑΝ = *Καυλωνιατᾶν* *Mionnet* I, 830—833 (= pl. XXXII, 43). *Raoul-Rochette* pl. I, no. 6; II, no. 9. ΚΑVΛΟΝΣΑΤΑΜ = *Καυλωνιάτας* (scl. *στατήρ*) *Head* p. 79. Beide Legenden oft rückläufig.

b) Im ionischen Alphabete.

ΚΑΥΛΩΝΙΑΤΑΣ (auch rückläufig) *Mionnet* Suppl. I, 970—972 (= pl. IX, 17). *Raoul-Rochette* pl. II, no. 10. *Head* p. 79.

C. Kroton mit Colonieen.

Kroton.

Herodot VIII, 47 *Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί.* Nach Antiochus (bei Strabo VI, 12 p. 262) u. a war der Gründer der Stadt *Μύσκελλος* aus *Ῥύπες* in Achaia. — Den Achäern folgten später Lakonen, vgl. Pausanias III, 3, 1 *Πολύδωρος τὴν βασιλείαν παρέλαβεν ὁ Ἀλκομένους καὶ ἀποικίαν ἐς Ἰταλίαν Λακεδαιμόνιοι τὴν ἐς Κρότωνα ἔστειλαν.* — Der mythische Gründer war Herakles (Ovid, Metam. XV, 1—51), dessen Bild in folgedessen auf die Münzen Krotons geprägt wurde.

1639 Auf einer Erztafel, welche in Bruttium in der Nähe von Petelia gefunden wurde. Herausgeg. von *Siebenkees*, Expositio tabulae hospitalis ex aere antiquissimo, Romae, 1789. Da die folgenden Ausgaben, welche *Böckh* CIG. 4 aufführt (es waren mir zugänglich Nic. Ignarra, de Phratriis, Neapel 1797 p. 158 ff. v. Heeren, Histor. Werke III, 171 ff. und tab. III), mit Siebenkees' Abbildung fast genau übereinstimmen, so ist die letztere auch von *Röhl* IGA. no. 544 zu Grunde gelegt.

Θεός· τύχα· Σάωτις· δίδ|ωτι· Σικαινίαι· τὰν Ϝοι|κίαν· καὶ

5 τἆλλα· πάντ|α· δαμιοργὸς· Παραγόρ||ας· πρόξενοι· Μίνκων· | Ἁρμοξίδαμος· Ἀγάθαρ|χος· Ὀνάτας· Ἐπίκωρ|ος.

Schrift: rechtsläufig. I = γ, B = δ (in der Mitte durchbrochen), Ƨ = ι, Ͱ, M, N, O = ο und ω, + = ξ, P (oben offen) M, V, Ψ = χ.

Z. 1. 2 Die Namen *Σάωπις* und *Σικαινίαι* sind von den Commentatoren teils als Feminina teils als Maskulina gefasst. — 4 Die Lesungen *δαμιωργός* (*Böckh*) und *δαμιουργός* (*Röhl*) verstossen gegen den Dialekt.

1640 Münzlegenden.

a) Im ältesten Alphabete.

OΊϘ, ϘPO *Mionnet*, I, no. 842—858 *Head*, Hist. numor. p. 80. Auf der Rückseite abgekürzte Namen VM = *Συ[βαριτᾶν]* *Sallet*, Zeitschr. f. Numism. I, 215; *v. Duhn*, ibid. VII, 310. Γ, IA, PA, E, ME, BOI *Head* a. a. O.

NOTOΊϘ *Mionnet* I, no. 846. ϘPOTON I, no. 841 Suppl. I, no. 976. *v. Duhn*, Zeitschr. f. Numism. VII, 310. ϘPOT, ϘPOTO *Mionnet*, I, no 854. 855. Suppl. I, 980. *Head* a. a. O.

b) Jüngeres Alphabet (K für Ϙ).

KPO, KPOT *Mionnet* I, 876. 879. Suppl. I, 983—987. 994—100. *Head* a. a. O.

Rs. KPOTON Vs. OƧKƧMTAM = *οἰκίστας* (mit einer Abbildung des Herakles, des Gründers von Kroton) *Mionnet* I, no. 872. *Head* a. a. O. Abgekürzte Beamtennamen sind API = *Ἀρι[στο-* und NƧKV = *Νίκυ[λλος]* *Friedländer*, Zeitschr. f. Numism. III, 45.

Eine der Prägung (Dreifuss) nach nach Kroton gehörige Münze führt die Legende ⊢IAPONTOAΓO *Raoul-Rochette*, Mémoires de numism. p. 34 = Tafel III, no. 24. Bei *Mionnet*, Suppl. I, no. 979 (= pl. IX, no. 23) fehlt das letzte O und für Γ ist irrtümlich IT gelesen. Nach *Raoul-Rochette* *ἱαρὸν τῶ* (= *τῶι*) *Ἀπό[λλωνι]*.

c) Im ionischen Alphabete.

KPOTΩ *Mionnet*, I, no. 873; *Head*, p. 83; *Raoul-Rochette*, pl. II, no. 17. KPOTΩNIATAΣ (scl. *στατήρ*) *Mionnet* I, no. 864—866. Suppl. I, no. 989. *Head*, p. 82. Mit Ƨ für I *Mionnet* I, no. 868. KPOTΩNIATAN *Mionnet*, I, 860. Suppl. I, no. 988. 992. *Head* p. 83.

Auf der Kehrseite verschiedene Legenden: OIKIΣTAΣ *Mionnet*, I, no. 873, *Head* p. 83; *Raoul-Rochette* pl. II, no. 17. ΛVKΩN (Herakles), AIΣAPOΣ (der Flussgott Aisaros), ME und MΔ = *Μεδ[μαίων]*? *Head*, p. 84 und 82.

Pandosia.

Dass Pandosia eine Colonie von Kroton war, scheint die erste der folgenden M ü n z l e g e n d e n zu beweisen.

1641 Münzlegenden.

a) Im vorionischen Alphabete:

Vs. ΓΑΝ◁Θ — Rs. ϘΡΘ (Stater), *Mionnet* I, no. 927 (= pl. XXXIII no. 56). *Head* Hist. numor. p. 90.

Vs. ΓΑΝDΟΜ≶Α = *Πανδοσία* (weiblicher Kopf mit einem Diadem). — Rs. ΚΡΑΘ≶Μ = *Κρᾶθις* (der Flussgott Krathis). Stater. *v. Sallet* Zeitschr. f. Numism. I, 216. *Head* a. a. O.

b) Im ionischen Alphabete:

ΓΑΝΔΟΣΙΝΟΝ (Didrachmon) *Friedländer* Zeitschr. f. Numism. IV, 17. *Πανδοσίνων* oder *Πανδοσῖνον*?

ΓΑΝΔΟΣΙΝ *Mionnet* Suppl. I, no. 1037. *Head* a. a. O.

ΓΑΝΔΟΣΙ ΝΙΚΟ *Mionnet* I, no. 928 (= pl. XXXIII, 57). *Head* a. a. O.

Terina.

Skymnos Ch. 305 *Τέριναν, ἣν ἀπῴκισαν Κροτωνιᾶται.* Solinus II, 1: *Terinam a Crotoniensibus* (scl. *constitutam*).

1642 Münzlegenden:

a) Im vorionischen Alphabete: ΟΣΑΙΝ ΣΙΡΕΤ = *Τεριναίω[ν]* *v. Sallet* Zeitschr. f. Numism. V, 223. ΤΕΡ≶ΝΑ und auf der Rückseite ΑΚΙΝ = *Νίκα*- (Stater) *Mionnet* I, no. 994. *Raoul-Rochette* Mémoir. de numism. p. 176. *Head* Hist. num. p. 96 f.

b) Uebergangszeit: ΝΟΙΑΝΙΡΕΤ und ΤΕΡΙΝΑΙΟΝ = *Τεριναίων* (Stater) *Mionnet* I, no. 996, 997; Suppl. I, no. 1075. *Raoul-Rochette* a. a. O. pl. A, no. 6. *v. Duhn* Zeitschr. f. Num. III, 36 f. *v. Sallet* a. a. O. *Head* a. a. O. p. 97.

c) Nach 400 v. Chr.: ΤΕΡΙΝΑΙΩΝ *Mionnet* I, no. 1000 ff. Suppl. I, no. 1076 ff. *Head* a. a. O. p. 98.

Daneben Abkürzungen ΤΕΡ, ΤΕΡ (Rs. ΓΑΝΔΙΝΑ *Head* a. a. O. p. 98), ΤΕΡΙΝ.

D. Metapontion.

Strabo VI, 15, p. 264 (nach Antiochos, vgl. *Müller*, Fragm. hist. I, 183, frag. 13) *Μεταπόντιον Πυλίων λέγεται κτίσμα τῶν ἐξ Ἰλίου πλευσάντων μετὰ Νέστορος . . . . Ἀντίοχος δέ φησιν ἐκλειφθέντα τὸν τόπον ἐποικῆσαι τῶν Ἀχαιῶν τινας μεταπεμφθέντας ὑπὸ τῶν ἐν Συβάρει Ἀχαιῶν.* Der Führer

(ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τὸν συνοικισμόν) hiess nach Strabo a. a. O. p. 265 Λεύκιππος. — Daneben liegt eine zweite Tradition Strabo a. a. O. p. 265: οἰκιστὴς δὲ τοῦ Μεταποντίου Δαύλιος ὁ Κρίσης τύραννος γεγένηται τῆς περὶ Δελφούς, ὥς φησιν Ἔφορος. Dieses letztere wird eine jüngere Colonisierung gewesen sein.

1643 Auf den vier Seiten eines kleinen Terracotta-Obelisken, jetzt im Museo nazionale zu Neapel. Mit einer photographischen Abbildung herausgegeben von *Fiorelli* Atti della R. Accademia dei Lincei anno CCLXXX (1882—1883), Serie III, Memorie della classe di scienze morali storiche et filologiche vol. X, p. 175 f. und tav. I. Gleichzeitig von *Comparetti* Rivista di Filologia, anno XI, 1882, p. 1 ff. mit einer Abbildung auf p. 15. *Hiller* Jahrb. f. Philol. u. Pädag. Bd. 127, 1883, p. 144.

Χαῖρε Ϝάναξ ʽ(Η)ρακλῆς.
Νικόμαχος μ' ἐπόει | ὄ τοι κεραμεὺς ἀνέθηκε.
Δὸς δέ Ϝιν ἀνθρώποις | δόξαν ἔχην ἀγαθ(ά)ν.

Schrift: I = γ, D, Ᵽ = ε η ει, H als spir. asper, Ν = ι, ᛚ, Μ, N, + = ξ, O = ο ω, Π, Μ, V, Ψ = χ.

Z. 1 ΗΡΑΚΛΕΜ: Das Ᵽ hinter H durch ein Versehen des Steinmetzen ausgelassen. Wie *Hiller* und *Cauer*² dazu kommen, nach *Comparetti*'s Vorgange Ἡράκλεις und nachher ἔχειν zu schreiben, ist mir nicht verständlich. — 2 ὁ ⟨δὲ⟩ τοι: *Hiller*. Wäre ὁ gesprochen, so würde, wie wir aus Z. 1 schliessen müssen, der spiritus asper auch geschrieben sein. Als ὁ erscheint der Artikel auch in Inschrift no. 1653. — 3 Δὸς δὲ Ϝ' ἰν ἀνθρώποις *Hiller*. Diese Vermutung ist unrichtig, weil 1) in den italischen Colonieen nur ein reindorischer Dialekt nachzuweisen ist, und weil 2) das ε in Ϝέ vor Vokalen nie elidiert wird. Ueber Ϝίν = αὐτόν vgl. *G. Meyer*, Griech. Grammatik² § 413 u. 416. — 4 ΑΙΑΘΝ: ergänzt von *Comparetti*.

1644 Nördlich vom Tempel di Sansone 1 Meter unter der Erde von *Lacava* gefunden. Mit einer vortrefflichen photographischen Abbildung und einem kurzen Commentare *Comparetti*'s herausgeg. von *Fiorelli* Notizie degli scavi di antichità, Gennaio 1880, p. 190 (dazu tab. VI, fig. 4) = Atti della R. Accademia dei Lincei anno CCLXXVII (1879—80), serie III, Memorie della classe di scienze morali storiche e filologiche vol. X, p. 488 f. (dazu tav. IIIᵃ fig. 4). *Röhl* IGA. 540 benutzte ausserdem eine Abschrift *J. Schmidt*'s. Der Stein soll nicht aus Metapont stammen. Einen Grund hierfür gibt *Fiorelli* nicht an.

Ἀπόλ(λ)ωνος | Λυκ(είω) ἠμί. Θεά|γεος ʽΡυπ(ό)[ς].

Schrift: die ersten beiden Zeilen rechtsläufig, die dritte linksläufig. A, I = γ, Ᵽ = ε und η, ⊕, Ϟ, ᛚ, Μ = μ, Ν, O = ο und ω, Π, Ρ, Μ = σ, V.

Z. 1 Die Abbildung des 2. Buchstabens bei *Röhl* ist ungenau. Der Stein hat ein völlig deutliches und unversehrtes Π. — 3 Der letzte (von

links der erste) Buchstabe ist quer von der Bruchlinie des Steines durchschnitten. *Fiorelli* und *J. Schmidt* ergänzen die erhaltenen Reste zu einem ⊕. Dieses ist unmöglich, weil sich von einem wagerechten Querstriche nicht die geringste Spur findet. Der photographischen Abbildung nach enthält der Stein die Linien ꟾꟾ Ↄ (der linke Strich nur ganz schwach). Da der Kreisbogen am unteren Ende sich nach links wendet, so ist auch aus diesem Grunde eine Ergänzung desselben zu ⊕ unmöglich. Bei der linksläufigen Schrift der Zeile lässt sich nur ◯ ergänzen. — Der zweite (resp. vorletzte) Buchstabe sieht einem ꟼ ähnlich. Da jedoch das vorhergehende *ϱ* den Sporn besitzt, so liegt, wie bereits *Röhl* gesehen hat, eine entstellte Form des Π vor. — *'Ρυπ(ό)[ς]*: von mir ergänzt. Vor dem *o* bleibt, da die Zeilen gleiche Länge hatten, noch gerade für einen Buchstaben Platz. *'Ρύψ* heisst der Einwohner der zwischen Aegium und Patrae gelegenen achäischen Stadt *'Ρύπες* (oder *'Ρύπαι*). Ob sich der Weihende, wenn Rhypes seine Vaterstadt war, dauernd oder nur vorübergehend in Metapont aufhielt, ist für den Dialekt gleichgültig.

1645 Grabstein, gefunden von *Lacava*, herausgegeben von *Fiorelli* Atti della R. Accademia dei Lincei anno CCLXXX (1882—83), Serie III, Memorie della classe di scienze morali storiche e filologiche vol. XI, p. 536 = Notizie degli scavi di antichità, Gennaio 1883, p. 350.

a. ΛΥΚΟΜ = *Λύκος*
b. ΓΡ

1646 Grabschriften, gefunden von *Lacava*, herausgegeben von *Fiorelli*, Atti della R. Accademia dei Lincei anno CCLXXX (1882—83) serie III, Memorie della classe di scienze morali storiche e filologiche vol. X, p. 554 = Notizie degli scavi di antichità, Gennaio 1882, p. 387.

b) *'Επιγονίου* (Є) *b*) ΘЄΥ, Abkürzung = *Θεο-* *c*) *Μυρτῶς*
d) *Ζωΐλας* (C, ω).

1647 Münzlegenden.

a) Im vorionischen Alphabete:

Vs. ΜΕΤΑ (oft). — Rs. ΑΨΕΛΟΣΟ ΑΕΘΛΟΝ (der Flussgott Acheloios) = *'Αχελωΐω ἄεθλον*. *Head* Hist. numor. p. 63.

b) Von 400—350 v. Chr. (nach *Head*):

Rs. ΜΕΤΑ. — Vs. Namen teils von Gottheiten teils von Personen: ⊦ΟΜΟΝΟΙΑ = *'Ομονοία*, ⊦ΥΓΙΕΙΑ = *'Υγίεια*, ΔΑΜΑΤΗΡ = *Δαμάτηρ*, ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ (mit Zeuskopf) = *'Ελεύθεριος*, ΑΠΟΛ = *'Απόλ[λων]*, ΑΡΙΣΤΗ (= *Αρίστη*?), ΑΡΙΣΤΟΞΕ = *'Αριστοξέ[νου]*, ΠΟΛΥ = *Πολυ* ... *Head* Hist. numor. p. 64.

c) Von 350—330 v. Chr. (nach *Head*).

Rs. ΜΕΤΑ. Vs. ΘΑΡΡΑΓΟΡΑΣ = *Θαρραγόρας*. — Rs. ΜΕΤΑΠΟΝ und ΜΕΤΑΠΟΝΤΙΝΩΝ. Vs. ΛΕΥΚΙΠΠΟΣ. Abgekürzte Beamtennamen ΑΠΗ,

AMI, ΔA, ⊢H = 'Η[ρα-]. *Head* a. a. O. p. 65. *Raoul-Rochette* Mémoires de numism. pl. A, no. 5.

d) Von 330—300 v. Chr. (nach *Head*).

Rs. META mit den Namenskürzungen MAN, ΦI, ΔI, ΛY, AΘA, ΔA, ΠPO, ΦA, KPI, ΣT, ΦIΛ. Vs. ΣΩTHPIA = *Σωτηρία* und NIKA = *Νίκα*. *Head* a. a. O. p. 66.

e) Von 300—272 v. Chr. (nach *Head*).

ME OBOΛOΣ *Head* a. a. O. p. 66, vgl. auch *Mionnet* Suppl. I, no. 701 ff.

E. Poseidonia.

Die Worte des Strabon VI, 1, p. 252 *ἡ Ποσειδωνία· Συβαρῖται μὲν οὖν ἐπὶ θαλάττῃ τεῖχος ἔθεντο, οἱ δ' οἰκισθέντες ἀνωτέρω μετέστησαν* beweisen nicht, dass die Colonisten sämmtlich oder auch nur zum grössten Teile Sybariten waren. — Solinus II, 1 *Paestum a Dorensibus* (scl. *constitutum*). Die Ueberlieferung des Solinus beruht auf guten Quellen.

1648 Silbernes Plättchen, in einem Grabe gefunden. In der Sammlung des Grafen Balzo. Herausg. von *Arellini* und *Welcker* Rhein. Mus. III (1835) 581 ff. Mémoire de l'acad. des inscript. XIII (1838) 576. *Franz* im CIG. III, no. 5778 und Add. p. 1253. *Röhl* IGA. no. 541.

Τᾶς θεῶ τ(ᾶ)ς Παιδός ἠμι.

Die Schrift läuft von links nach rechts an den 4 Rändern entlang und wendet sich dann schneckenförmig nach innen. — Das *α* oben gerundet, ⊧ = *ε* und *η*, ⊞ = *ϑ*, ≶ = *ι*, M, ◇ = *ο* und *ω*, M = *σ*.

Welcker fasste die Buchstaben TM als Abkürzung von *τ(ρι)σ(έμνω)* und vermutete, dass mit dem *παῖς τᾶς θεῶ* Proserpina gemeint sei. An dieser Deutung haben die folgenden Herausgeber festgehalten, wenn auch bereits *Cavedone* (bei Franz in den Add.) richtig *τ(ᾶ)ς* ergänzte. Dass jedoch die Proserpina schlechthin als *τᾶς θεῶ παῖς* bezeichnet und weder der Name noch der Beiname einer der beiden Göttinnen genannt sei, ist wenig wahrscheinlich. Ich fasse deshalb *τᾶς Παιδός* als das Cognomen zu *τᾶς θεῶ*, wie es der übliche Sprachgebrauch verlangt. Den Beinamen *Παῖς* führte nach dem Zeugnisse des Pausanias VIII, 22, 2 die Hera in dem arkadischen Stymphalos *„ἱερὰ τῇ θεῷ* (scl. *Ἥρᾳ*) *τρία ἱδρύσασθαι καὶ ἐπικλήσεις τρεῖς ἐπ' αὐτῇ θέσθαι, παρθένῳ μὲν ἔτι οὔσῃ Παιδί“ κτλ.* Der Hera ist auch die Inschrift no. 1653 gewidmet.

1649 Auf dem Boden einer Erzvase. Bei Salernum gefunden und deshalb von Röhl nach Poseidonia gesetzt. Herausgegeben von *Minervini*

Bull. Napol. nov. ser. IV (1856), 164 ff., abgebildet tab. X, fig. 1. Darnach *Röhl* IGA. no. 545.

Δυμειάδα.

Schrift: ᐅ, ⩤, ≶, M, Y. Die beiden Hastä des *α* laufen nicht in eine Spitze zusammen, sondern sind oben durch eine kleine wagerechte Linie verbunden.

1650 Auf den vier Seiten der Basis einer Kanephorenstatue, welche auf einer ionischen Säule stand. Gefunden in Paestum (Poseidonia), jetzt im Berliner Museum. Herausgegeben von *E. Curtius* Archäol. Zeit. XXXVIII, 27 ff. und tab. VI. *Röhl* IGA. no. 542.

Τἀθάνα|ι Φιλλὼ | Χαρμυλί|δα δεκά||ταν.

Schrift linksläufig. Die erste Zeile steht an der Vorderseite und ist in grösseren Buchstaben abgefasst. Die letzten drei Buchstaben stehen auf der einen Volute des Säulencapitels. Von dem letzten *ν* nur I erhalten.

Das *α* mit abgestumpfter Spitze, Ꭶ, Ǝ, ≷ = *ι*, ᒣ, M, Ⅵ, O = *ω*, ᑫ = *ϱ*, Φ = *φ*, Ψ = *χ*.

Ein Pentameter.

1651 Münzlegenden.

a) Im vorionischen Alphabete:

Vs. MOΓ. Rs. MOᒣ *Mionnet* I, 610 (= pl. XXXII, 22 und 24). *Head* Hist. numor. p. 67. — Neben ≷ƎM◇ᒣ und M◇ᒣ erscheint auf einigen Stateren eine zweite Inschrift M≷≷Ǝ z. B. *Mionnet* Suppl. I, no. 717, 718, 720 (= pl. IX, 6. 7. 9). *Head* a. a. O. Es scheint der Name einer verbündeten Stadt zu sein. An den von Lykophron 724 erwähnten kleinen Fluss Ἶς ist schwerlich zu denken.

≷ƎM◇ᒣ und Γ◇MΞ≶ *Mionnet* I, no. 614 (= pl. XXXII 25 bis) und no. 616. 618. 619. A◁ ≷ƎMOΓ *Mionnet* I, no. 617 (= pl. XXXII, 21). ΓOME≶ᐅA *Mionnet* Suppl. I, no. 727 (= pl. IX, 12). ΓOME≶ΔAN≶ATAM = *Ποσειδανιάτας* (scl. *στατήϱ*) *Head* a. a. O. Auf einigen der letzteren Münzen steht rückläufig AᏉIƎM = *Σείλα-*. *Head* sieht darin die abgekürzte Form eines Stadtnamens *Σίλα[ϱις]* oder *Σίλα[ϱος]*. So hiess nach Strabo 252 ein Grenzfluss zwischen Lukanien und Bruttium.

b) Im ionischen Alphabete:

ΠO *Mionnet* I, 624. 625, ΓOΣE Suppl. I, 730—732, ΓOΣEI ibid. 733, ΓOΣEIΔ *Head* a. a. O. p. 68, Vs. ΓOΣEIΔA und Rs. ΓOΣEIΔANI *Mionnet* Suppl. I, 724; *v. Sallet* Zeitschr. f. Numism. II, 123.

F. Siris.

Athenaeus XII, 523 D *Καὶ οἱ τὴν Σῖριν δὲ κατοικοῦντες, ἣν πρῶτον κατέσχον οἱ ἀπὸ Τροίας ἐλθόντες, ὕστερον δὲ Κολοφώνιοι* (codd. *ὑπὸ Κολοφωνίων*), *ὥς φησι Τίμαιος καὶ Ἀριστοτέλης.* Die gleiche Tradition bei Strabo VI, 4, p. 254 (nach Antiochos) und ausführlicher VI, 15, p. 264. Hiernach hiessen die von Troja Eingewanderten *Χῶνες* und das Land *Χώνη*. Entrissen wurde es ihnen von Ioniern, welche vor den Lydern flüchteten. Die Ionier wurden wiederum von den Achäern vertrieben. Denn wir finden später Thourier (Achäer) und Tarentiner im Kampfe um den Besitz der *Σιρῖτις*, vgl. Strabo VI, 14, p. 264 *φησὶ δ' Ἀντίοχος τοὺς Ταραντίνους Θουρίοις καὶ Κλεανδρίδᾳ τῷ στρατηγῷ φυγάδι ἐκ Λακεδαίμονος πολεμοῦντας περὶ τῆς Σιρίτιδος συμβῆναι, καὶ συνοικῆσαι κοινῇ.* — Eine zweite Tradition bei Strabo a. a. O. *τινὲς δὲ καὶ Ῥοδίων κτίσμα φασὶ Σιρῖτιν.*

1652 Münzlegenden:

a) Vs. M◇𐌆 ꟼPꟼM Rs. XVП *Mionnet* Suppl. I, no. 635 (= pl. IX, 3. 4) = *Σιρῖνος* (scl. *στατήρ*).

b) Vs. MO𐌆 ꟼ𐌒ꟼM Rs. ΓV+OEM *Mionnet* I, no. 490 (= pl. XXXII 20). *Head* Hist. numor. p. 69. *Head* will *Πυξόες* (= *Πυξοῦς*) als Nominativ des Stadtnamens fassen. Dazu passt *Σιρῖνος* (scl. *στατήρ*) nicht. War *Πυξό-εντ-ς*, daraus dor. *Πυξόης*, att. *Πυξοῦς*, vielleicht ursprünglich der Name des Bewohners der Stadt, welcher später auf dieselbe übertragen wurde? Vgl. *Σελινόεις* Samml. no. 3050, *Μαλόεις* (*Μαλοῦς*), *Αἰολίδαι* u. a. Stadtnamen.

Späte Münzen von Siris führen die Legenden ΣIPI, ΣEI, ΣEIPIΣ.

G. Sybaris mit Colonieen.

Sybaris.

Strabo VI, 13, p. 263: *Ἀχαιῶν κτίσμα ἡ Σύβαρις δυεῖν ποταμῶν μεταξύ, Κράθιδος καὶ Συβάριδος· οἰκιστὴς δ' αὐτῆς Ὀῒς Ἑλικεύς.* Die Flussnamen finden sich in Achaia wieder: ein Fluss Krathis war bei Aegae nach Her. I 145, Strabo VIII, p. 386, eine Quelle *Σύβαρις* bei Bura nach Strabo a. a. O. — Aristoteles, Politica VIII (V), 3, 10 *Τροιζηνίοις Ἀχαιοὶ συνῴκησαν Σύβαριν, εἶτα πλείους οἱ Ἀχαιοὶ γενόμενοι ἐξέβαλον τοὺς Τροιζηνίους*, vgl. Solinus II, 1 *Sybarim a Troezeniis* (scl. *constitutam*).

1653 Auf der Seitenfläche eines ehernen Beiles. Gefunden in der Provinz Calabria citeriore in Ruinen bei S. Agatha. Der Beiname der Hera macht es wahrscheinlich, dass die Inschrift aus der Ebene von Thourioi (Sybaris) stammt. — Nach einer Abschrift des Grafen *Vito Capialbi* herausgegeben von *Minervini* Bull. Napol. nov. ser. I (1853) 137 sq.

Auf Tafel V, fig. 2 in natürlicher Grösse abgebildet. *Röhl* IGA. 543 („ex ectypo ab Helbigio misso").

Τᾶς Ἥρας ἱαρός | ἠμι τᾶς ἐν πεδί|ωι· Ϙυνίσϙο|ς με ἀνέ-θη|κε ἅ̓ρταμο|ς Ϝέργων | δεκάταν.

Die Schrift ist rechtsläufig und beginnt längs der Schneide. ᗅ, ⅃ = γ, D, Ɛ = ε und η, H als Zeichen des spir. asper, ⊙, ≶ = ι, K, M, N, O = ο und ω, Π, P, M = σ, V.

Z. 1 *ὥρταμος* als *ὁ ἅρταμος* „der Opferschlächter" gedeutet von *Dittenberger* Hermes XIII, 391 ff. Jedenfalls ist *ὥρταμος* zu lesen, da der spir. asper besonders geschrieben sein müsste. Der Artikel lautete bei den Achäern *ὀ* (nicht *ὁ*), wie auch die Inschrift no. 1643 beweist. — 6. 7 Die gleiche Formel auf einer Inschrift aus Kalymna (*Ross*, Insc. ined. III, 298) *Νικίας με ἀνέθηκεν Ἀπόλλωνι ἔργων τὴν δεκάτην*.

1654 Im Gebiete des alten Sybaris (in der Nähe des jetzigen Corigliano) wurden im Jahre 1880 in Gräbern drei kleine beschriebene Goldplättchen gefunden. Mit photographischer Abbildung herausgegeben von *Fiorelli* Atti della R. Accademia dei Lincei anno CCLXXVII (1879—1880), serie III, Memorie della classe di scienze morali storiche e filologiche, vol. V, p. 400 ff. und tav. III[a], fig. 1—3 = Notizie degli scavi di antichità, Gennaio 1880 p. 152 und tav. VI, fig. 1—3. Alle drei Inschriften sind in Hexametern abgefasst. Nur eine derselben, die längste, ist im Dialekte gehalten (fig. 1). — Die einzige dialektische Form, welche sich in den beiden anderen findet, nämlich der Akkusativ *ποινάν*, wird durch die danebenstehenden Formen *ἁγνή(ν)*, *εἶναι* u. a. wertlos.

Bemerkenswert ist es, dass auslautender Nasal in allen drei Inschriften mehrfach nicht geschrieben ist. Im Uebrigen sind in allen dreien durch Nachlässigkeit und Flüchtigkeit sehr viele Buchstaben teils verschrieben teils ganz ausgelassen. Die folgende Inschrift steht hinsichtlich der Correktheit des Textes den beiden anderen weit voran.

Ἔρχομαι ἐκ κοθαρ(ῶν), κοθαρὰ χθονί(ων) βα|σίλεια,
Εὐκλῆς, Εὐβο(υ)λεύς τε καὶ ἀ|θάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Καὶ γὰρ ἐγὼν | ὑμῶν γένος ὄλβιον εὔχομαι || εἶμεν.
Ἀλ(λ)ά με μο(ῖ)ρα ἐδάμασ(σ)ε | ⟨καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι⟩
καὶ ἀσ|τεροβλῆτα κεραυν(ῶ)ν.
Κύκλο(υ) | δ' ἐξέπταν βαρυπένθεος ἀργα|λέοιο,
Ἱμερτὸ(ν) δ' ἐπέβαν στεφα||νὸ(ν) πόσι καρπαλίμοισι.
Δεσσποί|νας δὲ ὑπὸ κόλπον ἔδυν χθονί|ας βασιλείας.
Ἱμερτὸ(ν) δ' (ἐ)πέβαν | στε(φ)ανὸ(ν) πόσι καρπα(λ)ίμοι|σι.
Ὄλβιε καὶ μακάριστε, θεὸς δ' ἔ||σηι ἀντὶ βροτοῖο.
ἔριφος ἐς γάλ' ἔπετο|ν.

Gewöhnliche Schrift, Γ neben Π, V, + = χ.

Z. 1 ΚΟΘΑΡΟΚΟΘ. Von den beiden anderen Inschriften, welche mit der obigen die Verse 1—4 gemeinsam haben, hat no. *b*: ΚΑΘΑΡΩΚΑΟ und no. *c*: ΚΑΡΩΙΣΧΟΝΩΝΚΑΘ. *καθαρ(ῶν) Comparetti.* — ΧΘΟΝΙΒΑΣΙ. no. *c*: ΧΟΝΙΩΝΒΑΣΙ. — 2 ΕVΒΟΛΕΥΣ, no. *b*: ΕΥΒΟΛΕΥ, no. *c*: ΕΥΒΟΥΛΕΥ. — 5 ΑΛΑΜΕΜΟΡΑ. no. *b*: ΕΤΜΕΜΟΙΡΑ, no. *c*: ΕΙΤΕΜΕΜΟ[illegible]Α (= *εἴτε με μο[ῖρ]α*). — ΕΔΑΜΑΣΕ. no. *c*: ΕΔΑΜΑΣΑΤΟ. — 7 ΚVΚΛΟΔΕΞ. — 9 ΙΜΕΡΤΟΔΕ. — 10 ΝΟΠΟΣΙ. — 12 ΙΜΕΡΤΟΔΑΠΕΒΑΝ: *(ἐ)πέβαν* nach Zeile 9. — 13 ΣΤΕΜΑΝΟΠΟΣΙ: *στέ(φ)ανο(ν)* nach Zeile 9. — ΚΑΡΠΑΣΙΜΟΙΣΙ: *καρπα(λ)ίμοισι* nach Zeile 10. — Die Schlussphrase kehrt als *ἔριφος ἐς γάλα ἔπετες* auf einem ebenfalls in Sybaris bereits im Jahre 1879 gefundenen Goldplättchen wieder. Dasselbe ist herausgegeben von *Fiorelli* Atti della R. Accademia dei Lincei anno CCLXXVI (1878—1879), serie III, Memorie della classe di scienze morali storiche e filologiche, vol. III, p. 328 ff. = Notizie degli scavi di antichità, anno 1879, p. 156 ff.

Z. 2 *Εὐκλῆς* ist, wie aus dem Zusammenhange hervorgeht, sehr wahrscheinlich ein Beiwort des Hades und entspricht als solches dem gewöhnlichen *Κλύμενος*. *Εὐβουλεύς* war ein Beiname des Zeus *Χθόνιος*. — Die Schlussphrase *καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι* kehrt in Vers 4 wieder. Dass sie nur an einer Stelle beabsichtigt ist, leuchtet ein. Da nun die Inschrift *c* in Vers 2 ΚΑΙΘΕΟΙΔΑΙΜΟΝΕΣΑΛΛΟΙ hat, so will *Comparetti* in Vs. 2 unserer Inschrift *θεοί τ' εὐδαίμονες ἄλλοι* lesen. Indessen sind die Worte *καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι* vielmehr in Vs. 4 aus Versehen dem Schreiber entschlüpft: denn hier hat er selbst die richtige Fassung der zweiten Hälfte des Verses nachträglich hinzugefügt: *καὶ ἀστεροβλῆτα κεραυνῶν*. Das überlieferte ΚΕΡΑVΝΟΝ habe ich nach no. *c*: ΚΡΑVΝΩΝ geändert. — Für ΑΣΤΕΡΟΒΛΗΤΑ haben no. *b*: ΑΣΤΕΡΟΠΗΤΙ, no. *c*: ΑΣΤΕΡΟΠΗΤΙ. *ἀστεροπητής* „Blitzschleuderer" ist ein homerisches Beiwort des Zeus, dessen alter, ohne *σ* gebildeter Nominativ *ἀστεροπῆτα* lauten würde. Da der Vermutung, dass *ἀστεροβλῆτα* für *ἀστεροπῆτα* verschrieben sei, der Dialekt entgegen steht, so bleiben zwei Wege der Erklärung: 1) Der Dichter dieser Verse hat ein Epitheton *ἀστεροβλῆτα* = *ἀστεροποβλῆτα* „Blitzschleuderer" neu gebildet, 2) Zu *ἀστεροβλής* = *ἀστροβλής* „vom Sonnenstich getroffen" ist ein *ἀστεροβλῆτα* „der mit dem Sonnenstich treffende" neu geschaffen. *κεραυνῶν* haben wir dann als Particip zu *κεραυνόω* („indem er mich niederschmetterte") aufzufassen. Diese Vermutung verdanke ich einer brieflichen Mitteilung Fick's. — 11 Der Name der *χθονία βασίλεια* ist in no. *c*. Z. 9/10 ΦΕΣΕΦΟΝΕΑ = *Φε(ρ)σεφονε(ί)α*, in der am Ende des vorigen Absatzes erwähnten Inschrift Z. 8 *Φε[ρ]σε[φ]ονεία*.

1655 Münzlegenden.

a) Im vorionischen Alphabete:

ΜΑΤΙϘΑΒV. = *[Σ]υβαρίτας* (scl. *στατήρ*) *Friedländer* Zeitschrift f. Numism. VII, 230 (= taf. IV, no. 5).

VM *Mionnet* I, no. 650 ff. MV, MVB, MVBA *Head* Hist. numor. p. 70 MVB.PI *v. Sallet* Zeitschr. f. Numism. V, 222.

b) Im ionischen Alphabete:

ΣΥΒΑ, ΣΥΒΑΡΙ *Mionnet* I, no. 654. Suppl. I, no. 832. *Head* a. a. O. p. 71.

Laos.

Herodot VI, 21: *Συβαρῖται, οἳ Λᾶον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον τῆς πόλιος ἀπεστερημένοι.* Strabo VI, 1, p. 253: *Λᾶος κόλπος καὶ ποταμὸς καὶ πόλις, ἄποικος Συβαριτῶν.*

1656 Münzlegenden.

a) Im vorionischen Alphabete: ΣΑΛ und ΛΑΣ *Mionnet* I, no. 526 (= pl. XXXII, 10) und no. 526 (= pl. XXXII, 8). *Head* Hist. num. p. 61.

ΛΑΣΝΟΜ = *Λαΐνος* (scl. *στατήρ*) *Head* a. a. O.

b) Nach 400 v. Chr.: ΛΑ, ΛΑΙΝΩΝ (Vs. Beamtennamen z. B. ΕΥΘΥΜΟΥ) *Mionnet* Suppl. I, no. 676. *Head* a. a. O. p. 61 f.

H. Unbestimmter Herkunft.

1657 Auf einer in Unter-Italien gefundenen Vase. Die Abbildung derselben zeigt zwei Männer, welche mit gezückten Schwertern auf einen dritten zwischen ihnen stehenden und die Arme erhebenden eindringen. Man hat diese Scene entweder auf die Verfolgung und Tötung des Dolon durch Odysseus und Diomedes oder auf die Ermordung des Aigisthos durch Orestes und Pylades bezogen. Die unter dem Bilde sich befindende Inschrift (Hexameter) steht jedenfalls in keiner näheren Beziehung zu demselben. Am besten ist dieselbe abgebildet bei *Tischbein* Collection of engravings of ancient vases, tome I, planche 23 (Neapel 1791) und *Dubois Maisonneuve* Introduction à l'étude des vases antiques tab. XVI, no. 1 (Paris, 1833). Die übrige Litteratur siehe bei *Röhl* IGA. no. 550. — Da sämmtliche bisher vorgeschlagenen Lesungen der Inschrift — sie sind zusammengestellt und beurteilt von *Comparetti* Rivista di Filologia, XI (1883), p. 7—14 — entweder den sicher überlieferten Buchstaben oder der Sprache und dem Metrum Gewalt anthun, so begnüge ich mich damit, ausser dem Facsimile die mir richtig scheinende Deutung zu geben.

DΣΜΠΡΕΠVΙΣ▷ΟΜΤΟΣΟΝΝVΕΠΑΜΑΤΟΧΕΕΝ

Δίς πη Πύ(ρρ)ι δός, τοῖον νυ ἐπάσατο . . . .

„Verleihe dem Pyrris doppelt so viel, wie er jetzt erworben hat."

Derartige an die Götter gerichtete Bitten um Vermehrung des Vermögens sind bekannt. — Die Aenderung des — nach *Tischbein* und *Maisonneuve* — in der Mitte verletzten ! in P ist leicht. Zu *Πύρρις* vgl. thessal. *Πυρρίαιος*, *Πυρρίναι*[*ος*], boet. *Πύρρος* u. a. — Die Deutung der letzten 5 Buchstaben bleibt unsicher. Entweder ist *ἐπάσατ' ὀχήην* (für *ὀχέην*) = *ἔχειν* zu lesen („Verleihe dem Pyrris als Besitz doppelt so viel, u. s. w.") oder der Satz schliesst mit *ἐπάσατο* und das — freilich noch mit in den Hexameter gezogene — *χήην* (= *χέην*) enthält die Bestimmung des Kruges: „Giesse!"

1658 Erztafel, in Bruttium gefunden, jetzt im Kgl. Museum zu Neapel. Vollständig abgeschrieben von *Hamilton* und *Panofka*. Nach *Panofka* und einer eignen (sehr schnell gemachten) Abschrift herausgegeben von *Rose* Inscript. Graecae vetust. p. (VIII); nach *Hamilton* und *Panofka* von *Franz* CIG. III, no. 5773 *).

[*Ἀνιαρίζει ὁ δεῖνα τ*]*αῖς προπόλοις* | [*τᾶς θεῶ τὸ ἱμάτιον*] *τὸ πελλόν, τὸ* | [*ἔλαβε ὁ δεῖνα καὶ ο*]*ὐκ ἀποδίδωτι καὶ* | [. . . 15—16 Buchst.] (*κ*)*ίχρηται καὶ ἴσατι* ‖ ΙΙΙΙΕΣΤΙ (*ἀν*)*θε*[*ίη τᾶι*] *θεῶ δυωδεκάπλουν* | *σὺν ἡμεδίμν*[*ωι* . . . .] 100 *πόλις νομίζει.* | *Μὴ πρότερον δὲ τὰν ψυχὰν ἀ⟨ι⟩νείη ἔχων* | *τὸ ἱμάτιον, ἔστε ἀνθείη τᾶι θεῶ.*

Ἀνιαρίζει Κολλίρα ταῖς προπόλοις τᾶς θεῶ ‖ *τὼς τρῖς χρυσέως, τὼς ἔλαβε Μελίτα* | *καὶ οὐκ ἀποδίδωτι. Ἀνθείη τᾶι θεῶι* | *δυωδεκάπλοας σὺν μεδίμνωι λιβάνω, τ*|*ῶι πόλις νομίζει. Μὴ πρότερον δὲ τὰν* | *ψυχὰν ἀνείη, ἔστε ἀνθείη τᾶι θεῶ.* ‖ *Εἰ δὲ συνπίοι ἢ συμφάγοι, μὴ σαὼς δ'* | *ἀθώϊος εἴην, ἢ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀετὸν ὑπέλθοι.*

Schrift: Θ und ⟐, ◇ und O, Ω und ◇. Nach Franz nicht jünger als das 3. Jahrh.

Z. 1 Zu ergänzen nach Zeile 9. — ΑΙΣ *Hamilton*, ΛΙΣ *Panofka*. — 2 Τ≡ΠΕ *Hamilton*, PITTE *Rose*, TFITT *Panofka*. Nach Zeile 8 von *Franz* ergänzt zu [*τὸ ἱμάτιον*] *τὸ πελλόν*. — 3 Zu ergänzen nach Zeile 10/11.

---

*) Der Dialekt beweist natürlich nicht, dass die Inschrift gerade aus einer achäischen Colonie stammt: denn ein streng dorischer Dialekt wurde z. B. auch in Lokroi Epizephyrioi gesprochen. Da jedoch die in sachlicher wie sprachlicher Beziehung sehr interessante Inschrift als herrenloses Gut Gefahr liefe, überhaupt nicht in dieser Sammlung veröffentlicht zu werden und zudem der weitaus grösste Teil von Bruttium in achäischen Händen war, so wird es sich rechtfertigen lassen, dass ich sie unter die achäischen Adespota verwiesen habe.

ΥΚΛΠΟ *Panofka*, ΥΚΑΠΟ *Hamilton*. — 4 ΧΙΧΡΗΤΑΙ die Abschriften (ΤΑΕ *Rose*). (*κέ*)*χρηται Franz*. Dass das Verbum echtes *η* hatte, beweist u. a. der thessalische Infinitiv *ἐσκιχρέμεν* Samml. no. 1557_4. — ΚΑΙ *Hamilton*, ΚΛΙ *Panofka*. — 5 Nach *Hamilton*. *Rose* (bei welchem die erste Hälfte fehlt) und *Panofka* lesen ΕΩΑΥΩΔΕΚΑΓΛΟΥΕ. — 6 ΣΥΝΗΜΕΔΙΜΝ..... *Hamilton* und *Panofka*, ΣΧΝΗΜΤΔΙΜΝ..... *Rose*. *ἡμέδιμνος* für *ἡμιμέδιμνος* ist auch aus Tauromenium belegt: CIG. no. 5640 taf. I, col. 1_{34}, 2_{33}, 3_{28}, taf. III, col. 2_{10}, taf. IV, col. 1_{15}. Nach Didymos bei Priscian p. 1351 war das Wort auch attisch: *ὥσπερ δὲ ἡμέδιμνον λέγουσιν Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἡμιμέδιμνον*. — Die Ergänzung der Lücke und Deutung der auf sie folgenden Buchstaben ist schwierig. Zunächst würde man an *ἡμεδίμν*[*ωι λιβά*]*νω, ῶ πόλις* denken. Dagegen spricht, dass 1) das Relativum *τῶ* lauten müsste (vgl. *τὸ* in Z. 1., *τῶι* in Z. 12/13), und 2) das *ι* in einem alleinstehenden Dative sonst nicht fehlt (*μεδίμνωι* Z. 12 *τῶι* Z. 12/13, vgl. die Note zu Zeile 8). Ist vielleicht — in engerem Anschlusse an die in allen drei Abschriften stehenden Zeichen ΙΟΟ = *κ*]*αθό* zu lesen? Dass in solchen formelhaften Wendungen in reinen Dialektinschriften für *τὸ* und *τὰ* ein *ὅ* und *ἅ* erscheint, beweist das äolische *καθάπερ* Samml. 304 B_{32} (aus den Jahren 319—317 v. Chr.) neben *τῶγ κεν εὐεργέτη* A_{51}. — 7 Nach *Hamilton*. ΔΕΛΧΑΙΧ ΙΥΧΑΤΑΙΝΕΙΓ *Rose*. Wenn *αἰνείη* wirklich auf dem Steine steht, so ist Ι jedenfalls ein Versehen des Steinmetzen. — ΕΧLΝ: Die Abschriften. Emendiert von *Franz*. — 8 ΙΜΑΓΟΝ *Rose*. *τᾶι θεῶ*, ebenso in Zeile 5 und 14. Dagegen *τᾶι θεῶι* in Z. 11 und *μεδίμνωι* Z. 12, *τῶι* Z. 12/13. Es scheint sich daraus die auch in anderen Dialekten beobachtete Regel zu ergeben, dass, wenn zwei Dative mit einander verbunden sind, nur einer derselben die Dativendung *ι* zu führen braucht. — 9 ΑΛΙΑΡ *Rose*. — 10 ◇ΥΚΑΓΟ *Hamilton*, *Panofka*. ΣΥΝΑΓΟ *Rose* „legere sibi visus est". — 12 ΓΛΟΑΣΣΥΝΜΕΔΙΜΝΩ ΛΙΒΑΝΩΤ *Hamilton*, ΓΑΟΛΣΜΝΙΕΔΙΜΝ◇ΙΛΙΒΑΝ◇ *Panofka*, ΓΛΟΑΣΥΝΜΕΔΙΜΝΕΙ *Rose*. — *δυωδεκάπλοα* „pretium duodenarium" *Franz* als Plural zu *δυωδεκάπλουν* in Z. 5 „das Zwölffache". Der Plural liesse sich durch das vorhergehende *χρυσέως* rechtfertigen — aber sollten wir nicht *τὰ δυωδεκάπλοα* erwarten? Wenn wir mit *Hamilton*, dessen Abschrift zweifellos die beste ist, *δυωδεκάπλοας* lesen, so bezieht sich dieser acc. plur. direkt auf das vorhergehende *τὼς χρυσέως*: die Melita soll zur Strafe die 3 *χρύσιοι* „zwölffältig" (also 36 *χρύσεοι*) dem Gotte opfern. Formell würde sich der acc. plur. *πλόας* zum nom. sing. *πλοῦς* verhalten, wie *χόας* zu *χοῦς, βόας* zu *βοῦς*. — *Franz*' Vermutung [*ἡ*]*μεδίμνωι* entbehrt des Grundes. — 13 ΜΗ *Hamilton*, ΝΗ *Panofka*, *Rose*. — 14 ΑΝΘΕΙΗ *Hamilton*, ΛΝΘΕΙΗ *Panofka*, *Rose*. — 15 ΣΥΝΓΙ◇ΗΣ *Rose*. Hiermit endet *Rose*'s Abschrift, der Rest bei *Hamilton* und *Panofka*. ΜΗΗΣΑ◇ΣΔ *Panofka*, ΜΗ . ΙΛΩΣΑ *Hamilton*. *Franz* las *μὴ σαὼς μ*[*ηδ'*]. Indessen sind alle Zeilen der Inschrift an der rechten Seite vollständig, und ein Verlust von Buchstaben ist deshalb nicht wahrscheinlich. Ich lese mit *Panofka μὴ σαὼς δ' ἀθώϊος εἴην*. Das *δέ* auch in attischer Prosa regelrecht den Nachsatz eines hypothetischen Vordersatzes einleitet, ist bekannt. Ebenso hat ein asyndeton *σαὼς ἀθώϊος*

nichts Befremdendes. — 16 Nach *Panofka.* ΛΛΟ'ΟΣ und ΤΩΝΑΥΤΩΝ *Hamilton.* -- *ἀετός* „Giebel". Die letzte Bedingung ist nachträglich angehängt.

* * *

Die archaische Inschrift eines im Museum zu Neapel aufbewahrten Helmes (*Rose* Inscript. vetust. praefat. (VI). *Millin* Description des tombeaux de Canosa p. 45) ist nicht achäisch. Nach *Rose* soll das Stück zwar in Paestum gefunden sein, doch verdient *Millin*'s Angabe „il a été trouvé dans la plaine de Locres" mehr Glauben, weil die Form des ι = I nicht achäisch ist.

III. Kephallenia, Ithaka, Zakynthos.

A. Kephallenia.

1. Dass die Insel ursprünglich von Achäern, die in Triphylien sassen, besiedelt wurde, dürfen wir aus folgenden beiden Tatsachen schliessen:

a) Homer kennt die Insel nur unter dem Namen ihrer Hauptstadt *Σάμη* oder *Σάμος.* Nun hiess aber eine alte Stadt in Triphylien *Σαμία,* ihr Vorgebirge und Castell *Σαμικόν.*

b) Die Echinaden und Dulichium wurden besiedelt von *Ἐπειοί* unter der Führung des *Φυλεύς „ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς"* *B* 629, vgl. Strabo X, 459 und Steph. B. s. v. *Δουλίχιον.* Phyleus ist Vater des Meges, welcher in der Ilias als Beherrscher Dulichium's und der Echinaden auftritt.

Endlich erinnere ich daran, dass der mythische König *Ἀγκαῖος* in Samos auf Kephallenia gleichnamig ist mit dem Vater des arkadischen Königs *Ἀγαπήνωρ.*

---

2. Der thebanische König Amphitryo wurde auf seinem Heereszuge gegen Pterelaos, den Herrscher über Taphos und die Teleboai, von Kephalos, dem Sohne des Deion, unterstützt. Nachdem Pterelaos durch den Verrat seiner Tochter Komaitho gefallen war, überliess Amphitryo dem Kephalos zum Lohne die Insel Kephallenia, welche fortan nach ihm benannt wurde. Der Urenkel des Kephalos war Laertes. Vgl. schol. Ven. B zu *B* 631, Apoll. Biblioth. II, 4, 7, 3—5 u. a. —

Dass dieser Tradition ein historischer Kern zu Grunde liegt, steht ausser Zweifel, wenn auch die Person des Kephalos offenbar erst nachträglich aus dem bereits im Homer auftretenden Namen *Κεφαλλῆνες* geschaffen ist. Die Begleiter des Kephalos waren vermutlich Achäer aus Theben.

---

1. Pale.

1659 Steinfragment, in Athen befindlich. Nach einer Abschrift *Schöll's* herausgegeben von *Kirchhoff* Stud. z. Gesch. d. griech. Alphab.[4] p. 167. *Röhl* IGA. no. 334.

Δαμαινέτω | τῶ Παλέος.

A, ᐅ, Ɛ, I, ʌ, M, N, Γ, M. Der Verstorbene war nach *Kirchhoff* ein Bürger der Stadt Pale auf Kephallenia. — Das Alphabet ist, wie die Form des Iota beweist, nicht streng achäisch. *Kirchhoff* setzt die Inschrift deshalb in die Uebergangszeit.

1660 Weihinschrift auf Stein. Fundort nach *Böckh Κράνιοι*, nach *Leake Πάλη*. — Nach Abschriften von *Gell* und *Crawfurd* herausgegeben von *Böckh* CIG. no. 1928. Nach eigner Abschrift von *Leake* Transactions of the Royal Society of Literature, series II, vol. I, p. 305 (dazu p. 273). *Röhl* IGA. no. 335 und Add. (nach *Gell*, Probestücke von Städtemauern des alten Griechenlands tab. XV).

MMVΣIVΣΣ	*Μνασίας*
KVƎVPIOΣ	*Κλεάριος*
ΣAOΣΞPƐI	*σαοσ(τ)ρεῖ.*

Z. 1 IΣAMM *Gell* und *Crawfurd*, ᚦΣAMM *Leake*. Der Steinmetz hatte am Ende der Zeile aus Versehen ein rechtsläufiges *σ* geschrieben und verbesserte diesen Irrtum, indem er ein linksläufiges nachtrug. — 2 AƎΛK *Gell* und *Crawfurd*, AƎΛK *Leake*. — 3 Nach *Leake*. ΣΞRE *Crawfurd*, ΣΞRET *Gell*. Das erste, irrtümlich geschriebene Ξ ist vom Steinmetzen selbst in T geändert. *σαοστρεῖ* ist nach *Röhl* abgeleitet von *σάοστρον* = *σῶστρον* und bedeutet „er weiht als Dank für seine Rettung."

1661 Grabschriften. „Misit Bröndstedius" *Böckh* CIG. no. 1930*b* und *c*.

a. *Νικο[ι] χαῖρε. | Παράμονε | χαῖρε.*

Gewöhnliche Schrift. NIKO: ergänzt von *Böckh*.

b *Εἰράνα.*

c. *Κοσσύφα.*

d. Φαικίλε χαῖρε.

Gewöhnliche Schrift. Das O kleiner.

1662 Münzlegenden: Vs. Ρ, ΡΑ. Rs. ΚΕΦΑΛΟΣ *Head* Hist. numor. p. 358.

---

2. Same.

1663 Grabschrift. „Ex schedis Guilelmi Mure“ *Böckh* CIG. no. 1930 *f* (Add.).

Διοπείθης | *Φιλίνθα,* | *Σιλανός* | ΕΜΙΝΑΥΤΑ, ‖ *Πύστακις.*

Z. 4 *Böckh*'s Vermutung *εἰμὶ ναῦτα* (= *ναύτης*) bedarf kaum der Widerlegung. Ist vielleicht *(Σ)μιν(δ)ύ(ρ)α*, Gen. Sg. von *Σμινδύρας*, zu lesen? Der Name *Σμινδυρίδης* ist überliefert.

1664 Grabschriften. — *Riemann* Recherches archéol. sur les îles Ioniennes, II. Céphalonie p. 44 no. 6—10 (in der Bibliothèque des écoles françaises d'Athènes et de Rome).

a. *Αὐτομέδα,* | *Σίμα,* | *Ξεννώ,* | *Φίλων,* | *Νικίον,* | *Φίλις,* | *Κάσσις.*

b. *-όλαος.*

c. ΛΕΑΙΝΑΙ (= *Λέαινα?*) | *χαῖρε.*

d. Z. 2 -ΝΘΔΩΡΑ = *-ν(ο)δώρα* | 3 ΟΤΟΔΙΚΑ. Das erste O unsicher. | 4 *-στρατος.* |

e. *Ξενοκράτεια.*

1665 Münzlegenden: ΣΑΜΑΙΩΝ *Head* Hist. numor. p. 359.

---

3. Kranioi.

1666 Grabschriften. — *Riemann* a. a. O. no. 3. 4. 6.

a. *Χαιρέας* | . . . . *λο* | *Κλεύμαχ[ε]* | *χαῖρε.*

b. *Σίμακε χαῖρε* | *Φίλων χαῖρε.*

c. *Ἡραλέων Ἡρακλέοντος* | *χαῖρε.* |
[Π]αρρησία Ἡρακλέοντος γύναι | *χαῖρε.*

1667 Münzlegenden: ΚΡ, ΚΡΑ (jünger ΚΡΑ), ΚΡΑΝ *Head* Hist. numor. p 358.

---

4. Pronnoi.

1668 Münzlegenden: ΓΡ, ΓΡΩΝΝΩΝ *Head* Hist. numor. p. 358.

B. Ithaka.

Akusilaos im Scholion zu ϱ 207 (*Müller*, Frag. hist. I, p. 103 fragm. 30): *Πτεϱελάου* (*Πεϱελάου* cod., die richtige Form bei Eustath. p. 1815, 50) *παῖδες Ἴθακος καὶ Νήϱιτος ἀπὸ Διὸς ἔχοντες τὸ γένος ᾤκουν τὴν Κεφαλληνίαν. Ἀϱέσαν δὲ αὐτοῖς τοῦτο καταλιπόντες τὰ σφέτεϱα ἤδη παϱαγίνονται εἰς τὴν Ἰθάκην. Καὶ τόπον ἰδόντες εὖ πεποιημένον εἰς συνοικισμὸν . . . . . κατοικήσαντες δεῦϱο τὴν Ἰθάκην ἔκτισαν — ἡ δὲ ἱστοϱία παϱὰ Ἀκουσιλάῳ.*

Der hier genannte König Pterelaos ist zweifellos identisch mit dem Beherrscher der Insel Taphos und der Echinaden, vgl. die Gründungssage von Kephallenia. Ithakos und Neritos sind die Anführer der ältesten achäischen Bevölkerung von Kephallenia, welche — etwa von Dorern gedrängt? — nach Ithaka hinübersetzte.

1669 Weihinschrift auf einem in zwei Teile zerbrochenen Steinblocke. — Die Inschrift der rechten (grösseren) Hälfte nach eigner Abschrift herausgegeben von *Schliemann* Ithaque, le Péloponèse, Troie p. 48 ff. Die linke Hälfte fand *Stillmann*. Eine von *Stillmann* gemachte photographische Abbildung des ganzen Monumentes edierte mit einem kurzen Commentare *Comparetti* Atti della R. Accademia dei Lincei anno CCLXXVIII (1880—81), Serie III, Memorie della classe di scienze morali storiche e filologiche vol. VI, p. 83 ff. und tav. II. *Röhl* IGA. no. 336. Die Schrift läuft *βουστϱοφηδόν*: die Zeilen 1. 3. 5 sind rechtsläufig, die Zeilen 2. 4. 6 linksläufig. Für die folgende (auf *Stillmann*'s Photographie beruhende) Darstellung standen mir nur rechtsläufige Typen zur Verfügung.

⊕ΑΝΑΜ
ΙΔ▨ΊΜΑΤ
ΛΑ▨▨\ΜΒΕΡ
ΑΕΤ▨ΊΑΤΜΑ
ΤΟΣ▨ΕΡΟΓΟ
ΜΕ▨▨ΕΕΜΣ
Π

[*Τᾶς Ἀ*]*θάνας* | *τᾶς* . . . . | . *α* . [*τ*]*ᾶς Ἥϱ*|*ας τα* . . . *εα*| *τοὶ* [*ἱ*]*εϱοπο*|[*ο*]*ὶ με ἐ*[*πό*]*ησ*|[*αν* . . . .].

Z. 1 Hinter *Ἀθάνας* gibt *Schliemann* noch die beiden Buchstaben ΞΜ. Auf der Photographie ist keine Spur von ihnen zu erkennen. — 2 *Röhl*

liest ΛΥ▨ᒣMAT. Das ᛞ ist auf keinen Fall richtig. *Comparetti*'s Ergänzung *τᾶς* (*ʽΡ*)[*έας*], welche *Röhl* übernommen hat, entbehrt jeder Wahrscheinlichkeit. Da am Anfange von Zeile 3 nur das *α* sicher steht, so füllte das Ende der Z. 2 und den Anfang der Z. 3 vielleicht ein Beiname der *'Αθάνα*. Wir würden dann nicht (*κ*)*α*[*ὶ τ*]*ᾶς*, sondern .*α*[*ς, τ*]*ᾶς* zu ergänzen haben. — 4 ATΣM *Röhl*. Dass M dagestanden hat, ist noch deutlich zu erkennen. — *τὰ* (*ἒ*)[*ν*]*τεα Comparetti*, *τὰ* (*ἒ*)*τεια Röhl*, vgl. Hes. *ἔτεια· ἐπέτεια*. Das von *Comparetti* und *Röhl* als *ε* gedeutete Zeichen ᒣ (*Röhl* ∃) kann ebensowohl ein *ϱ* sein; so deutet es auch *Schliemann* (ᑫ). *Röhl*'s Ergänzung scheitert daran, dass zwischen ˥ und ᒣ ein Buchstabe ausgefallen sein muss. — 5 Ergänzt und gelesen von *Röhl*. Die Hauptlinie des *π* ist — offenbar durch ein Versehen des Steinmetzen — mit der rechten Seite des ersten *ο* zusammengefallen. *Schliemann* las ꟻF<◈◇. — 6 Ergänzt und gelesen von *Röhl*. Nach *Schliemann* ∃∃ᑫ♉. — 7 N□E *Schliemann*.

1670 Auf dem Fragment einer steinernen Flöte. — *Schliemann* Ithaque, le Péloponèse et Troie p. 46, Mykenae p. 88. *Röhl* IGA. no. 337.

HΣAPOM *ἱαϱός*

Das Alphabet ist achäisch. Die gleiche Form des H kehrt in Unter-Italien (vgl. Samml. no. 1643, 1653) wieder.

1671 Grabstein. — Nach *Pococke* und *Biagi* herausgegeben von *Böckh* CIG. no. 1925 mit den Add.

Τήνω τοι (*τ*)*όδε σᾶμα τὸ λάϊνον, ὦ* (*ξ*)*έν', Εὐθυδάμ*[*ω*],
ὅς ποκ' ἐν ἀμφιάλωι πϱᾶτος ἔ(*γ*)*ε*[*ν*]*τ' Ἰθάκαι*
καὶ βουλᾶι καὶ χεϱσὶν ἐς Ἄϱεα. Τιμέαι δὲ παιδὶ
ἔλλιπε καὶ κτῆσιν καὶ κλέος ἀθάνατον.

Gewöhnliche Schrift.

Z. 1 ᒣΟΔΕ *P.*, ҺΟΔΕ *B.* — ΩΗΝ *P.*, ΩΗΕΝ *B.* *ὦ* (*ξ*)*έν' Ahrens.* — ΔΑΜ *P.*, ΔΑΛ *B.* — 2 ΤΟΣ.ΕΝΕΤΙΙΘΑΑΚΑΙ *P.*, ΤΟΣΕΝΞΙΤΙΘΑΚΑΙ *B.* *ἔ*(*γ*)*ε*(*ν*)*τ' Buttmann.* — In Vers 1 und 3 ist das Archilochische *ἑξάμετϱον πεϱιττοσυλλαβές* (—◡◡—◡◡—◡◡—◡◡ | —◡—◡—◡) angewandt, vgl. *Rossbach-Westphal*, griech. Metrik, 3. Aufl., p. 384 ff.

1672 Grabschriften. — Nach *Gell* herausgegeben von *Böckh* CIG. no. 1925 *c*, *d*, *g*.

a. *Ἁγημονίδα* | *χαῖϱε.*

Gewöhnliche Schrift.

b. *Ἔλαφι Ἔλαφι* | *Λαμίσκε χαίϱετε.*

Gewöhnliche Schrift. *Böckh* las *'Ελάφι 'Ελαφίον.*

c. Μολώτα | χαῖρε.

Gewöhnliche Schrift.

1673 Grabschriften. — Nach *Bröndstedt* herausgegeben von *Böckh* CIG. no. 1925 *b*, *h*.

a. Ἀγεμάχου, | Δαμῶς, | Κλέωνος, | Λυσιδίκας, | Φιλώτιος.

Gewöhnliche Schrift.

b. Στρατονίκα Κασσανδρίς. | Μητρόφαντος | Παρμενίωνος | Κασσανδρεύς.

Gewöhnliche Schrift. Nach einer Copie von *Tsimaratos*, welche die Fehler *Κασανδρίς, Κασανδρεύς, Παρμενίονος* enthält, soll die Inschrift aus Same stammen, vgl. *Riemann* Képhalonie p. 43 f. – *Κασσανδρεύς* ist der Einwohner der Stadt *Κασσάνδρεια* = *Ποτίδαια* in der Pallene am Thermäischen Meerbusen

---

1674 Grabschriften. — Nach *Leake* Travels in Northern Greece III, pl. XXIV, no. 107 herausgegeben von *Böckh* CIG. no. 1925 *l* (Add.).

a. Ἀμύντας.

b. . . . ΞΕΝΑ.

1675 Grabschriften. „Ex schedis Forchhammeri". *Böckh* CIG. no. 1925 *m*, *o* (Add.).

a. Γαυκία | χαῖρε (A).

„*Γ(λ)αυκία* oder *Γλυκία?*" *Böckh.*

b. Κληναγόρα | χαῖρε | <Ω<Υ.

Schrift: A. Zu dem Namen vgl. no. 1679.

1676 Grabschriften. — „Ex schedis Krameri" *Böckh* CIG. no. 1925 *n*, *p*, *q*, *r* (Add.).

a. Δαμοσθένη | Τεισ(ί)α χαίρετε. (A).

ΤΕΙΣΥΑ: gebessert von *Böckh.*

b. Κριτόλαε | χαῖρε (A).

c. Λαιάνδρου | Δαμοφίλου (A).

d. Πολυκρίτα | χαῖρε (A).

1677 Auf einem goldenen Halsbande. — *Hughes* Travels in Sic. Greece and Alb. I, 164; darnach *Böckh* CIG. no. 1927.

Σάφφου Λα(ο)δαμίας.

ΛΑΩ: gebessert von *Böckh.*

1678 Münzlegenden: ΙΘΑ, ΙΘΑΚΩΝ *Head* Hist. numor. p. 359.

C. Zakynthos.

Thukyd. II, 66: *Οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμμαχοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ἐστράτευσαν ναυσὶν ἑκατὸν ἐς Ζάκυνθον τὴν νῆσον . . . . εἰσὶ δὲ Ἀχαιῶν τῶν ἐκ Πελοποννήσου ἄποικοι.* An dieser Stelle sind mit den *Ἀχαιοί* nicht die dorischen Bewohner von Achaia, sondern die alten *Ἀχαιοί,* die Herren des ganzen Peloponneses, gemeint, welche von den Dorern unterworfen wurden und Jahrhunderte lang sich gegen dieselben auflehnten. Das geht aus der Gründungssage hervor, wie sie uns bei Pausanias VIII, 24 und Stephanus Byz. s. v. *Ζάκυνθος* und *Ψωφίς* überliefert wird. Darnach führten zwei Söhne des Dardanos, Psophidios und Zakynthos, eine arkadische (also alt-achäische) Colonie nach der Insel hinüber. Zwei Namen erinnerten noch in später Zeit an diese Besiedlung durch die Arkader: *Ψωφίς* hiess nach Pausanias a. a. O. die Akropolis von Zakynthos, und einen Ort *Ἀρκαδία* erwähnt Diodor. Sic. XV, 45.

1679 Auf der Seitenfläche eines Altarsteines in einer Kirche des heil. Demetrius im Dorfe Melinado. Herausgegeben von *Chandler* Inscriptiones antiquae Pars II, p. 86, no. 159. (*André-Grasset*) *Saint-Sauveure* Voyage hist. litt. et pitt. dans les isles et possessions ci-devant Vénitiennes du Levant, tome III, p. 104 (abgebildet auf der zu dieser Seite gehörenden Tafel). *Walpole* Memoirs relating to European and Asiatic Turkey, 2. Aufl., p. 460. no. III. *Hughes* Travels in Sicily, Greece and Albania vol. I, p. 152. Abschriften von *Köhler* und *Bröndstedt* benutzte *Böckh* CIG. no. 1934.

Ἀρχικλῆς Ἀριστομένεος καὶ Ἀλκι|δάμα Ἀρχικλέος Κληνίππαν τὰν αὐ|τῶν θυγατέρα θεοκολήσασαν Ἀρτέμιτι | Ὀπιταΐδι.

Gewöhnliche Schrift. Γ nach *Bröndstedt.*

Z. 2 ΚΛΗΝ *Walpole*, *Saint-Souveure*, *Köhler*, *Bröndstedt* und *Leake* in *Walpole*'s Travels in various countries of the East p. 509. ΚΛΙΝ *Chandler.* ΕΛΕΝ *Hughes.* — 3 ΑΡΤΙΜΙΤΙ *Saint-Sauveure*, ΑΡΤΕΜΙΔΙ

Hughes, ΑΡΤΕΜΙΤΙ alle übrigen. — 4 ΟΠΙΤΙΔΙ *Saint-Sauveure* und *Hughes*, ΟΠΙΤΑΙΔΙ alle übrigen.

1680 Grabschriften. — *Riemann* Recherches archéol. sur les îles Ioniennes, III. Zante, p. 12 f. (in der Bibliothèque des écoles françaises d'Athènes et de Rome fasc. XVIII, Paris 1880).

a. *Εὔφρων Ἑρμαφίλου | χρηστὲ χαῖρε.*
Ἀπέλλα Θεμίστωνος | χρηστὲ χαῖρε.

b. *Κριτόλαος.*

1681 Münzlegenden: ΞΑ, ΞΑΚ, ΞΑΚΥ, ΞΑΚΥΝ, ΞΑΚΥΝΘΟΣ, ΞΑΚΥΝΘΙΩΝ *Head* Hist. numor. p. 359. 360.

Die übrigen von *Riemann* veröffentlichten Inschriften aus Kephallenia und Zakynthos enthalten, soweit sie sicher lesbar sind, keine dialektischen Eigentümlichkeiten.

Nachtrag zu Achaia.

1682 In einem Proxenieverzeichnisse aus *Κλήτωρ*, herausgeg. von *Milchhöfer* Mittheil. d. d. arch. Instit. zu Athen VI, 303, werden folgende Achäer aufgeführt:

Schmalseite I.

Πατρῆς·
Λάκων Σκύλωνος
[Ἄ]γυλλος [Κ]λεομένε[ος]
Πελλανεῖς·
Κλεόδωρος Δάμονος
Νικέας Ἀστ . . . . . .
Α . είας Κ . . . .
Ἀγαθοκλ[ῆς] . . . . . .
Ἀρί(α)ν(θ)ος . . . . .
Ἀρίστων Ξεν . . . . . .
Ξενότιμος Θεοξέν[ου]
. . . . νων . . . .
(Α)ἴνοχος Νεοσ(τ)[ράτου]
Νικίας Ὀνομά[ρχου]
. . . κίδας Ἀρ . . . .

Ἀρίστρα[τος] . . . .
Καλλίας Λ . . . . .
Αἰτοδάμας . . . . .
Πρᾶτις Σιμ . . . . . .
Ἀ . . στρο . . . .

Ἀλκίδαμος Μ . . . .
Κλέων Πομπία
Τιμοκράτης Λυ[σ] . . . . . .
Μνάσων Ἀνδρομένε[ος]
Ἄγεμος Ἀρχι . . . . . .

Z. 34 Zu *Δάμονος* vgl. *Τιμον[ίδ]α* 1605 $_{2}$, *Δαμονίδας* 1611 $_{46}$. — ΑΡΙΔ-ΝΟΟΣ *Milchhöfer*. Neben Namen auf *-άνθης* kommen auch solche auf *-ανθος* vor, z. B. *Ἐρίανθος*, *Εὔανθος*, *Νέανθος*. — 48 ΛΙΝΟΧΟΣ ΝΕΟΣΓ *Milchhöfer*. Auch *Δίνοχος* ist möglich.

Die

delphischen Inschriften

von

Johannes Baunack.

Vorwort.

Seit mehreren Jahren — Collitz' Brief ist vom 14. Nov. 1885 datiert — schuldete ich der Redaktion der Sammlung griechischer Dialektinschriften eine Ausgabe der delphischen Sprachdenkmäler; bei der Uebernahme dieser schwierigen und mühevollen Arbeit hatte ich mir ausgemacht, dass ich nicht an einen bestimmten Termin der Ablieferung gebunden sein wollte. Daher erschien, indem man sich „des Systemes springender Nummern" bediente, Anfang 1888 Band III, Heft I, von No. 3001 ab die megarischen Inschriften enthaltend.

Dass sich die Vorbereitung meiner Ausgabe so lange hinzog, hatte erstens seinen Grund in andern Arbeiten, die sich dazwischen drängten, zweitens in der zeitraubenden, mühsamen Vorarbeit, die ich glaubte machen zu müssen, dem Wortregister zum 1. Hefte des 2. Bandes (s. darüber mein Vorwort, IV, 2 p. 110), drittens in der Umfänglichkeit des Materials und seinem misslichen Zustande.

Meiner Ratlosigkeit der letzteren Thatsache gegenüber kam ein ausserordentlicher Glücksumstand zu statten. Wider alles Erwarten wurden mir für Oct. 1888 — April 1889 Mittel und Urlaub zu einer griechischen Reise gewährt. Den Gedanken an einen Abschluss der Arbeit sofort aufgebend, packte ich daher alle Abschriften, Publikationen und Manuscripte zusammen und arbeitete, ausser an andern klassischen Stätten (s. darüber Philol. 48, 385—427; Vf., Aus Epidauros, Leipzig 1890), auch in Delphi angesichts der Steine selbst.

Nachdem ich das Museum durchsucht, die schwierige Nummer der 1. Rubrik fertig gemacht hatte, ging ich ans Studium der Inschriften der Polygonalmauer. Bereits war ich, von W. nach O. fortschreitend, bis No. 317 der Sammlung von Wescher-Foucart gekommen, als mir meine Freunde Dr. Sauer und Dr. Strzygowski

das damals eben in Athen eingetroffene, neue Werk Pomtow's „Beiträge zur Topographie von Delphi" zusandten. Das Buch stellt sich als einen vortrefflichen, überaus verdienstvollen Prodromos zu einer Gesamtausgabe der delphischen Inschriftenfunde dar, die im „delphischen Bande des nordgriechischen Corpus" veröffentlicht werden sollen. Mit Offenheit, Entschiedenheit und Sachkenntnis fand ich hier gesagt, was meine Ratlosigkeit daheim hervorgerufen hatte, und was mir in Kastri beim Studium der Nummern bis 317 schon hinlänglich klar geworden war. Die Aufschlüsse, die mir das Buch über Pomtow's Arbeiten und zukünftige Pläne gab, konnten mich, zumal bei der mir zugemessenen Zeit weniger Wochen (vom 4. März bis 11. April), in dem schon vorher gefassten Plane nur bestärken, allein das bereits Publicierte in der der Redaktion versprochenen Ausgabe zu berücksichtigen und die bisher unedierten Inschriften, die man beim Studium der Mauer — überspringen muss, unediert zu lassen: für die Kunde des delphischen Dialekts schien mir ohnehin dies Material vorläufig zu genügen. Abgebrochen und dann gänzlich unterlassen habe ich die Angaben über den Fundort der Inschriften und das Material der Steine und ihre Masse, weil mich dieser Aufgabe Pomtow's vollständige Liste p. 91 ff. und sein instruktiver Plan der Polygonalmauer (Taf. III) überhob, und da doch die vorliegende Sammlung lediglich das sprachliche Interesse betont, glaubte ich, mich mit dem Hinweise auf jene sorgfältige Arbeit begnügen zu dürfen. So grenzte sich meine Arbeit ab auf die Publikationsnotizen, auf genaue Angabe des an den Steinen controlierten Textes und einzelne sprachliche und sachliche Bemerkungen.

Nach Drucklegung der Ausgabe und des Index gedenke ich anderwärts ausführliche Sammlungen und Erörterungen über die sprachlichen und sachlichen Probleme zu geben, zu denen die delphischen Denkmäler anregen.

Nach der ersten Rubrik, die das Alter der Inschrift bestimmte und forderte, liess ich gleich die Hauptmasse, die Freilassungsurkunden, folgen. Ihre von Wescher-Foucart gegebene Reihenfolge (von No. 19 ab) behielt ich bei (also No. 1684—2115 = W.-F. 19—450), weil dies für die Benutzung der neuen Ausgabe neben der alten und neben Pomtow's Plane höchst praktisch ist, und weil die Untersuchung über die Zeit- und Reihenfolge, in welcher die Inschriften eingehauen sind, mit noch andern als

sprachlichen Fragen zusammenhängt (Pomtow, a. a. O. p. 19). Die weniger umfangreichen Rubriken bilden den Schluss.

An dieses — schon im April 1889 in Kastri selbst geschriebene — Vorwort wird ein am Schlusse der Ausgabe gegebenes Nachwort anknüpfen.

Wegen der Bedeutung der Klammerzeichen und der Schraffierung einzelner Buchstaben s. S. 315 des ersten Bandes.

Die Notiz „C. v. B.“ am Schlusse der Ueberschrift einer Nummer bedeutet, dass die Inschrift am Steine selbst vom Verfasser controliert worden ist.

Leipzig, am 16. Nov. 1891.

Johannes Baunack.

1. Die alte Felseninschrift.

1683 *Wescher*, bulletino dell' inst. arch. 1861 p. 135 (sehr unvollständig); *W.-F.* 480 (nur in Majuskel, ohne Erklärung); *Wescher*, annali dell' inst. arch. 1866 p. 5—18 (Erklärung) u. Tab. A (Text: le fac-simile gravé sur la planche A est une reproduction du monument lui-même réduit à l'échelle d'un dixième). Nach letzterer die Zeichnung in IGA. 319. *Cauer* 203. C. v. B.

Die Inschrift wurde 1861 entdeckt. Die Notiz, dass der Stein 1870 verschüttet worden sei (s. Röhl), hinderte mich nicht zu suchen, und ich fand ihn.

Am Abhange unter der westlichen von den beiden Phädriadenwänden, unter der Rodhiniwand, liegt ein offenbar durch Erdbeben losgerissener Block mit der Felseninschrift. Seine mittlere H. beträgt 1,64 — H. der Schreibfläche 0,895 —, seine Tiefe an der einen Stelle circa 1,40; L. circa 3,50 (*Wescher*, annali a. a. O., giebt L. 2,1, Br. 1,3 an).

An der steilen Felswand, der der Block ursprünglich angehörte, führte wohl (wie jetzt noch) ein Pfad, so dass die Inschrift vor aller Augen stand. Bevor man die Zeichen einschlug, arbeitete man die mutmasslich notwendige Fläche ab, wie man hauptsächlich an einer Erhöhung über den Zeichen °καιδεκ° der ersten Zeile sehen kann. Letzterer Umstand verdient deshalb Erwähnung, weil daraus hervorgeht, dass vor der jetzigen ersten Zeile keine andere stehen konnte. Es fehlt aber auch keine Zeile am Ende des jetzt gegebenen Textes: nach Z. 9 war mehr Felsen abgearbeitet, als gebraucht wurde, und in diesem Felde ist kein Zeichen sichtbar. Kurz, von Anfang an waren es neun Zeilen.

Die Breite der Schreibfläche beträgt jetzt in Z. 3: 1,07; vor ihr ist 0,35 unbearbeitet und unbenutzt; rechts von ihr ist ein grosses Stück weggebrochen, das, nach dem oberen Ergänzungsstück gemessen, 0,65 gehabt haben kann.

Die Zeilenanfänge von 3 ab stehen so ziemlich unter einander, sie sind aber gegen Z. 1 und 2 um einen Zeichenplatz nach l. ausgerückt.

Rechts ist die Schreibbreite seit der Abschrift, die *Wescher* nahm, verletzt, und zwar so, dass die Zeilenenden 1—3 Zeichen verloren haben. Dass

nicht mehr fehlt, können wir an den Zeilenwenden 4/5, 7/8 und 8/9 jetzt noch controlieren:

4/5 ἄρχ[ον]|τος; 7/8 Ἡμιμναῖον [κα]|ὶ δραχμάς; 8/9 πεν[τέ]|κοντα.

In diesen 3 Fällen fehlen also immer 2 Zeichen. Eins mehr muss Z. 5/6 ἀπέδειξαν [ ]|ς δεκατέτορες ergänzt werden, wozu das folgende Ἡμιμναῖον dem Sinne nach zwingt, also [μνᾶ]|ς. Wenn wir aber hier drei ergänzen müssen, werden wir auch bei Z. 6/7 Raum für 3 annehmen dürfen, also δεκατέτορες [καί]|.

Von + am Ende der 9. Zeile ist nur noch die linke Hälfte der Querhasta sichtbar. Weitere Zeichen hier zu ergänzen, verbietet der Sinnesabschluss.

Nun bleiben noch die beiden ersten Zeilen, deren Deutung so schwierig ist. In Z. 1 ist das α von °δεκα jetzt verschwunden, und die Schräghasten von κ sind gekürzt. Bei Z. 3—9 sahen wir, dass sie ungefähr in senkrechter Linie enden, und damit ist die auffällige Trennung der Zeichen in μνᾶ-ς, κα-ί in Verbindung zu bringen. Wir werden nun aber nach πεντεκαίδεκα kein Zeichen mehr am Schlusse von Z. 1 vermuten, da sein schliessendes α auf die in den Z. 3—9 beobachtete Schlusslinie stösst. Bei Z. 2, wo der Sinn nicht hilft, sind wir auf das angewiesen, was *W.-F.* unter No. 480 publicierten: 2 Zeichenlücken nach τον.

Ungenau ist *W.-F.*'s Wiedergabe, so weit sich's jetzt noch controlieren lässt, in folgenden Punkten:

1) Z. 1 sind vor οι noch deutlich die Reste Γ erhalten und zwar mit so tiefen, bestimmten Hasten, dass sie auf ein Zeichen bezogen werden mussten. *Fick* (Gött. gel. Anz. 1883 p. 122) erriet es. Also τοί.

2) Z. 3 wird das 3. Zeichen α eingeklammert, obwohl es klar ist. Das ρ nach ϑ aber ist durch aufliegende Tropfsteinbildung verschwunden. Zu schreiben also: Θ[ρ]ασύμαχον.

3) Z. 3 Ende geben *W.-F.*: KAI.AM; die 2 letzten Zeichen fehlen jetzt ganz. Indess nach Jota ist eine tiefe Hasta deutlich, die entweder Jota selbst war oder zu einem andern Zeichen gehörte; ich will hier gleich bemerken, unmöglich zu τ. Also Fick's Vermutung [τ]αμ[ιᾶν] ist zu verwerfen. Denkbar wäre κ, weil man am Rande eine Vertiefung für die obere Schräghasta erklären könnte. Also entweder καιι[αμ]| oder καικ[αμ]|.

4) Z. 4 Anfang fehlen 4 (nicht 3) Zeichen. Davon ist das erste sicher Jota, das vierte sicher α. Die 2 mittleren möchte ich αδ deuten, also ιαδα. Das würde Ἰαμ|ιάδα, einen acc. zum weiblichen Eigennamen Ἰαμιάς geben, und dieser könnte eine Weiterbildung des Namens Ἴαμος sein, den ein Wahrsager, Sohn des Apollo und Stammvater der elischen Jamiden, trug.

5) Z. 5 ist nach ς die Klammer falsch; denn τος steht deutlich da.

6) Z. 9 zu Anfang ist κ noch zu erkennen.

Unter 3) und 4) ist gezeigt, dass für die Deutung des Ganzen das Wort ταμίας nicht helfen kann. Die oben gegebenen Beobachtungen führen mich darauf, Z. 3/4 zwei Namen anzunehmen. Dann liegt es nahe, mit der Archontenangabe ein neues Sätzchen beginnen zu lassen, darin

die beiden genannten zum Subjekt zu machen und in ihrer Schenkung der grossen Summe ans Hieron den Anlass zu einer Ehrenerweisung von Seiten der Behörde der *πεντεκαίδεκα* zu suchen. Die Schwierigkeit der Deutung von Zeile 2 wird dadurch erhöht, dass man über den Zeilenschluss nichts Bestimmtes weiss. Ob nur *τον* oder *τον*[..]? Erhalten ist im Ganzen: TONΛADVADANTOΛ[. Das Delta an 6. Stelle ist nicht so deutlich wie an 9., im Zweifelsfalle könnte höchstens *β* in Betracht kommen.

Die Schrift ist rechtsläufig und hat folgende Zeichen (*Kirchhoff* 135):
A u. A, D, E u. E, Ͱ = *Ϝ*, H, ⊕, I, K, Μ, N, Γ, R u. R, Σ, T, V, Ψ; *ξ* = +.
Ihre Höhe ist sehr verschieden, z. B. + = 0,08; *ϱ* in *τέτορες* = 0,106, in *δραχμάς* 0,11; *ε* in *Ϝέξ* = 0,125 und *κ* = 0,13. Das Zeichen ϙ, das *Wescher* — und nach ihm *Röhl* — in *πεντή*[ϙ]*οντα* für möglich hält, fehlt. S. oben 6).

Τοὶ πεντεκαίδεκ[*α*] | *τõν Λαδ̃υαδᾶν τõν*[*δε*] | *Θ*[*ϱ*]*ασύμαχον καὶ Ἰ*[*αμ*]|*ιάδα· ἐπὶ Τριχᾶ ἄρχ*[*ον*]||*τος ἀπέδειξαν* [*μνᾶ*]|*ς δεκατέτορες* [*καὶ*] | *Ηε̃μιμναῖον* [*κα*]|*ὶ δραχμὰς πεν*[*τέ*]|*κοντα καὶ Ϝέξ.*

Nach dem Alphabete zu schliessen stammt die Inschrift aus dem 5. Jahrh. *Wescher* (annali a. a. O. 17) hält es für möglich, dass das von Hdt. VIII, 37. 39 geschilderte Erdbeben, welches den Einfall der Perser aufhielt, den Felsblock von den Phädriaden losriss, und setzt deshalb die Einmeisselung in die Jahre 495—490.

Mit der Deutung haben sich *Wescher*, *Röhl* und *Fick* versucht. Den Thatsachen der Ueberlieferung entspricht nicht die Lesung des letzteren: *τοὶ πεντεκαίδεκα τῶν Λαδυαδᾶν τῶν ϑεῶ συμ*[*μ*]*άχων καὶ ταμιᾶν κτλ.*; er fügt hinzu: „Die Ladyaden sind eine uns nicht bekannte Gens, welche sich der Sache des delphischen Apolls (wie die attischen Alkmäoniden) als *σύμμαχοι* und *ταμίαι* angenommen hatten". Wenn *Wescher* und *Röhl* „*οἱ πεντεκαίδεκα τὸν Λαδυάδαν, τὸν Θ*[*ϱα*]*σύμαχον καὶ ταμ . . . .*" lesen, so fällt der Artikel bei den zwei Männernamen und das Fehlen von *καὶ* zwischen ihnen auf, ebenso das Fehlen des Artikels vor dem Femininum, das mir die Ueberlieferung aufnötigt. Alle drei Gelehrte begehen meiner Ansicht nach einen Fehler, indem sie die 9 Zeilen als einen Satz ansehen und *Fick* die gezwungene Construktion von *ἀποδείκνυμι* mit Genitiv, *Wescher* und *Röhl* die von „*ἀπέδειξαν τινάς τι* sc. *ὀφείλοντας*(?)" annimmt: „magistratus fortasse amphictionius notare videtur Apollini debentes Ladyadam quatuordecim minas, Thrasymachum quinquaginta drachmas, feminam quandam, cui nomen erat admodum breve, quinquaginta sex drachmas". Darin hat *Fick* gewiss recht, dass die Zahl eine ist und nicht aus drei Posten besteht. Die Bedeutung von *ἀποδείκνυμι* ist hier, glaube ich, „urkundlich anweisen, vermachen", eine Bedeutung, die aus den im Thes. s. v. p. 1398 gesammelten Belegen aus Hdt. (z B. 5, 89; 7, 178) und Xenophon sich ergiebt; vgl. auch Suidas *ἀπέδειξεν ἀντὶ*

τοῦ παρέδωκεν· Ξενοφῶν. Diese Auffassung macht die Annahme nötig, dass im 1. Sätzchen ein Verbum zu supplieren ist, wie *ἀνέθεσαν* oder *ἀνέστασαν τῶι θεῶι.* Vgl. beispielsweise die Basen-Aufschriften No. 88—91, 93 (Vf. Stud. I, 105) aus dem epidaurischen Heiligtume. Ich denke also, dass Z. 1/3 soviel ist als: *τοὶ πεντεκαίδεκα τõν Λαδυαδᾶν τõν[δε]* — d. h. *τõν ἐν Δελφοῖς — Θ[ρ]ασύμαχον καὶ Ἰ[αμ]ιάδα ⟨ἀνέθεσαν τõι θεõι⟩*: unter dem Archontate des Trichas stifteten dem Heiligtume zu Delphi Thrasymachos und Jamias eine bedeutende Summe. Um beide dafür zu ehren, stellte man ihre Statuen auf und schrieb in den Felsen über dem Aufstellungsplatze die Weihung (Z. 1/3) und ihren Anlass (Z. 4/9). Dies kam zu den jeweiligen „quindecimviri sacris faciundis" (vgl. die XV viri Sibyllini). Zu jener Zeit waren sie aus der delphischen gens der *Λαδυάδαι* [1]) gewählt.

Zu dem als acc. gebrauchten nom. *δεκατέτορες* vgl. elische und achäische Beispiele bei *Meister* II, 61; GDI. 1612 Anm.

Die Stammform *τετορ-* ist auch sonst in Delphi belegt; vgl. den Index.

Der *EN. Τριχ-ᾶς* kommt auf einer späteren Inschrift (Bullet. 1864, p. 99) nochmals vor und hat Analogien in den delphischen Namen *Στομ-ᾶς, Κεφαλ-ᾶς* u. a.

---

2. Die Freilassungsurkunden.

Die Hauptfundstätte ist die Böschungsmauer der Tempelterrasse, die sogenannte „Polygonalmauer"; über sie handelt Pomtow, Beiträge zur Topographie von Delphi (Berlin 1889), S. 13—23. Ueber die Reihenfolge der Inschriften auf derselben orientiert seine Tafel III: Die Zahlen daselbst bezeichnen die Nummern bei C. Wescher und P. Foucart, Inscriptions rec. à Delphes (Paris 1863) — im Folgenden mit W.-F. abgekürzt.

Die Schrift ist bis auf wenige vereinzelte Modificationen die gewöhnliche; aus den am Schlusse jeder Nummer gemachten Zeitangaben lässt sich das schon schliessen. Die Höhe der Schrift variiert sehr; nur hie und da habe ich mir darüber Notizen gemacht (z. B. zu 1723 ff. u. a.).

1684 *W.-F.* 19. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Εὐδώρου μηνὸς Εἰλαίου, ἐν δὲ Ἀμφίσσαι ἄρ|χοντος Λυκώπου μηνὸς Ἀμῶνος, ἀπέδοτο Ἀριστομήδης Ἀντιγένε|ος Ἀμφισσεύς, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Χαιρεδάμου, τῶι Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Καλλ(ι)κράτεια ἐνδογενῆ, καθὼς ἐπίστευ‖σε Καλλικρά-

---

[1]) Durch Hesychios sind uns die *Λαφριάδαι* (*·φρατρία ἐν Δελφοῖς*) bekannt, die auf *Λάφριος*, den Enkel des Kastalios, sich bezogen.

τεια τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀ|πὸ πάντων τὸν πάντα βίον ποιοῦσαν ὅ κα θέλη, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶς, καὶ τὰν τιμὰν | ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸ σύμβολον· Χαιρέδαμος Ἀριστομήδεος Ἀμφισσεὺς | καὶ Εὐάγγελος Πάτρωνος Δελφός. μὴ κυρία δὲ ἔστω Καλλικράτεια ἀπαλλοτριώσου|σα τὰ ὑπάρχοντα εἰ ἀγενὴς μεταλλάξαι τὸμ βίον, μηδὲ τὰ ἐκ ταύτας τέκνα || εἰ ἀγενῆ μεταλλάξαιεν τὸμ βίον. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς Ἀνδρόνικος καὶ ὁ ἄρχων Εὐκλῆς Καλ|λιστράτου, ἰδιῶται Κλέων Δαμοσθένεος, Μενέστρατος, Θεόφιλος Σωσιγένεος, Χαρίξενος Ἀστί|α, Σωσιγένης Εὐθυμίδα Δελφοί.

Z. 4 Stein ΚΑΛΛΚΡ°.

Zeit (Siehe Anhang). Priesterschaft VI (etwa 150—140). Nur ein Priester ist genannt, Ἀνδρόνικος (Z. 10); er gehört den Priesterschaften V—VII an. Da aber 1684 mit 1685 und 1686 auf einem Polygon steht, ist Priesterschaft VI wahrscheinlich.

1685 *W.-F.* 20. C. v. B.

Ἄρχοντος Θρασυκλέος μηνὸς Ἡρακλήου, ἀπέδοτο Ἄθαμβος Ἀθανίωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἁρμοδίκα τὸ γένος ἐξ Ἐλατείας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ τὰν τιμὰν | ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Ἁρμοδίκα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον ποιέουσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν || νόμον τᾶς πόλιος· Ἀντιχάρης Ἀζαράτου, Φιλόδαμος Χάρητος. εἰ δέ τις ἅπτοιτο ἐπὶ καταδουλισσμῶι Ἁρ|μοδίκας, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ [τ]ε ἀποδόμενος Ἄθαμβος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Ἀντιχά|ρης, Φιλόδαμος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντε[ς] κύριοι ἐόντων συλέοντες Ἁρμοδίκαν ὡς ἐλευθέραν ἐοῦ|σαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας κα[ὶ] ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀν|δρόνικος καὶ τῶν ἀρχόντων Δεξώνδας καὶ ἰδιῶται [Θ]εύξενος, Φίλαγρος, Ἄσανδρος, Σωκράτης, Μενεκράτης.

Z. 1 Ἡρακλήου (so!). — *W.-F.* Z. 5 nur °δουλισμῶι. — 6 ὅ τε voll. — 7 παρατυγχάνον[τες]. — 8 καὶ ζαμίας voll. — 9 nach ἰδιῶται Bruch, dann ΕΥΞ°; es braucht nichts zu fehlen: entweder Εὔξενος oder mit *W.-F.* [Θ]εύξενος.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1686 *W.-F.* 21. C. v. B.

Ἄρχοντος Σωξένου μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Λαιάδα τοῦ Βαβίλου, | Ἀντιγένεος τοῦ Διοδώρου, γραμματεύοντος δὲ Ἡρακλείδα τοῦ Καλλία, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολύα Φιλί|νου, συνευδοκεούσας καὶ τᾶς θυγατρὸς αὐτᾶς Ἡραΐδος καὶ τοῦ υἱοῦ Πολυτιμίδα καὶ Ἐρασίππου τοῦ | τᾶς θυγατέρος υἱοῦ Ἀριστοῦς καὶ Φιλοκράτεος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνο|μα Κασταλία τὸ γένος Σύραν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεττάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, κα|θὼς ἐπίστευσε Κασταλία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν | πάντα χρόν[ο]ν ποιέουσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πό|λιος· Ἀστόξενος Διονυσίου. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Κασταλίας ἐπὶ καταδουλισσμῶι, βέβαιον παρεχόν|των τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀστόξενος· εἰ δὲ μὴ παρέχο[ι]ν βέβαιον τῶι θε‖ῶι τὰν ὠνάν, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόν|των συλέοντες Κασταλίαν ἐλευθέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρ|τυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Λαιάδας, Ἀντιγένης, Ἡρακλείδας καὶ ἰδι|ῶται Ἐμμενίδας Δεξικράτεος, Ἄθαμβος Ἀβρομάχου, Πεισί(σ)τρατος Βούλωνος, Σώξενος Ἐκεφύλου, Ἀρίστων Δα|μοφάνεος, Ἀτεισίδας Ξένωνος, Πασίων Σωτάδα, Εὐκράτης Ξενοφάντου, Εὐκράτης Χαρία, Τίμανδρος Με‖νάνδρου Λιλαιεῖς, Αὐτοκράτης Ἀγασέα Δαυλιεύς.

W.-F. Z. 4 Ἀ[ρ]ιστοῦς. — 6 τὸ[ν], aber das ν ist noch da; es steht ein klein Stück weiter hin. — 7 χρόνον voll. — 8 nur °δουλισμῶι. — 9 παρέχ[οιν]. — 13 Stein ΠΕΙΣΙΤΡ°, also Σ vergessen und nicht über der Zeile nachgetragen.

Zeit: Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1687 *W.-F.* 22. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Χαρίξενος Ἀλέξωνος | Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀνθράκιον, τιμᾶς ἀργυρί[ου μν]ᾶν | δύο, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Ἀνθράκιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧιτε [ἐλευθέ]|ραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον ποιοῦσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀ[ποτρέχου]‖σαν οἷς κα θέ[λη]. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Διόδωρος [R. f. 6/8 Z.] | *Δελφός. εἰ δέ τις*

ἐφάπτοιτο ἐπὶ καταδ[ο]υ[λισμῶι] | Ἀνθρακίου, ὁ βεβαιωτὴρ ἀσφαλῆ παρεχέτ[ω τὰν ὠ]|νὰν τῶι θεῶι. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀ[πόλ]|λωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντα[ς,] ‖ Μένης, Σωδαμίδας Εὐαγγέλο[υ], | Εὐάγγελος Σωδαμίδα, Νικό|μαχος Δεξίππου, Θεύφρασ|στος Φιλοκράτεος.

Z. 5 Ende fehlen 6/8 Zeichen, die den Genitiv des Vatersnamens angaben. — 6 *W.-F.* καταδου[λισμῶι]. — 10 Der Name Μένης (so 1703, 9 und oft) ist hier fraglich; denn Ende von Z. 9 braucht nicht bloss ein Zeichen weggefallen zu sein, es können nach Z. 8 deren drei gewesen sein, also möglich Ἀμύντα[ς, . .]|μένης. — 12 *W.-F.* nur Θεύφρα|στος.

Zeit: Priesterschaft IV (170—157/6).

1688 *W.-F.* 23. C. v. B.

Ἄρχοντος Πατρέα μηνὸς Βοαθοίου, ἀπέδοτο Σωξένα | Σωπόλι[ο]ς καὶ Πασὼ Σωδαμίδα, συνευδοκέοντος καὶ | Ἀσάνδρου τοῦ Σωπόλιος, τῶι θεῶι σῶμα ἀνδρεῖον | ὧι ὄνομα Σαραπίων τὸ γένος Σύρον, τιμᾶς ἀργυρίου ‖ μνᾶν δύο, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι, καθὼς ἐπίστευσε Σα|ραπίων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὅτωι ἐλεύθερος εἶ|μεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων. βεβαιωτὴρ κατὰ | τοὺς νόμους· Ἀστόξενος Διονυσίου. μάρ[τ]υροι· | τῶν ἀρχόντων Ἀρχέλαος Δαμοσθένεος, Ἀστύο‖χος Γνωσίλα, Ἄρχων, Βάκχιος, Ξένων, Ἄσανδρος, | Ἀριστίων, Θεόξενος, Καλλείδας.

W.-F. Z. 2 Σωπόλιος voll. — 8 Λιονυσίου Druckfehler; μάρτυροι voll.

Zeit: Wahrscheinlich Priesterschaft V (etwa 156—151). Die Nr. 1688 steht mit 1689—1691 auf einem Polygon, und diese gehören Priesterschaft V an.

1689 *W.-F.* 24. C. v. B.

Ἄρχοντος Πατρέα τοῦ Ἀνδρονίκου μηνὸς Βυσίου, ἀπέ[δ]οτο Σωσί|ας Σωσία τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄ[ν]ο|μα Νικαία τὸ γένος ἐξ Ἀργεθίας καὶ τὸν υἱὸν αὐτᾶς Ἰσθμόν, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Νικαία καὶ Ἰσθμὸς ‖ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθεροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων τὸν πάντα | βίον. παραμεινάτω δὲ Νικαία καὶ Ἰσθμὸς παρὰ Σωσίαν ἄχρι οὗ κα ζώη Σωσίας, ποιέοντες πᾶν | τὸ ποτιτασσόμενον Σωσία τὸ δυνατὸν [ἀ]νενκλήτως· εἰ δὲ μὴ ποιέοιν Νικαία καὶ Ἰσθμός, μὴ | ἔστω βέβαιος αὐτοῖς ἁ ὠνά, ἀλλὰ ἄκυρος ἔστω. εἰ δέ τι ἐνκαλέοι Σωσίας Νικαία ἢ Ἰσθμῶ, ἐπικρι|θέντω ἐν ἄνδροις τρίοις· ὅ τι δέ κα οὗτοι κρίνωντι, κύριον

ἔστω. εἰ δέ τί κα πάϑη Σωσίας, ποιη||σάτω τὰ ποτὶ γᾶν πάντα τὰ νομιζόμενα Νικαία καὶ Ἰσϑμός. βεβαιωτὴϱ κατὰ τὸν νόμον τᾶς | πόλιος· Τιμόκϱιτος Εὐκλείδα. εἰ δέ τις ἅπτοιτο Νικαίας ἢ Ἰσϑμοῦ ἐπὶ καταδουλισμῶι ἐπεί | κά τι πάϑη Σωσίας, βέβαιον παϱεχέτω ὁ βεβαιωτὴϱ τῶι ϑεῶι [τ]ὰν ὠνάν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παϱα|τυγχάνοντες κύϱιοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλευϑέϱους ἐόντας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀ|νυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάϱτυϱοι· οἱ ἱεϱεῖς τοῦ Ἀπόλλω[ν]ος Ἀμύντας, Ἀνδϱόνι||κος καὶ τῶν ἀϱχόντων Πολυκϱάτης, Πασίων καὶ ἰδιῶται Πατϱέας, Εὐκλείδας, Εὐαγόϱας, | Τιμόκϱιτος.

W.-F. Z. 1 *ἀπέδοτο* voll. — 2 *ὄνομα* voll. — 7 *ἀνενκλήτως* voll. — 12 *τὰν* voll. — 14 *Ἀπόλλωνος* voll. — Z. 3 hat der Stein wirklich *ἐξ Ἀϱγεϑίας*, wie *W.-F.* gaben.

Zeit: Priesterschaft V (etwa 156—151).

1690 *W.-F.* 25. C. v. B.

Ἄϱχοντος Πατϱέα μηνὸς Ποιτϱοπίου, ἀπέδοτο Πολύξενος Ζηνέα, συνευδοκέοντος | καὶ τοῦ ἱοῦ Ξενοχάϱεος, σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Βακχὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυϑί|ωι, τιμᾶς ἀϱγυϱίου μνᾶν τϱιῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καϑὼς ἐπίστευσε Βακχὶς τὰν | ὠνὰν τῶι ϑεῶι, ἐφ᾽ ὧτωι ἐλευϑέϱα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος καὶ κύϱιον εἶμεν τὸν παϱα||τυχόντα συλέοντα ἐπ᾽ ἐλευϑεϱίαι. βεβαιωτὴϱ [κ]ατὰ τὸν νόμον· Κλευφάνης Ἀμινία. | παϱαμεινάτω δὲ Βακχὶς παϱὰ Πολύξενον ὑπηϱετέουσα Πολυξένω μέχϱι κα | ζώη ἀνενκλήτως. μάϱτυϱοι· τοὶ ἱεϱεῖς Ἀμύντας, Ἀνδϱόνικος καὶ τοὶ ἄϱχον|τες Ἀστύοχος, Νικίας, Τίμων Καλλικϱάτεος.

W.-F. Z. 4/5 nur *τὸν | τυχόντα*. — 5 *κατά* voll.

Zeit: Priesterschaft V (etwa 156—151).

1691 *W.-F.* 26. C. v. B.

Ἄϱχοντος ἐν Δελφοῖς Ἀϑάμβου τοῦ Ἀβϱομάχου μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο Μητϱόδω|ϱος Μηνοδότου τῶι Ἀπόλλωνι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σῖμον, ἀϱγυϱίου μνᾶν | πέντε. ἐλευϑέϱα δὲ ἔστω Σῖμον καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων, καϑὼς αὐτὰ ἐπί-|στευσε τῶι ϑεῶι τὰν ὠνάν, ὥστε ἐλευϑέϱα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάν||των, συνευδοκέοντος καὶ Μηνοδότου. βεβαιωτήϱ· Πϱ[α]ξίας Εὐδόκου. μάϱ|τυϱες· Ἀμύντας, Ἀνδϱόνικος οἱ ἱεϱεῖς, Εὐάγγελος Πάτϱωνος, [Κ]αλλείδας.

W.-F. Z. 5 *Πραξίας* voll. — 6 *Καλλείδας* voll.
Zeit: Priesterschaft V (etwa 156—151).

1692 *W.-F.* 27. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἁγίωνος μηνὸς Ἰλαίου, βουλευόντ[ων τ]ὰν δευτέραν ἑξάμηνον | Κλέωνος τοῦ Ἥρυος, Ἀζαράτου τοῦ Ἀντιχάρε[ος, γρα]μματεύοντος δὲ Ταραν|τίνου τοῦ Μνασιθέου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Α[R. f. 8 Z.] *[κ]αὶ Κλέων Ἥρυος τῶι Ἀ|πόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνο[μα] Δα[μὼ] τὸ γένος οἰκογενῆ, τι||μᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀ|πὸ πάντων ποιοῦσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα[ν] οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ | κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Φιλόνικος Μεν[εδ]άμου. εἰ δέ τις ἐφάπτοι|το Δαμοῦς ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων | Δαμὼ ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκα[ς κα]ὶ ζαμίας, καὶ ὁ βε||βαιωτὴρ καὶ οἱ ἀποδόμε[ν]οι βέβαιον παρεχόντω [τὰν] ὠ[ν]ὰν τῶι θεῶι. | μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄρχων καὶ Ἄθαμβος κ[α]ὶ ὁ νεωκόρος | Ἀτεισίδας κ[α]ὶ ἰδιῶται Ἀρίσταρχος, Δαμόστρατος.*

W.-F. Z. 9 *πά[σα]ς δίκ[ας καὶ] ζαμίας.* — 10 *ἀποδόμενοι* voll. — 11 *καὶ ὁ νεω°.* — 12 *[Ἀτ]°, καί*; am Ende *Δαμόσ[τ]ρατος.*
Zeit: Priesterschaft IX (in der Zeit von 140—100).

1693 *W.-F.* 28. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀμύντα μη[ν]ὸς Ἡραίου, βουλευόντων τὰν | πρώταν ἑξάμηνον Ξ[ε]νοκρίτου τοῦ Στησιμένεος, | Κλέωνος τοῦ Διονυσ[ί]ου, γραμματεύοντος δὲ Μνασιδάμου | τοῦ Ξενοκρίτου, ἀπέδοτο Πυῤῥίας Ἀρχελάου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι || τῶι Πυθίωι ἐπ' ἐλευθερίαι σώματα γυναικεῖα δύο αἷς ὀνόματα Ἀριστοβοί|λα, Κλεονίκα, καὶ ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἀριστόβουλος τὸ γένος οἰκογενῆ, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσαν τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι Ἀρισ|τοβούλα, Κλεονίκα, Ἀριστόβουλος, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθε[ροι] καὶ ἀνέφαπτοι εἶ|μεν ἀπὸ παντὸς τὸν πάντα βίον. βεβαιωτὴρ καθ[ὼς] ἁ ὠνὰ ἔχει· Ξενό||κριτος Ταραντίνου Δελφός. τᾶς ὠνᾶς τὸ ἀντίγραφον παρ[ὰ] τὸν | ἱερῆ τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄρχωνα Καλλία καὶ παρὰ Φίλιον Χαλεῆ. | μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἄρχων καὶ ὁ ν[εω|κ]όρος Ἀτεισίδας, Σώστρατος Σωτύλου, Μικκύλος Εὐδόκο[υ], | Ἀμύντας Εὐδώρου Δελφοί, Φίλιος, Νικόλαος

Τίμων||ος, Δαμόξενος Κλέωνος, Θρασέας, Πυῤῥίας, Ξενέας, | Νίκιος, Ὑβρίλαος, Λυσίδαμος Χαλεεῖς.

W.-F. Z. 1 μ[ην]ός. — 2 [Ξε]°. — 3 Διονυσίου voll. — 4 [Π]υρρίας. — 5 σ[ώμα]τα [γυ]°. — 6 [φ] ὄνο[μα]. — 7 [ὦν]άν. — 8 °[τ]οβούλα. — 9 καθὼς voll. — 10 παρὰ voll. — 12/13 ν[εω]-κόρος. — 13 Εὐδόκου voll. — 15/16 Ξενέας Ν[έων]ος. — In Z. 10 verschlug sich der Steinmetz nach Ταραντ, glättete den Zeichenplatz und meisselte Jota dahinter ein. — Z. 12. Die Form ν[εωκ]όρος st. ν[ακ]όρος ergänze ich mit *W.-F.* wegen 1692, 11.

Zeit: Priesterschaft IX (in der Zeit von 140—100).

1694 *W.-F.* 29. C. v. B.

[Ἄρχοντος Θρα]συκλέος μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοτο Ἀλέ|[ξανδρος Ἀλεξ]άνδρου Βοήθωι σῶμα γυναικεῖον ἇι [. . .| . . . . Θρ]ᾶισσαν ἐπ' ἐλευθερίαι τ[ιμ]ᾶς ἀργυρίου μνᾶς | [καὶ τὰν τ]ιμ[ὰν πᾶσαν ἔχε]ι. βεβαιωτὴρ κατὰ τ[ο]ὺς νόμους τᾶς πόλιος· || [α]νος [R. f. 6/7 Z.]νος. παραμεινάτ[ω δ]ὲ Θρᾶισσα παρὰ Βόηθον | [ποιέου]σα π[ᾶν τὸ] δυνατόν, ἄχρι οὗ κα ζώη Βόηθος· ἐπεὶ δέ κα [μ]ε|[ταλλ]άξηι τὸ[ν βίο]ν Βόηθος, ἐλευθέρα ἔστω Θρᾶισσα καὶ ὁ βεβ[α]ιωτὴρ [μη]κέτι βε[βαι]ούτω. εἰ δέ τί κα ἐν τούτω τῶι χρόνωι Θρᾶισ|σα ἢ Β[ό]ηθος ποτὶ αὑτοσαυτοὺς ἀντιλέγοιν, κριθέντω⟨ι⟩ ἐν ἄνδροις τρί[ο]ις· || ὅ τι δέ κα οὗτοι κρίνωντι, κύριον ἔστω⟨ι⟩. ἀναγραψάτω⟨ι⟩ δὲ Βόηθος | Θρᾶισσαν ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὀνόματος τῶι θεῶι ἐν μηνὶ Εἰλαίω | ἐπὶ τᾶς Θρασυκλέος ἀρχᾶς, μένουσαν Θρᾶισαν παρὰ Βόηθον ἄχρ[ι] οὗ κα | ζώη Βόηθος. εἰ δέ κα μὴ ἀναγράψηι Βόηθος Θρᾶισαν καθὼς ἐπάνω γέ|γραπται, πράκτιμος ἔστω Ἀλεξάνδρωι ἀργυρίου μνᾶς. μάρτυροι· Δα||ιάδας Βαβύλου, Φίλαγρος Φίλωνος, Χαρίξενος, Μένης, Δρομοκλεί|δας.

W.-F. Z. 1 [ἄρχοντ]ος Θρασυκλέος. — 2 °[ξανδρος] Ἀλεξάνδρου. — Beim Uebergange von Z. 2/3 unterlasse ich mit *W.-F.* die Ergänzung. Θρᾶισσα ist Eigenname, also ist die Lesung ἇι [ὄνομα —, τὸ γένος Θρ]ᾶισσαν unmöglich. Ich vergass, die Zahl der fehlenden Zeichen zu berechnen und gebe oben die Lücke nach *W.-F.* Ob eine Bemerkung wie in 1720, 2/3 darin stand? *W.-F.* Z. 3 [τι]μᾶς. — 4 [καὶ τὰν τ]ιμ[ὰν ἔχε]ι. In der Lücke nach [τ]ιμ[ὰν] habe ich πᾶσαν eingesetzt, weil sonst zu wenig Raum ausgefüllt wird; möglich ist freilich auch, dass eine Bruchstelle des Steines überhaupt nicht benutzt wurde. — *W.-F.* Z. 4 τούς voll. — 5 [. . . . .]ανος [. . . . .]νος. Παραμεινάτω δέ voll. — 7 fehlt Βόηθος. — 8 °|τὴρ . . ? ετι βε[βαι]ούτω, wofür ich °τὴρ [. .]κετι β° notierte (vgl. 1830, 26/27). — 8 neben τῶι χρόνωι steht τούτω ohne Jota adscr. auf dem Steine. — *W.-F.* Z. 8/9 Θρ[ᾶ]ισσα ἢ Βόηθος. — 9 ἀνεγλείοιν? Der Steinmetz vergass zuerst das Verbum und trug es über °ΓΟΥΣΚΡΙΘ° nach, freilich in einer Weise, die die grösste

Mühe dem Entziffernden macht: die geringen Häkchen zwischen *αν* und *λ* habe ich bei wiederholter Betrachtung des Steines nur auf *τι* beziehen können. Am undeutlichsten ist *τ* geworden: es steht über Jota und unter *ε* von *ἐν* in Z. 8; seine Querhasta ist bestimmt, die senkrechte unklar deshalb, weil sie in die von Jota übergeht. Ueber die Richtigkeit der Lesung kann kein Zweifel sein, wenn man Parallelen wie 1689, 8/9; 1832, 6; 2049, 14, besonders 1971, 12 (*εἰ δέ τι ἀντιλέγοισαν αὐτοὶ ποτὶ αὐτούς κτλ.*) und 2072, 23 (*εἰ δέ τί κα ἐπικαλῇ Μέναρχος Ξένωνι ἢ Πειθολάωι ἢ Ξένων ἢ Πειθόλαος ἀντιλέγωντι ποτὶ Μέναρχον κτλ.*) vergleicht. — Z. 9/10 Stein dreimal ΤΩΙ als Ausgang des Imperativs. — *W.-F.* Z. 9 *τρί[οι]ς*. — 11 Ende ist *Ἐλαίω* und *Ἐλαίω[ι]* möglich. — *W.-F.* Z. 12 *ἄχρι* voll und *οὗ κ[α]*. — 13 *[γέ]γραπται*. — 15 *Δρομο|κλείδας*, aber Z. 16 beginnt und endet mit ΔΑΣ und Z. 15 schliesst mit *Δρομοκλει|*.

Zeit. Wahrscheinlich Priesterschaft VI (etwa 150—140); auf demselben Polygon wie 1695 und 1696.

1695 *W.-F.* 30. C. v. B.

Ἄρχοντος Θρασυκλέος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοντο Ἄθαμβος Ἀθ[α]||νίωνος, Νικίας Ἀριστωνύμου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀν|δρεῖον ὧι ὄνομα ⟨. . .⟩ Νύσας ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσά|ρων, καὶ τὰν τι⟨ . .⟩μὰν ἔχοντι πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Νύσας || τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν Νύσαν καὶ ἀνέφαπτον | ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέοντα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχοντα οἷς κα | θέλη. εἰ δέ τις ἐφ[άπτ]οιτο Νύσα, κ⟨ ⟩ύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων Νύ|σαν ὡς ἐλεύθερο[ν] ἐόντα, καὶ ὁ βεβαιωτὴρ καὶ οἱ ἀποδόμενοι | βέβαιον παρεχόντ[ω τὰν ὠνὰ]ν κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος. (βεβαιωτήρ)· Εὐάγγε||λος Πάτρωνος. [μάρτυ]ροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας καὶ Ἀν|δρόνικος καὶ τῶν [ἀρχόν]των Δεξώνδας, ἰδιῶται Ἀντιχάρης, Θεύ|δοτος, Δίων, Ξενέας, Αἴσων.

W.-F. Z. 1 *ἄρχον[τος]*, am Ende *Ἀθα|νίωνος*. — 3 Nach *ὄνομα* ist eine Lücke von drei Zeichen: entweder ist das Bruchstelle im Steine oder *ομα* war dittographisch wiederholt und wurde wieder ausgeschlagen. Dass nichts fehlt, beweist die Lücke in *τι⟨. . .⟩μὰν* unmittelbar darunter. — *W.-F.* 7 *ἐφάπτοιτο Νύσα[ς, κύ]ριος*, doch hat der Stein *Νύσα κ⟨ ⟩ύριος*, und die Ergänzung *Νύσας* wäre ja auch grammatisch falsch. — *W.-F.* 8 *ἐλεύθερο[ν ἐό]ντα*. — 9 *παρεχόντ[ω τὰν ὠνὰ]ν κατὰ τοὺς νόμους*. — 12 *Κ[λέω]ν* am Schlusse. Deutlich ist vom Namen die Endung *ων*, falsch ist die Lesung des ersten Zeichens als K. Die Reste nach ΘΕΑ∠ sind ΛΙ∠; sie scheinen mir die Ergänzung *Αἴσων* zu fordern.

In Z. 9 vergass der Steinmetz das Wort *βεβαιωτήρ*, möglicherweise vor *κατά*, oder auch nach *πόλιος*.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1696 *W.-F.* 31. *Cauer* 217. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐχαρίδα μηνὸς Δαι[δαφορί]ου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Αἴριον, συνευδοκέ|οντος καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτᾶς Θευγένεος, [τῶι] Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄ|νομα Μάνης τὸ γένος Παφλαγόνα, τιμ[ᾶς ἀ]ργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶ|σαν, καθὼς ἐπίστευσε Μάνης τὰν ὠνὰν τ[ῶι θε]ῶι, ἐφ᾽ ὅτωι ἐλεύθερος ἦται τὸν πάντα χρόνον, ‖ ποιῶν ὅ κα θέλῃ. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Μάνε[ος ἐ]π[ὶ κ]αταδουλισμῶι, κύριος ἔστω Μάνης αὐ|σωτὸν συλέων ὡς ἐλεύθερος ὤν. ὁμοίως δὲ κα[ὶ] εἴ τις ἄλλος συλέοι Μάνην ὡς ἐλεύθερον | ὄντα, ἀζάμιος ἔστω ὁ συλέων καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. βεβαιωτὴρ κατὰ | τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Θρασυκλῆς Πραξία. παραμεινάτω δὲ Μάνης παρὰ Αἴριον ἔτη τρία ἀ|νέγκλητος ποιῶν τὸ ποτιτασσόμενον [τ]ὸ δυνατό[ν]· εἰ δέ κα μὴ παραμένῃ ἀνένκλη‖τος Μάνης παρὰ Αἴριον, καθὼς γέ[γ]ραπται, περὶ οὗ κα ἐπι[κ]αλῇ αὐτῶι, κριθέντων συνελόμενοι ἐν ἄνδροις [τ]ρίοις· ὅ τι δέ κ[α κρίνων]τι, κύριον ἔστω. ἄρχει τῶν τριῶν ἐτέων ὁ ἐνιαυτὸς | ὁ μετὰ τὰν Εὐχαρίδα ἀρχά[ν]. εἰ [δ]έ τι ἀνθρώπινον γένοιτο περὶ Μάνη, εἴ τί κα κατ[αλείπῃ ὑπά]ρ|χον Μάνης, Αιρίου ἔστω καὶ μὴ ἔστω ἐξουσία Μάνει διδόντι μηθενί, τά κα [ἔχῃ. μάρτυ]|ροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀν[δ]ρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Πασίω[ν, Βαβύλος,] ‖ Τιμοκλῆς, ἰδιῶται Μένης, Δάμων Δαμοκράτεος, Ἀντιφάνης, Νικέα[ς, Τιμόκριτος].

W.-F. Z. 1 Δαιδα[φορίου]. — 3 τιμ[ᾶς] ἀργυρίου. — 5 Μάνε[ος ἐ]πὶ καταδουλισμῷ. — 6 δὲ κ[αί]. — 9 ποτιτασσόμε[νο]ν τὸ δυνατόν· εἰ [δέ] κ[α]. — 10 καθὼς γέ[γρ]α[πτ]αι, περὶ οὗ κα ἐπικαλ[ῇ]. — 11 [τρίο]ις· ὅ τι δὲ κ[ρίνων]τι. — 12 εἴ τί κα κατ[αλείποι]. — 13 ἐξ[ου]σία. — Z. 13 Schluss jetzt nur erhalten bis τά κα, *W.-F.* τά κα ἔ[χῃ? . . μάρτυ]|. — 14 nur bis Πασίω[erhalten, *W.-F.* Πασίων, [Βαβύλ]ος (vgl. 1699, 18). — 15 jetzt nur bis Νικέα[erhalten, *W.-F.* Νικέας, Τιμ[ό]κ[ριτ]ος (vgl. 1699, 19). — In Z. 14 sah ich das δ von Ἀνδρόνικος nicht mehr, *W.-F.* geben Ἀνδρόνικος voll. — Zum Passus in Z. 13 vgl. 1891, 31.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1697 *W.-F.* 32. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀτεισίδα μηνὸς Ἡρακλείου, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Νικαρέτου τοῦ | Ἀντιχάρεος, Ἀναξανδρίδα τοῦ Αἰακίδα, γραμματεύοντος δὲ Καλλίκωνος τοῦ Εὐκράτεος, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοτο Ἀριστὼ Ἥρυος, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ

ἀνδρὸς αὐτᾶς Φιλονίκου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι σῶμα γυναικεῖον αι ὄνομα Σωτηρὶς τὸ γένος οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν τι‖μὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Σωτηρὶς τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀ|νέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιοῦσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Κλέων Ἥρυος. εἰ δέ τις ἅπτοιτο ἐπὶ καταδουλισμῶι Σωτηρίος, βέ|βαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Ἀριστὼ καὶ ὁ βεβαιωτὴρ βεβαιούτω· εἰ δὲ μὴ πα|ρέχοιν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἔστων μνᾶν τριάκοντα. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυχόν‖τες κύριοι ἐόντων συλέοντες Σωτηρὶν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. - μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄρχων Καλλία, Ἄθαμβος Ἀβρομάχου | καὶ οἱ ἄρχοντες Κλέων Ἥρυος, Ἀζάρατος Ἀντιχάρεος, Ταραντῖνος Μνασιθ[έ]ου καὶ ὁ νεωκόρος Ἀτεισίδας.

W.-F. Z. 1 [Νικ]αρέτου τοῦ. — 5 ἐφ' ᾧτε. — 12 Μνασιθέου und Ἀτει-[σίδας]. — Nach ζαμίας Z. 11 ist ein freier Platz von der Grösse eines Zeichens, was als eine Art Interpunktion anzusehen ist; vgl. 1698, 7 u. oft. — Ebenso klar wie in Z. 1 steht derselbe Name Νικαρέτου 1698, 2. — Zur Construktion in Z. 5/6 vgl. 1824, 4.

Zeit. Priesterschaft IX (in der Zeit von 140—100).

1698 *W.-F.* 33. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀτεισίδα μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Ἀναξανδρί|δα τοῦ Αἰακίδα, Νικαρέτου τοῦ Ἀντιχάρεος, γραμματεύοντος [δὲ] Καλλίκωνος τοῦ Εὐκράτεος, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοτο Νικὼ Ἐχεκλέος, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ ἀνδρὸς [α]ὐτᾶς Λαιάδα καὶ τᾶν θυγατέρων Εὐκλεί|ας καὶ Ἰοππίδος καὶ τοῦ υἱοῦ Βαβύλου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνο[μ]α Εὐρώπα τὸ γέ‖νος οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Εὐρώπα | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιοῦ|σα ἅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οις κα θέλη. - βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πό[(λ)]ιος· Ἄγων Ἀρι|στίωνος. εἰ δέ τις ἅπτοιτο ἐπὶ καταδουλισμῶ Εὐρώπας, βέβαιον παρεχέτω τῶι θεῶι τ[ὰ]ν ὠνὰν | ἅ τε ἀποδομένα Νικὼ καὶ ὁ βεβαιωτὴρ βεβαιούτω· εἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέβαιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ‖ πράκτιμοι ἐόντων ἀργυρίου μνᾶν τριάκοντα. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυνχ[ά]νοντες κύριοι ἐόντων συ|λέοντες Εὐρώπαν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν καὶ

πράσσοντες τὸ γ[ε]γραμμένον ἐπίτιμον ἀζάμιοι ἐ|όντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, | [Ἄρχων]· Ἀτεισίδας, Ξενέας, Δαμόστρατος, Ἀβρόμαχος, Ξενόκριτος. ἁ ὠνὰ παρ' Ἀτεισίδαν.

W.-F. Z. 2 *δὲ κα°.* — 3 *αὐτᾶς.* — 4 *ὄνομα.* — 7 *πόλιος* (Stein *ποδ°*). — 8 *τὰν ὠνὰν.* — 10 *°τυνχάνοντες.* — 11 *γεγρα°.* — Nach dem zweiten *θέλη* in Z. 7 ist ein freier Platz von der Grösse eines Zeichens; vgl. 1697, 11, 1704, 9. — Z. 13 fehlen zu Anfang 5 Zeichen; *W.-F.* setzen mit Berufung (s. Notes S. 305 ff.) auf 1697, 11 richtig [*Ἄρχων*] ein.

Die auffällige Namensform *Ἰοππίς* ist gleich *Ἰο-ππίς* (vgl. *Ἰο-κάστη, Ἰο-δάμα*), mit Doppelung für *Ἰο-π-ίς*, wie *Νεο-ττ-ίς* für **Νεο-τ-ίς* (vgl. *Ἰό-λλας*), also Kurzform zu **Ἰο-πάτρα* oder a.

Zeit. Priesterschaft IX (in der Zeit von 140—100).

1699 *W.-F.* 34. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐχαρίδα μηνὸς Ποι|τροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Στό|λος, συνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱῶν | αὐτοῦ Εὐκλείδα καὶ Σωσιδάμου, τῶι Ἀπόλλω||νι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον κορίδιον τὸ γένος | ἐνδογενὲς ἆι ὄνομα Μέλισσα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶς, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει [π]ᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Μέλισσα τῶι θε|ῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν | πάντα χρόνον. βεβαιω[τ]ῆρες κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Τιμοκλῆς || Πολύωνος, Σώστρατος Σωτύλου. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Μελίσσας ἐπὶ | καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδό|μενοι Στόλος καὶ Εὐκλείδας καὶ Σωσίδαμος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Τιμοκλῆς, Σώ|στρατος κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | τῶν ἰδιωτᾶν κύριοι ἐόντων συλέοντες Μέλισσαν ὡς ἐλευθέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐ|όντες καὶ ἀνυπόδικοι τοὶ συλέοντες πάσας δίκας καὶ ζαμίας . . . . || . . . . | . . . . μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀ|πόλλωνος Πραξίας, [Ἀ]νδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Βαβύλος, Τιμοκλῆς, Πασίων καὶ ἰδιῶται Φιλοκράτης Ξένωνος, | Ἔχυλλος, Καλλιγένης Κλευδάμου, Διονύσιος Ἀστοξένου, Κλεύβουλος, Ἀναξανδρίδας, Ξένων Δημητρίου, Τιμόκρι||τος.

W.-F. Z. 1/2 *Ποι|[τ]ροπίου.* — 6 [*Μέ*]*λισσα.* — 7 *πᾶσαν.* — 8 schlug der Steinmetz *°ατος* st. *ἀνέφαπτος* ein und setzte *π* klein über A und T. — *W.-F.* 9 *βεβαιωτῆρες* voll. — 10 *Σώσ[τ]ρατος.* — 12 *Σώ|[σ]τρατος.* — 15/17

sind 2 Zeilen bis zur Unleserlichkeit ausgeschlagen. — *W.-F.* Z. 19 *Κα[λλι]γέ[ν]ης*, aber nur *ν* ist undeutlich.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1700 *W.-F.* 35. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Πυῤῥίνου Τιθορρέος μηνὸς πέμπτου, ἐν Δελφοῖς | δὲ ἄρχοντος Εὐχαρίδα μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστογένης Νικέα Λιλαιεὺς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυναικεῖα δύο αἷς ὀνόματα Σωσίς, Ἀριστονίκα, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσαν Σωσὶς καὶ Ἀριστο‖νίκα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθεραι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα βίον, ποιέουσαι ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέχουσαι οἷς κα θέλωντι. βεβαιωτῆρες | κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Νικόμαχος Ἀριστάρχου, Φάϋλλος Ἐπινίκου Λιλαιεῖς. εἰ δέ τίς | κα ἅπτηται Σωσίδος ἢ Ἀριστονίκας ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι | τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀριστογένης καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Νικόμαχος, Φάϋλλος κατὰ ‖ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | Σωσίδα καὶ Ἀριστονίκαν ὡς ἐλευθέρας ἐούσας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀνδρόνι|κος καὶ οἱ ἄρχοντ[ε]ς Εὔδωρος Ἀμύντα, Ξεναγόρας Εὐκλείδα, Εὐκράτης Καλ|λίκωνος καὶ ἰδιῶ[ται] Ἡρακλείδ[α]ς Καλλία, Καλλείδας Εὐκλείδα, Γλαῦκος Ξένω‖νος, Ὑβρίας, Τιμόκριτο[ς Δ]ελφοί, Πολυκράτης, Νικέας [Ἀ]μύντα, Ἀριστοφάνης, Μνασίας | Ξενοκράτεος, Θρασύμαχος [(Λ)]ιλ[α]ιεῖς.

W.-F. Z. 13 *ἄρχοντες.* — 14 *Ἡρακλείδας.* — 15 *Τιμόκριτος Δελφοί*, dann *Ἀμύντα.* — Für das letzte Wort hat der Stein: ΑΙΑ▒ΙΕΙΣ, *W.-F.* *[Λ]ιλ[α]ιεῖς.*

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1701 *W.-F.* 36. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐχαρίδα μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, βουλευόντων τὰν δευτέ|ραν ἑξάμηνον Εὐδώρου, Εὐκράτεος, Ξεναγόρ[α], ἀπέδοτο Κρατὼ Νικοδάμου | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον οἰκογενὲς ἇι ὄνομα Δορκίς, τι|μᾶς ἀργυρίου μνᾶν δυῶν καὶ ἡμιμναίου, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ ‖ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ξενοφάνης Φιλονίκου. καθὼς ἐπίστευσε Δορ|κὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος τὸν πάντα χρόνον, | ποιοῦσα ὅ κα θέλημ καὶ

[ἀ]ποτρέχουσα οις κα θέλῃ· εἰ δέ τις κατ[α]δουλίζοιτο Δορ|κίδα, κυρία ἔστω αὐσαυτὰν συλέουσα καὶ ἄλλος ὁ θέλων ὑπὲρ Δορκίδος καὶ ὁ | βεβαιωτὴρ βεβαιούτω ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδι||κοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἀνδρόνικος, Πραξίας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ξεναγόρας, Εὐκράτης, Εὔδωρος καὶ ὁ ναοκόρος Μένης, ἰδιῶται Εὐχαρίδας, [. .]ΑΘ[. . . . .] Εὐάρ|χου, Τιμόκριτος, Καλλείδας, Καλλίκων.

W.-F. Z. 2 *Ξεναγόρα*. — 7 *ἀποτρέχουσα* und *καταδουλίζοιτο* voll. — 7/8 *Δορ[κίδα]*, | *κυρία*, aber *κιδα* steht klar zu Anfang von Z. 8. — 12/13 *Εὐχαρίδας, Ἀθ[ανί]ων Εὐδώ|ρου*, aber *Εὐάρ χου* ist ganz deutlich, und für die Lücke zwischen *Εὐχαρίδας* und *Εὐάρχου* notierte ich: ΛΓΑΘ [. . . . .]. Es ist nicht unmöglich, dass die 2 Zeichen nach °*δας* ein Versehen des Steinmetzen sind und der Name mit ΑΘ begann.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1702 *W.-F.* 37. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ἀμφιστράτου μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ|πέδοτο Πόλλις Πολυκράτεος σῶμα ἀνδρεῖον ᾧι ὄνομα Τέχνων τῶι Ἀπόλ λωνι τῶι Πυ[θ]ίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε τὰν | ὠνὰν Τέχνων τῶι θεῶι. παραμεινάτω δὲ Τέχνων παρὰ Πόλλιν ἔτη ὀκτὼ ποιῶν || τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνένκλητος ὤν, ἄχρι οὗ κα διε[ξέλ]|θῃ τὰ ὀκτὼ ἔτη· καὶ εἴ κα παραμείνῃ, καθὼς γέγραπται, βέβαιος ἔσ[τ]ω ἁ ὠνὰ τῶι θεῶι, | καὶ ὁ βεβαιωτὴρ βεβα[ιο]ύτω τῶι θεῶι κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος εἰς τὸν πάν(τα) χρό νον· εἰ δὲ μὴ παραμείναι Τέχνων ἀνένκλητος καθὼς γέγραπται, ἀτελὴς καὶ | ἄκυρος ἔστω ἁ ὠνά. βεβαιωτὴ[ρ] κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Τελέσαρχος || Δαμοτέλεος. κύριος δὲ ἔστω ὁ παρεντυχών, εἴ κα παραμείνῃ Τέχνων τὰ ὀ|κτὼ ἔτ[η], συλέων Τέχνωνα ὡς ἐλεύθερον ἀνυπόδικος ὢν καὶ ἀνυπεύθυνος | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀ[(μ)]ύντας, Τα ραντῖνος, ἰδιῶται Ξένων, Μένων, Μαντίας, Δημήτριος, Σιμίας, Ἀντιφά νης, Ξενόδαμος, Ἀγάθων Τριχονεύς.

W.-F. Z. 3 *Πυθίωι*. — 6 *ἔστω*. — 7 *βεβαιούτω*. — 9 *βεβαιωτήρ*. — 11 *ἔτη* voll. — Sie betonen Z. 2 *Πολλίς*, Z. 4 *Πολλίν*. — In Z. 7 hat der Stein °*πανχρο*°. — 12 ΑΝΥΝ°. — Beim Uebergange von Z. 5 zu 6 wäre die Form **δι-ἑ|θῇ* verständlich, wenn auch die hier erforderliche Bedeutung nicht belegt ist, um der Parallelen willen aber habe ich die Conjektur von *W.-F. διε[ξέλ]|θῃ* aufgenommen, vgl. 1832, 16 *ἄχρι κα διεξέλθωντι*

τὰ ὀκτὼ ἔτη und 2015, 9 ἐπεὶ δέ κα διέλθωντι τὰ ὀκτὼ ἔτη⟨ι⟩: möglich also auch διέ[λ]|θη.

Zeit. Priesterschaft IV (170–157/6).

1703 *W.-F.* 38. C. v. B.

Ἄρχοντος Θρασυκλέος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀνδρόνικος Φρικίδα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα δύο παιδάρια ἐνδογενῆ οἷς ὀνύματα Σωτηρίδας καὶ Σωσικράτης, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν ἑπτά, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσαν Σωτηρίδας καὶ Σωσικράτης | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθεροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρό||νον, ποιέοντες ὅ κα θέλωντι. παραμεινάντων δὲ παρὰ Ἀνδρόνικον Σωτηρίδας καὶ Σωσικράτης | ἄχρι οὗ κα ζώη Ἀνδρόνικος ποιέοντες τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλή|τως· εἰ δέ κα μὴ ποιέωντι τὸ ποτιτασσόμενον, κύριος ἔστω ἐπιτιμέων τρόπωι ὧι κα θέλη. ἐπεὶ δέ | κά τι πάθη Ἀνδρόνι[κος], [ἐλεύ]θεροι ἔστωσαν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον. βεβαιωτῆρες | καὶ προστάται κα[τ]ὰ τὸν [νό]μον τᾶς πόλιος· Μένης, Τιμόκριτος. εἰ δέ τις ἅπτοιτο μετὰ τὸ μεταλλάξαι || Ἀνδρόνικον Σωτηρίδα καὶ Σω[σικρά]τεος ἐπὶ καταδουλισσμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν· εἰ δὲ μὴ | παρέχοιν βέβαιον, πράκτιμοι ἔστων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντω[ν] | συλέοντες Σωτηρίδαν καὶ Σωσικράτη ὡς ἐλευθέρους ἐόντας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πά|σας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀρι|στόβουλος, Δαμόστρα[το]ς, Τίμων καὶ ἰδιῶται Ἧρυς, Τίσων Θευχάριος, Ξένων Πολύωνος, Δημήτριος.

Das erste Wort endet scheinbar auf °τοις: zwischen ο und ς ist eine Verletzung im Steine, die einem Jota gleicht. — Z. 2 Die Form ὀνύματα ist sicher, vgl. 1889, 4. — 3 liessen *W.-F.* nach ἑπτά die obige Quittungsformel weg. — *W.-F.* 5 nur παραμεινάντω st. °των. — 9 κα[τὰ]. — 10 Σω[σικ]ράτεος ἐπὶ καταδουλισμῶι. — 11 ἐόντων voll. — 14 Δαμόστρατ[ος] statt °[το]ς.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150–140).

1704 *W.-F.* 39. C. v. B.

Ἄρχοντος Βαβύλου μηνὸς Βουκατίου, | ἀπέδοτο Στράταγος Τηλεφάνεος | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναι|κεῖον ἇι ὄνομα Στολίς, συνευδοκέ||οντος καὶ τοῦ υἱοῦ Νικάνορος, κατὰ τὸν | νόμον τᾶς πόλιος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τρι|ῶν, καὶ τὰν

τιμὰν ἔχει, ἐφ' ὅτω ἐλευθέρα εἶμεν | ἀπὸ πάντων. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Καλ|λικράτης Διοδώρου. μάρτυροι· - Ὑβρίας ὁ ἄρχων || τᾶς πόλιος, Ἀνδρόνικος ὁ ἱερεύς, Μένης, Καλλικρά|της, Δάμων Ξενοστράτου, Σωσίπατρος, Ἐκέ|φυλος Πολυκλείτου, Τίμων.

W.-F. Z. 9 *Πυρρίας*. Vor *Ὑβρίας* freier Raum von der Grösse eines Zeichens, wie 1697, 11; 1698, 7. — 7 *ὅτω* hat kein Jota.

Zeit. Wahrscheinlich Priesterschaft VI (etwa 150—140); auf demselben Polygon wie 1706 und 1707. Derselbe Freilasser 1862, 1.

1705 *W.-F.* 40. C. v. B.

Ἄρχοντος Βαβύλου μηνὸς Ἡρακλείου, ἀπ[έ]δοντο Με|νὼ καὶ Καλλίας οἱ Δίωνος κοράσιον ἆι ὄνομα Συνω|ρὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου στα|τήρων τριάκοντα, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι, κα||θὼς ἐπίστευσε Συνωρὶς τῶι Ἀπόλλωνι, ἐφ' ὅτωι | ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, | ποιοῦσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσαν | οἷς κα θέλη· εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο ἐπὶ κα|ταδουλισμῶι Συνωρίδος, συλήτω ὁ πα||ρατυχὼν ὡς ἐλευθέραν ἐοῦσαν. βεβαι|ωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους [τ]ᾶς πόλιος· | Πολίτας Ἀσάνδρου. μ[άρ]τυροι· ὁ ἱερεὺς | Ἀνδρόνικος κ[α]ὶ ὁ νεωκόρος Μένης | καὶ τῶν ἀρχόντων Ἰατάδας καὶ ἰδι||ῶται Μηνόδοτος, Πεισίστρατος | Βούλωνος, Ἀριστίων Ἄγωνος. | ἁ ὠνὰ παρὰ Μένητα.

W.-F. Z. 1 *ἀπέδ°*. — 11 *τᾶς*. — 12 *μάρτυροι*. — 13 *καί*. — In Z. 2 schlug der Steinmetz nach KAI wieder KAI ein, suchte das zweite Jota aber mit einer Schräghasta zu *λ* umzugestalten. — Zu Z. 1 bemerken *W.-F.* S. 306: Peut-être faut-il lire *Μένω[ν]*; sie betonen *Μένω*. — Der Name *Ἰατάδας* ist wohl gleich *Ἰᾱτ-άδας*, wie von *ἰᾱτός* (Pl. leg. 862) „heilend, geheilt"; vgl. *Θρεπτ-ίων* zu *θρεπτός*, *Χαριστ-ίων* zu *χαριστός*; er begegnet öfter, s. Index.

Zeit. Wahrscheinlich Priesterschaft VI (etwa 150—140); auf demselben Polygon wie 1706 und 1707.

1706 *W.-F.* 41. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἀπέδοτο ἁ πόλις | τῶν Δελφῶν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνο|μα Εὐτυχίδας ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, | καθὼς ἐπίστευσε Εὐτυχίδας τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὅτωι ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα | βίον, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νό|μους τᾶς πόλιος· Καλλίμαχος Βαβύλου. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ | Ἀπόλ-

λωνος Ἀνδρόνικος, Πραξίας, ἰδιῶται Δρομοκλείδας, Ἀγί|ων Κλευδάμου, Δαμόστρατος, Μένης, Φίλαγρος.

Bis auf das ς in τᾶς ist die Inschrift gut erhalten. Zur Publikation dieser Nummer bei *W.-F.* habe ich nichts zu bemerken gefunden; sie ist korrekt.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1707 *W.-F.* 42. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀστύοχος Γνωσιλάου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι σώματα ἀνδρεῖα δύο οἷς ὀνόματα Δημήτριος, Ἐπικράτης, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ τὰν τι|μὰν ἔχει πᾶσαν, καὶ ἄλλο σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σαραπιὰς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσαν | Δημήτριος καὶ Ἐπικράτης καὶ Σαραπιὰς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτοὺς ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους || τὸμ πάντα χρόνον, ποιοῦντας ὅ κα θέλωντι. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριος ἔστω ὁ παρα|τυχὼν συλέων Δημήτριον καὶ Ἐπικράτην καὶ Σαραπιάδα ὡς ἐλευθέρους ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδι|κος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. παραμεινάτωσαν δὲ Ἀστυόχωι καὶ Ἀρισταγόρα ἔντε κα ζώωντι Δημήτριος | καὶ Ἐπικράτης καὶ Σαραπιάς· εἰ δὲ μή, κύριοι ἐόντων κολαζόμενοι αὐτοὺς τρόπωι ὧι κα θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ | τὸν νομον· Καλλείδας Δαμοχάρεος. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Πραξίας καὶ οἱ βουλευταὶ Ἀν||τιγένης, Θρασυκλῆς, Εὐκλῆς, ἰδιῶται Νικόμαχος, Μένων, Ἀστόξενος, Μένης, Εὐκλείδας.

Bisher war Z. 7 der doppelte Dativ unverständlich, da doch Z. 1 nur ein Freilasser genannt ist. Das wird klar durch Folgendes: Zwischen No. 1706 und 1707 ist mit kleinen Zeichen noch eingedrängt: *καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρίσταρχος* — wie Z. 7 erweist, ein Nachtrag zu Z. 1 *ἀπέδοτο Ἀστύοχος*. Freilich stimmt mit meiner Abschrift der dazwischen gemeisselten Zeile nicht die Namensform in Z. 7; dort notierte ich *Ἀρίσταρχος*, hier *Ἀρισταγόρα* (Dativ ohne Jota). Es muss am Steine nochmals nachgeprüft werden, ob der Steinmetz oder ich irrte. Auch 1859, 2 wird *Ἀρίσταρχος* als Sohn genannt.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1708 *W.-F.* 43. C. v. B.

Ἄρχο[ντος Ἀμφι]στ[ράτου] | μηνὸς [ ]|κου, ἐπὶ τοῖσ[δε ἀπέδ]ο[τ]ο Τι|μὼ Εὐδίκου, συνεπαινέοντος | τοῦ υἱοῦ αὐτᾶς Λαδίκου, σῶμα γυ||ναικεῖον κοράσιον ἇι ὄνομα Μήδα, | τιμᾶς ἀργυρίου δύο μνᾶν, καθὼς ἐπί|στευσε Μήδα τῶι θεῶι τὰν

ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι|τε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ‖ ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, ποιοῦ|σα ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς | νόμους τᾶς πόλιος· Δρομοκλείδας. τρε|φέτω δὲ Μήδα Σωσίβιον τὸν ἴδιον πατέ|[ρ]α καὶ τὰμ ματέρα Σωσὼ καὶ εὐσχημο‖νιζέτω, ἐπεί κα ἐν ἁλικίαν ἔλθῃ, εἰ χρείαν ἔ|χοισαν Σωσίβιος ἢ Σωσὼ τροφᾶς ἢ εὐσχημονι|σμοῦ, εἴτε δουλεύοντες εἶεν εἴτε ἐλεύθεροι | γεγονότες· εἰ δὲ μὴ τρέφοι ἢ μὴ εὐσχημονίζοι Μήδα | Σωσίβιον ἢ Σωσὼ χρείαν ἔχοντας, ἐξουσία ἔστω ‖ Σωσιβίωι καὶ Σωσοῖ κολάζειν Μήδαν ὧ[ι] θέλοιν | τρόπωι, καὶ ἄ[λλ]ωι ὑπὲρ Σωσίβιον ἢ Σωσὼ ὅγ κα κε|λεύῃ Σωσίβιος ἢ Σωσώ. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Μήδας | ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι | θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Τιμὼ καὶ ὁ βεβαι‖ωτὴρ Δρομοκλείδας· εἰ δὲ μὴ παρέχοισαν, πράκτιμοι | ἔστων Μήδαι καὶ Σωσιβίωι καὶ Σωσοῖ ἀργυρίου μνᾶν | ⟨μ[ν]ᾶν⟩ τεσσάρων κατὰ τὸν νόμον ἅ τε ἀποδομένα καὶ | ὁ βεβαιω[τ]ήρ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ παρατυχὼν κύριος ἔστω | Μήδαν σ[υλ]έων ὡς ἐλευθέραν ἀνυπόδικος ἐὼν καὶ ἀ‖ζάμιος πάσας δίκας καὶ ζαμίας, καθώς κα συλάσῃ ἐπ᾽ ἐ|λευθερίαι. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας | καὶ τῶν ἀρχόντων Ἄσανδρος, ἰδιῶται Μένης, Εὐκλῆς Ἐτυ|μώνδα, Μεσατεύς, Ἄρχων Καλλία, Ἄθαμβος Ἀγάθω|νος, Τυρβαῖος.

W.-F. Z. 1 Ἄρχο[ντος Ἀμφι]στ[ράτου] nach 1702, 1716 und 1717. Die zwei von ihnen gegebenen Zeichen στ sind unsicher; der Stein ist an dieser Stelle so zerrissen, dass man mehrere Risse darauf beziehen kann. — *W.-F.* Z. 3 |.ου, notierte κ, was zu Monatsnamen nicht passt. Ob |ιου? — 8 hat der Stein ΙΣΤΕΜΗ, νοε ist darüber nachgetragen. — *W.-F.* 11 θέλῃ. — 13/14 πατέ|ρα. — Nach Z. 14 ist eine Zeile freigelassen. Der Steinmetz fing mit νι an, aber weil der Stein so rissig war, unterliess er seine Arbeit hier, setzte eine Zeile tiefer nochmals mit °νι° ein und fuhr regelrecht fort. — *W.-F.* 21 ἄλλωι. — 27 steht vor τεσσάρων obige Dittographie. — *W.-F.* 28 βεβαιωτὴρ voll. — 30 συλάβῃ. — 32 fehlt ἰδιῶται. — 32 Das letzte Σ von Ἄσανδρος ist darüber eingemeisselt. — 33 hat der Stein *Μεσατεύς*, ursprünglich Bein. des Dionysos (Paus. 7, 21, 6).

Zeit. Wahrscheinlich Priesterschaft V (etwa 156—151); auf gleichem Polygon wie 1709—1711.

1709 *W.-F.* 44. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀθάμβου τοῦ Ἁβρομάχου μηνὸς Θεοξενίου, ἐπὶ | τοῖσδε ἀπέδοτο Ἄναξις Ἐμμενίδα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι, συνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱῶν Ἐμμενίδα καὶ | Μνασιθέου, σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Πολυκράτης τὸ γένος ‖ οἰκογενῆ,

τιμᾶς ἀργυρίου πέντε ἡμιμναίων, καθὼς ἐπί|στευσε Πολυκράτης τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧιτ[ε] ἐλε[ύ]||θερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίο[ν], | ποέοντα ⟨- - -⟩ ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς | πόλιος· Εὐάγγελος Πάτρωνος. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω||νος Ἀνδρόνικος, Ἀμύντας καὶ ὁ νεω[κ]όρος Μένης καὶ τοὶ ἄρχοντες | [Ε]ὔδωρος, Ἀριστίων, Πολέμαρχος· Θεύδοτος Εἰραναίου, Νικόμαχος, | Δέξιππος, Ἀμφίστρατος, Μαντίας Δαμοχάρεος, Ἑρμαῖος Σωσθ[έ]νεος, | Ἀρτεμίδωρος.

W.-F. Z. 6 *ὧιτε ἐλεύ|°.* — 7 *βίον.* — 8 sind nach *ποέοντα* 3 Zeichen ausgeschlagen. — *W.-F.* 10 *νεωκόρος.* — 11 *Εὔδωρος.* — 12 *Σωσθένεος* voll. — Sie betonen *Ἀναξίς* in Z. 2. — Wegen der Interpunktion in Z. 11 vgl. 1710, 15.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1710 *W.-F.* 45. Nach einem Abklatsche c. v. B.

Ἄρχοντος Ἀθάμβου τοῦ Ἁβρομάχου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ|πέδοτο Ἀνδρομένης Βαβύλου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυ|ναικεῖον ἇι ὄνομα Διοδώρα τὸ γένος ⟨.⟩ Φρυγίαν, συνευδοκέοντος καὶ | τοῦ ὑοῦ Βαβύλου, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶ||σαν, καθὼς ἐπίστευσε Διοδώρα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευ|θέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέου|σα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νό|μον τᾶς πόλιος· Ἄθαμβος Ἁβρομάχου. εἰ δέ τίς κα ἐνάπτηται Διοδώ|ρας ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι ὅ τε || ἀποδόμενος Ἀνδρομένης καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἄθαμβος· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν | βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. | ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Διοδώραν ὡς ἐλευ|θέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· | τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ἀνδρόνικος καί οἱ ἄρχοντες Ἀριστίων Ἄγωνος, Πολέμαρχος Πολέμωνος, Εὔδωρος Ἀμύντα καὶ ἰδιῶται Τιμοκλῆς Ἀρχελ|άου, Βάκχιος Ἄγρωνος, Ξενόφαντος Φίλωνος, Πεισίστρατος Βούλωνος, Σωστρα|τίδας, ἀρχιτέκτων Τιμόκριτος Εὐκλείδα.

Auf der Strecke C—D der Polygonalmauer (s. Pomtow, Beitr. Tafel III) war es mir an vier Stellen unmöglich bis zum untersten Rande hinabzukommen, so dass ich die Nummern 1) 45 und 46 (= 1710 und 1711), 2) 79 und 80 (= 1744 und 1745), 3) 145—152 (= 1810—1817) und 4) 171 und 172 (= 1836 und 1837) nicht las. Kaum hatte ich nämlich das

heruntergerutschte Erdreich, das die Stellen verbarg, auswerfen lassen, so schoss es wieder von oben herab, weil es durch fast tägliche Regengüsse durchweicht war. Das war auch der Grund, dass ich mit Abklatschen Not hatte; sie gelangen entweder gar nicht oder nur schlecht. Was ich aus dem für No. 1710 herauslese, der ganz mangelhaft geriet, ist Folgendes:

(Darauf, den Zustand der Inschrift durch Schraffierungen kenntlich zu machen, verzichte ich). — Z. 3 deutlich ΓΕΝΟΣ.. ΡΥΓΙΑΝ. Das *φ* ist auf dem Abklatsche nicht gekommen; nach *γένος* ist Platz für ein Zeichen. Ob da der Stein verletzt war, oder ob ein Zeichen (das Σ oder Φ) dittographisch eingeschlagen wurde, weiss ich nicht. — 4 ΥΟΥ (ohne Jota) ist sicher. — 7 Anfang geben *W.-F.* °|[*σα*], aber der Abklatsch giebt *α* deutlich und selbst Σ lässt sich halbwegs in seinen Hasten erraten. Zwischen dem *λ* und *η* des 2. *θέλη* dieser Zeile ist ein Loch im Steine gewesen, das die Breite von 3/4 Zeichen (= 0,036) hat. In Z. 6, wo es anhebt, umging es der Steinmetz dadurch, dass er zwischen *πάντων* und *τὸν* eine kleinere Lücke liess; von da ab reicht es 0,055, d. h. bis Z. 11 hinab. — 8 ist *δὲ* und *τὶς* durch die Steinverletzung getrennt; das *ἐν* in *ἐν-άπτηται* ist mir unsicher. — 9 Wie in Z. 8 das sichere |*μον*, so ist hier das zweifellose |*ρας ἐπὶ* nicht gekommen. Die Steinverletzung verengert sich in dieser Zeile bis zu 0,015 zwischen *τ* und *ω* von *παρεχόντων* (*W.-F.* nur °*τω*). — 10 Auch hier ist die Lücke nur 0,015, zwischen *η* und *ρ* von *βεβαιωτήρ*, in Z. 11 zwischen *κ* und *α* von *κατά*. — Die Formeln von Z. 12 und 13 lassen sich sehr leicht erraten, wenn auch der Abklatsch hier sehr mangelhaft ist; die Form °*ροι* (*μάρτυροι*) ist mir sicher. — 14 ist zwischen *Ἀνδρόνικος* und *ἄρχοντες* alles weggeblieben. Rechnet man die Zeichenfelder nach, so könnte auch hier, wie am Anfange der Zeile *τοί* (st. *οἱ*, so *W.-F.*) gestanden haben. Am Schlusse steht ΑΓΩ deutlich, aber damit ist die Zeile noch nicht gefüllt; wenigstens haben Z. 13 und 15 noch je 2 Zeichen mehr. Ob auf demselben Platze von Z. 14 noch 1 oder 2 Zeichen standen, kann ich nicht herausbringen; klar ist der Anfang °|*νος* von Z. 15. — In den letzten 3 Zeilen habe ich auf dem Abklatsche nicht wiedergefunden: Z. 15 *Πολέμαρχος Πολέμωνος*, *Τιμο*° von *Τιμοκλῆς*, Z. 16 *Βάκχιος Ἄγρωνος*, *Ξενόφαντος Φίλω*[*νος* klar], *Πεισι*[Ende klar], in Z. 17 sehe ich nur [*τ*]*ίδ*[*ας*] *ἀρχιτέκτω*[*ν*]

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1711 *W.-F.* 46. Nach einem Abklatsche c. v. B.

Ἄρχοντος Ἀθάμβου τοῦ Ἁβρομάχου μηνὸς Θευξενίου, ἀπέδοτο Ζωΐς Ζωπύρου, | συνευδοκεούσας καὶ τᾶς θυγατέρος Πολυξένας, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Εὐκολίνα τὸ γένος Θρᾷισσαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Εὐκολίνα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι||τε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέουσα ὅ κα θέλη καὶ | ἀποτρέχουσα

οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτ[ῆρε]ς κ[ατ]ὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Φιλοκράτης Ξέ|νωνος, Τιμόκριτος Εὐκλείδα. εἰ δὲ μὴ παρέχοι βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι ἅ τε ἀποδομέ|να Ζωῒς καὶ ἁ θυγάτηρ καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Πολυκράτης, Τιμόκριτος, πράκτιμοι ἐόντων | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμ[οίως δὲ καὶ οἱ] παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων [συ]||λέοντες Εὐκολίναν ὡς ἐλευθέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ [ἱερ]εῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ἀνδρόνικος καὶ | οἱ [ἄρχο]ντες Ἀριστίων Ἄγωνος, Πολέμαρχος Πολέμωνος, Εὔδωρος καὶ ἰδιῶται Μένη[ς], | Πεισίστρατος, Μενεκράτης Κλεανδρίδα, Ἀλέξανδρος, Τιμόκριτος.

Vgl. die Bemerkung zum Texte von 1710. Schon die Abschrift von *W.-F.* zeigte, dass die Inschrift lückenhaft erhalten ist. Nach meinem Abklatsche zu schliessen, hat sich die Ueberlieferung bedeutend verschlechtert. Von den ersten Hälften der 13 Zeilen kann ich gar nichts wiederfinden. Deutlich ist mir nur: Z. 1 *]μηνὸς Θευξενίου, ἀπέδοτο Ζωῒς Ζωπύρου|*. — 2 *]ρος Πολυξένας, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι|*. — 3 *]λίνα τὸ γένος Θρᾶισσαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύ[ο]|*. — 4 *]ολίνα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, [ἐφ᾽ ὧι-]|*. — 5 *] πάντα βίον ποιέουσα ὅ κα θέλ[η καὶ]|*. — 6 *]τᾶς πόλιος· Φιλοκράτης [Ξέ-]|*. — 7 *βέ]βαιον [τὰν ὠ]νὰν τῶι θεῶι ἅ τε ἀπ[οδομέ-]|*. — 8 *]Τιμόκριτος, πράκτιμοι ἐόντ[ων]|*. — 9 *π]αρα[τ]υγχάνοντες κύριοι [ἐόντων συ-]|*. — 10 *] ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πά[σας]|*. — 11 *] Ἀμύντας Ἀνδρόνικος [καὶ]|*. — 12 *] Εὔδωρος καὶ ἰδιῶται [Μένης]|*. — 13 *Τ]ιμόκρ[ιτ]ος*. Das von mir so mühsam Herausgelesene stimmt Zeichen für Zeichen mit dem Texte bei *W.-F.*

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1712 *W.-F.* 47. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Τηλεφά|νεος Δρυμι(έ)ος μηνὸς ἐνάτου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄ[ρ]χοντος Εὐδώρου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ|π[έδοτ]ο Καλλίκων Ἡρακλείδα Ἐλατεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ||θίω[ι σ]ῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Διονυσία τὸ γένος Αἰγυ|πτίαν, [σ]υνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱῶν Ἡρακλείδα καὶ Νικο|βούλο[υ], τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν | ἔχει π[ᾶ]σαν, καθὼς αὐτοὶ εὐδόκησαν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέ|ραν εἶ[μ]εν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα || χρόνον, ποιέουσαν ὅ κα θ[έ]λῃι καὶ ἀποτρέχουσαν | οἷς κα θέλῃι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Γλαῦκος | Ἡρακλε[ί]δα Δελφός, Διονύσιος Ἀρίστωνος Ἀντικυρεύς. | εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Διονυσίας ἐπὶ καταδουλισσμῶι, | βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀ||ποδ[όμε]νοι καὶ οἱ βεβ[α]ιωτῆρες·

εἰ δὲ μὴ παρέχοιν | τῶι [θε]ῶι τὰν ὠνάν, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν | νό[μο]ν τῶν Δελφῶν καὶ κατὰ τὸ σύμβολον τῶν Φωκέων. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | [κ]ύριοι ἐόντων συλέοντες Διονυσίαν ὡς ἐλευθέ||ραν ἐοῦσαν καὶ ἀνέφαπτον ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ | ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Πραξίας καὶ τῶν | ἀρχόντων Εὐκλῆς, ἰδιῶται Νικόμαχος, Εὐκλείδας, Ἀστόξενος, Μένης, Μένων, [Κ]αλλεί||δας, Ἀστύοχος.

W.-F. Z. 2 Δρυμ[έος]. — 3 ἄρχοντος. — 4 |[ἀ]πέ[δοτ]ο, aber ἀ steht noch auf Z. 3. — 6 [συ]νευδοκεόντων. — 8 πᾶσαν. — 9 εἶμεν. — 10 θέλῃι. — 12 Ἡρακλείδα. — 13 °δουλισμῶι. — 14 ἀπ[ο]δόμενοι καὶ οἱ βεβαιωτῆρες. — 24 Καλλείδας. — Zu Z. 16 merken *W.-F.* S. 306 an: il faut sous-entendre βέβαιον (vgl. Z. 14). — Beim Ethnikon in Z. 2 vergass, so scheint es, der Steinmetz ε, und ο und ς sind sehr verletzt.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150— 140).

1713 *W.-F.* 48. C. v. B.

Ἄρχοντος Πεισιθέου μηνὸς Ἰλαίου, βουλευόντων τὰν δευτέ|ραν ἑξάμ[η]νον Ἀγησίλα, Εὐδόκου, Γλαύκου, ἀπέδοτο τῶι θεῶι Ξεναίνετος Π[α]τρώνδα παιδάριον ὧι ὄνομα Ἡράκλειτος, τιμᾶς ἀργυ|ρίου μνᾶς, καθὼς ἐπίστευσε Ἡράκλειτος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, || ὥστε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ [ἀ]νέφαπτος τὸν πάντα χρόνον⟨ον⟩. βε|βαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Μνασίας Ἀγαθοκλέος. εἰ δέ τις | καταδουλίζοιτο Ἡράκλειτον, κύ[ρ]ιος ἔστω αὐσαυτὸν συλέων καὶ | ἄλλος ὁ θέλων καὶ ὁ βεβαιωτὴρ βεβαιούτω. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ἀνδρόνικος, Πραξίας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀγησίλαος, Εὔδοκος, Γλαῦ||κος, ἰδιῶται μάρτυροι Πο[λ]έων, Καλλικλῆς Τίμωνος, Μνασίας, | Ἑρμαῖος, Ξένων Νίκωνος, Μένης.

W.-F. Z. 2 ἑξάμηνον. — 5 ἀνέφαπτος, dann χρόνον, ohne Angabe der Dittographie. — 6 τὸν νόμον. — 7 κύριος. — 10 Πολύων. — Bemerkenswert ist der gen. Ἀγησίλα (Z. 2) neben dem nom. Ἀγησίλαος (Z. 9 und 1714, 11); vgl. dazu Πεισίλα 2039, 1, aber Πισιλάου 2054, 1 u. a.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1714 *W.-F.* 49. C. v. B.

Ἄρχοντος Πεισιθέου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Βάκχιος Ἄγρω|νος, Ξεναίνα Θεοφράστου, Δρόμων Δρόμωνος, συνευδοκέοντος καὶ | τοῦ υἱοῦ Ἄγρωνος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον κοράσιον ἇι | ὄνομα Σωφρόνα τὸ

γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶς, καὶ τὰν τι‖μὰν ἔχοντι, καθὼς ἐπίστευσε Σωφρόνα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὅτωι ἐλευ|θέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων. παραμεινάτω δὲ Σωφρόνα πα|ρὰ Δρόμωνα ἕως οὗ κα ζώη Δρόμων ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμενον καὶ δυ|νατὸν πᾶν· εἰ δὲ μὴ πειθαρχέοι Σωφρόνα, κύριος ἔστω Δρόμων ἐπι|τιμέων Σωφρόνα τρόπωι ὧι θέλοι ὡς ἐλευθέρα. βεβαιωτὴρ κα‖τὰ τὸν νόμον· Ἀριστίων Ἄγωνος. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Πρα|ξίας, Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Εὔδοκος, Ἀγησίλαος, | ἰδιῶται Καλλε[ί]δας, Τιμόκριτος.

Z. 2 kann man *Δρόμωνος* und *Δρομ[ί]ωνος* lesen, zwischen Μ und Ω ist der Stein verletzt. — Zu Z. 3 merken *W.-F.* S. 306 an: ΑΙ, qui se trouve déjà à la fin de la ligne 3, est répété au commencement de la ligne 4. Diese Bemerkung beruht auf Versehen; nur Ende von 3 steht ΑΙ. — *W.-F.* Z. 12 *Καλλικλῆς* statt *Καλλε[ί]δας*; letzterer auch 1712, 24.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1715 *W.-F.* 50. C. v. B.

Στραταγέοντος [τῶν Φωκέων Κ.....]ος Φανατέος μηνὸς τρίτου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς | Ποιτροπίου, ἐπὶ τ[οῖσδε ἀπέδοτο Ἀγ]αμήστωρ Τελέστα Λιλαιεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθ[ί]ωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα | Ζωπύρα τὸ γένος Θρ[ᾶισσαν, καὶ σώματ]α ἀνδρεῖα δύο οἷς ὀνόματα Ἀγαμήστωρ, Τελέστας, τὸ γένος οἰκογενεῖς, τιμᾶς ἀργυ|ρίου μνᾶν ἑπτά, καθὼ[ς ἐπίστευσαν] Ζωπύρα, Ἀγαμήστωρ, Τελέστας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ‖ ἀνε[φά]πτους ἀπὸ πάν[των τὸμ πάν]τα βίον, παραμείναντας ἄχρι κα ζώη Ἀγαμήστωρ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὰν συμβολάν· | Πολύγνωτος Πολυξέν[ου] Λιλαιεύς. μάρτυ[ρ]ες· τοὶ ἱερεῖ⟨ει⟩ς Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ τοὶ ἄρχοντες Καλλίμαχος, | Εὐαγόρας, ἰδ[ι]ῶτα[ι] Μαντί[α]ς Δαμοχάρεος, Κάλλων Λεπτίνα, Σώδαμος Ἀνδροπείθεος, Ἀστύοχος, Ὀρθαγόρας, Ξενοκράτης | Δελφοί, Κα[λ]λίξ[ε]νος Λιλαιεύς. ἁ ὠνὰ παρὰ Ξενοκράτη Δελφὸν καὶ παρὰ Καλλίξενον Λιλαιῆ.

W.-F. Z. 1 *τῶν Φωκέων Κ....,* was jetzt nicht sichtbar; ohne *ος* vor *Φανατέος*. — 2 *ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀγαμήστωρ,* dann *Πυθίωι*. — 3 *Θ[ρᾶι]σσαν καὶ σώματα*. — 4 *καθὼς ἐπίστευ[σαν] Ζωπύρα*. — 5 *ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον*. — 6 *Πολυξένου, μάρτυρες, ἱερεῖς* ohne Angabe der Dittographie. — 7 *ἰδιῶται Μαντίας*. — 8 *Καλλίξενος*. — Zu Z. 7 bemerken *W.-F.* S. 306: *Ξενοκράτης*, qui se lit à la fin de la ligne 7, est répété au

commencement de la ligne 8. Das ist ein Versehen, der Name steht nur Z. 7.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1716 *W.-F.* 51. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀμφιστράτου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μικκύλος Λαδίκου τῶι Ἀπόλλωνι [τ]ῶι Πυθίωι σώματα δύο | αις ὀνόματα Σωκράτεια, Σοφία, καὶ τὰ ἐνδύματα π[ά]ντα, ἀργυρίου [μν]ᾶν πέντε, καὶ τὰν τιμὰν ἔχε[ι]. βεβαιωτῆρες· Εὔδοκος | Πραξία, Λέων Ἀρισταγόρα, κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλ[ι]ος. καθὼς ἐπίστευσαν Σωκρ[ά]τεια καὶ Σοφία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὅτωι | ἐλευθέρας εἶμεν τὸμ πάντα χρόνον. εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο Σωκράτ⟨ι⟩ειαν ἢ Σοφίαν, κύριος ἔστω ὁ παρεντυχὼν συλέων ‖ ἀνυπόδικος ὢν πάσας δίκας καὶ ζαμίας. παραμεινάτω δὲ Σωκράτεια παρὰ Μικκύλον ποιοῦσα ὅ κα ἐπιτάσση Μικκύλος πᾶν τὸ | δυνατόν· εἰ δέ ⟨. . ε⟩ κα μὴ ποῆι, κύριος ἔστω κολάζων. ἐπεὶ δέ κα μεταλλάξη Μικκύλος ὁ Λαδίκου τὸμ βίον, ἐλευθέρα ἔστω Σωκράτεια. | εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο, οἵ τε βεβαιωτῆρες βεβαιούντω καὶ ὁ παρατυχὼν κύριος ἔστω συλέων καθὼς ἐπάνω γέγραπται. μάρτυροι· | ὁ ἱερεὺς το[ῦ] Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἄθαμβος, Τελέσαρχος, Ἄσανδρος, ἰδιῶται Εὐαγόρας, Μελισσίων, Ξενόκριτος, | Ἀγησίλαος, Ἐχέφυλος.

W.-F. Z. 1 *τῶι Πυθίωι.* — 2 *πάντα, ἀργυρίου μνᾶν, ἔχει.* — 3 *τᾶς πόλιος,* dann *Σωκράτεια.* — 4 *Σωκράτειαν,* ohne Angabe des Jota nach *τ*. Das Versehen des Steinmetzen ist lehrreich: erst schlug er *ι*, was er sprach, ein, dahinter *ει*, was die herkömmliche Schreibung war; vgl. *ἱ⟨ε⟩αρόν* Verf. „Aus Epidauros" S. 11. — Zu *ἔστω* in Z. 4 ist zu merken, dass der Steinmetz Ω auf ein dittographisches T setzte. — In Z. 6 ist nach *εἰ δέ* eine Dittographie von 3 Zeichen ausgeschlagen; nur das 3. Zeichen E blieb sichtbar. — *W.-F.* Z. 6 *ποιῇ* statt *ποῆι.* — 8 *τοῦ Ἀπόλλωνος.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1717 *W.-F.* 52. *Ditt.* 466 C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀμφιστράτου μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο [Κα]λλίστρατος Μαντία, Θαύμιον Κλέωνος, συνεπαι|νέοντος τοῦ υἱοῦ [Ε]ὐκλέ[ος], τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα [γ]υναικεῖον ᾇ ὄνομα Ἀφροδισία τὸ γένος Σύραν, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. βε[βαι]ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀστύοχος Γνωσίλα. παραμεινάτω δὲ Ἀφροδισία παρὰ Καλλίστρατον |

καὶ Θαύ[μ]ιον ἄχρι οὗ κα ζώω[ν]τι, ποέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως. εἰ δέ τί κα πάθων[τ]ι Καλλίστρατος ‖ καὶ Θαύμιον, ἀποδότω Ἀφροδ[ι]σία Εὐκλεῖ ἀργυρίου μνᾶν κ[αὶ] ἐλε[υ]θέρα ἔστω, καθὼς ἐπίστευσε Ἀφροδισία τῶι θεῶι | τὰν ὠ[νάν], ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμ[εν κ]αὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντω[ν]. εἰ δὲ πρότερον θέλοι Ἀφροδισία ἀπολύεσθαι ἀπὸ Καλλιστράτου | καὶ Θα[υμί]ου ζωόντων, ἀντιπρι[άσ]θω Ἀφροδισία Καλλιστράτω[ι κ]αὶ Θαυμίωι σῶμα γυν[α]ικεῖον τὰν αὐτὰν ἁλικίαν | ἔχον· εἰ δ[ὲ] μὴ ποέοι Ἀφροδισία τ[ὸ πο]τιτασσόμενον δυνατὰ ἐοῦσα [ἢ μ]ὴ παραμένοι, ἐξουσίαν ἐχόντω [Θ]αύμιον καὶ | Καλλίστρατος κολάζειν ὧι κα θ[έ]λωντι τρόπωι. ἐπεὶ δέ κα τελευτάσωντι Καλλίστρατος καὶ Θαύμιον καὶ ἀποδώη ‖ Ἀφροδισία Εὐκλεῖ τὰμ μνᾶν ἢ πρότερον ἀντιπριάηται τὸ σῶμα, καὶ ἅπτηταί τις Ἀφροδισίας ἐπὶ κ[α]ταδουλισμῶι, βέ|⟨βε⟩βαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι ἢ οἱ ἐπίνομοι καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀστύοχος, καὶ ὁμοίως κύριος | ἔστω ὁ παρατυχὼ[ν] συλέων Ἀφροδισίαν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπ[όδ]ικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυ⟨τ⟩ρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας καὶ τῶν ἀρχόντων Τελέσαρχος, ἰδιῶται Βούλων, Μαντίας Δαμο|χάρεος, Ἀμεινίας.

Z. 1 ist über ΕΠΙΟΙΣ° das τ nachgetragen. — *W.-F.* Z. 1 [*Κ*]*αλλίστρατος*. — 2 *Εὐκλέος*, *γυναικεῖον*. — 3 *βεβαιωτήρ*. — 4 *Θαύμιον*, *ζώωντι*, *πάθωντι*. — 5 *Ἀφροδισία*, *καὶ ἐλευθέρα*. — 6 *τὰν ὠνάν*, *εἶμεν καί*, *πάντων*. Zwischen *ὧτε* und *ὧιτε* kann man schwanken. — *W.-F.* 7 *Θαυμίου*, *Καλλιστράτωι καὶ Θαυμίωι σῶμα γυναικεῖον*. — 8 *ἢ μή*, *ἐξουσίαν ἐχόντω Θαύμιον*. — 9 *θέλωντι*. — 10 *καταδουλισμῶι*. — 10/11 *βέ-βαιον*, ohne Angabe der Dittographie. — 12 *παρατυχών*, *ἀνυπόδικος*. — 13 *μάρτυρες*, mit Angabe des Versehens auf S. 306. — Alles lehrt, dass diese Inschrift seit *W.-F.* sehr gelitten hat.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); auf gleichem Polygon wie 1715 und 1716, und zwar unmittelbar hinter ihnen. Vgl. 1717, 13 mit 1716, 8.

1718 *W.-F.* 53. *Ditt.* 465. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Καλ[λ]ικράτεος [Ἐ]λατέος μηνὸς ἕκτου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Ἄρχωνος τοῦ Καλ|λία μηνὸς Θεοξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ[π]έδοτο Ἐπ[ιχα]ρίδας Εὐδάμου Λιλαιεύς, συνευδοκεούσας καὶ τᾶς ματρὸς αὐτοῦ | Ἀριστοκρατείας, τῶι Ἀπόλ[λ]ωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀσία τὸ γένος Σύραν, τιμᾶς ἀργυ|ρίου μνᾶν τριῶν καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπίστευσε Ἀσία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ'

ὥστε ἐλευθέραν ‖ εἶμεν οἰκέουσαν [ἐ]ν Λιλαί⟨αι⟩αι καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιοῦσαν ὅ κα | θέλῃ. βεβαιωτῆρες κατὰ τ[ὰ]ν συμβολάν· Διόδωρος Ἡράκωνος, Τιμοκλῆς Θρασέα Δελφοί. εἰ δέ τις | ἅπτοιτο Ἀσίας ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἐπι|χαρίδας καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Διόδωρος καὶ Τιμοκλῆς· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι τὰν ὠνὰν βέβαιον τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὰν συμβολὰν καὶ κατοὺς νόμους, καὶ ὁμοίως κύριοι ἐόντω συλέοντες οἱ παρα‖τυγχάνοντες Ἀσ[ία]ν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζ[α]μίας. μὴ οἰκησάτω δὲ Ἀσία ἔξω | Λιλαίας μηδὲ πολιτευσάτω ἄνευ τᾶς Ἐπιχαρίδα γνώμας· εἰ δὲ οἰκήσαι ἢ πολιτεύσαιτο, ἄκ[υρ]ος αὐτᾶς | ἔστω ἁ ὠνὰ καὶ ἀτελής. ὡσα[ύτω]ς δὲ μηδὲ ἀπαλλοτριωσάτω Ἀσία [εἴ] τί κα ἐπεργάζηται ἀπὸ Ἐπιχα|ρίδα ἢ τῶν ἐπινόμων αὐτοῦ κατὰ μηδένα τρόπον· εἰ δὲ ἀπαλλοτριωοίη ⟨δε⟩ καθ' ὁποῖον τρόπον, ἄκυρος αὐτᾶς ἁ ὠνὰ ἔστω, καθὼς καὶ ἐπάνω γέγραπται. ἐπεὶ δέ κα τελευτάσῃ Ἀσία, τὰ ὑπάρχον‖τα αὐτᾶς πάντα ἔστων Ἐπιχαρίδα ἢ τῶν ἐπινόμων αὐτοῦ. μάρτυρες· οἱ ἄρχοντες Κλέων | Δαμοσθένεος, Νίκαρχος Ἐράτωνος, Ἁγίων Ἐχεφύλου, ἰδιῶται Μαντίας Δαμοχάρεος, Ἀρχέλαος | Πυθοφά[ν]εος, Μαντίας Φιλαιτώλου, Δέξιππος Νικαίου Δελφοί, Καφίσων Εὐκλείδα, | Στράτων Εὐάρχου Λιλαιεῖς. ἁ ὠνὰ παρὰ μὲν Φωκῇ Καφίσωνα Εὐκλείδα | Λιλαιῇ, παρὰ δὲ Δελφὸν Μαντίαν Δαμοχάρεος.

W.-F. Z. 1 *Καλλικράτεος.* — 2 *ἀπέδοτο Ἐπιχαρίδας.* — 3 *Ἀπόλλωνι.* — 5 *ἐν Λιλαίαι.* Bei letzterem Worte versah sich der Steinmetz: nach ΛΙΛΑΙ ist die Dittographie ΑΙ ausgeschlagen und der Stein geglättet; nach einem kleinen Bruche folgt die Endung ΑΙ. — In Z. 6 ist nach *κατὰ* ausgeglätteter Raum für 2 Zeichen zu sehen. Der Steinmetz hatte offenbar *κατατα* eingeschlagen. — *W.-F.* Z. 6 *κατὰ τὰν.* — 9 *κα[τὰ] τοὺς νόμους* — Stein ΚΑΤΟΥΣ. — 7 ist nach *ἅπτοιτο* unbenutzter Raum für 3 Zeichen. — 10 ist über *ὡς,* das die Zeile beginnt, und das Folgende das ursprünglich übergangene *τυγχάνοντες Ἀσίαν* nachgetragen. — *W.-F.* 10 *ζαμίας.* — 11 *ἄκυρος.* — 12 *ὡσαύτως,* dann *εἴ τί κα.* — 14 *κα* statt *καί* vor *ἐπάνω.* — 17 *Πυθοφάνεος.* — 18 nach *Καφίσωνα* ein sinnstörendes Komma; denn *Εὐκλείδα* ist Vatersname zu *Καφίσωνα.* Nach *Εὐκλείδα* ist ein kleiner unbeschriebener Raum bis zum Rande, in den man nicht *ν* einsetzen darf. Also auf der einen Seite hat *Καφίσων Εὐκλείδα* (s. Z. 17) die *ὠνά*; er ist *Φωκεύς,* und zwar *Λιλαιεύς.* — *W.-F.* 19 *Μαντία.* — Die Z. 14 und 19 genannten Fehler corrigierte schon *Dittenberger* a. a. O — Eine Schwierigkeit steckt noch in Z. 13. Der Stein hat ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΟ.ΗΔΕΚΑ°. Wegen der Präsensform denke ich nicht an °*ωοίη* (*ἤ*)*δη,* sondern halte dafür, dass

der Steinmetz in seiner Vorlage abirrte und das vorhergehende δέ nochmals einschlug, statt beider aber nur das letztere Zeichen tilgte. Zum Verbum vgl. 1684, 8 *ἀπαλλοτριώουσα*. Ich übersetze Z. 12 ff.: „Desgleichen soll Asia auch nichts von dem veräussern dürfen, was sie als Eigentum des E. und seiner Erben bebaut; wenn sie's aber irgend thut, sei ihr Loskauf ungiltig“. — Zu Z. 14 ff. vgl. 1817, 5.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); auf gleichem Polygon wie 1715—1717 und unmittelbar hinter ihnen. Vgl. 1722, 1838 u. 1839, 14/15

1719 *W.-F.* 54 *Cauer* 215. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἐρινεῶι Ἀντιμάχου μηνὸς Λαφρίου, ἐν Δελφοῖς | δὲ ἄρχοντος Ἀνδρονίκου τοῦ Φρικίδα μηνὸς Θευξενίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μνασίξενος Πηλεκλέα Ἐριναῖος τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Νικὼ τὸ || γένος Θρᾶισ(σ)αν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε | Νικὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὥιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· | Νικέας Σωσιξένου Δελφός, Νικόμαχος Δεξίππου Δελφός. παραμεινάτω δὲ Νικὼ παρὰ Μνασίξενον, ἄχρι κα | ζώῃ Μνασίξενος, καὶ ἐκθρεψάτω παιδάρια δύο ἀδόλως καὶ τὰ λοιπὰ ποιοῦσα τὸ ποτιτασσόμενον || πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως. εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσῃ Νικὼ τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Μνασιξένου, καθὼς | γέγραπται, δυνατὰ ἐοῦσα, ἐξέστω Μνασιξένω κολάζειν καθώς κα αὐτὸς θέλῃ καὶ ἄλ(λ)ω ὑπὲρ Μνασίξε|νου ὃν κα Μνασίξενος κελεύσῃ, ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα πάθῃ Μνασίξενος, ἐλευθέρα ἔστω Νικὼ κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιοῦσα ὅ κα θέλῃι καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέ|λῃι, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι Μνασιξένου τελευτάσαντος, || βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων Νικόμαχος, ἰδιῶται Ξεναγόρας, Εὐκλεί|δας, Μένης, Κάρπος Δελφοί, Ξενίας, Καλλίερος, Καλλίστρατος Ἀμφισσεῖς. ἁ συγγραφὰ παρ' Εὐκλείδαν.

Das Original hat wirklich Z. 5 Θρᾶισαν, Z. 11 ΑΛΩ, *W.-F.* geben dort Θρᾶισαν, hier ἄλ[λ]ῳ. — Sowohl Z. 13 als 14 steht θέλῃι; bei *W.-F.* fehlt Jota adscr. in Z. 13. — Zu Z. 9 vgl. 1425, 5. — Zur Namensform Πηλεκλέα vgl. böot. Πειλεστροτίδας Θειβῆος 1137. — Z. 14 fehlt der gen. zu ἅπτηται.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1720 *W.-F.* 55. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ἀνδρονίκου τοῦ Φρικίδα μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐν δὲ Θεσσαλίαι στραταγέον|τος Δαμοθοίνου μηνὸς Θύου ὡς Θεσσαλοὶ ἄγοντι, ἀπέδοτο Εὐκλείδας Θεοδότου Γυρτώνιος σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα | Ἀλέξανδρος, ὃν εἶχε ἐν τᾶι ὠνᾶι πάπον, τὸ γένος Μακεδόνα, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσά|ρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Ἀλέξανδρος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὅτωι ἐλεύθερος ἔσται ‖ καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιῶν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτῆρες | κατὰ τοὺς νόμους· Ἄλεξις Δαμοτέλεος Δελφός, Ἀγέπολις Εὐετήρου Θεσσαλὸς ἐκ Γυρτῶνος. εἰ δέ | τις ἐφάπτοιτο Ἀλεξάνδρου ἐπὶ καταδουλισμῶ, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμε|νος Εὐκλείδας καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Ἄλεξις καὶ Ἀγέπολις· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν, ὑπόδικοι ἔστωσαν κατὰ | τοὺς νόμους. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα Ἀλέξαν‖δρον ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, | Ταραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων Ἄθαμβος Ἁβρομάχου, Ἄρχων Καλλία, ἰδιῶται Βούλων, Εὐκλείδας, Πραξίας, | Βάκχιος, Ἀρίστων, Καλλίμαχος, Διονύσιος, Τιμόκριτος, Ἀνδρόνικος, Νικέας, Φίλαγρος, Ἀσιόξενος, Ἀντι|κράτης Φιλοξένου Λαρισαῖος.

W.-F. Z. 4 *ἐφ' ὧιτε.* — 6 *Εὐκτήρου*, zur Schreibung *Εὐετήρου* vgl. *Φιλ-ετήρ[ιος]* GDI. 476, 39. — 3 Stein *παπον.* Wohl *πάπ(π)ον* (vgl. *παπίας*) *Εὐ.* mag an *Ἀ.* einen *παιδαγωγός τε καὶ τροφεύς* (vgl. 1719, 8) gehabt haben, gleichsam ein *παππίδιον.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1721 *W.-F.* 56. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀμφιστράτου μηνὸς Ἀπελλαίου, ἀπέδοτο Κρατὼ Μεσατέος | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι παιδάριον ἐνδογενὲς ὧι ὄνομα Σωσικράτης, καθὼς | ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι Σωσικράτης, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καὶ τὰ|ν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Εὐάγγελος Πά‖τρωνος. παραμεινάτω δὲ Σωσικράτης παρὰ Κρατὼ ποιῶν τὸ ποιτασσόμενον πᾶν, | ἄχρι οὗ κα ζώη Κρατώ· εἰ δὲ μὴ παραμείναι καθὼς γέγραπται, ἄκυρος καὶ ἀτελὴς ἁ | ὠνὰ ἔστω. μάρτυροι· Ἰατάδας, Ἀριστίων, Φιλαίτωλος.

W.-F. geben Z. 5 *ποτι-* st. *ποιτασσόμενον.* — Die Namensform *Μεσατεύς* Z. 1 auch 1708, 33; zu *Ἰατάδας* s. 1705, 14. — *Κρατώ* auch 1911, 1.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); auf gleichem Polygon wie 1719 und 1720 und unmittelbar hinter ihnen. Vgl. 1702, 12/13.

1722 *W.-F.* 57. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχωνος τοῦ Καλλία μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοτο Ἀ|τισίδας Ὀρθαίου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυναικεῖα τρία αἷς ὀ|νόματα Ἀντιγόνα τὸ γένος Ἰουδαίαν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτᾶς Θεοδώραν | καὶ Δωροθέαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἑπτά, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαι‖ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Εὔδοκος Πραξία Δελφός. καθὼς ἐπί|στευσε Ἀντιγόνα καὶ Θευδώρα καὶ Δωροθέα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐ|λεύθεραι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον. εἰ δέ τις ἅπτοι|το ἐπὶ καταδουλισμῶι αὐτᾶν, βέβαιον παρεχέτω ὅ τε ἀποδόμενος Ἀτει|σίδας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Εὔδοκος· εἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι ‖ θεῶι ὅ τε ἀποδόμενος καὶ ὁ βεβαιωτήρ, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. | ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρα[τ]υγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες | αὐτὰς ὡς ἐλευθέρας ἐούσας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ | ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· ὁ ἱε|ρεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες ‖ Νίκαρχος, Κλέων Δαμοσθένεος, Ἁγίων Ἐκεφύλου, | ἰδιῶται Ἄρχων Νικοβούλου, Εὔδωρος Ἀμύντα.

W.-F. corrigieren selbst auf S. 313 in Z. 5 *Πραξία* statt *Πραξίδα*; sie geben Z. 8 *Ἀτισίδας*, offenbar um der Uebereinstimmung willen mit Z. 1, aber der Text der Inschrift giebt *Ἀτισ°* und *Ἀτεισίδας* neben einander, wie *Θεόδωραν* (Z. 3) und *Θευδώρα* (Z. 6). — *W.-F.* Z. 11 noch voll *παρατυγχάνοντες*. — 15 *Ἵππαρχος* statt *Νίκαρχος*. Vgl. die Archonten in 1718, 16.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); auf gleichem Polygon wie 1719 und 1720, und unmittelbar vor der von 1723 bis 1729 reichenden Reihe, deren Nummern sämmtlich aus Priesterschaft IV sind. Vgl. 1718; 1839, 14/15.

1723 *W.-F.* 58. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ποιτροπίου, | [ἐ]πὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νικὼ Ἀθανίωνος τοῖ Ἀ|πόλλωνι τοῖ Πυθίοι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Φαι|νέας, τειμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν τειμὰν ‖ ἔχει, καθὼς διεπίστευσαν Φαινέας καὶ Ἀπολλόδω|ρος ὁ Σωπάτρου τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ὥστε παραμεῖναι | Φαινέαν παρὰ Ἀπολλόδωρον, ἕως κα ζῇ Ἀπολλόδωρος, | καὶ γηροτροφῆσαι Φαινέαν Ἀπολλόδωρον τὸν Σωπάτρου, | ἐπεὶ ἔδωκε Ἀπολλόδωρος ὑπὲρ Φαινέαν Νικοῖ τὰς πέντε | μνᾶς.

ποείτω δὲ Φαινέας Ἀπολλοδώροι πάντα τὰ δυνατὰ ἀ||νεκκλήτως καὶ νυκτὸς καὶ ἁμέρας, καὶ μὴ ἐγκαταλιπέτω Φαινέ|ας Ἀπολλόδωρον μηδεμίαι παρευρέσει· εἰ δὲ μή, ἀγώγιμος ἔστω| Φαινέας πανταχόθεν ἐκ⟨κ⟩ πάσας πόλιος καὶ ἱεροῦ Ἀπολλοδώροι καὶ ἵ | κά τινι ἄλλοι συντάξη Ἀπολλόδωρος, καὶ ἐξέστω Ἀπολλοδώροι || καὶ ἄλλοι ὑπὲρ Ἀπολλόδωρον ὅν κα Ἀπολλόδωρος κελεύση κολάζειν | Φαινέαν τρόποι οἷ κα θέλωσιν· ἵ τι ἁλίσκοιτο Φαινέας κακοτεχνῶν καὶ | μὴ ποιῶν τὰ γεγραμμένα, πλὰν μὴ πωλησάτω Ἀπολλόδωρος Φαινέαν. | ἐπεὶ δέ κα γηροτροφήση Φαινέας Ἀπολλόδωρον ἀνεκκλήτως καὶ θάψη καὶ τὰ νο|μιζόμενα πόηση πάντα ὅσα νομίζεται τοῖς τεθνακόιοις, ἐλεύθερος ἔσ[τω] καὶ || ἵ τις ἐφάπτοιτο Φαινέα, κύριος ἔστω συλέων αὐσαυτὸν καὶ ἄλλος ὁ θέλων ἀ[ζ]άμιοι ὄν|τες καὶ ἀνυπόδικοι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· οἱ Νικοῦς υἱοὶ καὶ Ἀρίστωνος Δαμοφάνης, | Ἀθανίων. μάρτυρες· οἱ ἱε[ρεῖς] τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Ἀλέξων, Εὐκ[(λ)]είδας, | Πάτρων, Ἀριστόλαος.

Die Nummern 1723—1729 sind mit grösseren und tieferen Zeichen eingeschlagen: H. 0,01, während die vorhergehenden nur 0,007—0,008 messen, die in No. 1730 sogar nur 0,005.

W.-F. Z. 2 *ἐπί.* — 9 *τᾶς πέντε.* — 10 *ποιείτω, Ἀπολλοδώρωι.* — 13 *ἐκ πάσας* (vgl. Ditt. 143, 40 *ἐκκ τῶν ἰδίων*) — Für den Uebergang von Z. 13/14 geben *W.-F.*, was lückenhaft, *καί κά τινι*; die Z. 13 schliesst aber KAI!, also *καὶ ἵ* (s. Z. 16, 20). — Das *ν ἐφελκ.* in Z. 16 (*θέλωσιν*) fand ich bestätigt. — 18 steht wie Z. 10/11 *ἀνεκκλήτως* (vgl. 1729, 11), *W.-F. ἀνεγκλήτως* in Z. 18. — 19 *ἔστω.* — 20 ohne *ἄλλος* vor *ὁ θέλων*, dann *ἀζάμιοι.* — 22 *ἱερεῖς*, *Ἀλεξίων* (vgl. 1729, 20), *Εὐκλείδας*, der Stein hat °ΚΔ°. — Zu dem besonderen Falle der *παραμονά* vgl. 1694.

10 Casus auf *-οι* stehen (vgl. zu 1724, 1726, 1729) gegenüber *ὧι* (Z. 3) und *τῶι θεῶι* (Z. 6). — Die Inconsequenz in Schreibungen wie 10 *ποείτω*, 17 *ποιῶν*, 19 *πόηση* findet sich auch anderwärts, s. Index; auffällig hier auch *τειμᾶς* und *τειμάν* in Z. 4 gegenüber *Νικώ* Z. 1, *Νικοῖ* 9, *Νικοῦς* 21.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1724 *W.-F.* 59. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος τοῦ Δίωνος μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Σώτιμος Μένωνος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τοῖ Πυθίοι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Φίλα τὸ γένος | Σαρμάτισσ[α]ν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι | Φίλα τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτὰν εἶμεν ἐλευθέραν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα

βίον, ποεοῦσαι ὅ κα || θέλῃ καὶ ἀποτρεχοῦσαι οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτήρ· Κλέανδρος Τείσωνος. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραν|τῖνος, Ἀμύντας· Καλλίερος, Πάτρων, Ξενοκράτης, Καλλίστρατος, Δαμοκράτης, [Β]ούλων, Σωσίας, Δαμοσθένης.

Wegen der Zeichen s. zu 1723.

W.-F. Z. 2 Σαρμάτισσαν. 4 ποέουσαι. — 5 ἀποτρέχουσαι. Der Steinmetz, dem eine Wendung wie ἔστω, ἐξέστω, ἐξουσία ἔστω vorschwebte, meinte natürlich ποεοῦσαι und ἀποτρεχοῦσαι; vgl. solche Mischungen der Formeln in 1778, 6; 1918, 12.

Dem τοῖ Πυθίοι (Z. 2) steht 2 τῶι, 3 τῶι θεῶι und 4 ὧιτε gegenüber, s. 1723, 1726, 1729. — Σώτιμος s. 1917, 9/10.

Zeit. Priesterschaft IV (170–157/6).

1725 *W.-F.* 60. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νεοπάτρα Ὀρθαίου Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Λύσιππος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπί|στευσε Λύσιππος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν αὐτὸν καὶ ἀνέφαπτον. βεβαιωτὴρ κατὰ | τὸν νόμον· Δαμένης Ὀρέστα Δελφός. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύν||τας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστοκράτης, Ἀρχίας, Δαμοφάνης, ἰδιῶται Φίλαγρος Διοδώρου, | Εὐδαμίδας, Στράτων Φιλοδάμου.

Wegen der Zeichen s. zu 1723.

Zum Texte bei *W.-F.* ist nichts hinzuzufügen.

Zeit. Priesterschaft IV (170–157/6).

1726 *W.-F.* 61. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖ[σ]δε ἀπέδοτο Μικκύλος Λαδίκου Χαλειεὺς τοῖ Ἀπόλλωνι τ[οῖ Π]υθίοι σῶμα γυ|ναικεῖον οἷ ὄνομα Λυσώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς αὐτὰ ἐπίστευσ[ε] Λυσὼ τοῖ θεοῖ τὰν | ὠνάν, εὐδοκεούσας τᾶς θυγατρὸς αὐτοῦ Δρακοντίδος. παραμεινάτω δὲ Λυσὼ παρὰ Μικκύλον ἕως κα ζῇ ποέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν. εἰ δέ κα ἢ μὴ παραμένῃ ἢ μὴ ποῇ τὸ ποτιτασσόμενον Λυσὼ Μικκύλοι, κύριος ἔ||στω κολάζων ὥς κα θέλῃ. εἰ δέ τί κα πάθῃ Μικκύλος, ἐλευθέρα ἔστω Λυσὼ καὶ ἀνέφαπτος τὸν πάντα χρόνον ἀπὸ | πάντων. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸ σύνβολον· Σωσίνεικος Εὐδόκου Δελφός.

κύριος δὲ ἔστω καὶ ἄλλος ὁ παρατυγχάνων προιστάμενος ἐπ' ἐλευθερίαι ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας πάσας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστοκράτης, Ἀρχίας, Δαμοφάνης, ἰδιῶται Εὔδοκος, | Πραξίας, Φίλων, Ἀρχέλαος.

Wegen der Zeichen s. zu 1723.

W.-F. Z. 1 τοῖσδε, dann [τοῖ] Πυθίοι. — 2 lassen sie αὐτά vor ἐπίστευσ[ε] ganz weg. — 3 θυγατέρος αὐτοῦ Δ[ρ]ακοντίδος. — 6 Σωσίνικος statt °νεικος. — 8 Εὔδικος statt °δοκος, offenbar derselbe, der 1722, 5, 9 Zeuge ist. Hier ist er mit seinem Vater, der nach ihm genannt wird, Zeuge, während sein Sohn Σωσίνεικος für Λυσώ die Bürgschaft übernimmt, so dass unsere No. 1726 den Sohn, Vater und Grossvater eines Geschlechtes nennt. S. Pomtow, Fleck. Jahrb. 1889, 560. Für die Dative Sg. der 2. Decl. begegnen durchgängig Formen auf -οι, Z. 1 τοῖ, τ[οῖ] [Π]υθίοι, 2 οἷ, τοῖ θεοῖ, 3 Μικκύλοι; vgl. zu 1723, 1724. Zu beachten daneben die Schreibungen Σωσίνεικος (Z. 6), σύνβολον (Z. 6).

Zur Phrase προιστάμενος ἐπ' ἐλευθερίαι vgl. 1938, 17/19.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1727 *W.-F.* 62 C. v. B.

[Σ]τραταγέοντος τῶν Φωκέων Ἀριστοτέλεος τοῦ Ἀριστάρχου μ[η]νὸς πρώτου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Ξενέα | τοῦ Βαβύλου μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτ[ο Ἀ]ριστέας Ἀριστοδάμου Στίριος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Πρῶτος Π[ρ]ώτου τὸ γένος Σειδώνιον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καὶ τὰν τιμὰν | ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστε[υ]σε Πρῶτος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον || ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιοῦντα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχοντα οἷ κα θέλη. βεβαιωτῆρες | κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Δαμένης Ὀρέστα Δελφός, Ἀρχιάδας Ἀριστέα Στίριος. βέ|βαιον δὲ παρεχέτωσαν ὅ τε ἀποδόμενος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες τὰν ὠνὰν κατὰ τοὺς νόμους | τᾶς πόλιος. κύριος δὲ ἔστω Πρῶτος αὐτοσεαυτὸν συλέων καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ (ἱ)ερεῖς τοῦ Ἀπόλ||λωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστοκράτης, Ἀρχίας, Δαμοφάνης, | ἰδιῶται Δίων Ἀριστοβούλου, Ἥρυς Πισιθέου, Κ[α]λλίερος, Σώδαμος Θευδώρου | Λιλαιεύς, Ἀστόξενος Διονυσίου.

Wegen der Zeichen s. zu 1723.

W.-F. Z. 1 στραταγέοντος, dann μηνός. — 2 ἀπέδοτο Ἀριστέας. — 3 Πρῶτος

Πρώτου. — 4 *ἐπίστευσε.* — 5 *ο[ἷς] κα θέλῃ* — Stein ΟΙΚΑ. — 8 *αὐτὸς ἑαυτοῦ* st. °*τόν.* — 9 *οἱ ἱερεῖς*, sieht aber auf dem Steine wie *οἱ (ἱ)ερεῖς* aus. — 11 *Καλλίερος.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1728 *W.-F.* 63. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Ἀριστοτέλεος μηνὸς | Λαφρίου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Θεοξενίου, | ἀπέδοτο Πολυστράτα Διλαιΐς, συνεπαινεουσᾶν καὶ τᾶν θυγα|τέρων Κλεοῦς καὶ Τιμοῦς, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι παιδάριον ὧ[ι] ‖ ὄνομα Νικίας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε | [τὰν ὠνὰν] Νικίας τῶι θεῶι, ὥστε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον | ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον καὶ οἰκεῖν ὅπει κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες· | Νικοκ(λ)ῆς Διλα[ι]εύς, Εὐκράτης Δελφός. | μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, ‖ Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Δάμων, Ξένων, Πολύων, | ἰδιῶται Φίλαγρος, Πολέμαρχος, Ἀντιχάρης.

Wegen der Zeichen s. zu 1723.

W.-F. Z. 4 *ὧι.* — 7 *[ὅ]πει.* — 8 *Νικοκ[λ]ῆς* — Stein °ΚΗΣ. — 8 *Διλαιεύς.* — In Z. 6 steht wirklich die Vermengung von nom. u. acc. c. inf.; vgl. 1697, 5; 1813, 8; 1824, 5; 1899, 4/5.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1729 *W.-F.* 64. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Παναιτώλου μηνὸς Ἀγυ|έου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Ἡρακλέου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πάτρων Γλαυκίωνος Χαλειεύς, συν|ευδοκέοντος τοῦ υἱοῦ Κλέωνος, τοῖ Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι ‖ σῶμα ἀνδρέον ᾧ ὄνομα Καλλικράτης τὸ γένος οἰκογενής, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς αὐτὸς | ἐπίστευσε Καλλικράτης τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθε|ρον εἶναι καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, ἐπεί κά τι πάθῃ Πάτρω[ν]. | παραμεινάτω δὲ Καλλικράτης παρὰ Πάτρωνα ἕως κα ζ[ῇ] Πά‖τρων, ποιῶν τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν καὶ νυκτὸς καὶ ἁμέρας | ἀνεγκλήτως τὸ δυνατόν· εἰ δέ κα ἢ μὴ παραμένῃ ἢ μὴ ποῇ τὸ ποτι|τασσόμενον Καλλικράτης Πάτρωνι, κύριος ἔστω κολάζων ὥς κα θέλῃ | καὶ ἄλλος ὅν κα Πάτρων κελεύσῃ. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Καλλικράτεος, ἐπεί κά τι | πάθῃ Πάτρων, κύριος ἔστω συλέων αἰσαυτὸν καὶ ἄλλος ὁ παρατυγχά‖νων ἐπ᾽ ἐλευθερίαι ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας [κ]αὶ ζα-

μίας. κύριος δὲ ἔστω Καλλικράτης ποιῶν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων [ο]ἷς | κα θέλη. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Μικκύλος Λαδίκου Χαλειεύς, Πραξίας | Εὐδόκου Δελφός. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας | καὶ οἱ ἄρχοντες Δάμων, Ξένων, Πολίων, ἰδιῶται Γλαῦκος Ξένωνος, Ἀρχέλαος || Πραούχου, Ἀλέξων Χαριξένου, Σωσίας Ξένωνος, Ἀπολλόδωρος Σωπάτρο[υ].

Wegen der Zeichen s. zu 1723.

W.-F. Z. 5 *οἰκογενῆ,* der Stein ΝΗΣ, also mit Attraktion an den Relativsatz wie 1864, 2; 1905, 2. — 8 *Πάτρων.* — 9 *ζῆ,* ich finde nach I das Zeichen ausgeschlagen. — 15 *καὶ ζαμίας.* — 16 *οἷς.* — 20 *Σωπάτρου.*

Neben *τῶι Πυθίωι* (Z. 4), *τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧιτε* (Z. 7) steht Z. 4 *τοῖ* und 5 *οἷ.* S. 1723, 1724, 1726, 1742. — Die Form *ἀνδρέον* st. *ἀνδρεῖον* kehrt 1758, 3 wieder und ist neben *Ἡρακλέου* (Z. 2) consequent. — Die attische Form *εἶναι* in Z. 8 ist sicher. — Die Assimilation in *ἀνεκκλήτως* steht 1723 zweimal, Z. 10/11 und 18. — Ueber die Familie, zu der *Πραξίας Εὐδόκου* gehört (Z. 17), s. zu 1726 und Pomtow, Fleck. Jahrb. 1889, 560 ff.

Zeit. Priesterschaft IV (170–157/6).

1730 *W.-F.* 65. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Αἰακίδα τοῦ Φιλαιτώλου, ἐν δὲ Αἰτωλίαι στραταγέον|τος Θόα, ἀπέδοτο Φιλλέας Φίλωνος Τριτεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυ|ναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀγαθόκλεια, τὰν ἔλαβε παρὰ Λυκίσκας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἓξ στα|τήρων εἴκοσι, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Ἀγαθόκλεια τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, || ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέουσαν | ὅ κα θέληι· εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Ἀγαθοκλείας ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριος ἔστω ὁ πα|ρατυχὼν συλέων Ἀγαθόκλειαν ἐλευθέραν οὖσαν κατὰ τὰν ὠνὰν τοῦ θεοῦ ἀ|ζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸ σύμβολον | καὶ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος τῶν Δελφῶν· Φίλων Φιλλέα Τριτεύς, Ἀντιχάρης || Ἀζαράτου, Στράτων Λυσιμάχου Δελφοί. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ταραντῖνος καὶ ὁ ἄρ|χων Νικόμαχος καὶ ἰδιῶται Ἄθαμβος, Θεύδοτος, Μένης, Ἐμμενίδας, Φίλων, Εὐκλείδας.

Wegen der Zeichen s. zu 1723.

W.-F. Z. 1 *Αἰτωλοῖς* st. *°λίαι.* — 11 fehlt *καὶ* vor *ἰδιῶται.* — Nach *θέληι* Z. 6 sind 3 Zeichen ausgeschlagen. — Der Priestername ist falsch; wir erwarten entweder *Ἄθαμβος* oder *Ἀμύντας*; ersterer steht irrtümlicherweise unter der Privaten.

Zeit. Priesterschaft III: 173/172.

1731 *W.-F.* 66 C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχωνος τοῦ Νικοβούλου μηνὸς Εἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Εὐ|φρόνιος Ζωΐλου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Κίν|τος τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπί|στευσε Κίντος τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὅτω ἐλεύθερος εἶμεν τὸμ πάντα ‖ βίον καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλι|ος τῶν Δελφῶν Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, Ἐμμενίδας Καλλία. παραμεινάτω δ(ὲ) Κίν|τος παρὰ Εὐφρόνιον ἄχρι οὗ κα ζώη Εὐφρόνιος, ἀνένκλητος ὢν καὶ ποιῶν τὸ | ποτιτασσόμενον πᾶν καὶ τρέφων Εὐφρόνιον καὶ εὐσχημονίζων καὶ τὰς | συμβολὰς ἐν τὰς φυλὰς διδοὺς τὰ δίκαια ὑπὲρ Εὐφρόνιον, καὶ ἐπεί κα ἀπο‖θάνη, θαψάτω Κίντος καὶ τὰς ἀλλαθεάδας ποησάιω καθὼς νομίζεται | καὶ (ἐπεί κα) ποιήση καθὼς γέγραπται, ἐλεύθερος ἔστω κατὰ τὰν ὠνὰν τοῦ θε|οῦ· εἰ δὲ μὴ ποιέοι τὸ ποτιτασσόμενον Εὐφρονίωι Κίντος ἢ μὴ τ[ρέ]φοι | Κίντος, κύριος ἔστω Εὐφρόνιος ποιέων ὅ κα θέλη Κίντον. μάρτυρε[ς· ο]ἱ ἱε|ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες ‖ Χαρίξενος, Σώτιμος, Νικόμαχος καὶ ἰδιῶται | Διόδωρος, Μένης, Ἧρυς, Φίλαγρος.

W.-F. Z. 6 *παραμεινάτω* [*δὲ*] *Κίν|τος*, der Steinmetz überging *ε* und schlug °ΩΔΚ° ein. — Zu 11 ergänzen sie auf S. 306 die eingesetzten Worte. Vielleicht überflüssig wegen des Satztones. — 12 *τρέφοι*. — 13 *μάρτυρες· οἱ*. — *Εὐφρόνιος Ζωΐλου* auch in No. 1742. Ueber *ἀλ-λαθ-εάδες* (1775, 29; 1796, 5) „Erinnerungsfeierlichkeiten" handele ich anderwärts.
Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1732 *W.-F.* 67. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐαγγέλου τοῦ Σωδαμίδα μηνὸς | Εἰλαίου, ἀπέδοτο Κάλλων Ἀριστοδάμου, συνευ|δοκεούσας καὶ τᾶς γυναικὸς Ἀγαθοῦς, τῶι Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἅι ὄνομα Λύσιον τὸ γέ‖νος Ἀμβρυσσίαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν | ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Λύσιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ | πάντα βίον. παραμινάτω δὲ Λύσιον παρὰ Κάλλωνα καὶ Ἀγαθὼ ἄχρι | κα ζώωντι Κάλλων καὶ Ἀγαθώ, ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν ‖ τὸ δυνατὸν ἀνενκλήτως. εἰ δέ τί κα πάθωντι Κάλλων καὶ Ἀγαθώ, | κυρία ἔστω Λύσιον ἀποτρέχουσα οἷς κα αὐτὰ θέλη καὶ ποιέουσα ὅ ⟨ις⟩ κα | θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Φίλων Δικαίας. εἰ δέ τις αὐτᾶς ἅπτοιτο | ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι

τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδό|μενοι καὶ ὁ βεβαιωτήρ· εἰ δὲ μὴ παρέχοιν, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον ‖ τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Βάκχιος, | Εὔδοκος, Καλλίμαχος, ἰδιῶται Πολύων Τιμοκλέος, Ἀρχέλαος, Φρῦνος, Εὐκλείδας, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 8 *παραμ[ε]ινάτω.* — 11 *ποιέουσα οἷς κα θέλη.* — 14 *ἐόντω.* — 17 *Βάκχιος*, wie 1733, 9. — Um den letzten Namen von Z. 18 noch auf die Zeile zu bringen, schlug der Steinmetz °*κριτος* in leichtem Bogen nach unten ein.

Der Genitiv *Δικαίας* Z. 12 setzt einen Nominativ masc. gen. auf *-α* voraus; über ähnliche Fälle aus Epidauros Bechtel, GDI. 3025; Verf. Stud. I, 233.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1733 *W.-F.* 68 C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐαγγέλου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Εὐκλῆς Ἐτυμώνδα τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ῥόθος τὸ γένος ⟨τὸ γένος⟩ Θρᾶικα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Ῥόθος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιω‖τῆρες κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Κλέων Δίωνος, Ἀστόξενος Διονυσίου. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Ῥό|θου ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Εὐκλῆς καὶ οἱ βεβαιω|τῆρες Κλέων, Ἀστόξενος· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νό|μον. κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζα|μίας. μάρτυρες· οἱ ἄρχοντες Βάκχιος, Εὔδοκος, Καλλίμαχος καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραν‖τῖνος καὶ ὁ προστάτας τοῦ ἱεροῦ Ξένων Ἀτεισίδα καὶ ὁ νε[(ω)]κόρος Μένης, ἰδιῶται Βαβύλος Αἰακίδα, Φίλαγρος, | Καλλίκων, Φίλων Ἀριστέα, Μαντίας Δαμοχάρεος, Εὐθυμένης.

Die Dittographie in Z. 2 tilgte der Steinmetz nur z. T., er schlug nur *εν* und *ς* aus. — Z. 8 auffällig das Asyndeton; wahrscheinlich überging aus Versehen der Steinmetz: *ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες*, vgl. No. 1734. — Die Namensform des Archonten ist in Z. 9 *Βάκχιος*, vgl. *Βάχχιος* in der vorigen Nummer. — Z. 10 hat der Stein ΝΕΟ°, eine Mischform aus *νεω-°* und *ναο-κόρος*.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1734 *W.-F.* 69. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Χαλείωι Φιλίστου μηνὸς Κοουτίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ|πέδοτο Μίκκων Διοροκλέος Χαλειεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Λύκων οἰκογενῆ, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Λύκων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλι||ος· Δείνων Ἡρακλείδα Χαλ⟨λ⟩ειεύς, Τιμόκριτος Εὐκλείδα Δελφός. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Λύκωνος ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέ|βαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Μίκκων καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Δείνων, Τιμόκριτος· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν | βέβαιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέον|τες ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστίων, Ἄσανδρος, Ἀριστόμαχος καὶ ἰδιῶται Εὐάγγελος Πάτρωνος, Βούλων, || Εὐκλείδας, Νικέας Ἀγησάρχου, Εὔδωρος Δελφοί, Δαμοτέλης Τρειτεύς.

Für den Monatsnamen aus *Χάλειον* schrieb ich mir auf: ΚΟΟΥ° oder ΚΟΘΥ möglich. Vgl. Hauss. no. 45 die Form *Κοου[τί]ου*. — *W.-F.* Z. 5 nur *Χαλειεύς*. — 6 *παρεχόντων*. — 7 *ἐόντω*. — Wegen *Τρειτεύς* (so! Z. 10) vgl. den Index. — Die 3 Archonten kehren in den folgenden Nummern mehrfach, 1737, 10 mit ihren Vatersnamen wieder.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1735 *W.-F.* 70. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμενίδα τοῦ Καλλία μηνὸς Δαιδαφορίου, ἀπέδοτο Τελεσὼ Μνασικράτεος Δελφίς, συνευδο|κέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Κλέωνος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Λαδίκα τὸ γένος Σύραν, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Λαδίκα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, ποιέουσα ὅ κα θέλῃ || καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀστόξενος Διονυσίου. | εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Λαδίκας ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰ[ν] | ἅ τε ἀποδομένα Τελεσὼ καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀστόξενος· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βέβαιον τὰν ὠνὰν | τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον.

ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόν|των συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας ‖ μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀριστίων, Ἄσαν|δρος, Ἀριστόμαχος, ἰδιῶται Πατρέας, Εὐκράτης, Ἀστόξενος, Κλέων, Ἀρτεμίδωρος, Χαρίξενος.

W.-F. Z. 6 *ὠνάν* voll. — Verletzt nur 5 Zeichen in Z. 4, 6, 9.
Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1736 *W.-F.* 71. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμενίδα τοῦ Καλλία μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δαμένης Ὀρέστα τῶι Ἀ|πόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Μίκκα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε | Μίκκα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον, ποιοῦσαν ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Ξενόκριτος Ταραντίνου. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Ἀγησίλαος, ‖ Ἐμμενίδας Δεξικράτεος, Μένης.

Der Freilasser kommt auch sonst vor, s. Index. — *W.-F.* Z. 3 *ἐφ' ὧιτε.* Der Stein hat nur *ἐφ' ὧι,* und ich habe es gelassen. Schwerlich ist Versehen anzunehmen und *ἐφ' ὧι(τε)* zu schreiben. *ἐφ' ὧι* auch 1774, 4; 1820, 4 u. a.
Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1737 *W.-F.* 72. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμενίδα τοῦ Καλλία μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Δάμιος | Λυκίδα Ναυπάκτιος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα | Καρπὶς οἰκογενῆ, ἐφ' ὅτωι ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων | τὸν πάντα βίον, καθὼς ἐπίστευσε Καρπὶς τῶι Ἀπόλλωνι τὰν ὠνάν, ‖ τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. βεβαιωτήρ· Χαρίξε|νος Ἐχεφύλου Ἀμφισσεύς. εἰ δέ τις ἐπιλαμβάνοιτο Καρπίδος ἐπὶ κα|ταδουλισμῶι, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ἀζάμιος καὶ ἀνυ|πόδικος ἐὼν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ἀμύντας Εὐδώρου, Ταραντῖνος Ἄρχωνος καὶ οἱ ἄρ‖χοντες Ἄσανδρος Διονυσίου, Ἀριστίων Ἄγιωνος, Ἀριστόμαχος | Ὀλυμπογένεος, ἰδιῶται Ἀστόξενος, Ἀμύντας, Νικέας, Σώσιππος, | Ἡρακλείδας, Ἀρίστιων Ἀμφισσεύς.

Ueberlieferung bei *W.-F.* genau. Die Inschrift ist bis auf 4 Zeichen gut erhalten. — In Z. 10 haben *W.-F.* S. 313 *Ἁγίωνος* statt *Ἄγωνος* schon berichtigt.
Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1738 *W.-F.* 73. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμ(μ)ενίδα τοῦ Καλλία μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Κλέων Κλεοξένου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶ|μα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἱστιαῖος τὸ γένος Σύρον, τιμᾶς ἀργυρί|ου μνᾶν τεσσάρων, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφα||πτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, καθὼς ἐπίστευσε | Ἱστιαῖος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ποιέων ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Αἰακίδας Φιλαιτώλου. | μάρτυρες· τῶν ἀρχόντων Ἀριστίων Ἄγωνος, Ἄσαν|δρος, ἰδιῶται Νίκαρχος, Νικόμαχος, Μαντίας, || Εὐκλείδας.

W.-F. Z. 1 *Ἐμμενίδα*, der Stein giebt EMEN°.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Die Priesternamen fehlen, aber 1738 steht hinter 1732—1737, die sämmtlich IV angehören, und 1738 hat gleichen Archont wie 1735—1737. Vgl. 1819, 1820.

1739 *W.-F.* 74. C. v. B.

Στραταγέοντος τ[ῶ]ν Αἰτωλῶν | Προάνδρου Φόλα μηνὸς Πανάμου, | ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Λαιάδα | μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο || Στράταγος Πορθάονος Φυσκεὺς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖ|ον ἇι ὄνομα Ἀρτεμισία, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν τεσσάρων, τὸ γένος Ἀσιαγενῆ, καθὼς | ἐπίστευσε Ἀρτεμισία τῶι Ἀπόλλωνι τῶι || Πυθίωι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα 'εἶμεν | [κ]αὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάν|τα βίον, ποιέουσα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς | κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πορθάων | Στρατάγου Φυσκεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω||νος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, τῶν ἀρχόντων Βάκχιος, | ἰδιῶται Εὐκλείδας, Ἀριστοκράτης, Ἀριστίων Ἄγω|νος, Ξένων Βούλωνος, Ξένων Κλ[έ]ωνος.

W.-F. Z. 1 *τῶν*. — 11 *καί*. — 13 *[Π]ορθάων*. — 17 *Κλ[έω]νος*. — Z. 7/8 zeigt, wie sich der Steinmetz versah; das weggelassene *τὸ γένος Ἀσιαγενῆ* setzte er hinter den Preis.

Zeit. Priesterschaft IV: August/September 170.

1740 *W.-F.* 75. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Προάνδρου Φόλα μηνὸς | Πανάμου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Βουκα|τίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστόκλεια Ἀγαθοκλέος Ναυπακτία, συνευδοκέοντος τοῦ υἱοῦ Στρατονίκου καὶ ὑπὲρ || Ἀγαθοκλῆ τοῦ υἱοῦ Ζωΐλου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἡρακλείδας τὸ γένος Ἀλεξανδρῆ, τιμᾶς | ἀργυρίου

μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Ἡρακλείδας τῶι θεῶι | τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν αὐτόν, ποι(έ)οντα ὅ κα θέλῃ, | καὶ ἀνέφαπτον ἐν παντὶ τόπωι ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον. ‖ βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀριστόλαος Δάμω[ν]ος Δελφός, | Ἀγήσανδρος Ἀριστάρχου Καλλιπολίτας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ | Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστίων, | Βάκχιος, ἰδιῶται Ἀλέξανδρος, Ἀνδρόνικος, Δορκίνας, Βυριά|δας, Ἀρτεμίδωρος, Ἀντίκριτος, Καλλίερος, Ἐκέφυλος, Μέλις, ‖ Εὐκλείδας Δελφοί.

Z. 8 hat der Stein ΠΟΙΟΝΤΑ.

Zeit. Priesterschaft IV: August/September 170.

1741 *W.-F.* 76. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία μηνὸς Ἰλαίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Λύκα Θρασυ[κ]λέος Δελφίς, | συνεπαινέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Σωνίκου, | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναι‖κεῖον ἇι ὄνομα Σωτώ, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ | τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Σω|τὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν | εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν ‖ πάντα βίον, ποιέουσαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιω|τὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πραξίας Εὐδόκου. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Ἀν|δρόνικος Φρικίδα, Εὐκλείδας Καλ‖λείδα, Εὔδωρος, Σωτύλος.

W.-F. Z. 2 *Θρασυκλέος.* — S. zu 1726 über den Bürgen.

Zeit. Priesterschaft IV: Juni/Juli 168.

1742 *W.-F.* 77. C. v. B.

Ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Ποιτροπίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Εὐφρόνιος Ζωΐλου, συνευδ|οκέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Θευδώρου, τῶι Ἀπόλλωνι | τοῖ Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀγαθά, τιμᾶς ‖ ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. (βε)βαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Κλέων Δίωνος. παραμεινάτω δὲ Ἀγαθὰ παρὰ Εὐφρόνιον | ἀνένκλητος ἐοῦσα. εἰ δέ τί κα πάθῃ Εὐφρόνιος, παραμεινάτω Ἀγαθὰ πα(ρὰ) Θεύδωρον ἀπὸ τ[ᾶ]ς Λαιάδα ἀρχᾶς | ἔτη ἕξ, καὶ ἀποτρεχέτω ἐλευθέρα. μάρτυροι· τοὶ ἱαρεῖς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ταρ(α)ντῖνος, Ἀμύνιας καὶ τοὶ | ἄρχοντες Βάχχιος, Ἀριστίων καὶ ἐκτὸς Ἀλέξων, | Μνασίθεος. ἐξέστω δὲ τω[unbenutzter Raum von $2\frac{1}{2}$ Zeile].

Die Inschrift ist zwar mit grossen, weiten Zeichen eingemeisselt, aber doch nicht mit Sorgfalt. Der Steinmetz überging die Silbe *βε* in Z. 5, die Silbe *ϱα* in Z. 8 und das 2. *α* im Namen *Ταϱαντῖνος*. Nach der Nennung der Zeugen, die doch gewöhnlich den Schluss bilden, ist ein Nachtragspassus angefangen, aber unvollendet geblieben. Raum war genug da: $2^1/_2$ Zeile sind leer gelassen. Was dem Freilasser oder Freigelassenen noch eingeräumt wurde, lässt sich nicht erraten; man kann an mehrere Formeln denken. Der Freilasser ist derselbe wie in No. 1731. — Die Schreibungen *τῶι* und *τοῖ* neben einander in Z. 3/4 wie in 1729, 4. — *ἐκτός* wird Z. 11 „ausserdem" bedeuten. Das ist singulär.

Zeit. Priesterschaft IV: December/Januar 170/169.

1743 *W.-F.* 78. C. v. B.

Ἄϱχοντος Ξενέα μηνὸς Ἡϱαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δαμοκϱάτεια | Καφισ⟨σ⟩ία Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα | Ῥοδία τὸ γένος [(Σ)]ύϱ[α], συνεπαινέοντος ⟨ΑΕ⟩ καὶ τοῦ πατϱὸς Καφισία, τι|μᾶς ἀϱγυϱίου μνᾶν δύο. βεβαιωτὴϱ κατὰ τοὺς [ν]όμους τᾶς πόλιος· Σώφιλος, ‖ Νικέας Καφισία Δελφοί. καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι Ῥοδία. π|αϱαμεινάτω δὲ Ῥοδία παϱὰ] | Δαμοκϱάτειαν ἔτη πέντε ποιοῦσα τὰ δυνα[τ]ά· εἰ δέ κα παϱαμ[ε]ίνη Ῥο[δία πα]‖ϱὰ Δαμοκϱάτειαν τὰ πέντε ἔτη, ἀποτϱεχ[έ]τω Ῥοδία παϱὰ Δαμοκϱατείας οἷς κα θέλη ἐλευθέϱα οὖσα καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον· εἰ δέ [τί]ς κα | Ῥοδίαν καταδουλίζοιτο, κύϱιος ἔστω ὁ παϱατυχὼν συλέων κατὰ ‖ [τ]ὰν ἀναγϱαφὰν καὶ ὠνὰν τὰν ἐν τῶι ἱαϱῶι ἀναγεγϱαμμέναν· | εἰ δέ κα μὴ παϱαμείν(η) Ῥοδία παϱὰ Δαμοκϱάτειαν μηδὲ [τὰ δυνατὰ ποιήσ|η τὰ | πέντε ἔτη, κυϱία [ἔ]στω Δαμοκϱάτεια ἢ ἄλλος ὑπὲϱ Δαμοκϱάτειαν ποιῶν | [ὅ κα θέλη Ῥοδίαν. μάϱτυ]ϱες· τοὶ ἱαϱεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταϱαντῖνος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄϱχοντες Ἀϱιστοκϱάτης Λυκίσκου, Ἀθανίων Ἀϱίστ[. . . . .], ‖ Ἀϱχίας Ἀϱχελάου, ἰδιῶται Ἐμμενίδας, Δεξικϱάτης, Καλλικλῆς.

W.-F. Z. 2 *Καφισία* mit einem *σ* wie in Z. 3 und 5. — 3 *τὸ γένος Σύϱα,* der Stein hat jetzt nur ΝΥΡ. — 3 *συνευδοκέοντος* st. *συνεπαινέοντος*. Mir ist unklar, wie der Steinmetz zu dem Versehen nach diesem Genitive kam. — *W.-F.* Z. 4 *νόμους τᾶς πόλι*[*ος*·]|, aber *πόλιος* ist klar, dahinter entweder *Σώφιλος* oder ⟨*ς*-⟩ *Φίλων*. — 5 *Νικ*[*ί*]*ας Καφισία Δελφ*[*ό*]*ς*, aber *Νικέας* und *Δελφοί* sind deutlich. — 6 *δυνατά· εἰ δέ κα παϱαμείνη*. — 7 *ἀποτϱεχέτω,* am Ende [*θε*-], was lesbar ist. — Zu Anfang von Z. 7 steht nach *ϱα*: ΔΑΜ, also nach *δ* wollte der Steinmetz schon *μ* einschlagen, machte aber noch *α* daraus. — *W.-F.* Z. 8 *εἰ δέ* [*τίς κα*]. — 9 *ὁ παϱατυχὼν* [*συλέων κατά*]. — 10 [*τὰ*]*ν*. — 11 *παϱαμεί*[*νη*], dann *μηδὲ . . . . η τὰ*.

Da diese Zeile der Bestimmung in 5/6 entspricht, kann nur [*τὰ δυνατὰ ποι*]*ῇ* oder *ποιήσ*]*η* eingesetzt werden. — *W.-F.* Z. 12 *ἔστω*, am Schlusse *ποι* . . . | . . . . *Μάρτυ*]*ρες*. Ich sah noch die Schlusslaute °*ῶν*, die man auch sonst erraten hätte. Ueber die Einsetzung in die Lücke kann kein Zweifel bestehen; es hilft 1731, 13, wo *ποιεῖν τινά τι* „jem. etwas anthun" im Sinne von *κακὰ ποιεῖν* d. i. *κολάζειν τινά* begegnet (so auch 1801, 3). — *W.-F.* 14 *Ἀθανίων Ἀριστ*[. . . . .]; erwartet wird *Δαμοφάνης*, vgl. 1725—1727. — Meine Notizen reichen nur bis Z. 12.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1744 *W.-F.* 79.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Θευξένου μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοτο Θεόδωρος | Εὐφρονίου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον οἷ ὄνομα Πυῤῥίας τὸ γένος οἰκογεν[*ῆ*], | *τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Πυῤῥία*[*ς*] | *τῶι θεῶι τὰν ὠν*[*άν, ἐφ' ὧιτε*] *ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων καὶ ἀποτρέχ*[*ειν οἷς*] || *κα θέλη. βεβαιωτῆρες· Δρομοκλείδας Ἁγίωνος, Ἄθανβος Ἀθανίωνος, κατὰ τὸν νόμον.* | *εἰ δέ* [*τίς*] *κα ἐφάπτηται Πυῤῥία, βέβαι*[*ον παρεχόντω τὰν ὠνὰ*]*ν ὅ τε ἀποδόμενος Θεύδω|ρος καὶ* [*οἱ*] *βεβαιωτῆρες Δρομ*[*οκλεί*]*δας, Ἄθαμβος. καὶ ὁμοίως ὁ παρατυχὼν κύριος ἔστω συλέων* | *Πυῤῥίαν ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀνυπεύθυνος ὢν πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι·* | *οἱ ἱαρεῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ τοὶ ἄρχοντες Πολέμαρχος Πausανία*, [*Φι*]*λοκράτης* [*Ξένωνος,*] || [*Ἄρχ*]*ω*[*ν*] *Νικοβούλου, ἰδιῶται Δίων Φιλιστίωνος, Καλλί*[*κων Ἡ*]*ράκωνος, Εὐφρόνιος* | *Ἡρα*[*κλείδ*]*ου.*

Vgl. die Bemerkung zum Texte von 1710. Der Abklatsch misslang gänzlich. — Z. 9 Anfang wird man *οἱ*, das man um des folgenden *τοί* willen zu ändern sich versucht fühlen könnte, belassen, wie dieselbe Inschrift ja auch *Ἄθανβος* (Z. 5) und *Ἄθαμβος* (Z. 7), *Θεόδωρος* (Z. 1) und *Θεύδωρος* (Z. 6) neben einander hat. — *W.-F.* Z. 9/10 *Φιλοκράτης* . . . . . . | . . . *ω*[*ν*]. Zur Zeichenzahl stimmt | [*Ἄρχ*]*ω*[*ν*], was ich in Z. 10 nach 1747, 16 und 1748, 13 einsetze. Der Vatersname zu *Φιλοκράτης* ist aus 1776, 43 zu ermitteln.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1745 *W.-F.* 80.

Στραταγέοντος Εὐπολέμου τὸ δεύτερον μηνὸς Ἑρμαίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ξενο|χάρεος μηνὸς Θευξενίου, ἀπέδοτο Κλεύμαντις Φιλοδάμου Τολφώνιος τῶι Ἀπόλλωνι | *τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσικράτεια τὸ γένος ἐνδογενῆ,*

συνευ|δοκέοντος τοῦ υἱοῦ Φιλοδάμου, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε. βεβαιωτῆρες κατὰ τὰν συμβολὰν καὶ κατὰ | τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἀριστόλαος Δάμωνος, Χαιρεσίλαος Χαιρέα Τολφώνιοι, Αἰακίδας Βαβύλου Δελφός. κα|θὼς ἐπίστευσε Σωσικράτηια τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βέβαιον δὲ παρεχόντων ὅ τε ἀποδόμενος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος· Ἀρχέλαος, Μνάσων, Καλλίερος, Πάτρων, Λύκος, Δείνων, Καλλίας, Ἀρχέλαος, Κλευφάνης, Ξένων, Καλλικλῆς, Κρίτων, | Νίκων, Θράσων, Δαμάνθης, Πολέμαρχος.

Vgl. die Bemerkung zum Texte von 1710. Es war mir unmöglich, einen Papierabdruck von dieser Inschrift zu nehmen. — Das Ethnikon *Τολφώνιος* für *Τολοφώνιος* ist bemerkenswert. — Die Namensform *Χαιρ-εσίλαος* ist wie *Πρωτ-εσίλαος* (Vf. Stud. I, 62) zu beurteilen; besonders klar ist die Bildung in *Μετ-εσίλαος* (Bull. 1887, p. 310). — Die Priesternamen *Ἀμύντας καὶ Ἄθαμβος* sind Z. 7 weggelassen worden; falsch ist also, dass *W.-F.* nach *οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος* kein Komma setzen. Unter den Zeugen kommen *Κλευφάνης* und *Κρίτων* vor, die in den Decreten 725—727 bei Lebas als Buleuten stehen. Siehe dagegen *W.-F.* 18, 264. — Zur Schreibung *Σωσικράτηα* vgl. *Ἡρακλήου* 1685, 1 u. a., s. Index.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 175.

1746 *W.-F.* 81. C. v. B.

Στραταγέοντος ⟨τος⟩ τῶν Φωκέων Πυθέα Ε[. . . .]εος μη[νὸς] | ἐνάτου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Κλευδά[μ]ου τοῦ Μαντία μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δωροξένα Λιλαιῒς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίω[ι] σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Σωστράτα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Σωστράτα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ὥστε τὰν προτερασίαν | ὠνὰν ἀρμέναν εἶμεν καὶ ἄκυρον, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα βίον, ποιέουσα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον· Θράσων Εὐπαλίδα Λιλαιεύς. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωστράιας, βέβαιον παρεχόντω | τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Δωροξένα καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Θράσων· εἰ δέ κα μὴ | παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω κατὸν νόμον· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Σωστράταν ὡς (ἐλ)ευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυ|πόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἄρχον[τε]ς τῶν Δελφῶν Ἀνδρόνικος | Φρικίδα, Ἀμυνέας Χα[ρ]ιξέν[ο]υ, ἰδιῶται Λιλαιεῖς Ἐπίνικο[ς], Εὐκράτης, Ἐλατεὺς Θράσων, | Θεαρίων, Δελφοὶ Ἀρισταγόρας, Καλλίας, Κριτόλαος, Κράτων, Ξενοκράτης.

W.-F. Z. 1 ohne Angabe der Dittographie. — Nach *Πυθέα* steht *Ε*[. . . .]*εος*. Hierin können wir entweder (wie in 1740, 1 u. a.) den Vatersnamen, etwa *Ε*[*ὑμέν*]*εος* oder ä., vermuten, oder (wie in 1700, 1, 1712, 2 u. a.) das Ethnikon, vielleicht *Ἐ*[*λατ*]*έος*, wie in 1718, 1. Dafür spräche der Umstand, dass Zeugen aus *Ἐλάτεια* in Z. 12/13 genannt sind, dagegen, dass der Raum von 4 Zeichen durch dieses Wort nicht ausgefüllt wird. — *W.-F.* Z. 2 *Κλευδάμου*. — 3 *Πυθίωι*. — 9 *κατὰ τὸν*. — 12 *Χαριξένου*, dann *Ἐπίνικος*. — 10 hat der Stein ΩΣΕΥΘ°; der Steinmetz hat also die Silbe *ελ* übergangen, vgl. 1748, 12. — Der Bürge (in Z. 7) ist durch eine Inschrift aus Stiri nochmals bezeugt, vgl. GDI. 1539b, 9. — Das Adjectivum (Z. 4) *προτερ-άσιος* : **προτερ-άζω* : *προτερο-* = *δοκιμασία* : *δοκιμ-άζω* : *δόκιμος*; es setzt das dem *προτερίζω* (*ὑστερίζω*) analog gebildete Verbum auf °*άζω* voraus; mit *τὰν προτερασίαν ὠνάν* wechselt sonst *ἁ πρότερον ὠνά*, z. B. 1844, 7. — Das Particip *ἀρμέναν* hat gewiss langen Anlaut, ist also gleich *ἠρμένην* „getilgt, aufgehoben"; s. Index.

Zeit. Priesterschaft IV: Juni/Juli 168.

1747 *W.-F.* 82. *Ditt.* 463. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Μενεσθένεος τοῦ Κρινολάου Ὑαμπολίου μηνὸς | ὡς μὲν Φωκεῖς ἄγοντι ὀγδόου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Θευξένου τοῦ Καλλία | μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ [*τ*]*οῖσδε ἀπέδοτο Εὐφράνωρ Καλλικρί⟨τ⟩του Λιλαιεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικ*[*ε*]*ῖον ἇι ὄνομα Φαλάκρα τὸ γένος Αἰτωλὰ ‖ ἐκ Καλλιπόλιος, συνεπαιν*[*ε*]*όντων τ*[*οῦ*] *τε υἱοῦ τοῦ Εὐφράνορος Τιμαγγέλου | καὶ τᾶς θυγατρὸς αὐτοῦ Ξενοῦς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν | ⟨καὶ τὰν τιμὰν⟩ ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Φαλάκρα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε | ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφ*[*α*]*πτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον καὶ ἀποτρέχου|σαν οἷς κα θέλῃ.* [*βεβαι*]*ωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Δίων Ἀριστοβούλου Δελ‖φός, Ἀρισ*[. . . . .]*ης Νικέα Λιλαιεύς. παραμεινάτω δὲ Φαλάκρα παρὰ Εὐφράνορα* [*ἄχρι*] *κα ζῆι Εὐφράνωρ, ποιέ*[*ο*]*υσα τὸ ποτιτασσόμενον | πᾶν τ*[*ὸ*] *δυνατόν. εἰ δέ τί* [*κα π*]*άθοι Εὐφράνωρ πρὸ τοῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Τιμάγγελον | γυναῖκα λαβεῖν, παραμειν*[*ά*]*τω⟨ι⟩ Φαλάκρα Τιμαγγέλωι ἄχρι οὗ κα γυναῖκα λάβη*[*ι*], *| ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν. εἰ δὲ μὴ παραμείναι Φαλάκρα ‖ κ*[*α*]*θὼς γέγραπται, ἄκυρος ἔστω ἁ ὠνά. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Φιλοκράτης, Πολέμαρχος, Ἄρχων καὶ ἰδιῶται Ἀριστό|μ*[*α*]*χος Ὀλυμπογένεος, Δάμων Δεξώνδα, Δρομοκλείδας Ἁγίωνος, Ἵππων Ἀθανί|ωνος, Μένης Πεισιστράτου Δελφοί,*

Στρατόλαος Λυκίνου, Κλέων Ξενοκράτε|ος, Νίκαρχος Πετραίου, Ζωΐλος Ἡροίδα, Κλάδων Ξενοκράτεος Λιλαιεῖς.

W.-F. Z. 1 *Μενεσθέος.* — 3 *τοῖσδε,* dann *Καλλικρίτου.* — 4 *τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον.* — 5 *συνεπαι[νε]όντων τοῦ.* — 7 zu Anfang ohne Angabe der Dittographie im Texte, s. jedoch S. 306. — 8 *ἀνέφαπτον*, nach *βίον* „*καί*" vergessen. — 9 *βεβαιωτῆρες.* — Wie Z. 10 die Lücke von 5 Zeichen auszufüllen sei, weiss ich nicht; möglich z. B. *Ἀρισ[τομέν]ης, Ἀρισ[τοφάν]ης* u. a. — *W.-F.* Z. 11 *ζῆ,* dann *ποιέουσα.* — 12 *τὸ δυνατόν.* — Nach *εἰ δέ τί* ist eine Lücke für 3 Zeichen, richtiger 2; denn *π* ist als sicher abzurechnen. Es giebt Fälle (s. Index) von der Construktion *εἰ* + *κὰ* + opt., möglich freilich wäre auch ursprüngliche Steinverletzung, die der Steinmetz überging. Also entweder *εἰ δέ τί [κα π]άθοι* oder *εἰ δέ τι ⟨..⟩ [π]άθοι.* — Zu Z. 13 merken *W.-F.* auf S. 306 die Schreibung °*μεινάτωι* an; am Ende dieser Zeile ist *λάβῃ* oder *λάβη[ι]* möglich. — *W.-F.* Z. 15 *καθώς.* — 16/17 *Ἀριστόμαχος.* — 18 *Λυκίνου* vergessen.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1748 *W.-F.* 83. C. v. B.

Ἄρχοντος Θευξένου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστ[ο]κράτεια Ὀνασίμου, συνεπαινέ|οντος καὶ Σωστράτου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Δαματρία, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν δύο. βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον· Ἀριστόμαχος Ὀλυμπογένεος. παραμεινάτω | δὲ παρὰ Ἀριστοκράτειαν ἄχρι οὗ κα ζῇ Ἀριστοκράτεια ἀνενκλήτως, ποιέουσα πᾶν τὸ ποτι||τασσόμενον τὸ δυνατόν· εἰ δέ κα μὴ ποῆι Δημητρία ἢ μὴ παραμείνηι, ἐξέστω Ἀριστο|κρατείαι ἢ ἄλλωι ὑπὲρ Ἀριστοκράτειαν κολάζειν ὥς κα θέλωντι Δημητρίαν | ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις· εἰ δέ τί κα πάθηι Ἀριστοκράτεια, ἐλευθέρα ἔστω | Δημητρία κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ἀποτρέχουσα οις κα θέλῃι, καθὼ[ς] | ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπ[τ]ηται Δημητρίας ἐπεί κα || τελευτάσῃι Ἀριστοκράτε[ι]α, βέβαιον παρε[χέ]τω ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι | τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ πα[ρ]ατυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς [ἐλ](ευ)θέραν οὖσαν ἀζάμι' ὄντες κ[α]ὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζα[μίας]. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Φιλ[οκράτης], | Πολέμαρχος, Ἄρχων, ἰδιῶται Ἀριστόμαχος, Τιμοκλῆς, Ἀμύντας, Δίων.

W.-F. Z. 1 *Ἀριστοκράτεια.* — 3 *κατὰ τὸν.* — 4 *ἀνεγκλήτως.* — 5 *ποιῇ,* dann *παραμείνῃ.* — Die ggr. Form *Δημητρία* wechselt mit der dor. auf demselben Steine, vgl. 1817. — *W.-F.* Z. 8 *καθώς.* — 9 *ἅ[πτ]ηται.* —

10 *τελευτάσῃ Ἀριστοκράτεια, βέβαιον παρεχ[έ]τω.* — In Z. 12 hat der Stein *ὡς . . θέραν* (vgl. 1746, 10), *W.-F. ὡς ἐλευθέραν.* — Für *ἀζάμι᾽ ὄντες* s. ihre Anmerkung auf S. 306, (möglich freilich auch *ἀζάμ(οι) ὄντες*), sie geben im Texte *ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι — ζαμ[ίας]*. — Vgl. 1795, 6 *κύρι᾽ ὄντω*; 1875, 16 *ἀζάμι᾽ ἐόντες* u. a.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1749 *W.-F.* 84. *Ditt.* 455. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Ἀρχέλαος | Θηβαγόρα Δελφὸς σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Κύπριος τὸ γένος Κύπριον τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. | βεβαιωτήρ· Δεξικράτης Μνασιθέου. παραμεινάτω δὲ Κύπριος παρὰ Ἀρχέλαον τὸν πωλήσαντ᾽ αὐτὸν μέχρι κα Ἀρχέλαος ζώ⟨ι⟩η· | εἰ δέ τί κα πάθηι Ἀρχέλαος, ἐλεύθερος ἔστω Κύπριος καὶ ἀποτρεχέτω οἷς κα θέλῃ, ὥς κα τὸ πάθος γένηται περὶ Ἀρχέλαον. || ποταποτεισά[τ]ω δὲ τὸ ἐπίλοιπον τᾶς τιμᾶς ἀργυρίου τρία ἡμιμναῖα, Θηβαγόρα ἡμιμναῖον, Δωροθέωι ἡμιμναῖον, Ἀρχίαι ἡμιμναῖον. | ἀποτεισάτω δὲ τοῦτο τὸ ἀργύριον ἐν ἐνιαυτῶι, ἀφ᾽ οὗ κα τὸ πάθος γέν[η]ται περὶ Ἀρχέλαον. ἁ δὲ ὠνὰ ἔστω τοῦ θεοῦ. παρεχέτω δὲ Ἀρχέλαος | καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Δεξ[ι]κράτης βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι· εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Κυπρίου, κύριος ἔστω συλέων καὶ αὐτοσαυτὸν καὶ ὁ παρατυγχά|νων ὡς ἐλεύθερον ἐόντα. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος Ἄρχωνος, Ἀμύντας Εὐδώρου καὶ τῶν ἀρχόντων Ἧρυς Πλείστωνος, | ἰδιῶτα[ι] Ἐχέφυλος, Κλέανδρος, Ἀλκέτας, Λύκος, Καλλίερος, Μνασίθεος, Ξενόκριτος. τὸ ὁμόλογον παρὰ Καλλίερον.

Diese Inschrift steht auf der Polygonalmauer hinter No. 1750.

W.-F. Z. 5 *ποταποτεισάτω.* — 6 fehlt ganz, durch sie wird die Ergänzung von *παρεχέτω*, zu der sie S. 306 raten, unnötig. — 7 *Δεξικράτης.* — 9 *ἰδιῶται.* — Mit *ζώ⟨ι⟩η* Z. 3 vgl. *Ἀπόλλω⟨ι⟩νι* 1751, 1 u. a.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6), vielleicht 168/7.

1750 *W.-F.* 85. *Ditt.* 456. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Θεοξενίου, ποταπέδωκε Κύπριος Δωροθέω | ἡμιμναῖον, Θηβαγόρα ἡμιμναῖον, Ἀρχία ἡμιμναῖον, καθὼς αὐτοὶ εὐδό|κησαν, ὃ ἔδει αὐτὸν ἀποδόμεν, ἐπεί κά τι πάθῃ Ἀρχέλαος. μάρτυρες· | οἱ ἄρχοντες Δάμων, Ξένων, Πολύων, ἰδιῶται Πύθων, Ἀστόξενος, || Καλλίας.

Diese Inschrift steht auf der Polygonalmauer vor 1749; auffällig, weil doch 1750 Nachtrag zu 1749 ist. Der Steinmetz schloss eine Lücke mit diesen 4 Zeilen, die er wegen Z. 6 von 1749 absichtlich gelassen hatte.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Vgl. 1728, 10; 1729, 19.

1751 *W.-F.* 86. C. v. B.

Ἄρχοντο[ς] Κλέωνος μηνὸς Ποιτροπίου τοῦ δευτέρου, ἀπέδοτο Φίλων Τελεσάρχου τῶι Ἀπόλλω⟨ι⟩νι τῶι Πυθίωι κοράσιον ἇι ὄνομα Φιλοκράτεια, καθὼς | ἐπίστευσε Φιλοκράτεια τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὅτωι εἶμεν ἐλευθέρα καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο. βεβαιωτήρ· Δίων Ἀλέξωνος. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο ἢ καταδουλίζοιτο Φιλοκράτειαν, κύριος ἔστω συλέων ἐπ' ἐλευθερίαι ὁ παρατυγχάνων καὶ ὁ βεβαιωτὴρ βεβαιού⟨τω⟩ τῶι θεῶι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον εὐδόκησε Φίλων νοέων καί φ[ρ]ονέων καὶ ὑγιαίνων καὶ Λέαι⟨ι⟩ναν ἀπολελυμέναν εἶμεν || τᾶς παραμονᾶς καὶ ἐργασία[ς .. ἀ]π' αὐτοσαυτοῦ, καθὼς ἐν τᾶι ὠνᾶι γέγραπται, καὶ ἔστω ἐλευθέρα, μηθενὶ μηθὲν προσήκουσαν. | μάρτυρες· τοὶ ἄρχοντες Καλλίας, Ἧρυς, Πασίων, ἰδιῶται Ἵππων, Δάμων, Κλέων, Αἰακίδας Βαβύλου, Ἀρχίας.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος.* — 4 *φρονέων.* — 5 *ἐργασία[ς ἀ]π'.* — 6 *Β[α]βύλου*, aber *α* ist klar. — In Z. 1 steht ΑΠΟΛΛΩΙΝΙ — wie 1752, 1 u. oft — Z. 4 ΛΕΑΙΙΝΑΝ auf dem Steine. — Für *βεβαιού⟨τω⟩ τῶι* merken *W.-F.* S. 306 an, dass der Steinmetz das eine ΤΩ seiner Vorlage überging; aus ihrer Umschrift *βεβαιού[τω] τῶι* hat man also nicht auf eine Lücke zu schliessen. — Den Namen *Ἀλέξων* (Z. 3) fanden wir schon 1723, 22. — Z. 3 ist *τω* von *ἔστω* über °ΕΣΣΥ° nachgetragen. — In *ἐργασία[. . . .]π'*, wie ich Z. 5 notierte, scheinen 2 Zeichenplätze von vornherein unbenutzt geblieben zu sein; der Stein blätterte später weiter ab, so dass auch °*ς* und *ἀ*° verloren gingen.

Die Form der 2. Freilassung von Z. 4 ab erinnert an das Formular in 1919; zur Bestimmung *νοέων καὶ φ[ρ]ονέων καὶ ὑγιαίνων* „bei geistiger und körperlicher Gesundheit" vgl. GDI 1523, 4 . . *Δαυλιεῖς νοέοντες καὶ [φ]ρονέοντες ἀνέθηκαν* . .; zum Schluss dieses Formulars in Z. 5 vgl. 1555 b, 10.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Zwar fehlen die Priester, aber der Archont ist derselbe wie in 1749 und 1752.

1752 *W.-F.* 87. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρίστιον Ἀρχεδάμου Δελφ[(ί)]ς, συνεπαινέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτᾶς Ξένωνος, τῶι Ἀπόλλω⟨ι⟩νι τῶι Πυθί|ωι σῶμα γυναι-

κεῖον αι ὄνομα Εὐρώπα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Εὐρώπα τῶ[ι] θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ξένων Βούλωνος, Ἄσανδρος Διονυσίου. παραμεινάτω δὲ Εὐρώπα | παρὰ Ἀρίστιον ἄχρι κα ζώῃ Ἀρίστιον, ἐνδὸς [μ]ένουσα, ποέ[ου]σα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνενκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσῃ Εὐρώπα τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Ἀριστίου, καθὼς γέγραπτα[ι], δυνατὰ ἐοῦσα, ἐξέστω δὲ Ἀριστίωι κολάζειν, καθώς κα αὐτὰ θέλῃ, καὶ ἄλλωι ὑπὲρ | Ἀρίστιον ὅν κα Ἀρίστιον κε[λ]εύσῃ ἀζαμίοις ἐόντοις καὶ ἀνυποδίκοις π[ά]σας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα πάθῃ Ἀρίστιον, ἐλευθέρα ἔστω Εὐρώπα | κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιέουσα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ, κ[α]θὼ[ς] ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι Εὐρώπας τελευτασάσας Ἀριστίου, βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν ο[ὖ]σαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀ[νυ]πό[δικοι] πά[σ]ας δίκας καὶ ζαμίας. ‖ μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶτα[ι Κ]αλλίερος, Εὔδωρος, Ἐπ[ίν]ικος.

W.-F. Z. 1 Δελφός, jetzt sind sowohl das drittletzte wie das vorletzte Zeichen lädiert. — 2 τῶι θεῶι. — 4 ἐνδὸς μένουσα, ποέουσα. — 5 γέγραπται. — 6 κελεύσῃ, dann πάσας. — 7 καθώς. — 8 κατὰ τὸν νόμον weggelassen. — 9 οὖσαν, dann πάσας. — 10 ἰδιῶται Καλλίερος. — Wie in der vorhergehenden Nummer, so auch hier Ἀπόλλω⟨ι⟩νι (Z. 1). — In Z. 5 steht nach ἐξέστω ein δέ, nicht τὲ; allerdings ist δ ein wenig verletzt, aber über den Wert des Zeichens kann kein Zweifel bestehen. *W.-F.* änderten ([τ]ὲ), während sie doch in Nr. 1757, 9 δέ im Nachsatze anerkannten.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1753 *W.-F.* 88 C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς [Ἀ]π[ε]λλαίου, ἐπὶ τοῖ[σ]δε ἀπέδοτο Ἀριστόμ[α]χος Ἐτυμώνδα Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα | Θεύδωρος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν | Θεύδωρος, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν [κ]αὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ ‖ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἄρχων Καλλία. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Θευδώρου, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν | ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀριστόμαχος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἄρχων· εἰ δέ κα μὴ | παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων

κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνον|τες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυ||πόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· Δαμένης, Μνασίθεος, Ταραντῖν[ος], | Ἀστόξενος, Εὐκλείδας, Σωτύλος.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Ἀπελλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστόμαχος.* — 4 *καί.* — In Z. 8 steht auf dem Steine ΝΟΜΟΟΜ°, und über den beiden *ο* ist *ν* nachgetragen. — Z. 11 steht nach *Σωτύλος,* um 4 Zeichenplätze weiter rechts in kleineren Zeichen, ΛΑΚ, ohne Fortsetzung und wohl ohne jede Bedeutung. Vielleicht Spielerei wie 2077, 10.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Die Priester fehlen. Unter den Zeugen ist ein *Ταραντῖνος* mit genannt. Der Archont ist derselbe wie in Nr. 1725—1727.

1754 *W.-F.* 89. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐ[π]ὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Καλλικλῆς Τίμωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀριστὼ τὸ γένος Βαστάρναν, ἀργυρίου | μνᾶν τριῶν. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους· Τ[ί]μων Καλλι||κλέος. κατενεγκάτω δὲ Ἀριστὼ ἢ Πλειστὸς [ὑπ]ὲρ Ἀριστὼ ἐν τὸν ἔρανον τὸν Βακχίου ἐπὶ τὸ Καλλικλέος ὄνομα ἀρ|γυρίου τρία ἡμιμναῖα ἐν ἐτέοις τρίοις· ἄρχει ἁ καταβολ[ὰ] | ἐν τῶι Ἡρακλείωι μηνὶ τῶι ἐπὶ Ἀνδρονίκου. [π]αραμεινάτω | δὲ Ἀ[ρ]ιστὼ [π]αρὰ Καλλικλῆ ἀνεγκλ[ή]τως ποιοῦσα || τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν, ἄχρι [κα] κατενέγ|κῃ τὰ τρία ἡμιμναῖα· ἐπεὶ δέ κα κατενέγκῃ, ἐλευθέρα | ἔστω καὶ ἀνέφαπτος. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἀμύντας, | Ταραντῖνος, ἰδιῶται Κ[α]λλίμαχος Βαβύλου, Ἀστό|ξενος, Εὔδοκος, || Ξεν[ο]κράτης.

W.-F. Z. 1 *ἐπί.* — 4 *Τίμων.* — 8 *παραμεινάτω.* — 9 *Ἀριστώ.* — In welchem Verhältnisse *Πλειστός* zur *Ἀριστώ* stand (ob Sohn?), ist nicht zu erraten; offenbar ist er derjenige gewesen, der für die Hälfte des Lösegeldes bei der Vorschusskasse des *Βάκχιος* gut sagte.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1755 *W.-F.* 90. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Ἀντιόχου μηνὸς ἑνδεκάτου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Κλεοφάνεος μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Καλλὶς καὶ Πολύτας Λιλαι|εῖς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυναικεῖα δύο οἷς ὀνόματα Βερενίκα καὶ Αἰ|ολίς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καθὼς ἐπίστευσαν Βερενίκα καὶ Αἰολὶς τῶι θε||ῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθεραι

εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάν[τ]ων τὸμ πάντα βίον. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ξενοκράτης Καλλιτέλεος Λιλαιεύς, Κλεομήδης Κλεολάου | Τειθρώνιος. παραμεινάντων δὲ Βερενίκα καὶ Αἰολὶς παρὰ Καλλὶν ἄχρι κα ζώῃ Καλλὶς ποι|έουσαι τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν ἀνενκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσωντι Βερενίκα καὶ Αἰολὶς τῶν | ποτιτασσομένων ὑπὸ [Κ]αλλίδος καθὼς γέγραπται δυναταὶ οὖσαι, ἐξέστω Καλλίδι κολάζειν, || καθώς κα αὐτὰ θέλῃ, καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Καλλὶν ὅν κα Καλλὶς κελεύσῃ ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀ|νυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας· εἰ δέ τί κα πάθῃ Καλλίς, ἐλεύθεραι ἔστων Βερε|[νί]κα καὶ Αἰολὶς κυριεύουσαι αὐτοσαυτᾶν καὶ ποιέουσ[α]ι ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέχουσαι | οἷς κα θέλωντι, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν· εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι | Βερενίκας ἢ Αἰολίδος τελευτασάσας Καλλίδος, βέβαιον παρεχέτω ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν || κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλευθέρας οὔσας ἀ[ζά]μιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πᾶσας δίκας καὶ ζαμ[ία]ς. μάρ|τυρες· τοὶ ἄρχοντες τᾶς [πό]λεος τῶν Δελφῶν Ἀλκῖνος Ἀρχιάδα, Ἀρχέλας Δαμοσθένεος, | ἰδιῶται Καλλείδας Εὐκλείδ[α], Ἀντιφάνης Ἡρωΐδ[α] Δελφοί, Ξενοφῶν Ξένωνο[ς], Νίκαρχος Καλ λιτέλεος, Ἄρχων Καλλιμένεος, Νικόλαος Κλεοτέλεος, Ἀρίστων Ἀριστάρχου, Ἡρακλείδας Λι||λαιεῖς.

W.-F. Z. 5 *πάντων.* — 9 *ὑπὸ Καλλίδος.* — 12 *κυριε[ύ]ουσαι,* aber *υ* ist noch jetzt klar; dann *ποιέουσαι.* — 16 *ἀζάμιοι,* dann *ζαμίας.* — 18 *Εὐκλείδα, Ἡρωΐδα, Ξένωνος.* — Z. 7 steht ΚΑΙΟΛΙΣ auf dem Steine, und *αι* ist über *ιο* nachgetragen; möglicherweise ist dies Versehen aus der Dialektaussprache *Βερενίκα κ' Αἰολίς* zu erklären. — Zur Form *[πό]λεος* Z. 17 kann ich nur bemerken, dass ich mir keine Notiz gemacht habe, ob die dialektische Form aus dem Steine herausgelesen werden könne. — Die Freilasser scheinen ein Ehepaar gewesen zu sein. — Zu erwähnen habe ich noch, dass Z. 15 nach *συλέοντες* eine Bruchstelle folgt, darauf in grösseren Zeichen und in schräg abwärts gehender Linie: ΑΝΣΥΡΛΣΩ; ich halte dies für Spielerei und verweise auf ähnliche Fälle, wie 1753, 11; 2077, 10.

Zeit. Priesterschaft III: August/September 172.

1756 *W.-F.* 91. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Προάνδρου Φόλα μηνὸς Πανάμου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχον|τος Λαιάδα μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πατρὼ Ἐχεσθένεος Σκαρφὶς | τῶι Ἀπόλλωνι

τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Κράτ[ε]ια τὸ γένος ἐκ [.] Κε̣λαίθας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίσιευσε Κράτεια τῶι Ἀπόλλωνι ‖ τῶι Πυθίωι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ | πάντα βίον, ποιέουσα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Σωσίλαος Κλέωνος Σκαρφεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, τῶν ἀρχόντων Ἀμυνέας, ἰδιῶται Πολυκράτης, Ἀντίας Φαινέα Σκαρφεῖς, | Λαιάδας, Δαμοσθένης, Εὐκλείδ[α]ς Δελφοί.

W.-F. Z. 3 *Κρά[τει]α*. — 8 *τῶν ἀρχόντων Ἀμύντας*, vgl. aber 1789, 9. — 9 *Εὐκλείδας*. Die 9. Zeile ist zur Hälfte freigelassen, dann folgt unmittelbar darauf No. 1757. Nach *Δελφοί* steht ein Α; möglich, dass der Steinmetz mit *ἁ ὠνὰ παρὰ* ... (wie z. B. 1715, 8 und oft) fortfahren wollte, oder dass das Zeichen nur Spielerei ist, vgl. 1753, 11; 1755, 15; 2077, 10. — In Z. 3 geben *W.-F.*: *ἇι ὄνομα Κρά[τει]α τὸ γένος ἐκ Κελαίθας*, aber so glatt steht dies nicht auf dem Steine. Ich notierte: „°EK▨KE•, nach *ἐκ* sieht es wie Omikron aus". Man könnte an einen andern Städtenamen denken oder vermuten, dass der Steinmetz eine Dittographie sich zu schulden kommen liess (etwa *ἐκ⟨ε⟩ Κε°*) oder *ἐκκ* einschlug (vgl. *ἐκκ τῶν ἰδίων* Ditt. 143, 40), etwas Ueberzeugendes kann ich nicht meiner am Steine gemachten Notiz entlocken; von Städtenamen liesse sich am ehesten noch an das in Böotien bei Arne gelegene *Κελαίθρα* denken.

Zeit. Priesterschaft IV: August/September 170.

1757 *W.-F.* 92. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀνφίσσαι Θεαγένεος τοῦ Μ[ε]νάνδρου μηνὸς Ἀγρεστύωνος, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ[δ]οτο Νικοβούλα | Δαμοξένου Ἀμφισ(σί)ς, συνεπαινέοντος τοῦ ἀνδρὸς αὐτᾶς Καλλίππου, | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα ‖ Σωσίχα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, κα[θ]ὼς ἐπι[στευ]σε Σωσίχα τῶι θεῶι τὰν | ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀ[πὸ πάν]των τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες· | Ξενοκράτης Χαιρ[ε]δάμου, Ἀγήσανδρος Πύθω[νος Ἀμ]φισσεῖς. [παρ]αμεινάτω δὲ Σωσίχα παρὰ Νικοβούλαν | καὶ Κάλλιππον ἄχρι κα ζώωντι, ποιέουσα τὸ [ποτι]τασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δέ τί κα μὴ ποιῆ τῶν ποτι|τασσομένων ὑπὸ Νικοβούλας καὶ Καλ[λ]ίππου κα[θὼς] γέγραπται δυνατὰ ἐοῦσα, ἐξέστω δὲ Νικοβούλα ‖ καὶ Καλλίππω κολάζειν καθώς κα ⟨....⟩ αὐτοὶ θέλωντι καὶ ἄλλω ὑπὲρ Νικοβούλαν καὶ Κάλλιππον | ὅν κα κελεύσωντι ἀζαμίοις ὄντοις ⟨...⟩ πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ

τί⟨ς⟩ κα πάθων[(τ)]ι Νικοβούλα | ἢ Κάλλιππος, ἐλευθέρα ἔστω Σωσίχα κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ, καθὼς | ἐπίστευσε Σωσίχα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτητα[(ι)] ἐπὶ καταδουλισμῶι Σωσίχας τελευτα|σάντων Νικοβούλας καὶ Καλλίππου, βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν || κα[τ]ὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας ⟨δι⟩δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἀμύντας· | Εὔδωρος, Τελέσαρχος, Μνασίθεος, Ἀριστίων, Τίμων Δελφοί, Ἀσίδαμος, Εὐκλείδας, Καλλικράτης Ἀμφισσεῖς.

W.-F. Z. 1 *Μ[εν]άνδρου.* — 2 *ἀπέδοτο.* — Dass der Steinmetz nicht sehr sorgfältig war, zeigt sich an mehreren Stellen: auf der Zeilenwende 1/2 schlug er ΔΕΛΦΟΙΔΕ ein und trug Σ über ΙΔ nach; in Z. 3 liess er sein Versehen °ΦΙΣΣΣΥΝ° unberichtigt, und *W.-F.* lasen *Ἀμφισσίς, ὑπεναινέοντος* heraus; als der Steinmetz *αὐτᾶς* in Z. 3 einschlagen wollte, meisselte er nach *α* nochmals *α* ein, setzte aber auf die Stelle des zweiten ein *υ*, so dass man beide Zeichen über einander sieht. — *W.-F.* Z. 5 *καθώς.* — 6 *ἀ[πὸ πά]ντων.* — 7 *Χαιρεδάμου.* — 9 *Καλλίππου*, am Ende *Νικοβούλαι*, aber die Zeile schliesst mit *α*. — 10 *Καλλίππωι* — nach °*ιππω* ist ein Riss, in dem ich den Versuch Jota einzuschlagen nicht finden kann, vgl. auch den Dativ *ἄλλω* in derselben Zeile. — Wegen des *δέ* im Nachsatze (Z. 9) vgl. zu 1752, 5. — Nach *καθώς κα* (Z. 10) sind 5 Zeichen ausgeschlagen: erst ist ein Ν, zuletzt ein Α erkennbar. Der Steinmetz wollte, wie es scheint, die Namen wiederholen, setzte aber dann dafür das Pronomen ein. — In Z. 11 sind nach *ὄντοις* 3 Zeichen ausgeschlagen, entweder dittographisches ⟨*οις*⟩ oder ⟨*πασ*⟩. — Verwechselung der Formeln passierte dem Steinmetz, als er die neue hypothetische Periode in Z. 11 mit *εἰ δέ τί⟨ς⟩ κα* begann, dann aber Σ halb tilgte. *W.-F.* geben hier: *εἰ δέ τί κα πάθωντι ἢ Νικοβούλα.* Davon ist *ἤ* falsch; die Verbalform schliesst auf dem Steine mit °ΩΝΙΙ. — 12 ist *ου* über *κυριευσα* nachgetragen. — Die Endung in *ἅπτηται* (so *W.-F.*) heisst auf dem Steine °ΤΑΤ. — *W.-F.* Z. 15 *κατὰ τὸν νόμον.* — 16 ohne Angabe der Dittographie, die der Steinmetz übrigens selbst zu tilgen versuchte. — Mit *Ἀσίδαμος* Z. 17 vgl. *Ϝασίδαμος* GDI. 371 (thessal.). — Das letzte Wort der Inschrift schliesst gerade Z. 17 ab, darunter steht gleich No. 1758, und zwar mit grösseren Zeichen. – Zu *ἀζαμίοις* Z. 16 vgl. 1724, 4.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Diese Nummer steht unmittelbar hinter 1756.

1758 *W.-F.* 93. C. v. B.

Ἄρχοντος Αἰακίδα τοῦ Φιλαιτώλου μηνὸς Θεοξε|νίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Εὐκράτης Καλλίκωνος | τῶι Ἀπόλλωνι σῶμα

ἀνδρέον ὧι ὄνομα Ἀρτεμί|δωρος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα, καὶ τὰν τιμὰν || ἔχει, καθὼς διεπίστευσεν Ἀρτεμίδωρος τῶι θεῶι | τὰν ὠνάν, ὥστε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον | ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιῶν ὅ κα θέλῃ καὶ | ἀποτρέχων οὗ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον | τᾶς πόλιος· Ἀριστίων Ἄγωνος. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς || τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ἄθανβος καὶ οἱ ἄρχοντες Ξενέας, Εὐκράτης, Δαμοκράτης, ἰδιῶται | Ἀνδρόνικος, Κριτόλαος, Ἀλέξων, Χαρίξενος, Βού|λων, Καλλίερος, Ἀπολλόδωρος, Ταραντῖνος, Μνα|σίθεος, Ἀστόξενος, Δείνων, Βάκχιος.

Wie 1729, 5, steht Z. 3 ΑΝΔΡΕΟΝ; entweder verrät dies die dialektische Aussprache °*δρέjον*, °*δρέον*, oder es liegt Versehen vor (also *ἀνδρε(ῖ)ον*). S. zu 1729, 5. — Z. 8 geben *W.-F.* *οἷς κα θέλῃ*, was allerdings Formel ist. Indess der Stein hat *οὗ κα*, und da die spätere Prosa genug Belege aufweist, wo *οὗ* für *οἷ* steht, so habe ich auch hier nicht ändern wollen. Vgl. übrigens 1766, 7. — Von der Formel weicht auch *διεπίστευσεν* ab, worin das *ν ἐφ.* bemerkenswert; dieselbe Composition auch 1723, 5. — Zwischen den Nummern 1758 und 1759 ist eine Zeile freigelassen.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 172.

1759 *W.-F.* 94. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Κλεοφάνεος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ὀλυνπογένης Ἀριστομάχου καὶ Ἀριστό|μαχος Ὀλυνπογένεος Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυ|ναικεῖον ἇι ὄνομα Εὐπορία, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς ἐπίστευ|σε Εὐπορία τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧιτε αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον τὸν πάντα βίον, ποιοῦσαν ὅ κα θέλῃ. εἰ δέ τίς κα ἐφά|πτηται Εὐπορίας, κύριοι ἐόντω οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ περιτυγ|χάνοντες συλέοντες. ἐπεὶ δέ κα τελευτάσῃ Εὐπορία, τὰ κατα|λειφθέντα ὑπάρχοντα τὰ Εὐπορίας πάντα Ὀλυνπογένεος καὶ Ἀ||ριστομάχου ἐόντω· εἰ δέ τινι ζώουσα δόσιν ποέοιτο τῶν ἰδίων | Εὐπορία, ἀτελὴς ἁ ὠνὰ ἔστω. βεβαιωτήρ· Σωτύλος Σωστράτου. | μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθανβος, Ἀμύντας | καὶ οἱ ἄρχοντες Μελισσίων Εὐαγγέλου, Αἰακίδας Φιλαιτώλου, | Λαιάδας - - - Βαβύλου, ἰδιῶται Ἄνδρων Ζηνέα, Ξένων || Βούλωνος, Ἧρυς Πλείστωνος.

W.-F. Z. 3 *Δελφός*. — 9 *Ὀλυμπογένεος*. Der erste der beiden Freilasser — offenbar Vater und Sohn, weil die Namen von Grossvater und Enkel übereinstimmen — hat in Z. 2 und 3 nach *W.-F.* die Namensform

'Ολυνπογ°, in Z. 9 Ὀλυμπογ°. Ich habe im Texte auch an letzterer Stelle Ὀλυνπογ° eingesetzt. Der Stein hat Z. 9 ein Zeichen, das N und M zugleich ist. Welches von beiden ins andre umgeändert wurde, lässt sich nicht sagen. Mir scheint, als ob der Steinmetz habe consequent sein wollen, also μ in ν corrigierte; er schlug ja auch Ἄθανβος (Z. 12), Εὐανγέλου (Z. 13) ein. — 14 ist nach Λαιάδας unbenutzter Raum für 3 Zeichen anzumerken; fehlen kann ja nichts. Offenbar hielt der Steinmetz die Stelle für untauglich.

Zeit. Priesterschaft III: April/Mai 171.

1760 *W.-F.* 95. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος τοῦ Ξένωνος μηνὸς Ἡραίου, ἀπέδοτο Πολύων Τιμοκλέος σῶμα ἀν|δρεῖον ὧι ὄνομα Εὔτυχος, τιμᾶς ἀρ||γυρίου μνᾶν δυῶν. ἐλεύθερος δὲ ἔστω | Εὔτυχος καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων, | καθὼς αὐτὸς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ὥσστε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντων. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πό||λιος· Καλλικλῆς. εἰ δέ τις ἐνάπτοιτο Εὐτύχου ἐπὶ | καταδουλισμῶι, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέ|ων ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδι|κος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· Φίλων Ἀρι|στέα, Φίλαγρος Φίλωνος, Ἀριστόβουλος || Πάτρωνος, Καλλι|κλῆς Τίμωνος, Φιλιστίω[ν] Ἄν|δρωνος, Μένης. ἁ ὠνὰ παρὰ Μένητα.

W.-F. Z. 3 Πολύ[ω]ν. — 16 Φιλιστίων. — Die Genitivform δυῶν ist viel seltener als die unflektierte Form δύο, s. Index. — Z. 8 steht nicht bloss ὥςτε, wie *W.-F.* geben, sondern ΩΣΣΤΕ auf dem Steine. Das werden wir nicht mit ὥσ⟨σ⟩τε umschreiben dürfen, sondern vergleichen müssen mit ἕος τὸ Ἱερόν (epid. Bauinschrift Z. 6), εἴος τὴν GDI. 345, 35 (thess.), ἴος τε τὰν (kretisch, Oaxos I, 13) u. v. a. — Nach Z. 17 folgt eine unbehauene, ungeglättete Stelle.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1761 *W.-F.* 96 C. v. B.

[Ἄρχ]ο[ντο]ς Λαιάδα μηνὸς Ἐνδυσποιτρ(ο)πίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ[πέ]δοντο Κλέ|ων, Παρνάσσιος, Ἅρμιχον Κλευδάμου, συνεπαινεούσας Ξενοφανείας τᾶς | ματρὸς Κλευδάμου καὶ Τελεσοῦς τᾶς ματρὸς Κλέωνος καὶ Παρνασσίου | καὶ Ἁρμίχου, τοῖ Ἀπόλ(λ)ωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀγησώ, τιμᾶς || ἀργυρίου μνᾶν τεσ(σ)άρων, καθὼς ἐπίστευσε Ἀγησὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε | ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέ(ο)υσαν ὅ κα θέληι | καὶ ἀποτρέχουσαν οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ὀρέστας Εὐχαρίδα Δελφό[ς]. | μάρτυροι· τοὶ ἱαρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀρχέ|λας Πραόχου,

Φιλοκράτης, Μνασίθεος, ἰδιῶται Ἀριστίων, Ἀστόξενος, Ὀρέστας, ‖ Καλλίδας, Δάμων, Σωσέας, Ἄρχανδρος, Ἁρμόξενος Τιθορρεῖς. ἁ ὠνὰ παρὰ Καλλίερον.

Der Stein war hier nicht so glatt abgearbeitet, wie sonst; drum wandte der Steinmetz grössere (bis zu 0,015) Zeichen u. weitere Spatien an.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος, ἀπέδοντο.* — Nach *τρ* ist im Monatsnamen das *ο* weggelassen worden. — In Z. 4 steht *τοῖ Ἀπόλωνι* (s. Z. 8) *τῶι Πυθίωι.* Ziemlich oft ist im Apollonamen die Unterlassung der Gemination (s. Index) zu finden; man möchte deshalb fast auf Absicht schliessen und glauben, dass der Steinmetz das Muster der alten Steine, deren doch Delphi sicher viele hatte, nachahmte (vgl. unter 1763 die Bemerkung zu Z. 5). Aus *W.-F.*'s Wiedergabe *Ποιτρ[ο]πίου, Ἀπόλ[λ]ωνι* kann man den Thatbestand nicht ersehen; nur für das letztere Wort giebt ihre S. 307 eine Notiz. — *W.-F.* 4 *τεσσάρων* — Stein ΤΕΣΑ° —. — 6 *ποιεῦσαν*, vgl. aber *συνεπαινεούσας* Z. 2; 1764, 4 dasselbe Versehen. — 7 *Δελφός.* — 10 *Καλλιέρωι.* — Z. 6 und 7 stehen die Conjunktivformen mit und ohne Jota. — Das *π* von *Ἀπόλλωνος* in Z. 8 ist unvollendet gelassen. — *W.-F.* schreiben *Ἄρμιχον*; ich stelle den Namen zu *Ἅρμων, Ἁρμόξενος* (Z. 10) und vergleiche den att. Frauennamen *Ἁρμάτιον.*

Zeit. Priesterschaft IV: April/Mai 169.

1762 *W.-F.* 97. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρχέλαος Θηβαγόρα Δελφὸς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι παιδάριον οἷ ὄνομα Τίμων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Τί|μων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε α[ὐ]τὸν ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸν⟨τον⟩ πάντα βίον, ποιῶν ὅ κα | θέλη. ἐξέστω δὲ τῶι παρατυνχάνοντι καὶ θέλοντι συλέοντι Τίμωνα κατὰ τὰν ἀναγραφὰν καὶ ὠνὰν τὰν | ἐν τῶι ἱερῶι ἀναγεγραμμέναν. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἐχέφυλος Ἁγίωνος Δελφός. | μάρτυροι· τοὶ ἱαρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀμυνέας Χαριξέν|ου, Ἀνδρόνικος Φριχίδα, Ξένων Βούλωνος, ἰδιῶται Χαρίξενος Ἀλέξωνος, Καλλίας Ἐνμε[(ν)]ίδ|α, Ὀρ[έ]στας Εὐχαρίδα, Εὐφρόνιος Ζωΐλου, Κλεύδαμος Πολυκλείτου.

Bei *τοῖσδε* (Z. 1) versah sich der Steinmetz insofern, als er *σ* wegliess; er trug es aber über der Zeile nach. — *W.-F.* Z. 3 *αὐτόν.* — Auf S. 307 merken sie die Dittographie dieser Zeile an. — 7 Stein °ΜΕΛΙΔ°, *W.-F.* *Ἐνμενίδα, Ὀρέστας.* — Ueber *Ἐνμ°* st. *Ἐμμ.* s. die Bemerkung zu 1763, 5.

Zeit. Priesterschaft IV: Februar/März 168.

1763 *W.-F.* 98. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλεύδαμου τοῦ Μαντία μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ξενὼ Ἀριστωνύμου Τιθορρὶς τοῖ Ἀπό|λλωνι τῶ Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Πλείστιον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν [ἕ]ξ, καθὼς ἐπίστευσε Πλείστιο|ν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιοῦσαν ὅ κα θέλη καὶ | ἀποτρέχουσαν οἷς κα θέλη. ἐξέστω - θέλοντι συλέοντι Πλίστιον κατὰ τὰν ἀναγραφὰν καὶ ὠνὰν τὰν ἐν τῶι ἱερῶι ‖ ἀναγεγρανμέναν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Φαῖνις Εὐχαρίδα Δελφός. μάρτυροι· τοὶ ἱαρεῖ(ς) τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀμυνέας Χαριξένου, Ἀνδρ(ό)νικος Φρικίδα, Ξένων Βούλωνος, ἰδιῶται Χαρίξε|νος, Καλλίας Ἐνμενίδα, Ὀρέστας, Μενέστρατος Εὐχαρίδα Δελφοί.

Der Steinmetz schlug wirklich Z. 1 *τοῖ,* 2 *τῶ* und 3 *τῶι* ein. — Der Wechsel von *Πλείστιον* und *Πλίστιον* erinnert an den von *Εἶρις* und *Ἶρις* 1773, 3, 7; *Λείριον* und *Λίριον* 1779, 2, 3. — Z. 4 ist nach *ἐξέστω* ein Zeichenraum ausgeglättet. Vermutlich hatte der Steinmetz ΔΘΕ° statt ΔΕΘΕ eingeschlagen; statt Ε nachzutragen liess er lieber Asyndeton zu und tilgte Δ, vgl. 1762, 4. Mit diesem Versehen wird man sich das Fehlen des Artikels vor *θέλοντι* erklären müssen. — Das Weglassen von Zeichen passierte dem Steinmetz noch zweimal, Z. 5 *ἱαρεῖ τοῦ*, Z. 6 *Ἀνδρνικος,* ohne dass er *ς* und *ο* nachgetragen hätte; *W.-F.* dafür *ἱαρεῖ[ς]*, *Ἀνδρ[ό]νικος*. — Zu Z. 5 *ἀναγεγρανμέναν*. Während 1762, 5 die assimilierte Form *ἀναγεγραμμέναν* steht, hat 1763, 5 und 1764, 10 *ἀναγεγρανμέναν* (was *W.-F.* beide Male nicht angaben). Das ist neben *Ἐνμενίδα* 1763, 7 (1762, 7 und *Ἄθανβος* 1765, 9; 1766, 16) consequent und wohl als bewusste Archaisierung der Schrift anzusehen wie die Schreibung *Ἀπόλωνι* (s. 1761, 4). — Die Vatersnamen zu den Zeugen *Χαρίξενος* und *Ὀρέστας* ergeben sich aus 1762, 7/8 und 1764, 6.

Zeit. Priesterschaft IV: Februar/März 168.

1764 *W.-F.* 99. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία μηνὸς⟨ος⟩ Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Τιμοκλῆς Ἀρχιλό[χου] | τοῖ Ἀπόλ(λ)ωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς | ἐπίστευσε Σωσὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλ(ε)υθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πά|ντα χρόνον, ποιέ(ο)υσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσαν οἷς κα θέλη. παραμεινάτω δὲ Σωσὼ παρὰ Τιμοκλῆ ‖ ἀνένκλητος, ποιοῦσα ⟨ὅ κα θέλη⟩ τὸ δυνατὸν ἔτη δέκα. βεβαιωτὴρ κατὰ

τοὺς νόμους τᾶς | πόλιος· Ὀρέστας Εὐχαρίδα Δελφός. μάρτυροι· τοὶ ἱαρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύ|ντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀμυνέας Χαριξένου, Ἀνδρόνικος Φρικίδα, Ξένων Βούλωνος, ἰδιῶ|ται Ἄσμων Λαχάρεος, Καλλίερος Μέντορος, Ὀρέσ(τας) Εὐχαρίδα Δελφοί. τὸ ἀντίγραφον φυλάσ[σ]|ει Καλλίερος. κύριοι δὲ ἐόντω οἱ παρατυνχάνοντες συλέοντες Σωσὼ κατὰ τὰν ‖ ἀν⟨αν⟩αγρ(α)φὰν καὶ ὠνὰν τὰν ἐν τῶι ἱαρῶι αναγεγρανμέναν.

W.-F. Z. 1 ohne Notiz über die Dittographie. — 2 *Ἀπόλ[λ]ωνι* — s. zu 1761, 4. — 3 *ἐλ[ε]υθέρα* — Stein ΕΛΥΘ°. — 4 *ποιέουσαν* — St. °ΟΙΕΥΣ° —, dasselbe Versehen 1761, 6, übrigens acc., als ob *ἐλευθέραν* vorausginge. — 5 *ποιοῦσα ὅ κα θέλη τὸ δυνατόν,* das Relativsätzchen ist offenbar unpassend aus Z. 4 wiederholt. — 8 *Ὀρέσ[τας]*, die letzten 3 Zeichen sind vom Steinmetz weggelassen und nicht nachgetragen worden. — 9 *τὰ|ν ἀναγραφάν,* aber das *ν* des Artikels steht noch Z. 9 (also falsch bei *W.-F.* die Notiz S. 307), Z. 10 beginnt mit ΑΝΑΝΑΓΡΦΑΝ; am Ende *W.-F. ἀναγεγραμμέναν,* s. dazu 1763, 5. — Der Name *Ἄσμων* Z. 8 gehört zu *ἄσμενος. Ἄσ-μ-ων : ἄσ-μενο-ς = Δινδυ-μ-ίς : Δινδυ-μένη.*

Zeit. Priesterschaft IV: Juni/Juli 168.

1765 *W.-F.* 100. C. v. B.

[Ἄρχο]ντος ἐν Δελφ(ο)ῖς Πύρρου μηνὸς Ἐνδυσποι[τροπίου, ἐν δὲ] Καλλιπόλει ἄρχοντος Ἀγήτα μη|ν[ὸς Δ]ιονυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Π[. . . .αλος Δαμ]ένεος Καλλιπολίτας σῶμα ἀνδρε[ῖ]ον | ᾧ[ι ὄν]ομα Νικαρχίδας τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τ[ιμᾶς ἀργυρίο]υ μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει | πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Νικαρχίδας τ[ῶι θεῶ]ι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτ[ο]ς ‖ ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποέων ὅ κα θ[έλη]ι] καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη[ι]. βεβαιωτ(ὴ)ρ κατὰ τὸν νόμον· | Ἄρχων Καλλία. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχ[άνο]ντες κύριοι ὄντω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα | ἐπὶ τὸν θεὸν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδ[ικοι π]άσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρ|τυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταρα[ντῖνο]ς, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες τᾶς | πόλιος Ἄθανβος Ἁβρομάχου, Ἄσαν[δρ]ος Σωπόλιος, Ἡράκων· Ἐμμενίδας Καλ‖λία, Μένης, Μικκίλος, Δάμων Ἀρίστωνος, Ἀριστόμαχος Ἐτυμώνδα.

Diese Inschrift hatte schon gelitten, als *W.-F.* sie abschrieben; es fehlte bedeutend mehr, als ich sie sah. Wie sonst, steht in Klammern, was ich nicht vorfand. *W.-F.* Z. 1 *ἄρχοντος ἐν Δελφ[ο]ῖς Πύρρου μηνὸς ἐνδὺς Ποιτροπίου, ἐν δὲ Κ.* Die Ortsbestimmung ist über der Zeile fehlerhaft nachgetragen: Stein °ΦΙΣ. — *W.-F.* Z. 2 *μη|νὸς Διονυσίου,* am Ende *ἀνδρεῖον.*

Für den Namen des Freilassers notierte ich: Π[R. f. 11 Z.]ενεος, also ist bei *W.-F.* die Wiedergabe *Π[. .]αλος Δαμένεος* ungenau gewesen; ob *Π[ερί]αλος*, worin freilich ein Zeichen zu wenig, oder Zusammensetzung mit °*καλος*, °*βαλος*? — *W.-F.* Z. 3 *ὧι ὄνομα*, dann *τιμᾶς ἀργυρίου*. Dass über ΤΩΙ ΑΠΥΘΙΩΙ das vergessene ΠΟΛΛΩΝΙΤΩΙ nachgetragen ist, merken sie S. 307 an. — *W.-F.* Z. 4 *τῶι θεῶι*, am Ende *ἀνέφαπτος*. — 5 *βεβαιωτ[ή]ρ* — St. °ΤΕ°. — 6 *παρατυγχάνοντες*. — 7 *ἀνυπόδικοι πάσας*. — 8 *Ταραντῖνος*. — 9 *Ἄθαμβος* (s. zu 1763, 5); ebenda *Ἄσανδρος*. Das 2. Zeichen von *Ἐμμενίδας* ist verletzt; ob der Steinmetz *Ἐνμενίδας* (vgl. 1762, 7; 1763, 7) beabsichtigte? Uebrigens beginnt mit diesem Namen die Liste der *ἰδιῶται*; denn *Ἡράκων* ist der 3. Archont (vgl. 1768, 9).

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1765 A Fehlt bei *W.-F.*

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Ἀπελλ[α]ίου ἀπέδοντο Διονύσιος καὶ | Πολίτας Ἀσάνδρου, συνευδοκεούσας τᾶς ματρὸς αὐτῶν Σωτί|μας, σῶμα [ἀ]νδρεῖον ὧι ὄνομα Δάμων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσά|ρων.

Die Inschrift blieb Fragment. Die Urkunde bricht ab, 9 Zeilen sind noch vorgezogen, aber unausgefüllt geblieben.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1766 *W.-F.* 101. C. v. B.

Ἄρχοντος Σωσινίκου μηνὸς Θεοξενίου, ἐπὶ το(ῖ)σδε ἀπέ|δοτο Κλεόδικος Δωροθέου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶ|μα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἀλέξανδρος, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν τριῶν στατήρων δέκα, καθὼς ἐπίστευσε Ἀλέ||ξανδρος τῶ[ι θε]ῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶ|ναι καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποι|οῦντα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχοντα οὗ ἂν θέλη. βεβαιω|τὴρ κατὰ τὸν νόμον· Εὐκράτης Καλλίκωνος Δελφός. | εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο Ἀλέξανδρον, βέβαιον πα||ρεχέτω ὅ τε ἀποδόμενος Κλεόδικος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ | Εὐκράτης. εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω | κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνον|τες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον | ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δί||κας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω|νος Ἄθανβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀλκεῖνος, | Δρομοκλείδας, Ἀνδρομένης, ἰδιῶται Εὔαρ|χος, Νίκων, Κριτόλαος, Ἀπολλόδωρος, Μενεκράτης.

W.-F. Z. 1 *τοῖσδε*. — 5 *τῶι θεῶι*. — 16 *Ἄθαμβος* (vgl. zu 1763, 5). — 17 *Εὔαρ||[χ]ος*, aber *χ* ist sichtbar. — Bemerkenswert der Einfluss des atti-

schen Dialekts in Z. 5 u. 7. — Wegen *οὗ* Z. 7 s. zu 1758, 8 u. Index. — Das 2. Zeichen in *Ἀνδρομένης* Z. 17 ist unvollendet gelassen.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 173.

1767 *W.-F.* 102. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Βου[κα]τίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Μελισσὶς Δαμοφίλο[υ Δε]λφὶς τῶι Ἀπόλ|λωνι τῶι Πυθίωι σώματα δύο γυνα[ικε]ῖα [α]ἷς ὀνό|ματα Ἀφροδισία, Μνασώ, τιμᾶς ἀργυρίο[υ] μνᾶν ‖ ἑπτά, καθὼς ἐπίστευσαν Ἀφροδισία καὶ Μνασὼ τῶ[ι] | θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθεραι εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτοι ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτὴρ κατὰ | τὸν νόμον· Ἀριστοκράτης Λυκίσκου Δελφός. παρα|μεινάντων δὲ Ἀφροδισία καὶ Μνασὼ παρὰ Μελισσίδα ‖ ἄχρι κα ζώη Μελισσίς, ἔνδω μένουσα[ι], ποιέουσαι τὸ | ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνενκλήτως. εἰ δέ | τί κα μὴ ποιήσωντι τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Μελισ|σίδος, καθὼς γέγραπται, δυναταὶ ἐοῦσαι, ἐξέστω | Μελισσίδι κολάζειν καθώς κα αὐτὰ θέλη καὶ ἄλ‖λωι ὑπὲρ Μελισσίδα ὅν κα Μ[ε]λισσὶς κελεύση ἀζαμί|οις ὄντοις καὶ ἀνυποδ[ί]κοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | εἰ δέ τί κα πάθηι Μελισσίς, ἐλεύθεραι ἔστων Ἀφροδισί|α καὶ Μνασὼ κυριεύουσαι αὐτοσαυτᾶν καὶ ποιέου|σαι ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέχουσαι οἷς κα θέ[λ]ωντι, ‖ καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς | κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι Ἀφροδισί[ας] | ἢ Μνασοῦς τε[λ]ευτασάσας Μελισσίδος, βέ|βαιον παρεχέτω ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι τὰ[ν] ὠν[ὰν] | κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχ[ά]νον‖τες κύριο[ι ἐ]όντω[ν σ]υλέοντες ὡς ἐλευθέρας | οὔσας ἀζ[ά]μιοι ἐόντες [κ]αὶ ἀν[υπ]όδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυ[ρ]ες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες | Ἀρχίας, Ἀριστοκράτης, Δαμοφ[άν]ης, ἰδιῶται Ἀλέξων, ‖ Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος, Ξένων, Εὐκλείδας.

W.-F. Z. 1 *Βουκατίου.* — 2 *Δαμοφίλου Δελφίς.* — 3 *γυναικεῖα αἷς.* — 4 *ἀργυρίου.* — 10 *μένουσαι.* — 14 *θέληι*, aber nach *θέλη* ist Lücke, in der Iota nicht gestanden zu haben braucht, also *θέλη* oder *θέλη[ι]* möglich. — 15 *Μελισσίς.* — 16 *ἀνυποδίκοις.* — 19 am Ende *θέλωντι.* — 21 *Ἀφροδισίας.* — 22 *τελευτασάσας.* — 23 *τὰν ὠνάν.* — 24 *παρατυγχάνον|τες κύριοι [ἐ]όντων συλέοντες.* — 25 [*ἐ*]|*οὔσας*, aber nach *ἐλευθέρας* ist kein Platz für die Ergänzung von *ἐ-*, also Z. 26 *οὔσας.* — 26 *ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι.* — 27 *μάρτυρες.* — 29 *Δαμοφάνης.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1768 *W.-F.* 103. C. v. B.

Ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοτο Ἀστόξενος Διονυσίου τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀρσινόα, τι μᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε ‖ Ἀρσινόα τῶι θ[ε]ῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέ|ρα εἶμε[ν κ]αὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάν|τα χρόνον, ποέουσα ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον· Μαντίας Δαμοχάρεος. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Τα|ραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων Ἡράκων, Ἄσανδρος, ‖ ἰδιῶται Μένης Ξένωνος, Στράτων, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 5 *θεῶι.* — 6 *εἶμεν καί.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1769 *W.-F.* 104. C. v. B.

Ἄρχοντος Αἰακίδα μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ [το]ῖσδε ἀπέδοτο Κλέων Ξενοφίλου Δελφὸς τῶι Ἀπόλ|λωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Φαινίκα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ | τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς [9 Z. ausgeschlagen] *ἐπί-στευσε Φαινίκα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέ|ρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέουσα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα ‖ θέλῃ. βεβ[α]ιωτὴρ⟨ες⟩ κατὰ τὸν νόμον·* ΚΛ [freier R. für 16 Zeichen] *Μνάσων Ξένωνος Δελφός. εἰ δέ τίς κα ἅπτη|⟨...⟩ται Φαινίκας, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Κλέων καὶ ὁ βεβαιωτὴρ |* [10 Z. getilgt] *Μνάσων. εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ | παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι | [π]άσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, ἰδιῶται Δαμοσθένης Ἀρ|χελάου, Καλλίερος, Χαιρεφάνης, Ἄθαμβος Ἀβρομάχου, Εὐκλείδας Καλλείδα.*

W.-F. Z. 1 *ἐπὶ τοῖσδε.* — Nach *καθώς* in Z. 3 sind 9 Zeichen ausgeschlagen. Das sind gerade soviel, als das nächste Wort hat, also war es wohl dittographisches *ἐπίστευσε.* — *W.-F.* Z. 5 *βεβαιωτῆρες,* nach *νόμον*: ΚΛ mit der Bemerkung: on voit ΚΛ, qui est le commencement d'un nom propre. Le reste du nom n'a pas été gravé. Plus bas, à la ligne 7, le nom du premier *βεβαιωτήρ* est également omis, si bien même que le graveur, se trompant de lignes, a écrit dans cet espace vide les premières lettres du mot *παρατυγχάνοντες* qu'il a effacées ensuite pour reporter ce mot tout entier à la ligne suivante. Sicher ist *K*, von *λ* kann man nur

die linke Hasta sehen. Darauf sind 16 Zeichenplätze freigelassen, und nichts ist ausgefallen, nichts ist ausgeschlagen. Damit hängt in Z. 6 zusammen die Lesung: *καὶ ὁ* (so!) *βεβαιωτήρ*. Das nimmt Bezug auf den einen Bürgen, der in Z. 5 nur angesetzt wurde, trotzdem dass zu Anfang dieser Zeile *βεβαιωτῆρες* steht, was eben Irrtum des Steinmetzen war und unverbessert blieb. Dass °*ρες* zu Anfang von Z. 7 (*W.-F.* *καὶ οἱ* (so!) *βεβαιωτῆ|ρες*) gestanden hätte, ist falsch. Im Anfange von Z. 7 ist vielmehr ΠΑΡΑΤΥΓΧΑΙ getilgt, also 9 Zeichen, und beim Einschlagen von Ν merkte der Steinmetz sein Versehen, weshalb er es unvollendet liess. Das Wort gehört ja erst in die folgende Zeile. Auch zu Anfang von Z. 6 versah sich der Steinmetz, so dass er 3 Zeichen tilgen musste: entweder *ἅπτη⟨πτη⟩ται* oder *ἅπτη|⟨ται⟩ται*; davon merken *W.-F.* nichts an. — Z. 9 sahen sie *πάσας* noch voll. — Z. 10 ist nach *Καλλείδα* noch für 15 Zeichen Platz, darauf folgt die No. 1770.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 172.

1770 *W.-F.* 105. C. v. B.

Σ(τ)ραταγέοντος τῶν Φωκέων Ἀντιόχου Φανατέος μηνὸς δευτέρου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Αἰακίδα μηνὸς Δαιδα[φ]ορίου, | ἀπέδοτο Ἐπικρατίδας Ἐπικράτεος Τιθορρεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶ[ι] Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ζωΐλα, τιμᾶς ἀργυρίου Μ̄, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Ζωΐλα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ|⟨πο⟩πάντων, ποέουσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βεβαιωτήρ· Ἀρχέλας Θηβαγόρα, κατὰ τὰν συμβολὰν καὶ τοὺς νό||μους. εἰ δέ τις ἅγοι Ζωΐλαν ἢ καταδουλίζοιτο, βέβαιον παρεχόντω ὅ τε ἀποδόμενος Ἐπικρατίδας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι. | καὶ ὁμοίως κύριος ἔστω ὁ παρατυγχάνων συλέων Ζωΐλαν ἐπὶ τὸν θεὸν ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζα|μίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας, ἰδιῶται Κλεύδαμος Κλέωνος, Δρομοκλείδας, Ἀλκῖν[ο]ς, Ἀν|δρομένης, Καλλίερος, Ἀντιχάρης, Διοσκουρίδας Ἀμβρ(ύ)σσιος.

W.-F. Z. 1 *Δαιδαφορίου*. — 2 *τῶι Πυθίωι*, am Ende *μ[νᾶς]* und auf S. 307 die Angabe der Abkürzung, vgl. 1818, 2. — 3/4 *ἀπὸ | πάντων*, dazu auf S. 307 die Bemerkung über die Dittographie. — Z. 4 steht °ΠΟΕΟΥΣΟΚΑ°, und das ausgelassene *α* ist über der Zeile nachgetragen. — *W.-F.* Z. 7 *Ἀλκῖνος*. — 8 *Ἀμβρ[ύ]σσιος*, Stein °ΡΣΣΙΟΣ, und es ist möglich, dass der Steinmetz *υ* nachtrug. — Die Hälfte von Z. 8 blieb frei; die nächste Zeile bildet den Anfang von No. 1771.

Zeit. Priesterschaft III: November/December 173.

1771 *W.-F.* 106. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοτο Ἀρχέδαμος Εὐνίκου Φυσκεὺς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἐπ' ἐλευθερίαι ἆι ὄ[νομ]α Σωσικράτεια τὸ γένος Θεσσαλάν, [τι]μᾶς ἀργυρίου | μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Σωσικράτεια τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα ε[ἶμ]εν καὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντων. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀλκῖνος Ἀρχιάδα Δελφός. μάρτυ[ρε]ς· ὁ ἱερεὺς || καὶ τῶν ἀρχόντων Δεξώνδας⟨δας⟩ Δάμωνος, ἰδιῶται Καλλίας Ἐμμενίδα, Σωτύλος | Σωστράτου, Μαντίας Δαμοχάρεος.

W.-F. Z. 2 *ὄν[ο]μα*, dann *τιμᾶς*. — 3 *εἶμεν*. — 4 *μάρτυρες*. — 5 *Δεξώνδας*, aber auf S. 307 die Bemerkung über die Dittographie. — Z. 6 ist zur Hälfte freigelassen. Es ist noch eine Zeile vorgerissen; sie blieb aber unbenutzt. Dann folgt der Rand des Polygons.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Aus demselben Semester sind die Nummern 1779, 1780, 1788.

1772 *W.-F.* 107. C. v. B.

Ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Δαι[δα]φορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρ[χ]έ[λαος] | Θηβαγόρα Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι [τῶι Πυθ]ίωι | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Νέων, τιμᾶς [ἀργ]υρίου || μνᾶν ἕξ, καὶ σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Σ[ω]σώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευ|σαν αὐτοὶ Νέων καὶ Σωσὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι|τε ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων | τὸν πάντα βίον, ποιοῦντας ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέ||χοντας οἷς κα θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Κλέανδρος Τείσωνος Δελφός. εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο | Νέωνα ἢ Σωσώ, βέβαιον παρεχόντων ὅ τε ἀποδόμενος Ἀρχέ|λαος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Κλέανδρος Τείσωνος· εἰ δέ κα μὴ παρέ|⟨ει δέ κα μὴ παρέ⟩χωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὸν νόμον. || ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλευθέρους ὄντας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. κατενεν|κάντω δὲ τὸν ἔρανον τὸν Ἀρχέλαος συνᾶξε ὁ Πραόχου τὸν τριακονταμναῖον, | καὶ βέβαιοι ἔστωσαν αἱ ὠναὶ τῶι θεῶι. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, | Ταραντῖνος καὶ τοὶ ἄρχοντες Βάχχιος, Ἀριστίων, ἰδιῶται Μελισσίων, Εὐάγγελος, || Κράτων, Δίων, Πολύκλειτος, Καλλίερος.

W.-F. Z. 1 *Ἀρχέλαος*. — 3 *τῶι [Πυθ]ίωι*. — 4 *|χωντι*, dazu auf S. 307 die Bemerkung über die Dittographie, sowie über KATON, was sie *κα[τὰ]*

τὸν umschreiben (s. Index). — Z. 20 ist zur Hälfte freigelassen. Es folgt unmittelbar No. 1773.

Zeit. Priesterschaft IV: November/December 170.

1773 *W.-F.* 108. C. v. B.

Ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἀριστόμα|χος καὶ Εὐκλῆς Ἐτυμώνδα Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνο|μα Θέων καὶ γυναικεῖα αἷς ὀνόματα Εἶρις καὶ Θευδώρα, ἀργυρίου μνᾶν δεκαοκτώ, κα|θὼς ἐπίστευσε Θέων καὶ Εἶρις καὶ Θευδώρα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύ||θεροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέοντες ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέχοντες οἷς κα θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Κλέων Δίωνος. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Θέωνος ἢ Ἴριος ἢ Θευδώρας, βέβαιον | παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι Ἀριστόμαχος καὶ Εὐκλῆς | καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Κλέων Δίωνος· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων || κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέρους ἐόντας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Ἧρυς Πεισιθέου, Πράξων Πλεισίωνος, Δαμοσθένης Ἀρχέλα.

Nach *τοῖσδε* in Z. 1 sind 6 Zeichen ausgeschlagen, offenbar die Dittographie ⟨*τοῖσδε*⟩. — Die Schreibung des EN. *Εἶρις* (Z. 3, 4) wechselt mit *Ἶρις* (Z. 7 *Ἴριος*), vgl. dazu 1763 Anm. — Von Z. 13 blieb etwa ein Viertel unbenutzt. Die nächste Zeile hat den Anfang von 1774.

Zeit. Priesterschaft IV: December/Januar 170/169.

1774 *W.-F.* 109 *Ditt.* 454. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Ἀχαιῶν Ἄρχωνος Αἰγιράτα μηνὸς ἑβδόμου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πρατίας | Τελεσία Αἰγιεὺς Σωτίωνα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἐν|νέα, καθὼς ἐπ[ί]στευσε Σωτίων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι αὐτὸν ἐλεύθερον εἶ||μεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέοντα ὅ κα θέλῃ, μὴ ἐπιβαίνον|τα ἐπ᾽ Ἀχαΐαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἄσανδρος Διονυσίου Δελφός. | μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος | καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀρχέλαος, Μνασίθεος καὶ ἰδιῶται | Ἀστόξενος Διονυσίου, Πραξίας, Ἀρχέλαος, Ξένων, || Εὐκράτης.

W.-F. Z. 4 *ἐπίστευσε*. — Wird sonst der Freizügigkeit dadurch zu

steuern gesucht, dass man den Freigelassenen am Wohnorte des Freilassers zu wohnen zwingt (z. B. in Delphi nach 1830, 23; 2085, 4; in Lilaia nach 1718, 10), so wird er hier nach Z. 5 des Landes des Freilassers verwiesen: das ist singulär.

Zeit. Priesterschaft IV: April/Mai 169.

1775 *W.-F.* 110. C. v. B.

Ἄρχ[οντος Θευξένου] | μηνὸς [Ἐνδυσποιτροπί]|ου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ[δοτο] Κλευ[νίκα] | Ἀρχελάου Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶ[ι Πυ]||θίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Πραξι[νικίς], | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίσ[τευ]|σε Πραξινικὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλε[υ]|θέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάν[τα] | βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἄρχων Νικο||βούλου, Εὐκλείδας Δελφοί. παραμεινάτω δὲ Πραξι|νικὶς παρὰ⟨ρα⟩ Κλευνίκαν, ἄχρι κα ζώη Κλευνίκα, ἔν|δω μένουσα, ποιέουσα τὸ ποτιτασ(σ)όμενον πᾶν τὸ | δυνατὸν ἀνενκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσῃ τῶ|ν ποτιτασ(σ)ομένων ὑπὸ Κλευνίκας καθὼς γέγρα||πται [δ]υνατὰ ἐοῦσα, ἐξέστω Κλευνίκα κολάζειν | καθώς κα αὐτὰ θέληι καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Κλευνί|καν ὅν κα Κλευνίκα κελεύσηι ἀζαμίοις | ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζα|μίας· εἰ δέ τί κα πάθηι Κλευνίκα, ἐλευθέρα ἔστω || Πραξινικὶς κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιέου|σα ὅ κα θέληι. στεφανωέτω δὲ τὸ μνᾶ(μα) τὸ Κλευ|νίκας κατ᾽ ἐνιαυτὸν ταῖς ὡρίοις, καθὼς ἐπίστευσε | τῶι θεῶι τὸν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδου|λισμῶι Πραξινικίδος τελευτασάσας Κλευνίκας, || βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν | ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχά|νοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν | οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας | καὶ ζαμίας. ποιησάτω δὲ καὶ τὰς ἀλλαθεάδας καὶ || τὰ λοιπὰ τὰ νομιζόμενα πάντα. μάρτυρες· τοὶ | ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, | ἰδιῶται Εὐκλείδας, Τιμόκριτος, Νικόμαχος.

Die Enden der Z. 1—8 haben gelitten. Die eingeklammerten Zeichen sah ich nicht mehr. *W.-F.* Z. 1 *ἄρχοντος Θευξένου.* — 2 *μηνὸς ἐνδὺς Ποιτροπί|ου.* — 3 *ἀπέδοτο Κλευνίκα.* — 4 *τῶι Πυ|θίωι.* — 5 *Πραξινικίς.* — 6 *ἐπίστευ|σε.* — 7 *ἐλευ|θέρα.* — 8 *τὸν πάντα | χρόνον.* — Am Ende von Z. 9 ist nach *Νικο°* noch eine von l. nach r. gelehnte Schräghasta zu sehen, die nicht der Anfang zum folgenden *β* sein kann, also wohl nur Spielerei ist (vgl. 2077, 10). — *W.-F.* Z. 11 *παρὰ,* ohne Angabe der Dittographie. — 12 *ποτιτασσόμενον,* aber der Stein hat nur °*τασο*° (vgl. 1776, 19), ebenso Z. 14 *ποτιτασσομένων,* Stein °*τασομ*°. — 15 *δυνατά.* — 20 *κυριέουσα* im Texte,

S. 307 die Bemerkung: lisez κυριε[ύ]ουσα, aber der Stein hat dies ja. — 21 μνᾶ[μα], Stein nur MNA. — Auf Z. 32 folgt noch ein kleines abgearbeitetes Stück; bis zum Boden mass ich nur noch Raum von H 0, 30. — Zu Z. 21. Derselbe Blumenschmuck wird in den Parallelstellen 1801, 5 u. 2085, 5 verlangt. Bei ταῖς ὡρίοις haben wir ἁμέραις zu supplieren. Vergleiche ausserdem die Wendung aus Stiris: τὰ ὥ ρ ι α αὐτοῦ καθὼς ἔθος ἐστὶν αὐ[τοῖς π ο ι η σ]ά τ ω σ α ν (GDI. 1546, 6; 1545, 8, 9). Merkwürdig ist, dass die Bestimmung v. Z. 29/30 (vgl. 1731, 10; 1796, 5) nicht gleich hier angeschlossen ist. — Infolge der Namensgleichheit der Freilasserin haben die Nummern 1775 und 1830 sehr viel Aehnliches.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1776 *W.-F.* 111. C. v. B.

[Ἄρ]χοντος Θευξέ[νου μη|νὸ]ς Ἐνδυσποιτροπ[ίου, ἐπὶ] | [τ]οῖσδε ἀπέδοτο Ἀστύοχος | [Γ]νωσιλάου Δελφός, συνεπαινεόν||των καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Γνωσιλάου | καὶ Ἀριστάρχου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι σώματα τέσσαρα οἷς ὀνόματ[α] | Πυῤῥίας, Ὄνασος, Παρθένιον, Ἀριστ[ώ], | ἕκαστον τούτων τειμᾶς ἀργυ[ρίου] || μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστ[ευσαν] | Πυῤῥίας, Ὄνασος, Παρθένιον, Ἀρι[στὼ] | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐ[λεύθε]|ροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ π[άντων] | τὸν πάντα βίον. βεβαιωτὴρ κα[τὰ τὸν] || νόμον· Νικόμαχος Δεξίππου Δελφός. | παραμεινάντων δὲ Πυῤῥίας, Ὄνασος | καὶ Παρθένιον καὶ Ἀριστὼ παρὰ Ἀστύοχον | ἄχρι κα ζώη Ἀστύοχος, ποιέοντες τὸ πο|τιτασ(σ)όμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνενκλή||τως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσωντι τῶν ποτι|τασσομένων ὑπὸ Ἀστυόχου καθὼς γέ|γραπται δυνατοὶ ἐόντες, ἐξέστω Ἀστυό|χωι κολάζειν τὸμ μὴ ποιέοντα τὸ ποτι|τασσόμενον καθώς κα αὐτὸς θέλῃ καὶ [ἄλ-]|λωι ὑπὲρ Ἀστύοχον ὅν κα Ἀστύοχος κελεύσῃ ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πά|σας δίκας καὶ ζαμίας· εἰ δέ τί κα πάθῃ Ἀστύ|οχος, ἐλεύθεροι ἐόντων Πυῤῥίας, Ὄνασος, | Παρθένιον, Ἀριστὼ κυριεύοντες αὐτοσαυ||τῶν καὶ ποιέοντες ὅ κα θέλωντι καὶ ἀπο|τρέχοντες οἷς κα θέλωντι, καθὼς ἐπίστε[υ]|σαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν· εἰ δέ τίς κα ἅπτητα[ι] | ἐπὶ καταδουλισμῶι Πυῤῥία ἢ Ὀνάσου ἢ Παρθ[ε]|νίου ἢ Ἀριστοῦς τελευτάσαντος Ἀστυ||όχου, βέβαιον παρεχέτω⟨ι⟩ ὁ βεβαιωτὴρ τῶι | θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίω[ς] | δὲ καὶ οἱ παρατυ[γ]χάνοντες κύριοι ἐόντων σ[υ]|λέοντες ὡς ἐλευθέρους ὄντας ἀζάμιοι ἐ|όντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμί||ας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἀμύντας καὶ Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες | Πολέμαρχος Πανσανία, Ἄρχων Νικοβούλου, | Φιλοκράτης Ξέ-

νωνος, ἰδιῶται Κ(λ)εύξενος, | Ἰατάδας, Μένης, Εὐκλείδας, Τιμόκριτος, || Ξεναγόρας Εὐκλείδα.

Wie in der vorigen Nummer, so sind auch in dieser die Zeilenenden oft zerstört, und zwar jetzt mehr als damals, wo *W.-F.* die Abschrift nahmen. *W.-F.* Z. 1/3 *ἄρχοντος Θευξένου μη|νὸς ἐνδὺς Ποιτροπίου, ἐπὶ | τοῖσδε.* — 4 *Γνωσιλάου.* — 7 *ὀνόματα.* — 8 *Ἀριστώ.* — 9 *τιμᾶς* (st. *τει°*) *ἀργυρίου.* — 10 *ἐπίστευσαν.* — 11 *Ἀριστώ.* — 12 *ἐλεύθε|ροι.* — 13 *πάντων.* — 14 *κατὰ τόν.* — 18 *τὸ πο τιτασσόμενον,* Stein nur *°τασο°* (s. 1775, 12), aber *°τασσο°* Z. 21, 24. — 24 *ἄ[λ]|λωι.* — 31 *ἐπίσ[τευ]|σαν,* aber *τ* ist ganz u. *ε* halbwegs sichtbar. — 32 *ἅπτηται.* — 33 *Παρθε|νίου.* — 35 *παρεχέτω,* auf S. 307 die Bemerkung über die Endung *°τωι.* — 36 *ὁμοίως.* — 37 *συ|λέοντες.* — 43 *Κ[λ]εύξενος,* Stein ΚΕΥΞ°. — Z. 37 ist nach *παρατυ* ein Zeichen ausgeschlagen: °ΤΥ▨Χ°. Vielleicht wollte der Steinmetz, weil er's tilgte, den Aorist setzen, schlug aber doch das Präsens ein und liess die ausgeschlagene Stelle ohne Correktur. — Auf die kurze Zeile 45 folgen noch 2 vorgezogene, aber unbenutzte Linien. Nach einem Raume von H 0,17 der Boden.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1777 *W.-F.* 112. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Κλέωνος μηνὸς Ποιτροπίου τοῦ πρώτου, ἀπέ[δο]τ[ο] Εὐθύδαμος | Εὐθυμάχου καὶ Πολύκριτος Εὐθυδάμου Ἀμφισσεῖς Γλαυκίαν τὸν ἴδιον [π]αῖδα τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι, ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι, καθὼς ἐπίστε[υ]σ[ε] Γλαυκίας τῶι | Ἀπόλλωνι τὰν ὠνὰν αὐτοσαυτῶι, ἐφ' ὅτωι εἶμεν ἐλεύθερος καὶ ἀνέφαπτο[ς ἀπ]ὸ πάντων τὸν || πάντα χρόνον. εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο Γλαυκίαν, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν σ[υλέ]ων Γλαυκίαν | ἐπ' ἐλευθερίαν. βεβαιωτήρ· Πολύκριτος. μάρτυροι· Καλλίας, Πασίων· Ἀμύντας· Κα[λλ]ίερος, Λαιάδας, | Νίκων, Σωκράτης.

W.-F. 1 *ἀπέδοτο.* — 2 *παῖδα.* — 3 *ἐπίστευσε.* — Die Freilasser sind gewiss Vater und Sohn. — Die Lücke in Z. 1 fand ich derartig, dass ich mich *ἀπέ[δον]τ[ο]* zu ergänzen scheute, obwohl der Plural *Ἀμφισσεῖς* u. *ἔχοντι* (Z. 3) folgen; vgl. 1773, 4 den Sing. *ἐπίστευσε* trotz der 3 Namen u. so oft.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Die ersten 2 Zeugen sind die Archonten (vgl. 1751, 6), der 3. ist der Priester, also ungewöhnliche Folge.

1778 *W.-F.* 113. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἱεροκλῆς, Ἱερόκ[λ]εια, συνευδ[ο]κέοντος τοῦ υἱοῦ Θε|ογένεος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Κλεώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι, καθὼς ἐπίστευσε

Κλεῶ τὰν ὠνὰν τῶι θεῶ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πό|λιος· Θεογένης Ἱεροκλέος. βέβαιον δὲ παρεχόντω τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι οἵ τε ἀποδ[ό]μενοι Ἱεροκλῆς, Ἱερόκλεια, ‖ ὁ βεβαιωτὴρ Θεογένης. εἰ δέ τίς κα ἀνθάπτηται Κλεοῦς, κύριος ἔστω ὁ ἀντιτυχὼν [σ]υλέων ὡς ἐλευ|θέραν οὖσαν, καθὼς ἐπίστευσεν τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι Κλεώ, ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστοκρά|της, Ἀρχίας, Δαμοφάνης, ἰδιῶται Δίων, Ἄθανβος, Καλλίερος, Διόδωρος, Ἄσανδρος.

W.-F. Z. 1 *Ἱερόκλεια, συνευδοκέοντος.* — 3 *θεῶι*, aber der Stein bietet hier ΘΕΩ, dagegen Z. 4 u. 6 *θεῶι.* — 4 *ἀποδόμενοι.* — 5 *συλέων.* — Nach *τὲ* Z. 4 wird *καί* vermisst. Dafür, dass es am Ende von Z. 4 ergänzt werden könnte, habe ich mir keine Bemerkung gemacht; so gab ich, was ich notierte, und zwar ohne *τὲ* als irrtümlich zugefügt durch ⟨ ⟩ zu bezeichnen, weil ich meine, dass der Steinmetz bewusst aus dem Polysyndeton ins Asyndeton überging (umgekehrt 1776, 16/17; 1784, 8). Inconsequenz trifft man ja soviel in diesen Denkmälern, hier z. B. noch *ἐπίστευσε* Z. 4, *ἐπίστευσεν* Z. 6 — mit dem seltenen *ν* (vgl. 1758, 5), noch dazu vor Consonanten —, dann °*ω* und *ωι*° im Dative (s. zu Z. 4), endlich die Wiederholung ein und desselben Sätzchens (Z. 3 u. 6). Zur Constr. in Z. 6 vgl. 1757, 16.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1779 *W.-F.* 114. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ἡρακλείου, ἀπέδοτο Πραξὼ Ἐμμενίδα σῶμα γυναικεῖον | ἇι ὄνομα Λείριον τῶι Ἀπόλλωνι τῶ Πυθίω, συνευδοκέοντος Πραξία, καθὼς ἐπίστευσε | Λίριον τῶ θεῶ τὰν ὠνάν, ὥστε ἐλευθέραν εἶμεν τὸν πάντα χρόνον, ποιοῦσαν ὅ κα θέ[λ]η, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Βάχιος Ἄγρωνος. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας Εὐδώρου, Ταραντῖνος Ἄρχωνος, | τῶν ἀρχόντων Ξένων Βούλωνος, ἰδιῶται Ἀνδρόνικος, Θευδωρίδας, Ἵππων, Ἧρυς, Πολύκλειτος, Καλλίερος.

Zu Z. 2 merken *W.-F.* S. 307 an: Après *Λείριον* un mot rayé. Den ausgeschlagenen Raum schätzte ich auf 6 Zeichen ab. Nun hat der Name selbst 7 Zeichen, es sind aber 2 Iota dabei, so dass ich für sicher ausgebe, dass der Steinmetz dittographisches *Λείριον* tilgte. Die Zeichenzahl stimmt sogar, nimmt man die Schreibung *Λίριον* an, die ja Z. 3 wiederkehrt (vgl. dazu 1763 Anm.). — Für die Dative in Z. 2 u. 3 geben *W.-F.* durchgängig *ῳ*, was unrichtig. — Es giebt solche Fälle, wo die Constructionen des nom. u. acc. c. inf. vermengt sind (z. B. 1783, 11), hier jedoch steht erst *ἐλευθέραν* und dann *ποιοῦσαν*: *W.-F.* nämlich *ποιοῦσα ὅ*

κα θέλῃ. — Den Namen des Bürgen habe ich unverändert gelassen, *W.-F.* schrieben *Βά[κ]χιος*. Aber warum? Und wenn nötig, nicht eher *Βάχ(χ)ιος*? (Vgl. 1772, 19 u. ö.).

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1780 *W.-F.* 115. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο Πάσιχον Μνάσωνος Δελφὰ τοῖ Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι σώματα τρία, τὰ μὲν δύο γυναικεῖα, τὸ δὲ ἓν ἀνδρεῖον, οἷς ὀνόματα Βοΐσκα, | Βοΐσκος, Ἀντιοχίς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ξένων | Πειθαγόρα, Ξένων Βουλίωνος Δελφοί. καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν Βοΐσκα, Βοΐσκος, || Ἀντιοχίς. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἄσανδρος, Ξένων, κ(αὶ ἰ)διῶται | Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, Καλλίερος, Ξενόκριτος, Πολύκλειτος, Ἀγησίλαος· ἐφ' οἷτε ἀνεφάπτο[υς] | εἶμεν καὶ αὐτὰν καὶ τὰ παιδάρια ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιοῦντας ὅ κα θέλωντι | καὶ οἰκεούσας εἷ κα θέλωντι καὶ ἑρπούσας οἷς κα θέλωντι. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο τοῖς τρίοις, | ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ὡς ἐλευθέρους [Zeile unvollendet gelassen].

W.-F. Z. 1 *τῷ Ἀπόλλωνι,* aber *τοῖ* steht auf dem Steine, dagegen *τῶι* Z. 2 u. 4. — 5 *Ξένων· ἰδιῶται,* Stein ΚΔΙΣ°, also hat der Steinmetz wohl *καὶ ἰδιῶται* einschlagen wollen. — Z. 6 *ἐφ' ὧιτε* st. *ἐφ' οἷτε* (s. zu Z. 1). — 7 *ποιούσας*, aber der Wechsel der Geschlechter ist gerade bemerkenswert. — Die Freilassungsurkunde für die Mutter *Βοΐσκα,* ihren Sohn *Βοΐσκος* und ihre Tochter *Ἀντιοχίς* erhielt dadurch, dass der Steinmetz die Namen der Zeugen gleich an die der beiden Bürgen anschloss, eine von dem sonstigen Formular abweichende Fassung. Er beeilte sich das Versäumte nachzutragen und fuhr nach Aufzählung der Zeugen mit *ἐφ' οἷτε* fort, das an das Sätzchen *καθὼς ἐπίστευσαν* — *Ἀντιοχίς* (Z. 4/5) anschliesst. Am Ende liess er Z. 9 unvollendet und benutzte den Raum nicht zur Nachtragung von *κύριος,* was wir verlangen, und von *ὄντας,* was gewöhnlich zu *ὡς ἐλευθέρους* hinzugefügt ist. Zur Not könnte man den Satz für abgeschlossen erklären, wenn man am Ende von Z. 8 *κύριος* hinzusetzte; ob *κύριος* da weggebrochen sein könnte, müsste am Steine nochmals nachgeprüft werden, da ich hierfür keine Notiz besitze. — Zu Z. 8. Der Dativ bei *ἐφάπτεσθαι* kommt auch bei Pindar vor. — Der erste Bürge ist, wie aus 1785, 2 hervorzugehen scheint, der Gatte der Freilasserin.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1781 *W.-F.* 116 C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Βοαθοίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φίλων

Διοσκουρίδα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναι|κεῖον ἇι ὄνομα Σύριον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶ[ν] τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Σύριον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι. βεβαιωτ[ὴ]ρ κατὰ τοὺς | νόμους· Ἀστόξενος Διονυσίου. εἰ δέ τις ἐνάπτοιτο Συρίου, κύριος ἔσ[τ]ω ὁ [θέ]λων συλέων ἐ[π'] ἐλευθερία[ν] καὶ ὁ βε|βαιωτὴρ βεβα[ι]ούτω. παραμεινάτω δὲ Σύριον παρὰ Φίλωνα ἄχρι κα ζῇ Φίλων ποιοῦσα τὰ δυνατὰ πάντα καὶ νυ||κτὸς καὶ ἁμέρας. μάρτυροι· οἱ ἱερε[ῖ]ς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστοκράτης, Ἀρχίας, | Δαμοφάνης, ἰδιῶται Ξ[5/6 Z.]*ς Θεοξένου, Εὐάγγελος Πάτρωνος, Ἀπολλόδωρος Σωπ[άτρ]ου, Ἰατάδας Πάτρωνος.*

Der Name der Freigelassenen ist von *W.-F.* viermal unrichtig wiedergegeben worden; sie haben Z. 2 *Σίριον* (zweimal), Z. 3 *Σιρίου,* Z. 4 *Σίριον.* — *W.-F.* Z. 2 *μνᾶν,* dann *βεβαιωτήρ.* — 3 *ἔσ[τω ὁ θ]έλων συλέων ἐπ' ἐλευθερία[ν].* — 4 *βεβαιούτω,* am Ende *[δι]ὰ ν[υ]κτός,* aber der Stein hat, wie 1723, 11 u. 1729, 10, *καὶ νυ κτὸς κ. ἁ.* — 5 *ἱερεῖς.* — 6 *Ξ[. . . .] Θεοξένου, Εὐάγγελος*; ihre Ergänzung *Σωπ[άτρ]ου* ist gesichert; denn die obersten Ränder der ersten 2 zu ergänzenden Zeichen konnte ich noch erkennen, und durch 1782, 9/10 ist jeder Zweifel ausgeschlossen.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1782 *W.-F.* 117. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Βοαθοίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστοκλῆς Σω[. . . (.)]α τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶ|μα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωτίων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε | Σωτίων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τ[ὸ]μ πάντα βίον, ποιῶν ὅ κα θέλῃ. βεβα[ιωτ]ὴ[ρ κα]τὰ τοὺς νόμους· Ἁρμόδαμος Πολεμάρχου. βέβαιον δὲ παρεχέτωσαν τ[ὰ]ν ὠνὰν || τῶι θεῶι ὅ τε ἀποδόμενος Ἀριστοκλῆς καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἁρμόδαμος. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Σωτίωνος, κ[ύ]ριος | ἔστω [ὁ π]αρατυγχάνων συλέων ὡς ἐλεύθερον ὄντα Σωτίωνα ἀζάμιος [ἐ]ὼν πάσας δίκας | καὶ [ζα]μίας. μ[ά]ρτυ[ρε]ς· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστοκρά|της, Ἀρχίας, Δαμοφάνης, ἰδιῶται Ἀστόξενος Διονυσίου, Εὐκράτης | Καλλίκωνος, Ἄθανβος Ἀθανίωνος, Ἀπολλόδωρος || Σωπάτρου.

W.-F. Z. 1 *Βοαθ[οί]ου,* dann *Σω . . . α.* — 3 *τόμ.* — 4 *βεβα[ιωτὴρ κατ]ά,* am Ende *τὰν ὠνάν.* — 5 *κύριος.* — 6 *ἀζάμιος ὤν,* aber Stein °ΙΟΣ.ΩΝ, also *°ιος [ἐ]ών.* — 7 *[καὶ ζαμί]ας. μάρτυρες.* — 8 *[Ἀρχίας],* obwohl klar bis auf die zwei *α* (vgl. auch 1781, 5). — Z. 7 Stein ΑΡΧΟΝ▨ΤΕΣ, also

nach ν eine ausgeglättete Stelle, wo sich der Steinmetz offenbar verschlagen hatte.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1783 *W.-F.* 118. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν | Παναιτώλου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρ[χ]ον|τος Ξενέα μηνὸς Ἡ[ρα]ίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Νίκαιος Νεί[κ]ωνος Ἐριναῖος τῶι ‖ Ἀπόλλωνι τῶι Πυθ[ί]ωι σῶμα γυναικεῖ|ον ἆι ὄνομα Κλε[α]γ[όρ]α, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν τ[ε]σσάρω[ν], κ[α]ὶ τὰν τιμὰν ἔχει, | καθὼς ἐπίστευ[σε Κ]λεαγόρα τῶι | θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθ(έ)ραν εἶ‖μεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα βίον, πο[ιέ]ουσα ὅ κα θέλῃ | καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θ[έ]λῃι. | βεβα[ι]ωτῆρες κατὰ τ[ὸν ν]όμον· Φερέν[ικο]ς | Νικοβούλου, Σωκράτ[ης] Κλεωνύμου ‖ Ἐριναῖοι. εἰ δέ τίς κα ἅπτ[ητ]αι Κλεαγόρ[ας] | ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέ[βαιο]ν παρεχόν|των τῶι θεῶι τὰν ὠν[ὰ]ν ὅ τε ἀπο|δόμενος Νίκαιος καὶ οἱ [βε]βαιωτῆρες | Φερένικος καὶ Σωκράτης· εἰ δέ κα μὴ πα‖ρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ | τὸν νόμον· ὁμοί[ω]ς δὲ καὶ οἱ πα[ρ]α|τυγχάνοντες κύριοι ὄντων | συλέοντες ὡς ἐλευθέρα[ν] οὖσα|ν⟨οὖσαν⟩ ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυ‖πόδικοι πάσας δίκας κα[ὶ] ζαμίας. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ [Ἀ]πόλλω|νος Ἀμύντας, Ταραντῖ[ν]ος· Ἀριστ|οκράτης· Κλέων, Ἀρχέλαος, | Εὐκλείδας Δελφο[ί].

W.-F. Z. 2 *ἄρχοντος.* — 3 *Ἡραίου.* — 4 *Νίκωνος,* es steht aber *Νίκαιος Νεί[κ]ωνος* neben einander. — 5 *Πυθ[ί]ωι.* — 6 *Κλε[αγό]ρα.* — 7 *τεσσά-ρ[ων, κα]ί.* — 9 *ἐλευθέραν,* Stein °ΘΡ°. — 11 *π[οιέ]ουσα.* — 12 *θέλῃι.* — 13 *βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Φερέν[ικ]ος.* — 14 *Σωκράτης* (vgl 1786,7). — 17 *ὠνάν.* — 18 *βεβαιωτῆρες.* — Zu Z. 20 merken *W.-F.* an: „*τόν,* gravé à la fin de la ligne 20, se trouve répété au commencement de la ligne 21. Plus bas, ligne 23, après le mot *ἐλευθέραν,* le lapicide a également gravé deux fois le mot ΟΥΣΑΝ." Nach *κατά* am Ende von Z. 20 sah ich nichts mehr, vor *τόν* in Z. 21 ist eine Steinverletzung, die man gewiss fälschlich auf ein *ν* bezog. Statt *ἐλευθέρ[α]|ν οὖσαν,* wie *W.-F.* geben, ist vielmehr zu lesen, was ich oben gebe. — *W.-F.* Z. 21 *ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρ[α]|.* — 24 *ἐόντες [καὶ ἀνυ]|.* — 25 *καὶ ζαμίας.* — 26 *Ἀπόλλωνος.* — 27 *Ταραντῖνος.* — 29 *Δελφοί.* — Der Z. 27 nach *Ταραντῖνος* zuerst genannte Zeuge ist wahrscheinlich der Archont *Ἀριστοκράτης*; vgl. 1782, 7.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1784 *W.-F.* 119. C. v. B.

Ἄρχοντος Θευξένου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδο|το Κλέων Ξενοφίλου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώμα|τα

τρία ἀνδρεῖα οἷς ὀνόματα Νικίας, Φιλόξενος, Ἀρίστων καὶ | τέταρτον γυναικεῖον ᾇι ὄνομα Αἴνησα, ἕκαστον τούτων τιμᾶς ‖ ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσαν Νικίας, Φιλόξενος, Ἀρίστων, | Αἴνησα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθεροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἧρυς Πεισιθέου, Ἵππων Ἀθανίω|νος Δελφοί. παραμεινάντων δὲ Νικίας, Φιλόξενος καὶ Ἀρίστων καὶ Αἴνησα | παρὰ Κλέωνα ἄχρι κα ζώη Κλέων, ποιέοντες τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ‖ ἀνενκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσωντι τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Κλέωνος | καθὼς γέγραπται δυνατοὶ ἐόντες, ἐξέστω Κλέωνι κολάζειν τὸν μὴ ποιέον|τα τὸ ποτιτασσόμενον καθώς κα αὐτὸς θέλη καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Κλέωνα ὅν κα Κλέων | κελεύση ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα πάθη Κλέων, ἐλεύθεροι ἐόντων Νικίας, Φιλόξενος, Ἀρίστων, Αἴνησα κυριεύοντες αὐτοσαυ|τῶν καὶ ποιέοντες ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέχοντες οἷς κα θέλωντι, καθὼς | ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι Νικία ἢ Φιλο|ξένου ἢ Ἀρίστωνος ἢ Αἰνήσας τελευτάσαντος Κλέωνος, βέβαιον παρεχόντων οἱ βε|βαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέρους ἐόντας ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπό‖(καὶ ἀνυπό)δικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, | Ταραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων Ἰατάδας, Ξένων Βούλωνος, ἰδιῶται Διόδωρος, Ἀστόξενος, | Ἄθαββος Ἀγάθωνος, Καλλίερος, Εὐκλείδας Καλλείδα, Ἀρισταίνετος, Ἀριστόμαχος Ἐτυμώνδα.

W.-F. Z. 1 *Θεοξένου.* — 7 *Ἀθανί ωνος* st. *Ἀθανίω|νος.* — 15 *καθώ[ς]*, *ς* ist verletzt. — Zu Z. 18 *παρατυγχάνοντες.* Das Zeichen nach °TY° kann *γ* u. *ν* sein. Es scheint, als ob der Steinmetz erst *ν* einschlug und dann *γ* daraus machte. — Die Dittographie Z. 20 merken *W.-F.* S. 307 an, ebenda die Form *Ἄθαββος*, für die sie im Texte *Ἄθα[μ]βος* geben. — Z. 21 geben sie *Τα[ρα]ντῖνος*, aber *ρα* ist klar. — Z. 22 füllt gerade die Zeilenlänge, darunter gleich, aber indem eingerückt ist, No. 1785.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1785 *W.-F.* 120. C. v. B.

Ἄρχοντος Θευξένου μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοτο | Πάσιχον Μνάσωνος, συνεπευδοκέοντος Ξένω|νος τοῦ Πειθαγόρα, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα ἀνδρῆον ὧι ὄνομα Σωσίας,

τιμᾶς ἀργυρίου ‖ μνᾶν τριῶν καὶ ἡμιμναίου, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, | καθὼς ἐπίστευσε Σωσίας | τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε | ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτος ἀπὸ πάντων τὸν πάν|τα βίον, ποιῶν ὅ κα θέλῃ. βε|βαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον | τᾶς πόλιος· Ἐκέφυλος Ἁγίω|νος κελεύοντος Ξένωνος ‖ τοῦ Πειθαγόρα. μάρτυρες· Τα|ραντῖνος ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλ|λωνος· Πάτρων, Μένης, Φίλων, | Θε⟨υ⟩όξενος, Ὀρθαγόρας καὶ | τοὶ ἄρχοντες Φιλοκράτης, ‖ Πολέμαρχος, Ἄρχων.

W.-F. Z. 4 *ἀνδρεῖον*. — Z. 18 fehlt. — Nach Z. 20 noch behauener Raum und vorgezogene, aber unausgefüllte Linien. — Die Delphierin *Πάσιχον* weiht auch in No. 1780 Sclaven. *Ξένων*, der hier den Bürgen bestimmt, scheint ihr Mann zu sein, 1780, 3 ist er selbst Bürge. — Bemerkenswert neben sonstigem *ἀνδρεῖον* oder *ἀνδρέον* (1729, 5; 1758, 3) die Form *ἀνδρῆον*, dann das Versehen *Θενόξ°* in Z. 18; also der Steinmetz änderte seine Dialektform in die attische um, liess aber *υ* unausgeschlagen (vgl. Z. 1, ebenso 1722, 3 *Θεοδώραν*, 6 *Θευδώρα;* 1744, 1 *Θεόδωρος*, 6 *Θεύδωρος;* 2061 *Κλεοβούλα* Z. 2, *Κλευβούλα* Z. 10).

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1786 *W.-F.* 121. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ἀρχεδάμου Φόλα τὸ τέταρτον, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Σωσινίκου μηνὸς Βουκατίου, ἀπέδοτο Μίκκος Ἐριναῖ|ος σῶμα γυναικεῖον καὶ ἀνδρεῖον οις [ὀ]νόματα Ἀγαθόκλεια, Σώπολις | τὸ γένος οἰκογενεῖς, τῶι Ἀπόλλωνι τῶ[ι]⟨τῶι⟩ Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μν[ᾶν] ‖ ἕξ, ὥστε ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸν πάν|τα βίον, καθὼς ἐπίστευσαν τὰν ὠνὰν τῶι Ἀπόλλωνι, διατρίβειν δὲ | Ἀγαθόκλειαν, Σώπολιν, εἴ κα αὐτοὶ θέλωντι. βεβαιωτῆρες· Σωκράτη[ς] | Κλεωνύμου, Φερένικος Νικοβούλου Ἐριναῖοι. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ | Ἀπόλ(λ)ωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας, οἱ ἄρχοντες Γλαῦκος, Μνασίθεος, ‖ Διόδωρος, ἰδιῶται - - - - - - Σώπολις, Σώτακος Δελφοί, (Κ)αλλίερος.

W.-F. Z. 3 *ὀνόματα*. — 4 *τῶι Πυθίωι*, am Ende *μνᾶν*. — 7 *Σωκράτης* (vgl. 1783, 13). — 9 *Ἀπόλ[λ]ωνος*, Stein ΑΠΟΛΩ° (s. 1761, 4). — Zu Z. 10. Dass der Steinmetz nach *ἰδιῶται* 6 Zeichenplätze übersprang, hängt damit zusammen, dass hier der untere Rand des Feldes, auf dem die ganze Nummer steht, zu nahe schon an Z. 9 reichte. — Nach *Σώτακος* (d. i. *Σώ-τ-ακο-ς* Verf. Stud. I, 293) geben *W.-F.* *Δίας, Καλλίερος*, der Stein hat *Δελφοί*, (*K*)α°; *K* fehlt. — Nach Z. 10 Rand. Dann ein neues Feld, in dem 1787 steht.

Zeit. Priesterschaft III: August/September 174.

1787 *W.-F.* 122. C. v. B.

Στραταγέοντος ἐν Φωκέοις Ἀντιγένεος Ἀμφιδάμου Ἀμβρυ|σσίου μηνὸς πρώτου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Σωσινίκου το|ῦ Εὐδόκου μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κλεύξενος Δαμα|ινέτου Φανατεὺς τοῖ Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίοι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄ||νομα Σωσίχα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς [ἐ]πίστευσε Σωσίχα | τὰν ὠνὰν τῶι θεοῖ, ἐφ' ὧιτε αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτ|ον τὸν πάντα βίον, ποιοῦσαν ὅ κα θέλῃ. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Σωσί|χας, κύριοι ὄντω οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἱαρεῖς καὶ τοὶ περιτυνχάνοντες. | βεβαιωτήρ· Νικόστρατος Δημητρίου Φανοτεύς. μάρτυροι· τοὶ ἱαρε||ῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθανβος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Γλαῦκο|ς Ξένωνος, Μ[ν]ασίθεος Ταραντίνου, Διόδωρος Μνασιθέου, | ἰ[δ]ιῶται Ὀρέστας, Φαῖν(ι)ς Εὐχαρίδα, Ἀρχέλαος Δαμοσθένεος, Ἄρχων Νικ|οβούλου, Ὀρθαῖος Μαντία.

W.-F. Z. 3/4 *Δαμα|ρέτου.* — 5 *ἐπίστευσε.* — 11 *Μνασίθεος.* — 12 *ἰδιῶται,* dann *Φαίν[ι]ς,* Stein °ΝΣ. — Nach Z. 13 folgt der Rand des Polygons. — Z. 4 beginnt: [.]Ι\ΕΤ°, zu Anfang ein Loch, dann Jota ziemlich vollständig, hierauf *ν* verstümmelt, also ist *Δαμα|ινέτου* gesichert. — Die Beispiele von Inconsequenz sind in dieser Nummer sehr zahlreich: *τοῖ, Πυθίοι, θεοῖ* steht neben *τῶι, ὧιτε*; *οἱ* (Z. 8) zweimal neben *τοί* (Z. 8, 9); dialektisches *ἱαρεῖς* (Z. 8, 9) u. attisches *Δημητρίου* (Z. 9); *Φανατεύς* (Z. 4; vgl. 1715, 1; 1770, 1) u. *Φανοτεύς* (Z. 9); *Ἀμφιδάμου* (Z. 1) mit °*μφ*°, aber *Ἄθανβος* (Z. 10) mit °*νβ*° (vgl. *περιτυνχάνοντες* (Z. 8); Z. 8 fehlt die Fortsetzung des Gedankens; wir erwarten wenigstens noch *συλέοντες* (1759, 7).

Zeit. Priesterschaft III: October/November 174.

1788 *W.-F.* 123. C. v. B.

Ἄρχο[ντο]ς Κλέωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο Σώπολις Ἀσάνδρου | Δε[λ]φὸς τ[ῶι] Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα | Ἀντιγόνα, σ[υ]νευδοκέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Ἀσάνδρου, ἀργυρίου μνᾶν | τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Ἀντιγόνα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι ἐλευθέ||ρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον. παραμενέτω δὲ | Ἀντιγόνα παρὰ Σώπολιν ἕως κα ζῇ Σώπολις ποιοῦσα τὸ ποτιτασσόμενον | πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνενκλήτως· εἰ δέ κα μὴ ποιῇ, κύριος ἔστω Σώπολις κολά|ζων Ἀντιγόναν ὧι κα θέλῃ τρόπωι ἢ ἄλλος ὅν κα Σώπολις κελεύῃ. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἄσανδρος Σωπόλιος καὶ Ἀστόξενος Διο||νυσίου. εἰ δέ τις αὐτᾶς ἐφάπτοιτο ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριος ἔστω συλέ|ων ὁ παρατυχὼν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος | πάσας

δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱε[ρ]εῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος· Καλλί ερος, Καλλίας Ἐμμενίδα, Αἰακίδας Βαβύλου, Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος, Ἀμυνέας.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος.* — 2 *[Δελ]φὸς τῶι.* — 3 *συνευδοκέοντος.* — 12 *ἱερεῖς.* — 13 *Ἐχέ-* st. *Ἀρχέλαος* (vgl. 1790, 8). — In Z. 1 steht nach *Σώπολις*: ΑΝΔ, u. ΣΑ ist darüber nachgetragen; irrtümlich also *W.-F.*'s Bemerkung S. 308: „Les deux premières lettres du mot *Ἄσανδρος* sont au-dessus de la ligne“. — Z. 5 *W.-F.* *παραμεινέτω*: dafür ist entweder *παραμε⟨ι⟩νέτω* oder *παραμενέτω* zu schreiben; die scheinbare Hasta nach ΜΕ kann Riss sein. — Am Ende von Z. 8 kann man zweifeln, ob Jota noch eingeschlagen wurde. — Nach Z. 13 ist noch eine Zeile vorgezogen, aber nicht benutzt worden. Ein Querriss trennt No. 1788 von 1789.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1789 *W.-F.* 124. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ἀγελάου μηνὸς Δίου, | ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Πραξίδαμος Κράτητος Ἀμφισσεὺς σώματα γυναικεῖα | δύο αἷς ὀνόματα Δαζίμα καὶ Ἡσύχιον τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς || ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, ὥστε ἐλευθέρας | εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, καθὼς ἐπί|στευσαν τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, διατριβούσας εἷ κα αὐ[τ]αὶ θέλωντι. | βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Λυσίπονος Ἀμφισσεύς. μάρτυρες· οἱ ἄρ|χοντες Βάκχιος, Ἀριστίων, Ἀμυνέας, ἰδιῶται Πραξίας, Ἀστόξενος || Δελφοί, Κλεύμαχος Χαραδραῖος, Μνασίδαμος, Εὔνικος, Εὐκλείδας, | Ἀρχέδαμος Ἀμφισσεῖς.

In Z. 5 liess der Steinmetz anfangs zwischen *καὶ τιμάν* den Artikel weg, trug ihn dann aber über der Zeile nach. — *W.-F.* Z. 7 *αὐταί.* — Die angefangene elfte Zeile blieb zu 3/4 frei; darauf folgt Nummer 1790.

Zeit. Priesterschaft IV: December/Januar 170/169.

1790 *W.-F.* 125. C. v. B.

Ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ζώπυρος | Νίκωνος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνο|μα Πύῤῥος, τιμᾶς ἀργυρίου στατήρων εἴκοσι, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, | καθὼς ἐπίστευσε Πύῤῥος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν || καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀπο|τρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πολύων Σίμωνος | Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Τα-

ραντῖνος, | ἰδιῶται Δάμων Δεξώνδα, Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος, Ἄσανδρος | Δι[ονυ]σίου, Εὐκλ⟨Εὐκλ⟩είδας Κ[(αλλ)]ε[ίδα].

Zu Anfang von Z. 3 schlug der Steinmetz ΩΙΟΝΟ dittographisch ein und setzte ΜΑΓΥΡΡΟΣ darauf: Μ steht auf Ω, zwischen Μ u. Α steht Jota, zwischen Α u. Γ blieb ο ungetilgt, Γ deckt sich mit ν, u. rechts unterhalb des υ sieht man noch das zweite Omikron. — Z. 5 schreibe ich mit *W.-F.* *τόμ*, aber das 3. Zeichen ist ausgebrochen und nicht mehr erkennbar; *μ* und *ν* möglich. — *W.-F.* Z. 9 *Εὐκλείδας Καλλείδα* ohne Notiz, der Stein hat aber *Εὐκλ⟨Εὐκλ⟩είδας* ΚΛΔΑΕ..., also nach °Ε 3 ausgeschlagene Zeichen; es hat gewiss *Καλλείδα* sein sollen. Als der Steinmetz mit dem Namen fertig war, merkte er, dass er sich mit dem 2.—4. Zeichen versehen hatte, fing an den Namen zu tilgen, that's aber nicht ganz. Darauf folgt nichts, Z. 9 blieb bis zu Ende frei. Ohne Zwischenraum beginnt unmittelbar darunter Nummer 1791.

Zeit. Priesterschaft IV: December/Januar 170/169.

1791 *W.-F.* 126. C. v. B.

Ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀμύντας | Σωσία Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Γλαυκίας, | ὃ ἐπρίατο παιδάριον παρὰ Χαίριδος καὶ Εὐκαρπίδα Λεπαδέων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | πέντε, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει· βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, || Ἀνδρόνικος Πατρέα Δελφοί· ἐφ’ ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν Γλαυκίαν καὶ ἀνέφαπτον | [ἀ]πὸ πάντων τὸμ πάντα βίον καὶ ποιεῖν Γλαυκίαν ὅ κα θέλῃ αὐσαυτοῦ κυριεύοντα | καὶ ὄντα ἐλεύθερον, καθὼς ἐπίστευσε Γλαυκίας τὰν ὠνὰν τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθί(ωι). κατενενκάτω δὲ Γλαυκίας τὸν· ἔρανον, τὸν συνᾶξαν Ἄθαμβος καὶ Εὐα|γόρας, τὸ ἥμισσον φέρων κατὰ τετράμηνον, στατῆρας πέντε καὶ δέκ’ ὀβολούς, || ἐπὶ τὸ Ἀμύντα ὄνομα, ἄχρι κα λήξῃ ὁ ἔρανος· εἰ δέ κα μὴ κατενέγκῃ, ἄκυρος ἔστω | ἁ ὠνά. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος | καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστίων, ἰδιῶται Ἀρχέλα[ο]ς Πραόχου, | Ἀρχέλαος Θηβαγόρα, Κλέων Δίωνος, Καλλίερος.

W.-F. Z. 6 *ἀπό*. — 8 *Πυθί[ωι]*, keine Lücke, sondern *ωι* ist vom Steinmetz übergangen worden. — Z. 9 *κατά* steht auf einer ausgeschlagenen Stelle. — *W.-F.* Z. 12 *Ἀρχέλαος*. — Nach Z. 13 ist behauener Raum bis zum Ende des Polygons.

Derselbe Freilasser begegnet 1800, 1. — Z. 12 steht der Nominativ statt des erwarteten *τῶν ἀρχόντων*; es fehlen *Βάκχιος* und *Ἀμυνέας* (1789, 9 u. 1792, 20). Vgl. 1690, 8; 1791, 12; 1891, 33.

Zeit. Priesterschaft IV: November/December 170.

1792 *W.-F.* 127. C. v. B.

Ἄρχοντος Λαιάδα μηνὸς Βοαθοίο[υ], | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ξενοφάνεια Παρ|νασσίου, Τελεσὼ Μνασικράτεος, Κλέ|ων, Παρνάσσιος Κλευδάμου τῶι Ἀπόλλωνι ‖ τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀρι(σ)τόλα, συνεπαινεόντων Κλευδάμου τοῦ Μανί|α καὶ Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, τιμᾶς ἀργυρίου | τριῶν ἡμιμναίων, καθὼς ἐπίστευσε Ἀριστόλα | τῶι θειῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ‖ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀρχέλας Πυθοφάνεος. εἰ δέ | τίς κα ἅπτηται Ἀριστόλας ἐπὶ καταδουλισμῶι, | βέβαιον παρεχόντω τῶ θεῶ τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμε|νοι Ξενοφάνεια, Τελεσώ, Κλέων, Παρνάσσιος ‖ καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀρχέλας· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πρά|κτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. [ὁ]μοίως δὲ καὶ οἱ παρα|τυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐ|λευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἄρχοντες ‖ Βάκχιος, Ἀριστίων, ἰδιῶται Σωτύλος, Ξένων, Μαν|τίας, Δάμων, Γλαῦκος, Νίκων.

W.-F. Z. 1 *Βοαθοίου.* — 5 *Ἀριστόλα,* Stein APITO°, ohne dass Sigma nachgetragen wurde, was gerade beim Namen in der Urkunde auffällig ist. — 13 *τῶι θεῶι,* aber beide Mal fehlt Jota. — 16 *ὁμοίως.* — 20 *Ἀρίστων* statt *Ἀριστίων,* was doch auch ein Vergleich mit 1789, 9 u. a. verlangt. — Nach Z. 21 mehrere vorgezogene, aber unbenutzte Linien.

Auffällig, dass 4 Personen Besitzer der *Ἀριστόλα* sind u. eigentlich 6 (vgl. Z. 6 u. 7) Personen freilassen. Es handelt sich aber nur um $1^1/_2$ Mine. — Z. 19 fehlen die Priester, vgl. 1791.

Zeit. Priesterschaft IV: September/October 170.

1793 *W.-F.* 128. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Ἀριστοτέλεος Τειθρω|ν[ί]ου μηνὸς ἑβδόμου, ἐν Δε[λ]φοῖς δὲ ἄρχ[ο]ντος Ξενέα μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ [τοῖσ]δε ἀπέδοτο Ἁγίας Πολυξένου Λιλ(αιεὺς) | [τ]ῶι Ἀπόλ(λ)ωνι τῶι Πυθίωι σώματα δύο, ἀνδρεῖον καὶ γυναικεῖ‖ον, οἷς ὀνόματα Στρατονίκα καὶ Στρατόνικος, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν δύο ἡμιμναίου, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς | ἐπίστευσαν Στρατονίκα καὶ Στρατόνικος τῶι θ[ε]ῶι | τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθεροι εἶμεν καὶ ἀνέφ[α]πτοι | ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέοντες ὅ κα θέλωντι καὶ ‖ ἀποτρέχοντες οἷς κα θέλωντι. βεβαιωτήρ· Εὐξίας Ξενοφῶ|ν(τ)ος, κατὰ τὸν νόμον. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Στρατο-

νίκας | ἢ Στρατονίκου, βέβαιον παρεχόντων τᾶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀ|ποδόμενος Ἁγίας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Εὐξίας· εἰ δέ κα μὴ παρέ|χωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ || οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Στρατο-|νίκαν καὶ Στρατόνικον ὡς ἐλευθέρους ἐόντας ἀζάμιοι | ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσα[ς] δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυρες· τῶν ἀρχ[ό]ντων Πολύων Τιμοκλεῦς, Ξένων | Ἀτεισίδα Δελφοί· Ἀμυνέας Κρίτωνος, Ἀριστογένης || Νικέα, Πολύγνωτος Πολυξένου, Τιμοκράτης Ξένωνος, | Νικάνωρ Ἀγεμάχου Λιλαιεῖς.

W.-F. Z. 2 *ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος.* — 3 *ἐπὶ τοῖσδε*, am Ende *Λι-[λ]α[ιε]ὺ[ς] τῶι* |, sichtbar nur ΛΙΛ; der Steinmetz wollte natürlich *Λιλαιεύς* einschlagen (vgl. Z. 21), aber er vergass es bei der Zeilenwende. Die nächste Zeile beginnt mit *[τ]ῶι.* — *W.-F.* Z. 4 *Ἀπόλλωνι*, einfache Consonanz oft, s. Index. — 7 *θεῶι.* — 8 *ἀνέφαπτοι.* — 10/11 *Ξενοφῶ|ν[τ]ος*, Stsin °ΩΝΟΣ (so auch S. 308 angemerkt). — 17 *πάσας.* — 18 *ἀρχόντων.* — Es folgt eine kleinere unbehauene Stelle, dann gleich ein Substruktionsblock.

Z. 6 fehlt zwischen den 3 Genitiven *καί*, wie bei Zahlen (vgl. 1794, 2), so auch 1805, 2 u. o.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Das Archontat des *Ξενέας Βαβύλου* und die Buleuten des zweiten Semesters *Πολύων, Ξένων* [und *Δάμων*] sind z. B. durch 1728, 1729, 1750 bekannt.

1794 *W.-F.* 129. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενοχάρεος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρχιάδας Δεξιθέου Δελφὸς τῶι Ἀπόλ|λωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Φίλαγρος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπίστευ|σε Φίλαγρος τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χ[ρ]όνον, | ποιῶν ὅ κα θέλη [κ]αὶ ἀπ[ο]τρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἀλκῖνος, Κλέων Δίω[ν]ος. εἰ δέ τίς κα ἅπτη||ται Φιλάγρου, βέβαιον παρε[χ]όντω τὰν ὠ[ν]ὰν τῶ θεῶ ὅ τε ἀποδόμενος Ἀρχιάδας καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Ἀλκῖνος, Κλέων· | εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ὄντω κατὰ τὸν νόμον Φιλάγρω τε αὐτῶ καὶ ἄλλω τῶ θέλοντι. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς | Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀνδρόνικος, Δρομοκλείδας, Ἀλκῖνος, ἰδιῶται Αἰακίδας Φιλαιτώλου.

W.-F. Z. 3 *χρόνον.* — 4 *καὶ ἀποτρέχων*, dann *Δίωνος.* — 5 *παρεχόντω τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι*, aber beide Male fehlt Jota adser. — Die Form *ἰδιῶται*

ist so geschrieben, dass IΩ neben einander steht und ΔI darüber klein nachgetragen ist. Zum Plural vgl. 1904, 12, dann 1791, 12.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 176/175.

1795 *W.-F.* 130. C. v. B.

[Στ]ραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ἀρχεδάμου Φόλα τὸ τρίτον μηνὸς Βουκατίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἀρχελάου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Λαμπρίας | Παγκλέος Ὀμιαιάδας τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ὀλβία ἃμ πρότερον ἐπρίατο παρὰ Τελεσαγόρου καὶ ⟨Αρ⟩Ἀριστοβούλας, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεττάρων, καθὼς ἐπίστε[υ]σε Ὀλβία τῶ θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρό|νον, ποιοῦσα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Ξενέας Βαβύλου Δελφός. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Ὀλβίας ἐπὶ καταδου‖λισμῶι, ὑπόδικος ἔστω Ὀλβίαι. καὶ ὁμοίως βέβαιον παρεχέτω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀπο[δ]όμενος Λαμπρίας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ξενέας· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι βέβαιον τὰν ὠ|νὰν τῶι θεῶι, ὑπόδικοι ἐόντω κατὰ τοὺς νόμους αὐτᾶι τε Ὀλβίαι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι ὑπὲρ Ὀλβίαν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύρι' ὄντω συλέοντες | Ὀλβίαν ἐλευθέραν οὖσαν καὶ ἐνδικαζόμενοι ἀζάμιοι [ὄ]ντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ(λ)ωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρ-|χοντες Βούλων, Μελισσίων, Ξένων.

W.-F. Z. 1 *στραταγέοντος.* — 2 *Ὀμιαιάδας*, es ist aber unentschieden, ob das 4. Zeichen *λ*, *δ* oder *α* zu lesen ist. — *Ἀριστοβούλας*, ohne Angabe der Dittographie, die der Steinmetz selbst tilgte. — 3 *ἐπίστευσε Ὀλβία τῶι θεῶι*, nach *τῶ* ist eine Lücke, so dass *τῶ[ι]* u. *τῶ* gelesen werden kann. Vielleicht fand der Steinmetz die Lücke schon vor, als er Z. 3 einschlug, und liess Jota weg, weil er das kleine Wort für's Auge nicht dadurch zerreissen wollte, dass er *τῶ* links u. Jota rechts von der Lücke setzte. — Z. 4/5 geben *W.-F.* *καταδου|[λ]ισμῶι*, aber das *λ* sah ich ganz klar. — *W.-F.* Z. 5 *ἀποδόμενος.* — 6 *κύρ[οι] ὄντω*, vgl. aber 1748, 12, Stein KYPI-ONTΩ ohne Lücke. — 7 *ὄντες*, dann *Ἀπόλλωνος*, auf dem Steine einfache Consonanz, s. Index.

Wie A. Mommsen zuerst sah, ist Z. 1 *τὸ τρίτον* ein Versehen des Steinmetzen; es muss nach 1843, 1 u. 1987, 2 vielmehr *τὸ τέταρτον* heissen.

Zeit. Priesterschaft III: November/December 175.

1796 *W.-F.* 131. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχέλα μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο

Θεύφιλος Εὐάρχου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Πρόθυμος τὸ γένος Καππάδο|κα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεττάρων, καθὼς ἐπίστευσε Πρόθυμος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Καλλικλῆς Τίμωνος Δελφός. παραμεινάτω δὲ [Π]ρό|θυμος παρὰ Θεύφιλον ἄχρι κα ζώῃ Θεύφιλος, ποιέων τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δέ κα μὴ παραμείνῃ ἢ μὴ ποιῇ [τὸ πο]τιτασσόμενον δυνατὸς [ἐ]ών, κύριος ἔστω | Θεύφιλος κολάζων ὧι κα θέλῃ τρόπωι ἢ ὅν κα Θεύφιλος κελεύσῃ. ἐπεὶ δέ κα τελευτάσῃ Θεύφιλος, ἐλεύθερος ἔστω Πρόθυμος κυριεύων αὐτοσαυτοῦ καὶ ποιέων ὅ κα θέλῃ κα[ὶ] ἀπο||τρέχων οἷς κα θέλῃ, ποιήσας τὰ νομιζόμενα τὰ ἐν τὰν ταφὰν καὶ ἀλλαθεάδας, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Προθύμου ἐπὶ καδουλι|σμῶι τελευτάσαντος Θευφίλου, βέβαιον παρεχέτω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὁ βεβαιωτ(ὴ)ρ Καλλικλῆς κατὰ τὸν νόμον. εἰ δέ κα μὴ παρέχῃ βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτι|μος ἔστω Προθύμωι τε αὐτῶι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι ὑπὲρ Προθύμου. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύ[ρ]ιοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπό|δικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ταραντῖνος, Καλλίας, Ἀρχέλαος, ἰδιῶται Χάρης, Καλλίερος, Μαντίας.

W.-F. Z. 2 *παραμεινάτω δὲ Πρό|θυμος.* — 3 [*τὸ*] *ποτιτασσόμενον δυνατὸς* [*ἐ*]*ών,* vor ΩΝ ist Bruch, so dass man auf *ὤν* u. [*ἐ*]*ών* raten kann. — 4 *ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχων.* — Z. 5 versah sich der Steinmetz bei *ὠνάν,* indem er ΩΑΝ einschlug u. das fehlende *ν* dann zwischen *ω* u. *α* darüber setzte. — *W.-F.* Z. 5 *καταδουλισμῶι,* Stein *καδουλισμῶι,* was ich beibehalte, s. *κά* für *κατά* im Index. — 6 *βεβαιωτήρ,* Stein °ΩΤΡ, dann *εἰ δὲ μὴ παρέχῃ,* also ohne *κα,* was auf dem Steine nach *δέ* steht. — Z. 7 ein neues Versehen des Steinmetzen: er schlug ΘΕΟΝΤΙ ein und trug über *ε* u. *ο* das *λ* nach; ebenso bei *ὡς ἐλεύθερον,* wo er Σ nachtrug. — *W.-F.* Z. 7 *κύριοι.* — Sie rechnen von *ἰδιῶται* bis Schluss als Z. 9, die 4 Wörter bilden aber den Schluss von Z. 8.

Auffällig ist das Fehlen des Artikels in Z. 5 vor *ἀλλαθεάδας*; er steht in den Parallelstellen 1731, 10; 1775, 29, wo allerdings nicht *τὰ νομιζόμενα* davor steht und mit *ἀλλαθεάδας* verbunden ist. Ob lieber (*τὰς*) davor einzuschalten ist? Dass Versehen vorkommen, ist ja oben gezeigt.

Zeit. Priesterschaft III: Mai/Juni 174.

1797 *W.-F.* 132. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ | τοῖσδε ἀπέδοτο Πατρῷ Δείνωνος Δελ|φὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα

γυναι|κεῖον αι ὄνομα Καριὰς τὸ γένος Ἐλυμαίαν, τιμᾶς ‖ ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Κα|ριὰς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέ[ρ]α | εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα | βίον, ποέουσα ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νό|μον τᾶς πόλιος· Μενέστρατος Εὐχαρίδα Δελ‖φός. μάρτ[υ]ρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύν|τας, Ταραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων Ἧρυς, ἰδι|ῶται Δαμοσθένης, Πράξων, Λυκίδας, Μενε|κράτης, Μαντίας, Κλεύδαμος.

W.-F. Z. 6 *ἐλευθέρα.* — 10 *μάρτυρες.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1798 *W.-F.* 133. *Ditt.* 459. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο | Θ[ε]υδώρα Πολύωνος, συνεπαινεόντων τ[ᾶ]ς | ἀδελφᾶς Ἡρακλείας καὶ Κλεώνδα τοῦ Κλευμά|χου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ‖ ἇι ὄνομα Δαμαρχὶς τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. βε|βαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Μενέστρατος Εὐχα|ρίδα, Δρομοκλείδας Ἁγίωνος. καθὼς ἐπίστευσε | τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν Δαμαρχίς, ἐφ' ὧιτε ἐλευ|θέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα βίον. παραμεινάτω δὲ Δαμαρ|χὶς παρὰ Θευδώραν ἕως κα ζῆ Θευδώρα π[οιέ]|ουσ[α] τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν. ὅσα | δ[έ] κα κτήσηται Δαμαρχὶς μένουσα παρὰ Θευ‖δώραν, Δαμαρχίδος ἔστω. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ | γε[ν]εὰν ποιήσαιτο Δαμαρχὶς Θευδώρας βιούσας καὶ μένουσα παρὰ Θευδώραν, ἐλευθέρα ἔστ[ω] | καὶ ἀνέφαπτος ἁ γ[ε]νεὰ καθὼς καὶ Δαμαρχὶς | ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, εἴτε καὶ ἓν γένοιτο αὐ‖τᾶι εἴτε καὶ πλείονα παιδάρια. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ | Ἀπόλλωνος Ἀμύντας⟨τας⟩, Ταραντῖνος καὶ τοὶ ἄρ|χοντες Ἧρυς, Πασίων, Καλλίας, ἰδιῶται Εὐάγγελος, | Μαντίας Δαμοχάρεος, Φίλων Ἀριστέα, Μελισσί|ων.

W.-F. Z. 2 *Θευδώρα,* am Ende *τᾶς.* — 12/13 *ποι|[έ]ουσα,* aber der Rand von Z. 13 beginnt mit |*ουσ[α]*. — 14 *δέ κα,* am Ende *Θευδ|* statt *Θευ*; denn Z. 15 beginnt mit |*δώραν.* — 16 *γενεάν.* — 17 *ἔστω.* — 18 *γενεά.* — 20 *μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς|.* — 21 |*τοῦ* zu Anfang, steht aber Ende von Z. 20 — 21 *Ἀμύντας,* ohne Angabe der Dittographie; 21 Ende *καὶ οἱ|.* — 22 |*ἄρχοντες,* während doch *ἄρ|* am Ende von Z. 21 steht; davor *τοί,* aber Z. 20 *οἱ.* — 22 *Καλλείδας* statt *Καλλίας.* Vgl. 1751, 6.

Bemerkenswert ist der Pleonasmus in der Verbindung *εἴτε καὶ — εἴτε καί*; der (offenbar unter Einwirkung von *ὥστε* u. a.) verblasste Be-

griff von τὲ wird erneuert, u. zwar an der gleichen Satzstelle, während man *καὶ εἴτε — καὶ εἴτε erwarten könnte.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1799 *W.-F.* 134. C. v. B.

Ἄρχοντος Σωσινίκου μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Λάρισα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Μιθραδά[τ]ης τὸ γέ|νος, Καππάδοκα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Μιθραδάτης τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βεβαιωτὴρ κα[τ]ὰ τ[ὸ]ν νό|μον [τ]ᾶς πόλιος· Μνάσων Ξένωνος Δελφός. παραμεινάτω δὲ Μιθραδάτης παρὰ Λάρισαν ἄχρι κα ζώη Λάρισα ἀνεγκλήτως [π]ο[ιέ]ων τὸ | ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δὲ μὴ παραμείναι Μιθραδάτης ἢ μὴ ποέοι πᾶν τὸ πο[τ]ιτασσόμενον δυνατὸς εἰών, κυρία ἔσ[τ]ω Λάρισα κο||λάζουσα ὧι κα θέλη τρόπωι ἢ ὃν κα Λάρισα κελεύση, πλὰμ μὴ π[(ω)]λησάτω· εἰ δέ [τί] κα πάθη Λάρισα, ποιησάτω τὰ νομιζόμενα πάντα Μιθραδάτης ἐκ τῶν Λαρίσας | ἐξ ὧν κα ἔχη βέλτισ⟨τισ⟩τα ἐν τῶι πρώτωι ἐνιαυτῶι, εἴ κα ὁ καιρὸς αὐτῶι ἐκποιῆ, καὶ εἴ τί κα ἦται περισσὸν τῶν Λαρίσας, αὐτὸς ἐχέτω, εἴ κα μὴ ὁ υἱὸς αὐτᾶς ἐπανέλθη· | εἰ δέ κα ἐπανέλθη πρὸ τοῦ τὰ νομιζόμενα συντελέσαι, παραδοὺ⟨ο⟩ς Μιθραδάτης τὰ Λαρίσας πάντα τ[ῶι] υἱῶι τῶι Λαρίσας ἐλεύθερος ἔστω· εἰ δέ κα μὴ παρα[γένη]ται, ποιήσας τὰ νομιζόμενα Μιθραδάτης ἐλεύθερος ἔστω καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, κυριεύων αὐτοσαυτοῦ καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη· εἰ [δέ τίς]| κα ἅπτηται Μιθραδάτεος ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχέτω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὁ βεβαιωτὴρ Μνάσων· εἰ δέ κα μὴ παρέχηι βέβαιον τῶ[ι θ]εῶι τὰν ὠνάν, [πράκτι]||μος ἔστω Μιθραδάτει τε αὐτῶι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι ὑπὲρ Μιθραδάτη κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες Μιθραδάτην | ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι οἱ συλέοντες πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀλκῖνος, Ἀνδρομένης, Δρομοκλείδας, | ἰδιῶται Μαντίας, Φρῦνος, Καλλείδας.

W.-F. Z. 1 *Μιθραδάτης.* — 2/3 *κατὰ τὸν νό|μον τᾶς πόλιος.* — 3 *ποιέων*, deshalb ergänzte ich [π]ο[ιέ]ων, was auch dem Raume nach angeht, trotz *ποέοι* in Z. 4; vgl. Z. 5 *ποιησάτω.* — 4 *πᾶν τὸ ποτιτασσόμενον*, dann *ἔστω.* — Z. 5 liest man ΠΛΑΜΗ, u. *μ* ist darüber nachgetragen. Darauf bei *W.-F.* *πολησάτω*, ich habe darüber keine Notiz gemacht; möglicherweise nur Druckfehler, oder π[(ω)]λ°

zu schreiben. Letzteres findet sich auch in den Parallelstellen 1723, 17 u. 2019, 12. — *W.-F.* Z. 5 *εἰ δέ τί κα.* — 6 *βέλτιστα,* ohne Angabe der (allerdings vom Steinmetz selbst getilgten) Dittographie. — In Z. 6 versah sich der Steinmetz, indem er ΕΙΚΠΟΙΗ einschlug und ΚΑΟΚΑΙΡΟΣΑΥΤΩΙΕ darüber nachtrug. — *W.-F.* Z. 7 *παραδούς,* Stein wie oben, also Anfang zu einer Dittographie, die der Steinmetz durch Ausschlagen des *ο* selbst verbesserte. — *W.-F.* Z. 7 *Μιθραδάτης,* Stein *δτης,* u. *α* ist zwischen *δ* u. *τ* darüber nachgetragen; dann *τῶι υἱῶι,* am Ende *παρα[γ]ένη*, aber die Zeilenausgänge 7—9 sind jetzt unvollständig, und der Zeichenverlust steigt von 4 zu 5 u. 6, Z. 8 Ende nämlich *εἰ [δέ τις],* was *W.-F.* noch voll geben, Z. 9 [*πράκτι*]| — so auch schon *W.-F.* — In Z. 9 haben *W.-F.* *τῶι θεῶι,* Z. 11 rechnen sie *ἰδιῶται* als Schluss, es beginnt aber Z. 12.

Die Freilasserin ist consequent (nämlich 10mal) mit einfacher Consonanz geschrieben. — Das Verbum *ἐκποιεῖν* ist Z. 6 intr. gebraucht (= ausreichend sein). — Zu *ἦται* Z. 6 s. den Index, zur Thatsache, dass der Freigelassene erbt, 2100, 16.

Zeit. Priesterschaft III: Februar/März 173

1800 *W.-F.* 135. C. v. B.

Ἄρχοντος Σωσινίκου μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀμύντας Σωσία τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον | ὧι ὄνομα Πλάτωρ τὸ γένος Ἰταλόν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Πλάτωρ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, ποέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Κλεόδαμος | Κλέωνος. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Πλάτορος ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀμύντας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ ‖ Κλεόδαμος· εἰ δὲ μή, πράκτιμοι ὄντω Πλάτορί τε αὐτῶι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι ὑπὲρ Πλάτορα κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | κύριοι ὄντω συλέοντες Πλάτορα ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας | καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀνδρομένης, Ἀλκῖνος, Δρομοκλείδας, ἰδιῶται Κράτων, Καλλίερος, Μαντίας.

Der Name des Freilassers, den man sich im Texte von *W.-F.* aus Z. 4 nach *ἀπέδοτο* ergänzen musste, steht wirklich Z. 1; *W.-F.* nur *ἀπέδοτο Σωσία.* Derselbe Mann übrigens 1791, 1. — Die Wörter *σῶμα ἀνδρεῖον* haben, wie andre dieser Inschrift, rote Farbenspuren. — *W.-F.* rechnen *Κλεόδαμος* zu Z. 4, es steht der Name aber Ende von Z. 3. — Zu Z. 5 merken *W.-F.* S. 308 an: l'inscription porte ΤΩΙ ΑΛΛΩΙ ΤΩΙ. Die Note ist aber unrichtig: es steht *τῶι* nicht vor *ἄλλωι,* sondern nur nach diesem.

Wahrscheinlich galt dem Griechen *Πλάτωρ* soviel wie „*Πλάτων*"; vgl. auch *Πλάτης*.

Zeit. Priesterschaft III: April/Mai 173.

1801 *W.-F.* 136. C. v. B.

Ἄρχοντος Σωσινίκου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φίλων Τελεσάρχου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Λέαινα, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε. βεβαιωτῆρες· Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, Μενέστρατος Εὐχαρίδα Δελφοί. παραμεινάτω δὲ Λέαινα παρὰ Φίλωνα ἄχρι οὗ κα ζώη | Φίλων ἐργαζομένα καὶ ἀκούουσα Φίλωνος· εἰ δέ κά τι τούτων μὴ [π]οιῆ, ἐξουσία ἔστω Φίλωνι ποεῖν Λέαιναν ὅ κα θέλη. ἐπεὶ δέ κά τι πάθη Φίλων, | ἐλευθέρα ἔστω Λέαινα καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων κυριεύουσα αὐσαυτᾶς καὶ πράσσουσα ὅ κα θέλη, καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν τῶ θεῶ Λέαινα, ‖ ἐφ᾽ ὧτε ἐλευθέρα εἶμεν, καὶ ἐγδαμείτω οἷς κα θέλη, κατοικείτω δὲ ἐν Δελφοῖς καὶ στεφανωέτω τὰν Φίλωνος εἰκόνα καθ᾽ ἕκαστον μῆνα δὶς δαφνίνω | στεφάνω πλεκτῶ νουμηνίαι καὶ ἑβδόμαι. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας, οἱ ἄρχοντες Ἀλκεῖνος, | Ἀνδρομένης, ἰδιῶται Ταραντῖνος, Ἧρυς, Δείνων, Πολυκράτης, Καλλίερος, Λυκίδας, Ἐχεκλῆς.

W.-F. Z. 3 *ποιῆ*. — Die Inschrift ist sehr deutlich erhalten. Derselbe Freilasser 1807, 2, daselbst in Z. 19 ff. (= 2085, 5) derselbe Passus wie hier Z. 5. — Zu *στεφανωέτω* vgl. *ἀπαλλοτριώουσα* 1684, 8; 1718, 13, s. auch Index. — Bemerkenswert die Schreibung *ἐγ-δαμείτω* Z. 5.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 173.

1802 *W.-F.* 137. C. v. B.

Ἄρχοντος Αἰακίδα μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δεξικράτης Μνασιθέου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Σόβαρον, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Σόβαρον τὰν ὠνὰν αὐσαυτᾶς τῶι Ἀπόλ(λ)ωνι, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα χρόνον, ποιοῦσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οις κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Καλλικλῆς Τίμωνος Δελφός. ἐξέστω δέ, εἴ τις ἐφά|πτοιτο Σοβάρου, συλῆν τὸν ἐντυγχάνοντα ὡς ἐλευθέραν οὖσαν Σόβαρον ἀζαμίωι ὄντι καὶ ἀνυποδίκωι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ‖λωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Εὐκράτης, Ξενέας, Δαμοκράτης, ἰδιῶται Ἀρχέλας Πυθοφάνεος, Καλλίερος, Μαντίας Δαμοχάρεος Δελφοί.

.-*F*. Z. 2 *Ἀπόλ[λ]ωνι*, Stein °ΟΛΩ°, s. Index. — 3 *τὸν πάντα*. — Das Wort *ποιοῦσα* in Z. 3 ist tiefer in ausgeglätteten Raum hineingemeisselt, weil sich der Steinmetz offenbar versehen hatte. Nach *ποιοῦσα* noch ausgeglätteter Raum für 3 Zeichen. Aehnlich Z. 5 mit dem Namen *Ἄθαμβος*. Das *ϑ* hat nach l. u. r. auffällige Abstände vom *Α*; in ausgeglätteten Raum von der Breite zweier Zeichen setzte der Steinmetz, sich selbst corrigierend, das *ϑ* ein.

Zum Infinitiv *συλῆν* Z. 4 vgl. 1803, 3, 6; *συλήοντες* 2100, 10; 2107, 12. — Der Name *Σόβαρον* gehört zu [*Ἐμ*-]*βάρης*, [*Ἔμ*-]*βαρος* u. ist mit Aphäresis aus *Ἰσόβαρον* hervorgegangen (vgl. *Σο-μένης* u. a. Verf. Stud. 1, 148). — Bemerkenswert ist die Stellung *τὰν ὠνὰν αὐσαυτᾶς* Z. 2. — Zu Z. 3 vgl. 1803, 3.

Zeit. Priesterschaft III: Mai/Juni 172.

1803 *W.-F.* 138. C. v. B.

Ἄρχοντος Αἰακίδα μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νίκων Θεοξένου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἰωνίς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς | ἐπίστευσε Ἰωνὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόν(ον). βεβαιωτήρ· Κλεόδαμος Κλέωνος. ἐξέστω δέ, εἴ τις | ἐφάπτοι⟨τοι⟩το Ἰωνίδος, συλῆν τὸμ παρατυγχάνοντα ὡς ἐλευθέραν οὖσαν Ἰωνίδα ἀζαμίωι ὄντι καὶ ἀνυποδίκωι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. ἀπέδο|το δὲ Νίκων Θεοξένου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι καὶ κορίδιον ἇι ὄνομα Ἡδύλα, τιμᾶς ἀργυρίου τριῶν ἡμιμναίων ἐπὶ τοῖσδε· ὥστε ἐλευθέραν εἶμεν ‖ καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸ⟨το⟩μ πάντα χρόνον Ἡδύλαν, νομιζομέναν θυγατέρα Δωρήματος καὶ ποέουσαν Δωρήματι ὅσα νομίζεται τοῖς γονέοις. | εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Ἡδύλας, ἐξουσίαν εἶμεν Δωρήματι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι συλῆν Ἡδύλαν ὡς ἐλευθέραν ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. βεβαιωτήρ· Κλεόδαμος. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Εὐκράτης, Ξενέας, Δαμοκράτης, ἰδιῶται Ἀνδρόνικος | Φρικίδα, Ἀριστίων Ἄγωνος, Μαντίας [Δα]μοχάρεος, Καλλίερος.

W.-F. Z. 2 *χρόνον*, Stein nur ΧΡΟΝ. — 3 *ἐφάπτοιτο* u. 5 *τόμ*, ohne Notiz über die ausgeschlagene Dittographie. — 5 ohne *Ἡδύλαν* nach *χρόνον*, Stein ΗΔΥ▨ΛΑΝ, also nach ΗΔΥ ist ein dittographisches Zeichen getilgt; 5 Ende *γονε*[*ῦσι*], aber *γονέοις* ist deutlich. — 8 *Δαμοχάρεος*. — In Z. 6 vergass der Steinmetz das *ς* von *ἀζαμίοις*, trug es aber über Jota nach.

Der Verkäufer begegnet auch 1808, 24. — Zum Passus *ἐξέστω δέ* Z. 2 vgl. 1802, 3 ff.; zur Construktion vgl. 1724, 5; 1757, 16; 1778, 6; 1918, 12.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 172.

1804 *W.-F.* 139. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευφάνεος μην[ὸ]ς Θευξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἰατάδας Πάτρωνος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶ|μα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀφροδισία, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, συνεπαινεούσας καὶ Ἀρχίου. κατενεγκάτω δὲ Ἀφροδι|σία τὸν [ἔ]ρανον τὸν Βρομίου οὗ ἐγγυεύει Ἰατάδας μὴ ἀκαταβολέουσα μηδὲ καταβλάπτουσα Ἰατάδαν· εἰ δὲ μὴ κατενέγ|και Ἀφροδισία τὸν ἔρανον ἢ καταβλάψ⟨α⟩αι τι Ἰατάδαν ἐκ τοῦ ἐράνου, ἀτελὴς καὶ ἄκυρος ἁ ὠνὰ ἔστω ἁ τῶ θεῶ. ἐλευθέρα || δὲ ἔστω Ἀφροδισία τὸμ πάντα χρόνον, ποιήσασα τὰ γεγραμμένα τὰ ἐν τᾶ συγγραφᾶ, καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα χρόνον. βεβ[αι]ω[τῆ]ρες κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀρίστων Νικοδώρου, Νικόδωρος Ἀρίστωνος, Μαντίας | Κλευδάμου. εἰ δέ τις ἅ[π]τ[ο]ιτο Ἀφροδισίας ἐπὶ καταδουλισμῶ κατενεγκάσας τὸν ἔρανον καθὼς γέγ[ρα]πται καὶ ἀβλα|βέος γενομένου Ἰατάδα ἐκ τᾶς ἐγγύας, παρεχόντω βέβαιον τῶ θεῶ τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος [Ἰατάδα]ς καὶ [ο]ἱ βεβαιω|τῆρες Ἀρίστων, Νικόδωρος, Μαντ[ία]ς. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύρι' ἔστω συλέοντ[ες Ἀφροδισί]αν ὡς ἐλευ||θέραν οὖσαν ἀζάμιοι καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ [Ἀπόλλωνος Ἀ]θαμβος, | Ἀμύντας καὶ ὁ ἄρχων Μελισσίων, ἰδιῶται Φίλων, Καλλίερος, Κλευφάνης.

W.-F. Z. 1 *μηνός*. — 3 *τὸν ἔρανον*. — Nach *Βρομίου* Z. 3 sind 2 Zeichen völlig getilgt, wohl dittographisches ⟨*ου*⟩. — *W.-F.* Z. 4 *καταβλάψαι*, aber nach *ψ* noch Λ, das unvollendet blieb, dann erst *αι*. — 5 *τὸν πάντα*, nach *γεγραμμένα* fehlt *τά*. — 6 *βεβαιωτῆρες*. — 7 *ἅπτοιτο*, dann *καταδουλισμῶι*, am Ende *γέγραπται*. — 8 [*Ἰατάδας*] *καὶ οἱ βεβ°*. — 9 *Μαντίας*, Ende *ἐ|λευθέραν*, vielmehr *ἐλευ|θέραν*. — 10 [*Ἀπόλλωνος*] *Ἄθαμβος*.

Z. 9 haben *W.-F.* die Ueberlieferung *οἱ παρατυγχάνοντες* ΚΥΡΙΕΣΤΩΣΥΛ° geändert in *κύρι[οι] ἔ[όν]τω συλέοντ[ες]* u. damit einen schönen Rest des Satzsandhi vernichtet. Ueber *κύρι'* s. 1748, 12, u. *ἔστω* für *ἔστων* vor Σ ist nach der allgemeinen Regel (s. 1832, 21); man könnte beide Worte an einander rücken *ἔστωσυλέοντ[ες]* oder *ἔστω(ν) συλέοντ[ες]* schreiben. — *Ἄρχιον* Z. 2 ist Frau oder Tochter des Freilassers. — Der Ausdruck *ἁ ὠνὰ ἁ τῶ θεῶ*, der mit *ὠνὰ τοῦ θεοῦ* wechselt (1730, 7; 1731, 11, vgl. 1749, 6), hat in *ἐπὶ ἱεραπόλου τοῖ Ἀ π ό λ λ ω ν ι, γραμματέος τᾶι β ο υ λ ᾶ ι* (GDJ. 1379, 1, 3) u. a. Analogien.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 171.

1805 *W.-F.* 140. C. v. B.

Ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δαμοσθένης Ἀρχέλα Δελφός, συνεπαινεόντων καὶ τῶν υἱῶν αὐτ[οῖ] . . . . ., Κλέωνος, | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος σῶμα ἀνδρεῖον οἷ ὄνομα Κτήσων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο στατήρων εἴκοσι, καὶ τὰν τιμὰν [ἔχει πᾶσα]ν, καθὼς | ἐπίστευσε Κτήσων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλῃ. [βεβαιω]τὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Ἄσων Νικοβούλου. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Κτήσωνος ἐπὶ καταδουλισμῶι, [β]έβαιον παρεχόντων τῶι θ[εῶι τὰν] ὠν[ὰν] ὅ τε ‖ ἀποδόμε[ν]ος Δαμοσθένης καὶ οἱ βεβαιωτῆρες. εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύρι[ο]ι ἐόντων | συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ταραντῖν[ο]ς, ἰδιῶται | Καλλίστρατος, Εὐκλείδας, Μένης, Ἀνδρομένης.

W.-F. Z. 1 αὐτ[οῦ], könnte freilich auch Anfang eines Namens sein. — 3 θέλη, möglich auch θέλη[ι]. — In Z. 3 versah sich der Steinmetz, indem er die Silbe πο wegliess und ΑΠΑΝ° einschlug, später trug er πο über ΑΠ nach. — *W.-F.* Z. 4 Κλέων Νικοβούλου, ich sah nur ΑΣΩΝ, also Ἄσων oder höchstens (Κ)[(λ)]έων. — 4 βέβαιον, dann ὠ[νά]ν st. ὠν[άν]. — 5 ἀποδόμενος, am Ende ἐόντ[ων], aber das Wort ist klar. — 6 κύριοι. — 7 Ταραντῖνος. — Der Fehler οἱ βεβαιωτῆρες (vgl. Z. 3) steht Z. 5 auf dem Steine. — Nach Z. 8 ist noch behauener, aber unbenutzter Raum bis zum Rande des Polygons.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1806 *W.-F.* 141. C. v. B.

Ἄρχοντος Μένητος μηνὸς Ἡραίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἐργασίων | Σίμωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθί|ωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Νι‖καία, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς | ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν | Νικαία, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντω[ν] τὸν | πάντα βίον, ποιέουσαν ὡς πατέρι Ἐργα‖σίωνι τὰ νομιζόμενα· βεβαιωτὴρ κατὰ | τὸν νόμον· Ἀμφίστρατος Ἀμφιστρί|του· συνεπαινεούσας τᾶ(ς) ματρὸς | Καλλιβούλας. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται | Νικαίας, βέβαιον παρεχόντων τῶι ‖ θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος | Ἐργασίων καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀμφίστρα|τος. εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι | ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ | οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων ‖ συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν | ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας· | Ἀν-

δρόνικος Πατρέα, Εὐκλείδας ‖ Καλλείδα, Βούλων Πεισιστράτου, | Ζώπυρος.

W.-F. Z. 8 *πάντων.* — 9/10 *Ἐργασίωνι | τά.* — 12 *τᾶ[ς] ματρός*, Stein ΤΑΜΑ°; vor *συνεπαινεούσας* haben sie eine starke Interpunktion. Ich behalte sie bei, weil ich den gen. abs. als Nachtrag zu *ἀπέδοτο* ansehe und nicht mit dem Namen des Bürgen und seiner Wahl verbinde. — In Z. 18 schlug der Steinmetz zuerst das dialektische *κατὸν* ein und setzte dann über *ατ* noch *τα*, damit man *κατὰ τὸν* lesen solle. — Der Rest der Zeile 26 ist freigelassen, dann folgt mit kleineren Zeichen die Nummer 1807.

Zeit. Priesterschaft III: October/November 171.

1807 *W.-F.* 142. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχελάου τοῦ Δαμοσθένεος μηνὸς | Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φίλων Τελε|σάρχου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυ|ναικεῖον ἇι ὄνομα Ἱστιώ, τιμᾶς ἀ[ργυ]ρίου ‖ μνᾶν δύο. βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον· Δρ[ο]μο|κλείδας Ἁγίωνος Δελφός. παραμεινά|τω⟨ι⟩ δὲ Ἱστιὼ παρὰ Φίλωνα μέχρι κα ζώ[η Φ]ίλων, | ποιέουσα πᾶν τὸ ποτιτασσόμεν(ον) τὸ δυ[ν]ατόν· | εἰ δέ κα μὴ ποιῇ Ἱστιὼ ἢ μὴ παραμ[ε]ίνῃ, ἐξέ‖στω Φίλωνι ἢ ἄλλω ὑπὲρ Φίλωνα κολάζειν | ὡς κα θέλωντι ἀζαμίοις ὄντοις κ[α]ὶ ἀνυποδί[κ]οις. | εἰ δέ τί κα πάθῃ Φίλων, ἐλευθέρα [ἔ]στω Ἱστιὼ | κυριεύουσά τε αὐτοσαυτᾶς κα[ὶ] ἀποτρέχουσα | οἷς κα θέλῃ, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ ‖ δέ τίς κα ἅπτηται Ἱστιοῦς ἐπεί κα [τε]λευτάσῃ | Φίλων, βέβαιον παρεχέτω ὁ βεβαι[ω]τὴρ τῶι θε|ῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμο[ί]ω[ς] δὲ καὶ οἱ παρατυνχάνοντες κύριοι ἐόντων | συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι [ἐ]όντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. στεφανούτω δὲ κατὰ μῆνα ‖ νουμηνία καὶ ἑβδόμα τὰν Φίλων[ο]ς εἰκόνα δαφνίνω | στεφάνω πλεκτῶ. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, | Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχ[ο]ντες Βούλων, Με[(λ)]ισίων, Ξένων, ἰδιῶται | Μαντίας Κλευδάμου, Ξενέας Βαβύλου, Καλλίερος Δελφοί.

W.-F. Z. 4 *ἀργυρίου.* — 5 *κατὰ τὸν νόμον· Δρομοκλείδας*, Stein *κατόν.* — 6 *παραμεινάτω*, nach ω noch Jota (oder ist es nur ein Riss?). — 7 *ζώη Φίλων.* — 8 *τὸ ποτιτασσόμενον τὸ δυνατόν*, Stein °ΜΕΝΤΟΔ°. — 9 *παραμείνη.* — 10 *Φίλων[α].* — 11 *καὶ ἀνυποδίκοις.* — 13 *κυριέουσα*, mit der Bemerkung S. 308: lisez *κυριε[ύ]ουσα*, aber Stein °ΙΕΥΟΥ°. — 15 *τελευτάσῃ.* — 16 *βεβαιωτήρ.* — 17 *ὁμοίως.* — 20 *Φίλωνος εἰκόνα [δα]φνί[νω].* — 22 *ἄρχοντες Βούλων, Μελισίων*, Stein ΜΕΔΙΣΙΩΝ (mit einem Sigma, vgl. 1795, 8). — In Z. 21 steht *μάρτυρες* auf einer ausgeschlagenen Stelle. — Nach Z. 23 folgt Rand des Polygons.

Derselbe Freilasser 1801, 1. Die Thatsache, dass Nr. 1807 u. 2085 sich nahezu decken, erkannte bereits E. Curtius, Gött. Nachr. 1864, S. 147: „Es scheint aus Versehen dasselbe Aktenstück zweimal auf die Mauer geschrieben zu sein.“ Für die Erklärung des Versehens sind wir nur auf Vermutungen angewiesen. Die beiden Nummern sind auf der Polygonalmauer nicht sehr weit aus einander, s. Pomtow's Plan; Nr. 2085 steht zwischen 1866 und 1867. Die Abweichungen der Formulare von einander sind so gering, dass die Annahme ausgeschlossen ist, das eine solle Nachtrag zum andern sein oder das eine sei das erweiterte, ausführlichere, mehr Einzelheiten enthaltende.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 175/174.

1808 *W.-F.* 143. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντί[α μη]|νὸς Θευξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο [Ἀρχέλαος] | Θηβαγόρα Δελφός, συνεπαινεόντ[ων τῶν υἱ]|ῶν, κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος [σῶ]μ̣[α] ἀ[ν]||δρεῖον ὧι ὄνομα Φίλων, τιμᾶς ἀρ̣[γ]υρίου | μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, | καθὼς ἐπίστευσε Φίλων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ | πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλη || καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτῆρες κα|τὰ τὸν νόμον· Βαβύλος Αἰακίδα Δελφός, Ἀμφισσεῖ|ς⟨εῖς⟩ Μεγακλῆς, Θηβαγόρας, Δωρόθεος. εἰ δέ τίς κα | ἐφάπ[τ]ηται Φίλωνος, βέβαιον παρεχόντων | τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀρχέλαος || καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Βαβύλος, Μεγακλῆς, Δωρό|θεος, Θηβαγόρας. εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πρά|κτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλι|ος. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλεύθερον || ὄντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πά|σας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱε|ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραν|τῖνος, ἰδιῶται Ἀρχέλαος Πραόχου, Βούλων, Σώτιμος, Νίκων Θευξένου, || Θευγένης, Πύθων, Δαμάνθης, Στράτα|γος, Μενεκράτης, Μελισσίων.

W.-F. Z. 2 *Ἀρχέλαος*, was jetzt fehlt. — 3 *συνεπαινεόντων τῶν υἱ|ῶν* voll. — 4. *σῶμα ἀνδρεῖον*. — 5 *ὧ[ι]*, aber Jota ist klar, dann *ἀργυρίου*. — Z. 6 ist *τὰν* über KAITIMAN nachgetragen. — Z. 11 könnte man die Dittographie auch als *Ἀμφισσεῖ⟨σεῖ⟩ς* auffassen. — *W.-F.* Z. 13 *ἐφάπτηται*. — 24 *Θεοξενίου* (vgl. 1803, 1). — 25 *Στραταγός*. — Auf Z. 26 folgen noch 5 vorgezogene, unbenutzte Linien.

Zeit. Priesterschaft IV: März/April 168.

1809 *W.-F.* 144. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία | μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ

τοῖσδε ἀπέδο|το Γλα[υ]κίας Σωτηρίχου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα || Εὔτυχος τὸ γένος Γαλάταν, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει | πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰ[ν] | ὠνὰν Εὔτυχος, ἐφ᾽ ὧιτε αὐτὸν εἶμε[ν] | ἐλεύθερον καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάν||των τὸμ πάντα βίον, ποιέοντα ὅ κα | θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἁρμό|διος καὶ Κλεί|δικος. μάρτυροι· τοὶ ἱε|ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας καὶ || Ταραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων | Ἄσανδρος, Ἄρχων, ἰδιῶται Σώτιμος, Ἀριστίων, Ἀνδρόνικος, Εὐκλείδας, | Φίλων.

W.-F. Z. 3 *Γλαυκίας.* — 7 *τὰν.* — 8 *εἶμεν.* — 14 lassen *καὶ* nach *Ἀμύντας* weg. — Zu Anfang von Z. 6 versah sich der Steinmetz: er schlug nach |*γυριο* gleich das *μ* von *μνᾶν* ein, corrigierte dies aber noch rechtzeitig in *υ* und setzte *μνᾶν* dahinter, mit einem zweiten *μ* beginnend. — Der Construktionswechsel in Z. 10/11 beruht auf Vermischung der Formulare. Vgl. 1813, 8.

Zeit. Priesterschaft IV: August/September 169.

1810 *W.-F.* 145. Nach einem Abklatsche controliert v. B.

[Στραταγέ]οντος τῶν Αἰ|[τωλῶν Π]ισάνδρου Φόλα μη[ν]ὸς Δίου, ἐν [Δελφοῖς δὲ ἄρχον|τος Μέν]ητος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ το[ῖσ]δε ἀ[π]έδο[το Μνασίλα|ος Δαμ]οκλέος Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλ[λ]ωνι τῶι Πυθί[ωι] καὶ τᾶι Ἀρτέμι[τ]ι σῶμα γ[υ]ναικεῖ||ο[ν] ᾇι ὄνομα Ζωπύρα τ[ὸ] γ[έ]νος Ἰλλύραν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καὶ τὰν τιμὰν ἔ[χ]ει, καθὼς | ἐπίστευσε τῶ[ι] θεῶι τὰν ὠνὰν Ζωπύρα, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπ[τ]ον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πολέμαρ[χ]ος Πανσανία Δελφός. [εἰ] δέ τίς κα | ἅπτηται Ζωπύρας, βέβα[ι]ον παρεχόντων τοῖς θεοῖς τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδό[μ]ενος Μνασίλα|ος καὶ ὁ β[ε]βαιωτὴρ Πολέμα[ρ]χος· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω[ν κατ]ὰ τὸν νόμον. || ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς [ἐλευθέ]ραν οὖσαν ἀζά|μιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δί[κ]ας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱε[ρεῖς τοῦ] Ἀπόλλωνος | [Ἄ]θαμβος, Ἀ[μ]ύντας· Διδύμα[ρχ]ος, Διονύσιος Ἀμβρύσιοι, Θευφάνης Ἀ[ρ]ι[στομάχ]ου Τριτεύς, Ἡρα|[κ]λείδας Ἀμφισσεύς, Πεισέας, Κάλλων, Εὐκλείδας, Καλ[λ]ίερος Δελφοί.

Die Stelle der Polygonalmauer, welche die Nummern 1810—1811, 1812—14, 1815—17, 1836/37 trägt (s. Pomtow, Beitr. Tafel III), konnte ich nicht mit dem Auge controlieren. S. Anm. zu 1710. Es gelang mir

aber ein Abklatsch, der die Nummern 1810—1812 (Z. 14) enthält. Auf ihm basiert mein Text oben. Für 1813—1817 habe ich keine Unterlage: Das Erdreich, welches ich auswerfen liess, schoss augenblicklich wieder nach, wenn der Arbeiter fertig war. Die Stelle 1810—1812 konnte ich, bevor ich den Abklatsch auflegte, nicht sorgfältig reinigen, so dass mehrere Zeichen nicht gekommen sein mögen, weil Erde hineingedrückt war. Möglicherweise ist also die Stelle besser erhalten, als ich nach meinem Abklatsche annehmen musste und als ich sie oben gegeben habe. Hier müssen Andre mit Nachprüfung helfen.

W.-F. Z. 1 *στραταγέοντος τῶν Αἰ*|. — 2 *τωλῶν Προάνδρου Φόλα μηνὸς Δίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχον*|. — 3 *τος Μένητος*, dann *τοῖσδε ἀπέδοτο Μνασίλα*|*ος*. — 4 *Δαμοκλέος*, dann *Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι καὶ τᾶι Ἀρτέμιτι σῶμα γυναικεῖ*|*ον*. — 5 *τὸ γένος*, zuletzt *ἔχει*. — 6 *τῶι θεῶι*, später *ἀνέφαπτον*. — 7 *Πολέμαρχος*, dann *εἰ*. — 8 *βέβαιον* und *ἀποδόμενος*. — 9 *ὁ βεβαιωτὴρ Πολέμαρχος*, am Ende *ἐόντων κατὰ τὸν νόμον*. — 10 *ὡς ἐλευθέραν*. — 11 *δίκας*, dann *οἱ* (statt *τοὶ*) *ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος*. — 12 *Ἄθαμβος, Ἀμύντας· Διδύμαρχος*, später *Ἀριστομάχου*. — 12/13 *Ἡρα*|*κλείδας*. — 13 *Καλλίερος*. Zeile 13 ist nicht bis zu Ende benutzt.

Mit welchem Dental die Endung des Götternamens *Ἄρτεμις* in Z. 4 geschrieben war, lässt sich aus dem Abklatsche nicht mit Sicherheit herauslesen; *W.-F.* geben *Ἀρτέμιτι*. Uebrigens ist der Zusatz *καὶ τᾶι Ἀρτέμι[τ]ι* singulär.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 171/170.

1811 *W.-F.* 146. Nach einem Abklatsche controliert von B.

[Ἄ]ρχοντος Μένητος μηνὸς Θευξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπ[έ]δοτο Πράξων Μαντία τῶι Ἀπόλλωνι | [τ]ῶι Πυ[θ]ίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα [Ε]ὔνους, ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Εὔνους | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὅτωι ἐλ[ε]ύθε[ρ]ος εἶμεν. παραμεινάτω Εὔνους πα[ρ]ὰ Πράξωνα ἔτη δέκα | [π]οιῶν τὸ ποτιτασσόμενον. εἰ δέ κα μὴ θέλη παραμένειν, καταφερέτω Π[ρ]άξωνι τοῦ ἐνιαυτοῦ ‖ [ἑ]κάστου οὗ κα μὴ παραμένη ἀργυρίου [σ]τατῆρας τριάκοντα καὶ εἴ κα [παρ]αμ[είν]η ἢ κατ[ε]νέγκη | [τ]ὸ ἀργύριον τὸ γεγραμμένον οὗ κα μὴ παραμείν[η] χρόνου, ἐλεύθερος [ἔστω κα]ὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντων· εἰ δέ κα μὴ παραμείνη ἢ μὴ καταβάλη τὸ ἀργύριον οὗ κα [μὴ] | παραμεί[νη] χρόνου, ἄκυρος ἔστω ἁ ὠνά. βεβα[ι]ωτῆρες· Δ[ι]όδωρος Μνασι[θέου], | Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος. μάρτυρες· οἱ [ἄρ]χοντες Δ[εξι]κράτης, Πραξία[ς] ‖ καὶ ἰδιῶται Ἀσ[τ]όξενος, [Ἀ]ρισ[στ]οκράτης, Καλλι[κλ]ῆς, Βάκχιο[ς].

S. die Anmerkung zu 1810.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος*, dann *ἀπέδοτο*. — 2 *τῶι Πυθίωι*, später *Εὔνους ἀργυρίου*. — 3 *ἐλεύθερος*, dann *παρὰ Πράξωνα*. — 4 *ποιῶν*; nach *καταφερέτω*,

in meinem Exemplar wenigstens, *Πράξων*, aber der verlangte Dativ blickt aus dem Abklatsche heraus. — 5 *ἑκάστου*, dann *στατῆρας*, ferner *εἴ κα παραμείνη ἢ κατενέγκη*. — 6 *τὸ ἀργύριον*, in der Mitte *παραμείνη*, am Ende *ἐλεύθερος ἔστω καὶ*. — 7 *κα μὴ*. — 8 *παραμείνη*, es wäre Platz für °*μεί[νηι]* da; ferner *βεβαιωτῆρες· Διώδορος*, wohl nur Druckfehler, dann voll *Μνασιθέου* |. — 9 *ἄρχοντες· Δεξικράτης, Πραξίας*. Beide sind uns durch *W.-F.* 12, 1/2 gesichert. Ich sehe auf dem Abklatsche *Δ[. . . .]κράτης* und kann mir die zu grosse Lücke nicht erklären. — *W.-F.* Z. 10 *Ἀστόξενος, Ἀριστοκράτης, Καλλικλῆς, Βάκχιος*. Die so grosse Lücke des Abklatsches beim zweiten dieser Namen führe ich auf obige Schreibung zurück; ich sehe [.]*ρισ*[..]*οκράτης*. — Der Abklatsch bestätigt also Z. 3 das Asyndeton (vgl. 1821, 9).

Das Dokument ist insofern bedeutsam, als es den seltenen Fall enthält, dass die *παραμονά* durch Zahlung (anstatt der Dienstleistung, Z. 4) gekürzt werden kann.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 170.

1812 *W.-F.* 147. Nach einem Abklatsche controliert v. B.

Ἄρχο[ν]τος Πύ[ῤῥου μην]ὸς [Β]ου[κα]τίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο [Κ]λ[ευβούλα | Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι] Πυθίωι σῶμα ἀνδρε[ῖ]ον ὧι ὄνο[μα] Τ[η]ρεύς, | τιμᾶς [ἀρ]γυρίου μνᾶν [τριῶ]ν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, [κ]αθὼς ἐπί||[στευσε Τ]ηρεὺς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλ[ε]ύθερος [ε]ἶμεν || καὶ ἀν[έφα]πτος [ἀ]πὸ πάντ[ω]ν τὸν πάντα [χ]ρόνον, ποιέων ὅ κ[α θέ]||λη καὶ ἀ[πο]τρέ[χω]ν οἷς κα [θ]έλη. εἰ δέ τίς [κ]α ἐφάπτηται Τηρ[έος] | [εἴ]τε [τῶ]ν ἐπινόμων τῶν Κλεοβούλα[ς . .] εἴτε ἄλλος τις, βέβαιον | [παρε]χόντω [τ]ὰν ὠν[ὰ]ν ἅ τε ἀποδομένα Κλεοβούλα ἢ οἱ ἐπίνομοι οἱ | [Κλεοβούλας καὶ ὁ] βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι. καὶ ὁμοίως ὁ πα||[ρατυ]γχάνων κύ[ρ]ιος ἔστω σ[υλ]έων Τηρῆ ἐ[πὶ τ]ὸν | θεὸν ὡς ἐλ[ε]ύθερ[ον ὄ]ντα ἀζάμιος ὢν καὶ | [ἀνυπ]όδικο[ς] πάσας δί[κ]ας καὶ ζαμίας. μάρ||[τυρες·] οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω]νος Ἀμύντας, | [Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες] Ἄθαμβος || Ἀθανίωνος, Ἀρχέλαος Δαμο|σθένεος, Δίων Ἀλέξωνος, ἰδιῶται | Ἀλέξων Χαριξένου, Ἧρυς Εὐδώρο[υ].

S. Anmerkung zu 1810.

Von Z. 15 an habe ich den Text nach *W.-F.* gegeben, von Z. 1—14 nach dem Abklatsche. Da habe ich Vieles unvollkommen oder gar nicht lesen können, was oben im Einzelnen ausgedrückt ist. *W.-F.* geben von *ἄρχοντος* ab bis *Ἄθαμβος* (Schluss von Z. 14) den ganzen Text als lückenlos und unbeschädigt. Es fehlt der Name des Bürgen.

Das gleiche Schwanken im Vocalismus einer Namensform, wie nach *W.-F.* hier bei *Κλευβούλα* (Z. 1) und *Κλεοβούλας* (Z. 7), findet sich oft, s. 1722, 1744 u. sonst. Mir ist's unmöglich, auf dem Abklatsche das Ende von Z. 1 zu controlieren. — Z. 7 bleibt nach Ergänzung des *ς* zu *Κλεο-*

βουλας vor folgendem *εἴτε* Raum von 2 Zeichen, den ich mir nicht erklären kann; ob °*λας⟨ας⟩* dort stand?

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1813 *W.-F.* 148.

Ἄρχοντος ἐν Τριτέα Εὐνοΐδα μηνὸς Γιγαντίο[υ, ἐν] | Δελφοῖς [δὲ] ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Ποιτροπίου, ἀ[πέ]|δοτο Φίλων Φιλλέα Τριτεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι [Πυ]|θίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Φιλοκλῆς, ‖ τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τι|μὰν ἔχει πᾶσαν, | καθὼς ἐπίστευσε Φιλοκλῆς τὰν ὠνὰν τῶι | θεῶι, ἐφ' ὅτω ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον | ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλη ‖ καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτῆρες κατὰ | τοὺς νόμους καὶ τὰν συμβολάν· Ἄθαμβος Ἀθανί|ωνος Δελφός, Λυκῖνος Φιλλέα Χαλειεύς. | μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ | τῶν ἀρχόντων Ἄθαμβος, ἰδιῶται Φίλαγρος, Ἀρι|στίων, Τυρβαῖος Δελφοί, Πολύξενος Τολο|φώνιος, Ξενέας Τριτεύς.

S. Anmerkung zu 1810.

W.-F. bemerken S. 308 zu der kurzen Z. 6: La fin de cette ligne paraît avoir été anciennement effacée. — Das Nebeneinanderstehen von nom. *ἐλεύθερος* und *ποιέων* und acc. *ἀνέφαπτον* in Z. 8/9 geht auf Verwechslung der Formulare durch den Steinmetz zurück, s. 1824, 4/5; 1833, 7/8 u. a.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1814 *W.-F.* 149.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Εὐαγγέλου μηνὸς | Βοαθόου, ἀπέδοτο Εὐκλῆς Ἐτυμώνδα Δελ|φὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖ|ον ὧι ὄνομα Πρῶτος τὸ γένος Ἄραβα, τιμᾶς ‖ ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε τὰν | ὠνὰν τῶι θεῶι Πρῶτος, ἐφ' ὧιτε ἀνέφα|πτος εἶμεν ἀπὸ πάντων τὸν ἅπαντα | χρόνον, ποιέων ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτήρ· | Ἀστόξενος Διονυσίου. μάρτυροι· ‖ οἱ ἄρχοντες Ἀστόξενος, Δεξιά|δας, Ξενόκριτος Ταραντίνου, | ἰδιῶται Εὔδοκος, Ἀριστό|μαχος Ὀλυμπογένεος, Φίλα|γρος Διοδώρου, Νικόμαχος ‖ Δεξίππου, Ἄρχων Καλλία, Ἀρ|χέλαος Πυθοφάνεος.

S. Anmerkung zu 1810.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); vgl. 1876, 16.

1815 *W.-F.* 150.

Ἄρχοντος Θευξένου τοῦ Καλλία μηνὸς | Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε

ἀπέδοτο Κάλλων Ἀριστοδά|μου, Ἀγαθὼ Τίμωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶ|μα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀφροδισία, τιμᾶς ἀργυρίου ‖ μνᾶν τεσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε | Ἀφροδισία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέ|φαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιοῦσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀπ|οτρέχουσαν οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς | πόλιος· Νικίας Κάλλωνος. εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο Ἀφροδισίαν, ‖ κύριοι ὄντω συλέοντες κατὰ τὰν ὠνὰν καὶ ἀναγραφὰν τὰν ἐν τῶι | ἱερῶι ἀναγεγραμμέναν. μάρτυροι· τοὶ ἱαρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταρα|ντῖνος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἰατάδας Πάτρωνος, Αἰακίδας Φ|ιλαιτώλου, Ξένων Βούλωνος, ἰδιῶται Φίλων Ἀριστέα, Νικέας Ἀγη|σάρχου, Καλλίερος, Ὀρέστας Εὐχαρίδα, Πάτρων Ἰατάδα, Κλεύξενος ‖ [..]ασίππου.

S. Anmerkung zu 1810.

Die Freilasser sind gewiss Eheleute, so erklärt sich leicht der Singular *ἔχει* (Z. 5) in der Quittungsformel. — Der Construktionswechsel Z. 6/7 in *ποιοῦσαν* geht auf Vermischung der Formulare durch den Steinmetz zurück. — Unklar bleibt, ob Z. 15 [*Ἀγ*], [*Ἐρ*] oder a. zu lesen ist. — Einfache Consonanz wie in *τεσάρων* Z. 5 begegnet auch anderwärts, s. Index.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1816 *W.-F.* 151.

Ἀγαθῆ Τύχη. — Ἄρχοντος Δεξώνδα τοῦ Δάμωνος καὶ μηνὸς Ἀμαλίου, | ἀπέδοτο Σπαῖρος Ἀκρισίου Ναυπάκτιος, συνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱ|ῶν, σῶμα ἀνδρεῖον τὸ γένος Θρᾶικα ὧι ὄνομα Φιλόνικος τῶι Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. ‖ βεβαιωτήρ· Χαρίξενος Ἀλέξωνος Δελφός. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Πραξίας, Ἀνδρόνικος καὶ τῶν ἀρχόντων Σώστρατος Σωτύλου, | ἰδιῶται Μένης, Κλέων Κλευδάμου, Κόσις Λυκίσκου, Δεξώνδας Δρομοκλείδα, | Θεόξενος Ἰατάδα.

S. Anmerkung zu 1810.

Z. 1 können wir *καὶ* durch „und zwar" übersetzen. — Ist *Σπαῖρος* graphischer Ausdruck von *Σphaῖρος*? *Ἀκρίσιος* knüpft an den Danaemythus an. — *Κόσις* zu deuten unterlasse ich lieber, bis die Lesung controliert ist. — Nach den ersten 2 Worten lasse ich den von *W.-F.* gegebenen Querstrich; ob er „freien Raum" bezeichnen soll, wird nicht gesagt.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1817 *W.-F.* 152.

Ἄρχοντος Δεξώνδα μηνὸς Βυσίου, ἀπέδοτο Ἀλέξανδρος Ἀντιγόνου τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Βόηθος τὸ γένος Σύρον, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Βόηθος τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ὥστε ἐ|λεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον. βεβαιωτὴρ κατὰ ‖ τὸν νόμον· Χαρίξενος. εἰ δέ τι ἀνθρώπινον γένοιτο περὶ Βόαθον, ἅ κα κατα|λίπη Βόαθος Ἀλεξάνδρου ἔστω καὶ τοῦ υἱοῦ. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Πραξίας, | τῶν ἀρχόντων Σώστρατος, ἰδιῶται Ἀρίστων, Ἀλκῖνος, Λαιάδας, Σωσίνι|κος.

S. Anmerkung zu 1810.

Zum Wechsel der Formen *Βόηθος* und *Βόαθος* vgl. 1748, 2,5. — Die Bestimmung von Z. 5 ff. hat in 1718, 14 eine Parallele. — Solche Versehen wie Z. 6 *οἱ ἱερεῖς· Πραξίας* kommen öfters vor. Der Steinmetz kommt aus einem Schema ins andre. Wir brauchen nicht ⟨*Ἀνδρόνικος*⟩ dahinter zu setzen. Vgl. 1708, 31; 1862, 5; 1880, 12.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1818 *W.-F.* 153. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ὑβρίσια Ἀκρινιέος μηνὸς Ὁμολοίου, ἐν Δελφοῖς [δὲ ἄρχον]τος Πύρρου, ἀπέδοτο Τιμάγορος Δεξιεὺς | τῶι Ἀπόλλωνι σώματα γυναικεῖα δύο αἷς ὀνόματα Ἄρκισα, Κλεώ, ὥστε ἐλευθέρας εἶμεν, [τιμᾶς ἀ]ργυρίου ΠΜ. *παραμεινάντω δὲ Ἄρκισα, Κλεὼ | παρὰ Τιμάγορον ἄχρι κα ζώη Τιμάγορος τὸ δέον ποιοῦσαι. ἐπεὶ δέ κά τι πάθη Τιμάγορος, το[ῦ θεοῦ] ἔστω Ἄρκισα, Κλεὼ κυριεύουσαι αὐσαυτᾶν, | ἐλεύθεραι οὖσαι καὶ ἀνέφαπτοι τὸμ πάντα χρόν(ον) ἀπὸ πάντων, καθὼς ἐπίστευ[σ]αν τῶ[ι θ]εῶι τὰν ὠνάν. βεβαιωτῆρες· Μικκύλος, Ἐμμενί‖δας Δεξικράτεος Δελφοί, Πλείσταινος Καλλιπολίτας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ταραν[τῖ]νος, Ἀμ[ύντ]ας [κ]αὶ τοὶ ἄρχοντες Ἄθαμβος, Ἄσ[α]νδρος, Ἡρά|κων Δελφοί, Διω[...] Δεξιεύς, Δεξίας Καλλιπολίτας, Ἀρχέλας Πραόχου, Βάκχιος Δελ[φ]οί.*

W.-F. Z. 1 *ἐν Δελφοῖς δ[ὲ ἄρχ]οντος,* am Ende *Δεξιεύ[ς]*, das Wort ist aber jetzt noch klar. — 2 [*τιμᾶς*] *ἀργυρίου.* — 3 *τοῦ* [*θεοῦ*]. — 4 *χρόν*[*ον*], Stein nur XPON, dann *ἐπίστευσαν τῶι θεῶι.* — 5 *Ἐμμενί|δας Δεξικράτεος Δελφοί, Πλείσταινος Καλλιπολίτας, Ἀρχέλας Πραόχου, Βάκχιος Δελ*[*φο*]*ί,* nach *Καλλιπολίτας* fehlen also 16 Wörter, die Priester, Archonten u. einige Zeugen.

Für das Ethnikon *Δεξιεύς* finde ich keinen Beleg. — *Ἄρκισα* stelle ich zu *Ἄρκ-υλος, Ἀρκέων,* mit einfachem *σ* wie *Λάρισα* (s. Index); vgl. den EN. *Ἄρκισσος.* — Ueber die Abkürzung Z. 2 s. 1770, 2 u. den Index. — Z. 8 habe ich nach *Δελφοί* ΔΙΩ... aufgeschrieben, was ich wegen *Δεξιεύς*

nicht zu (ἰ)διῶ[ται] ergänzen zu dürfen glaube; es wird ein Name wie *Διώνδας* oder ä. darin stecken. — Der Monat fehlt; es ist der *Βύσιος*.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1819 *W.-F.* 154. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμεν[ί]δα μηνὸς Ποιτροπίου τοῦ δευτέρου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μαραῖ[ος] Μαραίου Δελ[φ]ὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον | ὧι ὄνομα Κωμικὸς [καὶ ἄλ]λο γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἰωνίς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευ-[σαν] Κωμικὸς καὶ Ἰωνὶς τῶι θεῶι τὰν ὠ|νάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀριστίων Ἄγωνος. παρα|μεινάντω δὲ Κωμικὸς καὶ Ἰωνὶς παρὰ Μαραῖον ἄχρι κα ζώη Μαραῖος πε[ο]έοντες τὸ πο[τ]ιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· ‖ εἰ δέ τί κα μὴ ποιήση Κωμικὸς ἢ Ἰωνὶς τῶμ ποτιτασσομένων ὑπὸ Μα[ρ]αίου καθὼς γέγραπται δυνατοὶ ἐόντες, ἐξέ|στω Μαραίωι, ὁπότερός κα μὴ ποιῇ τὸ ποτιτασσ[ό]μενον, κολ[ά]ζειν καθώς κα αὐτὸς θέλῃ καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Μαραῖον | ὅγ κα Μαραῖος κελεύη ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοι[ς π]άσας δίκας καὶ ζαμίας· εἰ δέ τί κα πάθη Μαραῖος, | ἐλεύθεροι ἐόντω Κωμικὸς καὶ Ἰωνὶς κυριεύοντες αὐτοσαυτῶν καὶ ποιέοντες ὅ κα θέλωντι. εἰ | δέ τι νοσφίξαιντο Κωμικὸς ἢ Ἰωνὶς τῶμ Μαρα[(ί)]ου καὶ ἐξελεγχθείη⟨ι⟩σαν, ἄκυρος ἔστω αὐ‖τῶν ἁ ὠνὰ καὶ ἀτελής. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ | ἄρχοντες Ἀριστίων Ἄγωνος, Ἄσανδρος Διονυσίου, ἰδιῶται Ἀστόξενος, Ἄρχων | Καλλία, Φρῦνος, Πάτρων, Ἰατάδας, Μένης. ἁ ὠνὰ παρὰ Μένητα.

W.-F. Z. 1 *Ἐμμενίδα μηνός*, dann *Μαραῖος Μαραίου Δελφός*. — 2 [*κ*]*α*[*ὶ*] *ἄλλο* jetzt ist mehr weggebrochen, dann *ἐπίστευσ*[*αν*]. — 4 *ποέοντες τὸ ποτιτασσόμενον*. — 5 *ὑπὸ Μαραίου*. — 6 *τὸ ποτιτασσόμενον, κολάζειν*. — 7 *ὅ*[*ν*] *κα*, also unnötige Correktur der Ueberlieferung ΟΓ, dann *ἀνυποδίκοις πάσας*. — 9 *Κωμικὸς καὶ Ἰωνὶς* statt *Κ. ἢ Ἰ.*, dann *τῶμ Μαραίου*, St. ΜΑΡΑΡΟΥ. — Auch sonst versah sich der Steinmetz: Z. 6 ist über ΚΑΑΥΤΟΣ das fehlende *θώς κα* nachgetragen; ebenso vergass er Z. 7 *κελεύη* und meisselte es über die Zeile, Z. 12 das Schluss-*ς* von *Ἰατάδας*, trug es aber gleichfalls nach. Ein Jota adscriptum zuviel schlug der Steinmetz in *ἐξελεγχθείη⟨ι⟩σαν* Z. 9 ein: möglich, dass er, weil er das Formular auswendig wusste, an den Singular zunächst dachte, dann aber sah, dass 2 Personen Subjekt sind, und durch Anfügung von *σαν* an die volle Singularform (s. *θέλῃ* Z. 6) den Plural daraus machte. Möglich auch blosses Versehen wie in 1838, 4 *οἰκογενῆ⟨ι⟩*, 2015, 10 *ἔτη⟨ι⟩* u. so oft.

Der Stamm der Namensform *Μαραῖος* kehrt in *Ἀμφί-μᾶρος, Εὐ-μάρης* wieder und ist wie *Νικαῖος* weitergebildet.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). — Irrtümlich ist die Bestimmung der Inschrift, wie sie *Bischoff, de fastis* p. 354 versucht, was sich aus der Vergleichung der Semesterbehörden und der Priesterschaften ergiebt. Ausserdem hat der Teil der Polygonalmauer, auf dem diese Nummer steht, keine einzige Inschrift aus der Zeit der II. Priesterschaft.

1820 *W.-F.* 155. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δαμένης Ὀρέ|στα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσίχα, τι|μᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς [ἐπ]ί-στευσε Σωσίχα τῶι θεῶι τὰν ὠ|νάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν ε[ἶμε]ν καὶ ἀνέφαπτον, ποιοῦσαν ὅ ‖ [κ]α θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν ν[όμ]ον· Ξενόκριτος Ταραντίνου. | μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἀμύντας, [Τα]ραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων | Ἀριστίων, Ἄσανδρος, ἰδιῶται Ἀγησίλας, Ἐμμενίδας Δεξικρά|τεος, Μένης.

W.-F. Z. 3 *ἐπίστευσε.* — 4 *εἶμεν,* nach *ἀνέφαπτον* noch *ἀπὸ πάντων,* was nicht auf dem Steine steht. — 5 |*κα θέλη,* dann *νόμον.* — Die Anfangszeichen der Zeilen 2—6 haben etwas gelitten, *κ* von Z. 5 fehlt ganz.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1821 *W.-F.* 156. C. v. B.

Ἄρχοντος Αἰακίδα μηνὸς Βουκατίου, | ἀπέδοντο Φιλήμων καὶ Ἀρχίππα τῶι θε|ῶι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀρχέπο|λις, τιμᾶς ἀργυ[ρίο]υ μνᾶν ἕξ, καθὼς ἐπί‖στευσε Ἀρχέπολις τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντ[ω]ν. βεβαιωτῆρες κατὰ τοὺς νό|μους τᾶς πόλιος· Δαμάνθης, Ἀριστείδας, | Ἱεροκλῆς. βέβαιον παρεχόντω τῶι θε‖ῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι καὶ οἱ βεβαιω|τῆρες κατὰ τοὺς νόμους. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἄ|θαμβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ὀρθαῖος, Δαμο|σθένης, ἰδιῶται Ξ[έ]νων, Ὀρθαῖος, Καλ(λ)ίερος, Ἄθαμ|βος, Ξεννίας, Ἀρχέλαος, Δείνων.

W.-F. Z. 4 *ἀργυρίου.* — 7 *πάντων.* — 9 *παρεχόντων,* aber Schluss-*ν* fehlt. — 13 *Ξένων,* dann *Καλλίερος,* aber Stein ΚΑΛΙ°; am Ende *Ἄθαν-* st. *Ἄθαμ-βος.* — Z. 9 Asyndeton wie 1733, 8/9; 1811, 3; 1975, 13. — Mit *Ξενν-ίας* vgl. *Φιλλ-έας* (1813, 3) u. a.

Zeit. Priesterschaft III: August/December 173.

1822 *W.-F.* 157. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμενίδα τοῦ Καλ[λία μ]ηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέ|δοτο

Καλλικλῆς Τίμωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, | συνε[υ]δοκέοντος τοῦ υἱοῦ Τίμωνος, σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Μῆ|δος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Μῆδος τ[ῶι] ‖ θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος τὸμ πάντα χρόνον, | ποιῶν ὅ κα θέλη κα[ὶ] ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πό|λιος· Τίμων Καλλικλέος. εἰ δέ τίς κα ἐνάπτηται Μήδου ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέ|βαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Καλλικλῆς καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Τίμων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ὄντω συλέον|τες Μῆδον ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἄθαμβος, Κλέων, Καλλικλῆς, | ἰδιῶται Εὐάγγελος, Ἀριστέας, Ἐπίνικος, Μένης.

W.-F. Z. 1 *Καλλία μηνός.* — 3 *συνευδοκέοντος.* — 6 *θέλη καὶ ἀπο°.* Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1823 *W.-F.* 158. C. v. B.

Ἄρχοντος Μενεστράτου μηνὸς Ἀμαλίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πατρέας Ἀν[δ]ρονείκου Δελφὸς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα ἀνδρεῖα δύο οἷς ὀνόματα Νέων, Χαρίας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσ⟨σ⟩αν Νέων καὶ Χαρίας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύ|θεροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, ποιέο[ν]τες ὅ κα θέλωντι ‖ κ[α]ὶ ἀποτρέχοντες οἷς κα θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀνδρόνικος Φρικίδα. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Νέωνος ἢ Χαρία ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόν|των τῶι θεῶι [τ]ὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Πατρέας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀνδρόνικος· | εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βεβαίαν τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι ὅ τε ἀποδ[ό]μενος Πατρέας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ | Ἀνδρόνικος, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες ‖ κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέρου[ς] ἐόντας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ | ζαμίας. παραμινάτω δὲ Νέων παρὰ Ἀρίστιον τὰν Καλλία θυγατέρα ἔτη ἕ[ξ] ποιέων τὸ ἐπιτασσό|μενον τὸ δυνατόν· εἰ δέ κα μὴ ποιῆ ἢ μὴ παραμένοι, καθὼς γέγραπται, [κυρ]ία ἔστω Ἀρίστιον καὶ | ἄλλος ὑπὲρ Ἀρίστιον ὅγ κα Ἀρίστιον κελεύση κολάζοντες τρόπωι ὧι κα αὐτοὶ θέλωντι ἀζάμιοι ἐ|όντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας.

μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας καὶ ‖ οἱ ἄρχοντες Θεύξενος, Μνασίθεος, Ἁγίων καὶ ἰδιῶται Ἐμμενίδας Καλλία, Ἄθαμβος Ἁβρομάχου, Ἀριστό|δημος Ἄγωνος, Δαμότιμος Ἀνδρονίκου, Ζωΐλος, Ἀριστόξενος, Μένης, Νικόμαχος, Τιμόκριτος, Σω δαμίδας.

W.-F. Z. 1 *Ἀνδρονείκου;* der Name kommt noch Z. 5 u. 16 vor, aber in der Form °*νικ*°, vgl. dazu Z. 11 *παραμινάτω;* 1723 Anm. — Z. 3 nur *ἐπίστευσαν.* — 4 *ποιέοντες.* — 5 *καὶ ἀποτρέχοντες.* — 5/6 *Ἀνδρόνι|νος,* Druckfehler (s. auch 1824, 6). — 7 *τὰν ὠνάν.* — 8 *βέβαιον,* wie sonst immer u. Z. 6, der Stein hat aber die Femininform *βεβαίαν.* — 8 *ὅ τε ἀποδόμενος.* — 10 *ἐλευθέρους.* — 11 *ἔτη ἕξ.* — 12 *κυρία ἔστω.* — 15/16 *Ἀριστόδαμος,* statt der Form der *κοινή.* — Der Wechsel von Conj. u. Opt. in demselben Satze wie Z. 12 kommt öfter vor, z. B. GDJ. 1413, 20; 1830, 10. — Zu Z. 8. Wenn auch *βέβαιον* als Femininalform die Regel ist (so Z. 6), so habe ich doch nicht *βέβαι[(ο)]ν* schreiben wollen: Inconsequenz begegnet in diesen Inschriften allenthalben, in unserer Nummer selbst z. B. Z. 16 °*δημος* u. *Δαμότιμος* neben einander. Möglich ist freilich, dass das Auge des Steinmetzen auf die Endungen der zwei folgenden Wörter abirrte. — Welche Beziehungen *Πατρέας* zu *Καλλίας* (Z. 11) hatte, bei dessen Tochter *Νέων* zu bleiben hat, ist unklar, desgleichen, ob dieser *Καλλίας* Vater des Archonten *Θεύξενος* (vgl. 1824, 1/2) oder des Bürgen *Ἐμμενίδας* (Z. 15) oder ein andrer war.

Zeit. Priesterschaft IV (170–157/6). Die Inschrift nennt zwar nur den Priester Amyntas, der der 3., 4. u. 5. Priesterschaft angehört, wird aber durch die Archonten in die 4. verwiesen; vgl. Z. 1 mit 1824, 1; Z. 15 mit 1824, 7.

1824 *W.-F.* 159. C. v. B.

Ἄρχοντος Μενεστράτου μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Θευξένου τοῦ | Καλλία, Ἁγίωνος τοῦ Ἐκεφύλου, γραμματεύοντος Μνασιθέου τοῦ Δεξικράτεος, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πασίων Κλέω|νος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Εὐτυχὶς τὸ γένος Θρᾶισσαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Εὐτυχὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφα‖πτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέουσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχου[σ]αν ἆ κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους | τᾶς πόλιος· Ἀνδρόνικος Φρικίδα. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχον|τες Θεύξενος, Μνασίθεος· Τιμόκριτος, Σωτίων, Χαρίξενος, Μένης, Ξενόφαντος Φίλωνος.

W.-F. Z. 2 ohne *τοῦ* nach *Μνασιθέου.* — Z. 4 *ἀνέ|-* statt *ἀνέφα|-.* — 5 °|*πτο[ν]*, Stein °*πτος,* wie sie auch S. 308 anmerken. Das Schwanken im

Formulare s. auch 1813, 8 u. öfter. — *W.-F.* Z. 5 ἀποτρέχουσαν. — 6 nur bis Ἀμύντας, während die Zeile bis ἄρχον|- geht. — 7 u. 8 fälschlich aus 1825, 7 u. 8 herübergenommen. Die Inschrift hat nur 7 Zeilen, die 7. lautet, wie oben angegeben ist.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); gleichzeitig mit 1823 (vgl. 1823, 14/15 mit 1824, 6/7).

1825 *W.-F.* 160. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Ἡραίου, βουλευόντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Εὐαγόρα, Καλλιμάχου τοῦ Βαβύλου, γραμ|ματεύοντος Εὐαγγέλου τοῦ Σωδαμίδα, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κλευπάτρα, Νικαρχίδας, Ἀριστόκληα τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσιπάτρα τὸ γένος Σύραν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Σωσιπάτρα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν || εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέουσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσαν ἇ κα θέλη. | βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἐμμενίδας Καλλία. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, | Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Εὐαγόρας, Καλλίμαχος, Εὐάγγελος, ἰδιῶται Μένης, Μνασίθεος, Εὐάγγελος Πάτρωνος, | Δέξιππος, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 2 ohne τοῦ nach Εὐαγγέλου. — Der Stein hat den Singular ἀπέδοτο trotz der 3 Namen, die folgen; so auch 1847, 1; 1879, 1; 1908, 6 und anderwärts. Die 3 Verkäufer sind wohl Geschwister und teilen sich in die 3 Minen des Loskaufspreises. — Mit der Schreibung Ἀριστόκληα vgl. Ἡρακλήου 1685, 1 u. a. im Index.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1826 *W.-F.* 161. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου τοῦ Φρικίδα μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Εὐκράτης Ἐπικράτεος, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ | ὑοῦ Κλέωνος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Εὐφροσύνα τὸ γένος Θρᾶισαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Εὐφροσύνα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Πασίων Κλέωνος. παραμεινάτω δὲ Εὐφροσύνα παρὰ || Εὐκρά[τ]η ἄχρι οὗ κα ζώη Εὐκράτης ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως. εἰ δέ τί κα πάθη Εὐκράτης, | ἐλευθέρα ἔστω Εὐφροσύνα κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη, καθὼς ἐπίστευσε τῶι

[θ]εῶι τὰν | ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι Εὐφροσύνας τελευτάσαντος Εὐκράτεος, βέβαιον παρεχέτω | ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνον[τ]ες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐ|λευθέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος ‖ τοῦ Πυθίου Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Νικόμαχος, Ἄρχων καὶ ἰδιῶται Ἀνδρόνικος Φρικίδα, Μένης, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 5 *Εὐκράτη.* — 6 *θεῶι.* — 7 *ὠ[ν]άν*, aber *ν* ist klar. — 8 *παρατυγχάνοντες.* — Zu den Schreibungen *ὑοῦ* (Z. 3) — vgl. 1827, 2 — u. *Θρᾶισαν* (Z. 2) liefert der Index viele Belege. — Bemerkenswert ist die Erwähnung des *Ἀνδρόνικος Φρικίδα* in Z. 10 unter den Privatzeugen, während er doch nach Z. 1 *ἄρχων* ist. Vgl. 1756, 9. Zur Semesterbehörde gehört als Dritter *Ἄθαμβος Ἁβρομάχου.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1827 *W.-F.* 162. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου τοῦ Φρικίδα μηνὸς Εἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ[δ]οτο Μενεκράτηα Μεναίου, συνευδοκέοντος καὶ | τοῦ ὑοῦ Θευδότου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα

W.-F. Z. 1 *ἀπέδοτο.* — Mit der Schreibung *Μενεκράτηα* vgl. *Ἀριστόκληα* 1825, 2; *Ἱερόκληα* 1919, 5. — Blieb unvollendet.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); aus dem gleichen Archontate wie 1826.

1828 *W.-F.* 163. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσσαι Θεαγένεος μηνὸς Παναγυρίου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Πύρρου μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο [Φ]ειστίων Μνασιλάου Ἀμφισσεὺς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄ(νο)μα Ἀνθράκιον μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευ|σε τῶ θεῶ, ⟨ἐφ' ὧιτε⟩ ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸν πάντα βίον, ποιέουσαν ὅ κα θέλῃ. ‖ εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Ἀνθρακίου, κύριος ἔστω συλέων ὁ παρατυχὼν ὑπὲρ τὸν θεόν. | βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Μενεκλῆς Ξενάνθου Ἀμφισσεύς, Ἵππων Ἀθανίωνος Δελφός. | μάρτυροι· Ἀμύντας ὁ ἱερεύς, Διόδωρος Μνασιθέου, Ἀνδρομένης Νικάνορος, Ἀρχέλ[αος Δαμο]σθένεος, Μένης Δελφοί, Ἄνδρων Δρωπίνα, Ἀντίμαχος Εὐβουλίδα, Λύκος, Ἀστὸς Ἀμφισσεῖ[ς].

W.-F. Z. 2 *Φειστίων.* Der Name setzt ein Verbaladjektivum **φειστός* „schonend" voraus. — *W.-F.* Z. 3 *[ὄν]ομα*, mit der Bemerkung S. 308: le texte

porte simplement OMA; also ist entweder (ὄν)ομα oder ὄ(νο)μα zu schreiben. — Z. 7/8 Ἀρχέ[λαος] | Δαμοσθένεος, aber Z. 8 beginnt mit |σθένεος, also schloss Z. 7 einst, wie oben angegeben. — 8 Ἀμφισσεῖς. — Diese 8. Zeile schliesst mit Ἀμφισσεῖ[ς] ab, die nächste bildet No. 1829. — Auffällig ist Z. 5 die Stellung von ὑπὲρ τὸν θεόν, da es doch zu συλέων gehört; vgl. 1831, 5; auffällig auch das Fehlen von ἐφ' ὧιτε Z. 4 (vgl. 1959, 7) und τὰν ὠνάν davor (1912, 6).

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Die Angaben von 1828, 7 und 1829, 12/13 ergänzen sich zur genannten Priesterschaft. Bei Vergleich von 1828, 1/2 mit 1829, 1/2 ergiebt sich, dass man 1828, 2 τοῦ πρώτου zu Ποιτροπίου zu supplieren hat. Ἀρχέλαος Z. 7 ist Archont.

1829 *W.-F.* 164. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσσαι Θεαγένεος μηνὸς Παναγυρίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Ποιτροπίου τοῦ πρώ|του, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Θεύξενος Τέχνωνος Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Στρά|τιον τὸ γένος ἐξ Ἀπαμείας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Στράτιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθ[έ]|ρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Πασῖνος Ἀμφισσεύς, Ἀρ||χέλαος Πραόχου Δελφός. παραμεινάτω δὲ Στράτιον παρὰ Θεύξενον ἄχρι κα ζώη Θεύξενος ποιέουσα | τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνενκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσηι τῶμ ποτιτασσομένων ὑπὸ Θευξένου | καθὼς γέγραπται δυνατὰ ἐοῦσα, ἐξέστω Θευξένωι κολάζειν καθὼς κ' αὐτὸς θέληι καὶ ἄλλωι ὑπ[(έ)]ρ Θεύξενον ὄγ κα | Θεύξενος κελεύσηι ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα πάθηι Θεύξενος, ἐλευθέρα | ἔστω Στράτιον κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιέουσα ὅ κα θέληι καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη, καθὼς ἐπίστευσε Στράτιον || τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι Στρατίου τελευτάσαντος Θευξένου, βέβαιον παρεχόντων | οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ταραντῖνος καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, Ἀρχέλαος καὶ ἰδιῶται Δρομοκλείδας, Πά|τρων, Ἄσανδρος, Ξενοκράτης Δελφοί, Τιμοκράτης, Δίων, Εὐβουλίδας, Διότιμος, Τίμων, Ἀγήσανδρος, Αἴ||κωπος Ἀμφισσεῖς.

Welches Ἀπαμεία in Z. 3 gemeint ist, lässt sich nicht sagen. Mehrere Sclaven sind Syrier, und so ist der Zusatz τῆς Συρίας, der sich bei den

Schriftstellern für diese Stadt findet, vielleicht auch hier hinzuzudenken. — *W.-F.* Z. 3 Ende ἐλευ[θέ]|ρα. — Nach ἀνενκλήτως Z. 6 sind 3 Zeichen ausgeschlagen. — Z. 7 zu beachten die Elision, da sonst die Inschriften meist die Pausaformen geben, z. B. 1830, 13. — *W.-F.* Z. 7 ὑπ[έ]ρ, St. υπυρ. — 9 κυριέουσα, corrigiert auf S. 308; dann zweimal θέλῃ, aber beim 2. Male fehlt Jota. — 12 [ὥ]ς, aber ω ist klar. — Die 15. Zeile blieb zu 3/4 unbenutzt, dann folgt behauener, aber leerer Raum.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Die Angaben von 1829, 12/13 und 1828, 7 ergänzen sich zur genannten Priesterschaft.

1830 *W.-F.* 165. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία μηνὸς Ἐνδυσποιτρο|πίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κλευνίκα Μενεδάμου Δελ|φὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι | ὄνομα Ἀμμία, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, κα||θὼς ἐπίστευσε Ἀμμία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευ|θέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν [ν]όμον· Εὐκλείδας Καλλείδα, Ἄρχων | Νικοβούλου Δελφοί. παραμεινάτω⟨ι⟩ δὲ Ἀμμία παρὰ Κλευνί|καν ἄχρι κα ζώη Κλευνίκα ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμε||νον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσῃ Ἀμμία τῶν ποτι|τασσομένων ὑπὸ Κλευνίκας ἢ μὴ παραμείναι καθὼς γέ|γραπται δυνατὰ ἐοῦσα, ἐξέστω Κλευνίκα κολάζειν | καθώς κα αὐτὰ θέλῃ ἢ ἄλλον ὅν κα Κλευνίκα κελεύῃ | ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμί||ας. εἰ δέ τί κα πάθῃ Κλευνίκα, ἐλευθέρα ἔστω Ἀμμία | κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιέουσα ὅ κα θέλῃ, κα|θὼς ἐπίστευσε Ἀμμία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς | κα ἅπτηται Ἀμμίας ἐπὶ καταδουλισμῶι τελευτα[(σ)]άσα[ς] | Κλευνίκας, βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες || τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ | παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. μὴ ἐξέστω δὲ Ἀμμίαι ἀλλ⟨ει⟩εῖ | οἰκεῖν ἀλλ' ἢ ἐν Δελφοῖς· εἰ δὲ μὴ οἰκέοι ἢ μὴ || ποέοι τὰ ⟨γε⟩γεγραμμένα, ἄκυ|ρος ἔστω ἁ ὠνὰ μηδὲ τοὶ | βεβαιωτῆρες βεβαιούντων. | μάρτυρες· τοὶ ἱε[ρ]εῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύν|τας, Ταραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων Ἀνδρόνικος, || ἰδιῶται Νικόμαχος Δεξίππου, Μελισσίων, | Σωσικράτης Ἀρίστωνος.

W.-F. 5/6 ἐλ|ευθέρα statt ἐλευ|θέρα. — 7 βεβαιωτὴρ statt des Plurals, dann νόμον voll. — 8 nur παραμεινάτω, aber S. 308 die Notiz über das falsche Jota. — Nach [ν]όμον in Z. 7 ist freier Raum von der Grösse eines Zeichens, durch welchen der Name hervortreten soll. — Z. 10 u. 11

wechseln Conjunctiv und Optativ wie 1823, 12. — *W.-F.* Z. 18 *τελευτα-[σ]ά[σας]*, St. °τατασα[. — 23 *ἀλλογ[εν]εῖ*, mit der Anmerkung auf S. 308: à la fin de la ligne 23, on ne voit distinctement que les lettres ΑΛΛ, et plus loin un Ε. La meilleure manière de lire serait: *μὴ ἐξέστω δὲ Ἀμμίαι ἀλλ[αχ]ε[ῖ] οἰκεῖν ἀλλ' ἢ ἐν Δελφοῖς.* On retrouvera cette même construction au n° 420, ligne 4 (= 2085, 4). Nach ΑΛΛ, was klar ist, sprang der Stein zweimal aus, und deshalb schlug der Steinmetz die Zeichen ΕΙ nochmals ein. Die Reste der 2 ausgesprungenen Zeichen führen nicht auf ΑΧ oder ΟΓ, sondern eben auf ΕΙ (ebenso wiederholte der Steinmetz in der 25. Zeile das misslungene *γε*); zwischen den missratenen 2 Zeichen und dem neu angesetzten ΕΙ ist ein kleines Loch von der Höhe der Zeichen und der Breite von 2 Zeichen. Die Stelle sieht so aus: ΑΛΛΓΙ▨▨ΕΙ. Zur Locativform *ἀλλεῖ* vgl. *εἶ* (z. B. 1872, 7), *πεῖ, τεῖδε* u. s. w. — *W.-F.* Z. 24 *οἰκεῖν ἄλ[λ]ą ἤ*, aber *ἀλλ' ἤ* ist klar, vgl. 2085, 4. — 25 *τὰ γεγραμμένα*, ohne Angabe der Dittographie. — 28 *ἱερεῖς*. — Z. 26 bemerkenswert *μηδὲ* bei vorhergehendem positiven Imperativ, vgl. 1891, 31. — Die 31. Zeile ist bis zu Ende freigelassen. Nach kleinem Zwischenraume folgt gleich No. 1831.— Zu Z. 13. Es ist sonst (z. B. 1829, 7) *ἄλλωι* üblich; hier also attrahiert.

Zeit. Priesterschaft IV: April/Mai 168.

1831 *W.-F.* 166. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοτο Νίκων | Θευξένου τῶι Ἀπόλλωνι παιδάριον ὧι ὄνομα Ἄντ-αλλος, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶς, ὥστε εἶμεν ἐλεύθερον καὶ ἀν-έφαπτον | ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον. εἰ δέ τις ἐνάπτοιτο ἢ ἄγοι, κύριος ‖ ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ὑπὲρ τὸν θεὸν ὡς ὄντα ἐλεύθερον | ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος π(άσ)ας δίκας καὶ ζαμίας. βεβαιωτὴρ | τῶι θεῶι κατὰ τὸν νόμον· Ἀριστόμαχος Ἐτυμώνδα. μάρτυροι· | οἱ ἱερεῖς Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες τᾶς πόλιος Ἀνδρόνικος Φρικίδα, | Ξένων Βούλωνος, ἰδιῶται Σωτύλος, Ἀρχίας, Μελισσίων, ‖ Ἄθαμβος, Ἀρχέλας Πυθοφάνεος, Μαντίας, Αἰακίδας, | Ἀμύντας.

Z. 6 hat der Stein ΠΑ_▨Σ, also *π(άσ)ας*, Z. 8 nach *Ἀμύν°* ΤΑΣΠΟΛΙΟΣ, und darüber mit kleineren Zeichen *καὶ οἱ ἄρχοντες τᾶς*, also das doppelte ΤΑΣ der Vorlage war die Veranlassung zum Versehen. — Z. 11 ist bis zu Ende unbenutzt, dann folgt behauener Raum bis zum Rand des folgenden Polygons. — Der Name *Ἄντ-αλλος* ist delphisch, s. darüber u. über megarisch *Ἀντ-αλλίς* Philol. 48, 386. — Die Hinzufügung von *τῶι θεῶι* zu *βεβαιωτήρ* (Z. 6/7) ist singulär.

Zeit. Priesterschaft IV: Januar/Februar 168.

1832 *W.-F.* 167. *Ditt.* 453. C. v. B.

Ἄρχοντος Αἰακίδα τοῦ Φιλαιτώλου μηνὸς Δαιδαφορίου,

ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀμύντας | Σωσία Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωτήριχος τὸ γένος | Θρᾶικα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καθὼς ἐπίστευσε Σωτήριχος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιῶν ὅ κα θέλη ‖ καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δαμένης Ὀρέστα. παραμεινάτω | δὲ παρὰ Ἀμύνταν Σωτήριχος ἔτη ὀκτὼ ἀνενκλήτως· εἰ δὲ ὁ μὲν φαίη ἀνενκλήτως παραμένειν | καὶ μηθὲν κατὰ Ἀμύντα κακὸν πράσσειν μηδὲ κατὰ τοῦ υἱοῦ Ἀμύντα, Ἀμύντας δὲ εἰ ἐνκαλέοι ἢ ὁ υἱ|ὸς αὐτοῦ Ἀμύντας Σωτηρίχω, κριθέντω ἐν ἄνδροις τρίοις οὓς συνείλοντο, Διοδώρω Μνα|σιθέου, Κλευδάμω Κλέωνος, Ἀρχελάω Θηβαγόρα· ὅ τι δέ κα οὗτοι κρίνωντι ὀμόσαντε[ς], ‖ τοῦτο κύριον ἔστω· εἰ δέ τι ἀνθρώπινον γένοιτο περί τινα τῶν κοινῶν ἐν τοῖς ἐτέοις τοῖς γε|γραμμένοις, ἐφελέσθων ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ καὶ ὁ ἐφαιρεθεὶς κρινέτω μετὰ τῶν καὶ ὡς συ|νηρημένων· εἰ δὲ μὴ θέλοι Ἀμύντας ἢ Σωτήριχος ἀντὶ τῶν ἀπογενομένων κοινῶν εἴτε | ἑνὸς εἴτε πλειόνων συνεφαιρεῖσθαι τοὺς κοινοὺς τῶι θέλοντι αὐτῶν ἐφαιρεῖν, καὶ κύρι|οι ἐόντω οἱ καταλ[ι]πόμενοι εἴτε εἷς εἴτε πλείονες εἶεν οἱ κρίνοντες, καθὼς ἐπάνω γέγραπται· ἄρ[χ]ει τοῦ χρόνου μὴν Ποιτρόπιος ὁ ἐπ' Αἰακίδα· εἰ δέ τί κα πάθη Ἀμύντας ἐν τοῖς ὀκτὼ ἐτέοις, παραμε|νέτω [Σ]ωτήρι[χ]ος παρὰ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀμύνταν ποιῶν πάντα καθὼς ἐπάνω γέγραπται ἄχρι κα διε|ξέλθωντι τὰ ὀκτὼ ἔτη· τὸ δὲ ἔγκλημα μὴ μακρότερον ἐπικαλείσθω διμήνου· ἐπεὶ δέ κα διεξέλ|θη ὁ χρόνος τὰ ἔτη τὰ ὀκτὼ καὶ παραμείνη Σωτήριχος παρὰ Ἀμύνταν τὸν ἀποδόμενον | καὶ τὸν υἱὸν Ἀμύνταν, ἀποτρεχέτω Σωτήριχος οἷς κα θέλη. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωτηρί‖χου, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀμύντας καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀμύν|τας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Δαμένης βεβαιούτω. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἔστω συλέ|οντες Σωτήριχον ἐπὶ τὸν θεὸν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δὲ μὴ πα|ραμείναι Σωτήριχος παρὰ Ἀμύνταν καθὼς γέγραπται, ἅ τε ὠνὰ ἀτελὴς καὶ ἄκυρ[ο]ς ἔ[σ]τω | καὶ ὁ βεβαιωτὴρ μὴ βεβαιούτω. εἰ δὲ μαλακισθείη Σωτήριχος, ὃ μὴ γίνοιτο, πλεῖον διμήνου, ἐ‖παποδότω τοῦ πλείονος χρόνου Σωτήριχος Ἀμύντα καὶ ποτιπαραμεινάτω. μάρτυρες· οἱ | ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας, ἰδιῶται Ἀριστίων Ἄγωνος, Ἧρυς Εὐδώρου, | Καλλίερος,

Νίκων, Κράτων Νικοδάμου, Θεόφραστος, Κλεόδαμος Κλέωνος. τὰν ὠνὰ[ν] | κα[ὶ] τὸ ὁμόλογον φυλάσσει Καλλίερος.

Z. 6 schlug der Steinmetz beim Zahlwort *ὀκτώ* nach OK gleich Ω ein; als er sein Versehen merkte, setzte er T in die Figur des Omega hinein und wiederholte nach dem scheinbaren Doppelzeichen das *ω*. — *W.-F.* Z. 8 *Σωτήριχ[ον]*, aber der Stein hat die so übliche Construction *ἐγκαλεῖν τί τινι* (z. B. 1689, 8). — 9 *ὀμόσαντες*. — 11 *μετὰ τῶν? καὶ ὥς συνηρημένων* mit der Bemerkung auf S. 308: L'inscription porte ΚΑΙΩΣ. Peut-être faut-il lire *μετὰ τῶν κ[οι]νῶς συνηρημένων*. Die Zeichen fand ich tadellos eingeschlagen, und ich behalte bei, was der Stein klar giebt. D. h. — „mit den o h n e h i n, so s c h o n, mit den b e r e i t s gewählten" (so auch Ditt.). *καὶ ὥς* „auch so schon" ist, wie lat. *sic quoque,* identisch mit *καὶ δή, καὶ ἄλλως*. Möglich ist auch folgende Interpretation: Die Nachwahl geschieht wie die erste. Die beiden Parteien wählen z u s a m m e n (1832, 8; 1858, 7; 1696, 10; 1971, 14), also — „mit den „g l e i c h f a l l s so", gleichfalls von beiden Parteien gewählten". Solche triumviri heissen entweder *οἱ σ υ ν-ηρημένοι* oder *οἱ κοινοί*. Von der Thatsache, dass die beiden Parteien, Freilasser und Freigelassener, ihr Richtercollegium gemeinsam aufstellen, müssen wir auch ausgehen, wenn wir Z. 12 ff. übersetzen: „wenn aber der Freilasser Amyntas statt eines oder mehrerer der ausgeschiedenen Richter mit dem Freigelassenen Soterichos, welcher die Nachwahl vornehmen will, die erforderliche oder die erforderlichen Neuwahlen von resp. 1 oder 2 Richtern nicht mit vornehmen will, so soll auch der Rechtsspruch der Uebriggebliebenen, mag's einer oder 2 sein, giltig sein; ebenso für den Fall, dass Soterichos sich von der von Amyntas beabsichtigten Neuwahl ausschliesst." Zu *κύριοι ἐόντω* habe ich *κρίνοντες* aus dem Nebensätzchen zu supplieren; daselbst hat es, weil qualitativ, den Artikel, und *καθὼς ἐπάνω γέγραπται* meint *ὀμόσαντες* in Z. 9. — *W.-F.* schreiben Z. 13 *ἑνὸ[ς]*, aber *ο* u. *ς* sind, beide verletzt, noch sichtbar; ferner Z. 14 *οἱ καταλεγόμενοι,* u. Ditt. behält es bei. Der Stein hat: °ΤΑΛΓΟΜ°; unsicher sind die z w e i Zeichen zwischen *α* u. *ο*. Aller Wahrscheinlichkeit nach ist das erste davon *λ*. Das 2. vervollständige ich mir lieber zu *π* statt zu *γ*. Wäre es *γ*, so wäre für das von *W.-F.* angenommene E gar kein Platz da. Viel leichter ist Jota zwischen *λ* u. *π* hineinzudenken. — So nur kommt eine Form heraus, die hier Sinn hat: *οἱ περιγενόμενοι, οἱ καταλειπόμενοι,* „die Hinterbliebenen". Wer am aor. m e d. *καταλ[ι]πόμενοι* Anstoss nimmt, könnte sagen, der Steinmetz versah sich, schlug *καταλπόμενοι* ein und hat *ει* nachzutragen vergessen; dann wäre *καταλ(ει)πόμενοι* zu schreiben. Ich kann mich nicht entscheiden, weil ich zu notieren vergass, ob der Raum über den in Rede stehenden Zeichen den Nachtrag von *ει* ermöglicht hätte oder nicht. — *W.-F.* Z. 14 *ἄρ*|-, statt *ἄρ[χ]*-; denn Z. 15 beginnt mit |*ει*. — 16 *Σωτήριχος* vollständig. — 17 *μικρότερον* statt *μακρότερον*, was E. Curtius Gött. Gel. Nachr. 1864, S. 156 schon erriet. Ditt. behält *μικρότερον* bei und fügt hinzu: „quo spectet hoc duorum mensium spatium non perspicio." Meiner Ansicht nach sah schon E. Curtius das Richtige: es soll damit eine Präclusivfrist festgestellt werden, weil

man annahm, dass nach Verlauf von mehr als 2 Monaten Schuld und Unschuld der bei einem häuslichen Conflicte Beteiligten sich nicht mehr leicht werde constatieren lassen. — Z. 21 hat der Stein nach ΠΑΡΑΤΥ ein Zeichen, das *γ* und *ν* zugleich sein kann, und es ist fraglich, ob der Steinmetz *γ* oder *ν* corrigierte. Am Schlusse der Zeile hat der Stein nur: *κύριοι ἔστω συλέοντες* — *W.-F.* *ἔστω[σαν]* — mit *ἔστω* st. *ἔστων* vor *Σ* wie 1804, 9. — *W.-F.* Z. 23 *ἄκυρος ἔστω.* — 24 *γένοιτο* statt *γίνοιτο.* — 27 *ὠνάν.* — 28 *καὶ* vollständig. — Z. 28 bleibt bis zu Ende frei; dann kommt No. 1833. — Der Freilasser ist derselbe wie 1791, 1800. — Der eine Richter (Z. 9) *Κλεύδαμος Κλέωνος* ist zugleich unter den Zeugen (Z. 27). Zum Wechsel der Namensform vgl. 1722, 1744, 1785 u. so oft. — Das Neutrum Plur. hat oft den Plural des Verbums neben sich, Z. 17. In Z. 18 ist der Plural Erklärung zu *ὁ χρόνος*: „wenn aber die Zeit, „nämlich, oder das h." die 8 Jahre, verstrichen sein wird". — Zu Z. 24. Eine Verlängerung der *παραμονά* ist also möglich, wenn ein Teil davon durch Krankheit des Freigelassenen verloren gegangen war; nie hat Krankheit den Loskauf ungiltig gemacht (1878, 16).

Zeit. Priesterschaft III: November/December 173.

1833 *W.-F.* 168. C. v. B.

Ἄ[ρ]χοντος Κλέωνος μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Νικίλπα Μεγιστοτίμου, συνεπαινεουσῶν | καὶ τᾶν θυγατέρων Λύκας καὶ Νικοπολίος καὶ Νικαίας, τῶι | Ἀπόλλω⟨ι⟩νι τῶι Πυθίωι κορίδιον ᾇι ὄνομα Τιμοκράτεια, ‖ τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶς, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε | Τιμοκράτεια τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε αὐτὰν ἐλευ|θέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέ|ουσα ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀντίφιλος Διαγόρα. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος ‖ καὶ τῶν ἀρχόντων Καλλίας, ἰδιῶται Ἄνδρων Ζηνέα, | Πολύων Τιμοκλέος, Εὐκλείδας Καλλείδα.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος.* — Zu Z. 2 Ende auf S. 308: Les trois dernières lettres du mot *συνεπαινεουσῶν* ont été oubliées par le graveur. Das ist irrtümlich; denn die 3 Zeichen stehen da, wenn auch ein wenig beschädigt. — Z. 3 *Νίκας* statt *Νικαίας.* — Z. 4 *Ἀπόλλωνι,* ohne Angabe des falschen Jota. — 7 *τὸν* statt *τόμ.* — Unter Z. 11 ist eine unbehauene Stelle bis zum Rand des Polygons. — Trotz *ἐλευθέραν* und *ἀνέφαπτον* (Z. 6/7) steht *ποιέουσα* in Z. 7/8: das ist die gleiche Vermischung der Formulare wie 1813, 8; 1824, 4 u. o. — Bemerkenswert der Gen. *Νικοπολίος* Z. 3.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1834 *W.-F.* 169. C. v. B.

Ἄρχοντος Μελισσίωνος [μηνὸς Εἰλαίου, ἐπ]ὶ το[ῖσδε] | ἀπέδοτο Σωσύλος Κεφ[αλλὰν ἐν Δελφοῖς οἰκέων] τῶι Ἀ[πόλλω]|νι

τῶι Πυθίωι σῶμα γυ[ναικεῖον ἇι] ὄ[νο]μ[α Ἵλαρ]ον, τιμᾶ[ς ἀργυρ]ίου μνᾶν τεσσά|ρων, καθὼς ἐπίστ[ευσε Ἵλαρον] τῶι θεῶι τὰν ὠν[άν, ἐφ' ὧι]τε ἐλευθέραν ‖ εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπ[ὸ πάντω]ν τὸμ πάντα βίον, ποι[οῦσαν] ὅ [κ]α θέλη καὶ | ἀποτρέχουσαν οἷς κα θέ[λη. βε]βαιωτὴρ κατὰ τὸν ν[όμο]ν· Πραξίας Εὐδόκου | Δελφός. εἰ δέ τίς κα καταδουλίζηται Ἵλαρον, βέβαιον παρ[εχ]έτω ὅ τε ἀποδόμε|νος Σωσύλος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Πραξίας· εἰ δέ κα μὴ [παρ]έχωντι, πράκτι|μοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντε[ς κ]ύριοι ἐόντω ‖ συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἀμύ[(ν)]|τας καὶ οἱ ἄρχοντες Πραξίας, Ἀνδρόνικος, Ἀριστίων, ἰδιῶται | Μαντίας Φιλαιτώλου, Μελισσίων, Βούλων.

Die Inschrift ist mehrfach lädiert. *W.-F.* geben Z. 1 in Klammern *Εἰ[λαίου, ἐπὶ]*, aber das Jota sah ich noch, während ich vor der Lücke und am Ende mehr abgebröckelt fand. — Z. 2 *Δελ[φοῖς οἰκέων]*. — 3 *ὄνο[μ]α [Ἵλαρο]ν*, aber *μ* fand ich noch vor, ebenso das *ο* vom Namen. — 4—9 nichts in Klammern. Wer sich die Lücken auf Grund obigen Textes vergegenwärtigt, sieht, wie die Verletzung nach l. und nach unten zu sich vergrössert hat. — Am Schlusse von Z. 11 versah sich der Steinmetz, er schlug ΑΜΥΜ|ΤΑΣ ein. — Die Zeichen *καταδ°* (Z. 7) stehen auf einer Correktur, wahrscheinlich hatte der Steinmetz zuerst *ἄπτη°* eingeschlagen. — Die 13. Zeile reicht bis *Βούλων*, das übrige Stück der Zeile ist unbenutzt gelassen.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 176.

1835 *W.-F.* 170. C. v. B.

Ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Ἀπελλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ξένων Πειθαγόρα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωσίας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων ἡμιμναίου, καὶ τὰν | τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίας τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, (ἀποτρέχων) ἇ κα θέλη, ποιέων ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ ‖ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀστόξενος Διονυσίου ⟨ἇ κα θέλη⟩. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ | Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, ἀρχόντων Ἄθανβος, ἰδιῶται Εὐκλείδας, Μένης, Βαβύ|λος, Ἀμυνέας, Ἀντιχάρης, Ἄνδρων.

W.-F. nehmen *τῶι* nach Z. 2, es schliesst damit Z. 1 ab. — 4 *βίον, ἇ κτλ.*, aber man wird schwerlich um die Einsetzung von *ἀποτρέχων* nach *βίον* herumkommen. Dass *ἇ κα θέλη* in der Vorlage stand, beweist die Wiederholung der Formel an unrechter Stelle in der nächsten Zeile; wegen des

ähnlichen Ausgangs von *βίον* und *Διονυσίου* passierte dem Steinmetzen das Abirren des Auges von Z. 5 nach Z. 4. *ἆ κα θέλη* aber geben die Formulare immer nur abhängig von *ἀποτρέχω* (z. B. 1824, 5; 1825, 5), und so nahm ich (*ἀποτρέχων*) in den Text auf; denn die Beziehung des Sätzchens (über *ἀνέφαπτος* weg) auf *ἐλεύθερος* scheint mir gekünstelt, weil der etymologische Sinn von *ἐλεύθερος* verblasst war. Das Asyndeton ist dasselbe wie in Z. 6. Weshalb der Steinmetz sparte, ist nicht ersichtlich; denn von den vorgezogenen Linien blieben nach der siebenten noch 3 frei und unbenutzt. Nach dem in Rede stehenden Sätzchen *ἆ κα θέλη* ist übrigens eine kleine Lücke, in der Jota gestanden haben könnte, also möglicherweise *θέλη[ι]* neben *θέλη* in derselben Zeile, wie so oft.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1836 *W.-F.* 171.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νικὼ Χαριξένου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι σώματα ἀνδρεῖα δύο οἷς ὀνόματα Σωσίβιος, Σωτίων καὶ γυναικεῖον ἓν κοράσιον ὧι ὄνομα | Σωσώ ἐνδογενεῖς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δεκαδύο. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἀνδρόνικος Πατρέα, | Ἀστόξενος Διονυσίου Δελφοί. παραμεινάντω δὲ Σωσίβιος, Σωτίων, Σωσὼ παρὰ Νικὼ ἄχρι κα ζώη Νικὼ ‖ ποέοντες τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποέωντι τῶν ποτιτασσο|[μέ]νων ὑπὸ Νικοῦς καθὼς γέγραπται δυνατοὶ ἐόντες, ἐξέστω Νικοῖ κολάζειν καθώς κα αὐτὰ θέ|λη καὶ ἄλλω ὑπὲρ Νικὼ ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα πάθη Νικώ, ἐλεύ|θεροι ἐόντω Σωσίβιος, Σωτίων, Σωσὼ κυριεύοντες αὐτοσαυτῶν καὶ ἀποτρέχοντες οἷς κα θέλωντι καὶ ποέον|τες ὅ κα θέλωντι, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωσιβίου ἢ Σωτίωνος ἢ Σωσοῦς ‖ ἐπεί κα τελευτάση Νικώ, βέβαιον παρεχόντω οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως | δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ὄντω συλέοντες ὡς ἐλευθέρους ὄντας ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπό|δικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, τῶν δὲ ἀρχόν|των Ἧρυς Πλείστωνος, ἰδιῶται Κριτόλαος, Ἐ(χέ)φυλος, Φιλοκράτης, Ξένων, Νεύστρατος, Ἄσανδρος, | Ἀριστόμαχος Ἐτυμώνδα.

S. Anmerkung zu 1810.

Z. 2 ist *κοράσιον* Erläuterung zu *σῶμα γυναικεῖον ἕν,* wie 1832, 18 *τὰ ἔτη τὰ ὀκτὼ* zu *ὁ χρόνος.* — Für Z. 13 merken *W.-F.* auf S. 308 an: *Ἐ[χέ]φυλος.* Inscr. ΕΦΥΛΟΣ. In der Form *Ἐχέφυλος* steht der Name z. B. 1686, 13.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1837 *W.-F.* 172.

Ἄρχοντος Κλέωνος μηνὸς Ἡ[ρακλεί]ου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Εὐδαμίδας Σωκρά|τεος καὶ Στραταγὶς Εὐαρχίδα σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δικαίαρχος καὶ ἄλλο γυναικεῖον | ἆι ὄνομα Λαοδίκα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα, καθὼς ἐπίστευσαν Δικαίαρχος | καὶ Λαοδίκα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ἆιτε ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάν||των τὸμ πάντα βίον. καὶ εἴ τις ἐνάπτοιτο αὐτῶν, ὁ παρατυχὼν συλέων κύριος ἔστω καὶ οἱ βεβαιωτῆ|ρες βεβαιούντων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἶμεν δὲ ἐλευθέρους αὐτοὺς ἀπὸ τᾶσδε τᾶς ἁμέρας, ποέον|τας ὅ κα θέλωντι [.................]. βεβαιωτῆρες· Νικόλαος Ἀμφισσεύς, | Ἄσανδρος Ξένωνος Δελφός. μάρτυρες· [οἱ] ἱερεῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρ|χοντες Ἄσανδρος, Ξένων, ἰδιῶται [..]ων, Μαντίας, Δίων, Ἀρχέλαος.

S. Anmerkung zu 1810.

Für die Lücke in Z. 7 geben *W.-F.* 17 Punkte an, für die in Z. 9 drei. Falsch ist die Ergänzung Ἡ[ραί]ου Z. 1; denn im 2. Semester (1780, 5) beginnt nur Ἡράκλειος mit *H*.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1838 *W.-F.* 173. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχωνος τοῦ Καλλία μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Αἴνησα Αἰνέα Δελφίς, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Ἀστία, | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Πα[ρ]αμονὰ τὸ γένος | οἰκογενῆ⟨ι⟩, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστε[υ]||σε Παραμονὰ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέουσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχου[σαν] | οἷς κα θ[έ]λη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀστίας Ἀμινία. εἰ δέ τις ἐφά[πτοι]|το Παραμονᾶς ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰ[ν ἅ τε] | ἀποδομένα Αἴνησα καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀστίας· εἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέβα[ιο]ν τὰν ὠνὰν || τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντ⟨ι⟩ων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ ο[ἱ] παρατυγ|χάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν [ἐ]οῦσαν ἀζάμι|οι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· ὁ [ἱε]ρε[ὺ]ς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Πεισίθεος, Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, Ἄθαμβος Ἀγά|θωνος, ἰδιῶται Χαρίξενος Ἀλέξωνος, Φιλοκράτης Θευφράστου, Ἀντιχάρης Ἀζα||ράτου, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 3 *Παραμονά.* — 4 im Text *οἰκογενῆ*, S. 308 die Notiz über fälschlich hinzugesetztes Jota (vgl. dazu 1751, 1; 1819, 9 u. a.). — 4 Ende *ἐπίστε-* st. *ἐπίστε[ν]*|, denn Z. 6 beginnt mit |*σε*. — 7 *θέλη*, am Ende *ἐφάπ[τοι]|το*, ich fand 4 Buchstaben weggebrochen, wie Z. 8. — 9 *βέβαιον*. — 10 *ἐόντων*, ohne Notiz über das falsche Jota; am Ende *οἱ*. — 11 *ἐοῦσαν*. — 12 *ὁ ἱερεύς*.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Z. 13 ist zwar nur *Ἀμύντας* genannt, sein College wird aber durch Nummer 1839 (Z. 15) bestimmt, die nur 4 Monate jünger ist.

1839 *W.-F.* 174. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχωνος τοῦ Καλλία μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Αἰακίδας Φιλαιτώλου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθί|ωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Σωτηρὶς τὸ γένος Θρᾷισσαν, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπί||στευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν Σωτηρίς, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέουσαν | ὅ κα θέλη, καὶ ἀποτρέχειν οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον τᾶς πόλιος· Ἀριστίων Ἄγωνος. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται | Σωτηρίδος ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχέτω τῶι θεῶ[ι] ‖ ὅ τε ἀποδόμενος Αἰακίδας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀριστίων. εἰ δέ κα | μὴ παρέχωντι, πράκτιμο[ι] ἐόντ[ων κ]ατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ κ[αὶ] | οἱ παρατυνχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Σωτηρὶν ὡς | ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας | καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, ‖ Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἄθαμβος Ἀγάθωνος, Ἄθαμβος | Ἀθανίωνος, ἰδιῶται Μένης, Ἀνδρόνικος, Φίλαγρος, Ἀριστί|ων, Δαμένης.

W.-F. Z. 3 nur *Θρᾷισαν.* — 7 *ἀποτρέχουσαν* st. des Inf.; vgl. 1824, 4/5; 1854, 16/17. — 9 *θεῶι* voll. — 11 *πράκτιμοι ἐόντω[ν κατὰ] τὸν νόμον.* — 11 Ende *καὶ* voll. — 12 *παρατυγχ°.* — 15 *Ἄθαμβος*, unsicher; möglich auch *Ἄθανβος.*

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1840 *W.-F.* 175. C. v. B.

Ἄρχοντος Πεισιθέου μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Ἀλέξανδρος | σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄ[ν]ομα Σωτηρὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθί|ωι, καθὼς ἐπίστευσε Σωτηρὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ὥστε ἀνέ|φαπτος καὶ ἐλευθέρα εἶμεν ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα ‖ βίον, ποιοῦσα ὅ κα θέλη, τιμᾶς ἀργυρίου ΜΜΜ, *καὶ τὰν τι|μὰν ἀπέχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Φί|[λ]ων Ἀριστέα. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πρα-*

ξίας, Ἀνδρόνι|κος καὶ οἱ ἄρχοντες Τιμόκριτος, Ἀνδρομένης, Θεόξενος, ἰδιῶται Φίλων, | Ἰάσων.

W.-F. Z. 2 ὄνομα. — 5 ἀργυμίου Druckfehler. — 6/7 Φί|λων. — 9 Πασίων statt Ἰάσων. Davor kleine Lücke. Ob in ihr noch etwas stand? Der Name steht nicht zu Anfang der neuen Zeile, sondern ist unter das Ende von Z. 8 gesetzt. Dieselbe Namensbildung s. 1915, 3. — Aus Z. 6 ist die Variation in der Quittungsformel beachtenswert, ἀπέχειν wie unser „weghaben", so auch 1956, 3.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1841 *W.-F.* 176. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Θευξενίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἄθαμβος Ἀγάθωνος | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον | ὧι ὄνομα Κτήσων τὸ γένος Σύρον, τιμᾶς ‖ ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει | πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Κτήσων τὰν ὠνὰν | τῶ θεῶ, ὥστε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | τὸν πάντα βίον ἀπὸ πάντων, ποιῶν ὅ κα θέλη Κτήσ|ων. βεβαιωτήρ· Ἄθαμβος Ἀβρομάχου. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς ‖ τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος καὶ ὁ ἄρχων Κλέων, ἰδιῶται | Νίκαρχος Ἐράτωνος, Δεξώνδας Δάμωνος, Κλευκρά|της Εὐρυμήδεος, Φιλαίτωλος Φαίνιος.

Diese Inschrift ist bis auf 3 beschädigte Zeichen in Z. 4, 6 u. 12 gut erhalten.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1842 *W.-F.* 177. C. v. B.

Ἀγωνοθετέοντος Φιλονίκου Λυμᾶνος μηνὸς δεκάτου, ἐν δὲ Φυσκέοις | ἄρχοντος Πολυκλέος μηνὸς Ὑχαίου, ἀπέδοτο Εὔανδρος Κυραιεύς, | συνευδοκεούσας τᾶς γυναικὸς Δαμύλλας καὶ τοῦ υἱοῦ Ξενία καὶ τᾶς | θυγατέρος Σωκρατείας, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ‖ γυναικεῖον οἰκογενὲς ἇι ὄνομα Σωσικράτεια, τεχνῆτιν | αὐλητρίδα, ἐπ' ἐλευθερίαι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα. προα|ποδόται κατὰ τὸν νόμον· Ἀρίστων Διοίτα, Ζεῦξις Δαμο|κλέος Φυσκεῖς. ἁ ὠνὰ παρὰ Λυκίδαν Σωκρατίδα, Πολέ|μαρχον Φιλίνου. μάρτυροι· Δαμόφιλος, Παμφαίδας, Νικό‖μαχος, Κρινίας Λεοντίου, Καλλίστρατος Δα|μοκρίτου, Διότιμος, Ζεῦξις Λέωνος, Βουθήρας Δα|μάρχου, Μέλανθος, Εὔνικος, Σώφιλος.

Diese Inschrift ist bis auf 2 beschädigte Zeichen in Z. 3 u. 8 gut erhalten. — Der seltsame Monatsname steht so auf dem Steine, und ich gebe Bischoff Recht, dass er die gemachten Aenderungsvorschläge abweist, *de fastis*

p. 360. — Ist das Ethnikon *Κυραιεύς* gleich **Κιρραιεύς*? — Zu Z. 5/6 *τεχνῆτιν αὐλητρίδα* vgl. 2094, 13 *τεχνεῖταν σκυτῆ*. — Was in Delphi *βεβαιωτήρ* heisst, ist bei den Lokrern *προαποδότας* (vgl. 2028, 14). In 1990, 9 steht das Verbum *προαπέδοτο* „den Verkäufer vertrat". *προαποδότας* ist also wie *πρόξενος* „Vertreter der *ξένοι*" gebildet. — Der Name *Παμ-φαίδας* (Z. 9) gehört in seinem zweiten Teile zum Stamme in *φαίδ-ιμος, φαιδ-ρός, Φαιστός* (Vf. Stud. I, 289).

Zeit. Unbestimmt. Es fehlt die Angabe der delphischen Behörden. Die Inschrift steht auf der Mauer zwischen Nr. 1841, welche der IV. Priesterschaft (170—157/6) angehört, und 1843, welche mit Mai/Juni 174 datiert ist: danach scheint die Abfassungszeit durch die Jahre 174 u. 156 begrenzt zu sein. *Φιλόνικος Δυμᾶν* ist Bürge 1851, 12, und diese Inschrift stammt aus der IV. Priesterschaft (170—157/6).

1843 *W.-F.* 178. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀρχεδάμου Φόλα τὶ τέταρτον | μηνὸς Ἀγυείου, ἐν Δελφοῖς δὲ Ἀρχελάου τοῦ Δαμο|σθένεος μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Λύκος | Ἀρίστωνος Ἑρμάττιος σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Λυ||κίσκα καὶ ἄ[(λ)]λο ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Καλλίμαχος | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | ὀκτώ, καθὼς ἐπίστευσαν Λυκίσκα καὶ Καλλίμαχος | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθεροι εἶμεν καὶ ἀνέ|φαπτοι ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέοντες ὅ κα || θέλωντι καὶ ἀποτρέχοντες οις κα θέλωντι. βεβαιω|τῆρες κατὰ τὸν νόμον· Θευδωρίδας Ἀνδρομένε|ος, Ἀρισταγόρας Εὐθυδάμου Δελφοί, Νικόλαος Εὐ|⟨Εὐ⟩βούλου Καλλιπολίτας. παραμεινάντω δὲ Λυκί|σκα καὶ Καλλίμαχος παρὰ Λύκον ἔτη πέντε ποιέ||[ο]ντες τὸ ποτιτα[σ]σόμενον πᾶν τὸ δυνατόν. | ἄρχει τοῦ χρόνου μὴ[ν] Ἀγύειος ὁ ἐπὶ Ἀρχεδάμου στρα|ταγοῦ, ὡς δὲ Δελφοὶ ἄγοντι, μὴν Ἡράκλειος ὁ ἐπὶ Ἀρχε|λάου. ἐπεὶ δέ κα διεξέλθη ὁ χρόνος, ἀποτρεχόντω ἐλεύ|θεροι Λυκίσκα καὶ Καλλίμαχος. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Λυ||κίσκας ἢ Καλλιμάχου, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι | τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Λύκος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες. | ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συ|λέοντες ὡς ἐλευθέρους ὄντας ἐπὶ τὸν θεὸν ἀζάμιο[ι] | ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· || τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ τῶν | ἀρχόντων Ἀρχέλαος, ἰδιῶται Δαμένης, Ξένων Γλαύκου, | Εὐκλείδας Καλλείδα, Ἐπιχάρης, Γλαῦκος Ξέν(ων)ος, Καλλίε|ρος. τὰν ὠνὰν φυλάσσοντι Γλαῦκος Ξένωνος, | Καλλίερος ὁ νεωκόρος.

W.-F. Z. 2 *ὑοῦ* statt *τοῦ*. — 5 *ἄλλο*, Stein ΑΑΛΟ. — 12/13 *Νικόλαος* |

Εὐβούλου, ohne Angabe der Dittographie. — 14/15 *ποιέ|οντες τὸ ποτιτασσόμενον* voll. — 16 *μήν*. — 18 Der Stein hat im Ausgange des Imperativs ΟΤΩ, und *ν* ist über *ο* u. *τ* nachgetragen. — 22/23 *συ|λέοντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας*. Es fehlt also eine ganze Zeile. — Z. 27 vergass der Steinmetz erst das Schluss-*ς* von *Ἐπιχάρης*, trug es dann aber nach. Nach *Γλαῦκος* fehlt wieder eine Zeile bei *W.-F.* Ihr Schluss giebt nur: *Γλαῦκος Ξένωνος,* | *Καλλίερος ὁ νεωκόρος*. Die Inschrift hat demnach 29 Zeilen, nicht 27. Für Z. 27 notierte ich mir *Ἐπιχάρης, Γλαῦκος, Ξένος, Καλλίε|ρος*: im 3. Namen vermute ich ein Versehen, daher obige Lesung. *Γλαῦκος Ξέν(ων)ος* ist gewiss der Sohn von *Ξένων Γλαύκου* in Z. 26 und sicher derselbe, der in Z. 28 genannt wird.

Es h. Z. 16/17: *ἄρχει τοῦ χρόνου μὴ[ν] Ἀγύειος ὁ ἐπὶ Ἀρχεδάμου στραταγοῦ, ὡς δὲ Δελφοὶ ἄγοντι μὴν Ἡράκλειος ὁ ἐπὶ Ἀρχελάου*. So interpungieren *W.-F.* Klarer macht die Sache ein Komma nach *ἄγοντι*; denn *μὴν Ἡράκλειος* ist das zweite Subjekt zu *ἄρχει*. Die Bedeutung von *ἄγοντι* entwickelt sich aus den Phrasen *ἡμέραν, ἔτος, βίον ἄγειν*: „wie aber die Delphier leben“, d. h. kalendarisch rechnen. Vgl. 1720, 2; 1747, 2 u. a.

Das Ethnikon *Ἑρμάττιος* ist singulär.

Zeit. Priesterschaft III: Mai/Juni 174.

1844 *W.-F.* 179. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Πανταλέωνος Πλευρωνίου | τὸ πρῶτον μηνὸς Προκυκλίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Νικοβούλου | μηνὸς Βοαθοίου, ἀπέδοτο Λαμπρίας Ἀλεξομενοῦ Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Βιότα τὸ γένος ἐκ Χαλκίδος ἐκ τῆς ‖ Εὐβοίας αἰχμάλωτον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Βιότα | τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ὥστε εἶμεν ἐλευθέρα καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων, | οἰκέουσα καὶ πολιτεύουσα εἷ κα αὐτὰ θέλῃ. ἃ δὲ πρότερον ὠνὰ ἂν εἶχε Λαμ|πρίας Βιότας ἀρμένα καὶ ἀτελὴς ἔστω. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Βιότας, οἵ τε βεβαι|ωτῆρες συνεπισχυόντω Βιόται καὶ ἄλλος ὁ θέλων κύριος ἔστω συλέων Βιό‖ταν ὡς οὖσαν ἐλευθέραν ἀζάμιος καὶ ἀνυπόδικος ἐὼν πάσας δίκας καὶ πά|σας ζαμίας. βεβαιωτῆρες· Καλλικλῆς Ἀριστίωνος, Ἄλεξις Ξενοδόκου Ἀμφισσεῖς. | μάρτυροι· Ἄνδρων Μινάκου, Ἀγήσανδρος Πύθωνος, Δάμων Ἀριστοδάμου, Δάμων Θεο|δώρου, Δωρόθεος Ἀρχελάου, Καλλίμαχος Ἀσιδάμου, Ἀρχέδαμος Σωκρατίδα, | Ξενοκράτης Χαιρεδάμου, Θεύδωρος Σωξένου, Ἀμύντιος, Πυθέας, Ἀμύντας ‖ Τιμαγένεος Ἀμφισσεῖς. ἁ ὠνὰ παρὰ Ἀμύνταν Τιμαγένεος Ἀμφισσῆ.

Bis auf 4 verletzte Zeichen ist die Inschrift tadellos erhalten. — Ueber den Namen *Βιό-τ-α* s. Vf. Stud. I, 59; wegen *ἁρμένος* s. 1746, 5. — 9

Vereinzelt ist in diesen Urkunden das Verbum *συνεπισχύω* „beistehen". — 12 Mit *Μίνακος* vergleiche ich Namen wie *Ἀμυν-ίας* 1690, 5; 1838, 7 und glaube, dass Aphäresis des Anlauts anzunehmen ist. — Wegen *Ἀσίδαμος* Z. 13 s. zu 1757, 17.

Der Satz von Z. 7 *ἅ δὲ πρότερον ὠνὰ ἂν εἶχε Λαμπρίας Βιότας ἀρμένα καὶ ἀτελὴς ἔστω* scheint vorauszusetzen, dass schon vor dem nunmehr endgültigen Freilassungsakte einmal Verhandlungen zwischen *Λαμπρίας* und *Βιότα* über die Freilassung gepflogen wurden und *Λαμπρίας* bereits bestimmte Bedingungen aufgesetzt hatte. Wenn von diesem ersten Entwurfe ausdrücklich die Hinfälligkeit ausgemacht wird, so hat es den Anschein, als ob er für *Βιότα* härter war, vielleicht die Clausel wegen *παραμονά* enthielt. Wahrscheinlich wird *Βιότα* durch Erhöhung des Loskaufspreises günstigere Bedingungen erhalten haben.

Zeit. Priesterschaft II: September/October 186.

1845 *W.-F.* 180. C. v. B.

Ἄρχοντος Θευξέ[νου μηνὸς Ποιτροπ]ίου, ἀπέδοτο Σώστρατο[ς Σωτύλου Δελφὸς τῶι Ἀπ]ό[λ]|λω⟨ι⟩νι τῶι Πυθίωι σῶμ[α ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Πυῤῥίας,] | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τε[σσάρων, καὶ τὰν τιμὰ]ν [ἔχει]. ‖ βεβαιωτήρ· Δεξικράτης. κα[θὼς ἐπίστευσε] Πυῤῥ[ί]ας | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε [ἐλεύθερος ε]ἶμ[εν κ]αὶ ἀ|νέφαπτος ἀπὸ πάντων ἕως κα [ζῆ Πυῤῥία]ς. εἰ δέ τίς [κα] ἐφά|πτηται Πυῤῥία ἐπὶ καταδουλισμῶι, [βέβαιον] παρεχόντ[ων τῶι] | θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Σ[ώστρα]τος κ[α]ὶ [ὁ βεβαιω]|τὴρ Δεξικράτης· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πρ[ά]κτιμο[ι ἐόντων κα]|τὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ π[αρ]ατυχ[ὼν κύ]ριο[ς] | ἔστω συλέων ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιος [ὢ]ν κ[αὶ ἀνυπό]δικ[ος] | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπό[λλ]ω[ν]ος | Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες Αἰακίδας, [Ξ]έ[νων], ‖ Ἰατάδας· Διόδωρος, Καλλίας, Πραξίας, Μένης, Ζώπυρος.

Die Inschrift hat ausserordentlich gelitten, seitdem *W.-F.* den Polygon abschrieben. Sie geben die ersten 4 Zeilen vollständig, nur in Z. 3 *Πυ[ῤ]ῥίας,* und machen auch S. 308 auf den falschen Zusatz von Jota im Götternamen (Z. 2/3) aufmerksam; vgl. 1751, 1 u. oft. — Von Z. 5 ab werden die Zeilenschlüsse etwas vollständiger; *W.-F.* notieren nur das Fehlen von -[*ος*] am Ende von Z. 12. Die Stellen, die ich controlieren konnte, sind von ihnen richtig gegeben bis auf *καὶ οἱ ἄρχοντες* Z. 14, wo sie irrtümlich *τοὶ* geben, also Z. 13 *τοὶ* und Z. 14 *οἱ*. — Die Interpunktion nach *Ἰατάδας* Z. 15 rechtfertigt ein Vergleich mit 1846, 13; 1847, 10. — Z. 15 ist bis zu Ende benutzt. Nach kleinem Zwischenraume folgt No. 1846.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1846 *W.-F.* 181. C. v. B.

Ἄρχοντος Θευξένου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Δαμὼ Κρατέρου Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναι|κεῖον ἆι ὄνομα Εὐφροσύνα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν | τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Εὐφροσύνα τῶι θεῶι τὰν || ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν | πάντα βίον. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πραξίας Εὐδόκου Δελφός. | παραμεινάτω δὲ Εὐφροσύνα παρὰ Δαμὼ ἄχρι κα ζώη Δαμώ. εἰ δέ τί κα | πάθη Δαμώ, ἐλευθέρα ἔστω Εὐφροσύνα κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς κα(ὶ) ποιέου|σα ὅ κα θέλη, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ κατα||δουλισμῶι Εὐφροσύνας τελευτασάσας Δαμοῦς, βέβαιον παρεχέ⟨ι⟩τω ὁ βεβαιω|τὴρ τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύρι|οι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πά|σας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τῶν ἀρχόντων Ξένων, Ἰατάδας, ἰδιῶται Δίων | Φιλιστίωνος, Ἀριστόμαχος Ὀλυμπογένεος, Εὐκλείδας Καλλείδα, Φίλων, || Νικίας Νίκωνος.

W.-F. Z. 8 *καὶ ποιέουσα,* aber das Jota von *καί* ist vom Steinmetzen weggelassen worden. — 10 Die irrtümliche Form *παρεχείτω* merken sie S. 308 an. Aus Versehen schlug der Steinmetz erst den Indicativ ein und machte dann den Imperativ daraus, ohne das überflüssige Zeichen zu tilgen. — 12/13 *πά|σας.* Das Ende von 12 sieht wie ΠΑΙ aus. — Der Passus von Z. 4 ist in Z. 9 wirklich wiederholt. — Nach Z. 15 sind noch mehrere Zeilen vorgezogen. Dann folgt Nr. 1847.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); vgl. Z. 1 mit 1845, 1 u. Z. 13 mit Z. 14/15 derselben Nummer.

1847 *W.-F.* 182. C. v. B.

Ἄρχοντος Θευξένου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἀπέδοτο Κλέων Κλευξένου, Φαινέ|[ας] Κλέωνος, συνευδοκεόντων τῶν υἱῶν Κλευξένου καὶ Νικοδάμου, | σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Σωσὼ τὸ γένος Θρᾶισσαν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεττάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι πᾶσαν. βεβαιω||τὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἄθαμβος Ἀθανίωνος. καθὼς ἐπίστευ|σε Σωσὼ τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὅτωι ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον | ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιοῦσα ὅ κα θέλη. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπό[λ]|λωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Μελισσίων, Φίλαγρος, Φίλων Ἀριστέα, |

Εὐφρόνιος, Ἀρτεμίδωρος, Παντάγαθος, Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος καὶ || *τῶν ἀρχόντων Ἰατάδας.*

W.-F. Z. 6 *ἐφ' ὧιτε.* — 7 *Ἀπόλ|λωνος;* möglich *Ἀπό[λ]|λωνος* oder *Ἀπό|λ(λ)ωνος* (s. 1761, 4). — 9 *Ἐχέ°* statt *Ἀρχέλαος.* — Z. 8 hat der Stein *ποιοῦσα* st. *°σαν.* Das ist also Vermischung der Formeln, wie 1697, 5/6; 1824, 4; 1900, 4. — Die Z. 10 steht unter der 2., rechten Hälfte von Z. 9; darunter rechts unbehauener Raum, l. beginnt No. 1848.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1848 *W.-F.* 183. C. v. B.

Ἄρχοντος Θευξένου μηνὸς Θευξενίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Ἀμύντας Σωσία Δελφός, συνεπαινέοντος | Ἀμύντα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀμύντα, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλι[ο]ς σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα || *Θευδώραν καὶ κοράσιον ἇι ὄνομα Σωσίκλεια καὶ παι|δάριον ὧι ὄνομα Θεύξενος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ | τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσαν Θευδώρα καὶ | Σωσίκλεια καὶ Θεύξενος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε | ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸμ* || *πάντα βίον, ποιέοντες ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέχον|τες οἷς κα θέλωντι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον | τᾶς πόλιος· Ἀρχέ[ας] Νικοβούλου, Φιλοκράτης Ξένω|νος. εἰ δέ τίς κα [ἐφ]άπτηται Θευδώρας καὶ Σωσι|κλείας ἢ Θευξ[έ]νου, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι* || *τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀμύντας καὶ οἱ βεβαιωτῆ|ρες· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, ὑπόδικοι ἐόντων | κατὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ παρατυν|χάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέρους | ὄντας ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας* || *καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, | Ταραντεῖνο[(ς)], ἰδιῶται Δικαίαρχος, Ἀντιχάρης Ἀζαράτου, | Δορκύλος, Ἀριστοκλῆς, Κλέων Κλευξένου, Γοργίας.*

W.-F. Z. 4 *πόλιος.* — 5 *Θευδώρα,* Stein °?AN, und ich lasse die constructio *κατὰ σύνεσιν;* vgl. 1864, 2. — 12 *τᾶς πόλιος· Ἀριστόβουλος, Φιλοκράτης;* der erste Name ist falsch. — 13 *ἐφάπτηται.* — 14 *Θευξένου.* — 16 Nach *ἐόντων* sind einige Zeichen ausgeschlagen. — 17 *κα[τὰ] τὸν νόμον,* vgl. 1718, 9 u. Index. — *W.-F.* Z. 21 *Ταραντῖνος,* St. °TEINON, wie sie auch S. 308 anmerken. — 22 lassen sie *Κλέων* nach *Ἀριστοκλῆς* weg. — Derselbe Freilasser wie 1800, 1. — Zur Construction in Z. 9 u. 10 vgl. 1847, 6/7.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1849 *W.-F.* 184. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχωνος μηνὸς Βουκατίου, ἀπέδοτο Πάσι|χον Πάσωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα | Δημητρία τὸ γένος Θρᾶισσαν, συνευδοκέ[ο]ντος Φιλοκρά|τεος τοῦ Θευφράστου, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς || ἐπίστευσε Δαματρία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧ ἐλευθέρα εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. παραμεινάτω δὲ | Δαματρία παρὰ Πάσιχον ἕως κα ζώη Πάσιχον ποιοῦσα τὸ ποτιτασσό|μενον πᾶν [τ]ὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Φιλο|κράτης Θευφράστου, Ξένων Γ(λ)αύκου, Βάκχιος Ἄγρωνος. εἰ δέ τις αὐτᾶς ἐφά||πτοιτο ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριος ἔστω συλέων ὁ παρατυχὼν ὡς ἐλευθέραν οὖ|σαν ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Τα|ραντῖνος, Ἀμύντας, οἱ ἄρχοντες Ἀριστοκράτης, Καλλίμαχος, ἰδιῶται Μελισσίων, | Γλαῦκος, Ἀριστίων, Νικόμαχος, Σωδαμίδας, Δίων.

W.-F. Z. 3 *συνευδοκέοντος*. — 8 *τὸ δυνατόν*. — 9 *Γ[λ]αύκου*, St. ΓΑΥΚ°, ohne Correktur. — Zu dem Wechsel der dorischen (Z. 5, 7) u. attischen (Z. 3) Form vgl. den Wechsel derselben Namensform in No. 1748, von *Ἑστιώ* und *Ἱστιώ* in 2085, 2, 4.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1850 *W.-F.* 185. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενοχάρεος μηνὸς Βυσίου, ἀπέδοτο Φιλὼ Χαρίνου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶ|μα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Νικασώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἐννέα, καθὼς ἐπίστευσε Νικασὼ τῶι | θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν Νικασὼ καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάν|τα χρόνον, ποιοῦσαν ὅ κα θέλη. βεβαιωτῆρες· Λύκος Κάλλωνος, Ἀνδρόνικος Πατρέα. || μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ ἰδιῶται Δαμένης, Μαντίας Φιλαι|τώλου, Καλλίερος, Θέων, Κρίτων Κράτωνος.

Die Inschrift ist tadellos erhalten und fehlerlos von *W.-F.* wiedergegeben. Ich fand nur 2 Zeichen in Z. 4 verletzt.

Zeit. Priesterschaft III: Februar/März 175.

1851 *W.-F.* 186. C. v. B.

Ἀγωνοθετέοντος τῶν Λοκρῶν Λύκωνος Φυσκέ[ο]ς μηνὸς Διονυσίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Θευξένου μηνὸς Ποιτροπίου, | ἀπέδοτο Ἐπιτέλης Ἀλκαμένε[ο]ς Φυσκεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Μηνόφιλος τὸ γένος Κα[(π)]||πάδοκα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ

τὰν τιμὰν ἔχει πᾶ|σαν, καθὼς ἐπίστευσε Μηνόφιλος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε | ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων ἕως κα βιώη, ποιέων ὅ κα θέ|λῃ καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλῃ. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Μηνοφίλου, βέβαιον πα|ρεχόντων τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θειῶι. καὶ ὁμοίως || ὁ παρατυγχάνων κύριος ἔστω συλέων Μηνόφιλον ἐπὶ τὸν θεὸν ὡς | ἐλεύθερον ὄντα ἀνυπεύθυνος ὤν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νό|μον· Φιλόνικος Δυμᾶν. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς Ἀμύντας, Ταραντῖνος· | Πολέμαρχος, Λύκων, Στράταγος, Ἀρίστων, Πλείσταινος, Ζώπυ|ρος, Καλλικράτης, Κρινίας, Λύκων Λυκέα Φυσκεῖς, Καλλίξενος Εὐ||ανθεύς, -- Εὐκλείδας, Μένης Δελφοί.

W.-F. Z. 1 *Φυσκέος*. — 3 *Ἀλκαμένεος*. — 4 *Καπ|πάδοκα,* auf dem Steine endet Z. 4 mit ΚΑΚΙ. — 15 Vor *Εὐκλείδας* ist unbenutzter Raum von der Grösse zweier Zeichen; vgl. 1697, 11. — Z. 12 *Δυμᾶν* kann nicht Phylenname sein; ein solcher Zusatz wäre ganz gegen die Regel. Es ist Ethnikon und steht auch 1842, 1. — Die Schreibung *Εὐανθεύς* (Z. 14) statt *Οἰανθεύς*, welche auf volksetymologischer Umbildung des Städtenamens zu beruhen scheint, steht z. B. auch 1951, 10.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1852 *W.-F.* 187. C. v. B.

Ἄρχοντος Σωσινίκου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοτο Πάσιχον Εὐαγόρα Δελφὶς τῶι Ἀπόλ|λωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σω|σίχα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν || τιμὰν ἔχει, καθὼς αὐτὰ ἐπίστευσε Σωσίχα | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ | ἀνέφαπτος τὸμ πάντα βίον, ποιοῦσα ὅ κα θέλῃ. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Εὐαγόρας Ἁβρομά|χου Δελφός, Εὔαρχος Εὐάρχου Ἀμφισσεύς. μάρτυ||ρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, ὁ ἄρχων | Γλαῦκος, ἰδιῶται Ἀγέας, Μαντίας Κλεοδάμου, | Ἀριστώνυμος, Ξένων Δελφοί, Ἀσίδαμος, Ἄνδρων | Ἀμφισσεῖς. παραμεινάτω δὲ Σωσίχα Πασίχωι | μέχρι κα βιοῖ ποιοῦσα ὅ κα κέληται Πάσιχον. || εἰ δέ κα μὴ παραμένῃ ἢ μὴ ποιῇ τὸ ποιτασσόμε|νον Πασίχωι τὸ δυνατόν, κυρία ἔστω Πάσιχον | κολάζουσα ὥς κα θέλῃ.

Wie in No. 1780, bildet auch hier die Angabe der Zeugen nicht den Schluss der Urkunde. Hier folgt die wichtige Bestimmung der *παραμονά*. Der Steinmetz vergass sie offenbar nach Z. 7 und setzte sie deshalb an den Schluss. Die Erhaltung der Urkunde ist recht gut; nur 4 Zeichen

sind verletzt. Z. 14 steht der conj. praes. *βιοῖ*. — Z. 15 schreiben *W.-F.* *τὸ πο[τ]ιτασσόμενον* (vgl. 1721, 5; 1870, 4).

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 174/173.

1853 *W.-F.* 188. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Θόα Τριχονίου τὸ τέταρτον μηνὸς Δίου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Αἰακίδα μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Εὔδαμος Τιμαίου Ἀρσινοεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Εὐθυμένης τὸ γένος Λάκωνα, τιμᾶς ἀργυρίου τριῶν ἡμιμναίων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, | καθὼς ἐπίστευσε Εὐθυμένης τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων, ποιῶν ‖ ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτήρ· Πραξίας Εὐδόκου Δελφός, κατὰ τὰν συμβολὰν καὶ τοὺς νό|μους. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Εὐθυμένεος, βέβαιον παρεχόντω τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ | τῶι θεῶι. καὶ ὁμοίως ὁ παρατυνχάνων κύριος ἔστω συλέων Εὐθυμένη ἐπὶ τὸν θεὸν ὡς ἐλεύθε|ρον ὄντα ἀνυπεύθυνος ὢν πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· Ἀμύντας ὁ ἱερεύς, Ὀρθαῖος ὁ ἄρχων, ἰδιῶται Κλεό|δαμος Κλέωνος, Διόδωρος, Δεξικράτης Μνασιθέου Δελφοί, Χαιρέλαος Χαλειεύς, Ἀρχέδαμος Ἀμ‖φισσεύς, Ἀριστοκλῆς Ἀρσινοεύς.

Die Inschrift ist bis auf das erste *ε* in *ἔχει* (Z. 3) tadellos erhalten und von *W.-F.* richtig publiciert. — Dass das ätolische *Ἀρσινόη* (Z. 2) gemeint ist, darf man aus den Ethnicis in Z. 9 u. 10 schliessen.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 173/172.

1854 *W.-F.* 189. *Cauer* 216. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Παναιτώλου Φυταιέ|ος μηνὸς Ὁμολωΐου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Ξενέα | μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κριτόδαμος | Δαμοκλέος Φυσκεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Μαιφάτας τὸ γένος Γαλά|ταν καὶ γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀμμία τὸ γένος | Ἰλλύραν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἑπτά. παραμεινάτω δὲ | Μαιφάτας καὶ Ἀμμία παρὰ Κριτόδαμον ἇς κα ζώη Κριτόδαμος ποιέοντες Κριτοδάμωι τὸ ποτιτασσόμενον· ‖ εἰ δέ κα μὴ παραμείνωντι ἢ μὴ ποιέωντι τὸ | ποτιτασσόμενον, ἄρμενα καὶ ἀτελὴς αὐτοῖς | ἁ ὠνὰ ἔστω. ἐπεὶ δέ κα τελευτάσηι Κριτό|δαμος, ἐλεύθεροι ἔ(σ)των Μαιφάτας καὶ Ἀμμία | καὶ ἁ ὠνὰ μενέτω τῶι θεῶι, καθὼς ἐπίστευσαν, ‖ ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρους εἶμεν καὶ

ἀνεφάπτους ἀπὸ | πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέοντες ὅ κα θέλωντι | καὶ ἀποτρέχοντας οις κα θέλωντι. βεβαιωτῆρες | κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Φίλων Ἀρι|στέα, Ἀστόξενος Διονυσίου. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς ‖ Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Δεξικρά|της, Σώτιμος, Καλλίμ⟨μ⟩αχος, Εὐάγγελος, Ἀ⟨ι⟩|χαιὸς Δελφοί, Λυκίσκος, Μενέδαμος Φυσκεῖς.

W.-F. merken S. 308 zu Z. 13 an, dass der Stein ΕΣΩΝ st. *ἔστων* habe. Ich notierte ΕΤΩΝ; in einem Riss darüber könnte man die Nachtragung von *σ* vermuten, dann wäre *ἔστων* zu schreiben. — 17 *ἀποτρέχοντες,* Stein °ΤΑΣ, also Vermischung der Construktionen, wie so oft; umgekehrt 1911, 7. — 21 *Καλλίμαχος,* am Ende *Ἀ|χαιός,* beide Male ohne Angabe des überflüssigen Zeichens. *Ἀχαιός* begegnet in den verschiedensten Gegenden als Eigenname.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1855 *W.-F.* 190. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Νικάνδρου Τριχονέος τὸ τρίτον | μηνὸς Ἑρμαίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Θεο|ξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀγησὼ Ἀνφισσὶς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωσίας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ‖ τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βεβαιωτῆρες | κατὰ τὰν συνβολὰν καὶ τὸν νόμον· Ἀριστόμαχος Ἀνφισσεύς, Δεξικρά|της Δελφός. παραμεινάτω δὲ Σωσίας Ἀγησοῖ ἄχρι κα ζώηι Ἀγησὼ ποέ|ων τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δέ κα μὴ παραμένη μηδὲ | ποιῆ τὸ ποτιτασσόμενον δυνατὸς ἐών, ἐξέστω Ἀγησοῖ κολάζειν ‖ ὥς κα αὐτὰ θέλῃ. ἐπεὶ δέ κα τελευτάσῃ Ἀγησώ, ἐλεύθερος ἔστω | Σωσίας κυριεύων αὐτοσαυτοῦ καὶ ποέων ὅ κα θέλῃ, καθὼς ἐπίστευσε | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωσί[(α)] ἐπὶ καταδουλισμῶι | τετελευτακούσας Ἀγησοῦς, βέβαιον παρεχέτωσαν οἱ βεβαιωτῆ|ρες τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυνχάνοντες κύριοι ἐόν‖τω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ἄθανβος, Ἀμύντας | καὶ οἱ ἄρχοντες Πραξίας, Ἀνδρόνικος, Ἀριστίων, ἰδιῶται Καλλίας, | Δαμοκράτης Δελφοί, Γενναῖος Ἀνφισσεύς.

W.-F. Z. 8 Ende [ἢ μὴ] statt *μηδέ,* was deutlich dasteht. — 12 *Σωσία,* Stein ΣΩΣΙΑ, also °[(α)]. — 14 [*ἐόν*]*τω,* aber *ἐόν*| ist klar. — Die Formel von Z. 5 wird in Z. 11 wiederholt. — Zu Formen wie *τετελευτακούσας* Z. 13 s. die Analoga bei Curtius, Verbum II², 202. — Consequent wird

der Nasal vor Guttural (Z. 14) und Labial (Z. 3, 6 zweimal, 16, 18) als *ν* gegeben, inconsequent ist der Steinmetz mit Jota adscriptum (Z. 7 *ζώηι*, aber ohne Jota Z. 8, 9, 10 zweimal).

Zeit. Priesterschaft III: März/April 176.

1856 *W.-F.* 191. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν | Πανταλέωνος Πλευρωνίου τὸ τρί|τον μηνὸς Πανάμου, ἐν Δ[ε]λφοῖς | δὲ ἄρχοντος Αἰακίδα [μ]ηνὸς || Βουκατίου, ἀπέδοτο Λαιάδας | Ἀριστάρχου Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀ|πόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυ|ναικεῖα δύο αἷς ὀνόματα Νικο|στράτα, Ὀλυμπιὰς τὸ γένος Περ||ραιβάς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἑ|πτά, ὥστε ἐλευθέρας εἶμεν | καὶ ἀνεφάπτους τὸν πάντα | χρόνον, καθὼς ἐπίστευσαν | τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι. βεβαιω||τὴρ κατὰ τὸν νόμον· Λό[χ]α|γος Ἀγήτα Καλλιπολίτας. | μάρτυροι· Βάκχιος, Ἀμύν|τας, Δαμοσθένης, Ἀρχέλα|ος, Πολέμαρχος Δελφοί, Δά||μαρχος, Ἀγάσανδρος, Ξενο|κράτης, Καλλίμαχος, Ἀσί|δαμος, Γενναῖος Ἀμφισσεῖ[ς], | Στράτιος, Τιμόξενος Καλ|λιπολῖται, Μητρόδωρος || Φυσκεύς, Μενέμαχος, Ἀγέ|μαχος Ναυπάκτιοι. τὰν ὠ|νὰν φυλάσσοντι Ἀρχέλα|ος Θηβαγόρα, Πολέμαρχος | Πανσανία Δελφοί.

W.-F. Z. 3 *Δελφοῖς*. — 4 *μηνός*. — 15 *Λοχαγός*. — Unter den Zeugen sind nicht, wie sonst, ausgeschieden Priester und Archonten; *Ἀμύντας* Z. 17 ist Priester, *Δαμοσθένης* Z. 18 Archont.

Zeit. Priesterschaft III: August/September 173.

1857 *W.-F.* 192. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ξένων | Σωπάτρου Δελφὸς σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δημήτριος τὸ γένος Σύρον τῶι Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Δημήτριος τῶι θε|ῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, ποιοῦντα ὅ κα || θέλῃ καὶ ἀποτρέχοντα ἇ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· | Σωτύλος Σωστράτου Δελφός. βέβαιον δὲ παρεχέτω ὅ τε ἀποδόμενος καὶ ὁ βεβαιω|τὴρ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος. κύριος δὲ ἔστω Δημήτριος αὐτοσαυτὸν συλέων | καὶ ὁ παρατυχὼν ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· | οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος, Ἀμύντας καὶ τῶν ἀρχόντων Διόδωρος || Μνασιθέου, ἰδιῶται Ἐκέφυλος, Καλλίας, Πολύων, Ἵππων, Κλέανδρος, Δίων Ἐπισθένεος.

Diese Nummer ist tadellos erhalten und von *W.-F.* fehlerfrei wiedergegeben. Z. 7 ist τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι erst vergessen gewesen, später aber über der Zeile nachgetragen worden. — Bezeichnend ist, dass der Delphier seinen Sclaven mit ggr. Namensform nennt (vgl. 1748, 1787, 1849). — Z. 5 ἅ κα θέλῃ, wie 1825, 5. — Z. 6 ist das Objekt zu ergänzen dem Leser überlassen (vgl. 1975, 12).

Zeit. Priesterschaft IV: December/Januar 169/168.

1858 *W.-F.* 193. *Ditt.* 460. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Μαντία μηνὸς Βυσίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἐχέμηλος Ἀριστοτέλεος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀφροδι|σία, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Ἀφροδισία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Εὐκράτης Ἐπικράτεος, Κλέων Δίωνος, Ἀριστοτέλης ‖ Ἐχεμήλου Δελφοί. παραμεινάτω δὲ Ἀφροδισία παρὰ Ἐχέμηλον ἄχρι κα ζώῃ Ἐχέμηλος ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· | εἰ δέ τί κα μὴ ποιῇ Ἀφροδισία τῶν ποτιτασσομένων ὑπ᾽ Ἐχεμήλου καθὼς γέγραπται δυνατὰ ἐοῦσα, κριθέντων ἐν ἄνδροις τρίοις | οὓς κα συνέλωνται· ὅ τι δέ κα οὗτοι κρίνωντι ὀμόσαντες, κύριον ἔστω. εἰ δέ τί κα πάθῃ Ἐχέμηλος, ἐλευθέρα ἔστω Ἀφροδισία | κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιέουσα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅ|πτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι Ἀφροδισίας τελευτάσαντος Ἐχεμήλου, βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κα‖τὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Ἀλκῖνος, Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, | Καλλείδας Εὐκλείδα, Ξένων Πειθαγόρα, Εὐκλείδας καὶ τῶν ἀρχόντων Ἀνδρόνικος.

Diese Nummer ist tadellos erhalten; nur 4 Zeichen (in Z. 3, 9, 10, 11) sind verletzt. Die Wiedergabe bei *W.-F.* ist korrekt. — Die Formel von Z. 3 findet sich Z. 8 wiederholt.

Zeit. Priesterschaft IV: Februar/März 168.

1859 *W.-F.* 194. C. v. B.

Ἄρχοντος Δεξώνδα μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἀστύοχος Γνωσιλάου, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ | υἱοῦ Ἀριστάρχου, καὶ Σωτήριχος Σωτηρίχου Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι

Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα | Ἁβροσύνα τὸ γένος οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Ἁ|βροσύνα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, || ποιοῦσαν ὅ κα θέλη. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο ἐπὶ καταδουλισμῶι — . *ὁμοίως δὲ καὶ ὁ παρατυχὼν κύριος ἔστω συλέων | Ἁβροσύναν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. βεβαιωτῆρες κα|τὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Δάμων Ξενοστράτου, Πατρέας Ἀνδρονίκου. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Πραξίας, Ἀνδρόνικος καὶ τοὶ ἄρχοντες Γενναῖος, Σώστρατος, Ἁγίων Ἐκεφύλου, ἰδιῶται Ἰατάδας, Ἀλέξων | Δίωνος, Ἀριστέας, Ἁγίων Κλεοδάμου, Καλλείδας Εὐκλείδα, Βάκχιος.*

Wegen des Freilassers *Ἀστύοχος* und seines Sohnes *Ἀρίσταρχος* vgl. 1707. — Diese Nummer ist sehr gut erhalten, verletzt nur *τοῦ* Z. 1, 2 Zeichen in Z. 5, je eins in Z. 7, 8. — Zur Lücke in Z. 5 merken *W.-F.* S. 308 an: entre *καταδουλισμῶι* et *ὁμοίως,* le graveur a évidemment oublié un membre de phrase. Diese Phrase schliesst oft mit *τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι,* und dieses °*ωι* mag Schuld gewesen sein, dass er entweder in die nächste Zeile der Vorlage übersprang oder nach zeitweiliger Einstellung der Arbeit diese eine Z. tiefer wieder aufnahm.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1860 *W.-F.* 195. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νικίας Κάλλωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σώσανδρος τὸ γέ|νος Γαλάταν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Σώσανδρος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάν|των τὸμ πάντα χρόνον, ποέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ξενοκράτης Σωσίκου. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωσάν|δρου ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Νικίας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ξενοκράτης· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι τὰν || ὠνὰν βέβαιον τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον αὐτῶι τε Σωσάνδρωι καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Σώσανδρον ὅν κα Σώσανδρος θέλη. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρα|τυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες Σώσανδρον ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυ|ρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀριστοκράτης, Ἀρχίας, Δαμοφάνης, ἰδιῶται Ξενέας, Εὐαγόρας, Μαντίας Δαμοχάρεος.

W.-F. haben Z. 1 *ἐπὶ τοῖσδε* weggelassen. — 3 *κατὰ τὸν*, Stein ΚΑΤΟΝ. — 6 Sie bemerken S. 309: Après *Σώσανδρον*, on lit ΣΩΣΑΝ, mais ces dernières lettres ont été effacées. Der Name war aus Versehen zweimal eingeschlagen worden, wurde aber nicht ganz getilgt; man erkennt noch die Anfangszeichen.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1861 *W.-F.* 196. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενέα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νικίας Κάλλωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Νίκων τὸ γένος Φωκῆ, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν δύο καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπίστευσε Νίκων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὥιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, ποέ|ων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβ[αι]ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Μαντίας Δαμοχάρεος. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Νίκωνος ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαι|ον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Νικίας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Μαντίας· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι τὰν ὠνὰν βέβαιον τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντω ‖ κατὰ τὸν νόμον αὐτῶι τε Νίκωνι καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Νίκωνα ὅν κα Νίκων θέλη ἀζαμίωι ὄντι καὶ ἀνυποδίκωι πάσ(ας) δίκας καὶ ζαμίας. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχά|νοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες Νίκωνα ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσ(ας) δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ (ἱ)ερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ τῶν ἀρχόντων Ἀριστοκράτης, ἰδιῶται Δεξικράτης, Μνασίθεος Ταραντίνου, Σωτύλος, Δίων Ἀλέξωνος.

W.-F. Z. 3 *βεβαιωτήρ*. — 5 u. 6 *πάσας*, Stein beide Male nur ΠΑΣ. — 6 *τοὶ ἱερεῖς*, auf S. 309 mit der Angabe: Inscr. ΤΟΙΕΡΕΙΣ. — Ebendaselbst heisst es: Après *Ἀπόλλωνος*, à la fin de la ligne, on distingue encore les lettres ΤΑ effacées par le graveur. Im Reste des zweiten Zeichens erkennt man unschwer *α*. Gewiss wollte der Steinmetz *Ταραντῖνος* zuerst einschlagen, änderte dies aber zu Anfang der nächsten Zeile.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1862 *W.-F.* 197. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενοχάρεος μηνὸς Ποιτροπίου τοῦ πρώτου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Στράταγος Τηλεφάνεος τῶι Ἀπόλλωνι τ[ῶι] | Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σόφων, ὃν ἐπρίατο παρὰ Πολεμάρχου τοῦ Τεισάνδρου Ὀφιέος, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Σόφων τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὥιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτ|ος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιω-

τὴϱ κατὰ τοὺς νό||μους τᾶς πόλιος· Σωτύλος Σωστράτου. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀνδρόνικος, Δρομοκλείδα|ς καὶ ἰδιῶται Κλεόδαμος Κλέωνος, Γλαῦκος, Ἀγέας, Σωδαμίδας, Μνάσων.

Diese Nummer ist bis aufs Ende v. Z. 1 tadellos erhalten. *W.-F.* geben sie genau wieder. — Derselbe Freilasser begegnet auch 1704, 1. — Dass der Steinmetz *οἱ* (*ἱερεῖς* oder *ἄρχοντες*) einschlägt und dann nur einen Namen (Z. 5), kommt auch sonst vor (z. B. 1791, 12; 1880, 12; 1891, 33).

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 176/175.

1863 *W.-F.* 198. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Εὐπολέμου τὸ δεύτερον μηνὸς Προκυκλίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ξενοχάρεος | μηνὸς Βο⟨ι⟩αθοίου, ἀπέδοτο Δωρόθεος Λύκου Δρυοπαῖος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Καλλιστράτα, τι|μᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, ἂν αὐτὸς ἐπρίατο παρὰ Φειδίου Δελφίδος, ὥστε εἶμεν ἐλευθέραν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, | καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι Καλλιστράτα τὰν ὠνάν. βεβαιωτὴρ κ(α)τὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος τῶν Δελφῶν· Σωτύλος Σωστράτου || Δελφός. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἀμύντας, Ἄθαμβος καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Δελφῶν Δρομοκλείδας, Ἀνδρόνικος, Ἀλκῖνος, ἰδιῶται Σιμάδας, | Νικόλαος Ἡρακλειῶται, Ἀντίφιλος, Καλλίερος Δελφοί. ἁ ὠνὰ παρὰ τοὺς ἄρχοντας καὶ παρὰ Ἀνδρόνικον Ἡρακλεώταν.

W.-F. Z. 4 *κατὰ*, Stein KTA, und *α* ist nicht nachgetragen. — 5 Stein MAT°, und *ϱ* ist oben zwischen *α* u. *τ* hinzugesetzt. — 6 am Ende Stein °ΚΛΕΩΤΑΝ; *W.-F.* °*κλε*[*ι*]*ώταν*. Ich lasse die Ueberlieferung, vgl. *Χαλεῇ* 1693, 11, *Ἡρακλεῶται* 1895, 3 u. a. — Auf das Versehen im Monatsnamen (Z. 2) machen *W.-F.* nicht aufmerksam.

Zeit. Priesterschaft III: September/October 176.

1864 *W.-F.* 199. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Εὐπολέμου τὸ δεύτερον μηνὸς Δίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ξενοχάρεος μηνὸς Ποιτροπίου, | ἀπέδοτο Εὐαγόρα Πάτρωνος Ἀνφισσὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Νικόστρατος οἰκογενής, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν τεσσάρων, ὥστ' εἶμεν ἐλεύθερον καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν | Νικόστρατος. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος τῶν Δελφῶν· Δώρων Φιλοδάμου Ἀμφισσεύς. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς

Ἀμύντας, || Ἄθανβος καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Δελφῶν Δρομοκλείδας, Ἀνδρόνικος, Ἀλκῖνος, ἰδιῶται Ἀρίσταρχος, Καλλίερος, Κλεόδαμος | Ἀτεισίδα.

Bis auf das Schluss-ς der vorletzten Zeile ist alles tadellos erhalten und bei *W.-F.* richtig wiedergegeben. — Z. 2 wäre *οἰκογενῆ* die Regel; ich lasse die Attraktion. Der umgekehrte Fall begegnete 1848, 4. — 3 *ὥστ' εἶμεν.* Die Sandhischreibungen sind selten. — Der Nasal ist vor dem Labial inconsequent geschrieben, Z. 2 u. 5 als *ν*, Z. 4 als *μ*.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 176/175.

1865 *W.-F.* 200. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχελάου τοῦ Δαμοσθένεος μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μένανδρος Κλεοξένου Θελπ|⟨π⟩ούσσιος ἐν Δελφοῖς κατοικέων σ⟨σ⟩ώματα δύο οἷς ὀνόματα Ζωπύρα, Τίμανδρος, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι, ἀργυρίου | μνᾶν ὀκτώ, ὥστε αὐσωτῶν κυριεύειν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀρίστων Ἀριστοκράτεος Λιλαιεύς. παραμεινάντω δὲ ἕως κα | Μένανδρος ζῆ Ζωπύρα καὶ Τίμανδρος ποιέοντες τὸ ποτιτασσόμενον τὸ δυνατὸν Μενάνδρω. ἐπεὶ δέ κα τελευτάσῃ Μέναν||δρος, ἐλεύθεροι ἐόντω καὶ -- ἀνέφαπτοι ἀπὸ πα(ν)τὸς Ζωπύρα καὶ Τίμανδρος. εἰ δέ κά τις ἐφάπτοιτο, κύριος ἔστω ὁ ἀντιτυνχάνω[ν] | ὑπὲρ τὸν θεὸν καὶ ὁ βεβαιωτὴρ βεβαιούτω. μάρτυρες· οἱ ἱ(ε)ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθανβος, Ἀμύντας καὶ οἱ βουλευταὶ Μελισσίων, Ξένων, | Βούλων καὶ ἰδιῶται Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος, Μένης, Καλλίερος, Ἄρχων Φυσκεύς.

W.-F. Z. 1/2 *Θελ|πούσσιος.* — 2 *σώματα.* — 5 nach dem ersten *καὶ* unbenutzter Raum von einer Breite wie für 2 Zeichen. — *W.-F.* *πα[ν]τός;* Stein ΠΑΤΟΣ, ohne Correktur. — 5 am Ende *ἀντιτυνχάνων.* — 6 *οἱ ἱ[ε]ρεῖς,* Stein ΟΙΙΡΕΙΣ, ebenso 1866, 5; 2085, 5. Danach scheint es, dass der Steinmetz, der diese 3 Nummern einschlug, — und zwar zu verschiedener Zeit — wirklich so sprach. — Mit dem Sätzchen *καθὼς — θεῶι* in Z. 2 ist der Steinmetz aus dem Formular herausgekommen. — Der Dativ *Μενάνδρω* Z. 4 gehört natürlich zu *παραμεινάντω* in Z. 3 (vgl. 1852, 13 u. a.). — Z. 5 fehlt zu *κύριος ἔστω* die verbale Ergänzung *συλέων* (vgl. z. B. 1869, 7). — Die Schreibung des Nasals ist hier consequent, Z. 5 *ἀντιτυνχάνω[ν]*, Z. 6 *Ἄθανβος.* — Ueber *Θελπούσσιος* s. Meister II, 105.

Zeit. Priesterschaft III: October/November 175.

1866 *W.-F.* 201. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχελάου τοῦ Δαμοσθένεος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστίων Ἐχεκρατίδα Δελφὸς τῶι | Ἀπόλ-

λωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Δορκάς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δυῶν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀνδρόνικος | Φρικίδα Δελφός. παραμεινάτω δὲ Δορκὰς παρὰ Ἀριστίωνα ἄχρι κα ζώη Ἀριστίων ποέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν | εὐνόως. εἰ δέ τί κα πάθη Ἀριστίων, ἐλευθέρα ἔστω Δορκὰς καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων κυριεύουσα αὑσωτᾶς, καθὼς ἐπίστευσε ‖ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. μάρτυροι· τοὶ ἱ(ε)ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθανβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ξένων, - - - Βούλων, Μελισσίων.

Ausser den verletzten Zeichen in *ἄχρι* (Z. 3) und *καθώς* (Z. 4) und der Schreibung ΤΟΙΙΡΕΙΣ (s. 1865, 6) ist alles korrekt, und *W.-F.* geben es so. — Z. 5 ist nach *Ξένων* unbenutzter Raum wie für 3 Zeichen. — Wegen *Ἄθανβος* s. 1865, 6. — Auf 1866 folgt 2085, dann 1867.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 175/174.

1867 *W.-F.* 202. *Ditt.* 452. C. v. B.

Ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δαμοκράτεια Δαμοχάριος Δελφὶς τῶι Ἀπόλ|λωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Σωσίχα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, ὥστε παραμεῖναι ἔτη ἓξ φέρου|σαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ἡμιμναῖον. εἰ δέ τί κα πάθη Δαμοκράτεια, φερέτω Σωσίχα τὸ ἡμιμναῖον Καλλείδα Γοργίππου | ἦ ὧι κα Δαμοκράτεια παρατάξη. ἄρξει δὲ τοῦ χρόνου μὴν ὁ Ἀπελλαῖος ὁ ἐπὶ Ξενοχάρεος. εἰ δέ κα διεξέλθωντι τὰ ἓξ ἔτη, ‖ ἐλευθέρα ἔστω Σωσίχα τὸν πάντα βίον κυριεύουσα αὑσαυτᾶς, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίχα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. | βεβαιωτ(ή)ρ· Ξενόστρατος, εἴ κα κατενέγκη τὸ ἀργύριον. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωσίχας ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχέ|τω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Δαμοκράτεια καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ξενόστρατος. εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι βέβαιον τὰν | ὠνάν, πράκτιμοι ὄντω τῶι θέλοντι ὑπὲρ τὸν θεὸν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυχόντες κύριοι ὄντω συλέοντες | ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ(λ)ωνος Ἄθαμβος, ‖ Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀνδρόνικος, Πραξίας, Ἀριστίων, ἰδιῶται Δαμοχάρης, Ἧρυς, Καλλίκων, Κλευφάνης, Καλλίερος.

Der Steinmetz war nicht sehr sorgfältig: Z. 1 schlug er *Δαμορὰτεια* ein und trug *κ* darüber nach; Z. 3 *ἡμιναῖον* und setzte *μ* unter *ι* u. *ν*; Z. 5 verschlug er sich nach *θεῶι*, denn *τὰν* steht in tiefer, ausgeschlagener Stelle; Z. 6 meisselte er *βεβαιωτρ* ein, ohne zu corrigiren; Z. 8 *τὸν* ⟨*θ* . .⟩

θεόν, schlug aber dittographisches ⟨*θεο*⟩ wieder aus, doch so, dass Θ noch durchscheint; Z. 9 nur *Ἀπόλωνος* (vgl. 1761, 4); Z. 10 Ende ΚΑΛΙ°, und er trug Α über ΚΛ nach. Von diesen Versehen notieren *W.-F.* S. 309 nur die von Z. 6 u. 9. — Bemerkenswert ist Z. 6 der Zusatz zu *βεβαιωτήρ*: er ist verantwortlich von dem Tage ab, an dem die Zahlung der letzten Rate des Lösegeldes erfolgt. Die Zeit der Bezahlung beginnt mit dem 1. Monat (*Ἀπελλαῖος*) des auf *Μελισσίων* folgenden Archontates (Z. 4), d. h. mit dem nächsten „Ersten“, weil die Freilassung ja im letzten Monate (*Ἰλαῖος*) des Archontates von *Μελισσίων* erfolgte.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 176.

1868 *W.-F.* 203. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξενοχάρεος μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστοκράτεια Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Νικασώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Νικασὼ | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ ὦιτ ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, ποιέουσα ὅ κα θέληι καὶ | ἀποτρέχουσα οἷς κα θέληι. βεβαιωτήρ· Δαμένης, κατὰ τὸν νόμον. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Νικασοῦς, ‖ βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Ἀριστοκράτεια καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Δα|μένης· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας | καὶ ζαμίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀνδρόνικος, Δρομοκλείδας, | ἰδιῶται Διόδωρος, Βάκχιος, Καλλίερος, Θεοδωρίδας, Γοργίας, Βούλων.

Erhaltung der Inschrift und Wiedergabe derselben bei *W.-F.* tadellos. — Z. 3 Vermischung der Formeln wie 1847, 6/7 u. a. In *ἐφ' ὦιτ' ἐλευθέραν* Sandhischreibung (1864, 3).

Zeit. Priesterschaft III: October/November 176.

1869 *W.-F.* 204. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Νικάνδρου Τριχονίου τ[ὸ] | τρίτον μηνὸς Διονυσίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Μελισσ[ίω]|-νος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοτο Θωπίας Καλλιπολίτας σώ[μα]τα | δύο, Κλεοπάτραν καὶ Δικαίαρχον τὸν υἱὸν αὐτᾶς, οἰκογενῆ τῶι Ἀπ[ό]λλω‖νι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, ὥστε ἐλεύθερα εἶμεν καὶ ἀ|νέφαπτα τὸν πάντα βίον, ποέοντα ἅ κα θέλωντι· εἰ δέ τίς κα ἐπιλαμβά|νηται ἐπὶ καταδουλώσει, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ὑπὲρ τὸν

ϑε|όν. βεβαιωτὴρ· Ἄγρων Δελφός. μάρτυροι· οἱ ἄρχοντες Πραξίας, Ἀνδρόνικος, Ἀρι|στίων καὶ οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας, ἰδιῶται Μελισσίων, Πάτρων, Νίκων.

W.-F. Z. 2/3 *Μελισσί[ω]|νος.* — Der Name *Θωπ-ίας* schliesst sich ans Appellativum *ϑώψ* an. — Da gegen die sonstige Gewohnheit die Adjektiva im Satze mit *ὥστε* (Z. 5) nach *σώματα* (Z. 3) construiert sind, ist auch *οἰκογενῆ* Z. 4 als acc. pl. ntr. anzusehen. — Z. 6 fehlt in der *πρότασις* u. *ἀπόδοσις* das Pronomen.

Zeit. Priesterschaft III: April/Mai 176.

1870 *W.-F.* 205. C. v. B.

Ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρίστιον Ἀριστομάχου Δελ[φὶς] | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσίπολις, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τεσσάρων. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δαμένης Ὀρέστα Δελφός. παραμεινάτω δὲ Σωσ[ί]πο[λις] | παρὰ Ἀρίστιον ἄχρι κα ζώη Ἀρίστιον ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν εὐνόως. [εἰ δέ τί] ‖ κα πάθη Ἀρίστιον, ἐλευθέρα ἔστω Σωσίπολις καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων κυριεύουσ[α αὐτοσαυ]|τᾶς, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβ[ος], | Ἀμύντας, τῶν ἀρχόντων Ἀνδρόνικος, Ἀριστίων· Ἄνδρων, Κριτόλαος, Πύθων, Μαντία[ς].

W.-F. Z. 5 *κυριεύουσα [αὐτοσαυ]|.* — Zu Z. 4 bemerken sie S. 309: dans *ποτιτασσόμενον,* le premier T est au-dessus de la ligne; es ist also *τ* nachgetragen. Eine lehrreiche Correktur: der Steinmetz sprach *ποιτ°* (vgl. 1852, 15). — Die Interpunktion nach *Ἀριστίων* Z. 7 rechtfertigt ein Blick auf 1869, 8.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 176.

1871 *W.-F.* 206. C. v. B.

[Ἄ]ρχοντος Ξενοχάρεος μηνὸς Ἀπελλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ-[δ]οτο Δρομοκλείδας Ἁγίωνο[ς τῶι | Ἀ]πόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωστράτα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶ[ν τεσ|σ]άρων, καθὼς ἐπίστευσε Σωστράτα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν κα[ὶ ἀνέ]|φαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιοῦσα ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ· Μνάσων Ξένωνος. μά[ρτυρες]· ‖ οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀνδρόνικος, Ἀλκῖνος, ἰδιῶται Μαντίας, Κλέω[ν].

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος,* dann *ἀπέδοτο.* — 2 *Ἀπόλλωνι.* — 5 Vor OI ist Bruch, also auch *[τ]οὶ* möglich.

Zeit. Priesterschaft III: Juli/August 176.

1872 *W.-F.* 207. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Βοιωτῶν Εὐρέα μηνὸς Βουκατίου, ἐν Δελφοῖ[ς] | δὲ ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φαλα|κρίων Θεσπιεὺς σῶμα γυναικεῖον ᾶι ὄνομα Ἀριστονίκα τὸ γένος Μακέ|ταν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, ὥστε ἐλευθέ||ραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, καθὼς | ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν τῶι Ἀπόλλωνι, διατρίβειν δὲ Ἀριστονίκαν | εἶ κα αὐτὰ θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὰν συμβολάν· Θεόξενος Πυθο|νίκου Ἀντικυρεύς. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας· ⟨ἰδιῶται⟩ | Δεξικράτης, Ἀρχέλαος Πραόχου· Πραξίας, Εὔαρχος.

W.-F. Z. 1 *Δελφοῖς.* — 3 *Μακέταν,* auch 1925, 2 femin.; sonst *Μακέτις.* — 8 *ἰδιῶται* ist hier falsch; denn *Δεξικράτης* und *Ἀρχέλαος* sind i. J. 177 Archonten. Daher nach *Πραόχου* oben die grössere Interpunktion; erst dorthin gehört das Wort *ἰδιῶται.*

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 177/176.

1873 *W.-F.* 208. C. v. B.

Ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἄγων Ἀρι|στοδάμου, Μυρτὶς Ἀθανίωνος Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀν|δρεῖον ὦι ὄνομα Ἑρμογένης, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε | Ἑρμογένης τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὦιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος || [ἀ]πὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποέων ὅ κα θέληι καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέ|[λ]ηι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πραξίας Εὐδόκου Δελφός. μάρτυρες· οἱ | [ἱε]ρεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ ὁ ἄρχων Ἀνδρόνικος, ἰδιῶται Καλλί|κων, Καλλίας, Βάκχιος.

W.-F. Z. 5 *ἀπό.* — 5/6 *θέ|[λη]ι.*

Zeit. Priesterschaft III: Februar/März 176.

1874 *W.-F.* 209. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσ[σαι Βυριά]δα μ[η]|νὸς Παναγυρίου, ἐν Δελ[φοῖς δὲ] ἄρχον|τος Ἄρχωνος τοῦ Νικοβ[ούλου] μ[η]|νὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδ[ε] ἀπέδο[το] || Στρατόνικος Ἀντάνδρου Στιεὺς τῶι [Ἀπό]λ|λωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυναικεῖ[α] δύο | αἷς ὀνόματα Κλύτα καὶ Στρατονίκα, τιμᾶς ἀργυ|ρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, κ[α]||θὼς ἐπίστευσαν Κλύτα καὶ Στρατονίκα τῶι θεῶι τ[ὰν] || ὠνάν, ἐφ ὧιτε ἐλεύ-

θερα(ι) εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ | πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νό|μον· Ἀντίφαρις Δαμοκλέος Στιεύς, Δαμόστρατος Φιλω|νίδα Πελέος. παραμεινάντω δὲ Κλύτα καὶ Στρατονίκα | παρὰ Στρατόνικον ἄχρι κα ζώη Στρατόνικος ποιέουσαι τὸ πο||τιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δέ τί κα μὴ ποιήσωντι Κλύτα ἢ Στρα|τονίκα τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Στρατονίκου καθὼς γέγραπται δυνα|ταὶ ἐοῦσαι, κριθέντων ἐν ἄνδροις τρίοις οὓς κα συνέλωνται. ὅ τι δέ κα οὗ|τοι κρίνωντι ὀμόσαντες, κύριον ἔστω. εἰ δέ τί κα πάθηι Στρατόνικος, | ἐλεύθεραι ἐόντων Κλύτα καὶ Στρατονίκα κυριεύουσαι αὐτοσαυτᾶν || καὶ ποιέ⟨υ⟩ο̣υσαι ὅ κα θέλωντι καὶ ἀποτρέχουσαι οἷς κα θέλωντι, καθὼς | ἐπί[σ]τευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν· εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ κατα|δ[ο]υλισμῶι Κλύτας ἢ Στρατονίκας τελευτάσαντος Στρατο|νίκου, βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν | κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόν||των συλέοντες ὡς ἐλευθέρας οὔσας ἀζάμιοι ὄντε[ς] καὶ | ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί [κ]α κατα[σ]κ[ε]υ|ώσωνται Κλύτα καὶ Στρατονίκα παρὰ Στρατόνικον αὐ|σωταῖς, ἀπ[ο]τρεχόντων ἔχουσαι ἅ κα κατασκευώ|σωνται ἐπεί κα τελευτάση Στρατόνικος. μάρτυρες· || οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ [ο]ἱ | ἄρχοντες Εὐαγόρας, Καλλίμαχος, ἰδιῶται Δαμοκράτης Δάμω|νος, Ἀγαθοκλῆς Ἁρμοδίου Δελφοί, Εὐκλείδας, Τιμόκριτος, Ἀ|μύντας, Δαμαίνετος, Εὐξίθεος Πραξία, Νικοτέλης, | Μέλισσος, Πραξίας Στιεῖς, Δαμαίνετος Ἀριστο||βούλου, Ἁρμόδαμος Ἀμφισσεῖς.

W.-F. Z. 1—9 ohne jede Lücke. — 10 Stein ΘΕΡΑ. S. 309 fügen sie hinzu: L' | est au-dessus de la ligne. Ich habe diese Notiz nicht bestätigt gefunden. — 12 Mit dem Namen *Ἀντίφαρις* vgl. *Ἀμ-φαρείδας* im Index. — 13 *Πελέος*, ohne Erklärung. Ich meine, dass *Πελέος* dialektisch für *Πτελέος* steht. So ist epid. *πελέα* st. *πτελέα* belegt, s. Vf. „Aus Epidauros" S. 31, Z. 44. *Πτελέος* d. i. *Πτελε(ῖ)ος* aber sehe ich als Ethnikon zu *Πτελεόν* an, der thessalischen Hafenstadt am Sinus Pagasaeus. Zum Ausfall von Jota vgl. *Χαλεεῖς* 1693, 16 u. a. Auch vom Städtenamen wird bei den Autoren ein doppelter Anlaut bezeugt. — Der Steinmetz schlug erst den Singular *παραμεινάτω* ein, der ja auch trotz der 2 Nominative möglich wäre, setzte dann aber N über A und T (s. *W.-F.* S. 309). — 17/18 *αὐτοί* statt *οὗτοι*. — 20 Stein *ποιευουσαι*. Vielleicht dachte der Steinmetz an das von ihm so oft eingeschlagene *κυριεύουσαι*, das ja hier unmittelbar vorhergeht (vgl. 1740, 8). — 21 *ἐπίστευσαν*, am Ende *κατα|δουλισμῶι*. — 25 *ἀζάμιοι ἐόντες*. — 27 zu *παρὰ Στρατόνικον* suppliert man *μένουσαι*, vgl. 1798, 13. — 28 *ἀποτρεχόντων*. — Wenn man annehmen

dürfte, dass *Βυριάδας* (Z. 1) für *Βυρ(ρ)ιάδας* d. i. *Βυρσιάδας* steht, so wäre der Name leicht verständlich; aus Delphi belegt durch 1740, 13.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1875 *W.-F.* 210. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχωνος μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Τιμὼ Ἀριστομένεος καὶ τοὶ υἱο[ὶ] | αὐτᾶς Πατρέας καὶ Δαμότιμος Ἀνδρονίκου | Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα || ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Χαρίας, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. | βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Μέντωρ Καλλιέρο[υ]. καθὼς | ἐπίστευσε Χαρίας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύ|θερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα || βίον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλῃι. εἰ | δέ τίς κα ἐφάπτηται Χαρία ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον | παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμε|νοι καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Μέντωρ· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, | πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοί|ως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέ|οντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμι' ἐόντες καὶ ἀνυ|πόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, ἰδιῶται Μνα|σίθεος, Ἀγησίλαος, Ἧρυς Εὐδώρου, Κλεύδαμος Πολυκλεί||του, Εὐκλείδας, Ξεναγόρας.

W.-F. Z. 7 *Καλλιέρου*. — 10 *θέλη* zuerst ohne, dann mit Jota — so der Stein. — Zu Z. 16 notieren *W.-F.*: Inscr. ΑΞΑΜΙΟΝΤΕΣ. Darin fehlt Ε von *ἐόντες*. Im Texte geben sie *ἀζάμι[οι] ἐόντες*. Ich lasse den Sandhi; vgl. 1748, 12; 1795, 6.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1876 *W.-F.* 211. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐαγγέλου τοῦ Σωδαμίδα μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοτο Λύκα Θρασυκλέος καὶ ὁ υἱὸς αὐτᾶς Σώνικος Κάλλω|νος Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον | ἇι ὄνομα Σωσικράτεια, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν καὶ ἡμι||μναίου, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νό|μον· Ἀνδρόνικος Φρικίδα, Ε[ὔ]δοκος Πραξία - Δελφοί. καθὼς ἐπί|στευσε Σωσικράτεια τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέ|ρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέου[σα] | ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σ[ω]||σικρατείας ἐπὶ καταδουλ[ισμ]ῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι [τὰ]ν | ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι Λύκα

καὶ Σώνικος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες | Ἀνδρόνικος καὶ Εὔδοκος· εἰ δέ τί κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι | ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγ|χάνοντες κύριοι ἐό[ν]των συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ‖ ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι [πάσας δίκ]ας καὶ ζαμίας. ὁ ἱε|ρεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ταραντῖνος· Ἀστόξενος· Πραξίας, Θευγένης, Μέ|νης, Εὐκλείδας, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 6 *Εὔδοκος.* Nach *Πραξία -*, oben ein Querstrich. Gewiss wollte der Steinmetz nach Α statt Δ gleich Ε einschlagen, merkte aber sein Versehen und meisselte nun hinter diesen Zeichenplatz das volle Wort *Δελφοί.* — 8 *ποιέουσα.* — 9 *Σω|σικρατείας.* — 10 *καταδουλισμῶι.* — 10 Ende *τὰν | ὠνάν.* — 14 *ἐόντων.* — 15 *πάσας δίκας.* — Z. 15 vergass der Steinmetz das Wort für „Zeugen". *Ἀστόξενος* ist wohl der Archont.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1877 *W.-F.* 212. C. v. B.

Στραταγέοντος ἐμ Φωκέοις Εὐ[ξ]ιθέου Ὑαμπολί‖[τ]ου μηνὸς Λαφρίου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Μενεστράτ|[ου] μηνὸς Θεοξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀγασικλῆς Κρίτων[ος | Λιλαι]εὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δη[μήτριος] ‖ τὸ γένος Ἀρμένιον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς ἐπίστευσε [Δημήτρι]|ος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτο[ς ἀπὸ πάν]|των τὸμ πάντα βίον, ποέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέ[λη. βεβαιω]|τῆρες κατὰ τὰν συμβολάν· Νεόστρατος Παλαίωνος Δελφό[ς, Ἐπιχαρί]|δας Εὐδάμου Λιλαιεύς. ε[ἰ] δέ τις ἐφάπτοιτο Δημητρίου ἐπὶ καταδουλισ[μῶι, βέ]‖βαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀγασικλῆς καὶ [οἱ βεβαι]|ωτῆρες Νεόστρατος καὶ Ἐπιχαρίδας. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες [κύριοι]| ἐόντω συλέοντες Δημήτρ[ι]ον ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπ[όδικοι πά]|σας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ τῶ[ν] | ἀρχόντων Μνασίθεος, Θεόξενος, ἰδιῶται Καλλείδας, Ἀντιχάρης.

W.-F. Z. 1 *Εὐξιθέου.* — 4 Wegen der Ergänzung *[Λιλαι]εύς* vgl. Z. 9; so *W.-F.* S. 309. — 6 *ἀνέφαπτος [ἀπὸ πάν]|.* — 8 Nach *κατὰ* sind 2 dittographische Zeichen ausgeschlagen; vgl. 1878, 6. — 8 Ende *Δελφός, Ἐπιχαρί|.* — 9 *εἰ δέ.* — 9 Ende *καταδουλισμῶι, βέ|.* — 10 *καὶ οἱ βεβαι|.* — 11 *κύριοι* ohne Klammern. — 12 *Δημήτριον* voll. — 12 Ende *ἀνυπόδικοι πά|.* — Die Zeilenenden von 8—12 haben also jetzt stärker gelitten. — Zu *Ἀγασικλῆς* Z. 10 merken *W.-F.* S. 309 an: Inscr. ΑΓΑΣΙΚΛΗΙΣ. Der Polygon hat aber nur °*κλῆς.* Zwischen *η* und *ς* ist ein Riss im Steine. —

Consequent ist *ἐμ Φωκέοις* Z. 1 und *τὸμ πάντα* Z. 7. — Wie 1857, 3 der Delphier seinen Sclaven mit ggr. Form nennt, so hier (Z. 4, 9) der *Λιλαιεύς*.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1878 *W.-F.* 213. *Ditt.* 462. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Μενεστράτου μηνος Ἀμαλίου, ἐν δὲ Λοκροῖς ἀγωνοθετέοντος [Εὐ]|θυδάμου Φυσκέος μηνὸς ἕκτου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Καλλίξενος Εὐαρχίδα Μυανεὺς τῶι [Ἀ]|πόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σῶσος τὸ γένος Γαλάτ[α]ν, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν ἕξ, καθὼς ἐπίστευσε Σῶσος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧ[ιτε ἐλ]εύθερος εἶμεν καὶ ἀνέ||φαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιῶν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οις κα θέλη. βεβαιωτῆ|ρες κατὰ⟨τα⟩ τὰν συμβολάν· Ἐμμενίδας Δεξικράτεος Δελφός, Πολύκριτος Καλλιξένου Μυα|νεύς. εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο Σῶσον, βέβαιον παρεχόντων ὅ τε ἀποδόμενος Καλλίξενος καὶ | οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνάν· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ὄντω κατὰ τὰν συμβολάν. | ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ὄντω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμι||οι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. κατενεγκάτω δὲ τὸν ἔρανον Σῶσος τὸν | συνᾶξε [Ἀ]μυνέας Χαριξένου τετταρακονταμνα(ῖ)ον, τὸ ἥμισσον αὐτοῦ ἐπὶ τὸ Καλλιξένου ὄνο|μα, ἄχρι κα ἐξενεγχθῇ ὁ ἔρανος, καὶ οὕτω βέβαιος ἔστω ἁ ὠνὰ τῶι θεῶι· εἰ δὲ μὴ κατενέγκαι, ἀ|γώγιμος ἔστω Σῶσος Καλλιξένωι αὐτὸς καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα. εἰ δέ κα τελευτάση Σῶσος ἄτεκνος, | τὰ καταλειφθέντα ὑπάρχοντα Σώσου πάντα Καλλιξένου ἔστων. εἰ δέ τινι ζώων δόσιν ποέοιτο τῶν || ἰδίων Σῶσος, ἀτελὴς ἁ ὠνὰ ἔστω. τὰ δὲ ἔργα συντελείτω Σῶσος τὰ Καλλιξένου πάντα, ἄχρι κα ὁ ἔ|ρανος κατενεγχθῇ· εἰ δέ κα μὴ συντελῇ Σῶσος τὰ ἔργα καθὼς ἐπάνω γέγραπται, ἀτελὴς ἁ ὠνὰ ἔστω, | εἰ μὴ ἄῤῥωστος γένοιτο Σῶσος, καὶ τεχνίταν ἐγδιδαξάτω Σῶσος Καλλιξένω, εἴ κα δώη Καλλίξενος τὸ | παιδάριον Σώσω. ἁ ὠνὰ παρὰ μὲν Δελφὸν Ἄρχωνα Καλλία, παρὰ δὲ Λοκρὸν Ἐρύμανδρον Κριτοδάμου | Μυανῆ. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλ(λ)ωνος Ἀμύντας καὶ τῶν ἀρχόντων Θεόξενος, ἰδιῶται Ἵππων, Ἄρ||χων Κ(α)λλία, Μαντίας Δαμοχάρεος, Ἀρχέλας Δαμοσθένεος, Ἄρχων Νικοβούλου Δελφοί, Ἀλεξίμαχος | Δαμοτίμου, Δάμων Θευδώρου Ἀμφισσεῖς.

Z. 4 Die eingeklammerten Zeichen stehen in einer Lücke, aber so unkenntlich, dass man, wenn man nicht weiss, was folgt, sie nicht errät. —

6 Die Dittographie notieren *W.-F.* S. 309. Vgl. 1877, 8. — Z. 11 *Ἀμυνέας,* dann *τετταρακονταμνα[ῖ]ον,* Stein °ΜΝΑΟΝ; vgl. 1863, 6; 1874, 13. — 19 *Ἀπόλλωνος,* Stein °ΟΛΩ°. Der Steinmetz versuchte das zweite *λ* über dem ersten nachzutragen, dabei sprang aber der Stein aus. Vgl. 1761, 4. — 20 *Καλλία,* Stein ΚΛΛΙΑ. — Zur lokrischen (vgl. Z. 18) Stadt *Μύων* oder *Μυωνία* gehört bei den Autoren das Ethnikon *Μύονες, Μυονεῖς, Μυᾶνες* (richtiger *Μυανῆς* Ditt. a. a. o.). — Zum Passus Z. 10 ff. vgl. 1772, 17; 1804, 2; zu Z. 14/15 vgl. 1759, 10, wo auch im Falle eines Vermächtnisses die ganze Schenkung für ungültig erklärt wird, dagegen 1696, 13; 1891, 21 nur das Vermächtnis. — Bemerkenswert die Schreibung *ἐγ-διδαξάτω,* vgl. *ἐγδαμείτω* 1801, 5.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Die Inschrift steht zwischen 1877 und 1879, von denen jede beide Priesternamen *Ἀμύντας, Ταραντῖνος* hat. Die Behörde des Semesters s. 1824, 1/2.

1879 *W.-F.* 214. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου τοῦ Φρικίδα μηνὸς Ἡρακλείου, ἀπέδοτο Δίων Φι|λιστίωνος, Μένων Εἴκωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα τρί|α, Ζωΐλαν τε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτᾶς, Ἀπολλόδωρον καὶ Ἀνδρομένη, καθὼς ἐπίστευ|σε Ζωΐλα καὶ Ἀπολλόδωρος καὶ Ἀνδρομένης τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, τιμᾶς ἀρ||γυρίου μνᾶν ἑπτά. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δίων Ἀλέξωνος. εἰ δέ τις | ἐφάπτοιτο Ζωΐλας ἢ Ἀπολλοδώρου ἢ Ἀνδρομένεος ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριοι ἔστω|σαν αὐτοί τε αὐτο⟨το⟩ὺς συλέοντες ἐπ' ἐλευθερία καὶ ἄλλος ὁ παρεντυγχάνων κύριος | ἔστω συλέων ἀνυπόδικος ἐὼν καὶ ἀζάμιος. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, | Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρχοντες, ἰδιῶται Ἄρχων Νικοβούλου, Ἀρχέλαος Δαμοσθένεος, Ἰατάδας, || Μένης.

W.-F. Z. 7 *αὐτούς,* ohne Angabe der Dittographie. — Der Singular *ἀπέδοτο* bei 2 Personen, wie 1777, 1; 1773, 4; 1847, 1 u. a.; vgl. Z. 3/4. — Z. 9 S. die Archonten 1826, 10.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1880 *W.-F.* 215. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσσαι Ἀριστοδάμου τοῦ Δάμωνος μηνὸς Ἀγροστυῶνος, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Ἄρχωνος τοῦ Καλλία μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δωρόθεος Ἀρχε|λάου, συνεπαινέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Ἀρχελάου, Ἀμφισσεῖς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Περιγένης τὸ γένος Μακεδόνα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσά||ρων καὶ ἡμιμναίου, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Περι-

γένης τῶι θεῶι τὰν | ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα | θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἄθαμβος Ἀθανίωνος Δελφός, Θηβαγόρας Ἀρχελάου Ἀμ|φισσεύς. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Περιγένεος ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰ[ν] | ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Δωρόθεος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Ἄθαμβος καὶ Θηβαγόρας. εἰ δέ κα μὴ πα||ρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόν|των συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμί|ας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας καὶ τῶν ἀρχόντων Ἄθαμβος Ἀθανίωνος καὶ ἰδι|ῶται Χαρίξενος, Ἀλεξίμαχος, Φιλόξενος, Ἀρχέλαος Δωρο|θέου Ἀμφισσεῖς, Δελφοὶ Εὐκλείδας, Πολύων, Μένης, Πατρέας.

Diese Nummer ist sehr gut erhalten. Nur Z. 1, 2 und 6 findet sich je ein verletztes Zeichen. — *W.-F.* Z. 7/8 Ἀμ|φισσεύ[ς]. Aber Σ ist noch zwischen Υ und das folgende Ε gedrängt. Dagegen fand ich nicht wieder das Schluss-ν der Zeile; *W.-F.* τάν|. — Zu οἱ ἱερεῖς Z. 12 vgl. 1862, 5; 1891, 33. — Ueber die Schwankungen in der Schreibung des Monatsnamens in Amphissa (Z. 1) s. den Index.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6). Die Inschrift steht zwischen 1879 und 1881, sie fällt auch in die Zeit, wo Ἀμύντας (Z. 12) den Ταραντῖνος zum Collegen hatte. Die Behörde s. 1838, 13.

1881 *W.-F.* 216. C. v. B.

Ἄρχοντος Μενεστράτου μηνὸς Ἀ|μαλίου, ἀπέδοτο Γενναῖος Θαρσύα, | συνευδοκεούσας καὶ τᾶς θυγατέρος | αὐτοῦ Ἀγησαρέτας, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι || Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἀρ|τέμων τὸ γένος Γαλ⟨λ⟩άταν, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔ|χει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Ἀρτέμων | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος || εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος τὸμ πάντα χρόνον, | ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων | οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον τᾶς πόλιος· Ἀντιχάρης Ἀζαράτ[ο]υ | Δελφός. εἰ δέ τίς κα ἐνάπτηται Ἀρτέμωνος ἐπὶ || καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι | τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Γενναῖος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀντιχάρης κα|τὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συ|λέοντες Ἀρτέμωνα ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀ|νυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλω||νος Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Μνασίθεος, Θεύξενος,

Ἀγίων καὶ ἰδιῶ|ται Χαρίξενος Ἀλέξωνος, Δάμων Δαμοκράτεος, Ἀλέξων | Χαριξένου, Νικόμαχος, Γενναῖος Ἡράκωνος, Καλλιγέ|[νη]ς Κλευδάμου, Ἀγαθοκλῆς Ἀντιχάρεος, Τιμόκρι|[τος].

W.-F. Z. 5 *ᾧ* statt *ὧι.* — 6 *Γαλάταν*, mit der Bemerkung auf S. 309: Inscr. ΓΑΛΙΛΑΤΑΝ. Aber das Jota ist falsch. Stein ΓΑΛΛΑΤΑΝ. — 13 *Ἀζ[αράτου]*. — 20 *W.-F.* S. 309: Inscr. ΑΤΙΩΝ, aber *γ* ist klar. — 23 *Τιμόκρι[τος]*. Am Schlusse von Z. 23 steht *Τιμοκρι-*, und danach ist eine rissige Stelle. °*τος* stand deshalb gewiss an der entsprechenden Stelle, wo Z. 23 Anfang *[νη]ς* stand.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); diese Nummer hat dieselben Archonten wie 1878.

1882 *W.-F.* 217. C. v. B.

Ἄρχοντος Μένητος | μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Κλέων Φιλιστίδου Ὠρώπιος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ||θίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνο|μα Ἀγαθίας τὸ γένος ἐξ Ὀποῦν|τος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τριῶν, καθὼς ἐπίστευσ[ε] Ἀγαθίας | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθε||ρος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ | τὸν νόμον· Ἀμυνέας Χαριξένου, Δίων | Ἀλέξωνος Δελφοί. παραμεινάτω δὲ | Ἀγαθίας παρὰ Κλέωνα ἄχρι κα ζώη || Κλέωνι ποιέων τὸ ποτιτασ[σ]όμενον | πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· εἰ δέ τί | κα μὴ ποιήση Ἀγαθίας τῶν ποτιτασσο|μένων ὑπὸ Κλέωνος καθὼς γέγραπται | δυνατὸς ἐών, ἐξέστω Κλέωνι κολάζειν || καθώς κα αὐτὸς θέλῃ κ[α]ὶ ἄλλωι ὑπὲρ | Κλέωνα ὃν Κλέων κελεύση ἀζαμίοις ὄν|τοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμί|ας. εἰ δέ τί κα πάθη Κλέων, ἐλεύθε[ρ]ος ἔστω | Ἀγαθίας κυριεύων αὐτοσαυτοῦ καὶ ποιέ||ων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλῃ, | καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. | εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδουλισμῶι | Ἀγαθία τελευτάσαντος Κλέωνος, βέβαι|ον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θε||ῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοί|ως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι | [ἐ]όντω[ν] συλέοντες ὡς ἐλεύθερον | ὄντα [ἀ]ζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· || τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, | Ἀμύντας, ἰδιῶται Εὐκλείδας, | Ἄρχων, Εὐάγγελος, Καλλίερος.

W.-F. Z. 3/4 *Ὠρώ|[π]ιος*, aber *π* ist klar. — 8 *ἐπίστευσε.* — 14/15 *ἄχρι κα ζώη | Κλέων, ποιέων τὸ ποτιτασσόμενον*, der Stein hat aber den Dativ, und dieser gehört doch zum Satze nach *ζώη*. Vgl. 1865, 4, anders

1852, 13. — 20 καὶ ἄλλοι. — 23 πάθ[η], dann ἐλεύθερος. — 32 [ἐ]όντων. — 33 ἀζάμιοι.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 170.

1883 *W.-F.* 218. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχω[νος] | μηνὸς Θευξενίου, ἐπὶ ⟨[τ]ο⟩ | τοῖσδε ἀπέδοτο Διονύσιος | [Ἀθ]ανίωνος, συνευδοκεούσας τᾶς ‖ γυναικὸς Ξεναρχίδος καὶ τᾶς | θυγατρὸς Τιμάδος καὶ τοῦ υἱοῦ | Κλέωνος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθί|ωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Στρατο|νίκα, τιμᾶς ἀργυρίου δύο μνᾶν, καὶ τὰν ‖ τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Ἀσστίξενος Διο|νυσίου Δελφός. καθὼς ἐπίστευ|σε Στρατονίκα τῶι θεῶι τὰν ὠ|νάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀ‖νέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βί|ον, ποιέουσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέ|χουσα οἷς κα θέλη. εἰ δέ τις ἐφά|πτοιτο Στρατονίκας ἐπὶ καταδου|λισμῶι, βέβαιομ παρεχέτω τῶι θε|ῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος | Διονύσιος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀ|στόξενος· εἰ δέ τί κα μὴ πα[ρέ]χων|τι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ [τ]ὸν νό|μον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχά‖νοντες κύριοι ἐόντων συλέον|τες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζά|μιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ἀμύντας, Ταραντῖ|νος καὶ οἱ ἄρχοντες Σώ|τιμος, Χαρίξενος, Νικό|μαχος· Βούλων, Μαντί|ας, Εὐκλείδας, Σω|σίας, Πεισίστρατος.

W.-F. Z. 1 Ἄρχωνος. — 2 ἐπὶ|, ohne Angabe der Dittographie. — 4 Ἀθανίωνος. — 11 Ἀστόξενος im Texte, ΑΣΣΤΟ° in den *Notes* S. 309. — 19 βέβαιον. Bemerkenswerter Sandhi; vgl. auch Z. 15 u. 1886, 12. — 22 παρέχων|τι. — Wegen der Archonten s. 1886, 22/23.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1884 *W.-F.* 219. *Ditt.* 457. C. v. B.

Ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ το|ῖσδε ἀπέδοτο Ἀλέξων Χαριξένου, συνευδο[κ]|εόντων κα(ὶ) τῶν υἱῶν αὐτοῦ Δίωνος, Χαριξένο[υ], | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄν‖ομα Θραικίδας τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρί[ου | μν]ᾶ[ν] τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Θραικίδας τῶι | [θεῶι] τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν ἐπε[ί κ]ά τ[ι | πάθη Ἀ]λέξων. παραμεινάτω δὲ Θραικίδας παρὰ Ἀ|[λέξωνα τ]ὸ κελευόμενον ποιῶν πᾶν· εἰ δὲ μή, ἄκυ‖[ρος ἔστ]ω Θραικίδαι ἁ ὠνά. εἰ δέ κά τι πάθη Ἀλέξω[ν, | τρεφ]έτω Θραικίδας Δορκάδα, εἴ κα θέλη [ο]ἰκεῖν ἐν τα|[ύ]τῶι· εἰ δὲ μή, ἐν-

βαλλέτω Θραικίδας Δορκάδι | τροφὰν τοῦ μηνὸς ἑκάστου πυρῶν τέσσαρα ἡ|μίεκτα, οἴνου πρόχον. ἁ δὲ [ὠ]νὰ αὔτα κυρία ἔστ[ω], ‖ εἴ τί κα πάθη Ἀλέξων. βεβαι[ω]τὴρ κατὰ τοὺς ν[ό]μ[ο]|υς τᾶς πόλιος· Δίων Ἀλέξωνος. μάρτυρ[ες· οἱ | ἱ]αρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραν[τῖ]|νος, ἄρχοντες Ἀρχέλας Δαμοσθένε[ος], | Δίων Ἀλέξωνος, Ἄθανβος Ἀθανίωνο[ς, ἰδι]‖ῶται Ὀρέστας [Ε]ὐχαρίδα, Κλεύξενο[ς Μν]|ασίππου, Μένης [ὁ] νακόρος. αὔτα δὲ ἁ ὠν[ὰ] | κυρία ἔστω Θραικίδαι, ε[ἴ] τί κα πάθη Ἀλέ[ξων], | ποιοῦντι ἃ δεῖ νιν Δορκάδι· εἰ δὲ μὴ | ποιέοι, ἄκυρος ἔστω ἁ ὠνά.

In den Nummern 1884 und 1885 sind noch viele rote Farbenspuren zu sehen.

W.-F. Z. 2 *συνευδοκ|εόντων.* — 3 *καὶ τῶν.* — 3 Ende *Χαριξένου.* — 4 *ὧι,* man könnte auch *οἶ* lesen, so undeutlich ist die Stelle geworden, s. 1885, 3. — 5 *ἀργυρίου.* — 6 *[μν]ᾶν.* — 7 *ἐπεί κά τ[ι]|.* — 8 *|[πάθη].* — 9 *|[λέξωνα] τὸ κελευόμενον.* — 10 *Ἀλέξων.* — 11 *[ο]ἰκεῖν [σὺν] | αὐτῶι,* ich sehe *ἐν τα|[ὐ]τῶι* sc. *οἴκῳ.* — 12 *Θραικίδ[ας],* doch noch halbwegs sichtbar. — 13 *τέσσαρα ἑ|μίεκτα,* also *ἡ|μι°.* — 14 *ἁ δὲ ὠνὰ,* Ende *ἔστω.* — 14 Anfang *[εἴ],* dann *βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς [νόμο]|υς.* — 16 *μάρτυ[ρες· οἱ]|.* — 17 Anfang *ἱαρεῖς,* Ende *Ἰαραντῖ|νος.* — 18 *Δαμοσθέν[εος]|.* — 19 *Ἀθανίωνος. ἰδι|ῶται.* — 20 *Εὐχαρίδα, Κλεύξενος|.* — 21 beginnt mit ΑΣΙΠΠΟΥ, also hat *Μν* noch am Ende von Z. 20 gestanden. *W.-F.* aber Z. 21 | *[Μν]ασίππου.* — 21 *Μένης [Ξένων]ος.* Nach *Μένης* habe ich mir notiert: *[.]να[.]ορος.* Das 4. Zeichen sah mir vor dem Steine wie *τ* aus, und ich conjicierte damals *[Ὀ]νά[τ]ορος.* Jetzt ist mir aber *ὁ νακόρος* gewiss. Vgl. z. B. 1897, 7 und 1913, 17. — 21 Ende *ὠνὰ | κυρία.* — 22 *εἴ τί κα πάθη Ἀλέξων|.* — 24 schliessen *W.-F.* mit *ἄκυρος ἔστω.* In eine Steinlücke sah ich noch hineingemeisselt *ἁ ὠνά.* — Z. 11 Aus dem Bedingungssatze in Z. 11 lässt sich schliessen, dass *Δορκάς* ebenfalls eine Freigelassene des *Ἀλέξων* war. — Z. 14 *πρόχον* steht für *πρόχοον* wie *χρυσοχός* für *χρυσοχόος;* s. Vf. Stud. I, 257. — Der Satz in Z. 14/15 wird Z. 22/33 wiederholt, weil oben die Clausel fehlte.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1885 *W.-F.* 220. C. v. B.

Ἄρχοντος Πύῤῥου μηνὸς Ποιτροπίου, | ἐπὶ τοῖσ⟨σ⟩δε ἀπέδοτο Ἀρισταγόρας Εὐθυδά|[μ]ου σῶμα ἀνδρεῖον οἶ [ὄ]νομα Ἀγαθοκλῆς τοῖ | [Ἀ]πόλλωνι τοῖ Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μν[ᾶν] τρ[ιῶν], ‖ καθὼς ἐπίστευσε Ἀγαθο[κ]λῆς τῶι θεῶι τὰ[ν] | ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερ[ο]ς εἶμεν καὶ ἀνέφαπτ|[ο]ς ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποι[ῶν ὅ κ]|α θέ[λ]η καὶ ἀποτρέχων ο[ἷ]ς κα θέλη. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Φίλων

Ἀριστέα. εἰ δέ τίς κ[α] ‖ ἐφάπτηται Ἀγαθοκλέος, βέβαιον παρεχέ|[τω] ὁ βε[β]αιωτὴρ Φίλων Ἀριστέα. εἰ δέ κα μὴ [πα]ρέχῃ, πράκτιμος ἔστω κατὰ τὸν νόμον. | ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυνχάνοντες κύρι|οι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλεύθερ(ο)ν ὄντα ‖ ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι π[ά|σ]ας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱε|[ρ]εῖ(ς) τ[οῦ] Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραν|τῖνος, ἰδιῶται Βούλων, Ἀστύλ[α]|ς, Μαντίας Κλευδάμου, Ἀρχέλαο[ς].

S. die erste Bemerkung zu 1884.

W.-F. Z. 2 τοῖσδε. Als der Steinmetz ΤΟΙΣ eingeschlagen hatte, kam er an eine Stelle, die unbenutzbar war. Sie hat nur die Grösse eines Zeichens. Hinter ihr setzte er mit ΣΔΕ ein. Der Fall liegt hier also anders als wie bei Ἀσστόξενος 1833, 11. — 2/3 Εὐθυδά|μου. — 3 οἳ (s. 1884, 4) ὄνομα, am Ende τοῖ. Am Steine schien es mir eher τῶι zu sein, doch ist, da die Zeichen nur gekritzelt sind, nichts Bestimmtes zu sagen. — 4 [μνᾶν] τρι[ῶν]. — 5 Ἀγαθοκλῆς [τῶι θ]εῶι τὰ[ν]|. — 6 ἐλεύθερος εἶμεν [καὶ] ἀνέφαπ|τος. — 7 Der Anfang lautet |[ο]ς. — 7 Ende *W.-F.* ποι[ῶν ὅ]| st. ποι[ῶν ὅ κ]|α, denn mit α beginnt die Zeile. — 8 θέλῃ καὶ ἀποτρέχων οἷς. — 9 Ende δέ τίς [κα]|. — 11 βεβαιωτὴρ Φίλων. — 13 ὁμοίως unglaublich schlecht eingeritzt. — 14 ἐλεύθερον, Stein °ΘΕΡΝΟΝΤΑ. — 15 ὄντες st. ἐόντες. — 15 Ende πά|[σα]ς. — 16 [οἱ ἱε|ρ]εῖς τοῦ Ἀ. — 18 Βούλων Στρα[τοκλ]έ[ο]|ς, ich erkenne Ἀστύλ[α]|ς. — 19 [Κλ]ευδάμου, Ἀρχέλαος. — Zum Wechsel der Schreibung in den Dativen der 2. Decl. auf -οι und -ωι Z. 3 u. 4 s. z. B. 1729, 4 u. a. — Ob Z. 19 Ἀρχέλαο[ς] der Archont ist? Vgl. 1812, 15; 1884, 18.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1886 *W.-F.* 221. *Ditt.* 464. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἄρχωνος μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοτο | Ἀντιχάρης Ἀζαράτου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἀγάθων τὸ | γένος Γαλάταν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τρι|ῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε | Ἀγάθων τῶι [θ]εῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύ|θερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος τὸμ πάν|τα χρόνον, ποιέων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέ|χων οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν ‖ νόμον τᾶς πόλιος· Δαμένης Ὀρέστα⟨ς⟩. | εἰ δέ τίς κα ἐνάπτηται Ἀγάθωνος ἐπὶ | καταδουλισμῶι, βέβαιομ παρεχόντω | τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμε|νος Ἀντιχάρης καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Δα‖μένης κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ | καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐ|όντω συλέοντες Ἀγάθωνα ὡς ἐλεύ[θε]|ρον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυ|πόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρ‖τυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἀμύντας, Ταραντῖνος καὶ οἱ ἄρ|χοντες Σώτιμος, Χαρίξενος, | Νικόμαχος

καὶ ἰδιῶται Ἄθαμ|βος, Εὐκλείδας, Δρομοκλείδας, || Παρμενίων, Φίλων, Νεύστρα|τος, Μένης.

W.-F. Z. 6 *θεῶι.* — 10 *Ὀρέστα,* Stein ΟΡΕΣΤΑΣ, also *°τα⟨ς⟩,* wie 1736, 1 oder *°τας,* also gen. auf *°ας,* wie *Δικαίας* 1732, 12. In diesem Falle ist die zweite Vermutung bedenklich, weil *Δαμένης Ὀρέστα* öfter belegt ist (s. Index). — 17/18 *ἐλεύ|θερον,* aber Z. 18 beginnt am Rande mit *|ρον.* — Zum Sandhi in Z. 12 vgl. 1883, 19.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

1887 *W.-F.* 222. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Εὐαινέτου | Ἀμβρυσσίου μηνὸς ὀγδόου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχον|τος Λαιάδα μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Θρασύμαχος Λοχάγου Λιλαιεὺς τῶι Ἀ||πόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνο|μα Ἀγαθοκλῆς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, | καθὼς ἐπίστευσε Ἀγαθοκλῆς τῶι θεῶι τὰν ὠ|[ν]άν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφ[απ]τος ἀπὸ | [π]άντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀπο||[τ]ρέχων οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν | νόμον· Εὔαρχος Μενέστα, Πραξίας Εὐδόκου Δελ|φοί. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Ἀγαθοκλέος, βέβαιον παρε|χόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Θρασύ|μαχος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Εὔαρχος, Πραξίας· εἰ δέ κα μὴ || παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως | δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ | Ἀπόλλωνος Ἀμύντας καὶ Ταραντῖνος καὶ τοὶ || ἄρχοντες Ἀρχέλαος Πραόχου, Μνασίθεος Ταραντί|νου, Φιλοκράτης Ξένωνος.

W.-F. Z. 8 *ἀνέφαπτος.* — 9 *πάντων.* — 9/10 *ἀπο|τρέχων.*

Zeit. Priesterschaft IV: Mai/Juni 169.

1888 *W.-F.* 223. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ἀγελάου Ναυπα|κτίου μηνὸς Πανάμου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Κλευ|δάμου τοῦ Μαντία μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Νίκαιος Νίκωνος Ἐριναῖος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι || Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἀγαθοκλῆς, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς | ἐπίστευσε Ἀγαθοκλῆς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι|τε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ | πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀπο||τρέχοντα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν (ν)όμον· | Φερένικος Νικοβούλου Ἐριναῖος. εἰ δέ

τίς κα ἅπτηται | Ἀγαθοκλέος, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι | ὅ τε ἀποδόμενος Νίκαιος καὶ ὁ βεβαιω|τὴρ Φερένικος· εἰ δέ κα μὴ παρέ||χωντι, πράκτιμοι ἐόντων | κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ | καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ὄν|των συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ἐόν|τα ἀζάμιοι καὶ ἀνυπόδικοι ὄντες πά||σας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυ|ρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω|νος Ἀμύντας, Ταραντῖνος, | ἰδιῶται Θεύξενος, Καλλεί|δας, Εὐκλείδας, Ἐμμενίδας || Δελφοί, Ξένυλλος, Εὔαρχος | Τολφώνιοι, Σώπολις Ἐρι|ναῖος.

W.-F. Z. 10 *κατὰ τὸν νόμον,* Stein TONOMON. — Wie hier *ν,* so vergass der Steinmetz Z. 24 das eine *μ;* er schlug EME° ein, setzte dann aber M klein über M und E. — Zum Construktionswechsel in Z. 8—10 vgl. 1847, 17 u. a. — Z. 12 ist das Objekt zu supplieren, vgl. 1857, 6; 1885, 10.

Zeit. Priesterschaft IV: August/September 169.

1889 *W.-F.* 224. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ἐμμενίδα τοῦ Καλλία | μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐν δὲ Ἀμφίσ(σ)αι ἄρχοντος Χαριξένου | μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Σωσὼ Δαμοξένου Ἀμ(φ)ισσὶς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον παιδάριον (ὧι) ὄνυμα || Σωσίφιλος τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶ[ς], | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίφιλος | τὰ[ν] ὠνὰν τῶ θεῶ, ἐφ' ὅτω ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέ|φαπτ[ο]ς ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον. βεβαιωτῆ|ρες κατ[ὰ τ]οὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἀστόξενος Διονυσί||ου Δελφ[ό]ς, Εὐθύδαμος Πασίνου Ἀμφισ(σ)εύς. εἰ δέ τις | καταδουλί⟨σ⟩ζοιτο Σωσίφιλον, κύριος ἔστω ὁ πα|ρατυ[χὼ]ν συλέων Σωσίφιλον ὡς ἐλεύ|θερον ὄ[ντα] ἀνυπόδικος ἐὼν καὶ ἀζάμιος | πάσας δίκα[ς] καὶ ζ[α]μίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺ||ς τοῦ Ἀπό[λ]λω[νο]ς Ἀμύντας καὶ τῶν | ἀρχόντων Ἄθ[αμβο]ς καὶ ἰδιῶται | Ἀρχέλαος, Ἀρι[στίων Δ]ελφοί, Κλε . . | . . . . | [Ἀμ]φισσε[ῖς].

W.-F. Z. 2. *Ἀμφίσ[σ]αι.* Der Steinmetz war in der Schreibung inconsequent: Z. 2 *Ἀμφίσαι,* Z. 10 *Ἀμφισεύς,* aber Z. 3 *Ἀμ[φ]ισσίς* u. Z. 19 *[Ἀμ]φισσε[ῖς].* — Z. 3 *Ἀμφισσίς,* dazu in den *Notes* S. 309: Inscr. ΑΜΙΦΣΣΙΣ. Das ist falsch. Nach AMI folgt ein Riss, dann ΣΣΙΣ, also vergass der Steinmetz das *φ.* — 4 *ὄνυμα* sicher, vgl. 1703, 2 *ὀνύματα.* — 5 *μνᾶς|.* — 7 *τὰν ὠνὰν τῷ θεῷ.* — 7 Ende *ἀνέ|φαπτος.* — 9 *κατὰ τοὺς νόμους.* — 10 *Δελφός,* dann *Ἀμφισσεύς.* — 11 *καταδουλίζοιτο,* mit dem Verweise auf obige Schreibung S. 309. Nach *Σω* schlug der Steinmetz Λ ein, corrigierte sich aber gleich, indem er dahinter Σ drängte. — 13 *ὄ[ντ]α.* — 14 *δίκας καὶ ζαμίας.* — 15 *Ἀπόλλωνος.* — 16 *[Ἄ]θαμβ[ο]ς,* danach fehlt *καί.* — 17 *Ἀριστίω[ν Δε]λφοί.* —

19 [Ἀμ]φισσεῖς. — Aus allem ergiebt sich, dass die Inschrift sehr gelitten hat. — Der Nominativ *Σωσίφιλος* in Z. 5 drängt zu der Annahme, dass der Steinmetz vor *ὄνυμα* den Dativ *ὧι* ausliess. Wenn *ὄνυμα* accusativus graecus sein sollte, wäre mit *Σωσίφιλον* fortgefahren worden.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); vgl. z. B. 1822, Z. 1 u. 11.

1890 *W.-F.* 225. C. v. B.

Ἄρχοντος [Ἀ]ρχωνος μηνὸς Ἰλαίο[υ, ἐπὶ] | τοῖσδε ἀπέδοντ[ο] Κλεύδαμος Μαντία [καὶ] | Καλλικράτεια Καλ[λιγ]ένεος Δελφοί, συνε[παι]|νέοντος καὶ τοῦ υἱ[οῦ Κα]λλιγένεος, τῶι Ἀπ[όλλω]||νι τῶι Πυθίωι σῶμα γ[υναικε]ῖον ἆι ὄνομα Δαμ[ατρία], | τιμᾶς ἀργυρίου πέντε [ἡμιμναί]ων, καθὼς ἐπίσ[τευσε] | Δαματρία τῶι θεῶι τὰ[ν ὠνάν, ἐ]φ' ὧιτε ἐλευθέρ[αν εἶ]|μεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ [πάντων τ]ὸμ πάντα βίον. βεβαι|ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Αἰακ[ίδας Φιλα]ιτώλου Δελφός. παρα||μεινάτω δὲ Δαματρία παρὰ Κ[λεύδαμ]ον καὶ Καλλικράτειαν | ἄχρι κα ζώωντι Κλεύδαμος κ[αὶ Καλ]λικράτεια ποιέουσα | τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυν[ατὸ]ν ἀνενκλήτως· εἰ δέ τί | κα μὴ ποιήση Δαματρία τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Κλευ|δάμου καὶ Καλλικρατείας καθὼς γέγραπται δυνατὰ || ἐοῦσα, ἐξέστω Κλευδάμωι καὶ Καλλικρατείαι κολάζε[ι]ν | καθώς κα αὐτοὶ θέλωντι καὶ ἄλλω ὑπὲρ Κλεύδαμον καὶ | Καλλικράτειαν ὅ[ν] κα Κλεύδαμος καὶ Καλλικράτεια κελεύ|σωντι ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ | ζαμίας· εἰ δέ τί κα πάθωντι Κλεύδαμος καὶ Καλλικράτεια, ἐ||λευθέρα ἔστω Δαματρία κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποι|έουσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ, καθὼς ἐπίστευ|σε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται ἐπὶ καταδου|λισμῶι Δαματρίας τελευτάσαντος Κλευδάμου καὶ Καλλι|κρατείας, βέβαιον παρεχέτω ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι τὰν || ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες | κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι | ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυ|ρες· τῶν ἀρχόντων Χαρίξενος, Νικόμαχος, ἰδιῶται | Ξενέας, Ἀστύοχος, Εὐκλείδας, Ξεναγόρας, || Μένης, Τίμων, Σωσίας Λεπτίνα.

Seitdem *W.-F.* ihre Abschrift nahmen, hat die Inschrift 2 bedeutende Verletzungen erfahren: erstens sind die Zeilenenden von 1—7 abgestossen; zweitens hat sich in der Mitte der Zeilen 1—12 eine Lücke gebildet, die von Z. 1—6 an Breite zunimmt, bei 6—8 die grösste Breite hat und bis 12 wieder abnimmt. *W.-F.* geben alles, was ich in Z. 1—12 eingeklammert habe, noch voll. — In Z. 10 habe ich zu notieren, dass beim Worte *παρά* in Π wie in P corrigiert ist; hier hatte sich der Steinmetz ur-

sprünglich versehen — *W.-F.* Z. 15 *κολάζειν,* 17 *ὄν* voll. — In Z. 21 hat wirklich das erste *θέλη* kein Jota, das zweite hat es.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6); vgl. 1886, Z. 1 u. 21/22.

1891 *W.-F.* 226. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος τοῦ Ξένω|νος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Ἀστόξενος Διονυσί[ο]υ τῶι Ἀπόλ(λ)ων[ι] | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνο[μ]α ‖ Σαραπιάς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς | ἐπίστευσε Σαραπιὰς τῶι θεῶι τὰν | ὠνάν, ἐφ' ὅτωι ἐλευθέραν εἶμεν καὶ | ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάν‖τα χρόνον, ποιοῦσα ὅ κα θέλη καὶ ἀπο|τρέχουσα οἷς κα θέληι. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀριστί|ων Ἄγωνος. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτη|ται Σαραπιάδος ἐπὶ καταδουλισ‖μῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι | θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμε|νος Ἀστόξενος καὶ ὁ βεβαιω|τὴρ Ἀριστίων Ἄγωνος. εἰ δὲ | μὴ παρέχοιν βέβαιον τὰν ‖ ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόν|των κατὰ τὸν νόμον τᾶς πό|λιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρα|[τυγχάνον]τες κύριοι ἐόν‖[των συλέοντ]ες Σαραπιάδα ὡς ἐ‖[λευθέραν] οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀ|[νυπόδικοι π]άσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ κά τι | [πάθηι Σαραπιὰς] καὶ ἔχηι γενεὰν ἀπὸ τᾶς ἀρχᾶς | [τᾶς Φιλοκ]ράτεος τοῦ Ξένωνος, κυρία ἔστω ἔχουσα | [ἁ γενεὰ τὰ] Σαραπιάδος· εἰ δὲ ἀγένειος εἴη Σαραπιὰς Ἀστοξέ‖[νωι, πάντα] τὰ ὑπάρχοντα τὰ Σαραπιάδος Ἀστοξένου ἔστω | [καὶ τῶν] ἐκγόνων Ἀστοξένου, μηδὲ δόσιν ποησάτω Σαραπι|[ὰς μη]θενὶ τῶν ὑπαρχόντων τῶν ἰδίων· εἰ δὲ ποιήσαιτο, ἄκυρος | ἁ δόσις ἔστω. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀρι|στίων Ἄγωνος, ἰδιῶται Μένης, Φίλαγρος, Ἀλέξανδρος.

W.-F. Z. 3 *Διονυσίου,* dann *Ἀπόλ[λ]ωνι,* Stein °ΟΛΩ°, vgl. 1761, 4 und Index. — 4 *ὄνομα.* — 8 *ἐφ' ὧιτε* statt *ἐφ' ὅτωι.* — 10 *θέλη* ohne, 11 mit Jota, so hat's der Stein auch. — Z. 17 Nach *βεβαιω* ist dittographisches *τηρ* — oder vielleicht auch nur *τη* — ausgeschlagen. — Schon *W.-F.* notierten von Z. 24—32 an den Zeilenanfängen eine starke Verletzung. Diese hat jetzt noch etwas zugenommen. *W.-F.* Z. 22/23 *παρα|τυγχάνοντες* noch voll. — 23/24 *ἐόν|[των].* — 24/25 *ἐ|[λευθέρ]αν.* — 25/26 *ἀ|[νυπόδικοι].* — 27 |*[πάθηι Σαραπιὰ]ς.* — Z. 28—30 fehlen zu Anfang 8 Zeichen. Dem entspricht die auch sachlich zu billigende Ergänzung von *W.-F.* in Z. 29 genau. — Zum Constructionswechsel nach *ἐφ' ὅτωι* in Z. 10 und 11 vgl. 1847, 7. — Z. 31 ist *μηδὲ* nach positivem Imperativ bemerkenswert, so auch 1830, 26, vgl. dagegen z. B. 1696, 13 *Λιρίον ἔστω καὶ μὴ ἔστω κτλ.;* 1832, 7. — Z. 31 steht *ποησάτω,* 32 *ποιήσαιτο.* — Zum Plural *οἱ ἄρχοντες* Z. 33 vgl. 1791, 12; 1862, 5; 1880, 12.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). Der College des Ἀνδρόνικος ist Ἀμύντας, vgl. 33 mit 1911, 8; 1924, 20. Die Collegen des Ἀριστίων sind Ἀστόξενος (1892, 16; 1893, 13) und Ξένων (1893, 12; 1897, 8).

1892 *W.-F.* 227. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοντο Εὐάγγελος | Πάτρωνος καὶ Ἄθαμβος Ἀγάθωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Πρόθυμος τὸ γένος Ἄραβα, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν τεττάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι πᾶσαν, καθὼς ἐπί||στευσε τὰν ὠνὰν τῶι θεᾶι Πρόθυμος, ἐφ' ὅτωι ἐλεύθερος εἶ|μεν τὸν πάντα χρόνον, αὐτὸν ποιοῦντα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέ|χοντα οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἰα|τάδας Πάτρωνος. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Προθύμου ἐπὶ κα|ταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε || ἀποδόμενοι Εὐάγγελος καὶ Ἄθαμβος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ | Ἰατάδας. εἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πρά|κτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ πα|ρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Πρόθυμον ὡς ἐ|λεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας || δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρό|νικος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστίων Ἄγωνος, Ἀστόξενος, ἰδι|ῶται Ἄθαμβος Ἁβρομάχου, Φίλαγρος Φίλωνος, Βαβύλος, Δε|ξιώνδας Δάμωνος.

Die Inschrift ist bis auf 3 lädierte Zeichen (Z. 7, 10, 16) tadellos erhalten und so von *W.-F.* wiedergegeben. — Derselbe Constructionswechsel wie Z. 6/7 auch 1854, 16 u. 17.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1893 *W.-F.* 228. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος τοῦ Ξένωνος μηνος Ἰλαίου, ἀπέ|δοτο Θεύδοτος Εἰραναίου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶ|μα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Εὔτυχος τὸ γένος Σύρον, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπί||στευσε Εὔτυχος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος | εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέ|ων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλ[ιος]· | Ἄθαμβος Ἀθανίωνος. εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι ὅ τε ἀποδ[ό]|μενος Θεύδοτος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἄθαμβος, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον || τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Εὔτυχον | ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ

ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Ξένων Φιλοκράτεος, | Ἀριστίων Ἄγωνος, Ἀστόξενος Διονυσίου καὶ ἰδιῶται Ἵππων, | Καλλικλῆς, Κλέων Κλευδάμου, Πολύξενος, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 7 πόλιος. — 8 ἀποδό|μενος. — Bis auf den kleinen Abbruch an den Enden von Z. 7 u. 8 und die Verletzung zweier Zeichen in Z. 9 u. 10 tadellos erhalten und so von *W.-F.* wiedergegeben.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1894 *W.-F.* 229. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ἥρυος τοῦ Πλείστωνος μηνὸ[ς] Βυσίου, ἀπέδοτο Αἰακί|δας Φιλαιτώλου τῶι Ἀπόλλωνι σῶμα γυναικεῖ[ον] ἇι ὄνομα Σαφφὼ τὸ γέ|νος Τιβαρανάν, τιμᾶς ἀργυ[ρ]ίου μνᾶν τριῶν, καὶ [τὰν τι]μὰν ἔχει, καθὼς ἐπί|στευσε τὰν ὠνὰν Σαφφὼ τῶι θεῶι, ⟨ἐφ' ὅτωι ἐλευθέραν [ε]ἶμεν Σαφφώ⟩, συνευδο‖κεόντων καὶ τῶν υἱῶν Αἰακίδα, Φιλαιτώλου καὶ Αἰνησία, ἐφ' ὅτωι ἐλευθέραν εἶμεν | Σαφφὼ καὶ ἀνέφαπτον τὸν πάντα βίον, ποιοῦσαν ὅ κα θ[έ]λῃ κα[ὶ] ἀποτρέχουσαν ο[ἷ]ς κα θέ|λῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Νικόμαχος Δεξίππου. εἰ [δ]έ τις ἅπτοιτο [Σ]αφ[φ]οῦ[ς] | ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχέτω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος καὶ ὁ βε[β]αιωτήρ· | εἰ δὲ μὴ παρέχοιν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, πράκτιμοι ὄντω κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιο[ς. ὁ]μοίως δ[ὲ] ‖ καὶ οἱ παρεντυγχάνοντες κύ[ρ]ιοι ἐόντω συλέοντες Σαφ[φ]ὼ ὡς ἐλευθέραν οὖσαν καὶ ἀνέφα|πτον ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μά[ρτ]υροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνο[ς

Diese Nummer hat sehr gelitten. *W.-F.* Z. 1 μηνὸς Βυσίου. — Der nach Φιλαιτώλου Z. 2 weggelassene Passus συνευδοκεόντων κτλ. folgt nachträglich Z. 4/5. — *W.-F.* 2 γυναικεῖον. — 3 ἀργυρίου, dann καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. — 4 εἶμεν. Das von mir in ⟨ ⟩ Gesetzte gehört nach Z. 5. Der Steinmetz geriet offenbar in die falsche Zeile der Vorlage. S. ein ähnliches Beispiel 1922, 9. — 5 Αἰν[ησ]ία. — 6 ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχουσαν οἷς. — 7 εἰ δέ τις ἅπτοιτο Σαφφοῦς. — 8 βεβαιωτήρ. — 9 τᾶς πόλιος· ὁμοίως δὲ | καί. — 10 κύριοι, dann Σαφφώ. — 11 μάρτυροι, dann τοῦ Ἀπόλλωνος [.......]. — Die folgenden 2 vorgezogenen Linien, also 12 u. 13, blieben unausgefüllt. — Ueber die Variationen in der Schreibung des Namens Σαπφώ s. Vf. Stud. I, 60. — Die Τιβαρηνοί heissen bei den Autoren auch Τιβαρανοί, dazu das Adj. Z. 3. — Z. 5 Drei Wörter werden in diesen Denkmälern öfters so verbunden wie Αἰακίδα, Φιλαιτώλου καὶ Αἰνησία (vgl. 1776, 16/17; 1784, 8); damit wechselt Asyndeton und Polysyndeton, also alle 3 Arten sind möglich.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151); vgl. 1895, 14.

1895 *W.-F.* 230. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐμ μὲν Ἡρακλεία Ἀριστοβούλου Πάτρωνος Θεοδώρου μηνὸς Ἠάτου, ἐν Δελφο(ῖ)ς δ[ὲ] ἄρχοντος | Ἥρυος τοῦ Πλείστωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολέμαρχος Φύσκου, συνευδοκέ|οντος καὶ τοῦ ὑοῦ Λέωνος καὶ Λανίκας, Ἡρακλεῶται, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον | ἆι ὄνομα Δωρὶς τὸ γένος Θρᾶισαν καὶ τὸν ὑὸν αὐτᾶς ὧι ὄνομα Ἀπολλόδωρος τὸ γένος ἐνδογ[ε]νῆ, τι||μᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο καὶ ἡμιμναίου, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Δωρὶς καὶ Ἀπολ|λόδωρος τῶ θεῶ τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρους ε[ἶ]μεν καὶ ἀνεφάπτους ὑπὸ πάν|των τὸν πάντα βίον, ποιέοντας ὅ κα θέλωντι. βεβα[ι]ωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Πα|τρέας Ἀνδρονίκου Δελφός, Καλλίξενος Ἀλεξάνδρ[ο]υ Ἡρακλεώτας. εἰ δέ τίς κα ἐφά|πτηται Δωρίδος ἢ Ἀπολλοδώρου ἐπὶ καταδουλισμῶ, βέβαιον παρεχόντων τῶι θε||ῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Πολέμαρχος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Πατρέας, Καλλί|ξενος. εἰ δέ κα μὴ παρέχωντ[ι], πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ | οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι [ἐ]όντων συλέοντες ὡς ἐλευθέρους ἐόντας | ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μ[ά]ρτυ|ροι· τοὶ ἱε[ρ]εῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ἀνδρόνικος καὶ || τῶν ἀρχόντων Τελέσαρχος Δαμοτέλ[ε]ος καὶ ἰδιῶται | μάρτυρες Δελφοὶ Ἰατάδας Πάτρωνος, [Γ]ενναῖ|ος, Νίκα[ρ]χος [Ἐρά]τωνος, Βαβύλος, Σκό|πα[ς], Θευγένης Ἱεροκλέος, | Τυρβαῖος.

W.-F. Z. 1 *ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος.* — 2 *Φύσ[κ]ου.* — 4 *ἐνδογενῆ.* — 6 *εἶμεν.* — 7 *βεβαιωτῆρες.* — 8 *Ἀλεξάνδρου.* — 11 *παρέχωντι.* — 12 *ἐόντων.* — 13 *μάρτυ|ροι.* — 14 *ἱερεῖς.* — 15 *Δαμοτέλεος.* — 16 *Γενναῖος.* — 17 *Νίκαρχος Ἐράτωνος.* Nach dem Nominative fand ich eine Lücke. Wieviel Zeichen darin standen, ist nicht zu berechnen, weil der Stein hier sehr rissig ist. Oben schloss ich mich der Lesung von *W.-F.* an. — Inconsequent ist Z. 1 *ἐμ μέν*, Z. 7 *τὸν πάντα.* — Die Bestimmung eines Mannes durch 2 Vorfahren ist in Delphi nicht üblich, anders in *Ἡράκλεια ἡ ἐν Τραχῖνι.* — Ganz singulär ist Z. 1 *Ἤατος.* — Vor *Λανίκας* (d. i. *Λᾱ-νίκας*) hätte der Steinmetz, wie sonst, *τᾶς θυγατρὸς* setzen sollen. — Für die Apposition *Ἡρακλεῶται* Z. 3 war der Hauptbegriff *Πολέμαρχος* bestimmend, nicht das Zunächststehende. — Z. 6 bemerkenswert *ὑπὸ* statt *ἀπὸ πάντων.* So auch 1911, 6/7; 1932, 8. — Zu *ἰδιῶται μάρτυρες* Z. 15/16 vgl. 1713, 10; 1953, 6.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1896 *W.-F.* 231. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο | Κλεύδικος Δωροθέου τῶι θεῶι σῶμα γυναικεῖον | ἇι ὄνομα Ἐπιστροφά, τ[ι]μᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, | καὶ παιδάριον ὧι ὄνομα Παροίτας, τιμᾶς ἀργυρί||ου μνᾶς, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει παρὰ Ἐπιστροφᾶς | καὶ Παροίτα. τὰν δὲ ὠνὰν ἐπίστευσαν τῶι θεῶι, | ἐφ' ὅτωι ἐλεύθεροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάν|των τὸν πάντα χρόνον. βεβαιωτὴρ· Δαμένης Ὀ|ρέστα. μάρτυροι· Ἀνδρόνικος ὁ ἱερεύς, Ἀριστίων ||Ἄγωνος ἄρχων, Μένης, Εὐχαρίδας, Κλέων, Δικαίαρχος.

W.-F. Z. 3 *τιμᾶς.*

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1897 *W.-F.* 232. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο Ἀγα|θοκλῆς Ἀντιχάρεος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι ἐπ' ἐλευθερίαι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σω|σιβία τὸ γένος οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τρι||ῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Ἀντιχάρης Ἀζαράτου. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλω|νος Ἀνδρόνικος, νεωκόρος Μένης, ἄρχοντες Ἀριστί|ων, Ἀστόξενος, Ξένων, ἰδιῶται Ἀρχίας Ἀρχελάου, Ἐμμε|νίδας Δεξικράτεος, Εὐκλ[είδ]ας Καλλείδα, || Μνασικράτης Καλλιξένο[υ, Τι]μόξενος, Εὐκλεί|δας.

W.-F. Z. 3 *ἐπ' ἐλευθερία*, Stein °IAI. — 9 *Εὐκλείδας*, aber von *ειδ* sind nur die obersten Spitzen der Zeichen zu sehen.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1898 *W.-F.* 233. C. v. B.

[Ἄρχοντ]ος Ἀθάμβου μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο Τεί||[σ]ιχο[ν Ὀ]ρθαίου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα παι|δάριο[ν] ὧι ὄνομα Ἡρακλείδας, ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. | ἐλε[ύ]θερος δὲ ἔστω Ἡρακλείδας καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάν||των, [κ]αθὼς αὐτὸς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ὥστε | ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων. βεβαιωτήρ· Ἀστό|ξενος Διονυσίου. εἰ δέ τις ἐνάπτοιτο Ἡρακλείδα ἐπὶ καταδουλισ|μῶ, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ὡς ἐλεύθερον ὄντα. μάρτυροι· | οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ἀνδρόνικος [κ]αὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστί|ων, Εὔδωρος, ἰδιῶται Καλλείδας, Νικάσιππος.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος.* — 1/2 *Τεί|σιχον Ὀρθαίου.* — 2/3 *παι|δάριον.* — 4 *ἐλεύθερος.* — 5 *καθὼς αὐτὸς ἐπίστευσε.* — 9 *καὶ οἱ.*

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1709.

1899 *W.-F.* 234. *Ditt.* 461. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀθάμβου τοῦ Ἁβρομάχου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Διονύσιος καὶ Πολίτας οἱ Ἀσάνδρου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀν|δρεῖον ὧι ὄνομα Δάμων, τιμᾶς ἀργυρίου μ(ν)ᾶν ἕξ, καθὼς ἐπίστευσε Δάμων | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὅτωι ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων || τὲμ πάντα χρόνον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτῆρες | κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Δρομοκλείδας Ἁγίωνος, Ἀστόξενος Διονυσίου, Δίων | Ἀλέξωνος. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Δάμωνος ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρ[ε]||χόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι Διονύσιος καὶ Πολίτας καὶ οἱ βεβαιω|τῆρες Δρομοκλείδας, Ἀστόξενος, Δίων· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι || θεῶι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυχόντες κύριοι ἐό[ν]|τω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμί|ας. εἰ δὲ χρείαν ἔχοι Διονύσιος, συνιατρευέτω Δάμων μετ' αὐτοῦ ἔτη πέντε λαμβάνων | τὰ ἐν τὰν τροφὰν πάντα καὶ ἐνδ[(ι)]δ[(υ)]σκόμενος καὶ στρώματα λαμβάνων. μάρ[τ]υρες· ὁ ἱα|ρεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας καὶ τῶν ἀρχόντων Ἀριστίων Ἄγωνος καὶ ἰδιῶται Σωσικρ[ά]||της, Φιλαίτωλος Φαίνιος, Διόδωρος Ἡράκωνος, Εὐκλείδας, Δρομοκλείδας, Ἀ[σ]τόξενος, Δίων.

W.-F. Z. 3 *μ[ν]ᾶν*, Stein MAN. — 7/8 *παρε χόντω*. — 10/11 *ἐόν|τω*. — 13 *μάρτυρες*. — 14/15 *Σωσικρά|της*. — 15 *Ἀστόξενος*. — Zum Wechsel in der Construction nach *ἐφ' ὅτωι* vgl. 1824, 4/5. — Nach Z. 4 u. 5 erhält *Δάμων* volle Freiheit, erst Z. 12 wird eine Clausel angefügt, die singulär ist: für 5 Jahre eine Art *παραμονά* gegen Gewährung von Unterhalt, Kleidung und Betten. — Zur Form *ἐν-δυ-δισκόμενος* Z. 13 (so der Stein) ist zu bemerken: Parallelen wie *τι-τύ-σκο-μαι* lehren, dass regelrecht nur die Schreibung *ἐν-δι-δυ-σκόμενος* sein kann. Der Steinmetz hat offenbar die Silben vertauscht. Im NT. h. *ἐν-δι-δύσκω* „anziehen lassen", hier steht das Particip für *ἐνδυόμενος*.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1709.

1900 *W.-F.* 235. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος τοῦ Ξένωνος μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀστόξενος | Διονυσίου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Νῦσα, τ[ι]μᾶς ἀργυρί|ου

μνᾶν δέκα, καθὼς ἐπίστευσε Νῦσα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὅτωι ἐλευθέραν εἶ|μεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιοῦσα ἅ κα θέλῃ καὶ ἀπο‖τρέχουσα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον τᾶς πόλιος· Διονύσιος [Ἀ]σάνδρου. | εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Νύσας ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι | τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀστόξενος καὶ ὁ βεβαιωτήρ· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βέβαιον τὰν | ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυχόντες | κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι ‖ πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τῶν ἀρχόντων Ἀλκῖνος, ἰδιῶται Πλείστων, Δίων, | Ἀρτεμίδωρος, Ξένων, Καλλείδας.

W.-F. Z. 2 *τιμᾶς.* — 5 *κα[τὰ] τὸν νόμον,* Stein KATON, dagegen wie ggr. Z. 8. — 5 Ende *Ἀσάνδρου.*

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891. Die Collegen des *Ἀλκῖνος* heissen *Βάκχιος* (1901, 8; 1902, 5; 1903, 13) und *Λαιάδας* (1924, 21).

1901 *W.-F.* 236. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐμ μὲν Δελφοῖς Φιλοκράτεος τοῦ Ξένωνος μηνὸς Λαιδαφορίου, ἐν δὲ Λο|κροῖς ἀγωνοθετέοντος Νικέα τοῦ Δαμαρμένου Οἰανθέος μηνὸς τετάρτου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Καλλικράτεια Δεξικράτεος Τριτίς, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ ἀνδρὸς Δαμοφίλου, | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Φιλοκράτης τὸ γένος Ἀπειρώταν, τι‖μᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάν|τα βίον, καθὼς ἐπίστευσε Φιλοκράτης τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ποιέων ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸ σύμβολον· Εὐάγγελος Πάτρωνος Δελφός, κελεύσαντος Δαμοφίλου. | μάρτυροι· τῶν ἀρχόντων Βάκχιος· Θεύξενος, Ἁγίων, Κλεόδικος, Ἀρτεμίδωρος, | Καλλείδας Εὐκλείδα, Εὐκράτης Καλλίκωνος Δελφοί, Θεοφάνης, Δαμόφιλος ‖ Τριτεῖς.

Bis auf die verletzten Zeichen in *μηνὸς τετάρτου* Z. 2 und *καί* in Z. 3 tadellos erhalten. S. 309 haben *W.-F.* die Anmerkung zu Z. 3: Inscr. TPITIIΣ. Das ist unrichtig; denn sie rechnen dann einen Steinriss für Jota. — Inconsequent *ἐμ μὲν* Z. 1, *τὸν πάντα* Z. 5; *Θεύ-ξενος* Z. 8 neben *Κλεό-δικος* und *Θεο-φάνης.* — Zur Schreibung *Οἰανθεύς* vgl. 1851, 14. — Z. 6 trug der Steinmetz das vergessene Sätzchen *ποιέων ὅ κα θέλῃ* nach; die Vorlage hatte es sicher nach *βίον.* — Z. 7 Der Zusatz *κελεύσαντος Δ.* wie 1785, 14. — Z. 8 nur ein Archont ist Zeuge; Z. 9 *Δαμόφιλος* ist der Gatte.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1900.

1902 *W.-F.* 237. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοντο Ἀναξὶς Ἐμμενίδα | καὶ Ἐμμενίδας Δεξικράτεος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνο|μα Διονύσιος τὸ γένος Θρᾶικα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καὶ τὰν τιμὰν ἔχον|τι. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους· Ἄρχων Καλλία. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλ||λωνος Ἀνδρόνικος καὶ τῶν ἀρχόντων Βάκχιος κα[ὶ] Ἀλκῖνος καὶ ἰδιῶται | Ἀστόξενος, Φίλαγρος Διοδώρου, Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, Σωσύλος Ἀλκία.

Das Sigma von *νόμους* (Z. 4) fand ich verletzt, vom zweiten *καί* in Z. 5 sah ich Jota nicht: sonst ist die Inschrift tadellos erhalten und so von *W.-F.* wiedergegeben.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1900.

1903 *W.-F.* 238. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος τοῦ Ξένωνος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Ἀστόξενος Διονυσίου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωτή|ριχος τὸ γένος Θρᾶικα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Σωτήρι|χος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάν||τα χρόνον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέ[λ]η. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νό|μον τᾶς πόλιος· Ἀριστίων Ἄγωνος. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Σωτηρίχου ἐπὶ καταδου|λισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀστόξενος | καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀριστίων· εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, | πράκτιμο[ι] ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ ο[ἱ] || παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλεύθερον | ἐόντ-α ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας | καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἄρχοντες Βάκχι|ος καὶ Ἀλκῖνος καὶ ἰδιῶ|ται Σωσύλος Ἀλκία, Ξε||νόκριτος, Ἀντίφιλος, | Πλείστων, Ξένων Ξε|νοκρίτου, Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 5 *οἷς κα θέλη*. — 9 *πράκτιμοι*. — 9 Ende *οἱ*. — 10 [πα]ρατ°, aber πα ist klar. — Zu Z. 11 notieren sie S. 309: Inscr. .ONTAAAΞAMIOI. Das ist unrichtig. Nach *ἐοντ*, dessen ε deutlich, ist ein Bruch, in dem ein α anzunehmen nicht angeht. Das α von *ἐόντα* setzte der Steinmetz hinter diesen Bruch und dann *ἀζάμιοι*: also EONT▨AAΞA°. — 15 *Ἀντίοχος* statt *Ἀντίφιλος*.

Zeit. Priesterschaft V (156—151). S. No. 1900.

1904 *W.-F.* 239. C. v. B.

[Ἄ]ρχοντος Ἥρυος τοῦ Πλείστωνος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Δρομοκλείδας Ἁγίωνος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον παιδάριον ὧι ὄνομα Σωσᾶς, | [κ]αθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι Σωσᾶς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶς κ-αὶ στατήρων πέντε, | ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν Σωσᾶν τὸμ πάντα βίον, ποιοῦντα ὅ κα θέλη, καὶ τὰν τι||μὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Εὐάγγελος Πάτρωνος. πα|ραμεινάτω δὲ Σωσᾶς παρὰ Ἀρτεμίδωρον μανθάνων τὰν τέχναν τὰν γναφικὰν τὸν χρό|νον τὸν ἐν τᾶι συγγραφᾶι γεγραμμένον, ὃν καὶ παρισχέτω Σωσᾶς Δρομοκλείδαν ἀβλαβῆ ὑπὸ | τᾶς συγγραφᾶς. ἐπεὶ δέ κα μάθη Σωσᾶς τὰν τέχναν τὰν γναφικὰν καὶ ἀπέλθη παρὰ Ἀρτεμι|δώρου, ἐργαζέσθω τὰ ἔργα τᾶι γναφικᾶι τέχναι τὰ ἐν τὰν Δρομοκλείδα οἰκίαν πάντα· εἰ δέ τι || μὴ ποιήσαι Σωσᾶς τῶν γεγραμμένων, κύριος ἔστω Δρομοκλείδας ἐπιτιμέων Σωσᾶι τρό|πωι ὧι θέλοι. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Ξενέας, Ἀριστόβουλος, ἰδιῶ|ται Τιμόκριτος.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος*. — 3 *καθώς*. — Zu dem *καὶ* vor *στατήρων* (Z. 3) ist zu bemerken, dass der Steinmetz nach *κ* einen ungeeigneten Zeichenplatz unbenutzt liess und danach *α* und *ι* einschlug. — Der Passus von Z. 6 ab ist eigenartig: *Σωσᾶς* soll bei *Ἀρτεμίδωρος* das Tuchscherergewerbe erlernen und diese Zeit über seinen Freilasser um nichts von dem verkürzen, was die Originalurkunde ausmacht. Hat er ausgelernt, so hat er dieses Gewerbe zu des *Δρομοκλείδας* Nutzen zu treiben. — Bemerkenswert ist Z. 7 der Gebrauch von *ἀπό*: wenn man von den Bestimmungen der Originalurkunde aus die Sache ansieht u. beurteilt; *παρίσχω* mit doppeltem acc. — Z. 11 *ἰδιῶται* Plural, obwohl nur ein Name folgt, wie 1791, 12 *οἱ ἄρχοντες*, 1880, 12 *οἱ ἱερεῖς*. — Z. 12 schliesst schon mit *Τιμόκριτος*, Z. 13 und 14 sind unbenutzt gelassen.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151); vgl. 1905, 9.

1905 *W.-F.* 240. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἥρυος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἄθαμβος Ἀγάθωνο[ς] | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀμβροσία τὸ γένος Σύρα, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν δύο, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Ἀμβροσία τῶι θεῶι τὰν | ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ⟨πο⟩ πάντων τὸν πάντα βίον. βεβαι||ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἄθαμβος Ἁβρομάχου. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Ἀμβροσίας ἐπὶ κατα|δουλισσμῶι, βέβαιον παρεχέτω

ὁ βεβαιωτὴρ Ἄθαμβος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. ὁμοίως δὲ | καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι | ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἀνδρόνικος, Ἀμύντας καὶ τῶν ἀρχόντων Ἀθανίων, ἰδιῶται Ἡρακλείδας, Μένης, Γλαῦ||[κ]ο[ς] Ξένωνος, Εὐθύδαμος, Τίμων Ξενία.

W.-F. Z. 1 Ἀγάθωνος. — 3 fehlt Ἀμβροσία nach ἐπίστευσε. — 4 ohne Angabe der Dittographie. — 6 Anfang ˌδουλισμῶι, S. 309 die Notiz über °ΣΣ°. — 9/10 Γλαῦˌκος. — Z. 2 erwarten wir Σύραν, aber solche Attraktionen finden sich, vgl. 1864, 2; 1938, 6; 1945, 4.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1906 *W.-F.* 241. C. v. B.

[Ἄ]ρ[χ]οντος ἐν Δελφοῖς Ἀθάμβου τοῦ Ἁβρομάχου μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Πραξίας Εὐˌδόκο[υ τ]ῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Μηνᾶς τὸ γένος Βειθυˌνόν, [τ]ιμᾶ[ς] ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Μηνᾶς | τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν Μηνᾶν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάν||των τὸν πάντα χρόνον, ποιοῦντα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχοντα οἷς κα θέλη. βεβαιω|τὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀστόξενος Διονυσίου. εἰ δέ τις ἅπτοιτο | [Μη]νᾶ ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε | [ἀπ]οδόμενος καὶ ὁ βεβαιωτήρ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες

W.-F. Z. 1 ἄρχοντος. — 1/2 Εὐ|δόκου τῶι. — 3 τιμᾶς. — 8 ἀποδόμενος. — S. 309 bemerken sie: Inscription inachevée dans l'original. Hinter den 8 Zeilen ist noch viel Platz auf dem Steine. Einige Linien sind schon vorgezogen.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151); vgl. 1691, 1709 u. a.

1907 *W.-F.* 242. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐαγγέλου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Ἀρίστων Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | γυναικεῖον ἇι ὄνομα Κλεονίκα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Κλεονίκα τῶι θεῶι, ἐφ' ὧτε || ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα | βίον, ποιοῦσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Καλλίστρατος, | Ἀριστόμαχος Δελφοί. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Κλεονίκας, | βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος || Ἀρίστων καὶ οἱ βεβαιωτῆρες· εἰ δέ κα μὴ παρ-

ἔχωντι, | πρᾶξιν ποιούντω κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυν|χάνοντες κύριοι ὄντω συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν | ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυρες· Ἀνδρόνικος· Πραξίας, Δαμοχάρης, Καλλίων, ‖ Ταραντῖνος.

W.-F. Z. 4 *ὤιτε,* aber Jota fehlt. — In Z. 11 vergass der Steinmetz zunächst *τ* von *παρατυν*|°, setzte es aber oben zwischen Α und Υ noch nachträglich ein. Er liess uncorrigiert die Weglassung des Objekts in Z. 4. Vgl. 1705, 5; 1865, 2; 1912, 6. — Der Nasal ist hier aus- und inlautend noch consequent geschrieben: *εἶμεν καί* (Z. 5), *Ἀρίστων καί* (Z. 10), *Εὐανγέλου* (Z. 1) und *παρατυνχ°* (Z. 11), dann *τὸν πάντα* (Z. 5) und *πρᾶξιν ποι°* (Z. 11).

Zeit. Vielleicht Priesterschaft III: Juni/Juli 178. Es fehlen die Priester, aber der 1. Zeuge ist gewiss der Archont *Ἀνδρόνικος;* vgl. 1918, 15.

1908 *W.-F.* 243. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Ἀλεξάνδρου Κα|λυδωνίου μηνὸς Λαφριαίου, τῶν δὲ Λοκρῶν ἀγωνο|θετέοντος Τελεσάρχου τοῦ Δαμοτέλεος μηνὸς Δι|νῶνος, ἐν δ' Οἰανθείαι ἄρχοντος Ἁρμοδάμου μηνὸς | Ἀπελλαίου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Φιλοκράτεος | μηνὸς Ποιτροπίου τοῦ πρώτου, ἀπέδοτο Ἀρίστιων Δη|μητρίου, Θεόδοτος Ἀρίστωνος Οἰανθεῖς τοῖ Ἀπόλλω|νι τοῖ Πυθίοι σῶμα ἀνδρεῖον ἐπ' ἐλευθερίαι ὥι ὄνομα | Νικόστρατος τὸ γένος ἐξ Ἄνεος, τιμᾶς ἀργυρίου ‖ μνᾶν τεσσάρων. βεβαιωτῆρες κατὰ τοὺς νόμους· Λέ|ων Πυθέα Οἰανθεύς, Ἁρμόξενος Πολυπείθεος Στράτι|ος. μάρτυροι· Ξενίας, Λέων Δάμωνος Ἀρσινοεῖς, Λέων | Πυθέα Οἰανθεύς, Ξενοκράτης Εὐδαμίδα Χα|ληεύς, Ξενοκράτης Ξενοκράτεος, Ἁρμόξενος, ‖ Πολύφρων Πολυπείθεος, Ἀρίστιων Πύῤῥου, Τί|μων Τιμοθέου Στράτιοι, Θεύδοτος Ἀριστίω|νος Οἰανθεύς, Ξενόκριτος Ποτάμωνος Τριχο|νεύς. τὰν ὠνὰν φυλάσσοντι Πολύφρων | Πολυπείθεος Στράτιος, Ἀρίστων Πύῤῥου ‖ Στράτιος.

Erhaltung und Wiedergabe bei *W.-F.* tadellos. Sehr inconsequent ist der Steinmetz, wenn er *Θεόδοτος* (Z. 7) und *Θεύδοτος* (Z. 16), bald Dative auf *-οι* (*τοῖ, Πυθίοι*), bald auf *-ωι* (*ὥι*) einschlägt, wenn er Z. 6 den Singular (vgl. so auch 1847, 1; 1879, 1), Z. 18 den Plural bei zwei asyndetisch angereihten Subjekten giebt. Zum Dialekte der *Οἰανθεῖς* (vgl. 1851, 14) stimmt die Form *Δημητρίου* nicht. S. 1922, 5. Mit *Χαληεύς* Z. 13 (s. 1927, 3) vgl. Schreibungen wie *Ἡρακλήου* (1685, 1), *Μενεκράτηα* 1827, 1, *ἀνδρῆον* 1785, 4. Die Bürgen sind nochmals unter den Zeugen genannt (s. 1922), ebenso der zweite Verkäufer (ob der Sohn des ersten?).

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1900.

1909 *W.-F.* 244. Cauer 214. C. v. B.

Ἄρχοντος Πραξία μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέ|δοτο Φιλοκράτης Θεοφράστου Δελφὸς | τοῖ Ἀπόλλωνι τοῖ Πυθίοι σῶμα ἀνδρεῖον | οἶ ὄνομα Κῶμος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δεκα||τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε τοῖ θεοῖ τὰν ὠνὰν Κῶμος. βεβαι|ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πραξίας Εὐδόκου. κατενενκάτω δὲ Κῶ|μος Φιλοκράτει ἀργυρίου μνᾶς δεκατρεῖς ἐν ἐτέοις δεκατρίοις | φέρων τοῦ ἐνιαυτοῦ μνᾶν ἐν τὸν ἔρανον τὸν Ἀρχελάου. εἰ δέ τι | πάθοι Φιλοκράτης, κατενενκάτω τὸ ἀργύριον τοῖς ἐπινόμοις Θεο||φράστοι, Ξένωνι Κῶμος, ἑκατέροι τὸ μέρος. εἰ δὲ τοῦ ἐπιλοίπου | ἀργυρίου τις ἐνάπτοιτο Κώμου ἢ ἀντιποιέοιτο κατενένκαντος | τὸ ἀργύριον, κύριοι ἐόντω οἱ βουλευταὶ καὶ ὁ θέλων συλέων | ἐπ' ἐλευθερίαι ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι. μάρτυ|ρες· οἱ ἄρχοντες Καλλίας, Δαμένης, Βάκχιος· Ἧρυς Πλείστωνος, || Κλεόδαμος Ἀγεισίδα, Πάτρων Ἰατάδα, Εὔαρχος Μενέστα, Δίκα|ιος, Δέξιππος, Κλέων Ξενοφίλου.

Bis auf 2 Zeichen in Z. 6 und das *π* in *ἐπιλοίπου* Z. 10 ist alles gut erhalten und correct von *W.-F.* wiedergegeben. Z. 6 Ende sieht wie ΚΩΙ aus, so dass man *Κῶ⟨ι⟩|μος* zu schreiben versucht sein könnte. Das verbietet die Beobachtung über die Dative der 2. Decl., wovon gleich hernach. Ich fasse lieber die Sache so auf, dass der Steinmetz anfänglich nach ΚΩ noch *μ* einschlagen wollte, nach dem 1. Schlage aber, der die linke Seitenhasta des *μ* darstellt, die Unzulänglichkeit des Platzes für die ganze Silbe erwog und deshalb das Zeichen voll auf den Anfang von Z. 7 setzte. Allerdings muss auf Grund von Z. 15/16 constatiert werden, dass er ein Abteilen nach Silben nicht beabsichtigte. — Von dem Dative der 2. Decl. kommen 8 Formen vor, und sie endigen durchgängig auf *-οι;* vgl. Z. 3, 4, 5, 9, 10. Consequent heisst der Nasal vor einem Guttural *ν*, sowohl aus- (Z. 5 zweimal) als inlautend (Z. 6, 9, 11). — Mit *κατενένκαντος* Z. 11 vgl. *κατενέγκαι* 1804, 3; *κατενεγκάτω* 1804, 2; *κατενεγκάσας* 1804, 7.

Zeit. Priesterschaft III: Jan./Febr. 177; vgl. Z. 14 mit 1929, 9/10.

1910 *W.-F.* 245. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀθάμβου μηνὸς Ἡρακλείου, ἀπέδοτο Ἐμμενίδας Καλλία | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Κλεώ, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν δύο, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Θεόξενος Καλλία. καθὼς ἐπίστευσε Κλεὼ τῶι θεῶ τὰν ὠνάν, || ἐφ' ὧι ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος, ποιοῦσα ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέ|χουσα ἇ κα θέλη. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται ἐπὶ καταδουλώσει Κλεοῦς, | βέβαιον παρεχόντω τὰν

Z. 7 ist nicht fortgesetzt worden, ausserdem ist für 2 andere Zeilen Platz gelassen. — *W.-F.* Z. 4 *τῶι θεῶι,* aber *θεῶ* hat der Stein.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151); vgl. 1691, 1709 u. a.

1911 *W.-F.* 246. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς Βουκατίου, ἀπέδοτο Κρατὼ Μεσατέος, | συνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱῶν αὐτᾶς Μεσατέος καὶ Νικάρχου, τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Εἰράνα τὸ γένος Ἀρ|μενίαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαι||ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Νίκαρχος Ἐράτωνος. καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν Εἰράνα τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | ὑπὸ πάντων, ποιοῦσαν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχουσα ἇι κα θέλη. μάρτυροι· | τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ(λ)ωνος Ἀμύντας, Ἀνδρόνικος καὶ ἰδιῶται Φιλοκράτης, | Ἄθαμβος Ἁβρομάχου, Μελισίων, Σωσίνικος.

W.-F. Z. 6 ἀνέφαπτο[ς], 7 μάρτυ[ροι], aber beide Zeilenenden stehen klar da. — S. 309 merken sie über die Schreibung des Götternamens in Z. 8 an: *Inscr.* ΑΠΟΛΩΝΟΣ. Vgl. 1761, 4 u. Index. — Ueber den Namen *Μεσατεύς* s. zu 1708, 33, die Freilasserin 1721, 1. — Zu Z. 7 vgl. 1854, 16/17; zu *ἀνέφαπτος ὑπό* 1895, 6. — Z. 8 *Φιλοκράτης* ist wohl der *ἄρχ. ἐπών.* Vgl. 2022.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1912 *W.-F.* 247. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσσα Δωροθέου μηνὸς Ἀγραστυῶνος, ἐν Δελφοῖ|ς δὲ ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς Βουκατίου, ἀπέδοτο Δαμαίνετος | Ἀριστοβούλου Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον | ἇι ὄνομα Φυσίς, ἃν ἐπρίατο αὐτὸς παρὰ Ἀριστάρχου καὶ Δαμῶς Ἐριναίων, || τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, τὰν τιμὰν ἔχει, ὥστε ἐλευθέραν εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, καθὼς αὐτὰ ἐπίστευσε Φυσὶς τῶ θεῶ. | βεβαιωτήρ· Λύκωπος Λίκου Ἀμφισσεύς. ἁ ὠνὰ ἐν τῶ ἱερῶι καὶ παρὰ τὸν | νακόρον Μένητα καὶ ἀντιγραφὰ παρὰ Πανκλῆ. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς | Ἀνδρόνικος καὶ ὁ νακόρος Μένης καὶ ἰδιῶται Πανκλῆς, Τίμων, || Δωρόθεος, Θεότιμος.

Diese Inschrift ist noch jetzt tadellos erhalten und von *W.-F.* bereits correct wiedergegeben worden. Die Behandlung der Dative der 2. Decl. ist wirklich so inconsequent, wie es der Text oben zeigt: Das Jota fehlt 4mal (Z. 1, 6, 7) und steht 5mal (Z. 3, 4, 7). — Z. 6 gab der Steinmetz ohne *τὰν ὠνάν,* so auch 1913, 13 u. a. — Der *Δωρόθεος* von Z. 10 ist gewiss der Archont aus Amphissa, der zur Feierlichkeit des Loskaufs mit dem Freilasser und dem Freizulassenden zugleich ins delphische Hieron hinaufgepilgert war. — Die Nummern 1912 und 1913 sind gleichzeitig, auch ihre Abfassung ist eine gleichartige, vgl. 1912, 7 ff. u. 1913, 14 ff.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1913 *W.-F.* 248. C. v. B.

[Ἄρχοντ]ο[ς ἐν Ἀμφίσσαι Δω]||[ροθέου] μη[νὸς Ἀγραστιῶ]|-[νος, ἐν Δ]ε[λφοῖς δὲ ἄρχον]||[τος Φιλοκράτεος μη]||[νὸς Βου]-κ[ατίου, ἀπέ]δοτο | [Λύκωπος Ἀμφισσε]ὺς τῶ Ἀ|π[όλλωνι τῶ Πυθί]ω σῶμα | γυ[ναικεῖον ἆι ὄνομ]α Ἀρίστι|ον γ[ένος οἰκο]γενῆ, τιμᾶς || ἀργυ[ρί]ο[υ μνᾶν] τριῶν, τὰν τι|μ[ὰ]ν ἔχει, ὥ[στε ἐλ]ευθέραν εἶμεν Ἀ|ρίστιον καὶ [ἀνέ]φαπτον ἀπὸ πάν|-των, καθὼς αὐ[τ]ὰ [ἐπί]στευσε Ἀρίστιον | τῶ θεῶ. βεβαιωτὴρ· [Π]αγκλῆς Λαάρχου Ἀμ||φισσεύς. ἁ ὠνὰ ἐν τῶ ἱερῶ καὶ παρὰ τὸν να|κόρον Μένητα καὶ ἀντίγραφον παρὰ Παγκλῆ. | μάρ-τυροι· ὁ ἱερεὺς Ἀνδρόνικος καὶ ὁ νακόρος | [Μέ]νης καὶ ἰδιῶ-ται Παγκλῆς, Τίμων, Δωρόθεος, | [Θεό]τιμος.

W.-F. geben die Inschrift ohne jede Lücke. Oben ist durch Klammern und Schraffierung klar gemacht, in welch schlechtem Zustande der Stein sich jetzt befindet. Die Z. 1—5 sind fast ganz weg, von Z. 6 und 7 ab erhielten sich die Anfänge und Enden besser, und die Lücke nimmt allmählich ab, bis Z. 14 nur 1 Zeichen noch fehlt. Der Riss reicht aber noch in Z. 15 hinein, so dass man daselbst entweder *ἐν τῶ ἱερῶ* oder *ἐν τῶι ἱερῶ* lesen könnte; ersteres geben *W.-F.* — In Z. 18 u. 19 sind die Anfänge der Zeilen um 2 bis 3 Zeichen ausgebrochen. — Aus der Gleichzeitigkeit der Abfassung mit 1912 (s. daselbst die Anmerkung) erklärt sich die Uebereinstimmung beider Nummern in den Persönlichkeiten und in ihrer Abfassung. — Ob nicht Z. 9, wie sonst, *τὸ γένος* stand? Also *τ[ὸ γένος οἰκο]γενῆ*?

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1914 *W.-F.* 249. C. v. B.

[Ἄρχον]τος Φιλοκράτεος μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδοτο | [Δαμὼ Τ]ιμαγόρου, συνευδοκεόντων τᾶς θυγατέρος | [αὐτᾶς Νι]κίου καὶ τῶν τᾶς θυγατέρος υἱῶν Λυκίσκου, | [Ξένωνος], τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναι|[κεῖον ἆι ὄνο]μα Βολλίθα τὸ γένος οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυ||[ρίου μνᾶν δύο], καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν [Βολλίθα τῶι θεῶι, ἐφ᾽] ὅτωι ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸμ πάν|[τα βίον, ποιέουσα ὅ κ]α θέληι καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ | [κατὰ τὸν νόμον· Βάκχιος] Ἄγρωνος. μάρτυροι· τῶν ἀρχόντων Ἀλκῖ||[νος, Βάκχιος, ἰδιῶται] Δαμ[ένη]ς, Ἀνδρομένης Βαβύλου.

W.-F. fanden die Inschrift fast ganz unlädiert: Z. 7 u. 8 fehlten zu Anfang nur 2 Zeichen; daher hat ihr Text Z. 7 [*Βό*]*λλιθα* und 7/8 *πάν*|[*τα*]. Seitdem hat die Abbröckelung des Steines sehr zugenommen, und sämtliche Zeilenanfänge sind betroffen, und zwar so, wie ich's oben durch

Klammern ausgedrückt habe. In den Zeilenenden sind nur vereinzelte Zeichen beschädigt (vgl. die Schraffierungen in Z. 1, 5, 6, 8 u. 9). — Wenn *Βολλίϑα* (*W.-F.* *Βόλλιϑα*) griechisch ist, so vergleicht man der Bildung nach *Ἄλκι-ϑο-ς*. Im ersten Teile könnte *βολο-* stecken (*Εὔ-βολο-ς, Εὐϑυ-, Ἐπή-βολος* u. s. w.). Die Verdoppelung des *λ* wäre dieselbe wie in *Ἑλλ-άς* neben *Ἕλος*, in *Πτολλ-αρίωνος* CJ. 1296, *Πολλ-ίς* oben 1702, 2, *Φιλλ-έας* 1730, 2, das Jota dasselbe wie in *Τελικράτης*, *Ἀρχιτέλης*, *Πειϑί-δημος*, *Ἀπολλίδωρος* (Vf. Stud. I 62).

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1900.

1915 *W.-F.* 250. C. v. B.

Ἄρχοντος [Φιλο]κράτε[ο]ς μηνὸς Θευξενίου, ἀπέδοτ[ο] Φίλων | Ἀριστέα, συνευδοκεόντ[ω]ν καὶ τῶν υἱῶν Τίμωνος, σῶμα ἀνδρεῖ|[ο]ν ὧι ὄνομα Ἰάσων τὸ γέ[νος Ἀ]ρμένιον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει [πᾶσαν], καϑὼς ἐπίστευσε Ἰάσων τῶι ϑεῶι || τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύ[ϑερο]ν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων | τὸμ πάντα βίον, ποιέων [ὅ κα] ϑέλῃ· εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Ἰάσωνος ἐπ[ὶ] | καταδουλ[ι]σμῶι, κύριος ἔ[στω] συλέων ὁ παρατυχὼν ἀζάμιος ὢν καὶ ἀ|νυπόδικος πάσας δίκας κ[αὶ] ζαμίας. βεβαιωτῆρες κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Τίμων Φίλω[νο]ς, Φίλων Ἀριστέα. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς || τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνι[κ]ος καὶ οἱ ἄρχοντες Ἀριστίων Ἄγωνος, Ἀστόξε|νος, ἰδιῶται Εὐκλείδας Κ[άλλ]ωνος, Τείσων Θευχάριος, Μένης.

Die Inschrift steht auf demselben Polygon wie 1913 und 1914. Die Verletzungen, die wir dort beobachteten, setzen sich hier fort. Wie man aus dem Texte sieht, haben alle Zeilen in der Mitte eine Lücke. Sie ist in Z. 4 am breitesten: da fehlen 5 Zeichen, und wird nach oben und unten schmäler, so dass Z. 1 u. 2 und Z. 10 nur ein Zeichen mangelt; Z. 11 sind wieder 3 ausgebrochen. *W.-F.* sahen auch diese Inschrift völlig intakt und geben den Text ohne jedes Klammerzeichen. — Der Freilasser begegnet öfter als Zeuge (1733, 11; 1760, 13; 1798, 23; 1815, 13). Seltsam ist, dass hier sein Name Z. 1 als der des Freilassers und Z. 9 als der eines Bürgen angeführt wird, seltsam, dass Z. 2 trotz des Plurals *τῶν υἱῶν* nur *Τίμωνος* folgt. In Z. 9 erkläre ich mir die Confusion so, dass der Steinmetz die Periode von *κύριος* (Z. 7) ab noch im Sinne hatte, damit zusammen erst das Subjekt *ὁ παρατυχών*, dann aber auch ⟨*καὶ*⟩ *βεβαιωτῆρες* construierte und, wie er *Τίμων Φίλωνος* eingeschlagen hatte, meinte, es gehe *οἱ ἀποδόμενοι* voraus und so ganz irrtümlich *Φίλων Ἀριστέα* unter die Bürgen setzte. Der Sohn ist es ja oft, vgl. 1684, 7; 1739, 13; 1788, 9. Möglich ist auch, dass ihm die Phrase *βέβαιον δὲ παρεχόντω τὰν ὠνὰν ὁ βεβαιωτὴρ καὶ ὁ ἀποδόμενος* vorschwebte.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1916 *W.-F.* 251. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐα[γγέ]λου μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Αἰνήσιον Μαντί[α Δε]λφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀν|δρεῖον [ὧ]ι ὄνομα [Σω]σίνης, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, κ[α]|θὼς ἐπίστευσε Σωσίνης τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βεβαιωτ[ῆρ]ες ‖ [κα]τὰ τὸν νόμον· Α[ἰ]ακίδας, Μαντίας Φιλαιτώλου Δελφοί. [πα]α[ρ]α|μεινάτω δὲ Σωσίνης παρὰ Αἰνήσιον ἔτη ἓξ [π]οέων τὸ ποτιτ[α]σ|σόμενον πᾶν τὸ δυνα[τ]ὸν ἀνεγκλήτως· εἰ δέ κα παραμείνηι τὰ ἓξ | ἔτη καθ[ὼ]ς γέγρα[π]ται, [ἐ]λεύθερος ἔστω Σωσίνης κυριεύων αὐ|[τ]οσαυτοῦ [κ]αὶ ποιέων ὅ κα θέληι, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ‖ ὠνάν. [ε]ἰ δ[έ] τίς κα ἅπτηται Σωσίνεος διελθόντος τοῦ χρόνου | ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε | ἀ[πο]δο]μέ[να Α]ἰνήσιον καὶ οἱ βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον. ὁμοί|ως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς | ἐλ[ε]ύθερον ὄντα ἀζάμ[ι]ο[ι] ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας ‖ [κ]αὶ ζαμίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμ[β]ος, τῶν δὲ ἀρχόντων | Βούλων, Μελισσ[ί]ων, ἰδιῶται Δαμοχάρης Καλλείδα, | Σώσιππος, Λαχάρης, Ἐπιχάρης.

In dieser Nummer sind viele einzelne Zeichen ausgebrochen und verletzt. — *W.-F.* Z. 2 *Μαντία [Δε]λφίς.* — 3 *ᾧι ὄνομα Σωσίνης*, am Ende *κα|θώς.* — 4 *βεβαιωτῆρες.* — 5 *κατά*, dann *Αἰακίδας*, am Ende *παρα μεινάτω.* — 6 *ποέων τὸ ποτιτασ|σόμενον.* — 7 *δυνατόν.* — 8 *καθὼς γέγραπται, ἐλεύθερος.* — 8/9 *αὐ|τὸς αὐτοῦ καί.* — 10 *εἰ δέ τίς κα.* — 12 *ἀποδομένα Αἰνήσιον.* — 14 *ἐλεύθερον*, dann *ἀζάμιοι*, wo man zwischen *ἀζάμ[ι]ο[ι] ὄντες* und *ἀζάμ[ι]' ὄντες* (vgl. 1748, 12) schwanken könnte. — 15 *καὶ ζαμίας*, dann *Ἄθαμβος.* — 16 *Μελισσίων.*

Der Name *Σωσί-ν-ης* vergleicht sich mit solchen wie böot. *Βιό-ττ-εις* und ist gleichsam Kurzform zu °*νίκ-ης* (in *Κλεο-νίκ-εος* arkad. GDJ. 1231 B, 8, im Suffix umgebildet wie *Θεο-φίλ-εος* 3348, 1).

Zeit. Priesterschaft III: September/October 179.

1917 *W.-F.* 252. C. v. B.

Στραταγ[έ]οντος Λοχάγου Καλλιπολίτα μηνὸς Δίου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντ[ος Ε]ὐαγγέλου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἀρι|στομένη[ς, Κ]αλλίμαχος Ἀριστοκλέος Ἀμφισσεῖς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθ[ίωι] σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἀγαθοκλῆς, τιμᾶς ἀργυρίου ‖ μνᾶν τρι[ῶ]ν καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπίστευσε Ἀγαθοκλῆς τῶι θε|ῶι τὰ[ν ὠ]νά[ν], ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάν|των τὸμ πάντα βίον, ποέων ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νό|μον καὶ τὰν

συμβολάν· Πασῖνος Ἀγρολέωνος Ἀμφισσεύς, Ἀνδρό|νικος Πατρέα Δελφός. μάρτ[υ]ρες· Μνάσων Ξένωνος, Σώτιμος || [Μέ]νωνος Δελφοί, Στράτων, Κλέανδρος, Δωρόθεος Ἀρχελάου, | [. . . (.)]όλαος Ἀνδρομένεος Ἀμφισ[σ]εῖς.

In den Anfängen der ersten 6 Zeilen befindet sich jetzt nach dem 6. oder 7. Zeichen eine Lücke: *W.-F.* Z. 1 *στραταγέοντος.* — 2 *ἄρχοντος Εὐαγγέλου.* — 3 *Ἀρι|στομένης, Καλλίμαχος.* — 4 *Πυθίωι.* — 5 *τριῶν.* — 6 *τὰν ὠνάν.* — 9 *μάρτυρες.* – 9/10 *Σώτιμος | . . νωνος.* Ich notierte für den Zeilenanfang: „2 bis 3 Zeichen möglich". Höchst wahrscheinlich ist der Freilasser von 1724, 2 hier gemeint. — 11 | . . . *όλαος.* Ich notierte: „3 bis 4 Zeichen möglich". Am Schlusse *Ἀμφισσεῖς.*

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 179/178.

1918 *W.-F.* 253. *Ditt.* 449. C. v. B.

[Ἄρχον]τος Εὐαγγέλου μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδο|[ντο Ἱε]ροκ[λῆς] καὶ Ἱερόκλεια τῶι Ἀπόλλωνι σῶμα γυναικε|[ῖον ἇι ὄν]ο[μα] Ἀγαθαμερίς, τιμᾶς ἀργυρίο[υ] μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπί|[στευσε Ἀγαθα]μερὶς τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι. βε[β]αιωτὴρ κατὰ τὸν νό||[μον τᾶς πόλι]ος· Μνάσων Ξένωνος. παραμεινάτω δὲ Ἀγαθα|[μερὶς παρ]ὰ Ἱεροκλῆ καὶ (Ἱ)ερό-κ⟨κ⟩λειαν ποιοῦσα τὸ ποτιτασσό|[μενον πᾶν τὸ] δυνατὸν ἄχρι κα ζώη Ἱερ⟨ρ⟩οκλῆς καὶ Ἱερόκλεια. εἰ δέ τί κα | [πάθ]ωντι Ἱεροκλῆς καὶ Ἱερόκλεια, τοῦ θεοῦ ἔστω Ἀγαθαμερὶς τὸ|[ν] πάντα βίον, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βέβαιον || [δ]ὲ παρεχόντω τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι οἵ τε ἀποδόμενοι Ἱεροκλῆς καὶ Ἱερόκλεια καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Μνάσων, Θευγ|ένης. εἰ δέ τίς κα ἀνθάπτηται Ἀγαθαμερίδος, κύριος ἔ(σ)τω ὁ ἀντιτυγχάνων συλέων ὡς ἐλευθέρας οὔσας, καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν Ἀγαθαμερίς, ἀζαμίοις ἐόντοις | καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας. μάρτυρες· Μελισσίων, | Καλλικλῆς, Διον[ύ]σιος, Σωδαμίδας, Θρασέας, || τῶν ἀρχόντων Ἀνδρόνικος.

Die Zeilenanfänge von 1—10 haben hier sehr gelitten: *W.-F.* Z. 1 *ἄρχοντος.* — 1/2 *ἀπέδο|[ντο Ἱε]ροκ[λῆς].* — 2/3 *γυναικε|[ῖον ἇι ὄνομα].* — 3/4 *ἐπί|[στευσε Ἀγαθα]μερίς,* ebenso Z. 4—9 mit denselben Lücken wie oben. — 10 *δὲ παρεχόντω.* — Auch im Innern der Zeilen sind einige Zeichen verloren gegangen: *W.-F.* Z. 3 *ἀργυρίου.* — 4 *βεβαιωτήρ.* — 6 *καὶ Ἱερόκλειαν,* Stein ΚΑΙΕΡΟΚΚΛ° (s. 1919, 2). — 7 *Ἱεροκλῆς,* ohne Angabe der Dittographie. — 11 mit der Notiz S. 309: *ἔ[σ]τω.* *Inscr.* ΕΤΩ. — 14 *Διονύσιος.* — Der Steinmetz war sehr wenig sorgfältig: Z. 1 liess er *ιου,* die 3 letzten Buchstaben des Monatsnamens, weg und setzte sie über ΠΕ; Z. 12 liess er ΑΝ weg und setzte sie über, und zwar in ΩΝΑΓ über die An-

fangsbuchstaben des Namens; zu diesen Flüchtigkeiten gehören auch die zwei zu Z. 6 und 7 angemerkten Dittographien und die Weglassung eines Zeichens in Z. 6. Wenn er Z 4/5 nur einen Bürgen einschlägt, so möchte man's auch zu den Versehen rechnen, dass er Z. 10 auf einmal 2 bringt. *W.-F.* sagen deshalb S. 309: L'insertion de ce dernier nom ne peut être attribuée ici qu' à une erreur du lapicide. Dans toute cette inscription, il y a un grand désordre de rédaction, und Dittenberger pflichtet ihnen bei: hoc nomen incuria lapicidae loco plane alieno insertum esse monuerunt *W.* et *F.* Ich meine aber, dass das Versehen in Z 4/5 zu suchen ist, dass der Steinmetz nach *βεβαιωτήϱ* (vgl. 1743, 4/5; 1991, 7) die 2 Namen von Z. 10 auch dort zu geben hatte. Dass der Name *Θευγένης* nicht aus der Luft gegriffen ist, lehrt 1778. Nach Z. 1 dieser Inschrift ist *Θευγένης* Sohn von *Ἱεϱοκλῆς* und *Ἱεϱόκλεια*, und nach Z. 3/4 ist er Bürge bei der Freilassung von *Κλεώ*. So ist's doch sehr wahrscheinlich, dass hier dieselben Verhältnisse anzunehmen sind. Wie 1724, 5; 1757, 16; 1778, 6, begegnet auch hier Z. 12 eine auffällige Constructionsvermengung. Der Genitiv *ἐλευϑέϱας οὔσας* wie 1979, 14; 2006, 11. — Zur ganzen No. vgl. No. 1919.

Zeit. Priesterschaft III: April/Mai 178.

1919 *W.-F.* 254. *Ditt.* 450. C. v. B.

Ἄϱχοντος Λαιάδα μηνὸς Ἀπελλαίου, ἀπέσταν καὶ ἀπε|λύϑην Ἱεϱοκλῆς καὶ (Ἱ)εϱόκλεα Ἀγαϑαμεϱίδος τᾶς παϱαμο|νᾶς τᾶς παϱὰ Ἱεϱοκλῆ καὶ Ἱεϱόκλεαν τᾶς ἀναγεγϱαμ[μέ]|νας ἐν τῶ ἱεϱῶ, τᾶς ἔδει παϱαμεῖναι Ἀγαϑαμεϱίδα παϱὰ ‖ Ἱεϱοκλῆ καὶ Ἱεϱόκληαν ἄχϱι κα ζώωντι Ἱεϱοκλῆς καὶ Ἱε|ϱόκλεα, λαβόντες ἀϱγυϱίου ΜΜΜ. μάϱτυϱες· Ἀστόξενος, | Ἄϑαμβος Ἀϑανίωνος, Φίλων Ἀϱιστέα, Φίλαγϱος, Ἀντι|χάϱης, Ὀϱϑ[αγ]όϱας, Δαμάνϑης, Φιλοκϱάτης Ξένωνος.

Diese Nummer ist ein Nachtrag zu 1918. Auf dem Polygone steht sie unter 1920, rechts neben 1918. — *W.-F.* Z. 2 *καὶ Ἱεϱόκλεια* (vgl. 1918, 6). — 3 *τᾶς ἀναγεγϱαμμέ|νας ἐν τῶ ἱεϱῶ;* gemeint ist natürlich der Passus Z. 5 ff. von 1918. — 8 *Ὀϱϑαγόϱας*. — Im 1. Monat des delphischen Jahres 170/169 wird also *Ἀγαϑαμεϱίς* gegen Entrichtung von 3 Minen der *παϱαμονά* enthoben, die sie seit April/Mai 178 den Freilassern geleistet hatte. — Bemerkenswert ist die 3. pl. *ἀπελύϑην* (vgl. *διελέγην* kretisch Cauer [2] 123, 7); sonst lauten die Formen auf °*εν* aus, s. *διελέγεν* im Index. — Die 3 Schreibungen *Ἱεϱόκλεια* (1918, 2), *Ἱεϱόκληα* (1919, 5; vgl. *Ἡϱακλήου* 1685, 1; dann 1827, 1) und *Ἱεϱόκλεα* (1919, 2, 3, 6) sind beachtenswert.

Zeit. Priesterschaft IV: Juli/August 170.

1920 *W.-F.* 255. C. v. B.

Ἄϱχοντος Μαντία μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτ[ο] | Ἀϱίστα Σωτηϱίχου Δελφὶς τοῖ Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|ϑίω σώματα γυναικεῖα

δύο αἷς ὀνόματα Ζώπυρ|ὶς καὶ Ἀρχεπολίς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, ‖ καθὼς ἐπίσστευσαν τῶι θειῶι τὰν ὠνάν. βε|βαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Μνάσων | Ξένωνος. παραμεινάτω δὲ Ζωπυρὶς καὶ Ἀρχε|πολὶς ἄχρι κα Ἀρίστα ζῆ ποιοῦσαι τὸ ποτιτα[σ]|σόμενον. ἐπεὶ δέ κα διαλίπη Ἀρίσστα, ἐλεύθερα‖ι ἔστωσαν κυριεύουσαι αὐταὶ ἑαυτᾶν, καθὼς | ἐπί[(σ)]τευσαν τὰν ὠνὰν τῶ θειῶι. βέβαιον δὲ π[αρε]|χέτω ἅ τε ἀποδομένα τῶ θειῶι καὶ ὁ βεβαιωτήρ· εἰ δέ | κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον | τᾶς πόλιος. μάρτυρες· οἱ ἄρχ[ο]ντες Σωδαμίδας, ‖ Ξενέας καὶ προστάτας Ξενόστρατος καὶ ἰδιῶται | Ἀνδρόνεικος, Καλλικλῆς, Ἀμύντας, Ἱεροκλῆς, Σκόπας, | Ἀμφίστρατος, Βούλων.

W.-F. Z. 1 ἀπέδοτο. — 2 τõι Πυ|θίῳ. — 5 ἐπίστευσαν. — 8 ποτιτασ|σόμενον. — 9 Ἀρίστα, mit der Bemerkung auf S. 309: *Inscr.* ΑΡΙΣΣΤΑ. — 11 ἐπίστευσαν, u. S. 310 sagen sie: *Inscr.* ΕΠΙΕΤΕΥΣΑΝ. Sieht allerdings so aus. — 14 ἄρχοντες. — 15 Ξενόστρ[α]τος, mit der Bemerkung S. 310: *Inscr.* ΞΕΝΟΣΤΡΤΟΣ, aber Α steht über ΤΡ deutlich, war also nachgetragen worden. — Die Doppelschreibung eines Σ vor folgender Consonanz begegnet so oft, dass ich Z. 5 ἐπίσστευσαν und Z. 9 Ἀρίσστα nicht ändern wollte. Freilich ist der Steinmetz sehr inconsequent: die Dative der 2. Decl. stehen Z. 11 u. 12 so neben einander: τῶ θεῶι, Z. 5 aber τῶι θεῶι, und Z. 2/3 gar τοῖ Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίω. — Z. 9 διαλίπη ohne βίον, also scheinbar *intr.*, wie ggr. τελευτᾶν. — Zu προστάτας vgl. 1950, 17, wo zwei nach, und 1996, 6, wo zwei vor den Archonten genannt sind.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 179.

1921 *W.-F.* 256. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσσαι Εὐάρχου | τοῦ Σω[κρ]άτεος μηνὸς Ἀγρυστνεῶνος, | ἐν Δ[ελ]φοῖς δὲ ἄρχοντος Ἥρυος μηνὸς Βο[υ|κα]τ[ίου, ἀ]πέδοτο Εὐξίθεος Ἀμύντα Ἀμφισσεὺ[ς] ‖ τ[ῶι Ἀπ]όλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον [ἇι] | ὄνομα Διονυσία τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργ[υ]|ρίου μνᾶν ἑπτά, καὶ τὰν [τ]ιμὰν ἔχει. βεβαιωτὴρ κατ[ὰ] τὸ σύμβο|λον καὶ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος τῶν Δελφῶν· Ἄθαμβος Ἀθανί|ωνος Δελφός. καθ[ώ]ς ἐπίστευσε Διονυσία τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ‖ ἐφ' [(ὅ)]τω ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν | πάντα βίον. εἰ δέ τίς (κα) καταδουλίζηται Διονυσίαν, κύριος | ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζά|μι[ο]ς ὢν καὶ ἀνυπόδικος πά[σα]ς δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυ|ροι· οἱ ἱερεῖς Ἀ[μ]ύντας, Ἀνδρόνικος, ὁ νακόρος Μένης, Ἀριστέ‖ας, Νίκαρχος, Ἐκέφυλος, Ἵππων.

W.-F. Z. 2 *Σωκράτεος.* — 3 *ἐν δὲ Δελφοῖς.* Ihre Bemerkung auf S. 310: *Inscr.* ΕΝΔΕΔΕΛΦΟΙΣΔΕ beruht auf falscher Ergänzung der Lücke. — 3/4 *Βο[υ]|κατίου, ἀπέδοτο.* — 5 *τῶι Ἀπόλλωνι.* — 6/7 *ἀργυ|ρίου.* — 7 *τὰν τιμὰν ἔχει.* — 7 *κατὰ τὸ σύμβολον.* — 9 *καθὼς ἐπίστευσε.* — 10 *ἐφ' [ὅ]τω,* Stein ΩΤΩ. — 12/13 *ἀζά|μιος.* — 13 *πάσας δίκας.* — 14 *Ἀμύντας.* — In Z. 11 setze ich nach *τις* ein *κα* ein und vermute, dass das folgende Wort den Anlass zum Versehen gab. — Zur Form *Ἀγρυστνεών* (Z. 2) vgl. 1912, 1; 1757, 1; 1880, 1.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1922 *W.-F.* 257. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Ἀμφίσσαι Εὐάρχου τοῦ Σωκράτεος μηνὸ[ς] | Ἀμῶνος, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἥρυος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ | τ[ο]ῖσδε ἀπέδοτο Μοσκίων Κλεαινέτου, Κλέων Ἀρίστωνος | Ἀμφισσεῖς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ‖ ὧι ὄ[νο]μα Δημήτριος τὸ γένος Φρύγα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | πέντε, κ[α]ὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Δημή|τριος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύ(θε)ρος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέ|λη. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον (καὶ) κατὰ τὸ σύνβολον· Ξένων Εὐαινέ‖του Ἀμφισσ[ε]ύς, Ἀντιχάρης Ἀζαράτου Δελφός. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Δημητρί|ου ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενο[ι] καὶ οἱ βεβαιωτῆρες· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν ν[ό]μον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρ‖τυροι· Δαμύλος, Μελίτων, Ἀρίστων, Νικίας, Κλέανδρος, Ἀμύντας, Καλλίμαχος, Πλείσταρ|χος Ἀμφι[σ]σεῖς, Ἀντιχάρης Ἀζαράτου, Τιμόκριτος Δελφοί.

W.-F. Z. 1 *μηνὸς | Ἀμῶνος.* — 3 *τοῖσδε.* — 5 *ὄνομα.* — 6 *καὶ τὰν τιμάν.* — 7 *ἐλεύθερος,* und S. 310 die Bemerkung: *Inscr.* ΕΛΕΥΡΟΣ. — 9 *Βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον [καὶ] κατὰ τὸ σύνβολον· Ξένων Εὐαινέ|του Ἀμφισσεύς.* Sie setzen S. 310 hinzu: le texte porte: *Βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον Ξένων κατὰ τὸ σύνβολον Εὐαινέτου Ἀμφισσεύς.* Erreur évidente. Es ist also Umstellung des Namens nötig und Ergänzung von *καί* nach *νόμον.* — 11/12 *ἀ|ποδόμενοι.* — 13 *νόμον.* — 16 *Ἀμφισσεῖς.*

Da man doch wohl sicher im Namen *Μοσκίων* (Z. 3) den Stamm *μοσχο-* suchen darf, so ist °*σκ*° beachtenswert. Wir haben darin wohl keinen rein lautlichen Vorgang zu sehen, sondern vielleicht eine bewusste, scherzhafte Anlehnung des Stammes an das geläufige Suffix *-ισκο-ς* (vgl. *Βοΐσκος, Ταυρίσκος, Τραγίσκος, Λυκίσκος, Κυνίσκος, Λεοντίσκος*). Oder steht gar *Μοσκίων* mit syllabischer Aphäresis für *Μοσχ-ισκ-ίων*? — Die Form

Δημήτριος kommt bei dorischen Freilassern öfters vor (s. 1748; 1877, 9). — In Z. 8 u. 9 steht wirklich hinter einander: *τὸμ πάντα* und *σύνβολον*. — Es ist ungewöhnlich, dass der Bürge besonders unter den Privatzeugen aufgeführt wird. Vgl. jedoch 1764; 1908; 1913; 1923; 1954—1956.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151); vgl. 1921, 14.

1923 *W.-F.* 258. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἥρυος τοῦ Πλείστωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μαντί|ας Κλευδάμου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Ἀρμένιος, τι|μᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο σταιήρων ἑπτά, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευ|σε Ἀρμένιος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος ε[ἶ]μεν καὶ ἀνέφαπτος ἀ|πὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. | βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλ[ι]ο[ς]· Εὐκλείδας Καλλείδα. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτη|ται Ἀρμενίου ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν | ὅ τε ἀποδόμενος Μαντίας καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Εὐκλείδας. εἰ δὲ μὴ παρέχοιεν βέβαι|ον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ‖ ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Ἀρμένιον ὡς ἐλεύθερον ἐόντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ἀμύντας, Ἀνδρόνικος, ἰδιῶται Ἄθαμβος Ἀβρομάχου, | Φίλων Ἀριστέα, Εὐκλείδας, Ἀντιχάρης Ἀζαράτου καὶ τῶν ‖ ἀρχόντων Εὐκλῆς Καλλιστράτου.

W.-F. Z. 4 *εἶμεν*. — 6 *πόλιος*. — Die Inschrift ist recht gut erhalten, lädiert sind nur einige Zeichen in Z. 7, 10, 11 u. 13. — Der Bürge wird nochmals unter den Zeugen genannt, s. 1922.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1924 *W.-F.* 259. C. v. B.

[Ἄρχοντος] Φιλοκράτεος τοῦ Ξένωνος μηνὸς Βοαθοίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | [Εἰρά]να Νικία τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖο[ν] ἇι ὄνομα Ὠφε[λίμ]|α, τ[ι]μ[ᾶ]ς ἀργυρίου μνᾶν [τ]ριῶν, καὶ τὰν τιμὰ[ν ἔ]χει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευ|σε Ὠφελίμα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέ|φαπτον ἀπὸ π[ά]ντων τὸν πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατ[ὰ] | [τὸν νόμον Νικί]ας Κάλλωνος, Γενναῖος Ἡράκωνος. πα|[ραμεινάτω δ]ὲ Ὠφελίμ[α] παρὰ Ε[ἰ]ράναν ἄχρι κα ζώη Εἰράνα | [ποιέουσα τὸ] ποτιτασσόμ[ε]νον πᾶν τὸ δυνατόν· | [εἰ δέ τί κα μ]ὴ ποιήσαι Ὠφελίμα τῶν πο‖[τιτασσομέ]νων

ὑπὸ Εἰράνας καθὼς γέγραπται | [δυνατὰ] ἐοῦσα, κυρία ἔστω Εἰράνα κολάζουσα Ὠφελίμαν τρό[πωι ὧ]ι κα θέλη καὶ ἄλλος ὑπὲρ Εἰράν(αν) ὃν κα Εἰράνα κελεύῃ. εἰ δέ | [τί κα π]άθη Εἰράνα, ἐλευθέρα ἔστω Ὠφελίμα κυριεύουσα αὐτο[σαυ]τᾶς καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ καὶ ποιέουσα ὅ κα θέλῃ, κα‖[θ]ὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Ὠφελί|μας ἐπὶ καταδουλισμῶι τελευτασάσας⟨ας⟩ Εἰράνας, βέβαιον παρεχόντων οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. | ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες | ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας ‖ καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖ[ς] τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Ἀμύν|τας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀλκῖνος, Λαιάδας, ἰδιῶται Ξένων Σωσιξέ|νου, Κάλλων Σατύρου, Τείσων Κλεάνδρου, Τιμοκλῆς Πολύωνος, | Ἡράκων Παρνασσίου, Πλείστων Πράξωνος.

Schon *W.-F.* fanden in dieser Nummer Lücken: sie geben Z. 1 [ἄρχον]τος. — 2 [Εἰράν]α. — 2/3 Ὠφε[λίμα], | [τιμᾶ]ς. — 3/4 ἐπίστευ[σε Ὠφ]ελίμα. Ich fand in Z. 1 noch τος weggebrochen. Z. 2 sah ich noch ν, also [Εἰρά]να. Beim Uebergange von Z. 2/3 gaben sie, wie sich aus dem von mir erkannten Texte oben ergiebt, das Ende von Z. 2 falsch an. Den Anfang von Z. 4 fand ich deutlich bis auf das ε in Ὠφελίμα. — Im Innern der Zeilen 1/4 sahen *W.-F.* Z. 2 γυναικεῖον. — 3 τριῶν, dann τιμὰν ἔχει. — In Z. 5 geben sie πάντων, am Ende κατὰ|. — Von Z. 6—15 ist jetzt der Anfang so weggebrochen, wie es oben durch Klammern angegeben wird. *W.-F.* geben Alles intakt. — Im Innern der Zeilen 6—15 haben *W.-F.* Z. 7 Ὠφελίμα παρὰ Εἰράναν. — 8 ποτιτασσόμενον. — 12 Εἰράν[αν] ὅν, und S. 310 merken sie dazu an: *Inscr.* EIPAN. Le graveur a oublié de répéter les deux dernières lettres. — Z. 16 beging der Steinmetz den umgekehrten Fehler; *W.-F.* ohne Notiz darüber. — *W.-F.* Z. 20 ἱερεῖς. — Z. 9 κὰ neben ποιῆσαι; vgl. 1823, 12; 1830, 10/11.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1925 *W.-F.* 260. C. v. B.

Ἄρχοντος Φιλοκράτεος τοῦ Ξένωνος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοτο Κλύ|τα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Ἀθηναῒς τὸ γένος Μακέταν, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Ἀθηναῒς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε | ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, ποιέουσα ὅ κα θέλῃ κα[ὶ] ‖ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Νικόμαχος Δεξίπ|που. εἰ δέ τις ἅπτοιτο ἐπὶ καταδουλισμῶι Ἀθηναΐδος, βέβαιον παρεχέτω τὰν ὠνὰν τῶι | θεῶι ἅ τε ἀποδομένα Κλύτα καὶ

ὁ βεβαιωτὴρ Νικόμαχος· εἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέβαιον τὰν | ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρα|τυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Ἀθηναΐδα ὡς ἐλευθέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐ||όντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. παραμεινάτω δὲ Ἀθηναΐς παρὰ Κλύ|ταν ἄχρι οὗ κα ζώη Κλύτα⟨ν⟩ ποιέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δὲ μὴ | ποιέοι τὸ ποτιτασσόμενον, κυρία ἔστω Κλύτα κολάζουσα τρόπω ὧ κα αὐτὰ θέλη. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχον|τες Ἀστόξενος Διονυσίου, Ἀριστίων Ἄγωνος καὶ ἰδιῶται Πολύων || Τιμοκλέος, Ἰατάδας.

W.-F. Z. 4 *καὶ*|. — 11 *Κλύτα*, u. S. 310 merken sie an: L'inscription porte ici *Κλύταν* au lieu de *Κλύτα*. Mit dem Accusativ ist allerdings nichts zu machen. Möglich ist, dass der Steinmetz auf seiner Vorlage das 4 Worte vorher stehende *Κλύταν* wiedersah; möglich auch, dass seine Vorlage *Κλύται* hatte und dass er diese verlas, *Κλύται*, den Dativ also, vgl. 1882, 15. Es ist demnach *Κλύτα⟨ν⟩* oder *Κλύτα[(ι)]* zu schreiben. — Die Form *Μακέταν* steht auch 1872, 3. — Der Genitiv *Ἀθηναΐδος* (Z. 6) nur hat ein Jota, Z. 2, 3, 9, 10 steht *°ναιΐς*. — Der Steinmetz setzte Jota adscriptum 13mal, liess es aber weg Z. 5 *θέλη*, Z. 11 *ζώη* und 12 *τρόπω, ὧ*, also 4mal.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1926 *W.-F.* 261. C. v. B.

Ἄρχοντος Δεξώνδα μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κλεόδικο[ς Δωροθέου, συνευδοκεόν]|των καὶ τῶν υἱῶν τῶν Κλεοδίκου Δωροθέου καὶ Γλαυκία, [σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Εὔνους] | τὸ γένος Θρᾷκα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα, καὶ τὰν [τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε] | Εὔνους τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθ[ερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ] || πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέληι καὶ ἀποτρ[έχων οις κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἡρακλεί]|δας Καλλία. εἰ δέ τις ἐφάπτο[ιτο Εὐνόου ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον [παρεχ]όντω οἵ τε ἀποδό]|μενοι καὶ ὁ βεβαι[ωτήρ· εἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέβαιον τῶι θεῶι [τὰν ὠνάν], πράκτιμοι ἐόντων] | κατὰ τ[ὸν νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάν[οντες κύ]ριοι ἐόντων συλέ]|οντ[ες ὡς ἐλεύθερον ὄντα καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πά[ντων ἀζ]άμιοι [ὄν]τες καὶ ἀ]||[νυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· [οἱ ἱερεῖς το]ῦ Ἀπόλλωνος Πρα]|[[ξίας, Ἀν]δρόνικος, [Ἐμμε]νίδας τῶν ἀρχόντων, Μένης, [Πεισί]θεος [Ξέ]νωνος], | [. . . . . δας Ἀλ[έξων]ος, Εὐκλείδας, Δάμαρχος].

Diese Inschrift ist sehr zerstört. Von Z. 10—12 sah ich gar nichts. Ich gebe sie nach *W.-F.* in Klammern und lasse innerhalb derselben die Klammern, die schon *W.-F.* wegen der Lücken setzen mussten. So hielt ich's auch in den Z. 6—9, von denen ich nur die Anfänge noch fand. Von Z. 1—9 werden die erhaltenen Anfänge immer kleiner, weil rechts von Z. 1 ab ein Bruch anhebt, der mit den Zeilen nach links zu immermehr zunimmt und schliesslich bei Z. 10 den Anfang mit wegriss. Zu Anfang von Z. 7 notierte ich mir: „Vor *μενοι* möglich [. .]". Es lässt sich bei dem jetzigen Zustande nicht mehr ausmachen, ob Z. 6 mit *ἀπο*| schloss u. Z. 7 |[*δό*]*μενοι* zu schreiben ist. — Z. 11 geben *W.-F.* die beiden Priesternamen, dann Komma, hierauf [*Ἐμμε*]*νίδας· τῶν ἀρχόντων Μένης, κτλ.* Aus 1927, 7, wo die Behörde des ersten Semesters angegeben ist, geht wohl hervor, dass [*Ἐμμε*]*νίδας* (sc. *Καλλία*) *τῶν ἀρχόντων* zusammengehört und dass mit dem *νακόρος Μένης* die Reihe der Privatzeugen beginnt. Aus demselben Jahre ist ein *Ἐμμενίδας Δεξικράτεος* noch als Privatzeuge bekannt (2022, 9); dieser kann um *τῶν ἀρχόντων* willen, was auf *Μένης* nicht passt, nicht gemeint sein.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1927 *W.-F.* 262. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφ[οῖς Δε]ξώνδα τοῦ Δάμωνος μηνὸς Ἀ[πελλαίου], [ἐν δὲ] Χαλείωι | [ἄρχον]τος Λαχ[άρεος τοῦ] Σκύθα καὶ μηνὸς Ἀπελλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο | [Δαμ]όνικος Δαμο[νίκου], Ἀγησίπολις Δωροθέου Χαλῆεῖς σῶμα γυναικεῖον τῶι θεῶι | ἇι ὄνομα Ἀριστονίκα τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καθὼς ἐπίστευ‖σε Ἀριστονίκα τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὅτω ἐλευθέρα ἔσται καὶ ἀνέφαπτος τὸν πάντα χρό|νον. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸ σύμβολον· Ξένων Βούλωνος Δελφός. μάρτυρες· οἱ ἄρχοντες | τᾶς πόλιος τῶν Δελφῶν Ἐμμενίδας Καλλία, Ἀλκῖνος Ἀρχιάδα, Πράοχος Ἀρ|χελάου Δελφοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀνδρόνικος, ἰδιῶται Θρασυ|κλῆς Πραξία, Εὐαγόρας, Μένης ὁ νεωκόρος, Ξενόκριτος Στ[η]σιμένεος, Εὐκλεί‖δας Κάλλωνος Δελφοί.

Diese Inschrift ist fast ganz weggebrochen. Ich fand nur noch Z. 5 *ἀνέφαπ*]*τος τὸν* [*πάντ*]*α χρό*|[*νον*]. — 6 *μάρτυρε*]*ς· οἱ ἄρχοντες*|. — 7 *Ἀρχιά*]*δα*, *Πράοχος Ἀρ*|[*χελάου*]. — 8 *Ἀνδρόνι*]*κος*, *ἰδιῶται Θρασυ*|[*κλῆς*]. — 9 *Στη*]*σιμένεος, Εὐκλεί*|[*δας*]. Daraus ergeben sich zwei kleine Abweichungen von *W.-F.*, nämlich Z. 7 geben sie *Ἀρχιά*[*δ*]*α*, Z. 9 *Στ*[*ησ*]*ιμένεος*. Diese beiden Aenderungen sowie die Schraffierung von *τόν* sind das einzige, was ich zur Richtigstellung des Textes beisteuern konnte. Wie gesagt, ist alles Andere weggebrochen. Sonst ist der oben gegebene Text ganz mit *W.-F.* übereinstimmend. An den vielen Klammerzeichen sieht man, dass schon *W.-F.* die Inschrift sehr zerstört fanden. In Z. 1 schreiben sie *μηνὸς*

Ἀ[.....]. Wer aber 1926, 11 u. 1927, 7 vergleicht, sieht, dass beide Inschriften aus dem 1. Semester von des *Δεξώνδας* Archontate sind. Nur ein Monat fängt in diesem mit *A* an. Das ist der *Ἀπελλαῖος*, also kann über die Ergänzung kein Zweifel sein. Daraus folgt, dass der Monat, der in Delphi *Ἀπελλαῖος* hiess, auch (Z. 2) in *Χάλειον* diesen Namen führte, während die andre lokrische Stadt *Οἰάνθεια* nach 1908, 5/6 die delphische Zeitangabe *μηνὸς Ποιτροπίου τοῦ πρώτου* mit *μηνὸς Ἀπελλαίου* identificiert. — Den Wechsel in der Schreibung Z. 1 *Χαλείωι* u. Z. 3 *Χαληεῖς* (1908, 13) braucht man nicht zu bezweifeln, vgl. *Ἱερόκλῃα* und *Ἱερόκλεια* in 1918 und 1919. Inconsequent war ja der Steinmetz auch Z. 4 mit dem Jota adscriptum. — Zu Z. 3. Oder ob *Ἀγησιπολίς*? Ob Eheleute?

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1928 *W.-F.* 263. C. v. B.

[Ἄρχοντος Δεξώνδα τοῦ Δάμωνος, βουλευόντων τὰν δε]υτέραν ἑξάμηνον Ἁγί||[ωνος τοῦ Ἐχεφύλου, Γενναίου τοῦ Ἡράκωνος, γραμμ]ατεύοντος Σωστράτου τοῦ | Σωτύλου καὶ μ[ηνὸς Βυσίου, ἀπέδοτο Βάκχιος Πάτ]ρωνος, συνευδοκέοντος καὶ | τοῦ υἱοῦ Ἁγίω[νος, Χαρίξενος Ἀλέξων]ος, συνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱ||ῶν Ἀλέξωνος, Πολε[μάρχου, τ]ῶι Ἀπ[όλλων]ι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄ|νομα Ἄμμιλα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων στατήρων δεκαδύο, καὶ τὰν | τιμὰν ἔχει. βεβαιωτὴρ κατὰ τ[οὺ]ς νόμους τᾶς πόλιος· Ἀστόξενος Διονυσί|ου. καὶ ἀπ[οτρεχ]έτ[ω] ἔχουσα Ἄμμιλα [ἅ] κα κατασκεώσηται παρὰ Χαρίξενον. | μάρτυ[ρ]οι· τ[ο]ὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω[νο]ς Πραξίας, Ἀνδρόνικος καὶ τῶν ἀρ||[χόντων Γενν]αῖος, Σώστρατος, ἰδιῶται Ξεναγόρας, Τιμόκριτος, Σωσί|νικος, Ἄθαμβ[ος] Ἁβρομάχου.

Der Anfang dieser Nummer ist jetzt sehr zerstört. — *W.-F.* Z. 1 u. 2 voll. — 3 *μ[ηνὸ]ς Βυσίου, ἀπέδοτο Βάκχιος [Πάτ]ρωνος.* — 4 *Ἁγίω[νος], Χαρίξενος Ἀλέ[ξ]ω[ν]ος.* — 5—9 ohne jede Lücke. — 10 Anfang ||*[χόντ]ων*. — 11 *Ἄθαμβος*. Aus den Lücken wie in Z. 3 u. 4 ersieht man, dass Stücke, die einst zwischen 2 Lücken stehen geblieben waren, nunmehr auch noch ausgebrochen sind. — Der Name *Ἄμμ-ιλα* gehört zu solchen wie *Ἀμμίας* 1448a, 11, *Ἀμμία* CJ. 1211b, 10 (Hermione). — Mit *κατασκεώσηται* vgl. *κατα[σ]κ[ε]υώσωνται* 1874, 26 u. 28.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1929 *W.-F.* 264. C. v. B.

Ἄρχοντο[ς Πρα]ξία μηνὸς ....., [ἀπέδοντ]|ο Ἀρχέλας [Θ]ηβαγόρα, Κράτων .... [τῶ]|ι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυ[ναικεῖον] | ἇι ὄνομα Ἀντιγόνα, τιμᾶς ἀργ[υρίου μν]||ᾶν δέκα, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θ[εῶι τὰ]ν ὠ|νὰν Ἀντιγόνα, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέρ[αν] εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον τὸν πάντα χρόνον,

ποιέουσα[ν] | ἅ κα θέλῃ. βεβαιωτήρ· Πραξίας Εὐδόκου. | μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρ||χον⟨. .⟩τες Καλλίας, Βάκχιος, Δαμένης· Διόδω|ρος, Ταραντῖνος.

Die Wiedergabe bei *W.-F.* ist sehr mangelhaft. Falsch sind die Zeilenanfänge in 1—3 u. 5. — *W.-F.* Z. 1 ἄρχον[τος Πρα]ξία. — 1/2 [ἀπέδον]|το, aber Z. 2 beginnt mit |ο, also stand τ auf Z. 1. Möglich ja auch [ἀπέδοτ]|ο, vgl. z. B. 1847, 1. — 2 Θηβαγόρα. — 2/3 . . |[τῶι], aber Z. 3 hat Jota im Anfange, also ist [τῶ]|ι beim Uebergange zu schreiben. — 4/5 ἀργ[υρίου] | [μν]ᾶν, aber |αν ist Anfang, folglich haben wir [μν]|ᾶν zu geben. — 5 τῶι [θεῶι] τὰν ὠ|νάν. — 6 ἐλευθέραν. — 7 ποιέουσαν|. Ich fand ν nicht wieder. Ob es überhaupt da stand? — In Z. 10 wurde nach |χον ein Platz wie für 3 Zeichen übersprungen, weil das Material des Steines die Benutzung nicht zuliess. Die Archonten sind übrigens (vgl. 2033, 2) alle drei genannt. — Derselbe Freilasser begegnet 1772, 2, unter den Privatzeugen daselbst auch ein Κράτων (Z. 20), Ἀρχέλαος ausserdem 1749, 1; 1762, 1; 1808, 1; 1770, 4 (als Bürge); 1791, 13 (als Zeuge). Aus den Vergleichungen lässt sich für die Ergänzung von Z. 2 nichts gewinnen, weil, wie gesagt, in den angeführten Inschriften nur einmal ein Κράτων vorkommt, und zwar ohne Vatersnamen.

Zeit. Priesterschaft III: in der Zeit von Januar bis Juli 177.

1930 *W.-F.* 265. C. v. B.

Θεὸς τύχαν ἀγαθάν. ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο Ξέ|νων Φιλοκράτεος, συνευδοκεόντων τῶν υἱῶν Φιλοκράτεος καὶ Πεισιθέου, | τῶι θεῶι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δρόμων, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν | ὠνάν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, ἐφ' ὥτωι ἐλεύθερος εἶμεν. βεβαιωτὴρ κατὰ || τὸν νόμον· Δρομοκλείδας Ἁγίωνος. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς Ἀνδρόνικος, οἱ βου|λευταὶ Ἀριστίων, Ἀστόξενος, ἰδιῶται Μένης, Βάχχιος, Ξενομένης, Ὀρέστα[ς].

Bis auf das letzte Zeichen der Inschrift ist alles erhalten, und zwar gut, nur τ und α der letzten Silbe haben Lädierungen. Schon damals, als *W.-F.* die Inschrift abschrieben, fehlte ς; sie geben Ὀρέστα[ς]. — Die Regel wäre es gewesen, wenn der Steinmetz den Preis nach Δρόμων Z. 3 eingeschlagen hätte.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151). S. No. 1891.

1931 *W.-F.* 266. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀγησάνδρου μηνὸς Ἀπόλλωνος, ἀπέδοτο Δ[ά]μω[ν], συνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱῶν Σωσιβίου καὶ | Ἁρμοδάμου, τ[ῶ] Ἀπόλλωνι τῶ Πυθίω σώματα δύο, τὸ μὲν κοράσιον ᾇι ὄνομα Εὐρυδίκα, τὸ δὲ ἀνδρεῖον παιδάριον | ᾧ ὄνομα Νεικ-

αρχος, ἐνδογενεῖς, τειμᾶς ἀργυρίου μν[ᾶ]ν δέκα, ἐπ' ἐλευθερίᾳ, ὥστε ἐλευθέρους εἶμεν Εὐρυδίκαν | καὶ Νείκαρχον καὶ ἀνεφάπτους, καθὼς ἐπίστευσαν τῶ θεῶ τὰν ὠνάν. τὰν τειμὰν ἔχει. || βεβαιωτήρ· Πασ⟨σ⟩[ῖ]νος Θεοτείμου. μάρτυρες· Μενίσκος Πολυξενίδα, Δεξίθεος Πλειστάρ|χου, Δ[ω]ρόθεο[ς] Αὐ[τοφ]όνου. τὸ ἀντίγραφον φυλάξοντι οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἁγίων, Πυῤ(ῥ)ίας.

Die Zeichen sind nur eingeritzt. *W.-F.* Z. 1 *Δάμων*. — 2 *τῷ Ἀπόλλωνι*, möglich *τ[ω]* oder *τ[ῶι]*. — 3 *Νίκαρχος*, dann *μνᾶν*, am Ende *Εὐρυδίκα[ν]|*. — 4 *Νίκαρχον*. — 5 *Πασῖνος*, mit der Bemerkung auf S. 310: *Inscr.* ΠΑΣΣΙΝΟΣ. — 5/6 *Πλείστ[ω]|νος*, aber *Πλειστάρ|χου* ist sicher. — 6 *Δωρόθεος Δεξιθέου*, wofür ich *Δ[ω]ρόθεο[ς]* ΑΥ... ΟΝΟΥ abschrieb. Den Zeichen nach passt *Αὐ[τοφ]όνου*. — 7 *Πυῤ[ῥ]ίας*, mit der Bemerkung auf S. 310: *Inscr.* ΠΥΡΙΑΣ. — Mit *μηνὸς Ἀπόλλωνος* ist doch wohl nichts anderes als *Ἀπελλαίου* gemeint (Bischoff, de fastis Gr. a. S. 351). — Weil *W.-F.* in Z. 3 und 4 falsch lasen, schien die Behandlung der Stämme *νεικα-* und *τειμα-* in dieser Inschrift inconsequent zu sein: sie ist es aber nicht. — Bemerkenswert Z. 4 das Asyndeton. Vgl. 1821, 9.

Zeit. Priesterschaft XII (kurz nach 100 vor Chr.); vgl. 2110, 20; 2111, 12.

1932 *W.-F.* 267. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀθάμβου τοῦ Ἁβρομάχου μηνὸς Δαιδαφορίου, | [ἀπέ]δοτο Κρανίχα Φερεκράτεος, συνευδοκέοντος τοῦ ἀνδρὸς | [Καλλέ]α καὶ τοῦ υἱοῦ Ξένωνος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | [γ]υναικεῖον ἇι ὄνομα Πίθανον τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου || μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. βεβ[α]ιωτῆρες· Καλλέας Ξένω|νος, Ἄθαμβος Ἀθανίωνος. καθὼς ἐπίστευσε Πίθανον τῶ θεῶ τὰν | ὠνάν, ἐφ' ὅτω ἐλευθέρα εἶμεν τὸν πάντα βίον καὶ ἀνέφαπτος | ὑπὸ πάντων, ποιοῦσα ὅ κ[α θέλη

W.-F. geben die Inschrift ohne jede Lücke, sowohl in den Zeilenanfängen 2—4 als bei *βεβαιωτῆρες* Z. 5. — Z. 8 reicht der Text eben nur bis *ποιοῦσα ὅ κ[α*, diese Zeile blieb unvollendet. Ausserdem sieht man noch 4 Zeilen vorgezogen, die gleichfalls unbenutzt gelassen wurden. — Fick, die griechischen Personennamen S. 186, stellt den Namen *Κρανίχα* zu der in *κραίνω* steckenden Wurzel; vgl. dazu *Κραῖν-υς* 1351, 7. — Zu *ἀνέφαπτος ὑπό* vgl. 1895, 6.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151); vgl. 1709.

1933 *W.-F.* 268. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐαγγέλου μηνὸς | Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ-

δοτο | Ὀρθαῖος Χάρητος Δελφὸς | σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀριστοκράτεια, ‖ τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, | καθὼς ἐπίστευσε Ἀριστοκράτεια | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧτε ἐλευθέρα εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτος τὸν πάντα βίον, ποιοῦσα | ὅ κα θέλη. βεβαιωτήρ· Καλλίας Καλλιμάχου ‖ Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἄθανβος, Ἀμύντας· Κλέ[α]νδρος, Μαντίας, Καλλίκων.

W.-F. Z. 1 *Εὐαγγέλου*, aber der Stein hat *Εὐανγ°*, was mit Schreibungen wie *τὸν πάντα* Z. 8. u. *Ἄθανβος* Z. 11 übereinstimmt. — 11 *Κλέανδρος*.

Zeit. Priesterschaft III: November/December 179.

1934 *W.-F.* 269. C. v. B.

Ἄρχοντος Πατρέα μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέ|δοτο Κλέων, Ἀλκῖνος τῶι Ἀπόλλωνι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι | ὄνομα Ἴακχος, ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. βεβαιωτὴρ κατὰ | τὸν νόμον· Λαιάδας Βαβύλου. μάρτυροι

Nur *μ* in *σῶμα* ist verletzt. — Es sind noch 2 Zeilen frei; weshalb sie unbenutzt blieben, lässt sich nicht sagen. — Zu *ἀπέδοτο* vgl. 1879, 1.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151); vgl. 1688—1690.

1935 *W.-F.* 270. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἥρυος τοῦ Πλείστωνος μηνὸς Ποιτροπίου, | ἀπέδοτο Μενεκράτηα Μεναίου, συνευδοκέοντος καὶ | τοῦ υἱοῦ Θευδότου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | γυναικεῖον κορίδιον ἇι ὄνομα Καλλικράτηα, τιμᾶς ἀργυ‖ρίου στατήρων εἴκοσι πέντε, καὶ τὰν τειμὰν ἔχει πᾶσαν, | [κ]αθὼς ἐπίστευσε Καλλικράτηα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι|[τ]ε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ θυγάτηρ Σωσίχ[α]ς καὶ Ἑρμογένεος τοῦ Διοσκου|[ρί]δα καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέουσα ὅ κα θέ|[λη] καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πό‖[λιο]ς· Ἄθαμβος Ἀθανίωνος. εἰ δέ τίς κα ἐφάπτηται Καλλικρατείας ἐπὶ | [κατα]δουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδο|[μένα] Μενεκράτηα καὶ ὁ υἱὸς αὐτᾶς Θεύδοτος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἄθαμβος Ἀθανίω|[νος· ε]ἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέβαιον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ | [τὸν] νόμον τᾶς πόλιος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συ‖[λέον]τες Καλλικράτηαν ὡς ἐλευθέραν ἐοῦσαν ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπό|[δικοι π]άσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς

τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, | [Ἀνδρό]νικος καὶ οἱ ἄρχοντες Ξενέας, Δεξώνδας Πολυκράτεος, Ἀριστό|[βουλο]ς Πάτρωνος, ἰδιῶται Διονύσιος, Τιμόκριτος, Ἄθαμβος Ἀθανί|[ωνος].

W.-F. geben nur 18 Zeilen und setzen [ωνος] an den Schluss von Z. 18. Das ist unmöglich. Es muss |ωνος Z. 19 gebildet haben. Als *W.-F.* die Inschrift abschrieben, fehlte es bereits, ebenso der Anfang der Z. vorher: sie geben Z. 17/18 *Ἀριστό|[βο]υλος*. Der Bruch, der damals schon angefangen war, hat sich jetzt nach oben hin fortgesetzt und hat die Zeilenanfänge von Z. 17—Z. 6 geschädigt. Was in meinem Texte in Klammern steht, geben *W.-F.* noch voll. In Z. 17 und 16 bis zu 6 Zeichen breit, nimmt er nach oben zu ab; Z. 7 u. 6 fehlt bloss noch ein Zeichen, und Anfang von Z. 5 ist *ρ* beschädigt. Sonst ist alles gut erhalten; verletzt ein Zeichen in Z. 12 und 18, Z. 7 ist *α* in *Σωσίχ[α]ς* ausgebrochen. Z. 5 geben *W.-F.* fälschlich *τιμάν* st. *τειμάν*. — Zum Wechsel der Schreibungen *Καλλικράτεια* (Z. 10) und *Καλλικράτηα* (Z. 4, 6, 15; vgl. *Μενεκράτηα* Z. 2, 12) s. 1918 und 1919 *Ἱερόκλεια*. — Nach Z. 7 erhält das junge Mädchen nur bedingte Freiheit. *Μενεκράτηα* verkauft es an das Ehepaar *Ἑρμογένης-Σωσίχα* (vgl. den Fall in 1694), welches das Mädchen an Kindes Statt annimmt. — Der Bürge steht nochmals unter den Zeugen, vgl. 1922.

Zeit. Priesterschaft V (etwa 156—151).

1936 *W.-F.* 271. C. v. B.

[Ἄρχον]τος Εὐκλέος μηνὸς Βοαθοίου, ἀπέδοτο Ἀναξὶς | [Ἐμμεν]ίδα, συνευδοκέοντος καὶ Ἐμμενίδα τοῦ υἱοῦ | [τοῦ Ἀναξ]ίδος, τῶι Ἀπόλλωνι τᾶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον | [ὧι ὄνομα] Πλεῖστος τὸ γένος Κίλικα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν || [τεσσάρω]ν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Πλεῖ|[στος τῶι θ]εῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφα|[πτος ἀ]πὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιῶν ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέ|[χων οἷ]ς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν [νόμον] τᾶς πόλιος· Μνασίθε[ος Διο|δώρου. ε]ἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Πλείστου [ἐπὶ κατ]αδουλισμῶι, κύρι[ος ἔστω || αὐτ]οσαυτὸν συλέων Πλεῖστος καὶ ἄλλος ὁ παρατυγ[χάνων | ἀζ]άμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δ[ίκας κ]αὶ πάσας ζαμίας. μάρ[τυρες· ὁ] | [γρα]μματεὺς τῶν ἀρχόντων Πολίτας καὶ ἰδιῶται Πρα[|], Θεόξενος Καλλία, Διονύσιος Ἀσάνδρου, Καλλικρά[της | , Τ]αραντῖνος Μνασιθέου, Ἐπίμηλος Σελεύκου, Φιλοκ[ράτης || α]χος.

Die Nummern 1936 und 1937 haben sehr gelitten. *W.-F.* bemerkten schon S. 310: Les deux inscriptions, placées près d'un trou qui semble avoir servi à l'écoulement des eaux, ont presque entièrement disparu sous une couche de matières calcaires anciennement déposées par ces eaux.

Als *W.-F.* die Inschrift abschrieben, fehlten bereits die Zeilenanfänge von 10—15. Jetzt sind sie auch in Z. 1—9 weggebrochen, am breitesten in Z. 3—6, wo 6/8 Zeichen fehlen.

W.-F. gaben die Inschrift so, als ob das Innere jeder Zeile eine Lücke habe, die in einzelnen Zeilen bis zu 13 Zeichen angewachsen sein sollte. Diese Lücken sind nicht da. Freilich bietet die Lesung manchmal grosse Schwierigkeiten.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος*, dann *μηνὸς* [......... *ἀπ*]*έδοτο*. — 2 *Ἐμμενίδα*, dann *συνευδοκέον*[*τος καὶ Ἐμμ*]*ενίδα*. — 3 *τοῦ Ἀναξίδος*, dann *Ἀπόλλωνι* [*τῶι Πυθίωι*] *σῶμα*. — 4 *ὧι ὄνομα*, dann *τὸ γένος* [....... *τιμ*]*ᾶς*. — 5 *τεσσάρων*, dann *ἔχει* [*πᾶσαν, καθὼς*] *ἐπίστευσε*. — 5/6 *Πλεῖ*|*στος τῶι θεῶι*. — 6 *ἐφ' ὧιτε* [*ἐλεύθερος εἶ*]*μεν*. — 6/7 *ἀνέφα*|*πτος ἀπὸ πάντων*. — 7 *τὸν πάντα* [*βίον ποιέων ὅ κα*] *θέλη*. — 7/8 *ἀποτρέ*|*χων οἷς κα θέλη*. — 8 *κατὰ* [*τοὺς νόμους τᾶς*] *πόλιος*. — 8/9 *Μνασίθε*[*ος Διο*]|*δώρ*[*ου*]. *Εἰ δέ τις*. — 9 *ἐφάπτοιτο Πλε*[*ίστου ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύρι*[*ος ἔστω*]|, also mit Weglassung einer Klammer, so dass man die Grösse der Lücke nicht wusste. — 10 [*αὐ*]*τὸς*, dann *Πλεῖ*[*στος καὶ*] *ὁ παρατυγ*[*χάνων*]|. — Wie viel auf die Zeilenschlüsse in 8, 9 zu setzen ist, bleibt unsicher. Die Ergänzungen können zum Teil auch auf den Anfängen der nächsten Zeilen gestanden haben. — 11 [*ἀζά*]-*μιος*, dann *ἀνυπόδικος* [*πάσας δίκας καὶ πάσ*]*ας ζαμίας*, am Schlusse *Μ*[*άρτυρες* ....]|. — 12 [*γρα*]*μματεύς, τῶν ἀρχόντ*[*ων* .... *ἰ*]*διῶται Πρα*[....]|. — 13 |[......] *Θεόξενος Καλλία* [........]*ου, Καλλικρά*[*της* ...]|. — 14 [.... ...] *Ταραντῖνος Μνα*[.....]*υχου, Φιλοκ*[*ράτης* ...]|. — 15 [......]*αχος*. — Die Angaben über die Grösse der Lücken durch Punkte sind bei *W.-F.* durchaus ungenau, so geben sie z. B. Z. 12 *ἀρχόντ*[*ων* .... *ἰ*]*διῶται*, wofür ich vom Steine *ἀρχόντων Πολίτας καὶ ἰδιῶται* abschrieb, Z. 13 *Καλλία*[.... ....]*ου*, wo ich 15 st. 8 Zeichen in der Lücke fand. — In Z. 14 bin ich unsicher in der Angabe des Namens nach *Μνασιθέου*. Ich notierte: ΕΠΙΛ ΙΙΛΟΣ. — Z. 4 notierte ich ΚΙΛΙΚΛ. — Nach Z. 1 u. 3 schreibe 1709, 2 *Ἀναξίς*.

Aus demselben Archontate sind 2095 und 2096, welche als Priester *Πραξίας* und *Ἀνδρόνικος* nennen, also die VI. Priesterschaft, aus demselben 1. Semester die Nummern 2089 und 2109, wozu, wie meine Lesung zeigt, noch 1937 kommt. Mit Zuhülfenahme dieser Nummern zeigt sich denn, dass wir Z. 12 nicht nach [*γρα*]*μματεύς* mit Komma interpungieren dürfen, wie *W.-F.* es thaten; denn *Πολίτας* ist eben nach 2089, 3 und 2109, 2 der *γραμματεύς*. Dadurch wird wahrscheinlich, dass Z. 11 mit *ὁ* schloss, und dass entweder zwischen *μάρ*[*τυρες* und diesem *ὁ* noch ein oder beide Priester standen, was mir zuviel Raum zu fordern scheint, oder dass gar nichts weiter dazwischen stand. — Der Bürge begegnet z. B. 1938, 4/5.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1937 *W.-F.* 272. C. v. B.

[Ἄρχοντος ἐν Δε]λφοῖς Εὐκλέος, ἐν δὲ Λοκροῖς [ἀγω]νοθετέο[ν]τος Ἀρισ[| ἀπέδοτο Κ]αλλίξενος Εὐαρχίδα Μυανεὺς τῶι Ἀπόλλων[ι τ]ῶι Πυθ[ίωι | σῶμα ἀνδρ]εῖον ἐνδογενὲς

ὧι ὄνομα [Εὔ]δοτος, τιμᾶς ἀργυρί[ου | μνᾶν τεσσάρ]ων, καὶ
τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτήρ· Νικόλαος Τε[. . . . . . ‖
]ς. μάρτυροι· Ἀριστόδαμος Ἀμύντα, Ἀστίας ΒΙΑΧΑ[|
]ος Ἀρχιδάμου, Τιμόδαμος Πολέμωνος Μυανεῖς, Θεο-
[| *]μόφιλος Ἀριστομάχου* ΤFΙΤΕΙ . . ΑΣΩΝ *Δαμένεος*
ΑΛ[| *Ἀπ]ολλωνίου καὶ οἱ ἄρχοντες [τᾶς] πό-*
λιος τῶν Δελ[φῶν | Εὔδοκ]ος Πραξία, Ἀγησί[λ]αο[ς, Πο]λί-
τ⟨.⟩ας Ἀσάν[δρου].

S. die Anmerkung zu 1936. Es ist sehr schwer hier sicher zu lesen. *W.-F.* Z. 1 *ἐν δ[ὲ . . . .]εοντος Ἀρισ[. . . . . .]*|. — 2 *Εὐα[. . . . . τῶι Ἀπόλ]λωνι τῶι Πυ[θίωι]*|. — 3 *ὧι [ὄνομα Νικόλαος], τιμᾶς ἀργυρί[ου]*|. — 4 *ἔχει, [καθὼς ἐπίστευσε] Νικόλαος τῶι [θεῶι]*|. — 5 |*τὰν ὠνάν [. . . . .] Μάρτυροι· Ἀριστόδ[αμος . . . .]*|. — 6 |*[. . . . .] Ἀρχιδάμου, Τιμόδα[μος*|. — 7 |*[. . . . . Θε]όφιλος, Ἀριστόμαχ[ος . . . .]*|. — 8 |*[. . . . . . . Ἀπ]ολλωνίου [. . . . .]*|. — 9 |*[. . . . .]ος Πραξία, Ἀγησ[. . . . . . .]*|.

Die Lücken für die Anfänge in Z. 1—4, die oben gegeben sind, sind dieselben wie bei *W.-F.*; da liess sich nichts Neues gewinnen. Dagegen gelang es, die Lücken in der Mitte der Zeilen 1—4 auszufüllen. Die Erkenntnis, dass der Freilasser *Καλλίξενος Εὐαρχίδα* ein *Μυανεύς* ist, lässt sich so verwerten, dass wir Z. 5 Anfang dasselbe Ethnikon für den Bürgen einsetzen: also *Νικόλαος Τε[. . . . . . | Μυανεύ]ς*. *W.-F.* sahen in *Νικόλαος* den Freigelassenen, daher ihre Ergänzung in Z. 4/5, die ganz der Ueberlieferung widerspricht, und daher auch die Einsetzung des Namens in Z. 3, wo ich beispielsweise *[Εὔ]δοτος* ansetze. Im Anfange von Z. 6 konnte ich 2 Zeichen, von Z. 7 nur 1 Zeichen mehr erkennen als *W.-F.* Dagegen fand ich mehr für die Zeilenenden. So ergiebt sich zunächst, dass 4 *Μυανεῖς* Zeugen waren, wenn ich auch den Vatersnamen vom 2. und den Rufnamen vom 3. nicht ermittelte. Dann geht aus meiner Lesung in Z. 6/8 hervor, dass 4 bis 5 Männer aus Delphi als Zeugen fungierten. Oder ob 2 davon *Τριτεῖς* waren? Z. 8/9 endlich fand ich die Reste von den Namen der 3 Archonten, vgl. dazu 2089, 2/3. Die Archonten an letzter Stelle zu erwähnen ist selten, doch begegnet es, vgl. 1785, 19/20. Ueber dieses allgemeine Resultat komme ich nicht hinaus. Gewiss wird sich, wenn der Index fertig sein wird, der eine oder der andere Name vervollständigen lassen. Es ist übrigens unmöglich, in Z. 7 die Zeichen mit Lettern so wiederzugeben, wie sie auf dem Steine aussehen. Im Namen des Archonten *Πολίτας* Z. 9 ist nach *τ* eine unbenutzte Zeichenstelle; doch schien es mir, als ob eine Querhasta am oberen Linienrande eingeschlagen wäre. Man könnte sie auf ein dittographisches *τ* beziehen, das der Steinmetz, weil er sein Versehen merkte, nicht vervollständigte. — Z. 1 fehlt der Monat.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150 – 140). Vgl. die Anmerkung zu 1936.

1938 *W.-F.* 273. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοστράτου τοῦ Μενεστράτου μηνὸς Θεο|ξενίου, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Ἀθάμβου τοῦ | Ἁβρομάχου, Γλαύκου τοῦ Ξένωνος, γραμματεύοντος Σωξένου | τοῦ Ἐχεφύλου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἀντιγένης καὶ Μνασίθεος καὶ || Καλλικράτης τοὶ Διοδώρου υἱοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀν|δρεῖον ὧι ὄνομα Σωτήριχος τὸ γένος Ἀρμένιος, καθὼς ἐπίστευσε Σω|τήριχος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δεκαοκτώ, καὶ τὰν | τιμὰν ἔχοντι πᾶσαν, ἐφ' ⟨ὅτ⟩ῶιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ | ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέον||τα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχοντα οἷς κα θέλη. βεβαιω|τῆρες κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· [Ε]ὔδοκος Πρα|ξία, Ἀγησίλαος Ταραντίνου. εἰ δέ τις ἅπτοιτο ἐπὶ κα|ταδουλισμῶι Σωτηρίχου, βέβαιον παρεχόντω τὰν | ὠνὰν τῶι θεῶι οἵ τε ἀποδόμενοι Ἀντιγένης καὶ Μνα||σίθεος καὶ Καλλικράτης καὶ οἱ βεβαιωτῆρες· εἰ δὲ μὴ | παρέχοιν τῶι θεῶι βέβαιον τὰν ὠνάν, πράκτιμοι ἐ|όντω κατὸν νόμον τᾶς πόλιος. κύριος δὲ ἔστω προι|στάμενος Σωτηρίχου καὶ συλέων Σωτήριχον ὁ πα|ρατυχὼν ἐπ' ἐλευθερίαι ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδι||κος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. κυριευέτω δὲ καὶ τῶν ἔ|χει καὶ κατεσκεύωται φοροφορέων Σωτήριχος πάν|των, καὶ οἱ βεβαιωτῆρες βέβαια παρεχόντω Σωτηρί|χωι πάντα. μάρτυροι· Πυρρίας Ἀρχελάου, Ὑβρίας, | Σέλευκος, Μνασίας, Ἐπίνικος, Σώστρατος, Γλαῦκος || Ξένωνος, Τίμων Καλλικλέος, Ἄθαμβος Ἁβρομάχου, | Θεύξενος, Λύκος, Ἀρτεμίδωρος, Ἁγίων Κλεοδάμου, Ξε|νόκριτος Στησιμένεος, Ξένων Σωσιξένου, Ἀστό|ξενος καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Πρα|ξίας.

Z. 8. Es steht wirklich *ἐφ' ὅτωιτε* auf dem Steine, und man kann zwischen den Schreibungen *ἐφ' ⟨ὅτ⟩ῶιτε* und *ἐφ' ὅτωι⟨τε⟩* schwanken. Möglich auch, dass der Steinmetz *ἐλεύθερόν τε εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον* (vgl. 1944, 14) einschlagen wollte, *τὲ* aber zu früh einmeisselte. — *W.-F.* Z. 11 *Εὔδοκος*. — 17 *κα[τὰ] τὸν νόμον*, aber S. 310 die Anmerkung: Inscr. KATON. Zu *προιστάμενος* in Z. 17 vgl. 1726, 6; 1951, 9. — 21 *κατεσκέωσται*, vgl. *κατασκευώσωνται* 1874, 26, 28, *κατασκεώσηται* 1928, 8 von *κατα-σκευόω*; dazu ist *κατεσκεύωται* regelrechtes perf. med. — Die Form *φοροφορέων* beanstandete Ernst Curtius, Gött. Nachr. 1864 S. 148; er wollte *φορεαφορέων* lesen und dem *Σωτήριχος* den Dienst des Sänftenträgers zuweisen. Aber — abgesehen von der Schwierigkeit, die die Form bereiten würde — wenn eine besondere Verpflichtung dem Freilasser gegenüber hätte ausgesprochen werden sollen, wäre sie in einem besonderen Satze formuliert worden, und nicht nebenbei in dem Satze, wo vom Vermögen des Freigelassenen die Rede ist. Dieser erhält das Recht über sein ganzes Vermögen, das er besitzt und b e i r e g e l m ä s s i g e r E n t r i c h t u n g e i n e r A b g a b e

erworben hat, also *τὸν φόρον φορέων*. Fraglich bleibt, ob er selbst zu der Abgabe verpflichtet war oder sein Freilasser; dann müsste *φόρος* im prägnanten Sinne gebraucht sein. Dass sich jener ausmachen konnte, dass sein Freigelassener für ihn eine regelmässige Abgabe bezahle, dafür liefert 1731, 9 ein Beispiel. Denkbar wäre auch, dass der Sinn *φορτο-, φορμο-φορέων* wäre und die Art des Erwerbs damit ausgedrückt würde. — In der Aufzählung der Zeugen ist die gewöhnliche Reihenfolge nicht eingehalten worden. Mitten unter den Privaten stehen 2 Archonten, *Γλαῦκος* (Z. 24) und *Ἄθαμβος* (Z. 25). — Der Text der Inschrift ist sprachlich nicht consequent; vgl. Z. 5 *τοί* und Z. 28 *οἱ*; Z. 10 *θέλῃ* neben *θέλη*; Z. 26 *Θεύ-ξενος* neben *Κλεο-δάμου*. — Zu *Ἀρμένιος* Z. 6 vgl. 1905, 2.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1939 *W.-F.* 274.

[Ἄρχοντος ἐ]ν Ἀμβρύσσω Ἐπιτέ[λ]ου (?) *μηνὸς δευτέρου, ἐν | Δελφοῖς ἄρχοντος Κλεάνδρου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἀπέδοτο τῶι Ἀ|πόλλωνι*

So *W.-F.*; ich selbst habe keine Notizen zu dieser Nummer. Auf S. 310 bemerken sie: cette inscription semble avoir été effacée à dessein. Il est difficile de dire si, à la première ligne, il faut lire *Ἐπιγένου* ou *Ἐπιτέλου*. — Pomtow hat, wie er Jahrb. f. cl. Ph. 1889 S. 520 sagt, die „getilgte fünfzehnzeilige Inschrift" gelesen und will sie „zusammen mit der ebenfalls vervollständigten No. 2102" mitteilen. Nach ihm ist die Inschrift der 12. Priesterschaft zuzuweisen.

Zeit. Priesterschaft XII (kurz nach 100 vor Chr.); vgl. 1931.

1940 *W.-F.* 275. C. v. B.

Ἄρχοντος Πεισιθέου | μηνὸς Βυσίου, ἀπέδο|[το Ἄ]θαμβος Ἀθανίωνος | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι || σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα | Σωσώ, ἅν ἐπρίατο παρὰ Εὐαμέ|ρου, τὸ γένος Μακέταν, καθὼς ἐπί|[σ]τευσε Σωσὼ τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, | [τι]μᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν || [τι]μὰν ἔχει πᾶσαν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέ|ραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάν|των τὸν πάντα βίον. εἰ δ[έ] τις ἐφάπτοι|[το Σω]σοῦς, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν | [συλέων] ὡς ἐλευθέραν οὖσαν. βεβαιω||[τὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶ]ς πόλιος· Φίλων. | [μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ] Ἀπόλλω[νος Ἀνδρόνικος, Πραξίας, unvollendet].

Die Ergänzung der Priester ergiebt sich z. B. aus 1942, 23. Nach Z. 16 scheinen 5 bis 6 Zeilen wieder ausgeschlagen worden zu sein. *W.-F.* bemerken dazu S. 310: Cinq lignes ont été effacées. A côté de cette inscription s'en trouvait une autre (bei Pomtow 278a, b), qui paraît avoir été entièrement détruite, mais dont on voit encore les traces. —

Die Inschrift hat sehr gelitten. *W.-F.* sahen schon die Zeilenanfänge von 14 ab nicht mehr; jetzt fehlt auch der von Z. 13 u. die von 8—10. — *W.-F.* Z. 2/3 ἀπέδο|το. — 3 Ἄθαμβος. — 7/8 ἐπί|στευσε. — 9 τιμᾶς. — 10 τιμάν. — 12 εἰ δέ τις. — 12/13 ἐφάπτοι|το Σωσοῦς. — Μακέταν Z. 7 vgl. 1872, 3.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1941 *W.-F.* 276. C. v. B.

Ἄρχ[ο]ντος Πεισιθέου τοῦ Ξένωνος, μη|νὸς unvollendet gelassen.

Es ist $1^1/_2$ Zeile frei und unbenutzt gelassen. — *W.-F.* Z. 1 ἄρχοντος.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1942 *W.-F.* 277. C. v. B.

Ἄρχοντος Πεισιθέου μηνὸς Ποιτροπίου, | ἀπέδοτο Θευγένης καὶ Λείριον τῶι Ἀ|πόλλωνι τῶι Πυθίωι κορίδια δύο ἐπ' ἐ|λευθερίαι, ἃ ἐξεθρέψαντο αὐτοί, αἷς ὀ||νόματα Σωσὼ καὶ Διονυσία, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ τὰν τιμὰν ἔχον|τι πᾶ[σ]αν. βεβαι[ω]τὴρ κατὰ τὸν νό|μον· Εὔδοκος. [π]αραμεινάν|των δὲ Σωσὼ καὶ Διον[υ]σία παρὰ || Θευγένη καὶ Λίριον ἇς κα ζώωντι | Θεογένης καὶ Λίριον ποιοῦσαι τὸ ποτιτασ|σόμενον [τ]ὸ δυνατόν· εἰ δὲ μή, κύριος ἔ|στω Θεογένης καὶ Λίριον κολάζοντες | τρόπωι ὧι κα θέλωντι. ἐπεὶ δέ κά τι πάθων||τι οὗτοι, ἐλεύθεροι ἔστωσαν Σωσὼ καὶ Δι|ονυσία, καθὰς ἐπίστευσαν τὰν ὠνὰν | τῶι θεῶι, καὶ αὐταὶ καὶ τὰ αὐτᾶν πάντα. εἰ | δέ τίς κα ἀνθάπτηται Σωσῶς καὶ Διο|νυσίας ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριος ἔ||στω ὁ παρατυχὼν συλέων ὡς ἐλευθέ|ρας οὔσας ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱε|ρεῖς Πραξίας, Ἀνδρόνικος.

W.-F. Z. 7 πᾶσαν, dann βεβαιωτήρ. — 8 παραμεινάν|των. — 9 Διονυσία. — 12 τὸ δυνατόν. — Zur Inconsequenz in der Schreibung der Namen der Freilasser (Θεογένης Z. 11 und 13, Θευγένης Z. 2 und 10; Λείριον Z. 2, Λίριον Z. 10, 11 und 13) vgl. 1763; 1779.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1943 *W.-F.* 278. C. v. B.

[Ἄρχοντ]ο[ς] Ἀρχία μηνὸς Ἀμαλίο[υ], ἀπέδοτο | [Δαμένης Ὀρ]έστα τῶι Ἀπόλ[λω]νι τῶι Πυ[θ]ίωι | [σῶμα γυναι]κεῖ[ο]ν ἇι ὄνομα Ἰ[σιδ]ώ[ρ]α, τιμᾶς ἀρ|[γυ]ρίου μνᾶν τεσσά[ρων], καθ[ὼς ἐπίστε]υσε [Ἰσι]δώ[ρα || τ]ῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλε[υθ]έραν εἶμ[εν | α]ὐτὰν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ [πάν]των τὸν

π[ά]ν[τ]α | χρόνον. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Διόδωρος Ἡράκω|νος. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖ[ς] Ἀνδρόνικος [unvollendet].

Die Inschrift bricht mit *Ἀνδρόνικος* ab. Für die Fortsetzung war aber noch Platz, sogar bis zu 8 Zeilen. — Jetzt ist viel abgebröckelt. *W.-F.* Z. 1 [*ἄρχοντος*], dann *Ἀμαλί*[*ου*]. Hier klammern sie also 2 Zeichen zu viel ein. — 2 [*Δαμένης*] *Ὀρέστα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι.* — 3 [*σῶμα γυναι*]*κεῖον,* dann *Ἰσιδώ*[*ρα*], aber *α* ist klar. — 4 *τεσσά*[*ρω*]*ν, καθ*[*ὼς ἐ*]*πί-στευσε Ἰσι*[*δ*]*ώ*[*ρα*]. — 5 *τῶι θεῶι,* dann *ἐλευθέραν εἶμεν.* — 6 *αὐτάν*, dann *ἀπὸ πάντων τὸν πάντα.* — 8 *ἱερεῖς.*

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150–140). S. No. 1973.

1944 *W.-F.* 279. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸς Ποιτροπίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἱέρων Θεοδότου | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι παιδάριον | ἐνδογενὲς ὧι ὄνομα Θεόκριτος, τιμᾶς || ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. βεβαιωτῆρες κα|τὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Κλέανδρος | Θεοχάριος, Τίμων Φίλωνος. παραμεινά|τω δὲ Θεόκριτος παρὰ Ἱέρωνα καὶ Ζωδίχαν | τὰν ματέρα ἕως κα ζῶντι ποιῶν τὸ ποτι||τασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν. ἐξουσίαν | δὲ ἐχόντων κολάζοντες ὧι κα θέλωντι | τρόπωι Θεόκριτον, εἴ κα μὴ παραμένη, καὶ ἁ | ὠνὰ αὐτοῦ ἄκυρος ἔστω. εἰ δέ τί κα πάθωντι, | ἐλεύθερός τε ἔστω καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάν||των τὸμ πάντα χρόνον, ποιῶν ὅ κα θέλη | καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. εἰ δέ τις ἐ|φάπτοιτο Θεοκρίτου ἐπὶ καταδουλισμῶι | παθόντος τι Ἱέρωνος ἢ Ζωδίχας, παρεχόν|των βέβαιον τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἱ βεβαι||ωτῆρες. καὶ ὁμοίως οἱ παρατυγχάνοντε[ς] | κύριοι ὄντων Θεόκριτον συλέοντες ὡς ἐ|λεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυ|πόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· | οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Πρα||ξίας καὶ οἱ ἄρχοντες Καλλίμαχος, Γενναῖ|ος, Δαμόστρατος· Μένης.

Noch jetzt fast tadellos erhalten. In den Z. 20, 22, 24 ist je ein *ε* verletzt; Z. 20 Ende fehlt *ς*, *W.-F. παρατυγχάνοντες.* — Z. 12 setzen *W.-F.* Kolon vor *εἴ κα.*

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1945 *W.-F.* 280. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ | τοῖσδε ἀπέδοτο Δώρημα Νίκωνος τῶι [Ἀ]πόλ|λωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομ[α] | Ἀφροδισία τὸ γένος Σύρα καὶ παιδάριον ὧι ὄνο||μα Ἀπολλώνιος οἰκογενές, τιμᾶς ἀργυρί|ου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Ἀφροδισί|α καὶ Ἀπολλώνιος τῶι θεῶι τὰν

ὠνάν, ἐφ' ὧι|τε ἐλεύθεροι εἶμεν καὶ ἀνέφαπτοι ἀπὸ πάντων | τὸν πάντα χρόνον, ποιέοντες ὅ κα θέλωντι καὶ ‖ ἀποτρέχοντες οἷς κα θέλωντι. βεβαιωτῆρες κατὰ | τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Πασίων Κλέωνος, Καλλείδας Εὐ|κλείδα. εἰ δέ τις ἅπτοιτο ἐπὶ καταδουλισσμῶι Ἀφροδισίας ἢ Ἀ|πολλωνίου, βέβαιον παρεχόντων τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι | ἅ τε ἀποδομένα Δώρημα καὶ οἱ βεβαιωτῆρες· εἰ δὲ μὴ πα[ρ]έχ[ω]ν[τι] βέβαι‖ον τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον [τᾶς] πόλι|ος. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συ[λ]έοντες ὡς ἐ|λευθέρους ἐόντας Ἀφροδισίαν καὶ Ἀπολλώνιον ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδι|κοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. παραμεινάτω δὲ Ἀφροδισία καὶ Ἀπολλ[ώ]νιος | παρὰ Δώρημα ἄχ[ρ]ι κα ζώη Δώρημα, ποιέοντες τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν ‖ τὸ δυνατόν· εἰ δὲ μὴ ποιέοιν τὸ ποτιτασσόμενον, κυρία ἔ[σ]τω | Δώρημα κολάζουσα τρόπωι ὧι κα αὐτὰ θέλη. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Πραξίας καὶ οἱ | ἄρχοντες Καλλίμαχος, Γενναῖος, Δα|μόστρατος καὶ ἰδιῶται Τιμοκλῆς Πολύω‖νος, Ξένων Ξενοκρίτου, Ξενέας Βαβύλου, Τίμων | Φίλωνος, Πολύκλειτος Κλεοδάμου, Μένης, | Εὐκλείδας Καλλείδα, Τείσων Θευχάριος.

W.-F. Z. 2/3 Ἀπόλ|λωνι. — 3 ὄνομα. — 12 καταδουλισμῶι mit einem σ, s. Index. — 14 παρέχ[οντι]. — 18 Ἀπολλ[ώνιος]. — 19 ἄχρι, dann °τασσόμεναν. — 20 ἔστω. — 21 ἱερ[εῖς], aber das Wort ist ganz klar. — Die Freilasserin und ihr Vater kommen 1803 vor. — Zu Σύρα Z. 4 vgl. 1905, 2.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1946 *W.-F.* 281. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχία μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοντο Ἀ|στόξενος Διονυσίου, Χαρῖνος Παρνασσίου τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσίχα τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ ‖ τὰν τι[μ]ὰν ἔχοντι, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίχα τὰν ὠνὰν | τῶ θεῶ, ἐφ' ὧτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ | πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιοῦσαν [ὅ] κα θέλη καὶ ἀπο|τρέχουσαν ὅπ'⟨. . .⟩ ἂν ⟨κα⟩ θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νό|μους τᾶς πόλι⟨. . .⟩ος· Ἀρχέλαος Πραόχου. μάρτυροι· οἱ ἄρχον‖τες [Δ]ρομοκλείδας, Ἐμμενίδας, ἰδιῶται Διόδωρος, Κλέων.

W.-F. Z. 5 τιμάν. — 7 ὅ κα θέλη. — 10 Δρομοκλείδας. — In Z. 8 u. 9 findet sich eine Stelle, die der Steinmetz nicht benutzte; Z. 9 ist ΠΟΛΙ▨ΟΣ zu sehen und unmittelbar darüber — ein Beweis, dass nichts fehlt —, Ο▨ΠΑΝΚΑΘΕΛΗ. Dazu merken *W.-F.* S. 310 an: Ὁπαν[ί]κα.

Inscr. ΟΠΑΝΚΑ. Aber das temporale Adverb wäre gegen die sonst übliche Phraseologie. Diese verlangt οἷ, οἷς, ἇι, εἷ. Im Texte geben sie: ὅπ' ἂν κα θέλῃ. Diese Vermutung ist sicherlich besser als die Nachtragsbemerkung; sie denken dabei an das lokale Adverb ὅποι (oder ὅπαι), sagen aber nicht, wie sie ἂν κα erklären. Attische Formen und Gebrauchsweisen begegnen zuweilen mitten im dorischen Dialekte, so ἂν 1766; Z. 7 steht ποιοῦντα ὅ κα θέλῃι und ἀποτρέχοντα οὗ ἂν θέλῃ neben einander. Es wäre also möglich, dass der Steinmetz auch hier ὅποι ἂν in der Form ὅπ' ἂν einschlug, dann aber absichtlich oder unabsichtlich die dorische Partikel noch hinzusetzte; im letzteren Falle ist ἂν ⟨κα⟩ zu schreiben, im ersteren wäre anzunehmen, dass er ὅποι κα oder ὅπαι κα habe corrigieren wollen, die Correktur aber auszuführen vergass (ὅπα[(ι)] κα θέλῃ). Elisionen von schliessendem οι kommen vor, s. κύρι' 1795, 6; ἀζάμι' 1748, 12.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140). S. No. 1973.

1947 *W.-F.* 282. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχία μηνὸς Ἡρακλείου, ἀπέδοτο Νικάσιππος Καλλία | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωφρό|να τὸ γένος οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶς, καὶ τὰν τιμὰν | ἔχει πᾶσαν. κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος βεβαιωτήρ· Μνασί||ας Ἀγαθοκλέος. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος | καὶ οἱ ἄρχοντες Ἐμμενίδας, Ξεν[ό]κριτος, ἰδιῶται Μένης, Ἀρχέλα|ος, Μενέστρατος, Ἡρακλείδας, Καλλία[ς].

W.-F. Z. 6 Ξενόκριτος. — 7 Καλλίας. Ob aber Καλλία oder Καλλία[ς] zu lesen ist, lässt sich wegen der Risse im Steine nicht entscheiden. — In Z. 4 erklärt sich die auffällige Stellung von βεβαιωτὴρ wohl so, dass der Steinmetz das Wort nach πᾶσαν vergass; ebenso 1948, 5.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140). S. No. 1973.

1948 *W.-F.* 283. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸ[ς] Ποιτροπίου, ἀπέδο|το Θράσων Εὐπαλίδα Λιλαιεὺς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δρόμων | ἐπ' ἐλευθερίαι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ || τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. κατὰ τοὺς νόμους βε|βαιωτήρ· Πολυκράτης Ξενοφῶντος Λιλαι|εύς. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἀνδρόνικος τοῦ Ἀ|πόλλωνος· Μένης, Ἡρακλείδας, Κλέων | Κλεοδάμου καὶ οἱ ἄρχοντες Καλλίμαχος || Βαβύλου, Γενναῖος Ἡράκωνος, Δαμόστρα|τος Μενεστράτου.

W.-F. Z. 1 μηνὸς. — Sonst gut erhalten; 2 verletzte Zeichen in Z. 2, eins in Z. 7. — In Z. 5 interpungieren *W.-F.* nicht nach πᾶσαν, sondern erst nach νόμους. Wahrscheinlich ist, wie 1947, 4, κατὰ τοὺς νόμους zu βεβαιωτὴρ zu ziehen. Ungewöhnliche Stellung ja auch Z. 7/8. — Vgl. 1746, 7.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1949 *W.-F.* 284. C. v. B.

Στραταγέοντος Πανταλέω[νος μη]νὸς Παν[άμ]ου, ἐν δὲ | Δελφοῖς ἄρχοντος Εὐκράτεος [μη]νὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Στράτιος Στρατάγου Α[ἰθανι]εύ[ς], Νέαρχος Ἐριναῖος | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Καλλίδαμος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, ‖ τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Καλλίδαμος | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ | πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχων | οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες [κ]ατὰ τὸν νόμον· Λέων Ἴσιος, Λύκω|πος Αἰθανιεύς, Δεξικράτης Δελφός. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρα‖τ[υ]γχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλεύθερον | ὄντα ἐπὶ τὸν θεὸν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικο[ι | π]άσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς | Ξένων, Ἄθαμβος· Ἀρχ[έ]λαος, Εὐ[κρ]άτ[ης], | Σωσίνικος, Πραξίας, Διόδωρος, Καλ[λί]ας, ‖ Ἁβρόμαχος, Σωτύλος Δελφοί, [Λόχ]αγ[ος], | Θωπίας Φυρταῖος.

W.-F. Πανταλέω[νος μην]ὸς Πανάμου. — 3 Α[ἰθανι]εύς. — 7 θέλῃ, es könnte auch das, was Jota sein soll, ein Riss sein, also θέλη oder θέλῃ. Z. 8 aber steht θέλῃ. — 8 κατά. — 9/10 παρα|τυνχάνοντες. — 11/12 ἀνυπόδικοι | πάσας. — 13 Ἀρχέλαος, Εὐκράτης. — 14 Καλλίας. — 15 Λοχαγός; nach diesem Namen Komma. Der Singular Φυρταῖος könnte die Annahme veranlassen, dass Θωπίας ein Genitiv wie Δικαίας 1732, 12 sei; möglicherweise aber ist Φυρταῖο[(ι)] zu schreiben. Oder ist Λόχαγος Ἀγήτα Καλλιπολίτας (1856, 15) gemeint, derselbe, der i. J. 179 ätolischer Strateg war?

Zeit. Priesterschaft II: August/September 185. Vielleicht sind Ἀρχέλαος (Z. 13) und Ἁβρόμαχος (Z. 15) die Archonten des ersten Semesters (Juli—Januar 185).

1950 *W.-F.* 285. C. v. B.

[Στ]ρατα[γ]έοντ[ος] Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ τρίτον | μηνὸς Εὐθυαίου, ἐν Δελ[φοῖς] δὲ ἄρχοντος Εὐκράτεος μηνὸς | Ἀμαλίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπ[έδ]οτο Σωσίπατρος Λαττάβου Ναυπά|κτιος τῶι Ἀπόλλωνι [τ]ῶι Πυθίωι [σ]ῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα ‖ Φιλαρχίδας τὸ γένος Λάκωνα, τ[ι]μᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, | καθὼς ἐπίστευσε Φιλαρχίδας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε | ἐλεύθε[ρ]ος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντω[ν] | τὸν πάντα βίον, ποέων ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νό|μον· Πράοχος Ἀρχελάου Δελφός. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Φιλαρ‖χίδα, βέβαιον παρεχόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδό|μενος Σωσίπατρος καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Πράοχος· εἰ δέ κα μὴ | παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ | καὶ οἱ

παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλεύ|θερον ὄντα ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας ‖ καὶ ζαμίας. μάρ[τ]υρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ξένων, | Ἄθαμβος καὶ οἱ ἄρχοντες Ὀρθαῖος Ἀτεισίδα, Κράτων Νικοδάμου, | Σωδαμίδας Εὐαγγέλου καὶ τοὶ προστάται Ζηνέας, Καλλίκων, | ἰδιῶται Θεύφραστος, Ξενοκράτης Πραόχου, Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος, Πολύκλειτος Πεισίλα, Εὐκλείδας Καλλείδα, ‖ Θεύχαρις Κλεάνδρου.

Während von Z. 8 ab alles bis auf das verletzte *υ* am Ende von Z. 13 und das *τ* von *μάρ[τ]υρες* in Z. 15 wohlerhalten ist, hat sich in den Z. 1—7 viel abgebröckelt. *W.-F.* Z. 1 *στραταγέοντος.* — 2 *Δελφοῖς.* — 3 *ἀπέδοτο.* — 4 *τῶι Πυθίωι σῶμα.* — 5 *τιμᾶς.* — 7 *ἐλεύθερος,* am Ende *πάντων*|. — 15 *μάρτυρες.* — Zu *προστάται* Z. 17 vgl. 1920, 15; 1996, 6.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 184.

1951 *W.-F.* 286. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου τὸ τρίτον Καλυδωνίου μηνὸς Εὐθυαίου, | ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Εὐκράτεος μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοτο Κρινόλαος | πατρὸς Πυσπάλου Ἄξιος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον | ἇι ὄνομα Μελίτα τὸ γένος Λυδά, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων στατήρων ‖ δεκαοκτὼ δραχ(μ)ᾶς· βεβαιωτῆρες· Πολέμαρχος Πανσανία Δελφός, Στρόμβιχος | Πυσπάλου, Ξενοίτας Ἀντόχου Ὀάξιοι· ἐφ' ὧι Μελίταν ἐλευθέραν εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον, ποιέουσαν ὅ κα θέλῃ, καθὼς ἐπίστευσε Μελίτα τῶι θεῶι | τὰν ὠνάν. εἰ δέ τις ἐπιλαμβάνοιτο Μελίτας, ἐξουσία ἔστω τῶι περιτυχόντι | συλέοντι καὶ προϊσταμένωι Μελίτας ὑπὲρ τὸν θεόν. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς ‖ Ξένων, Ἄθαμβος· Κράτων Νικοδάμου, Σωδαμίδας Εὐαγγέλου· | Ἡράκλειτος, Θεογένης, Λέων Εὐανθεῖς.

W.-F. merken auf S. 310 zu Z. 5 an: *Inscr.* ΔΡΑΧΑΣ (im Texte *δραχ[μ]ᾶς*) und zu Z. 6: *Inscr.* ΑΝΤΟΧΟΥΟΑΞΙΟΙ (im Texte *Ἀντόχου, Ἄξιοι*). Sie sehen also das eine O als Anfang zu einer Dittographie an. Aber das Namenpaar *Ἄξιος* — *Ὀάξιος* (Vf. Stud. Nicol. 1884, 34) ist aus Kreta bekannt, und deshalb habe ich es auch hier gelassen. Bei *δραχ(μ)ᾶς* habe ich keine Correctur finden können. — Die Inschrift ist tadellos erhalten; verletzt sind nur ein Σ in Z. 5 und ein Jota in Z. 8. — Singulär ist der Zusatz *πατρὸς* Z. 3: soll wohl ausdrücken, dass aus dem Geschlechte des *Πύσπαλος* der Sohn, nicht ein gleichnamiger Enkel gemeint ist; dann müsste *Πύσπαλος*, der Vater, nach sich einen Sohn „*Πύσπαλος*“ genannt haben, und dieser wieder seinen Sohn nach seinem Bruder. — In Z. 10 folgen auf die 2 Priester 2 Archonten (vgl. 1950, 16/17), dann 3 Private aus *Οἰάνθεια* (vgl. 1851, 14). — Ein anderes Beispiel von Beziehungen

zwischen Delphi und Kreta aus einigen Jahren vorher liefert GDJ 1412; dort auch Z. 4 die Form Ὀαξίων und Z. 5 Ὀάξιος. — Zu Z. 9 vgl. 1726, 6; 1938, 17.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 184.

1952 *W.-F.* 287. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Εὐκράτεος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, στραταγέοντος δὲ Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ τρίτον μηνὸς | Διονυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πραξίδαμος Ἀμφισσεὺς σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δάζιμος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, | ἀργυρίου μνᾶν ἑπτά, καθὼς ἐπίστευσε Δάζιμος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν, ποιέοντα ὅ κα θέληι. | βεβαιωτήρ· Εὔδικος Χαριξένου. ὑπηρετείτω⟨ι⟩ δὲ Δάζιμος Πραξιδάμωι τὰ δυνατὰ μέχρι οὗ κα βιώ⟨ι⟩η Πραξίδαμος. | μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος καὶ τῶν ἀρχόντων Κράτων, Σωδαμίδας· Εὐκράτης, Δάμων, Λεπτίνας Δελφοί, | Νίκων, Ταυρίων, Ἀλεξίμαχος, Ἀρίσταρχος, Κλεύδαμος Ἀμφισ(σ)εῖς.

Das falsche Jota adscr. in ὑπηρετείτω⟨ι⟩ Z. 4 merken *W.-F.* S. 310 an, Z. 6 schreiben sie Ἀμφισσεῖς, Stein ΟΙΣΕΙΣ. — Dieselbe Phrase, wie in Z. 4, auch 1690, 6. — *W.-F.* Z. 4 βιώιη; es ist wie ὑπηρετείτω⟨ι⟩ in derselben Zeile, wie ζώ⟨ι⟩η 1749, 3 zu beurteilen. Andre Beispiele s. 1819 Anm. Regelrecht ist die Form z. B. 1851, 7; 1967, 10.

Zeit. Priesterschaft II: April/Mai 184.

1953 *W.-F.* 288. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Νικοβούλου μηνὸς Ἡρακλήου, ἀπέδοτο Σωκρατίδας | Ἀρχεδάμου Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι ἐν Δελφοῖς σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα | Σώσανδρος τὸ γένος οἰκογενῆ ἐξ Ἀμφίσσας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο καὶ ἡμι|μναίου. βεβαιωτήρ· Καλλίμαχος Μνασιδάμου Ἀμφισσεύς. καὶ τὸ ἀργύριον ἔλαβε ‖ ἐν τῷ ναῷ ἐπὶ τοῦ ὀδοῦ κατὰ τὸ μέγα θύρωμα. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, | Ἄθαμβος, τῶν ἀρχόντων Εὐκράτης, μάρτυροι οἱ ἰδιῶται Ξένων, Εὐθυκλῆς, | Δωρόθεος Ἀμφισσεῖς, Δελφὸς Ἀρχέλαος Πραόχου.

Die Inschrift ist tadellos erhalten; nur das erste Σ in Ἀμφισσεῖς (Z. 7) ist verletzt. — Ueber die Schreibung Ἡρακλήου s. Index. — In Z. 6 interpungieren *W.-F.*: Εὐκράτης. Μάρτυροι· οἱ ἰδιῶται, aber die 3 letzten Worte gehören zusammen, wie ἰδιῶται μάρτυροι 1713, 10; der attributive Begriff ist mit hinzugefügtem Artikel nachgestellt. — Statt der üblichen Quittungsformel τὰν τιμὰν ἔχει steht hier das interessante Sätzchen von Z. 4/5. — Zu μάρτυροι οἱ ἰδιῶται Z. 6 vgl. noch 1895, 15/16.

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 185.

1954 *W.-F.* 289. C. v. B.

᾿Αγωνοθετέοντος τῶν Λοκρῶν Νικέα τοῦ Δαμαρμένου Οἰανθέ|ος τὸ δεύτερον μηνὸς δωδεκάτου, ἄρχοντος δὲ ἐν Τολφωνία (Ἀ)νδρο|νίκου τοῦ Φιλοδάμου μηνὸς ᾿Απελλαίου, ἀπέδοτο Χαιρέλαος | Τολφώνιος, συνευδοκεόντων τῶν υἱῶν Χαιρεσιλάου, Δαμο||φάντου, Τιμολάου Τολφωνίων, τῶι ᾿Απόλλωνι τῶι Πυθίωι ἐπ᾿ ἐ|λευθερίαι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα ᾿Αριστονίκα καὶ ταύτας | παιδάριον ὑποτιτθίδιον ὧι ὄνομα ᾿Αρίστων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | ὀκτώ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· ᾿Αγησίδαμος Στρατολάου | Τολφώνιος. μάρτυροι· ᾿Αγησίδαμος, ᾿Ανδρόνικος Φιλοδάμου, Ξενο||φάνης Φιλονίκου, Εὔαρχος ᾿Αντιφάνεος, ᾿Αρχέλαος Ἡράκωνος, | Κρατίδας Κρατίνου, Ὑπερβαλλώνδας Σκάδα, Φιλόδαμος Κλεομάν|τιος, Μενεκλῆς Δάμωνος, Φιλόδαμος Φιλονίκου, Τιμόλαος, Χαιρε|σίλαος, Δαμόφαντος Χαιρελάου Τολφώνιοι, Φίλων Φιλω|[ν]ίδα Φυσσκεύς. τᾶς ὠνᾶς ἀντίγραφον ἔχοντι ᾿Α[ν]||δρόνικος Φιλο[δ]άμου Τολφώνιος, Μητρ[ό]|δωρος Προξένου Φυσσκεύς.

Z. 2 hat der Steinmetz ein α übergangen, Stein °ΩΝΙΑΝΔ°. — Die Autoren haben zwar ὑπό-τιτθο-ς und ὑπο-τίτθ-ιο-ς, nicht aber das obige (Z. 7) Deminutiv. — *W.-F.* Z. 13/14 Φιλω|νίδα. — 14 Φυσκεύς, mit der Bemerkung S. 310: *Inscr.* ΦΥΣΣΚΕΥΣ. — 15 Φιλοδάμου. — 15/16 Μητρό|δωρος. — 16 Φυσκεύς, ohne die Bemerkung zu Z. 14. Hier wie dort aber steht σσ. — Der erste Zeuge ist der Bürge (vgl. 1922; 1955), der zweite der auswärtige Archon; Z. 12/13 stehen die 3 Söhne des Freilassers.

Zeit. Die Zeitbestimmung von Z. 1 steht auch 1901, 1/2: **dort aber ist die V. Priesterschaft** (etwa 156—151) **sicher.** Wir erwarten hier: ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Φιλοκράτεος μηνὸς ᾿Απελλαίου.

1955 *W.-F.* 290. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸς Βυσίου, ἀπέδοτο Θεύ[δο]τ[ο]ς [. .]ρα[τ] | τῶι ᾿Απόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυναικεῖα δύο Σωσίχαν κα[ὶ] | Σωσώ, καθὼς ἐπίστευσαν ἑκάτεραι τᾶι θεῶι τὰν ὠνάν, ὥστε ἀνέ[φαπ]τοι | εἶμεν καὶ ἐλεύθεραι τὸν π[άντ]α βίον ἀπὸ πάντων, ποιοῦσαι ὅ κα θέλωντι [καὶ] πο||ρευόμεναι οἷς κα θέλω[ντι, τ]ιμᾶς ἀργυρίου ΠΜ Μ Μ Μ τὰς δύο, καὶ τὰν τιμ[ὰ]ν | ἔχει πᾶσαν. βεβαιω[τή]ρ· Ἄθαμβος ᾿Αθανίωνος. παραμεινάτω δὲ Σωσὼ | παρὰ Θεύδοτον ἔτ[η] δύο ποιοῦσα τὸ ποτιτασσόμενον ἀνεγκλήτως. | εἰ δέ τις ἐφάπτ[οι]το Σωσοῦς ἢ Σωσίχας ἐπὶ [κ]αταδουλισμῶ, κύριος | ἔστω ὁ παρατυ[χὼ]ν συλέ[ω]ν ἐπὶ τὰν τοῦ θεοῦ ὠνὰν ὡς ἐλευθέρας οὔσας, καὶ ὁ (βε)||βαιωτὴρ [β]εβ[αιούτω τ]ῶι θεῶι. μάρτυροι.

οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, | Πραξίας καὶ οἱ ἄ[ρ-χοντες] Θρασ[υκλ][(ῆ)]ς, Ἀντιγένης, Εὐκλῆς, ἰδιῶται Ἄθαμβος Ἀθανίωνος, Ἐμμενίδας | Καλλία, Εὐ[κράτης] Καλλίκ[ωνος].

W.-F. Z. 1 *Θεύδοτος* [.]*ρατ*[. . .]. Vor *ρα*[*τ*] haben 2 Zeichen Platz gehabt, und das *τ*, was *W.-F.* geben, habe ich nicht wiedergefunden. So wäre es denn möglich, dass aus 1709, 11 u. 1893, 2 der *Θεύδοτος Εἰραναίου* helfen könnte und [*Εἰ*]*ρα*[*ναίου*] in Z. 1 einzusetzen wäre. Diese Inschrift ist aus der sechsten Priesterschaft, jene aus der fünften; zeitlich lässt sich also die Vermutung rechtfertigen. Uebrigens 1893, 8 derselbe Bürge wie hier Z. 6. — 2/3 *Σωσίχαν καὶ* | *Σωσώ*. — 3 *ἀνέφαπτοι*. — 4/5 *καὶ πο*|*ρενόμεναι*. — 5 *οἷς κα θέλωντι, τιμᾶς,* dann |M̅|; es ist ein grosses Γ, welches M in sich einschliesst; am Ende *τιμὰν* | *ἔχει*. — 6 *βεβαιωτήρ*. — 7 *ἔτη*. — 8 *ἐφάπτοιτο*, dann *ἐπὶ καταδουλισμῷ*. — 9 *ὁ παρατυχὼν συλέων*. Die Zeile schliesst mit *καὶ ὁ*, also muss (*βε*) ergänzt werden: *W.-F. καὶ ὁ βε*|*βαιωτήρ*. — 10 *βεβαιούτω τῶι θεῶι*. — 11 *οἱ ἄρχοντες Θρασυκλέος*. Der Steinmetz schlug den Genitiv ein, weil er an die übliche Zeitbestimmung durch Archonten im Genitiv dachte, liess sein Versehen unverbessert, setzte aber die nächsten 2 Namen in den Nominativ. Ich sah nur *Θρασ*[*υκλέ*]*ος*. Vgl. 1707, 10. — 12 *Εὐκράτης Καλλίκωνος*. — Der Bürge wird unter den Zeugen genannt, vgl. 1922 Anm.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1956 *W.-F.* 291. C. v. B.

Ἄρχον[τος Εὐδ]ώρου μ[ηνὸ]ς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοτο Κλεονίκα, συνευδοκε|όντων [τῶν υἱῶν Νί]κωνος [κα]ὶ Κλεολάου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖ|ον ἇι [ὄνομα Ἀντι]γόνα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἀπέχει. βεβαι|ω[τὴρ κατὰ τὸν] νόμον· Ἐμμενίδας Καλλία. καθὼς ἐπίστευσε Ἀντιγόνα τὰν ὠνὰν ‖ [τῶι θεῶι, ἐφ’ ὧι]τε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον. | [εἰ δέ τις ἅπτοι]το Ἀντιγόνας ἐπὶ καταδουλισσμῶι, κύριος ἔστω συλέων ὁ πα|[ρατυγχάνω]ν ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος, καὶ ὁ βε|[βαιωτὴ]ρ βεβαιούτω τῶι θεῶι τὰν ὠνάν· εἰ δὲ μή, ὑπόδικος ἔστω κα|[τὰ τὸν νό]μον. μάρτυροι· Ἐμμενίδας, Εὔδωρος, Τιμόκριτος, Μένης, Ἀλκέτας, ‖ [Εὐκλεί-δ]ας. τὸ ἀντίγραφον τᾶς ὠνᾶς φυλάσσει Μένης.

Wie die Klammern oben zeigen, geht eine Bruchstelle durch die Zeilenanfänge von 1—10. *W.-F.* Z. 1 *ἄρχοντος Εὐδώρου μηνός*. — 1/2 *συνευδοκε*|*όντων τῶν υἱῶν Νίκωνος καὶ Κλεολάου*. — 3 *ἇι ὄνομα Ἀντιγόνα*. — 3/4 *βεβαι*|*ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον*. — 5 *τῶι θεῶι, ἐφ’ ὧιτε*. — Z. 6—10 fanden *W.-F.* die Anfänge gleichfalls unverletzt. — Eine kleine Ungenauigkeit lassen sie sich zu Schulden kommen, wenn sie Z. 6 *καταδουλισμῶι* mit einfachem Σ geben. — Das Verbum *ἀπέχει* begegnet in der Quittungs-

formel auch 1840, 6; 2028, 18. — Der erste Zeuge ist wohl der Bürge (vgl. 1922 Anm.), der zweite der *ἄρχων ἐπών.* (vgl. 2022).

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1957 *W.-F.* 292. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέδοτο Τείσιχον Ὀρθα[ίου], | συνευδοκέοντος Ἀστοξένου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Φιλωτὶς ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίο[υ] | μνᾶν τριῶν ἡμιμναίου, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει. βεβαιωτὴρ κατὰ ‖ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἀριστίων Ἄγωνος. μάρτυροι· οἱ ἱε|ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Πραξίας· Μένης ὁ ναοκόρος | καὶ οἱ ἄρχοντες Θρασυκλῆς, Εὐκλῆς, ἰδιῶται Ἀστόξενος, Δη|μήτριος, Διονύσιος Ἀστοξένου.

W.-F. Z. 1 *Ὀρθαίου.* — 3 *ἀργυρίου*, also jetzt sind die Enden von Z. 1 und 3 beschädigt, ebenso das Schluss-Σ in Z. 6. — Z. 2 verschlug sich der Steinmetz im Namen *Ἀστοξένου*: er schlug erst Α ein, dann nochmals Α, suchte letzteres auszuglätten und setzte dicht dahinter Σ, also Α▨ΣΤΟ°, aber die Umrisse vom getilgten Α sind noch zu sehen. — Sonst ist alles tadellos eingeschlagen und erhalten. — Der Name *Φιλωτίς* setzt das Verbaladjektivum *φιλωτός* voraus, wie *Εὐ-φίλητος* das von *φιλέω;* ebenso schliesst sich daran an *Φιλώτ-ιον, Φιλώτ-ας* u. a. — Zu *Δημήτριος* (Z. 7) vgl. 1748; 1857; 1877; 1922. Die anderen Privatzeugen sind vielleicht Gatte und Sohn.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1958 *W.-F.* 293. C. v. B.

Ἄρχοντος Πεισιθέου τοῦ Ξένωνος μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δικαία Φίλω|νος, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ ἀνδρὸς Δαμοφάντου καὶ τοῦ υἱοῦ Δαμοκράτεος, τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Νικαία τὸ γένος οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀρ|γυρίου μνᾶν τριῶν καὶ στατήρων εἴκοσι, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Νι‖καία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν αὐτὰν καὶ τὰ ἐξ αὐτᾶς πάντα | καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέουσαν ὅ κα θέληι καὶ ἀ|ποτρέχουσαν οἷς κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀντιγέ|νης Διοδώρου. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Νικαίας ἢ τῶν ἐκ ταύτας ἐπὶ καταδουλισ|μῶι, βέβαιον παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Δικαία καὶ Δα‖[μ]όφαντος καὶ Δαμοκράτης καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Ἀντιγένης. εἰ δὲ μὴ παρέχοιν βέ|βαιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ | οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέοντες Νικαίαν καὶ τὰ ἐκ ταύτας πάντα | ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας

καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ | Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀνδρόνικος καὶ οἱ ἄρχοντες Θεύξενος, Τιμόκριτος· Ἀρ||τεμίδωρος, Θεύδοτος, Ξένων, Ἧρυς, Δαμοκράτης, Καλλίκων, Ἀριστόμαχος, Εὐκράτης Καλλίκωνος, Ἀριστέας, Ἐκέφυλος.

W.-F. Z. 9/10 Δα|μόφαντος. — Alles tadellos erhalten bis auf einige verletzte Zeichen in den Z. 13, 15 und 16 und bis auf das μ zu Anfang von Z. 10. — Von der Behörde (z. B. 1840, 8) sind nur zwei Zeugen. Unter den Privaten steht der Sohn.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1959 *W.-F.* 294. C. v. B.

[Σ]τραταγέοντος [Ἀ]λεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ τρίτον | μηνὸς Ἀγυείου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Εὐκράτεος | μηνὸς Ἡρακλείου, ἐ[π]ὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μελάντας | Ἡρακλειώτας σῶμα ἀνδρεῖον τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι || ὧι ὄνομα Παρά[μ]ονος τὸ γένος ἐξ Ἡρακλείας τᾶς ἐκ τοῦ | Πόντου φάμενον εἶμεν, ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς ἐπίστευ|σε Παράμονος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ⟨ἐφ' ὧιτε⟩ ἐλεύθερος | εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, | ποιέων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλῃ. βεβαιω||τῆρες· Ἁβρόμαχος Εὐαγόρα, Σωδαμίδας. μάρτυρες· | οἱ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος· Δεξικράτης, Ἀμύντας, | Ταραντῖνος, Πράοχος, Μνάσων.

W.-F. Z. 1 στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου. — 3 ἐπὶ τοῖσδε. — 5 Παράμονος. — Zu Z. 7 merken *W.-F.* S. 310 an: Il faut sous-entendre ὥστε devant ἐλεύθερος. Mit dieser Weglassung (vgl. 1828, 4; 2039, 3) hängt gewiss zusammen, dass die Zeile 7 weniger Zeichen hat als die andern. — Der 2. Bürge h. Σωδαμίδας. Ein Σωδαμίδας Εὐαγγέλου ist in demselben Semester Archont. Vielleicht ist derselbe hier Bürge, und die Weglassung des Vatersnamens begreift sich beim Archonten eher als bei einem andern.

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 184.

1960 *W.-F.* 295. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξένωνος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδ[ο]το | Δαμόφαντος Δαμοκράτεος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Βιβία, καθὼς ἐπίστευσε Βιβία | τὰν ὠνὰν τῶι [θ]εῶι, ἐφ' ὧιτε αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν. || βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον· Καλ(λ)ίστρατος Μαντία | Δελφός. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ξένων | καὶ τοὶ ἄρχοντες Κλεύδαμος, Ἀγάθων· Φαῖνις, | Δίων, Ἀμύντας, Εὐχαρίδας.

W.-F. Z. 1 ἀπέδοτ[ο]. Aber Omikron ist rechts unmittelbar neben

die senkrechte Hasta des T in kleiner Gestalt gesetzt, so dass das rechte Stück der oberen Querhasta darüber hinausragt. Jetzt fehlt das Omikron vor *το*. — 4 *τῶι θεῶι*, am Ende *εἶμε[ν]*, aber *ν* ist über E gesetzt. — In Z. 5 steht nach KAT ein Zeichen, das A und O zugleich ist, d. h. A ist wohl auf O darauf gesetzt; dann folgt N, hierauf ein Zeichen, in dem auf O ein N gesetzt ist. Der Steinmetz schlug also KATONNOMON ein und fing an *κατὰ τὸν* hineinzucorrigieren, vollendete aber die Correctur nicht. — 5 *Καλ[λ]ίστρατος*, Stein ΚΑΛΙ°; es ist möglich, dass der Steinmetz *λ* unten am Fusse des ersten *λ* nachtragen wollte. Dabei sprang ihm aber der Stein aus. *W.-F.* S. 310: *Inscr.* ΚΑΛΙΣΤΡΑΤΟΣ. — Der Freilasser ist gewiss derselbe, der in 1958, 2 als Gatte der *Δικαία* bezeichnet ist. Wie oft (vgl. *πάππος τε καὶ ὁμώνυμος* bei Plato), führen in diesem Hause Grossvater und Enkel gleiche Namen. — Z. 7 sind nur 2 Archonten genannt; *Ξενόστρατος* (1965, 10) fehlt. — Zu *Βιβία* ist 1985, 3 *τὸ γένος Ῥωμαίαν* hinzugesetzt. — Vor *καθώς* (Z. 3) fehlt die Loskaufssumme.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 189/188.

1961 *W.-F.* 296. C. v. B.

Ἄρχοντος Κράτωνος μηνὸς Θεοξενίου, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοτο Λύκα Λύρου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Εὔπρα|ξις, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπί||στευσε Εὔπραξις τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι|τε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάν|των τὸμ πάντα βίον, ποέουσα ὅ κα θέλῃ | καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτῆ|ρες κατὰ τὸν νόμον· Ἁγίων Καλλικρά||τεος, Πεισίλαος Νικοδάμου Δελφοί. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ξένων, Ἄθαμβος, τῶν δὲ ἀρχόντων | Σωσίνικος, Πεισίλαος, ἰδιῶται Δαμο|χάρης, Πραξίας, Διόδωρος, Καλλίας, || Δεξικράτης.

Diese Inschrift ist tadellos erhalten und von *W.-F.* genau wiedergegeben. — Ist der Bürge *Πεισίλαος Νικοδάμου* der Archont?

Zeit. Priesterschaft II: März/April 183.

1962 *W.-F.* 297. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοσ[θένεος μηνὸς Δαιδαφο]ρίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Ἀρίσ[τιον Ἀρχεδάμου Χαλεῖς τῶι Ἀ]πόλλωνι | τῶι Πυθίωι σώμ[ατα δύο γυναικεῖα αἷς ὀν]όματα Παρμονὶς | καὶ Δόξα καὶ ἀν[δρεῖον ἓν ὧι ὄνομα Περδί]κκας, τιμᾶς ἀργυ||ρίου μνᾶν ἐννέ[α, καθὼς ἐπίστευσαν Π]αρμονὶς καὶ Δόξα | καὶ Περδίκκας τῶι θε[ῶι τὰν ὠνάν, ἐφ'] ὧιτε ἐλευθέρους | εἶμεν καὶ ἀνεφάπτου[ς] ἀ[πὸ πάντων τ]ὸμ πάντα βίον, ποι|έοντες ὅ κα θέλωντι καὶ ἀπο[τρέ]χοντες οἷς κα θέλωντι. | [β]εβα[ι]ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· [Τα]ραντῖνος Ἄρχωνος Δελφός. || εἰ δ[έ] τίς

κα ἀπ[τ]ηται Παρμονίδος ἢ Δόξας ἢ Περδίκκα, βέβαιον | παρεχ[ό]ντω τῶι θ[ε]ῶι τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Ἀρίστιον καὶ ὁ βεβαι|ωτὴρ Ταραντῖν[ο]ς· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων κατὰ | τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων | συλέοντες ὡς ἐλευθέρους ὄντας ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι || πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τῶν ἀρχόντων Κλεόδαμος, | Μαντίας, ἰδιῶται Ἀνδρόνικος Πατρέα, Δεξικράτης Μνασιθέου, | Εὐκλείδας Καλλε[ί]δα.

Das obere Stück der Inschrift hat sehr gelitten. *W.-F.* Z. 1 Δαμοσ[θέ]νεος. — 2 Ἀρίστ[ιον Ἀ]ρχεδάμου. — 3 σ[ώματα] δύο γυναικεῖα αἷς [ὀ]νόματα. — 4 ἀνδ[ρεῖ]ον ἓν ὧι ὄνομα Πε[ρδί]κκας. — 5 ἐννέ[α, κ]αθὼ[ς] ἐπίστευσα[ν Π]αρμονίς. — 6 θε[ῶι] τὰν ὠνάν, [ἐφ'] ὧιτε. — 7 ἀνεφάπτου[ς] ἀπὸ πάν[των τ]όμ. — 8 ἀποτρέχοντες. — 9 βεβαιωτήρ, dann Ταραντῖνος. — 10 εἰ δέ τίς κα ἅπτηται. — 11 παρεχόντω τῶι θεῶι. — 12 Ταραντῖνος. — 17 Καλλείδα. Die Klammern zeigen, dass schon zur Zeit, da *W.-F.* die Abschrift nahmen, in den Z. 3—7 je 2 kleine Lücken waren. Das zwischen ihnen stehende Stück ist jetzt auch herausgebrochen. Dabei sind in Z. 1 und 2 bedeutende Verluste entstanden, in Z. 8—12 kleinere.

Zeit. Priesterschaft II: November/December 182.

1963 *W.-F.* 298. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοσθένεος μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Διόδωρος Μνασιθέου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Λύκα, τιμᾶς ἀργυ|ρίου μνᾶν τεσσάρων ἡμιμναίου, καθὼς ἐπίστευσε || Λύκα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέουσα | ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον· Χαρίξενος Ἀμυνέα | Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἄρχοντες Κλεύδαμος, Πεισίλα|ος, ἰδ[ι]ῶται Ἀνδρόνικος Πατρέα, Εὐκλείδας Καλλείδα, || Κρά[τ]ων Φριχίδα, Φιλίσκος.

W.-F. Z. 9 ἰδιῶται. — 10 Κράτων. — Verletzt ist nur das ν in γυναικ° Z. 3. — Z. 7 geben *W.-F.*: κα[τὰ] τὸν νόμον, merken aber S. 310 an: *Inscr.* KA pour κατά.

Zeit. Priesterschaft II: November/December 182.

1964 *W.-F.* 299. C. v. B.

[Ἄρχο]ντ[ο]ς Ἀνδρονίκου μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσ|[δε ἀ]πέδοτο Νίκων Τίμωνος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | [Πυθί]ωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Μάρσις, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | [τριῶ]ν, καθὼς ἐπίστευσε Μάρσις τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε || [ἐλε]ύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν

πάντα | [βίον, π]οιέων ὅ κα θέληι καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέληι. βε|[βαι]ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Κράτων Νικοδάμου Δελφός. | [μ]άρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχοντες | [Δ]αμένης, Κράτων, ἰδιῶται Ἀρχέλαος, Δίων, Θεύξενος, ‖ Κλεύδαμος Πολυκλείτου.

Die Anfänge der Z. 1—9 sind verletzt. Dass es der von Z. 10 nicht ist, kommt daher, dass die beiden Namen unter die Mitte von Z. 9 gegesetzt sind. *W.-F.* Z. 1 *ἄρχοντος.* — 1/2 *τοῖσ|[δ]ε ἀπέδοτο.* — 3 *[Πυ]θίωι.* — 4 *τριῶν.* — 5 *ἐλεύθερος.* — 6 *βίον ποιέων.* — 6/7 *βε|βαιωτήρ.* — 8 *μάρτυρες.* — 9 *Δαμένης.* — Sind Bürge und Archont identisch?

Zeit. Priesterschaft II: April/Mai 180.

1965 *W.-F.* 300. C. v. B.

[Ἄ]ρχοντος Ξένωνος μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Ἀγήσιον Ξενοδόκου Ἀνφισσὶς τοῖ Ἀπόλλωνι τοῖ Π|υθίοι σῶμα ἀνδρεῖον οἶ ὄνομα Λυδός, ἀργυρίου μνᾶν | τεσ(σ)άρων, καθὼς ἐπίστευσε Λυδὸς τοῖ θεοῖ τὰ‖ν ὠνάν, ἐφ' οἶτε αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπ|τον ἀπὸ πέντων τὸν πάντα βίον, ποέοντα ὅ κα θέλη. | παραμενέτω δὲ Λυδὸς παρ' Ἀγήσιον ἄχρι κα ἄνδρα [(λ)]|άβηι Ἀγήσιον, ποιῶν τὸ δέον. βεβαιωτὴρ κατὸν νόμο|ν· Σωκράτης Εὐάρχου Ἀμφισσεύς. μάρτυροι· ὁ ἱαρεὺς Ἄ|θανβος, ὁ ἄρχων Ξενόστρατος· Ἄνδρων, Ἀρχέλαος Πολυ|[κράτ]εος, Φίλων Ἀνφισσεῖς.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος.* — 4 *τεσ[σ]άρων,* dazu auf S. 310: *Inscr.* ΤΕΣΑΡΩΝ. Vgl. 1761, 5; 1815, 5; 1969, 7. — Z. 5 schlug der Steinmetz ΕΛΥΘ ein und trug Ε über *λυ* nach. — Z. 7/8 steht Δ|Α°, *W.-F.* *λ|άβηι.* — 8 *κα[τὰ] τόν,* Stein ΚΑΤΟΝ. — Die Dative der *o*-Flexion gehen consequent siebenmal auf *-οι* aus, dagegen ist der Steinmetz inconsequent, wenn er Z. 6 *θέλη* und Z. 7/8 *λάβηι,* Z. 6 *ποέοντα* und Z. 8 *ποιῶν,* Z. 2 *Ἀνφισσίς,* 11 *Ἀνφισσεῖς,* 9/10 *Ἄθανβος,* aber Z. 9 *Ἀμφισσεύς,* 6 *τὸν πάντα* einschlägt; vgl. 1970.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 189.

1966 *W.-F.* 301. C. v. B.

[Ἄρ]χοντος Ἀρισταινέτου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσ|[δε ἀ]πέδοντο Δικαία Ἀπολλοδώρου, Αἰτωλά, Ἀγησαρέτα | [Γεν]ναίου Δελφίδες τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖ|[ον ὧ]ι ὄνομα Δαμώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς (ἐ)πίστευ[σε] Δαμὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέ|[φ]απτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποέουσα ὅ κα θέληι | καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | [Γ]ενναῖος Θαρσύα Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ

᾿Απόλλω||[ν]ος Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχοντες ᾿Αμύντας, ᾿Αρχέλαος, || [Πρ]άξων, ἰδιῶται ᾿Αρχιάδας, Δαμοχάρης, Σωτύλος, | [. . . . (.)]κράτης.

W.-F. Z. 1 ἄρχοντος. — 4/5 καθὼς ἐπίστευ|σε, Stein °ΩΣΠΙ°. — 5/6 ἀνέ|φαπτος. — 8/9 ᾿Απόλλω|νος. — Schon *W.-F.* beobachteten, dass die Anfänge von Z. 2—4, 8, 10 und 11 weggebrochen waren. Das hat sich jetzt auch auf Z. 1, 5, 6 und 9 ausgedehnt.

Zeit. Priesterschaft II: November/December 183.

1967 *W.-F.* 302. C. v. B.

[Ἄρχο]ντος Εὐδώρου μηνὸς | [Ποιτρ]οπίου, ἀπέδοτο Φίλων | [᾿Αρισ]τέα τῶι ᾿Απόλλωνι | [τῶι Π]υθίωι σῶμα ὧι ὄνομα || [Ζωπυ]ρίων, τιμᾶς μνᾶν δύο, | [καὶ τὰ]ν τιμὰν ἔχει. βεβαιωτὴρ | [κατ]ὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλι|[ος]· Εὐάγγελος Πάτρωνος. πα|ραμεινάτω δὲ Ζωπυρίων || παρὰ Φίλωνα ἕως κα βι|ώηι Φίλων. μάρτυροι· | ὁ ἱερεὺς Πραξίας, | ᾿Ανδρόνικος, | τῶν ἀρχόντων || Καλλίμαχος· Μένης, | Φίλαγρος, Πεισίθε|ος Ξένωνος, Βούλων.

W.-F. Z. 1 ἄρχοντος. — 7 [κατὰ τ]οὺς νόμους. — 7/8 πόλι|[ος· Ε]ὐάγγελος. — Z. 12 steht ὁ ἱερεύς, und es folgen 2 Namen, ähnlich βεβαιωτήρ mit 2 Namen in 1743, 4/5; 1991, 7; 1918, 5.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1968 *W.-F.* 303. C. v. B.

Ἄρχοντος ᾿Αρισταινέτου μηνὸς Θεοξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Κλεώνυμος ᾿Εχεδάμου ᾿Εριναῖος τῶι ᾿Απόλλωνι τῶι | Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ὧι ὄνομα ῾Ρόδιον οἰκογενῆ, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν δύο· βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Μικκύλος Νικο||κράτεος ᾿Εριναῖος· ἐφ᾿ ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν ῾Ρόδιον, καθὼς ἐπί|στευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. παραμεινάτω δὲ ῾Ρόδιον παρὰ Κλεώνυ|μον ἄχρι κα ζώηι Κλεώνυμος· εἰ δέ κα μὴ παραμείνη ῾Ρόδιον, κύριος | ἔστω Κλεώνυμος ἐπιτιμέων τρόπωι ὧι κα θέληι. μάρτυρες· | τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχοντες Εὐκράτης, Κλέων, ἰδιῶται || Εὐκλείδας, Δαμοχάρης, Καλλίκων, Δίων, ᾿Αρχέλαος.

Diese Inschrift ist bis auf das letzte Zeichen von Z. 9, welches lädiert ist, tadellos erhalten und von *W.-F.* richtig wiedergegeben.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 182.

1969 *W.-F.* 304. C. v. B.

Στραταγέοντος Δαμοκρίτου Καλυδω|νίου τὸ δεύτερον μηνὸς

Δείου, ἐν [Δ]ελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐχεφύλου μηνὸς | Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Σωτίων Σιμ||άκου Δαυλιεὺς τοῖ Ἀπόλ(λ)ωνι τῶι Πυ|θίωι σῶμα γυναικέον ἇι ὄνομα Ἀρίστεια, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσ(σ)άρων, καθὼς | αὐτὰ ἐπίστευσε Ἀρίστεια τὰν ὠνὰν τῶι Ἀπ|όλλωνι. παραμινάτω δὲ Ἀρίστεια παρὰ Σωτίω||να ἄχρι κα ζῆ Σωτίων ποιοῦσα [(τ)]ὸ ποτιτασ(σ)όμε|νον τὸ δυνατόν. εἰ δέ κα μ[(ὴ)] πειθαρχῆ Ἀρίστεια, | ἐξουσία ἔστω Σωτίωνι ἐπιτιμῆν ⟨ΤΙ⟩ (τρόποι οἷ κα θέλη). βεβαιωτῆ|ρες κατὰ τὸν νόμον· Μνάσων, Ἀγέστρατος, Δαμόνι|κος Δαυλιεῖς. βέβαιον δὲ παρεχόντω οἱ βεβαιωτῆ||ρες τὰν ὠνὰν τοῖ Ἀπόλ(λ)ωνι. ἐπεὶ δέ κα Σωτίων | τι πάθη, ἐλευθέρα ἔστω Ἀρίστεια. εἰ δέ τίς κα ἐ|φάπτηται Ἀριστείας, ἐξουσίαν ἐχέτω ὁ παρα|τυχὼν συλέων ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμ[ι]|ος καὶ ἀνυπόδ[ι]κος ἐὼν πάσας δίκας. μάρτυροι· || οἱ (ἱ)ερ(ε)ῖς τοῦ Ἀπόλ(λ)ωνος Ξένων, Ἄθαμβος· Δίων, | Χαρίξενος, Ἀρχέλας, Εὐάγγελος Δελφοί, Αἰσχρί|ων, Πύστακος, Ἀγέλαος, Εὔξενος, Σωσύλος, | Ἱπποκλῆς Δαυλιεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες Δελφῶν | Φιλαίτωλος, Ξένων, Ἀστύοχος.

W.-F. Z. 2 ἐν Δελ|φοῖς. — 5 Ἀπόλλωνι, der Stein hat Z. 5, 15 u. 20 einfache Consonanz (s. 1761,4), nur 8/9 Ἀπόλλωνι. Die Gemination ist gleichfalls unterlassen in τεσ(σ)άρων Z. 7 (vgl. 1965, 4) und ποτιτασ(σ)όμενον Z. 10. — 6 γυναικεῖον, mit der Bemerkung auf S. 310: *Inscr.* ΓΥΝΑΙΚΕΟΝ; vgl. ἀνδρέον 1729, 5; 1758, 3. — 7 τεσ[σ]άρων. — 9 παραμ[ε]ινάτω, vgl. (ἱ)ερῖς Z. 20. — 10 ποιοῦσα τὸ ποτιτασ[σ]όμενον, Stein ΠΟΙΟΥΣΑΝΟ, und es scheint, als ob der Steinmetz in dem falschen ν habe corrigieren, es zum τ habe umändern wollen. Auf S. 310 merken sie an: *Inscr.* ΠΟΤΙΤΑΣΣΟΜΕ°, was falsch; denn °ΤΑΣΟ° steht auf dem Steine. — 11 μ[ή], Stein ΜΕ, wie *W.-F.* auch S. 310 verzeichnen. — 12 ἐπιτιμῆν [τρόποι οἷ κα θέλη]. Über die Überlieferung klärt die Anmerkung auf S. 310 auf: On lit ici dans l'original ΕΠΙΤΙΜΗΝΤΙ (dann βεβαιωτῆρες). A la fin de l'inscription, ligne 24, se trouvent les mots ΤΡΟΠΟΙΟΙΚΑΘΕΛΗ. Il faut les considérer comme un renvoi à la ligne 12; ΤΙ n'est que le commencement de ΤΡΟΠΟΙ. La phrase était restée inachevée par la négligence du graveur; er hörte mitten im ϱ auf. — 18/19 ἀζάμι|ος. — 19 ἀνυπόδικος. — 20 ο[ἱ] ἱερ[ε]ῖς, Stein ΟΙΕΡΙΣ, wie auch *W.-F.* S. 311 notieren. Entweder οἱ (ἱ)ερ(ε)ῖς oder οἱ (ἱ)ερῖς (vgl. παραμινάτω Z. 9). — 21/22 Αἴσχρ|ων st. Αἰσχρί|ων. — Auch in dieser Nummer (vgl. 1965, 1970) ist der Steinmetz sehr inconsequent: Neben τοῖ (Z. 5, 15), τρόποι οἷ (Z. 24) steht τῶι (Z. 5, 8) Πυθίωι (Z. 5); wegen der Gemination in Ἀπόλλωνι vgl. zu Z. 5; es findet sich itacistische Schreibung (Z. 9 und 20) neben diphthongischer; neben Εὐάγγελος (Z. 21) steht Ἄθαμβος (Z. 20) mit μ. — Der Name Πύστ-ακος geht offenbar, wie Πυστ-ίλος, auf das Verbaladjektiv πυσ-τό-ς zurück. — Auffällig das Fehlen des Artikels vor Δελφῶν Z. 23.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 193/192.

1970 *W.-F.* 305. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρχὼ Δορκίνα Ἀμφι|σσὶς τοῖ Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Λυσώ, ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, κα|θὼς ἐπίστευσε Λυσὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧτε αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀ|νέφαπτον τὸν πάντα βίον, ποιέ(ο)υσαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Γοργίας || Νίκωνος Ἀνφισσεύς, βουλευόντων Γλαύκου, Καλλία, Δεξικράτεος. μάρτυροι· τοὶ ἱα|ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ξένων, Ἄθανβος· Νίκων, Ξενότιμος, Ἀρχίδαμος Ἀνφισσεῖς, Θεύ|ξενος, Δίων Κλέωνος, Ἀριστόμαχος, Νικόμαχος Εὐρυδάμου, [Ὀ]ρέστας Εὐχαρίδα.

Das Schluss-*ν* von *Νίκων* (Z. 6) vergass der Steinmetz zuerst, trug es dann aber über Ω nach. — *W.-F.* bemerken S. 311 zu Z. 2: „*Inscr.* ΓΥΝΑΙ-ΚΕΟΝ, es beruht diese Angabe aber auf einem Versehen. — Alles ist tadellos erhalten, verletzt nur 2 Zeichen in Z. 6 und das *ρ* nach der Lücke in Z. 7. — Man sieht nicht ein, warum hier nach dem Bürgen die delphische Behörde des zweiten Semesters genannt wird. Vgl. 2044, 6; 2068, 12; 2079, 4. — Neben viermaligem *-ωι* steht Z. 3 *ἐφ' ὧτε* und Z. 2 *τοῖ;* neben *Ἀνφισσεύς* 5, *Ἀνφισσεῖς* 6, *Ἄθανβος* 6 steht Z. 1 *Ἀμφισσίς*; vgl. 1965. — *W.-F.* Z. 4 *ποιεῦσαν*. Vgl. 1761, 6.

Zeit. Priesterschaft II: April/Mai 189.

1971 *W.-F.* 306. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου τοῦ Ἀμύντα μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Σκόπας | Θεοφίλου, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου, τῶι θεῶι σῶμα ἀνδρεῖον | ὧι ὄνομα Εὔτυχος τὸ γένος Γαλάταν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεττάρων, | καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Εὔτυχος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐ||φ' ὅτωι αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον πάντα τὸν βίον, ποιέ|οντα ὅ κα θέλῃ. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο ἐπὶ καταδουλώσει, κύ|[ρι]ο[ς] ἔστω συλέων Εὔτυχος αὐσαυτόν. ὁμοί|ως δὲ καὶ ὁ παρατυχὼν κύριος ἔστω συλέων ὡς ἐ|λεύθερον Εὔτυχον ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. βεβαιωτὴρ || κατὰ τὸν νόμον· Δρομοκλείδας. παραμεινάτω δὲ Εὔτυχος παρὰ Σκόπαν ποιέων τὸ ποτιτασ|σόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἄχρι οὗ κα ὁ ὑὸς αὐτοῦ Θεόφιλος ἐν ἁλικίαν ἐλθὼν γυναῖ|κα λάβῃ· εἰ δέ τι ἀντιλέγοισαν αὐτοὶ ποτὶ αὐτοὺς περὶ τοῦ ποιεῖν τὸ ποτιτασσό|μενον, ἐπικριθέντω | συνελόμενοι ἄν||δρας τρεῖς, καὶ ὅ κα | οὗτοι ὀμόσαντες | κρίνωντι, κύριον ἔστω. μάρτυροι· | οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀ[πόλλωνος].

An dieser Nummer bemerkte ich viele rote Farbenspuren. — Die Stellung *πάντα τὸν βίον* Z. 5 ist in diesen Denkmälern die ungewöhnliche. — *W.-F.* Z. 6/7 *κύ|[ριο]ς*, aber *ο* ist sichtbar. — 7 *αὐ[τὸ]ς αὐτόν*, mit der Bemerkung auf S. 311: *Inscr.* ΑΥΣΑΥΤΟΝ. — Die Inschrift ist sehr gut erhalten; verletzt ist je ein Zeichen in Z. 11 und 12. — Zu Z. 19, die *W.-F.* mit *οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος* .... wiedergeben, sagen sie S. 311: cette inscription est demeurée inachevée. Unmittelbar dahinter ist 4 Monate später 1972 gesetzt; vielleicht waren die Priester die einzigen Zeugen. — Zum Passus 12—18 vgl. die Anm. zu 1694.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1972 *W.-F.* 307. C. v. B.

Ἄρχοντος Εὐδώρου μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Σῖμον | Ἀμεινία τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα | Σωσικράτεια, ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει | πᾶσαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ξένων Κλέωνος. παραμεινάτω δὲ Σωσικράτεια παρὰ Σῖμον ἕως κα ζώη | Σῖμον ποιοῦσα τὸ δυνατὸν πᾶν ἀνεγκλήτως. εἰ δέ τι πάθοι Σῖμον, | ἐλευθέρα ἔστω Σωσικράτεια, καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὅτωι | ἔσται ἐλευθέρα καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποι|οῦσα ὅ κα θέλη. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο ἐπὶ κατα[δ]ουλισμῶι Σωσικρατείας, ‖ κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιος ὢν | καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· οἱ ἄρχοντες Θρα|συκλῆς, Ἀντιγένης, Εὐκλῆς· Ἀρτεμίδωρος, Ἰατάδας, Ἀριστόδαμος, | Ἀριστέας.

W.-F. Z. 9 *καταδουλισμῶι.* — Verletzt ist nur das *ω* in *Σωσικράτεια* Z. 7.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1973 *W.-F.* 308. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχία μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοτο Κλεοπάτρα Νι|καρχίδα, συνευδο[κ]έοντος καὶ τοῦ υἱοῦ Νικαρχίδα, σῶμα γυναικῆον ἇι | ὄνομα Ποθεινόν, καθὼς ἐπίστευσε τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι Ποθεινὸν | ⟨τῶ θεῶ⟩ τὰν ὠνάν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. ‖ βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Εὔδοκος. μάρτυροι· οἱ ἱε|ρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας Εὐδόκου, Ἀνδρόνικος Φρικίδα καὶ οἱ ἄρχον|τες Ἐμμε[ν]ίδας [Κ]αλλία, Δρομοκλείδας, Ξενόκριτος καὶ ἰδιῶται Μένης, | [. . .]ς, Πασίων.

W.-F. Z. 2 *συνευδοκέοντος,* dann *γυναικεῖον*, vgl. *ἀνδρῆον* 1785, 4 und 1919, 5. — 5 *[βε]βαιωτήρ,* aber die erste Silbe ist klar. — 7 *Ἐμμενίδας*

Καλλία. — Hinter dieser Nummer sind mehrere Zeilen getilgt, etwa 15. Das ist zuviel Raum für die Anführung von Zeugen. Hier stand noch ein ganzes Dekret (Pomtow nennt es 308a). Mit der Entzifferung habe ich mich nicht beschäftigt, aber soviel erkannte ich aus den lesbaren Resten der 2 letzten, vor dem unbearbeiteten Steinstücke stehenden Zeilen, dass sie den Schluss eines Dekretes bildeten. — In der Betonung des Sclavennamens kann man schwanken; es ist die Betonung *Ποθεινός* st. *Ποθεῖνος* überliefert. — Z. 4 ist *τῶ θεῶ* irrtümlicher Zusatz, den *W.-F.* nicht ausscheiden.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

1974 *W.-F.* 309. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοσθένεος μηνὸς Ἡραίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος | Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσίχα τὸ γένος || ἐγ Βοιωτίας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τεσσάρων καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπί|στευσε Σωσίχα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, || ποιέουσαν ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Κλεύδαμος Κλέω|νος Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ξένων, Ἄθαμβος | καὶ τοὶ ἄρχοντες Πεισίλας, Μαντίας, || Κλεύδαμος, ἰδιῶται Πράξων, | Γλαῦκος, Πραξίας, Λύσων, Δάμων.

Diese Inschrift ist tadellos erhalten und von *W.-F.* richtig wiedergegeben. — Zu *ἐγ Βοιωτίας* Z. 5 vgl. 1801, 5 *ἐγ-δαμεέτω*; 1878, 7 *ἐγ-διδαξάτω*. — Z. 14 steht die Form *Πεισίλας*, 1963, 8 *Πεισίλαος*, vgl. dazu 1713, 2; ebenso *Ἀρχέλας* 1761, 8 und *Ἀρχέλαος* 1774, 8. — Ist der Bürge *Κλεύδαμος Κλέωνος* der Archont?

Zeit. Priesterschaft II: October/November 182.

1975 *W.-F.* 310. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ δεύτερον μηνὸς | Ἀγυείου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία μηνὸς | Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδ⟨.⟩οντο Πρώταρχος, Κλέα Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ[θίωι] | σώματα πέντε οἷς ὀνόμα(τα) Ἀνθράκιον, Βερενίκα, Λύκα, Φύλαξ, || Ἀνδριάς, ἀργυρίου μνᾶν ἴκοσι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον | καὶ τὰν ὁμολογίαν· - Νικόδαμος, Πολύκλειτος Πεισίλα, Εὐχαρίδας Φαίνιος, | Δαμοσθένης Ἀρχέλα. παραμενόντω δὲ Ἀνθράκιον, Βερενίκα, Λύκα, Φύλαξ, | Ἀνδριὰς παρὰ Πρώταρχον καὶ Κλέαν ποέοντες τὸ ποτιτασσόμενον | ἄχρι κα ζώωντι Πρώταρχος καὶ Κλέα. εἰ δέ τί κα πάθη Πρώταρχος ἢ Κλέα, ||

τοῦ θεοῦ ἔστω Ἀνθράκιον καὶ Βερενίκα καὶ Λύκα καὶ Φύλαξ καὶ Ἀνδριάς, | ἐλεύθεροι ὄντες καὶ ἀνέφαπτοι τὸν πάντα βίον, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι | τὰν ὠνὰν Ἀνθράκιον, Βερενίκα, Λύκα, Φύλαξ, Ἀνδριάς. βέβαιον δὲ παρεχόντω, | εἴ τίς κα ἅπτηται αὐτῶν· κύριοι ἐόντω οἱ ἀντιτυγχ[ά]νοντες | συλέοντες ὡς ἐλευθέρους ὄντας, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι ‖ τὰν ὠνάν, ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· | τοὶ [ἱε]ρεῖς Ξένων, Ἄθαμβος· Κλεόδαμος, Λύσων, Παρνάσσ[ιος]· | Ἀριστόβ[ου]λος Δελφοί.

W.-F. Z. 3 *ἀπέδοντο.* Nach *ἀπεδ* schlug der Steinmetz ein fehlerhaftes E wieder aus und setzte *οντο* dahinter. — 4 *ὀνόματ[α]*, mit der richtigen Bemerkung auf S. 311: *Inscr.* ONOMA; der Steinmetz überging also die Silbe °(*τα*). — 5 [*ε*]*ἴκοσι.* — Z. 6 ist nach *ὁμολογίαν* ein kleiner freier Raum. Vgl. 1830, 7 u. a. — Z. 9 hat der Stein ΞΩΝΤΙ; über der Zeile zwischen Ω und N ist im Steine etwas zu sehen, was man auf ein nachgetragenes *ω* beziehen hönnte; also entweder *ζώωντι* oder *ζώ(ω)ντι.* — Z. 11 vergass der Steinmetz das *ν* von *ἐπίστευσαν*, setzte es aber über A noch hinzu. — *W.-F.* Z. 13 *ἀντιτυγχάνοντες.* — 17 *οἱ ἱερεῖς.* — Zu Z. 12. Im gleichen Formulare wird sonst der Nominativ zu *παρεχόντω* näher bestimmt (1979, 12; 1857, 6). — Das Asyndeton in Z. 13 hat Analogien: 1733, 8/9; 1811, 3; 1821, 9. — Bei *W.-F.* fehlt Z. 15 nach *ὠνὰν* die Interpunktion. — Z. 17 stehen nach den beiden Priestern die 3 Archonten (vgl. 2012, 1; 2080, 2).

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 195.

1976 *W.-F.* 311. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρισταινέτου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κλέα Φαίνιος | Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι π[α]ιδάριον ὧι ὄνομα Νίκων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Νίκων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι ἐλεύθερος εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποέων ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες ‖ κατὰ τὸν νόμον· Πεισίλας Νικοδάμου, Ἀγέας Ἀλεξάνδρου Δελφοί. μάρτυρες· | ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ξένων καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀρχέλαος, Πράξων, ἰδιῶται | Δαμοχάρης, Εὐχαρίδας, Ἀνδρομένης.

W.-F. Z. 2 *παιδάριον.* — 3 *ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος*, Stein nur *ἐφ᾽ ὧι*; vgl. 1736, 3; 1980, 5; 1983, 10; 1985, 20 u. so oft. — Zu *Πεισίλας* (Z. 5) vgl. 1974, 14. — Der Zeuge *Εὐχαρίδας* (Z. 7) ist wohl der Bruder (1975, 6) der Freilasserin.

Zeit. Priesterschaft II: November/December 183.

1977 *W.-F.* 312. C. v. B.

Στραταγέοντος Πολυξένου Τειθρωνίου μηνὸς Ἀφαμίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Πραξία μηνὸς Ἰλαίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολύξενος Λεοντομένεος Λιλαιεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώ[ματα] γυναι|κεῖα δύο αἷς ὀνόματα Κλεονίκα, Κλεώ, τιμᾶς ἀρ[γυρίο]υ μν[ᾶν], ὥστε [ἐλε]υθέρας [εἶμ]εν κ[αὶ] ἀνεφά|πτους⟨ο⟩ ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, καθὼς [ἐπίστευσαν τὰν ὠν]ὰν τῶι Ἀπόλλωνι, διατρίβε[ιν] τε ‖ Κλεονίκαν καὶ Κλεὼ εἴ κα αὐταὶ [θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὰν] συμβολάν· Εὔαρχος Μέστα. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς [Τα]ρα-ντῖνος, Διόδωρος, Δεξικράτης, | Εὐκλε[ίδα]ς.

W.-F. Z. 2 *σώματα.* — 3 *τιμᾶς ἀργυρίου μν[ᾶν]* . . ., also die Zahl fehlte schon früher; dann *ὥστε ἐλευθέρας εἶμεν καὶ ἀνεφά|πτους.* — 4 Zu Anfang ist nach °*πτους* entweder ein fehlerhaftes, den Anfang zu einer Dittographie bildendes Omikron oder eine dem ähnliche Steinverletzung anzuerkennen. — 4 Ende *διατρίβειν τε.* — 5 *Κλεονίκα,* der Nominativ ist aber nur Versehen von *W.-F.*, der Stein hat den regelrechten Accusativ. — 6 Nach *ἱερεῖς* Lücke. Ich habe sie zu bestimmen vergessen. Der erste Name, der im Texte folgt, gehört nicht zur Priesterschaft. Diese heisst: *Ἄθαμβος — Ἀμύντας.* Tarantinos ist also (wie 1929, 11) Privatperson. *W.-F.* geben: *[Τ]α[ρα]ντῖνος;* zwischen *ρα* und *ν* notierte ich eine kleine Lücke. — 7 *Εὐκλεί[δα]ς.*

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 177.

1978 *W.-F.* 313. C. v. B.

[Στραταγέ]οντος Θόα τ[ὸ δεύτερον] μηνὸς Ἀγυείου, ἐν | [Δελφοῖς δ]ὲ ἄρχοντος Πειθ[αγόρα μ]ηνὸς Ἡρακλείου, | [ἐπὶ τοῖσδ]ε ἀπέδοτο Ἀγέστρατος Ὀφιεὺς τῶι | [Ἀπόλλων]ι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Φαλακρ[ί]ων, ‖ τιμᾶ[ς ἀρ]γυρίου μνᾶν τεσσάρων. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νό|μον καὶ τὰν συμβολάν· Τηλεφάνης, Κλέων Πλυγονεῖς. παρα|μεινάτω δὲ Φαλακρίων παρὰ Ἀγέστρατον ἔτεα ὀκτὼ ποιέ|ων τὸ ποτιτασσόμενον ἀνεγκλήτως τὸ δυνατόν. ἐπεὶ δέ κα | παραμείνῃ Φαλακρίων παρὰ Ἀγέστρατον τὰ ὀκτὼ ἔτη, ἀπο‖λελυμένος ἔστω Φαλακρίων ἀπὸ Ἀγεστράτου ἐλεύθερος | ὢν καὶ ἀνέφαπτος τὸμ πάντα βίον, κυριεύων αὐτοσαυτοῦ | καὶ ποιέων ὅ κα θέλῃ. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος | καὶ ἰδιῶται Δαμοχάρης, Στράτων, Παρνάσσιος Δελφοί, | Μάχων, Ἀρισταγόρας, Σωσικράτης, Λύκος Πλυγονεῖς.

Die ersten 3 Zeilen fand ich gerade so verletzt, wie *W.-F.* es notieren. — *W.-F.* Z. 4 *[Ἀπόλλω]νι,* am Ende *Φαλακρίων.* — 5 *τιμᾶς ἀργυρίου.* Also die Verletzung der Inschrift hat bereits in Z. 4 u. 5 hinüber-

gegriffen. Dagegen ist von 6—14 alles tadellos erhalten, ausgenommen das *ρ* von *παρα-* am Ende von Z. 6 und das *α* von *δυνατόν* Z. 8. — Sicher ist, dass Z. 7 und 9 die Formen *ἔτεα* und *ἔτη* wechseln. — Zu *Φλυγόνιον* h. hier, wie oft in diesen Denkmälern (1989, 8, s. Index), das Ethnikon *Πλυγονεύς* statt **Πλυγονιεύς*. — Bei den Autoren h. die ätolische Völkerschaft bald *Ὀφιεῖς* (wie Z. 3), bald *Ὀφιονεῖς*.

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 193.

1979 *W.-F.* 314. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐκεφύλου μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολύ|ων Νικάρχου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα ἀνδρεῖα | δύο οἷς ὀνόματα Σίμων, Ταυρίων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ. βεβαι|ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν ὁμολογίαν· Μίκκων Ξενώνδα Δελφός. ‖ παραμενόντων δὲ Σίμων, Ταυρίων παρὰ Πολύωνα ἄχρι κα ζώῃ | Πολύων ποιέοντες τὸ ποτιτασσόμενον· εἰ δέ κα μὴ ποιέωντι τὸ ποτι|τασσόμενον ἢ ἄλλο τι κακοποιέωντι, ἐξέστω κολάζειν ὥς κα αὐ|τὸς θέλῃ Πολύων καὶ ὅν κα κελεύῃ Πολύων. εἰ δέ τί κα πάθῃ Πολύων, | τοῦ θεοῦ ἔστωσαν Σίμων, Ταυρίων ἐλεύθεροι ὄντες καὶ ἀνέφαπτοι ‖ τὸμ πάντα βίον, ποιέοντες ὅ κα θέλωντι, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι | θεῶι τὰν ὠνὰν Σίμων, Ταυρίων. βέβαιον δὲ παρεχόντω τῶι Ἀπόλλω|νι τὰν ὠνάν, εἴ τίς κα ἐφάπτηται αὐτῶν, ὁ βεβαιωτὴρ Μίκκων καὶ ὁ ἐπί|νομος τῶν Πολύωνος. κύριοι δὲ ἐόντων καὶ οἱ ἀντιτυγχάνοντες | συλέοντες ὡς ἐλευθέρων ὄντων, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι ‖ Ἀπόλλωνι τὰν ὠνὰν Σίμων, Ταυρίων, ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδι|κοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱ(ε)ρεῖς Ξένων, Ἄθαμβος | καὶ τοὶ ἄρχοντες Ξένων, Φιλαίτωλος, Ἀστύοχος καὶ ἰδιῶται | Δίων, Θρασυκλῆς, Ἀρχέλαος, Ἀρχιάδας, Δαμοχάρης, Ἀγάθων Δελφοί.

Diese Inschrift ist tadellos erhalten. Bei *W.-F.* stehen zwei Fehler: Z. 7 *ἄλλο τι ποιέωντι;* Z. 17 *καὶ οἱ.* — In Z. 16 hat der Stein: ΤΟΙΙΡΕΙΣ; auf S. 311 merken sie es an. — Beachtenswert die Uebereinstimmung im Formulare von 1979, 8—16 mit 1975, 9—16 und die Abweichung in *ὡς ἐλευθέρων ὄντων* Z. 14 gegenüber *ὡς ἐλευθέρους ὄντας* 1975, 14. Der Anschluss des Genitivs an *ἀντιτυγχάνοντες* — über *συλέοντες* hinweg — ist ungewöhnlich. Vgl. 1918, 11; 2006, 11; 2069, 17.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 193.

1980 *W.-F.* 315. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο

Φιλήμων Σωκλέος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Βακχὶς οἰκογενῆ, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, || καθὼς ἐπίστευσε Βακχὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐ|τὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸν πάντα βίον, | ποέουσαν ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἁβρόμαχος | Εὐαγόρα Δελφός. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος· Παρνάσσιος, Δαμοχά|ρης Καλλείδα, Νικόμαχος Νικαγόρα, Μενέστρατος, Κράτων || Φρικίδα, Ἀριστώνυμος Δελφοί, Μεγακλῆς.

Der Text dieser Inschrift ist tadellos erhalten und von *W.-F.* richtig wiedergegeben. — *ἐφ' ὧι* (Z. 5) kommt auf älteren Inschriften verhältnismässig häufig vor, vgl. 1976, 3; 1981, 4; 1983, 6; 1985, 5; 1986, 6 u. s. w. — Dass *Μεγακλῆς* Z. 10 nach *Δελφοί* steht, ist wohl so zu erklären, dass der Steinmetz den Namen erst vergass. Ist *Μεγακλῆς* aber der *Ἀμφισσεύς* von 1808, 12; 15; 2057, 11, so fällt die Weglassung des Ethnikons auf.

Zeit. Priesterschaft II: September/October 190.

1981 *W.-F.* 316. C. v. B.

Στραταγέοντος Νικάνδρου Τριχονίου μηνὸς Προκυκλίου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Κλεύμαχος Ἀμφισσεὺς Σωσίαν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, ἀργυρίου | μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίας τῶι Ἀπόλλωνι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι || αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν, ποέοντα ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον· Ἀρίστων Χαιρεσιλάου Μυανεύς. τὰν τιμὰν ἔχει. μάρτυροι· Τήλων | Φιλοξένου, Κλέων Σωξένου, Ἀριστόμαχος Κλεαίου, Θηβαγόρας, | Δωρόθεος.

Zum Texte ist nur zu bemerken, dass das *χ* von *ἔχει* über den 2 *ε* steht, also nachgetragen ist. — S. 311 machen *W.-F.* zu Z. 6 *Τήλων* die Anmerkung: Il faut peut-être lire *Ζήλων*. Aber warum nur? *Τήλων* gehört in die Reihe der Kurznamen, wie *Τηλ-έας*, *Τῆλ-ιος*, *Τῆλ-υς*, und ist die Vorstufe zu *Τηλώνδας*, dem Namen eines Kabiren (vgl. Paus. IX, 25, 8).

Zeit. Priesterschaft II: September/October 190.

1982 *W.-F.* 317. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων Γλαύκου τοῦ Ξένωνος, Δεξικράτεος τοῦ Μνασιθέου, Καλλία τοῦ Ἐμμενίδα, μηνὸς | Ἀμα[λί]ου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἅρμιχον, Ἀρισταγόρα, Τελεσὼ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα δύο, ἀνδρεῖον καὶ

γυναικεῖον, | [οἷς ὀνόμ]ατα Σωσίας καὶ Πύῤῥισα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι, καθὼς ἐπίστευσαν Σωσίας καὶ Πύῤῥισα | [τῶι θεῶι] τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτοὺς ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον καὶ ποιέοντας || [ὅ κα θέλ]ωντι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον τὸν τᾶς πόλιος· Ἁγίων Καλλικράτεος, Ἁβρόμαχος Εὐαγόρα. | [μάρτυ]ρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ ἰδιῶται Δίων Κλέωνος, Δαμοχάρης Καλλείδα, Ἐπικράτης | [Ἀρ]ιστοτέλεος, Καλλίκων Εὐκράτεος, Σέλευκος, Μενεκράτης, Ἀγησίας.

Die Lücken, die *W.-F.* in den Zeilenanfängen 2—7 gaben, fand ich bestätigt; Z. 7 haben sie [*Ἀρι*]*στοτέλεος*, aber Jota ist noch halbwegs zu sehen. — Zu Z. 2. Den ersten Frauennamen schreiben *W.-F.* hier *Ἄρμιχον*, 1761, 2 aber *Ἄρμιχον* (s. unter dieser Nummer die Bemerkung). Vgl. 2007, wo dieselben Freilasserinnen.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 189.

1983 *W.-F.* 318. C. v. B.

Στραταγέοντος Θόα τὸ δεύτερον | μηνὸς Ἀθαναίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχον|τος Πειθαγόρα μηνὸς Ἡραίου, ἐν δὲ Τεί|θρωνι ἄρχοντος Πολυξένου, ἀπέδοντο || Εὐκράτης, Νικὼ Ἐχεδαμιεῖς ἐν Τείθρωνι | κατοικέοντες, συνευδοκεόντων τῶν παιδαρίων | Μενεδάμου, Εὐπάδος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ζωπύρα, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν πέντε στατήρων εἴκοσι πέντε, καθὼς ἐπί||στευσε Ζωπύρα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν | ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον, ποιέουσαν ὅ κα θέλῃ. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ [τ]ὰν συμβολάν· Εὔκρι|τος Τειθρώνιος, Σωγενίδας Ἐχεδαμιεύς. μάρτυρες· Πολύξε|νος, Ἀγασίδαμος, Τέλων Τειθρώνιοι, Ἀγασίας, Ἀρχίας, || Λυσίας, Τίμων, Χαρίδαμος. ἁ ὠνὰ παρὰ Πολύξενον, Ἄθαμβον.

Die Erhaltung der Inschrift ist fast tadellos. *W.-F.* Z. 12 *τάν*. In Z. 15 ist es wegen eines Risses auf dem Steine nicht ganz klar, ob *Ἄθαμβ°* oder *Ἄθανβ°* zu lesen ist; das *μ* ist wahrscheinlicher. — Den Namen *Εὐ-π-άς* vgl. mit den vom Vf. Stud. I 59 gesammelten Beispielen. — Wie 1954, 9, wohnt hier nach Z. 13 der auswärtige *ἄρχων* der Freilassung bei. — Der zweite, der die *ὠνά* aufbewahrt, ist der Priester.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 194.

1984 *W.-F.* 319. C. v. B.

Στραταγέοντος Δαμοκρίτου τὸ δεύτερον μηνὸς Δίου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐκεφύλου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε

ἀπέδοτο | Ἀριστόδαμος Τιμοδάμου Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | γυναικεῖον ἇι ὄνομα Γοργὼ καὶ τὸν υἱὸν αὐτᾶς Νικόβουλον, ἀργυρίου μνᾶν || ἕξ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Νικόλαος Πολυξένου | Ἀμφισσεύς. παραμεινάτω δὲ Νικόβουλος πὰρ Ἀριστόδαμον ἔτεα δύο μετὰ | τὰν Πασίνου ἀρχάν· ἐπεὶ δέ κα παραμείνῃ Νικόβουλος τὸγ γεγραμμένον | χρόνον, ἐλεύθερος ἔστω καὶ ἀνέφαπτος τὸμ πάντα βίον κυριεύων αὐτοσαυ|τοῦ καὶ ποιῶν ὅ κα θέλῃ, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. μάρτυρες· || τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ξένων, Ἄθαμβος καὶ ὁ ἄρχων Ξένων Δαμο|χάρεος⟨ς⟩· Ζηνέας, Ξένων Φιλοκράτεος Δελφοί, Φιλοκλῆς Ἐλατεύς, | Κλεόδαμος, Λυκίσκος Ἀμφισσεῖς, Μνασικράτης Οἰανθεύς. ἁ ὠνὰ | παρὰ Ξένωνα τὸν ἱερῆ.

W.-F. Z. 6 *παρὰ Ἀριστόδαμον.* Vgl. 2068, 13. — Zu Z. 10 *τοὶ ἱερεῖς.* Auf dem Steine sieht es so aus: ΤΟΙΕΕΡΕΙΣ. Nach *τοὶ* also schlug der Steinmetz versehentlich gleich E ein; sofort merkte er sein Versehen, setzte E nochmals dahinter und suchte das erste bis auf die senkrechte Hasta zu tilgen. — Z. 10/11 *Δαμο|χάρεος,* mit der Bemerkung auf S. 311: Le graveur avait d'abord mis ΧΑΡΗΣ. Il a corrigé ensuite en ΧΑΡΕΟΣ. Zwischen H u. Σ setzte er *o* in kleiner Form; die linke senkrechte Hasta des H versah er oben und unten mit einer schmalen, wagerechten Seitenhasta, um so H in E zu ändern, liess aber die rechte senkrechte Hasta des H unberührt. Schliesslich versah er sich noch einmal: hinter das verbesserte |*χαρεος* setzte er ein dittographisches *ς*.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 193/192.

1985 *W.-F.* 320. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀρχεδάμου μηνὸς Δ[ί]ου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Φαίνιος | μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μενοίτας Κριτολάου Θρονιεὺς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Βιβία τὸ γένος | Ῥωμαίαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Βιβία τῶι θεῶι || τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸν πάντα | βίον καὶ ποιέουσαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβο|λάν· Λέων Λύκου Αὐγαιεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ | ἄρχοντες Ἀνδρόκριτος, Κλεόδαμος, ἰδιῶται Δαμοχάρης, Εὐκλείδας, | Ἀρίσταρχος Δελφοί, Πολεμίτας, Τιμάγορος, Σύμμαχος Δεξιεῖς.

W.-F. Z. 1 *Δίου.* — 7 *Ἀνταιεύς.* Aber nach A ist die untere Hälfte einer senkrechten Hasta, in regelrechter Breite davon entfernt wieder das Gleiche zu sehen. Bestimmt giebt es keine Spur von dem Querstrich,

der zu N gehören müsste. So vervollständige ich lieber Αυ zu ΑΥΓ. Es lag *Αὐγειαί* oder *Αὐγαιαί* in der Nähe von *Θρόνιον*. — Der Name *Βιβία* auch 1960, 3.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 191/190.

1986 *W.-F.* 321. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀρχεδάμου Φόλα μηνὸς Βουκατίου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Φαίνιος μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Θέρσιππος | Νίκωνος Ὀπούντιος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον | ὧι ὄνομα Κρόκος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο καὶ ἡμιμναίου, καὶ τὰν ‖ τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Κρόκος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ᾽ ὧι αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν, ποιέοντα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀναστρε|φόμενον εἷ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμ|βολάν· Ταραντῖνος Ἄρχωνος Δελφός. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ξένων, | Ἄθαμβος καὶ ἄρχοντες Ἀνδρόκριτος, Ξένων, ἰδιῶται Ζηνέας, ‖ Ἀρχέλαος, Νικόμαχος Δελφοί, Διονύσιος, Ἀλέξων Πλυγονεῖς. | ἁ ὠνὰ παρὰ τὸν ναοκόρον Καλλικλῆ.

Diese Inschrift ist tadellos erhalten und tadellos von *W.-F.* wiedergegeben. — Z. 9 ist das Fehlen des Artikels vor *ἄρχοντες* auffällig.

Zeit. Priesterschaft II: November/December 191.

1987 *W.-F.* 322. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλ[ῶν | Ἀρχεδάμ]ου Φόλα τὸ τέταρτο[ν] μηνὸς Ἱπποδ[ρ]ο[μίου, | ἐν Δ]ελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἀρχελάου τ|[οῦ Δα]μοσθένεος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδ‖[ε ἀπ]έδοντο Ἱρανίων, Ξενίων Δάμωνος Καλλ|[ιπο]λῖται σώματα δύο, γυναικεῖον καὶ ἀνδρεῖον, | [(ο)]ἷς [ὀ]νόματα Ἀστερόπα, Νικόμαχος τὸ γένος ἐξ Ἀ|θαμανίας, ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καθὼς ἐπίστευσε Ἀστε|ρόπα καὶ Νικόμαχος τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρ‖ους καὶ ἀνεφάπτους (εἶμεν) τὸν πάντα [β]ίον, ποιοῦντες ὅ κα θέλων[τι]. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἀλκῖνος Ἀρχιάδα Δελφός, | Ἀγέλαος Ἀγχεμάχου Καλλιπολίτας, Μενέδαμος Δαμοκλ[έος] | Φυσκεύς. μάρτυροι· τοὶ ἱαρεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμ[βο]|ς, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Ταραντῖνος, Ἀρχέλαος ‖ Πραόχου, Καλλίας, ἰδιῶται Χαρίξενος, Δεξικράτης, | Ἀρχέλαος, Καλλίαρος, Δορίμαχος, Ἀλέξανδρος, | Ὀρέστας.

Im ersten Worte liess der Steinmetz ΤΑ weg, setzte es aber nachträglich über ΓΕ. — Die Lücke von 1/2 ergänzten *W.-F.* richtig mit der Bemerkung auf S. 311: Pour la restitution *Ἀρχεδάμου*, voir 178, 1 (= 1843, 1).

Falsch aber war, dass sie hier Z. 2 τὸ τρίτον gaben, während doch 1843, 1, auf das sie verwiesen, στραταγέοντος Ἀρχεδάμου Φόλα τὸ τέταρτον lautet. Sie waren offenbar irre gemacht durch 1795, 1, wo sich der Steinmetz thatsächlich versah und τὸ τρίτον einschlug. Das Versehen entschuldigt, wer die Ueberlieferung am Steine gesehen hat; auch Pomtow hätte es thun sollen. In der Anmerkung zu S. 4 seiner „Beiträge“ sagt er: „Der Stein hat TOTETAPON (sic).“ Aber errare humanum est. So steht eben nicht auf dem Steine, erstens nicht mit solcher Klarheit der Zeichen, zweitens nicht diese lautlich unerklärliche Form. Zwischen ΤΟΣΤΩΝΑΙΤ der ersten Zeile und ΦΟΛΑΜΗΝΟΣΙΠ° der zweiten Zeile hat der Steinmetz das vergessene τὸ τέταρτον nachgetragen, und zwar steht τὸ unter dem ο von τος und über dem Λ von Φόλα; zwischen Λ von Φόλα u. Μ von μηνὸς ist τ so hineingedrängt, dass es unter das Σ von °ΤΟΣ zu stehen kommt; über Μ von μηνὸς ist ganz klein ε gesetzt, so dass es in den Zwischenraum zwischen Σ von °τος und Τ von τῶν hineinragt; unter ΤΩ von τῶν und über dem Η von μηνὸς steht ΤΛ, also ohne Querstrich im Alpha; unter dem Ν von τῶν und zwischen ΝΟ von μηνὸς ist ρ eingezwängt; über dem Zwischenraume von ΟΣ in μηνὸς und unter ΝΑ von τῶν Αἰτ° steht klar und bestimmt Τ; unter dem Jota von ΑΙΤ° steht im Linienzwischenraume ganz klein, aber deutlich Omikron, und daneben, nach rechts, ist der Anfang zu Ν, die linke Steilhasta, zu sehen, sonst nichts. Also ν ist entweder einst nicht fertig oder jetzt undeutlich geworden. Diese kleine Hasta steht im Zwischenraume über ΙΠ° und unter Τ von Αἰτ°. Demnach habe ich τὸ τέταρτο[ν] zu schreiben, und die Unform *τέταρον ist aus der Welt geschafft. — *W.-F.* Z. 2 Ἱππ[οδρ]ομίου. — 3 ἐν Δελφοῖς. — 4 Ende τοῖσ[δ]ε. — 5 |ε ἀπέδοντο, dann freier Raum mit 17 Punkten. Die Namen sind aber leidlich zu erkennen. In Ξενίων ist Ω nicht ganz vollständig. — 5/6 Καλλ|ιπολῖται. — 7 [ο]ἶς ὀνόματα, Stein ΑΙ∠. — 7/8 τὸ γένος ἐξ | Θαμανίας. Am Zeilenende steht nach ἐξ noch Λ, am Zeilenanfange ΟΑΜ°, was zweifellos Ἀ|θαμανίας ergiebt. Das ξ der Präposition hätte sie doch auf vokalischen Anlaut führen sollen. — 10 ohne εἶμεν nach ἀνεφάπτους; dann βίον. — 11 Die 3 Wörter Ἀλκῖνος Ἀρχιάδα Δελφός sind halbwegs lesbar; es scheint aber, als ob der Steinmetz sie habe ganz tilgen wollen. — *W.-F.* Z. 12 Ἀγχ[ι]μάχου. Ich habe Ἀγχεμάχου belassen. Vgl. ἀγχέμαχος bei Homer und ἀνκέμο[λον] in den Gortyner Fragmenten 81, 3 (Verf. Cretica, S. 57). — Die Enden von Z. 10, 12 und 13 sind jetzt noch so erhalten, wie sie *W.-F.* sahen. — In Z. 16 ist wirklich Καλλίαρος eingeschlagen, also consequent mit ἱαρεῖς Z. 13. — Der Ἀρχέλαος, der unter den ἰδιῶται steht, ist vielleicht der ἄρχων ἐπών. Vgl. 1993, 8.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 174.

1988 *W.-F.* 323. C. v. B.

[Στραταγέοντος Θόα τὸ δεύτερον μηνὸς Προκυκλίου,] ἐν Δελφ[οῖς δὲ] ἄρχον|[τος Πειθαγόρα μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φιλ]οκρά[της Θε]οφράστου | [Μνανεὺς τὰν ἰδίαν

θεράπαιναν ἆι ὄνομα Καρίνα τῶι] Ἀπόλ[λωνι τ]ῶι Πυθίωι, | ἀργυ[ρίου μνᾶν τεσσάρων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσ]αν, καθὼ[ς ἐπίστ]ε[(υ)]σε ‖ Καρ[ίνα] αὐ[τὰ τ]ῶι θεῶι τὰν [ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευ]θέραν [εἶμ]εν, ποέου|[σα]ν [ὅ κα] θέλη καὶ εἶ κα θέλη. βεβαι[ωτήρ· Ξένων Φιλοκ]ρ[ά]τεος, | [κ]ατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβο[λ]ά[ν. μάρτυρε]ς· τοὶ ἱε[ρεῖ]ς | [τ]οῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου Ξέ[νων, Ἄθαμβ]ος καὶ τοὶ [ἄ]ρχοντ[ες | τ]ῶν Δελ-φ[ῶ]ν Ἁβρόμα[χ]ος, Εὐρύμα[χος], Βαβ[ύ]λος· Σωσίνικος Ἀμ-φισσεύ[ς, ‖ Ὀ]ρθα[ῖ]ος, Λυσίας, Πο[λ]ύκλε[ι]τος, Στρά[μβ]ος Οἰνοαῖος, Νικόδαμος.

Diese Inschrift hat sehr gelitten; der Stein bröckelt ab. Im Anfange ist sie jetzt fast ganz zerstört; von Z. 1—3 sah ich nur je 4 volle Zeichen, in Z. 1 ein fünftes halb; Z. 4 notierte ich *πᾶσ]αν, καθὼ[*]ΣΗΣΕ, was ich mir nicht erklären kann, da die Formel doch nach *καθὼς* das Verbum *ἐπίστευσε* hat. Ob *ἐπίστ]ε[(υ)]σε*? Schon *W.-F.* fanden die Stelle 1—4 lückenhaft: sie notierten in Z. 1 und 2 je zwei Lücken, Z. 1 *στραταγέον-τ[ος Θόα τὸ δεύτερον μην]ὸς* und *Δελ[φοῖς δ]ὲ;* Z. 2 *Βοαθό[ου, ἐπὶ τ]οῖσδε ἀπέδοτο Φιλοκράτ[ης Θε]οφράστου;* ferner in Z. 3 und 4 je eine, Z. 3 *Ἀπόλ[λωνι τ]ῶι;* Z. 4 *καθὼ[ς ἐ]πίστευσε.* Von Z. 5 ab ist mehr sichtbar geblieben, wenn auch die Zeichen oft arg verstümmelt sind. *W.-F.* Z. 5 *Καρίνα αὐτὰν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν [εἶμ]εν ποέου|*. Ich bin misstrauisch gegen das *αὐτὰν* nach *Καρίνα* und habe oben in die Klammer gesetzt, was wir erwarten; beim Namen steht der Nominativ von *αὐτός* z. B. 1726, 2; 1729, 6; 1760, 7; 1772, 7; 1852, 5; bei *τὰν ὠνὰν* 1802, 2 *αὐσαυτᾶς*. Möglich wäre freilich auch, dass der Steinmetz wirklich *αὐτὰν* einschlug, weil sein Auge auf das *αὐτὰν* nach *ἐφ' ὧι* in derselben Zeile abirrte. — Z. 6 |*σαν ὅ κα θέλη καὶ εἶ κα θέλη,* verständlich übrigens ohne das sonst formelhafte *ἀποτρέχουσαν* nach *καὶ*. Dann *βεβαιωτήρ· Ξένων Φιλο-κράτεος.* — Wie Z. 6, so geben *W.-F.* auch 7—10 voll, ohne jede Klammer. Zu *Στράμβος* Z. 10 merken sie S. 311 an: Ce nom (*Στράμιος*) est d'une lecture difficile. L'inscription semble porter ΣΠΡΑΜΙΣΟΣ. Für den 2. Teil des Namens sehe ich nur °α[..]ος. Beim zweiten Zeichen des Anfanges, beim Tau, setzte der Steinmetz die senkrechte Hasta nicht in die Mitte der oberen wagerechten, sondern zu weit rechts. Deshalb glaubten *W.-F.* *π* lesen zu müssen, aber die linke senkrechte Hasta fehlt bestimmt. Vgl. 2041, 17.

Zeit. Priesterschaft II: September/October 194. Der Anfang der Inschrift lässt sich nach 1983, 1—3 restituieren, wie *W.-F.* schon in der Anmerkung S. 311 angaben: pour le nom du stratége, voir 318, 1.

1989 *W.-F.* 324. C. v. B.

Στρατ[α]γέοντος Φαινέα τὸ δεύτ[ε]ρον μηνὸς Δίου, ἐν Δελ-[φοῖς δὲ ἄ]ρχοντος Κλευδάμου | μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀριστόμαχος Ἀριστοβούλ[ου] Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι (σῶμα γυναικεῖον) | ἆι ὄνομα Ἀνθράκιον τὸ γέν[ος Φ]οίνισσαν,

ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Ἀν|⟨Ἀν⟩θράκιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶ[με]ν, ποέουσαν ὅ κα θέ||λῃ. βε[β]αιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· [.....(.) Ἀ]ρί-σταρχος Μαντία. μάρτυρ|οι· - - - Εὐχαρίδας, Καλλικλῆς, | Ὀρέ-στας, Φαῖνις Δελφοί, |Ἄρχων, Εὔαρχος Πλυγονεῖς.

Die Zeichen dieser Inschrift sind klein und stehen nicht tief im Steine. Mir wollte es den Anschein erwecken, als ob sie eingeritzt wären. Wo die Nummer steht, ist der Stein sehr bröcklich. *W.-F.* Z. 1 *στραταγέοντος*, dann *δεύτερον* und *ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος.* — 2 *Ἀριστοβούλου.* S. 311 sagen sie zum Schlusse: à la fin de cette ligne, le graveur a oublié *σῶμα γυναικεῖον.* Uebrigens nicht unbedingt nötig. — 3 *τὸ γένος Φοίνισσαν.* — 3/4 ohne Angabe der Dittographie. — 4 *εἶμεν.* — 5 *βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀρίσταρχος.* Nach *νόμον* ist ein Loch. Das macht einen Raum wie für 6-7 Zeichen aus. Wir müssen unentschieden lassen, ob das Loch von Anfang an da war oder ob Zeichen dort standen. Diese könnten freilich nur dittographische gewesen sein, weil die üblichen Zusätze zu *νόμον* wie *τᾶς πόλιος, καὶ τὸ σύμβολον* und andre zuviel Zeichen haben. Dass der Raum unbenutzt blieb, liesse sich daraus schliessen, dass der Steinmetz auch Z. 6 nach |*οι* drei Zeichenplätze überging, wohl, weil sie ihm ungeeignet, bröcklich erschienen, und dass der Stein nach *Καλλικλῆς* wieder eine Lücke hat, vielleicht beim Einmeisseln aussprang, weshalb der Steinmetz eine Zeile tiefer fortfuhr. So würde sich erklären, dass die Zeilen 6—8 gegen Z. 1—5 so klein sind. Auffällig ist, dass darin kein Priester, kein Archont genannt wird.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 192/191.

1990 *W.-F.* 325. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Κα[λ]υδωνίου | τὸ δεύτερον μηνὸς Ἀγυείου, ἐν δὲ Δελ[φ]ο[ῖς] ἄρχοντ|ος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία μηνὸς Ἡρακλείου, ἀπέδοτο |Ἄλεξις, συνευδοκέοντος τοῦ υἱοῦ Ξενία, Ἀμφισσεῖς || τῶ Ἀπόλλωνι ⟨ἐπὶ τοῖσδε⟩ τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖ|ον ὧι ὄνομα Νίκανδρος τὸ γένος Λάκων, καθὼς ἐπίσ|τευσε Νίκανδρος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύ|θερος εἶμεν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τ[ε]τ(τ)άρων. | προαπέδοτο κατὰ τὸν νόμον Ξενέας Θευτίμο[υ]. || μάρτυροι· Δελφοὶ Ἀρχέλαος, Ξεν[ο]-κρά[τ]ης, | Ἀρχέλαος, Εὐρύμαχος, Ἀθανίων, Ἀμφισ|σεῖς Φίλων, Σωσίπολις, Κρατῖνος.

W.-F. Z. 1 *Καλυδωνίου.* — 2 *Δελφοῖς.* — 6/7 *ἐπί|στευσε*, aber Z. 6 schliesst mit Σ. — 8 *τετάρων;* vgl. *τεττάρων* 1686, 5; 1795, 3; 1796, 2; 1847, 4; 1892, 4; 2031, 4. — 9 *Θευτίμου.* — 10 *Ξενοκράτης.* — Z. 4 *Ἀμφισσεῖς* wie 1895, 3 *Ἡρακλεῶται.* — Z. 5 hängt die unnatürliche Stellung von *ἐπὶ τοῖσδε* mit einem Versehen des Steinmetzen zusammen, deshalb

setzte ich die Wörter in ⟨ ⟩. — Wegen *προαπέδοτο* Z. 9 vgl. 1842 Anm. — Wie in No. 1989, steht hier unter den Namen der Zeugen kein Priester, kein Archont, und zweimal ohne Zusatz *Ἀρχέλαος*.

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 195.

1991 *W.-F.* 326. C. v. B.

Ἄρχο[ν]τος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτου μηνὸς Βυσί[ου], ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπ[έδ]οτο Αἰακίδας Φιλαιτώλου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυ[θ]ίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Πυῤῥίας τὸ γένος Λυ[δ]|όν, τιμᾶς ἀργυρίου μ[ν]ᾶν τριῶν, καθὼς ἐπ[ί]στευσε Πυ[ῤ]|ῥίας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν κ|αὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, [π]οέων | ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δαμένης | Ὀρέστα, Πραξία[ς Ε]ὐδόκου Δελφοί. μάρτυρες· τοὶ | ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχοντες ‖ Ἧρυς Εὐδώρου, Ξενοκράτης Πραόχου· Ἁγί|ων, Δίων, Φαῖνις.

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος*, dann *Βυσίου*. — 2 *ἀπέδοτο*. — 3 *Πυθίωι*. — 3/4 *Λυδ|όν*. — 4 *μνᾶν*, dann *ἐπίστευσε*. — 4/5 *Πυῤ|ῥίας*. — 6 *ποιῶν* st. *ποέων*. — 7 *βεβαιωτῆρες*. Der Stein hat aber den Singular. So auch, obwohl 2 Namen folgen, 1743, 4/5; ähnlich *ἱερεύς* 1967, 12/13. — *Ἁγίων* ist nicht der dritte Archont (dieser h. *Ὀρθαῖος*), sondern Privatzeuge.

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 187.

1992 *W.-F.* 327. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμο|σθένεος μηνὸς | Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Διόδωρος ‖ Μνασιθέου Δελφὸς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθί|ωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄ|νομα Ἀγάθων τὸ γένος | Μαιώταν, τιμᾶς ἀργυρί‖ου μνᾶν τεσσάρων καὶ ἡ|μιμναίου, καθὼς ἐπίστευ|σε Ἀγάθων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάν‖τιων τὸν πάντα βίον, ποιέων | ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ | τὸν νόμον· Χαρίξενος Ἀμυ|νέα Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἱε|ρεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ ἰδι‖ῶται Καλλίας Ἐμμενίδα, | Κρατίδας Φειδία, Καλλίκων | Εὐκράτεος.

W.-F. Z. 10/11 *καὶ | ἡμιμναίου*. — 21/22 *Καλλίκων | Δεξικράτεος*. Der Mann ist ja aber mehrfach (1697, 2; 1698, 2) als Sohn des *Εὐκράτης* bezeugt, und es steht auch wirklich Z. 22 *Εὐκράτεος* auf dem Steine.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 182.

1993 *W.-F.* 328. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ δεύτερον μηνὸς |

Ἀγυείου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία μηνὸς Ἡρακλείου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Διονύσιος, Σώπολις οἱ Ἀσάνδρου Πλυ[(γ)]ο⟨οο⟩νεῖς | Ἁρμονίαν τὸ γένος Λακεδαιμονίαν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, ἀργυρίου ‖ μνᾶν δέκα, καθὼς ἐπίστευσε Ἁρμονία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν | ἐλευθέραν εἶμεν, ποέουσαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· | Μελάνθιος, Ἀγοραῖος Ὑπαταῖοι. μάρτυροι· Ξένων Βούλωνος, Ἄθαμβος | Ἀγάθωνος οἱ ἱερεῖς· Παρνάσσιος· Καλλίκων, Ὀρθαῖος, Δαμοχάρης | Δελφοί, Λέων Ἴσιος, Λεοντομένης Βούττιος.

W.-F. Z. 3 *Πλυγονεῖς,* Stein ΠΛΥΠΟΟΟΝΕΙΣ, nach *οἱ Ἀσάνδρου,* vgl. 1899, 2. — Z. 8 ist nach den Priestern der *γραμματεύς* des 2. Semesters genannt, s. 2012, 2; 2080, 2; möglich ist, dass *Ὀρθαῖος* Z. 8 der *ἄρχων ἐπώνυμος* ist, vgl. zu 2022. — Im zweiten Worte der Inschrift sind 2 Zeichen verletzt, sonst ist die Erhaltung tadellos.

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 195.

1994 *W.-F.* 329. C. v. B.

Στραταγέοντος Δικαιάρχου Τριχονέος τὸ πρῶτον μηνὸς Εὐθυαίου [ὡ]ς Αἰτωλοὶ ἄγοντι, | ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Διοδώρου τοῦ Μνασιθέου μηνὸς Ἀμαλίου, ἀπέ[δ]οτο Καλλικλῆς Δελφὸς | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Παρθενὶς τὸ γένος ἐχ Χαλκίδος, ἀργυρίου | μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Παρθενὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποέουσαν ‖ ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες ἐπὶ τούτοις κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Λύκωπος Ἀμφισσεύς, | Μένων Δελφός. μάρτυρες ἐπὶ τούτοις· ἱερεὺς Ἄθαμβος, ἄρχοντες Δίων, Καλλικράτης, ἰδιῶται Ἧρυς, | Κράτων, Ἰατάδας, Βούλων, Λύκων Δελφοί, Ἀγήσων, Εὔχειρος, Ἡράκων Ἀμφισσεῖς, Κρατῖνος Τριτεύς.

W.-F. Z. 1 *ὡς.* Vgl. 1843, 16/17. — 2 *ἀπέδοτο.* — Erhaltung also ziemlich gut, nur 2 Zeichen fehlen, nur 5 sind verletzt (in Z. 1, 2, 3, 6, 7). — Mit *ἐχ Χαλκίδος* vgl. *ἐγδαμείτω* 1801, 5; *ἐγδιδαξάτω* 1878, 17. — Singulär ist der Zusatz *ἐπὶ τούτοις* zur Formel nach *βεβαιωτῆρες* und *μάρτυροι* (vgl. 1995, 6); er correspondiert mit dem sonst vor *ἀπέδοτο* üblichen *ἐπὶ τοῖσδε.* Vollständig müsste es *β. τᾶς ἐπὶ τούτοις ὠνᾶς* heissen. Vgl. 2084, 12.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 194.

1995 *W.-F.* 330. C. v. B.

Στραταγέοντος Δικαιάρχου Τριχονέος τὸ πρῶτον μηνὸς Ὁμολωΐου ὡς Αἰτωλοὶ ἄγοντι, | ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Διοδώρου τοῦ Μνασιθέου μηνὸς Βυσίου, ἀπέδοτο Λύκωπος | Ἀμφισσεὺς

τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Κοσσύφα τὸ γένος | οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν (καὶ) ἀνέφαπτον, καθὼς ἐπίστευσε αὐτὰ τῶι θεῶι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀγήσων Στρομβίχου | Ἀμφισσεύς. μάρτυρες ἐπὶ τούτοις· ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος, ἄρχων Δίων, ἰδιῶται Νίκων, | Ἀριστόδαμος, Ξενόδοκος, Ἡράκων Ἀμφισσεῖς, Βούλων, Δαμοχάρης, Λύκων Δελφοί, | Διονύσιος Πλυγονεύς.

Diese Inschrift ist sehr gut erhalten; verletzt fand ich nur je 2 Zeichen in Z. 3 und 7, eins in Z. 5. — *W.-F.* Z. 4 [*καὶ*]. Der Steinmetz vergass das Wort, wie sie S. 311 anmerken. — Die Nummern 1994 und 1995 sind nur einen Monat aus einander, daher die Aehnlichkeit in der Datierung, im Formular (Z. 6); auch die Namen wiederholen sich zum Teil. — Für den Namen *Κοσσύφη* (d. i. Amsel) verzeichnet Pape-Benseler den Beleg: Philet. bei Ath. 13, 587. — Z. 5 fehlt das Objekt, wie 1705, 5; 1828, 5; 1865, 2 u. a.

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 194.

1996 *W.-F.* 331. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Ἀμαλίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἐχεσθένης Κρινο|λάου Σκαρφεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ζωΐλα οἰκο|γενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Ζωΐλα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι|τε αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸμ πάντα βίον, ποέουσαν ὅ κα θέ‖ληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Θεύξενος Δρομοκλείδα, Ἀθανίων Ἡρία. | μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ξένων καὶ τοὶ προστάται Δίων, Νικόδαμος καὶ τοὶ | βουλευταὶ Γλαῦκος, Δεξικράτης, Καλλίας, ἰδιῶται Ἀνδρομένης, | Διονύσιος, Δίων, Εὐξίθεος.

Nur 3 Zeichen (am Zeilenschluss in 5 zwei, am Anfang von Z. 8 eins) fand ich verletzt. Zu *βουλευταί* Z. 7 merkte ich mir an: Dadurch, dass der Steinmetz die vorgezogene Linie hier etwas tief nahm, sieht die Form wie ΒΟΥΔΕΥ° aus. — Zu *προστάται* (Z. 6) vgl. 1920, 15; 1950, 17; 2076, 7.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 189.

1997 *W.-F.* 332. C. v. B.

Ἄρχοντος Λαιάδα [μη]νὸς | Ποιτροπίου, ἀπέδοτο Καλλί|ξ[ε]νος Ἀρχία Οἰανθεὺς τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ‖ γυναικεῖον ἇι ὄνομα Κλεώ, τιμᾶ[ς] | ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. βεβαιωτὴ[ρ] | κατὰ τὸν νόμον· [Ν]ικόστρατος Π[ολεμ]|άρχου Οἰανθε[ύς. καθ]ὼς ἐπίστευ[σε] | Κλεὼ τῶι θ[εῶι τὰν] ὠνάν.

μάρτυ‖ρες· Καλλία[ς], Εὔαρχ]ος, Εὐκλῆς | [κ]αὶ οἱ ἱ[ε]ρεῖς [Ἀμύντας], Ταραντῖνο[ς | κα]ὶ οἱ ἄ[ρ]χοντε[ς Βάκχιο]ς, Ἀριστίων.

Diese Inschrift steht rechts von 1988 und 1989, und der Stein ist auch hier, wie dort, bröcklich. Daher die schlechte Erhaltung. *W.-F.* Z. 1 *μηνός*. — 2/3 *Καλλί|ξενος*. — 5 *τιμᾶς*. — 6 *βεβαιωτήρ*. — 7 *Νικόστρατος Πολε[μ]|άρχου*. — 8 *Οἰανθε[ύς· κ]αθὼς ἐπίστευσε*. — 9 *τῶι θε[ῶι τὰ]ν*. — 10 *Καλλίας, Εὔ[αρ]χος*. — 11 |*[κ]αὶ οἱ ἱ[ε]ρεῖς Ἀμύ[ντα]ς, Ταραντῖνος*. — 12 |*[κα]ὶ οἱ ἄ[ρ]χοντες Βα[βύλο]ς, Ἀριστίων*. Darin ist die Ergänzung *Βα[βύλο]ς* bestimmt falsch; denn mit *Ἀριστίων* (und *Ἀμυνέας*) ist von Juli—Januar 170 *Βάκχιος* Archont. In dieser Form steht der Name 1739, 15; 1740, 13; 1789, 9; 1792, 20, während er 1742, 11; 1772, 19 *Βάχχιος* geschrieben ist.

Zeit. Priesterschaft IV: December/Januar 170/169.

1998 *W.-F.* 333. C. v. B.

Στραταγέον[το]ς Φαινέα τὸ δεύτερον μηνὸς Δίου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρ[χ]οντος Κλευδάμου μηνὸς Ποιτροπίου, ἀπέδον|[τ]ο Τιμόλαος καὶ Ἄρμενος Αἰνέα Ἀμφισσεῖς τῶι Ἀπόλλωνι | [τῶι] Πυθίωι παιδάριον ὧι ὄνομα Σωτέλης, καθὼς αὐτὸς ἐπίστευσε ‖ [Σω]τέλη[ς τ]ῶι θεῶι τὰν ὠνάν, κυριεύων αὐτοσαυτοῦ, ποέων ὅ κα | θέλη, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν. βεβαιωτῆρες· Ἀμύντας Τιμαγένε|ος, Εὐδαμίδας Λαάρχου Ἀμφισσεῖς. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος | Ἄθαμβος· Βούλων, Ἐτυμώνδας, Κλεύδαμος, Χαρίξενος Δελφοί, | Διονύσιος, Σώπολις, Αἴγιμος Πλυγονεῖς.

W.-F. Z. 1 *στραταγέοντος*. — 2 *ἄρχοντος*. — 2/3 *ἀπέδον|το*. — 4 |*[τῶ]ι*. — 5 *Σωτέλης τῶι θεῶι*. — Der Passus Z. 4—6 macht den Eindruck, als ob der Steinmetz aus dem Formulare herausgekommen wäre; jedenfalls ist der Preis eine Art Nachtrag für Z. 4. — Unter den 4 nach dem Priester genannten Zeugen ist kein Buleut, vielleicht der *ἄρχων ἐπών*. Vgl. 1993, 8.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 192/191.

1999 *W.-F.* 334. C. v. B.

[Ἄ]ρχοντος Κλεοδάμου μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρχέλαος Πυθο|[φάν]εος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Χαρίτα, τιμᾶς | [ἀργυ]ρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει, καθὼς ἐπίστευσε Χαρίτα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | [ἐφ᾽] ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸμ πάντα βίον, ποέουσαν ὅ κα θέλη. βεβαι‖[ωτ]ὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πράοχος Ἀρχελάου Δελφός. μάρτυρες· τοὶ

ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος | καὶ ὁ ἄρχων Δαμοσθένης, ἰδιῶται Ἀρχίδας, Μίκκων, Κράτων, Δίων.

W.-F. Z. 1 ἄρχοντος. — 6 Ἀρχίας.

Zeit. Priesterschaft II: April/Mai 191.

2000 *W.-F.* 335. C. v. B.

Στραταγέοντος Φαινέα μηνὸς Πανάμου, ἐν δὲ Δελφοῖς | ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ξενοκράτης Ἀμφισσεὺς Ἀρίστωνα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι τὸ γένος Σαυνίταν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, κα‖θὼς ἐπίστευσε Ἀρίστων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὸν | ἐλεύθερον εἶμεν, ποέοντα ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον· Μνασίλαος Εὐδαμίδα Ἀμφισσεύς. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος· Λύκος Νικομάχου, Ἄλεξις Ξενο|δόκου, Δαμόξενος, Ἀριστογείτων, Ἀρχέδαμος Σωκρατί‖δα, Ἀγήσανδρος Πύθωνος, Σωκράτης Εὐάρχου, Ξένων | Χαριλάου Ἀμφισσεῖς, Πράοχος, Κλέων Καλλιγένεος, Νικίας Ἀρίστωνος Δελφοί.

Verletzt sind 6 Zeichen, eins in Z. 1, 3 in Z. 7 und 2 in Z. 12. — *W.-F.* Z. 8/9 Ξενο|δίκου, aber °δόκου ist sicher. Vgl. 2010, 14. — Ueber die Wortstellung in Z. 3/4 s. 2002, 3/4.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 197.

2001 *W.-F.* 336. *Ditt.* 447. C. v. B.

Στραταγέοντος Φαινέα μηνὸς Πανάμου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος | Ἐμμενίδα μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Δαμέας | ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀττάλου ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων τῶν βασιλικῶν | Ἀρτεμιδώραν τὰν βασιλικὰν παιδίσκαν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, ‖ ἀργυρίου στατήρων τεσσαράκοντα τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε | Ἀρτεμιδώρα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποιεῖν | ὅ κα θέλῃι, εἶμεν εἷ κα θέλῃι. βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον· Ἐτυμώνδας | Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς καὶ ἰδιῶται Νι[κό]δαμος, Ὀρθαῖος, | Πολύκλειτος, Θεύτιμος Ἀμφισσεύς.

W.-F. Z. 7 κατὰ τὸν νόμον. — 8 Νικόδαμος. — Hier lässt ein Hofbeamter des Königs Attalos eine königliche Magd frei. Aus Livius (XXXIII, 1, 1) wissen wir, dass Attalos im Frühjahr des J. 197 in einer Versammlung der Böoter zu Theben, als er sprechen wollte, — senior iam et infirmior quam ut contentionem dicendi sustineret — zusammenbrach (ebenda § 2), zur Kräftigung seiner Gesundheit zunächst dort verblieb, dann aber aeger ab Thebis Pergamum advectus etwa im Herbste desselben Jahres verstarb (Liv. XXXIII, 21, 1). — Dass die ersten 3

Privatzeugen Delphier sind, lässt sich wohl für *Νικόδαμος* aus Nr. 2041 (Z. 15), die demselben Semester entstammt, und für die beiden andern aus der 1 Jahr nur jüngeren Nr. 2080 (Z. 10/11) folgern.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 197. Vgl. A. Mommsen, Philol. XXIV, 25.

2002 *W.-F.* 337. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξαμενοῦ μηνὸς Ἀθαναίου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Γλαῦκος | Π[λ]υγονεύς, Ἐχεκλῆς Πλυγονεὺς Ἁρμὼ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | τὸ γένος Σύραν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεττάρων, καθὼς ‖ ἐπίστευσε Ἁρμὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν | εἶμεν, ποιεῖν ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Πάτρων | Πλυγονεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ξένων· Εὐρυμήδης, | Ζηνέας Ἁγνία, Παρνάσσιος Κλέωνος, Νικαγόρας Δελφοί, | Ἄρχιππος [Ν]αυπάκτιος, Χαιρώνδας Ἀμβρύσσιος.

W.-F. Z. 3 Anfang *Πλυγονεύς*. — 9 *Ναυπάκτιος*. — Die Stellung der Wörter in Z. 3/4 wie in 2000, 3/4; 2004, 4/5.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 197.

2003 *W.-F.* 338. C. v. B.

Ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ|πέδοντο Καλλίστρατος Ἀθανίωνος, Ξενοκράτης Θευ|κύδεος σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωκράτης τῶι Ἀπόλ|λωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς ἐ‖πίστευσε Σωκράτης τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧι|τε αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ | πάντων τὸν πάντα βίον. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Δαμοκράτης Ἀθανίωνος. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ἄθαμβος, | Ἀμύντας· Εὐκλείδας Καλλε[ί]δα, Κλέων Καλλιγένεος, Δα‖μοχάρης, Σωσίας.

W.-F. Z. 9 *Καλλείδα*.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 176.

2004 *W.-F.* 339. C. v. B.

Στραταγέοντος Νικάνδρου μηνὸς Εὐθυαί|ου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Καλλικράτεος | μηνὸς Ἀμαλίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Θευκρίτα Ἀμφισσὶς Νικαίαν τῶ Ἀπόλλωνι τῶ ‖ Πυθίω τὸ γένος οἰκογενῆ, ἀργυρίου μνᾶν τεσ|σάρων, καθὼς ἐπίστευσε Νικαία τῶ θεῶ τὰν ὠ|νάν, ἐ[φ'] ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν

ποιοῦσαν ὅ κα θέλη. | βεβαιωτ[ῆ]ρες κατὰ τὸν νόμον· Παντέας, Εὔδικος | Χαριξένου Ἀμφισσεῖς. τὰν τιμὰν ἔχει. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς || Ξένων καὶ τοὶ ἄρχοντες Γλαῦκος, Δεξικράτης, Καλλίας· Ἁβρόμαχος Δελφ|⟨φ⟩οί, Ἀλέξων, Ἄνδρων, Κλέανδρος, Καλλικράτης Ἀμφισσεῖς, | Πυῤῥίων Φα[λ]λικαῖος, Οἰνοτίων Τολφώνιος. ἁ ὠνὰ παρὰ Ἀρ|χέλαον Δελφόν, Ἀλέξωνα Χαριξένου Ἀμφισσῆ.

W.-F. Z. 7 ἐφ' ὧι. — 8 βεβαιωτῆρες. — 10/11 Δελ|φοί. — 12 Φαλικαῖος. Dazu notierte ich mir: Stein ΦΑ▨ΛΙΚ°, nach Φα ein Loch, in dem ein Zeichen gestanden haben könnte. Da Φαλίκα und sein Ethnikon an andern Stellen bald mit λ, bald mit λλ geschrieben sind, kann man hier noch zweifeln; ich habe hier letzteres im Anschluss an CJ 1707, 10 vorgezogen, wo Δρωπίδας Φαλλικαῖος steht. — Ueber die Wortstellung in Z. 4/5 s. 2002, 3/4. — Das Jota in ὧι Z. 7 ist sicher. Es ist hier inconsequent. — Zu τοὶ ἱερεῖς vgl. 1817, 6; 1862, 5. — Zu Z. 10. Es zeugen alle drei Archonten; Ἁβρόμαχος ist Privatzeuge. — Merkwürdig ist, dass Ἀρχέλαος, bei dem die ὠνά verbleibt, beim Freilassungsakte nicht zugegen ist.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 189.

2005 *W.-F.* 340. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Βυσίου, ἐπ[ὶ τοῖ]σδε ἀπέδοτο | Εὐθίας Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναι|κεῖον ἆι ὄνομα Καλλίς, τιμᾶς ἀργυρί[ο]υ μνᾶν τριῶν, καθὼς | ἐπίστευσε Καλλὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτὰν ἐ||λευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸμ πάντα βίον, ποέου|σαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους· Δεινίας | Ἀλέξιος Ἀμφισσεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω|νος Ξένων, Ἄθαμβος· Φυσκίων, Νίκων, Ἀγήσων Ἀμφισ|σεῖς, Ξενόστρατος, Καλλίας, Θεύξ[ε]νος Δελφοί.

W.-F. Z. 1 ἐπὶ τοῖσδε. — 2 Πυθίας statt Εὐθίας. Dieser Name kann doppelt aufgefasst werden, entweder als Εὐ-θ-ίας (: Εὔ-θυμος = Βί-θ-υς 2009, 5: Βιό-θυμος) oder als Εὐθ-ίας (von εὐθυ-). — 3 ἀργυρίου. — 9 Θεύξενος. — Zu Z. 9. Möglicherweise ist Καλλίας der Archont des Semesters Januar/Juli 189.

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 189.

2006 *W.-F.* 341. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Νικὼ Διοδώρου, Ἀστίας Νικοστράτου | Δελφοὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Σώτιον τὸ γένος

Θρᾶισσαν, τιμᾶς ἀργυ|ρίου μνᾶν τεσσάρων. βεβαιωτῆρ[ε]ς κατὰ τὸν νόμον· Νικόμαχος Νικαγόρα, Πολύξενος Δάμωνος Δελ|φοί. παραμενέτω δὲ Σώτιον παρὰ Νικὼ ἄχ[ρ]ι οὗ κα ζώη Νικώ. ἐπεὶ δέ κά τι πάθηι Νικώ, τοῦ θεοῦ ἔστω Σώ||τιον, κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς, [ἐλ]ευθέρα οὖσα καὶ ἀνέφαπτος τὸμ πάντα χρόνον, καθὼς ἐπί|στευσε Σώτιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βέβαιον δὲ παρεχόντων τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι | Νικὼ καὶ Ἀστίας καὶ οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντων | τῶι θεῶι καὶ Σωτίωι καὶ τῶι ὑπὲρ τὸν θεὸν θέλοντι πράσσειν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἡμιολίου μνᾶν | ἕξ· οἱ δὲ πράσσοντες ἀζάμι' ἐόντων καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. || εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωτίου τελευτασάσας Νικοῦς, κύριοι ἔστων οἱ (ἀντιτυγχάνοντες) συλέοντες | ὡς ἐλευθέρας οὔσας καὶ τοῦ θεοῦ ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ξένων, Ἄθαμβος | καὶ ἰδιῶται Δαμοχάρης Καλλείδα, Νικαγόρας Νικομάχου, Πειθαγόρας | Ξένωνος, Ξενόστρατος Ἐχύλλου Δελφοί.

W.-F. Z. 3 *βεβαιωτῆρες*. — 9 *ἀζάμιοι ἐόντων*. Von den 2 Möglichkeiten *ἀζάμι(οι) ἐόντων* oder *ἀζάμι' ἐόντων* habe ich um 1748, 12; 1875, 16 willen die letztere gewählt. — Z. 8 ist zu *πράκτιμοι ἐόντων* der inf. epexegeticus *πράσσειν* noch hinzugesetzt. Dass bei *πράκτιμος* die Summe im Genitiv steht, lehrt z. B. 1697, 9; 1698, 10. An beiden Stellen ist die Busssumme das Sechsfache des Loskaufspreises, sonst (2012, 6; 2049, 11; 2072, 9) das Lösegeld selbst und dann noch anderthalbmal soviel. So haben wir auch hier Z. 8 zu verstehen, so dass also 4+6 Minen zu zahlen wären. Zu *αὐτοῦ καὶ τοῦ ἡμιολίου* denke ich mir aus Z. 2/3 *ἀργυρίου* oder *λύτρου* hinzu. Was in diesem Falle *τὸ ἡμιόλιον* ist, ist Z. 8/9 erklärend hinzugesetzt; vgl. den ähnlichen Fall des erklärenden Zusatzes 1832, 18 *ὁ χρόνος τὰ ἔτη τὰ ὀκτώ*. — Der Genitiv *ὡς ἐλευθέρας οὔσας καὶ τοῦ θεοῦ* (sc. *οὔσας*) wird nur verständlich, wenn ich den Ausfall von *ἀντιτυγχάνοντες* zwischen *οἵ* und *συλέοντες* (vgl. 1979, 13/14; 2010, 11) annehme. Die neben einander stehenden *ὁμοιοτέλευτα* veranlassten das Versehen. Oder ob gen. abs.?

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 189.

2007 *W.-F.* 342. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων Γλαύκου τοῦ Ξένωνος, | Δεξικράτεος τοῦ Μνασιθέου, Καλλία τοῦ Ἐμμενίδα, μηνὸς Θεοξενίου, | ἐπὶ το[ῖ]σδε ἀπέδοντο Ἅρμιχον, Ἀρισταγόρα, Τελεσὼ τῶι Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Κτήσων, τιμᾶς ἀργυ||ρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι,

καθὼς ἐπίστευσε Κτή|σων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον καὶ ποέοντα ὅ κα θέληι. βεβα[ι]|ωτῆρες κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἁγίων Καλλικράτεος, | Ἁβρόμαχος Εὐαγόρα. μάρτυρες· Μνάσων Ξένωνος, Κλεόδαμος ‖ Κλέωνος, Ἁγίων, Παρνάσσιος Κλέωνος, Αἰακίδας Βαβύλου, | Πεισίλας, Πύῤῥος, Δαμοχάρης Καλλείδα, Αἰακίδας.

Als *W.-F.* die Inschrift abschrieben, fehlte nur ein Zeichen am Ende von Z. 7. Auch jetzt ist die Erhaltung noch sehr gut: es fehlt ein 2. Jota in Z. 3; verletzt sind nur 2 Zeichen in Z. 2, je eins in Z. 3, 5, 6 u. 10. — Wegen der Verwandtschaft der Freilasserinnen vgl. 1761 und namentlich die 2 Monate jüngere Inschrift 1982. — Von den Bürgen wird der eine unter den Zeugen genannt, vgl. 1922.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 189.

2008 *W.-F.* 343. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Γλαῦκος | Ξένωνος, Θεύξενος Δρομοκλείδα, Ἀνδρομένης Νικάνορος Δελφοὶ | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Δαμὼ οἰκογενῆ, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Δαμὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ‖ ἐφ' ὧιτε αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα | βίον, ποέουσαν ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Δεξικράτης | Μνασιθέου, Ἐτυμώνδας Εὐκλέος. μάρτυρες· τῶν ἀρχόντων Καλλί|ας, ἰδιῶται Δαμοχάρης, Εὐκλείδας, Τιμόθεος, Διόδωρος, Χαρίξε|νος.

Z. 7 schlug der Steinmetz ΤΩΑΡΧ° ein und trug das Ν des Artikels über der Zeile zwischen Ω und Α nach. Die Inschrift ist bis auf 2 Zeichen in Z. 1 und je eins in Z. 6 und 8 tadellos erhalten. — Der Bürge Δεξικράτης ist Archont, ebenso der erste Verkäufer.

Zeit. Priesterschaft II: Juni/Juli 189.

2009 *W.-F.* 344. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρισταινέτου μηνὸς | Ἐνδυσποιτροπίου, ἀπέδοτο Ἀρχέ|πολις Τιμοκλέος Λαρισαῖος τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖ‖ον ὧι ὄνομα Βίθυς τὸ γένος Θρᾶικα, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα, καθὼς | ἐπίστευσε Βίθυς τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι. | βεβαιωτῆρες κατὰ τοὺς νόμους· | Μνάσων Δικαιάρχου Ἐχιναῖος, ‖ Κράτιππος Μεγώνδα Θηβαῖος· παρόν|τος τοῦ ἄρχοντος Εὐκράτεος | [τ]οῦ Καλλίκωνος. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς | Ξένων, Ἄθαμβος· Μνάσων Ξένωνος, | Πεισίλαος, Χαρίξενος, Καλλίκων Δελ‖φοί, Ἀριστομένης, Μίκκος Ἐριναῖοι.

W.-F. fanden die Inschrift tadellos erhalten. Jetzt fehlt Z. 12 das erste Zeichen, Z. 10 und 11 ist dasselbe beschädigt, ebenso das letzte in Z. 10 und das *η* in *βεβαιωτῆρες* Z. 8. — Der Name *Βί-θ-υς* repräsentiert in Kurzform wohl den Namen *Βιό-θυμος* (vgl. *Εὐ-θ-ίας* 2005, 2) oder einen ähnlichen mit *Βιο-θ°* anhebenden. — Ungewöhnlich ist die besondere Anführung des Archonten in einem kleinen Sätzchen (Z. 11); gewöhnlich steht er unter den Zeugen, und zwar hinter den Priestern. Vgl. 1970, 5; 2079, 4.

Zeit. Priesterschaft II: April/Mai 182.

2010 *W.-F.* 345. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ δεύτερον μηνὸς Ὁμολωΐου, | ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Πολύξενος Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα | Κλεοπάτρα, συνευδοκεόντων τῶν υἱῶν τῶν Πολυξένου Ἀρίστωνος, | Πολυξενίδα, ‖ ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων. βεβαιωτῆρες· [R. f. 15 Zeichen, die ausgeschlagen wurden] *Δαμοφάνης Γενναίου, Φίλων | Δαμέα Ἀμφισσεῖς, Νικόδαμος Πεισίλα Δελφός* [Zeile 6 ist das letzte Drittel, Zeile 7 ist ganz, Zeile 8 das erste Drittel ausgeschlagen] *Κλεοπάτρα ἐλευθέρα οὖσα, κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιέ|ουσα ὅ κα θέληι τὸμ πάντα βίον, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βέβαιον δὲ παρεχόν|των τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Πολύξενος καὶ τοὶ βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον. | εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Κλεοπάτρας, κύριοι ἔστων οἱ ἀντιτυ⟨γ⟩γχάνοντες συλέοντες ὡς ἐλευ|θέρας οὔσας, καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας | καὶ ζαμίας. ταῦτα δὲ ἐγένετο ἀνάμεσον τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βωμοῦ. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος· | Ἀγάθων, Δαμοχάρης, Θεύξενος, Ἀναξανδρίδας Δελφοί, Ἄλεξις Ξενοδόκου, Νίκανδρος ‖ Νίκωνος, Ἀρχέδαμος Σωκρατίδα Ἀμφισσεῖς, Εὔκριτος, Ἀγαθοκλῆς Πλυγονεῖς.*

Das N vom Artikel vor *Πολυξένου* in Z. 4 ist über der Zeile nachgetragen. — Als der Steinmetz die oben angegebenen Zeilen 6/8 tilgte, ging er offenbar zu weit, indem er (oder ein mutwilliger Zerstörer?) den Anfang des in Z. 8 stehenden Satzes mit wegnahm, etwa *τοῦ δὲ θεοῦ ἔστω* (vgl. 2006, 4) *Κλεοπάτρα κτλ.* oder *εἰ δέ τί κα πάθηι Πολύξενος, τοῦ θεοῦ ἔστω Κλεοπάτρα κτλ.* (vgl. 1918, 7; 1975, 9; 2041, 7). — Z. 11 notieren *W.-F.* die Dittographie nicht. Wegen der Construction vgl. 2006, 10/11. — Zu Z. 13 vgl. 2011, 6; 2041, 13/14; 2049, 17/18; 2072, 16; 26.

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 195.

2011 *W.-F.* 346. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ δεύτερον μηνὸς Ὁμολωΐου, | ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ὀρθαίου μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Τείσων Πλυγο|νεὺς ἐν Δελφοῖς κατοικέων Ἐργασίωνα τὸν ἴδιον θεράποντα τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι, ἀργυρίου τριῶν μνᾶν, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι Ἐργασίων τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι ‖ ἐλεύθερον εἶμεν, ποιεῦντα ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Κλέανδρος Πλυγονεύς, Νικόδαμος Δελφός. ταῦτα δὲ ἐγένετο πρὸ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ | βωμοῦ. μάρτυροι· Ηράοχος, Ταραντῖνος, Ἁβρόμαχος, Θεύφραστος, Κλεόδαμος Δελφοί, | Λέων Ἴσιος, Ἀγέμαχος Ἴσιος, Στράτων Εὐανθεύς. τὰν ὠνὰν ἕξει τῶι θεῶι | Ἁβρόμαχος Δελφός, Λέων Ἴσιος.

Die Inschrift ist tadellos erhalten und so von *W.-F.* wiedergegeben. Z. 5 steht wirklich die Form *ποιεῦντα,* und sie ist neben *Θεύ-φραστος* (Z. 7) consequent. — Zu Z. 6 vgl. 2010, 13. — Es ist möglich, dass *Κλεόδαμος* Z. 7 der Archont des Semesters Januar—Juli 195 ist. — Zur Schreibung *Εὐανθεύς* vgl. 1851, Z. 14.

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 195.

2012 *W.-F.* 347. C. v. B.

Ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία μηνὸς Θεοξενίου, βουλευόντων Αἴσωνος, Κλεοδάμου, | γραμματεύοντος Παρνασσίου, ἀπέδοτο Νικόδαμος Πεισίλα Κλεονίκαν τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι ἀργυρίου πέντε ἡμιμναίων, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευσε Κλεονίκα | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποέουσαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτήρ· Γλαῦκος ‖ Ξένωνος, κατὸν νόμον. βέβαιον δὲ παρεχέτω⟨ι⟩ ὅ τε ἀποδόμενος καὶ ὁ βεβαιωτήρ· εἰ δὲ μή, | ἀποτεισάντων αὐτὰ καὶ τὰ ἡμιόλια. μάρτυρες· Ξένων, Ἄθαμβος· Καλλικλῆς, Ἀριστόμαχος, | Πεισίστρατος.

Diese Nummer ist tadellos erhalten. *W.-F.* Z. 5 *κα[τὰ] τὸν νόμον,* auf S. 311 dazu die Notiz: *Inscr.* KA pour *κατά.* Ibid. ΠΑΡΕΧΕΤΩΙ. — Z. 5 fehlt das Objekt, wie öfter (z. B. 1888, 12). — Zu *ἀποτεισάντων αὐτά* (Z. 6) ist aus Z. 3 *ἡμιμναῖα* zu supplieren. Vgl. die Anm. zu 2006. — Zeugen sind die zwei Priester und drei Private.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 195.

2013 *W.-F.* 348. C. v. B.

Ἄρχοντος Καλλικράτεος μηνὸς Ἀμαλίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολυξένα Κράτωνος τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυ-

ναικεῖον ἆι ὄνομα Μιλησία, τιμᾶς ἀργυρίου τριῶν ἡμιμναί|ων, καθὼς ἐπίστευσε Μιλησία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν καὶ | ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων, ποέουσαν ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Παρνάσσιος || Κλέωνος. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ βουλευταὶ Γλαῦκος, Δεξικρά|της, Καλλίας, ἰδιῶται Δαμοχάρης, Κράτων Φρικίδα, Εὐκλείδας, Ἄνδρων, Σώπολις. | τὰν τιμὰν ἔχει.

Bis auf das zweite *α* in *Ἄθαμβος* (Z. 5) tadellos erhalten.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 189.

2014 *W.-F.* 349. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Πολυκλείτου μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φίλων Τελε|σάρχου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Ἄνα τὸ γένος Ἰλλυράν, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Ἄνα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἐτυμώνδας Εὐκλέ||ος, Ἀγάθων Ἀθάμβου Δελφοί. παραμεινάτω δὲ Ἄνα παρὰ Φίλωνα ἄχρι κα ζώηι Φίλων ποέουσα | τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιῆι Ἄνα τῶν ποτι|[τ]ασσομένων ὑπὸ Φίλωνος καθὼς γέγραπται δυνατὰ οὖσα, ἐξέστω Φίλωνι κολάζειν | καθώς κα αὐτὸς θέληι καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Φίλωνα ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας | δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα πάθηι Φίλων, ἐλευθέρα ἔστω Ἄνα κυριεύουσα αὐτο||σαυτᾶς καὶ ποέουσα ὅ κα θέληι, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτη|ται Ἄνας τελευτάσαντος Φίλωνος, βέβαιον παρεχόντω οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν | ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντων συλέον|τες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος, ἰδιῶται Χαρίξενος Ἀμυνέα, Ἁβρόμαχος, Πράξων Μαν||τία, Δίων Κλέωνος, Κράτων Νικοδάμου, Ἁγίων Ἁγίωνος, Δαμοχάρης Καλλείδα.

W.-F. gaben die Inschrift lückenlos. Jetzt fehlt nur das 1. Zeichen in Z. 7, und einige (je eins in Z. 2, 3, 6, 7, 13 und je zwei in Z. 8 u. 11) sind lädiert. — Ist der erste Bürge der Archont?

Zeit. Priesterschaft II: October/November 188.

2015 *W.-F.* 350. C. v. B.

Ἄρχοντος Μαντία τοῦ Πολύωνος μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Ἀριστοκράτεια Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Νικασώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ. | βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δαμένης. παραμεινάτω δὲ Νικα||σὼ παρὰ Ἀριστοκράτειαν ἔτη ὀκτὼ ἀνεγκλήτως ποιέουσα | τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δὲ μὴ ποέοι, κυρία | ἔστω Ἀριστοκράτεια κολάζουσα καθώς κα θέλῃ. εἰ δέ τι | πρότερον πάθοι Ἀριστοκράτεια, τὸν κατάλοιπον χρόνον | παρὰ Ἀριστονίκαν μεινάτω· ἐπεὶ δέ κα διέλθωντι || τὰ ὀκτὼ ἔτη⟨ι⟩, ἐλευθέρα ἔστω κυριεύουσα αὐτοσαυ|τᾶς, ἀνέφαπτος ἐοῦσα ἀπὸ πάντων τὸν πάν|τα βίον, ποιέουσα ὅ κα θέλῃ, καθὼς ἐπίστευ|σε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. μάρτυρες· τοὶ ἄρχον|τες Διόδωρος, Ξένων, Σωσίνικος.

W.-F. merken auf S. 311 zu Z. 10 an: *Inscr.* ETHI. Im Texte haben sie ἔτη gegeben. — Die Zeichen sind bis auf drei (Z. 4, 7, 12) unbeschädigt geblieben. — Zu Z. 9/10. Der Plural des Verbums, wenn ein Neutrum im Plural Subjekt ist, findet sich auch sonst (1832, 16; 1867, 4; 1878, 14); der Singular steht z. B. 1891, 30.

Zeit. Priesterschaft III: August/September 180.

2016 *W.-F.* 351. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτ[ου μη]νὸς Θε[οξε]|νίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολύκριτος Δ[αμ]οτίμου Ἀμφι|σσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα | Κράτερος τὸ γένος ἐξ Ἀμφίσσας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν || τρι⟨τρι⟩ῶν, καθὼς ἐπίστευσε Κράτερος τὰν ὠνὰν τῶι | θεῶι, ἐφ' ὧιτε [α]ὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον | τὸν πάντα βίον, ποέοντα ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον· Νικίας Φυσκεύς. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς Ξ(έ)νων, Ἄθαμ|βος· Δίων, Μένων, Ἀρχέλας, Ἁρμόδιος, Δαμοσθένης, || Ταραντῖνος.

W.-F. Z. 1 *Πολυκλείτου μηνὸς Θεοξε|νίου.* — 2 *Δαμοτίμου.* — 5 *τριῶν,* S. 311 mit der Anmerkung: *Inscr.* TPITPIΩN. — 6 *αὐτόν.* — 8 *[Ξ]ένων,* S. 311 mit der Notiz: au lieu de *Ξένων,* l'inscription porte ENΩN. Ueber das erste Zeichen davon lässt sich streiten. Mir schien Ξ da zu stehen und E zu fehlen. Vgl. 2040, 4.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 187.

2017 *W.-F.* 352. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλευδάμου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Σωτύλος Σωστράτου, συνεπαινεούσας | τᾶς γυναικὸς Ἀρισ[το]νίκας καὶ τᾶς θυγατέρος Νικαίας | καὶ τοῦ υἱοῦ [Σω]-

στράτου τῶι Ἀπόλλωνι ‖ τῶι Πυθίωι σῶμ[α ἀν]δρεῖον ὧι ὄνομα Στόλος, | τιμᾶς ἀργυ[ρίου μνᾶν] | τεσσάρων, [καὶ τὰν τιμὰν] | ἔχει, καθὼς [ἐπίστευσε] | Στόλος τ[ῶι θεῶι τὰν ὠνάν], ‖ ἐφ' ὧιτε ἐλ[εύθερος εἶμεν καὶ] | ἀνέφαπτ[ος ἀπὸ πάντων τὸν] | πάντα βί[ον. βε]|βαιωτὴρ κ[ατὰ τὸν νόμον· Ἀστό]|ξενος Διονυ[σίου. μάρτυρες· Τα]‖ραντῖνος ὁ ἱε[ρεὺς καὶ τῶν ἀρχόντων Ἄσαν]|δρος, Ἄρχων· Ὀρ[έστας], | Φίλαγρος, Ἀντι[ ]|ξενος.

W.-F. Z. 3 *Ἀριστονίκας*. — Die von ihnen notierten Lücken in Z. 4—12 fand ich richtig angegeben. — *W.-F.* Z. 12/18 *[βε]|βαιωτήρ· Χ[αρί]|ξενος Διονυ[σίου. μάρτυρες· Τα]|ραντῖνος ὁ ἱε[ρεὺς .....]|δρος, Ἄρχων,| Φίλαγρος, Ἀ[στό]|ξενος.* Von diesen Zeilen lassen sich 14/15 am leichtesten heilen. Nach dem einen Priester dürfen wir Archonten erwarten. Die Behörde heisst aber *Ἄσανδρος, Ἄρχων, Διόδωρος*. Davon steht der zweite voll in Z. 16. Das *|δρος* werden wir zu *[Ἄσαν]|δρος* zu ergänzen haben, das entweder unmittelbar auf *ἱε[ρεύς* folgte oder mit den verbindenden Worten *καὶ τῶν ἀρχόντων* (wie in 1809, 1830, 1857, 1858, die aus demselben Archontate stammen). Nach *Ἄρχων* (Z. 16) notierte ich mir noch: ΘΡ. Unter den Zeugen des Archontates *Κλεόδαμος* begegnet aber öfters (1762, 1763, 1764) ein *Ὀρέστας*, und das bestimmte mich zur Lesung *Ὀρ[έστας]* statt *Θρ[ ]*. In Z. 17 ist *Ἀντι-* klar (*W.-F.* *Ἀ[στό]-*). Ob dies gleich mit Z. 18 zu verbinden ist, muss dahingestellt bleiben; aus dieser Zeit ist z. B. ein *Ἀντίκριτος* (1740, 14) belegt und mehrfach ein *Χαρίξενος Ἀλέξωνος* (1762, 7). Jetzt bleibt noch Z. 13/14. Der Name *Χ[αρί]ξενος Διονυσίου* ist falsch. *Ἀστόξενος Διονυσίου* kommt oft vor. Da ich nun nach *βεβαιωτήρ* sicher *κ* sah, so wird die Zeile etwas länger anzunehmen und die obige Lesung einzusetzen sein; dann wären in Z. 13 fünfzehn, in Z. 14 vierzehn Zeichen weggebrochen. Da wir auch in Z. 11 vierzehn zu ergänzen haben, wird wahrscheinlich, dass *W.-F.* in Z. 12 *|πάντα βί[ον. Βε-]|* zu wenig ergänzen und dass vielleicht nach *βί[ον* noch *ποιέων ὅ κα θέλῃ* einzusetzen ist.

Zeit. Priesterschaft IV: December/Januar 169/168.

2018 *W.-F.* 353. C. v. B.

[Ἄρ]χοντος Κλεώ[ν]δα τοῦ Μενεκ[ ] | [μ]ηνὸς Ἀπελλαίου, [β]ουλευό[ν]των [τὰν πρ]|ῶτα(ν) ἑξάμηνον Ἁγ(ί)ωνος τοῦ [Κλεοδά]|μου, Πάτρω(ν)ος τοῦ Ἰατάδα, γραμμα‖[τεύο]ντος δὲ τᾶς βουλᾶς Αἰνέα τοῦ Φίλω(ν)ος, ἐπὶ τοῖ‖[σδε ἀπέ]δοτο Ξενὶς Μενεστράτου, συνευδοκεόν|τω[ν κ]αὶ τῶν υἱῶν αὐτᾶς Εὐκλείδα καὶ Μενε|στρ[άτο]υ, τῶι Ἀπόλλωνι σῶμα ἀνδρεῖον παιδάριον οἰκογε|νὲς ὧι ὄνομα Κάρπος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέ‖κα, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, καθὼς ἐπίστευ|[σε] Κάρπος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, [ἐ]φ' ὧτε ἐλεύθερος | [εἶμε]ν καὶ ἀνέφα[(π)]τον ἀπὸ

πάντων τὸν πάντα βίον, | [ποιο]ῦντα ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρ[έ]χοντα οἷς κα θέλῃ. βε||[β]αιωτὴ̣ρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πό||[λι]ος· Λαιάδας Βαβύλου. εἰ δέ τις ἐφάπ|τοιτο Κάρπου ἐπὶ καταδουλι[σ]μῶι, βέβαιον | παρεχόντω τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα [Ξ]ε|νὶς καὶ ὁ βεβαιωτὴρ Λαιάδας· κύριος (δ)ὲ ἔστω καὶ ἄλ λος ὁ παρατυχ[(ὼ)]ν συλέων Κάρπον [ὡς] ἐλεύθερον [ὄν||τα] ἀζάμιος ὢν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκας | [καὶ] ζαμίας. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος Ἄρχων Καλλία, Ἄθ[α]μβος Ἁβρομάχου | καὶ ὁ νεωκόρος Ἀτεισίδας καὶ ἰδιῶται Τιμοκρά|της Εὐκράτεος, Πεισίστρατος Βούλωνος· || Ἁγίων Κλεοδάμου· Δαμόστρα[τ]ος | Μενεστράτου.

W.-F. Z. 1 ἄρχοντος Κλεώνδα τοῦ Μενε[. . . . .]|. — 2 μηνὸς, dann [β]ουλ[ε]υόντων [τὰν πρ]|ώτα[ν]. — 3 Stein |ΩΤΑΕΞ°, es fehlt ν. Vielleicht war es nachträglich über die Zeichen gesetzt worden. — 3 Ende Ἄγωνος τοῦ [. . . . . ., Δαμε . . . .]|νου. Ich konnte nach τοῦ nichts mehr finden. Was *W.-F.* geben, muss ja falsch sein. Hier kann nur ein Archont gestanden haben, weil Z. 4 und 5 die andern 2 überliefern. Hilft, fragen wir da, eine andre Urkunde? Aus dem gleichen Semester stammt Anecd. 13, eine Inschrift, in deren Ueberlieferung freilich ebensoviele Fehler stecken wie hier in unserer Nummer. Dort h. es Z. 3/4 Ἁγίωνος τοῦ | Κλεοδάμου (Stein Κλευδάμου). Wer die Zeilenlänge von Z. 2 und von 4—7 vergleicht mit der, die Z. 3 nach *W.-F.* gehabt haben soll, stösst auf ein Missverhältnis. Da wir nun nur einen Namen brauchen, so wird klar, dass wir das, was *W.-F.* abschrieben, mindestens in τοῦ [Κλεο]δάμ⟨ε|ν⟩ου zu ändern haben. Ich traue aber dem Δαμε so wenig, dass ich st. [Κλεο]δάμ⟨εν⟩ου lieber [Κλεο]δά|μου einsetze, wenn ich mir auch für Z. 4 Anfang |νου notierte. Das, wozu mich die Erwägungen drängen, ergiebt das, was ich Z. 25 klar und bestimmt las; dort steht der Archont unter den Privatzeugen. — 4 Πάτρωνος τοῦ Ἰατάδα, ohne anzumerken, dass der Stein ΠΑΤΡΩΟΣ giebt; ebenso Z. 5 ΦΙΛΩΟΣ. Wenigstens sieht es so aus; vielleicht war ν auch hier (s. Z. 3) nachgetragen. — 4 Ende γραμμα[τεύο]|ντος. Von dieser Zeile an aber ist es klar, dass die Ergänzungen an den Zeilenanfängen standen, also γραμμα|[τεύο]ντος. — 5/6 ἐπὶ τοῖς[δε ἀπέ]|δοτο. — 6/7 συνευδοκεόν[των] | [κ]αὶ τῶν. — 7/8 Μενε|στρ[άτο]υ. — 8 τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, aber τῶι Πυθίωι fehlt und τῶι Ἀπόλλωνι steht zwischen Z. 7 und 8. Der Steinmetz schlug nach |στράτου gleich σῶμα ein und trug über το]ΥΣΩΜΑ κτλ. τῶι Ἀπόλλωνι nach. — 10/11 ἐπίστευ[σε]| Κάρπος. — 11 ἐφ' ᾧτε ἐλεύθερο[ν εἶμε]|ν, aber die Zeile schliesst mit ἐλεύθερος|. Wegen des Nominativs und folgenden Accusativs vgl. 1899, 4/5. — 12 ἀνέφαπτον, Stein °ΦΑΝΤ°. — 12/13 βίον [ποιο]|ῦντα .— 13 ἀποτρέχοντα. — 13/14 βε|βαιωτήρ. — 14 τοὺς νόμους, das Sigma des Artikels ist nachgetragen und steht über ΥΝ in ΤΟΥΝΟΜ°. — 14/15 πό|λιος. — 16 ἐπὶ καταδουλισμῶι, Stein ΕΠΕΙ, also nach π ist dittographisches ε getilgt und Jota daneben gesetzt. — 16/17 βέβαι[ον] | παρεχόντω, aber βέβαιον ist klar. —

17/18 ἀποδομένα | Ξενὶς, aber Z. 18 fängt mit |ΝΙΣ an. — 18 κύριος ἔστω, nach κύριος hat der Stein ΕΕΣΤΩ, offenbar hatte die Vorlage δὲ mit. — 19 παρατυχ[ών], auf S. 311 mit der Anmerkung: *Inscr.* ΠΑΡΑΤΥΧΟΝ. — 19 Ende ἐλεύθερον ὄν[τα]|. Ich fand nur °θερον. Es ist fraglich, ob am Schlusse dieser Zeile noch etwas stand. Wenn sie früher wirklich auf °ΡΟΝΟΝ schloss, so gehört mindestens [τα] zur nächsten Zeile. — 21 |καὶ ζαμίας. — 22 Ἄθαμβος. — 25 Δαμόστρατος. Der Zeuge davor ist der Z. 3 eingesetzte Archont (s. oben).

Zeit. Priesterschaft IX (in der Zeit von 140—100).

2019 *W.-F.* 354. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ἀρχία μηνὸς | Ἐνδυσποιτροπίου, ἐν δὲ Λοκροῖς ἀγω|νοθετέοντος Λύκωνος τοῦ Λυ|κέα Φυσσκέος μηνὸς Ποκίου, ἐπὶ τοῖσ||δε ἀπέδοτο Ἀριστόφυλος Κριτολάου Φυσ|σκεύς, συνευδοκέοντος καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κριτολάου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυ|ναικε[ῖ]ον ἇι ὄνομα Λαδίκα τὸ γένος Σύ|ραν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καὶ τὰν τι|μὰν ἔχει. παραμεινάτω δὲ Λαδίκα πα||ρὰ Ἀριστόφυλον ἄχρι κα ζῇ Ἀριστόφυλος ἀνενκλήτ[(ω)]ς | ποιοῦσα πᾶν τὸ δυνατόν· εἰ δὲ μὴ ποιέοι ἢ μὴ παραμένῃ καθὼς γέγραπται, | κύριος ἔστω Ἀριστόφυλος κολάζων οἷ κα θέλῃ τρόπωι, πλὰν μὴ πωλησά|τω⟨ι⟩ μηθενί. εἰ δὲ ἀποδοῖτο, ὁ παρατυχὼν κύριος ἔστω συλέων Λαδίκαν | ὡς ἐλευθέραν. εἰ δέ κά τι πάθῃ Ἀριστόφυλος, ἐλευθέρα ἔστω Λαδί||κα κατὰ τὰν ὠνὰν τοῦ θεοῦ καὶ κυρία ἔστω ποιοῦσα ὅ κα θέ|λῃ καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλῃ. εἰ δέ τις καταδουλίζοιτο ἢ ἐφά|πτοιτο [Λ]αδίκας, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀνυπόδικος ὢν πάσας δίκας καὶ ζαμίας. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸ | [σ]ύμβο[λ]ον· Ἄθαμβος Ἀθανίωνος Δελφός, Νικόμαχος Ἀρνία Φυσ||σκεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Πραξίας, Ἀνδρόνι|κος καὶ οἱ ἄρχοντες τᾶς πόλιος Δρομοκλείδας, Ξενόκριτος, ἰδι|ῶται Εὐάγγελος, Τείσων Θευχάριος, Ἡρακλείδας, Λυσίας, | Μαντίας Κλευδώρου Δελφοί, Ἀγησίλαος Κλέωνος, Νικόμαχος | Ἀρνία Φυσσκεῖς.

Das Ethnikon Φυσσκεύς ist in dieser Inschrift consequent mit σσ geschrieben, *W.-F.* aber geben Z. 4 Φυσκέος, 19/20 Φυ|σκεύς und 24 Φυσκεῖς (hierzu S. 311 die Note: *Inscr.* ΦΥΣΣΚΕΙΣ). An einer Stelle Z. 5/6 haben sie richtig Φυσ|σκεύς. — Dass Z. 6 so unverhältnismässig lang ist, erklärt sich dadurch, dass man in diese Zeile Worte mit aufnehmen muss, die zwischen die Zeilen eingeschlagen sind. Zwischen Z. 5 und 6 ist συνευδοκέοντος καὶ τοῦ und zwischen Z. 6 und 7 υἱοῦ αὐτοῦ Κριτολάου eingemeisselt: also die Einwilligung des Sohnes ist nachgetragen. — *W.-F.* Z. 6/7 γυ|ναικεῖον. — 10 ἀνενκλήτως. Der Stein aber hat °ΤΟΣ. Offenbar sind die

Formulare vermengt, das, wo *ποιοῦσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνένκλητος οὖσα* Regel ist, mit dem, wo es einfach heisst *ποιοῦσα πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνενκλήτως*. — 12 [ὧ]ι, mit der Bemerkung auf S. 311: *Inscr.* Ol. Einen Anlass zur Aenderung kann ich nicht finden. Vgl. z. B. 1787, 4 *τοῖ Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίοι* u. so oft. — 12/13 *πωλησάτω*. Zur Form *μηθενί* vgl. 1751, 5. — 14/15 *Λαδ|ίκα*. — 17 *Λαδίκας*. — 19 *σύμβολον*. — 21/22 *ἰδ|ιῶται*. — 23 *Κλεοδώρου*. — Der Zeuge *Τείσων Θευχάριος* kommt 1707 Z. 14 in der Form *Τίσων* vor, der letzte Zeuge ist der Bürge. — Zum Conj. in Z. 11 vgl. 1823, 12.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

2020 *W.-F.* 355. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχία τοῦ Ἀρχελάου μηνὸς Ἡρακλήου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀλκε|νείδας Εὐφρονίου τῶι Ἀπόλ(λ)ωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρῆον παιδάριον ὧι ὄ|νομα Λυσίας, τειμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς ἐπίστευσε Λυσίας τῶι θεῶι τὰν ὠ|νάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα ‖ θέλη καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Εὐκράτης Καλ|λίκωνος. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Λυσία ἐπὶ καταδουλισσμῶι, βέβαιον παρεχόν|τω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Ἀλκενείδας καὶ ὁ βε|βαιωτὴρ Εὐκράτης. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόν|των συλέ[(ο)]ντες ὡς ἐλεύθερον ἐόντα. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ ‖ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος, Πραξίας καὶ οἱ ἄρχοντες Ἐμμενίδας | Καλλία, Ξενόκριτος, Δρομοκλείδας καὶ ἰδιῶται Εὐκρά|της Καλλίκωνος, Πράοχος, Νικάσιππος Νίκωνος, Ἀρίστων Ὀρ|θαγόρα, Τιμόκριτος.

Die Namensform des Freilassers geben *W.-F.* Z. 1 *Ἀλκει|νείδας* und Z. 7 *Ἀλκενείδας*. Richtig ist die letztere. Von **Ἀλκέ-ν-ης* (vgl. *Ἀλκέ-μαχος*, *Ἀλκέ-μ-ων* und wegen des 2. Teiles *Σωσί-ν-ης* 1916) ist *Ἀλκε-νε-ίδας* gebildet. — *W.-F.* Z. 2 *Ἀπόλλωνι*. Vgl. 1761, 4. Stein ΑΠΟΛΩΝΙ. — 6 *καταδουλισμῶι*. Vgl. 1685, 5 u. oft. — 9 *συλέοντες*, Stein ΣΥΛΕΩΝΤΕΣ. Offenbar schlug der Steinmetz aus Versehen erst den Singular ein und machte daraus ohne zu corrigieren den Plural durch Anfügung von ΤΕΣ. — Die Erhaltung der Inschrift ist eine sehr gute, je ein verletztes Zeichen nur Z. 1, 3, 5, zwei in Z. 7. — In Inschriften der sechsten Priesterschaft kommt die Schreibung *η* st. *ει* wie in *Ἡρακλήου* und *ἀνδρῆον* öfters vor (1685, 1; 1973, 2). — Der Bürge steht nochmals unter den Zeugen, s. 1922.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

2021 *W.-F.* 356. C. v. B.

Ἄρχοντος Δεξώνδα τοῦ Δάμωνος μηνὸς Ἰλαί|ου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Λέαινα τῶι Ἀπόλλω⟨ι⟩|νι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναι-

κεῖον ἇι ὄνομα Εὔκλε|α, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο ἡμιμναίου, καὶ τὰν ‖ τιμὰν ἔχει πᾶσαν, συνευδοκεούσας καὶ | τᾶς θυγατέρος αὐτᾶς Φιλοκ[ρ]ατείας, καθὼς ἐπίσ|τευσε τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι Εὔκλεα, ἐφ' ὅτωι ἐλευ|θέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος τὸν πάντα χρόνον ἀ|πὸ πάντων καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέλη. βε‖βαιωτὴρ κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἁγί|ων Κλεοδάμου. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀ|πόλλωνος Ἀνδρόνικος Φρικίδα, Πραξίας Εὐδό|κου· Σώστρατος Σωτύλου· Πολύκλειτος Κλεοδά|μου, Καλλείδας Εὐκλείδα, Μένων Σω[τ]ίμου, Διονύ‖σιος Ἀστοξένου, Ἰατάδας, Ἄσανδρος, Πολίτας Ἀ|σάνδρου.

W.-F. Z. 2/3 *Ἀπόλλων|ι.* Vgl. 1751, 1. — 6 *Φιλοκρατείας.* — 8 *τόμ* statt *τόν.* — 14 *Σωτίμου.* — Z. 15 steht nach *Ἰατάδας* wohl *Ἄσανδρος,* wie *W.-F.* angeben. Das erste Zeichen des Namens hat freilich eine eigentümliche Gestalt. Eine vom oberen Zeilenrande bis in die Zeilenmitte gehende senkrechte Hasta teilt sich in 2 nach r. u. l. schräg liegende kleinere Hasten, so dass die ganze Figur wie ein umgestülptes Y aussieht, also etwa so ⅄. Ich vermute, dass der Steinmetz, nachdem er *Ἰατάδας* eingeschlagen hatte, diesen Namen nochmals einmeisseln wollte, als er aber mit Jota begann, sein Versehen merkte und so ein A daraus zu bessern suchte. — Z. 16 ist nach *Ἀσάνδρου* freier Raum für 5 Zeichen. Danach beginnt in derselben Zeile Nummer 2022. Sonst ist neue Zeile Regel. — Z. 13 steht nach den 2 Priestern ein Archont, *Σώστρατος Σωτύλου* (vgl. 1859, 8).

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

2022 *W.-F.* 357. C. v. B.

Ἄρχοντος Δεξώνδα τοῦ Δάμω|νος μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἐρά|των καὶ Ἀρισταγόρας Νικάρχου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄν[ο]μα Σωτη[ρ]ίδας τὸ γένος ἐνδογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου ΣΣΣ, καὶ τὰν τιμὰν ἔχοντι πᾶσαν. ‖ βεβαιωτήρ· Μεσατεὺς Ἐράτωνος. καθὼς ἐπίστευσε Σωτηρίδας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧ[ι]|τε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλη καὶ ἀποτρέ|χων οἷς κα θέλη. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Σωτηρίδα ἐπὶ καταδουλισμῶι, βέβαιον παρεχόντων οἵ τε ἀποδόμε|νοι καὶ ὁ βεβαιωτὴρ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀνδρόνικος καὶ ἰδιῶ|ται Δεξώνδας, Ἐμμενίδας Δεξικράτεος, Ἰατάδας καὶ τῶν ἀρχόντων Γενναῖος.

W.-F. Z. 4 *ὄνομα Σωτηρίδας.* — 5/6 *ἐφ' ὧι|τε.* Ich notierte: *ὧ* oder *ὧ[ι]|*. — Der erste Privatzeuge ist vielleicht der *ἄρχων ἐπώνυμος* wie 1756, 9; 1826, 10; 1834, 13; 1869, 9; 1911, 8; 1993, 8. In 1816, 7 wird

aber im Gegensatz zu *Δεξώνδας Δάμωνος* ein *Δεξώνδας Δρομοκλείδα* unter den Privatzeugen genannt; man könnte hier auch an diesen denken. — Ueber *Μεσατεύς* (Z. 5) s. zu 1708, 33.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140).

2023 *W.-F.* 358. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Δαιδαφορίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πυθίνας Ἀνδρέα Ἀμβρύσσι|ος τῶ Ἀπόλλωνι τῶ Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆ ὄνομα | Ἀμβροσία, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπί||στευσε τῶ θεῶ τὰν ὠνὰν Ἀμβροσία, ἐφ' ὧ αὐτὰν ἐλευ|θέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον τὸν πάντα βίον, ποιοῦ|σαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτήρ· Ξενοκράτης Μεδεώνιος. | μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχοντες | Κλεύδαμος, Μενέστρατος, Μαντίας, ἰδιῶται Ξένων || Γλαύκου, Διόδωρος, Ἀριστίων.

In dieser Inschrift ist nur ein einziges Zeichen (Z. 2) verletzt. — Thatsächlich hat die Form *Πυθίωι* (Z. 3) das Jota; sie steht 7 Formen ohne Jota (Z. 3, 5, 7) gegenüber.

Zeit. Priesterschaft II: November/December 181.

2024 *W.-F.* 359. C. v. B.

Στ[ραταγέοντος Νικάνδρου Τρι]χονέος μηνὸς Πανάμου, | ἐν [Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ξένων]ος τοῦ Ἀτεισίδα μηνὸς | Βο[υκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντ]ο Ἁρμοδίκα Ξενοδόκου, | Ξ[ενόδοκος, Δίων Εὐάρχου Ἀμφι]σσεῖς Νίκωνα, Σωσίαν τῶι Ἀπόλ||[λωνι τῶι Πυθίωι, ἀργυρίου μν]ᾶν δέκα, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίας καὶ Νίκων | [τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτ]οὺς ἐλευθέρους εἶμεν, ποέοντας | [ὅ κα θέλωντι. β]εβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Σώξενος | [Κλέωνος. μ]άρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος· Ξενόστρατος | [Κλέωνο]ς· Ἐκέφυλος Δελφοί.

Die linke Hälfte der Inschrift fehlt fast ganz; Z. 1—4 sind nur die Anfangszeichen stehen geblieben. *W.-F.* gaben Z. 1—4 ohne Lücke. Wenn sie am Schlusse von Z. 1 *Πανάμο[υ]* schreiben, so ist das ein Versehen; denn °*μου* ist klar. In dem Innern der Z. 5—9 fanden sie kleinere Lücken, die sich nach links so erweiterten, dass die linken Hälften der Zeilen ganz wegbrachen: *W.-F.* Z. 5 *ἀργυ[ρίου μ]νᾶν.* — 6 *τῶι θεῶι [τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐ]τούς.* — 7 *ὅ κα θέλω[ντι]. βεβαιωτήρ.* — 8 *Κλέων[ος. μ]άρτυρες.* — 9 *Κλέων[ο]ς.* — Der zweite Zeuge ist Archont (1965, 10).

Zeit. Priesterschaft II: August/September 189.

2025 *W.-F.* 360. C. v. B.

[Ἄρχοντ]ος Ξένωνος μηνὸς Θεοξενίου, ἐν δὲ Ἀμφίσσαι ἄρχοντος Ἀρχεδά|[μ]ου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Μνασίλαος Εὐδαμίδα Ἀμ|φισσεύς, Ἀγάθων Ἀπολλωνίου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | [γ]υναικεῖον ἇι ὄνομα Νικαία, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπί||στευσε Νικαία τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος | τὸμ πάντα βίον, ποέουσα ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Εὐδαμίδας | Λαάρχου Ἀμφισσεύς. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος· Δαμοχάρης, Ἁγίων, | Δαμένης Δελφοί, Καλλικράτ[η]ς, Ἄνδρων, Κλέων Ἀμφισσεῖς.

W.-F. geben den Text lückenlos. Jetzt haben die Zeilenanfänge in 1—5 gelitten, ausserdem die letzte Zeile. — Zu Z. 7/8. Die drei delphischen Zeugen sind Private.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 188.

2026 *W.-F.* 361. C. v. B.

Ἄρχοντος Ξέ[ν]ωνος τοῦ Ἀτεισίδα μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Θαῤῥίκων Τιμοκλέος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυ|ναικεῖα δύο αἷς ὀνόματα Ζωπυρίς, Δικαιαγόρα καὶ ἀνδρεῖα δύο οἷς ὀνό|ματα Νικόβουλος, Ξενομένης, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δώδεκα, καθὼς ἐπί||στευσαν Ζωπυρίς, Δικαιαγόρα, Νικόβουλος, Ξενομένης τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ᾽ ὧιτε αὐτοὺς ἐλευθέρους εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους τὸμ πάντα βίον, ποέ|οντας ὅ κα θέλωντι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἁγίων Ἁγίωνος, Ἀρχέ|λαος Πυθοφάνεος, - - - Μαχάτας Νικοβούλου Δελφοί, - - - Μένανδρος Τιμαίου | Ἀπολλωνιεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος, ἰδιῶται Ὀρθαῖος Χάρη||τος, Κλεόδαμος Κλέωνος, Πράξων Πλείστωνος, Ἄνδρων Ζηνέα, Διό|δωρος Μνασιθέου.

W.-F. Z. 1 *Ξένωνος.* Bis auf dieses eine Wort ist alles tadellos erhalten. — Z. 8 ist zweimal ein Raum wie für 3 Zeichen unbenutzt geblieben. — Der Name *Θαῤῥ-ίκων* ist wie *Καλλ-ίκων* gebildet. Viel häufiger gehen delphische Namen auf Stamm *θρασυ-* zurück. 1966, 8 steht *Θαρσύα.* — Zu Z. 10. Ein *Κλεόδαμος* ist im Semester Januar—Juli 188 Archont. Es bleibt unentschieden, ob es *Κλ. Κλέωνος* war.

Zeit. Priesterschaft II: Juni/Juli 188.

2027 *W.-F.* 362. C. v. B.

[Στρατ]αγέον[το]ς Νικάνδ[ρ]ο[υ Τριχονίου τ]ὸ τρίτο[ν | μην]ὸς Εὐθυαίου, ἐν Δελφοῖς [δὲ] ἄρχ[οντος Μελ]ισσίω|νος μηνὸς

Ἀμαλίου, ἐπὶ το[ῖσ]δε ἀπέ[δοτο Ἀριστο]κλέα | Εὐξιθέου Δρυ(ο)παῖος τῶι Ἀπόλ[λω]νι τῶι Πυθίωι [σῶμ]α ἀν||δρεῖον ὧι ὄνομα Μηνόφιλο[ς] τὸ γένος ἐκ Πιονιᾶν, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Μηνό|φιλος τῶι θεῶι τὰν ὠνά[ν], ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποιέων | ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Λυσίπονος || Ἀμφισσεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, | Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχοντες Πραξίας, Ἀνδρόνικος, | Ἀριστίων, ἰδιῶται Χαρίξενος, Μένιππος, Καλλίκων.

W.-F. Z. 1 *στραταγέοντος Νικάνδ[ρου Τριχονί]ου τὸ τρίτον*, mit der Bemerkung S. 311 wegen ihrer Ergänzung: Cf. 316, 1 (= 1981, 1). Vgl. vielmehr 1855, 1; 1869, 1. — 2 *[μην]ὸς*, dann *ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Μελισσίω|νος*. — Von Z. 3 ab bis zu Ende lückenlos. — 4 *Δρυπαῖος*, vgl. 1863, 2. — Zu Z. 5. ΠΙΟΝΙΑΝ steht klar auf dem Steine, davor zwei dunkle Zeichen. *W.-F.* *ἐκ*. Beim ersten könnte man auch an *κ* denken, beim zweiten an Υ oder Ρ, doch trafen wohl *W.-F.* mit *ἐκ Πιονιᾶν* das Richtige (*Πιονίαι* eine mysische Stadt). — Ueber Masculina wie *Ἀριστοκλέα* (Z. 3) s. Verf. Stud. I, 233 und oben zu 1732. *W.-F.* betonen *Ἀριστόκλεα*.

Zeit. Priesterschaft III: Januar/Februar 176.

2028 *W.-F.* 363. C. v. B.

Ἀγωνοθετέοντος Λύκωνος τοῦ Λυκέα | Φυσκέος μηνὸς ὀγδόου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχον|τος Ἀρχία μηνὸς Θευ|ξενίου, ἀπέδοτο Ἀρι στόμ[α]χος Τριτεύς, | [συν]ευδοκέον|[τος τ]οῦ πατρὸς Θευ|[φ]άνεος, τ[ῶι Ἀ]πόλλω|[ν]ι τῶι Πυθί[ωι σ]ῶμα ἀν||δρεῖον ὧι ὄνομα Θεύξε|νος ἐπ᾽ ἐλευθερίαι ἀνέ|φαπτον, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν τεσσάρων στατήρων | πέντε. προαποδόται κατὰ || τὰν συμβολάν· Νικέας Ἀριστείδα Τολ|φώνιος, Εὔνικος Λασθένεος Τριτεύς. | ἁ ὠνὰ παρ᾽ Εὐξιτέλῃ Τριτῇ καὶ παρὰ Μέ|νητα Δελφόν. τὰν τιμὰν ἀπέχει. | μάρτυροι· Ἀνδρόνικος Φρικίδα ὁ ἱερεύς, || Μένης Πεισιστράτου, Ἀθανίων, Δα|μοφάνης Ἀρίστωνος Δελφοί, Κλεόδαμος, | Εὐάγορος, Εὐξιτέλης, Εὔνικος, Π[ε]ι|σέας, Δαμόφιλος, Νικέας.

W.-F. Z. 4/5 *Ἀριστόμαχος*. — 6 *συνευδοκέοντ|[ος]*, aber Z. 6 schliesst mit °*έον*|. — 7 |*[ος τ]οῦ*. — 7/8 *Θευ|[φ]άνεος*. — 8 *τῶι Ἀπόλλωνι*|, aber Z. 8 endet mit °*όλλω*|. — 9 *Πυθίωι σῶμα*. — 17 *παρὰ Μέ|νητα*, vgl. Z. 20. — 20 *Μάνης* (statt *Μένης*) *Ἀρίστωνος, Δελφοί· Κλεύδαμος*, sie haben also eine Zeile übersprungen; zwischen *Μένης* und *Ἀρίστωνος* fehlen 3 Namen. Sie geben die Form *Κλεύ-δαμος*, was zu *Θευ-[φ]άνεος* Z. 7 und *Θεύ-ξενος* Z. 10 ja stimmt. Leider ist das, was ich abschrieb, nicht ganz klar; es scheint mir aber eher, als ob ich *Κλεό-δαμος* aufgezeichnet hätte.

Die Männer von ihm ab sind z. T. *Τριτεῖς*. Der *Εὔνικος* Z. 22 ist natürlich derselbe, der Z. 16 als *Τριτεύς* bezeichnet wird. Der *Νικέας* am Ende ist *Τολφώνιος* (Z. 15). — Wegen *προαποδόται* Z. 14 vgl. 1842 Anm.; wegen *ἀπέχει* Z. 18 vgl. 1956, 3. — Beide Bürgen unter den Zeugen, s. 1922.

Zeit. Priesterschaft VI (etwa 150—140). Vgl. 2019; 2020.

2029 *W.-F.* 364. C. v. B.

[Ἄρ]χοντο[ς Ἐμμενίδα τοῦ] Καλλία [μ]ηνὸς Ἀπελλαί[ου], ἐπὶ το[ῖσδε ἀπ]έ|δοτο Κλέων Κλευδάμου, συνεπαινεούσας Ξενοφανείας τᾶς [μα]τρὸς | Κλευδάμου, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα | Ἰουδαῖος τὸ γένος Ἰουδαῖον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, ἐ||φ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα | βίον, καθὼς ἐπίστευσε Ἰουδαῖος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ποιέων ὅ κα θέ|λῃ. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ξένων Γλαύκου, Ἀριστίων | Ἄγωνος. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταραντῖνος | καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀριστίων, Ἄσανδρος, Ἀριστόμαχος, ἰδιῶται || Σωδαμίδας, Θεύφραστος, Τείσων, Γλαῦκος Ξένωνος, Μένης.

W.-F. geben den Text lückenlos. Z. 1 und 2 haben jetzt gelitten, wie oben angegeben ist. Sonst ist nur je ein Zeichen in Z. 4 und 7 beschädigt. — Die ungewöhnliche Reihenfolge des Formelhaften in Z. 5 und 6 hängt wohl nicht (s. Anm. zu 1901) mit einem Versehen des Steinmetzen zusammen; denn sie kehrt in der nächsten Nummer wieder und war schon 1901, 6 da: der Satz *καθὼς — ὠνάν* hat wohl als Parenthese zu gelten. — Da die Behörde in Z. 9 überliefert ist, wird jeder Zweifel über die Ergänzung des *ἄρχων ἐπώνυμος* in Z. 1 ausgeschlossen. Vgl. 1734, 9; 1735, 10; 1737, 10 und die folgende Nummer Z. 12. — Der zweite Bürge ist Archont.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

2030 *W.-F.* 365. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἐμμενίδα τοῦ Καλλία μηνὸς Βοαθόου, ἐν δὲ Ἐρινεῶ | δωριαρχέοντος Φιλοκράτεος τοῦ Καλλικράτεος μηνὸς | Ἀρχοστασίου, ἀπέδοτο Δικαιόπολις σιῶμα γυναικεῖ|ον ἆι ὄνομα Σωσίλα τὸ γένος οἰκογενὴς τῶι Ἀπόλ(λ)ω||νι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσ(σ)άρων, | ἐφ' ὧτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάν|των τὸν πάντα βίον, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίλα | τῶ θεῶ τὰν ὠνάν, ποιοῦσα ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτῆ|ρες κατὰ τοὺς νόμους τᾶς πόλιος· Ἐχέδαμ||ος Κλεωνύμου, Νῖκις Νικοβούλου Ἐριναῖοι. | μάρτυρες· οἱ ἱερ(ε)ῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας, Ταρ(αν)τῖ|νος καὶ τοὶ ἄρχοντες Ἀριστίων, Ἄσανδρος, Ἀριστόμ|αχος, ἰδιῶται Εὐκράτης, Χαρίξενος, Διόδωρος | Δελφοί, Εὐτέλης Ἐριναῖος.

W.-F. Z. 1 Ende *'Ερινεῶι*, aber Jota fehlt hier. Im ganzen stehen 4 Formen mit Jota (Z. 4 und 5) ebensovielen ohne Jota (Z. 1, 6, 8) gegenüber. — 4 *'Απόλ[λ]ωνι*, S. 311 mit der Note: *Inscr.* ΑΠΟΛΩ. Vgl. 1761, 4. — 5 *τεσσάρων*, Stein ΤΕΣΑ°. Ueber ΣΑ ist im Steine ein Loch. Ob darin Σ nachgetragen war? Vgl. 1815, 5. — 6 *πά[ν]|* und Z. 7/8 *Σωσ|[ίλα]*, aber die von *W.-F.* eingeklammerten Zeichen stehen auf dem andern rechts anstossenden Steine. Z. 8 beginnt mit *|τῶ θεῶ*. — Zu Z. 11 merken *W.-F.* S. 311 an: *Inscr.* ΙΕΡΙΣ. Ibid. *Inscr.* ΤΑΡΤΙ, deshalb geben sie im Texte *ἱερ[ε]ῖς* und *Ταρ[αν]τῖ|νος*. Da itacistische Schreibungen wie *ἴ*, *ἴκοσι*, *°μινάτω* etc. begegnen, könnte man auch an *ἱερῖς* denken. — Zu *οἰκογενής* Z. 4 vgl. 1729, 5; zum Passus in Z. 6/8 vgl. 2029, 5/6.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

2031 *W.-F.* 366. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοσθένεος μηνὸς | ⟨μηνὸς⟩ Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νικόπολις | Δελφὶς Μνασίαν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, | ἀργυρίου μνᾶν τεττάρων, καθὼς ἐπ‖ίστευσε Μνασίας τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ᾽ ὧιτε αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν | καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων | τὸν πάντα χρόνον, ποιοῦντα | ὅ κα θέλη. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν ‖ νόμον· Πραξίας Εὐδόκου Δελφός. | μ⟨ρ⟩ά(ρ)τυρες· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, | Ξένιων⟨ων⟩ καὶ οἱ ἄρχοντες Π|εισίλαος, Κλεόδαμος, Μαντίας, | ἰδιῶται Ἀ⟨να⟩ναξανδρίδας, ‖ Καλλίας, Χαιρεφάνης, | Ἄνδρων. παραμιν⟨ι⟩άτω [δὲ] | παρὰ Νικόπολιν ἄχρι οὗ | κα ζῆ Νικόπολις [π]οιῶν τὸ δέ|ον Νικοπόλει.

Diese Inschrift zeigt noch verschiedene Spuren roter Farbe. Die Arbeit des Steinmetzen ist geradezu liederlich zu nennen. — *W.-F.* Z. 2. Le mot *μηνὸς* est répété au commencement de cette ligne (S. 311). — 4/5 *ἐπί|στευσε*, aber Jota steht auf Z. 5. — Z. 5 wurde der Steinmetz nach *|ιστε* durch das *ε* von *υσε* irre und schlug schon *MN* ein, corrigierte aber so, dass er unter Μ das Υ setzte und das Σ auf das falsche Ν; hierauf fuhr er mit ΕΜΝΑ° fort. — 6 *ἐφ' ὧιτε*. Das *τε* schlug der Steinmetz zweimal hinter einander ein; auf das zweite setzte er das Α von *αὐτόν*. — Z. 8 wollte der Steinmetz *ποιοῦσαν* einmeisseln. Mit ΠΟΙΟΥΣ kam er bis an ein Loch, auf dessen rechter Seite er ΤΑ einschlug, was die Aenderung des Σ in Ν zur Folge hatte. — 11 *μάρτυρες*. Der Steinmetz vergass *ρ* zwischen *α* und *τ* und setzte es nachträglich vor *α*. — *Οἱ ἱερεῖς* sieht auf dem Steine so aus: ΟΙΕΕΡ°. Vgl. 1984, 10. Der Steinmetz tilgte also die Querhasten des falschen Ε und suchte so Jota daraus zu machen. — 12 *Ξένων*, *W.-F.* ohne Angabe der Dittographie, ebenso in Z. 14. — Z. 15 lassen sie ganz weg. — 16 *παραμεινάτω δὲ*. — 18 *ποιῶν*. — Zu *τεττάρων* Z. 4 vgl. 1990, 8; zur Flexion *Νικόπολις* *°λει*, *°λιν* vgl. 1833, 3 den Genitiv *°λιος*. Es ist die der Maskulina auf *-ις*. Vgl. Pape-Benseler s. *Φιλῶτις* und *Χλῶρις*.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 182.

2032 *W.-F.* 367. C. v. B.

[Ἄρχ]οντος ἐν Δελφοῖς Μαντία τοῦ Πολύ|ωνος μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Δαμ[όφιλ]ος Διονυσοδώρου Θηβαῖος τῶι Ἀπόλ|λωνι τ[ῶι] Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα || Καρίων, τιμᾶς ἀργυρίου δραχμῶν Αἰγιναίων χιλί|ων ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν, κα⟨κα⟩θὼς ἐπίστευσε Καρίων τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε | ἐλεύθερος εἶναι καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάν|τα βίον, ποιέων ὃ ἂν θέλῃ. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· || Χαρίξενος Ἀμυνέα, Μνάσων Ξένωνος Δελφοί, | Ἀγαθοκλῆς Ἀντιχάρους [R. f. 8—9 Z.]. *εἰ δέ τίς κα ἅπτηται | Καρίωνος φάμενος ὠνὰν ἔχειν, βέβαιον παρε|χόντω τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Δαμόφιλος καὶ οἱ βεβαι|ωτῆρες· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. ὁμοί||ως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλεύθε|ρον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ἀθ⟨αθ⟩αμβος, Ἀμύντας καὶ τοὶ ἄρχοντες Διόδωρος, Ξένων, | Σωσίνικος, ἰδιῶται Μαντίας Φιλαιτώλου, Παναίτωλος Φιλαιτώλου, Καλλίκων Εὐκράτους.*

W.-F. Z. 1 *ἄρχοντος.* — 1/2 *Πολύ|ωνος.* Das *ω* ist so undeutlich, dass man auch *Πολύ|[ω]νος* schreiben könnte. — 3 *Δαμόφιλος.* — 4 *τῶι Πυθίωι.* — 6/7 *πᾶσαν, | καθώς,* ohne Angabe der Dittographie. — 11 nach *Ἀντιχάρους* nur 6 Punkte. — 17 Auf die Dittographie in dieser Zeile verweisen sie S. 311. — Z. 12 bedeutet *ὠνά* das durch Kauf erworbene Eigentumsrecht (vgl. 1746, 4). — Bemerkenswert ist die Angabe des Preises in äginetischer Münze und die Beimischung von Atticismen (Z. 5 ,8, 9, 11; vgl. 1766, 5 und 7).

Zeit. Priesterschaft III: September/October 180.

2033 *W.-F.* 368. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Φωκέων Πολυξένου Τειθρωνίου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Πραξία, βου|λευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Καλλία, Δαμένεος, Βαχχίου, μηνὸς ὡς Φωκεῖς ἄγοντι Ἀφαμίου, ὡς δὲ | Δελφοὶ ἄγοντι Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νίκαρχος Λιλαιεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμ(α) ἀνδρεῖ|ον ὧι ὄνομα Κάλλων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπίστευσε Κάλλων τῶι θεῶι || τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιέων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀπο|τρέχων οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Εὔδαμος Ἐπι-

χαρίδα Λιλαιεύς. μάρτυρες· ὁ ἱε|ρεὺς Ἄθαμβος· Ἀριστόμαχος Ἀριστωνύμου, Ἀριστόμαχος Ἀρίστωνος, Ὀρθαῖος Χάρητος, Μενεκράτης Σωτηρίδα, Μένων Φίλω|νος καὶ ὁ νεωκόρος Καλλίκων.

W.-F. Z. 2 *Βακχίου.* — 3 *σῶμ[α] ἀνδρεῖ|ον,* mit der Bemerkung S. 311: *Inscr.* ΣΩΜΑΝΔΡΕΙ. Die Lesung *σῶμ' ἀνδρεῖον* würde in diesen Denkmälern keine Analogieen haben. — 8 *[καὶ ὁ ν]εωκόρος*, aber die eingeklammerten Zeichen sind klar, nur *ε* ist beschädigt. — Zu *ἄγοντι* vgl. 1843, 16/17.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 177.

2034 *W.-F.* 369. C. v. B.

Ἄρχοντος [Ν]ικοβούλου μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Νεοπάτρα Ὀρθαίου | Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα γυναικεῖα δύο αἷς ὀνόματα Ζωπύ|ρα, Σωσίχα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, καθὼς ἐπίστευσαν Ζωπύρα, Σωσίχα τῶι | θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρας εἶμεν καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸμ ‖ πάντα βίον βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δαμένης Ὀρέστα Δελφός. παραμε[ι]νάν|των δὲ Ζωπύρα, Σωσίχα παρὰ Νεοπάτραν ἄχρι κα ζώηι Νεοπάτρα ποέουσαι | τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιέωντι | Ζωπύρα ἢ Σωσίχα τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Νεοπάτρας καθὼς | γέγραπται δυναταὶ οὖσαι, ἐξέστω Νεοπάτραι κολάζειν καθὼς ‖ κα αὐτὰ δείληται καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Νεοπάτραν ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ανυ|ποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα πάθηι Νεοπάτρα, ἐλεύθεραι | ἔστων Ζωπύρα καὶ Σωσίχα κυριεύουσαι αὐτοσαυτᾶν καὶ ποέουσαι ὅ κα θέλων|τι, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Ζωπύρας | ἢ Σωσίχας ἐπεί κα τελευτάσηι Νεοπάτρα, βέβαιον παρεχέτω ὁ βεβαιωτὴρ τῶι ‖ θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ἐόν|των συλέοντες ὡς ἐλευθέρας οὔσας ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι | πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα ἀζετωθέωντι περὶ Νεοπάτραν πεπο|νηρευμέναι ἢ τῶν Νεοπάτρας ὑπαρχόντων τι, κύριοι ἐόντω οἱ ἐπίνομοι κολά|ζοντες αὐτὰς καθ' ὅ τι κα αὐτοῖς δοκῆι ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι ‖ πάσας δίκας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος, τῶν ἀρχόντων Εὐκλείδας, | ἰδιῶται Ἱεροκλῆς, Χαρίξενος, Βάχχιος.

W.-F. Z. 1 *Νικοβούλου.* — 5 *παραμεινάν|των.* — 8 *Νεοπάτρα,* corrigiert in „Errata" S. 314. — 21 *Βάκχιος.* — Die ungewöhnlichen Formen aus dem delphischen Dialekte in Z. 10 und 17 fand ich bestätigt. — Ueber

den Passus in Z. 17 ff. handelte ich Stud. I, 248. Dort gewann ich durch Vergleichung von 2034, 17 mit 1819, 9 den Sinn von *ἀζετόω*, gab die Etymologie dieses Verbums und die Uebersetzung der Stelle: „Wenn sie aber überführt werden, sich irgendwie an der Neopatra oder an etwas vom Eigentume der Neopatra vergangen ⟨d. h. letzteres veruntreut⟩ zu haben, so sollen etc."

Zeit. Priesterschaft II: August/September 186.

2035 *W.-F.* 370. C. v. B.

Ἄρχοντος Νικοβούλου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολέμων Ἀγα|σάνδρου Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖ|[ο]ν ἇι ὄνομα Ζωπύρα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Ζωπύ|ρα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων ‖ τὸμ πάντα βίον, ποέουσα ὅ κ[α] θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ ⟨ο⟩ τὸν νόμον· Εὐκλείδας | Θεοδώρου Δελφός. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος, τῶν δὲ ἀρχόν|των Εὐκλείδας, ἰδιῶται Μνάσων, Πειθαγόρας, Δαμοχάρης Δελφο[ί], | Ἀριστομένης, Δαμαίνετος, Φίλων Ἀμφισσεῖς.

W.-F. Z. 2/3 *γυναικεῖ|ον.* — 5 *τὸν* statt *τόμ*, dann *ὅ κα θέληι.* Nach *κ* ist der Stein beschädigt, und *α* muss man erraten. — Nach *κατὰ* scheint ein Omikron eingeschlagen worden zu sein. — 7 *Δελφοί.* — Ist der Bürge der Archont?

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 186/185.

2036 *W.-F.* 371. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀρχεδάμου τὸ τρίτον μηνὸς Ἀγυείου, ἐ[ν] Δελφοῖς δὲ ἄρ|χοντος Δαμοσθένεος μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Εὔνικος | Εὐνίκου Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον | ἇι ὄνομα Ἐπιμελὴς τὸ γένος Θρᾶισσαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ‖ ἐπίστευσε Ἐπιμελὴς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν | κα[ὶ] ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποέουσα ὅ κα θέληι. βε|βαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Ἀγήσων | Στρομβίχου Ἀμφισσεύς, Δαμοχάρης Καλλείδα, Ὀρθαῖος Μαντία Δελ[φοί]. | παραμεινάτω δὲ Ἐπιμελὴς παρὰ Ἀγήσωνα ἄχρι κα ζώηι Ἀγήσ[ων] ‖ ποέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· εἰ [δέ τί] | κα πάθηι Ἀγήσων, ἐλευθέρα ἔστω Ἐπιμελὴς κυριεύουσα αὐτοσαυτ[ᾶς καὶ] | ποέουσα ὅ κα θέληι καὶ ἀποτρέχουσα οἷς κα θέληι, καθὼς ἐ[πί]σ[τευσε] | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Ἐπιμελέος ἐπὶ κατα[δουλισμῶι] | τελευτάσαντος Ἀγήσωνος ἢ καὶ πρότερον,

βέβαιον παρεχό[ντων] ‖ τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Εὔνικος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες Ἀγήσων, Δ[αμοχάρης], | Ὀρθαῖος κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυ[γχάνον]‖τες κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντ[ες καὶ] | ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπό[λλωνος] | Ξένων, Ἄθαμβος, ἰδιῶται Ἀμύντας, Πραξίας, Καλλίας, Κράτων, Νικό[βου]‖λος, Ἀριστοκράτης Δελφοί, Λαμπρίας Καλλία, Ἀπολλόδωρος | Ἀμφισσεῖς.

W.-F. Z. 1 ἐν Δελφοῖς. — 6 |καὶ ἀνέφαπτος. — 8—19 geben sie zerstörte Zeilenschlüsse. Diese fand ich fast genau so, wie sie dieselben verzeichnen; nur ist Z. 12 etwas mehr (*W.-F.* ἐπίσ[τευσε]), Z. 15 etwas weniger weggebrochen (*W.-F.* [Δαμοχάρης]).

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 181.

2037 *W.-F.* 372. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀρχεδάμου | τὸ τρίτον μηνὸς Εὐθυαίου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Δαμοσθένεος μη|νὸς Ἀμαλίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρί‖στων Ἐπηράτου Χ[α]λειεὺς τῶι Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα | Πυῤῥίας, τιμᾶς ἀργυ[ρί]ου μνᾶν δύο, κα|θὼς ἐπίστευσε Πυῤῥία[ς] τῶι θεῶι τὰν | ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ‖ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βί|ον, ποέων ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ | τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Εὐθύδα|μος Εὐθυμάχου Ἀμφισσεύς, Κριτόλα|ος Ἀγελάου Δελφός. μάρτυρες· τῶν ‖ ἀρχόντων Ἀστύοχος, ἰδιῶται Εὔβου|λίδας Ἀμφισσεύς, Ἀνδρόνικος, Ἄνδρων, | Ἧρυς, Δαμοχάρης Δελφοί.

Zu Z. 4. Nach dem M von Ἀμαλίου ist ein ο von einem Versehen übrig geblieben. — *W.-F.* Z. 5 Χαλειεύς. — 7 ἀργυρίου. — 8 Πυῤῥίας. — 10 τόμ, möglich auch τόν, so unklar ist das Zeichen. — Zu Z. 17. Ein Ἧρυς ist neben Ἀστύοχος (Z. 15 — und Σωδαμίδας) Archont.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 181.

2038 *W.-F.* 373. C. v. B.

Ἄρχοντος Νικοβούλου μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ το[ῖσ]|δε ἀπέδοτο Μενέστας τῶι Ἀπόλλωνι σῶμα | γυναικεῖον ἇι ὄνομα Γνωσιφίλα τὸ γένος ἐξ | Σπερχειᾶν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων. ‖ βεβαιωτήρ· Χαρίξενος Ἀμυνέα. καθὼς ἐπίστευ|σε Γνωσιφίλα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. παραμεινά|τω δὲ Γνωσιφίλα παρὰ Μενέσταν ἄχρι κα ζώηι | ποέουσα τὰ δυνατὰ ἀνεγκλήτως. εἰ δέ κα πάθη τι Μενέ|στας, ἀποτρεχέτω ἐλευθέρα Γνωσιφίλα ὅπαι κα ‖ θέληι. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος

καὶ τοὶ | ἄρχοντες Εὐκλείδας, Ξενόστρατος, ἰδιῶ[τ]αι Δίων, | Κλεόδαμος, Δαμοχάρης, Εὐκράτης, Πολέμαρχος, Μέ[νη]ς.

W.-F. Z. 1 *τοῖς|δε.* — 11 *ἰδιῶται.* — 12 *Μένης.* Diese Zeile ist bis zum Rande benutzt. Die nächste Zeile bringt die nächste Nummer. — Beispiele zur Schreibung ΕΞΣΠ° Z. 3/4 s. Ditt. Syll. S. 782. Der Plural *Σπέρχειαι* ist bei griechischen Autoren nicht überliefert, wohl aber Liv. 32, 13 (circa Sperchias et Macran quam vocant Comen).
Zeit. Priesterschaft II: August/September 186.

2039 *W.-F.* 374. C. v. B.

Ἄρχοντος Πεισίλα μηνὸς Ἡρα[κ]λείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀν[δρ]όνικος Πατ[ρέ]α Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Βασίλιον τὸ γένος ἐξ Ἀ[ ]ας, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπί στευσε Βασίλιον τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, (ὥστε) ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀν[έφ]απ[τ]ον, ποέουσαν ὅ κα θέλη. βεβαιωτῆρες | κατὰ τὸν νόμον· Κλεόδαμος Κλέωνος, Σωδαμίδας Εὐαγ[γέλο]υ Δελ[φ]οί. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, || Ἄθαμβος, ἰδιῶται Μνάσων, Ἀστύοχος, Ἀμειν[ί]ας.

W.-F. Z. 1 *Ἡρακλείου*, dann *Ἀνδρόνικος Πατρέα.* Der Genitiv des Archonten h. *Πεισίλα.* Die Namen auf °*λαος* wechseln in diesen Denkmälern öfters mit denen auf °*λας*; letztere sind wohl als eine Art Koseform anzusehen. 2054, 1 steht dafür *Πισιλάου.* Andere Beispiele s. 1713, 2; 1761, 8 und 1774, 8; 1884, 18; 1963, 8 und 1974, 9. — *W.-F.* Z. 2 *ἐξ Δ . . . . ας.* Die Menge der fehlenden Zeichen lässt sich wegen Ungleichheit der Schrift nicht genau bestimmen. Dass nach *ἐξ* an *Δ* nicht zu denken ist, sagen die Lautgesetze. Ich schrieb mir an den Rand: Ob *ἐξ Ἀ[θαμανί]ας*, wie 1987, 7/8, *Ἀ[μφίσσ]ας*, wie 2053, 5? — Z. 3 vor *ἐλευθέραν* habe ich — nach *W.-F.* S. 312 Note — (*ὥστε*) eingesetzt, weil an einen imperativischen Infinitiv (wie z. B. 1837, 6) wegen des Fehlens von *δὲ* nach *ἐλευθέραν* nicht gedacht werden darf. — *W.-F.* Z. 3 *ἀν[έφ]α[πτ]ον.* — 4 *Δελφοί.* — 5 *Ἀμεινίας.* — Ob der erste Bürge der Archont ist? — Die Zeile 5 ist nicht bis zu Ende benutzt.
Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 186.

2040 *W.-F.* 375. C. v. B.

Ἄρχοντος Νικοβούλου μηνὸς Βοαθόου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ[δοτο Ὀρ]θαῖος Χάρητος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι | Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σκόπας, τιμᾶς ἀργ[υρί]ου μ[νᾶν] τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Σκόπας τῶι θεῶι | τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτ[ος ἀπὸ π]άντων τὸμ πάντα βίον, ποέων ὅ κα θέλη. βεβαιω|τῆρες κατὰ τὸν νόμον· Χαρίξενος Ἀμυνέα, Πεισ[ίλαος Νικο]δάμου Δε[λ]φοί. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς

Ξένων, Ἄθαμ‖β[ο]ς, τῶν δὲ ἀρχόντων Δεξικράτης, ἰδιῶται Θεόδ[, Κ]αλλίας, Βάκχιος, Πράοχος, Δίων.

W.-F. Z. 1. Ihre Ergänzung *ἀπέ[δοτο Ὀρ]θαῖος* ist zweifellos richtig, wie 2026, 9; 2033, 7 und andre Stellen beweisen. — 2 *ἀργυρίου μνᾶν.* — 3 *ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων.* — 4 *Πεισί[στρατος Κλεο]δάμου,* dann *Δελφοί.* — 4/5 *Ἄθαμβος.* — 5 *Θεόδ[ωρος], Καλλίας.* — Zu Z. 4. Im Namen *Ξένων* vergass der Steinmetz anfangs das E, trug es aber später über der Zeile zwischen Ξ und N nach. Vgl. 2016, 8. — Im Gegensatz zu *W.-F.* habe ich Z. 4 *Πεισ[ίλαος Νικο]δάμου* einsetzen lassen, weil ich diese Persönlichkeit 3 Jahre später (1961, 10; 1976, 5) auch als Bürgen fungieren sehe, während ich einen *Πεισίστρατος Κλεοδάμου,* ebenso einen *Θεόδωρος* (Z. 5) in den Inschriften der nächsten Archontate nicht finde.

Zeit. Priesterschaft II: September/October 186.

2041 *W.-F.* 376. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξομενοῦ μηνὸς Ἀθαναίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς | Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Αἰακίδας Βαβύλου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα | τρία οἷς ὀνύματα Σωτη[ρὶ]ς καὶ υἱὸς αὐτᾶς Ξένων καὶ θ[υ]γάτηρ Σωτώ, ἀργυρίου μνᾶν δώδε|κα. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν ὁμολογίαν· Ἀναξανδρίδας Χαιρεφάνευς, Ἁγίων ‖ Καλλικράτευς, Νικίας Ἀριστίωνος Δελφοί. παραμενέτω δὲ Σωτηρὶς καὶ Ξένων καὶ Σωτὼ | παρὰ Αἰακίδαν ποιέοντες τὸ ποτιτασσόμενον τὸ δυνατὸν ἄχρι κα ζώη Αἰακίδας· εἰ δέ | τί κα πάθη Αἰακίδας, τοῦ θεοῦ ἔστω Σωτ[η]ρὶς καὶ Ξένων καὶ Σωτώ, ἐλεύθεροι ὄν|τες κυριεύοντες αὐσ[α]υτῶν καὶ ποέοντες ὅ κα θέλωντι τ⟨ον⟩ὸν πάντα βίον, καθὼς | ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν Σωτηρὶς καὶ Ξένων καὶ Σωτώ. βέβαιον δὲ παρεχόντω ‖ τῷ θεῷ τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος Αἰακίδας καὶ τοὶ βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον. | εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωτηρίδος ἢ τοῦ υἱοῦ Ξένωνος ἢ τᾶς θυγατέρος Σωτοῦς, κύριοι ἔστων | οἱ ἀντιτυνχάνοντες συλέοντες ὡς ἐλευθέρων ὄντων, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι | τὰν ὠνά[ν], ἀζάμιοι ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. ταῦτα δὲ ἐγέ|νετο [ἀνά]μεσον τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βωμ[ο]ῦ. μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω‖[ν]ος Ξένων Βούλωνος, Ἄθαμβος Ἀγάθωνος· Στράτων Βούλωνος, Νικόδαμος | Πισίλα, Ἁγίων Ἐκεφύλου, Ζηνέας Ἁγνία, Εὐάγγελος Μεγάρτα Δελφοί, Πράξων Πλεί|στωνος, Κρατίδας Οἰνάψιος, Ἡρακλείδας Περγαμηνός, Στράμβος Οἰνοαῖος.

W.-F. Z. 3 *Σωτηρὶς καὶ υἱός,* dann *θυγάτηρ.* — 7 *Σωτηρὶς καὶ Ξένων.* — 8 *αὐ[το]σ[α]υτῶν,* mit der Bemerkung auf S. 312: *Inscr.* Α.Σ.ΥΤΩΝ.

Das Letztere stimmt nicht; denn das *υ* nach *α* ist sichtbar. — 8 Ende *τὸν πάντα βίον*. Im Artikel misslang das *ον*, deshalb wiederholte es der Steinmetz. — 10 *οἵ* statt *τοὶ* vor *βεβαιωτῆρες*. — 11 Sie merken S. 312 an: *Σωτηρίδος*, oublié d'abord, a été gravé ensuite au-dessus de la ligne. — 13 *τὰν ὠνάν*. — 14 *ἀνάμεσον*, dann *βωμοῦ*. Vgl. zu diesem Passus 1953, 4/5; 2010, 13; 2011, 6. — 14/15 *Ἀπόλλω|νος*. — 17 *Κρατείδας* statt *Κρατίδας*. — Die Zeile 17 ist nicht bis zu Ende benutzt; dann folgt gleich die nächste Nummer. — Die Form *ὀνύματα* (Z. 3) ist sicher; vgl. 1703, 2; 1889, 4. — Die Vocale *εο* werden verschieden behandelt; sie bleiben, wenn sie den Accent haben (*στραταγέοντος* (Z. 1), *ποιέοντες* (Z. 6), *ποέοντες* (Z. 8), *συλέοντες* (Z. 12), *ἐόντες* (Z. 13) — vgl. dagegen z. B. 2011, 5 *ποιεῦντα*) —; sie werden in unbetonter Silbe *ευ* geschrieben (*Χαιρεφάνευς* (Z. 4), *Καλλικράτευς* (Z. 5). — Der Form *τοί* (Z. 10) steht Z. 14 *οἵ* gegenüber; inconsequent ist ja der Steinmetz auch sonst, vgl. *ποιέοντες* Z. 6 und *ποέοντες* Z. 8; Jota adscr. steht 7mal, fehlt 4mal. — Zum Genitiv *ὡς ἐλευθέρων ὄντων* Z. 12 vgl. 2049, 13. — Mit der Form *Μεγ-άρτα* Z. 16 vgl. Namen wie *Πυλ-άρτης*. — Unter den Zeugen nach den zwei Priesternamen ist ein *Ἁγίων* genannt. Ist dieser der Archont oder der Bürge? Ob auch *Πράξων* Z. 16 Ende? — Der letzte Name steht auch 1988, 10. Häufiger ist die Form *Στρόμβος*. *Στράμβ-ος*: *Στρόμβ-ος* = *λαμβ-άνω*: *λέ-λονβ-α* (kret.) = *λαγχ-άνω*: *λέ-λογχ-α*.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 197.

2042 *W.-F.* 377. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξομενοῦ μηνὸς Ἑρμαίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Θεοξενίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Ἀριστομένης Ἀμφισσεὺς Μήνιον τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι τὸ γένος Λευκανόν, ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, | καθὼς ἐπίστευσε Μήνιος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν, ποιέοντα ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Δωρόθεος Εὐξένου. τὰν τιμὰν ἀπέχει. μάρτυροι· Ξένων ὁ ἱερεύς· Νίκων Θευξένου, Δαμόξε||νος, Λύκος Νικομάχου, Μνασίλαος Εὐδαμίδα Ἀμφισσεῖς, Δάμων Ἀρίστωνος, Ἰατάδας Πάτρωνος, Καλλεί|δας Δαμοχάρεος, Ἡράκων Διοδώρου, Δαμοσθένης Ἀρχέλα Δελφοί.

Die Inschrift ist sehr gut erhalten. Z. 1 ist ein, Z. 5 sind 2 Zeichen verletzt. Um so auffälliger ist, dass *W.-F.* Z. 5 *Στράτωνος* statt *Πάτρωνος* geben. Diese Persönlichkeit gerade kommt ja so oft vor. Beide Namen stehen 1804, 1, wo er Freilasser, 1815, 12, wo er Archont, 1781, 6, wo er Zeuge ist. — In der Quittungsformel (Z. 4), asyndetisch (vgl. 1931, 4) angeschlossen, steht *ἀπέχει* wie 1840, 6; 1956, 3; 2028, 18. — Ob der Freilasser der Vater des Zeugen in 1917, 11 ist? Die Abfassungszeiten der Inschriften 2042 und 1917 sprechen nicht dagegen. Derselbe Mann wohl auch 2047, 8.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 196.

2043 *W.-F.* 378. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξομενοῦ μηνὸς Ἑρμαίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Θεοξενίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πάτρων Πελέος Πυκινὰν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι τὸ γένος Μεσσαπίαν, ἀργυρίου | μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Πυκινὰ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποιέουσαν | [ὅ] κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δωρόθεος Τιμασίου Ἀμφισσεύς. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος· Ἀνδρό‖κριτος Εὐαγόρα, Κλεόδαμος Κλέωνος, Ξένων Γλαύκου Δελφοί, Εὐαίνετος Καλλιλάου, Θεοδωρίδας Φίλωνος | Πλυγονεῖς.

In Z. 4 ist das erste Zeichen ausgebrochen. *W.-F.* noch | *ὅ κα θέλῃ.* Sonst ist alles tadellos erhalten und so von *W.-F.* wiedergegeben. — Ueber das Ethnikon *Πελέος* (Z. 2) vgl. 1874, 13.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 196.

2044 *W.-F.* 379. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξομενοῦ μηνὸς Ἀγυείου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδο|το Πανσανίας Δαμαινέτου Ἀμφισσεὺς Ὀνασὼ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι τὸ γένος Λάκαιναν, ἀργυρίου μνᾶν | τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Ὀνασὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποέουσαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Κλέανδρος Χαριξένου Ἀμφισσεύς. μάρτυροι· Ξένων Βούλωνος ὁ ἱερεύς, Καλλίκων, Μνάσων ‖ Ξένωνος Δελφοί, Σώπολις Ἀσάνδρου Πλυγονεύς, Γοργίας Λακράτεος Λιλαιεύς, Διόδωρος Φιλάγρου Ἀμφισσεύς, | βουλευόντων Ταραντίνου, Πατρέα, γραμματεύοντος Ἥρυος το[ῦ] Εὐδώρου. ἁ ὠνὰ⟨..⟩ παρὰ Ξένωνα Δελφόν, Καλλικλῆ | Ἀμφισσῆ.

W.-F. Z. 6 *τοῦ Εὐδώρου.* — Nach *ἁ ὠνά* in derselben Zeile sind zwei dittographische Zeichen ausgeschlagen. Darauf schreiben *W.-F. παρὰ Μένωνα Δελφόν,* es steht aber *παρὰ Ξένωνα Δελφόν* da, was natürlich den Priester meint.

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 196.

2045 *W.-F.* 380. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξομενοῦ μηνὸς Ἱπποδρομίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἐμμενίδα μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Ξουθίας Δαμοτίμου Πλυγονεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι

Ἡδίσταν τὸ γένος Βρεττίαν, ἀργυρίου | μνᾶν τριῶν καὶ ἡμιμναίου, καθὼς ἐπίστευσε Ἡδίστα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποέ|ουσαν ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Σέλευκος Ἐπινίκου, Μάχων Λοχάγου Πλυγονεῖς, Ἀρχέλαος || Πυθοφάνεος Δελφός. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος· Ἐμμενίδας, Ἀγίων, Πράοχος, Ἀρχιάδας Δελφοί, Σῶσος | Ξενοφῶντος, Λεοντομένης Φαινομάχου Πλυγονεῖς.

Bis auf das ε in ἐν (Z. 1) und das τ in μάρτυροι (Z. 5) steht noch alles klar auf dem Polygone. Die Wiedergabe bei *W.-F.* ist ganz korrekt. — Der erste unter den Zeugen nach den Priestern ist wohl der ἄρχων ἐπώνυμος, vgl. 1911, 8; 2022, 9; 2051, 11; 2080, 9; 2091, 16.

Zeit. Priesterschaft II: Juni/Juli 196.

2046 *W.-F.* 381. C. v. B.

Ἄρχοντος Νικοβούλου μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρίστων ⟨. . . . .⟩ Δάμωνος Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ᾆι ὄνομα Κλεὼ τὸ γένος Ἰλλυράν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν· βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον· Ἀθανίων Δαμοκράτεος· ὥστε ἐλευθέραν εἶμεν Κλεώ, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. παραμει|νάτω δὲ Κλεὼ παρὰ Ἀθανίωνα ἄχρι κα ζώηι Ἀθανίων. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχον||τες Δεξικράτης, Εὐκλείδας, Ξενόστρατος.

W.-F. merken S. 312 zu Z. 1 an: entre Ἀρίστων et Δάμωνος, un mot est effacé. Es sind 5 Zeichen gewesen. — Sonst fand ich alles mit dem Texte von *W.-F.* übereinstimmend; verletzt ist nur je ein Zeichen in Z. 2 und 3. — Die Angabe über den Bürgen erscheint als eine Art Parenthese wie z. B. 1951, 5 ff. — Z. 2 ist nicht etwa an Ἰλλυρ(ί)αν zu denken; denn delphisch h. das Wort Ἰλλυρός. Vgl. 1810, 5.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 186.

2047 *W.-F.* 382. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀρχεδάμου Φόλα τὸ τρίτον μηνὸς Ἱπποδρομίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος | Δαμοσθένεος μηνὸς Ἰλαίου, ἀπέδοτο Αὐτοκλῆς Δαμαινέτου Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ᾆι ὄνομα Φίλα τὸ γένος Θρᾶισσαν, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Φίλα τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν καὶ ἀνέφα||πτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποιοῦσαν ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὰν συμβολὰν | καὶ κατὰ τὸν νόμον· Ἡρακλείδας

Ἀμφισσεύς, Δαμοκράτης Δελφός. μάρτυρες· | Ἄθαμβος ὁ ἱερεύς, οἱ ἄρχοντες Σωδαμίδας, Ἧρυς· - Καλλίκων, Εὐκλείδας, Νίκων | Δελφοί, Ἀριστομένης, Εὐβουλίδας Ἀμφισσεῖς. ἁ ὠνὰ παρὰ Καλλίκωνα καὶ | Εὐβουλίδαν.

W.-F. merken S. 312 zu Z. 7 an: Entre *Ἧρυς* et *Καλλίκων,* un petit vide. Statt mit *ἰδιῶται* nach *Ἧρυς* fortzufahren, liess der Steinmetz freien Raum von der Grösse wie für ein Zeichen. Das ist seine Interpunktion (so auch z. B. 1697, 11; 1698, 7). Der 3. Archont war *Ἀστύοχος* (vgl. z. B. 2037, 15). Die Inschrift ist ausgezeichnet erhalten, verletzt nur je 1 Zeichen in Z. 1 und 8. Die Wiedergabe bei *W.-F.* fand ich correct.

Zeit. Priesterschaft II: Juni/Juli 181.

2048 *W.-F.* 383. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶμ Φωκέων Πολυξένου | Τειθρωνίου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρ[χ]οντος Πραξία, βου|λευόντων Μνάσωνος, Σωτίμου, Ἀμφιστράτου, μηνὸς | Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ξένων, Πολυ‖κράτης Λιλαιεῖς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Δαμοκράτης, τιμᾶς ἀργυρίου | μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Δαμοκράτης τῶι | θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ | ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ‖ ποέων ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον | καὶ τὰν συμβολάν· Πολύξενος Λεοντομένεος | Λιλαιεύς. μάρτυροι· οἵ τε ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύν|τας, τῶν δὲ ἀρχόντων Μνάσων, Σώτιμος, ἰδιῶ|ται Λέων, Διόδωρος, Καλλικράτης Δελφοί, ‖ Ξένων Φίλωνος, Ἀντικράτης, Καλλικλέας Λιλαι|εῖς.

W.-F. Z. 2 *ἄρχοντος.* — Z. 9 ist nach *ἀνέφαπτος* dittographisches ⟨*απτος*⟩ wieder ausgeschlagen worden. — Zu Z. 15 sagen *W.-F.* S. 312: L' A de ΚΑΛΛΙΚΛΕΑΣ semble avoir été corrigé en Y. Il faudrait alors lire *Ἀντικράτης Καλλικλεῦς.* Diese Anmerkung beruht auf einem Versehen. Der Stein hat °ΚΛΕΑΣ ganz klar. Das ist ein nom. masc. wie z. B. böot. *Σω-κλίας* (GDJ 554, 15). Aus der Flexion °*κλέ-ης,* °*κλέ-ε-ος* u. s. w. entnimmt der Sprechende einen Stamm *κλε-* und bildet ihn weiter zu °*κλέ-ας,* wie *μαντι-* zu *Μαντί-ας.* Vgl. das Femininum *Κλέ-α* 1975, 3. — Zu beachten, dass die Sandhischreibung nur beim Artikel sich findet (Z. 1 *τῶμ Φωκέων*, Z. 9 *τὸμ πάντα,* vgl. dagegen Z. 3 *βουλευόντων Μνάσωνος, 7 μνᾶν πέντε*). — Ganz ungewöhnlich ist in diesen Denkmälern die Correlation von *τὲ — δέ,* wie wir sie Z. 12/13 lesen.

Zeit. Priesterschaft III: November/December 178.

2049 *W.-F.* 384. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀγήτα τὸ δεύτερον μηνὸς Ὁμολωΐου, ἐν Δελ-

φοῖς δὲ ἄρχοντος | Εὐαγγέλου μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Λέαινα Ἐμπέδωνος, Ἀριστόμαχος | Ἀρίστωνος Πλυγονεῖς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ὧι ὄνομα Σάτυρος, ἀργυρίου | μνᾶν τεσσάρων. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν ὁμολογίαν· Πύῤῥος Καλλιδάμου ‖ Ναυπάκτιος, Ἐμμενίδας Νικαίδα Δελφός. παραμενέτω δὲ Σάτυρος παρὰ Λέαιναν, καὶ Ἀριστόμαχον ἄχρι κα ζῶντι Λέαινα καὶ Ἀριστόμαχος. ἐπεὶ δέ κά τι πάθωντι Λέαινα | καὶ Ἀριστόμαχος, τοῦ θεοῦ ἔστω Σάτυρος κυριεύων αὐτοσαυτοῦ, ἐλεύθερος ὢν καὶ | ἀνέφαπτος τὸν πάντα χρόνον, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βέβαιον δὲ παρε|χόντων τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι Λέαινα καὶ Ἀριστόμαχος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι· ‖ εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω τῶι θεῶι καὶ Σατύρωι καὶ τῶι ὑπὲρ τὸν θεὸν ἢ Σάτυρον θέλοντι πράσσειν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἡμιολίου μνᾶν ἕξ· οἱ δὲ πράσσοντες ἀζάμιοι ἐόντω καὶ | ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σατύρου τελευτασάντων Λεαίνας | καὶ Ἀριστομάχου, κύριοι ἐόντω οἱ συλέοντες ὡς ἐλευθέρου ἐόντος καὶ τοῦ θεοῦ ἀζάμιοι | ἐόντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τί κα ἐπικαλέωντι Λέαινα ἢ Ἀριστόμα‖χος Σατύρωι ἢ Σάτυρος ποτὶ Λέαιναν ἢ Ἀριστόμαχον, κριθέντων ἐν τοῖς ἱερέοις τοῦ Ἀπόλλωνος | καὶ ἐν Κρίτωνι Νικαίδα, καὶ ὅ τι κα οὗτοι κρίνωντι, κύριον ἔστω· εἰ δέ τί κα πάθη Κρίτων, ἄλλον | ἀνθελέσθων Λέαινα καὶ Ἀριστόμαχος καὶ Σάτυρος ὃν κα αὐτοὶ θέλωντι. ταῦτα δὲ ἐγένετο | ἀνάμεσον τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βωμοῦ. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Εὐκλῆς, Ξένων | καὶ τοὶ προσ(τά)ται Νικόδαμος, Κλέων· Ζηνέας Ἁγνία, Ἄθαμβος, Καλλίας Ἐμμενίδα, Δαμοχάρης ‖ Καλλείδα, Νικαγόρας Νικομάχου Δελφοί, Διονύσιος, Σώπολις Ἀσάνδρου, Ἁρμόδιος Πλυγονεῖς, | Δωρόθεος Εὐξένου Ἀμφισσεύς.

Die Inschrift ist ausgezeichnet erhalten, verletzt nur je ein Zeichen in Z. 3 und 12, 2 in Z. 1. Um so auffälliger ist, dass *W.-F.* Z. 18 statt *Εὐκλῆς* den Priester *Εὐκλείδας* gaben. Aber was A. Mommsen (Philol. XXIV p. 10) für diese Zeile verlangte, eben das fungierende Priesterpaar *Εὐκλῆς, Ξένων,* hat ja der Stein (so schon Pomtow, Beiträge zur Topographie von Delphi, 4 Anm. 2.). — Zu Z. 19 merken *W.-F.* S. 312 an: *Inscr.* ΠΡΟΣΤΑΙΤΑΙ. Das ist ein falscher Nachtrag. Auf dem Steine liest man nur ΠΡΟΣΤΑΙ, d. h. der Steinmetz vergass *τα*, also ist *προστά(τα)ι* oder *προσ(τά)ται* zu schreiben; *W.-F.* geben im Texte *προστά[τα]ι*. — Z. 21 hat nur die 3 Namen, der Rest der Zeile ist freigelassen. In der nächsten Zeile beginnt die nächste Nummer. — Parallelstellen zu Z. 10 und 11 sind

2006, 8; 2072, 9. — In Z. 13 erklärt sich der Genitiv *ὡς ἐλευθέρου ἐόντος καὶ τοῦ θεοῦ* am leichtesten, wenn man annimmt, dass der Steinmetz *οἱ ἀντιτυγχάνοντες συλέοντες* (vgl. z. B. 1918, 11; 1979, 13/14) in der Vorlage hatte, das erste Particip aber wegliess. Für die Auffassung als gen. absolutus (2006, 10; 2010, 11; 2041, 12) giebt vielleicht 2086, 10 ein Analogon. — Zu Z. 14 vgl. 1694, 9 ff.; zu Z. 17/18 vgl. 2010, 12; zu *προστάται* Z. 19 vgl. 1920, 15; 2072, 13.

Zeit. Priesterschaft I: Beginn unbekannt. Wahrscheinlich von kurzer Dauer. Bisher nur durch vier Inschriften aus drei Archontaten bezeugt. Reicht bis 198 vor Chr. Geb. Vgl. Pomtow, Fleckeisens Jhrb. 35, 514.

2050 *W.-F.* 385. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ δεύτερον μηνὸς Δίου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Ὀρθαίου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Ἐχεκλῆς, Μενὼι ἁ γυνὰ | Ἐχεκλέος Πλυγονεῖς Ἡράκλειαν τὸ γένος Λάκαιναν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, | ἀργυρίου μνᾶν ἓξ στατήρων δεκαπέντε, καθὼς ἐπίστευσε Ἡράκλεια ‖ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποιέουσαν ὅ κα θέ[λ]ηι. | βεβαιωτὴρ κατὸν νόμον· Πρόξενος Εὐθύλλου Ἀμφισσεύς. μ[ά]ρτυρες ὁ [ἱερ]εὺς | Ἄθαμβος· Ἄγρων Δελφός, Ἄρχων, Ἀντικλῆς, Ἀγέας Πλυγονεῖς, | Δαμοφάνης, Μένανδρος, Τολμίδας Ἀμφισ(σ)εῖς.

W.-F. Z. 2 *Μενὼ ἁ γυνά,* aber der Stein hat *Μενώι*, eine Form, die wir nicht antasten dürfen. Vgl. 2100, 2 *Φιλώι.* Die Notiz Herodians (2, 545), dass solche Formen *ι προσγεγραμμένον* hätten, ist durch inschriftliche Funde reichlich bestätigt worden, s. G. Meyer, Gr. Gramm. § 325. In Nummer 1705, 1/2 steht der Name ohne Jota. — 5 *θέληι.* — 6 *κα[τὰ] τὸν νόμον,* auf S. 312 mit der Bemerkung: *Inscr.* KATON. — 6 Ende *Μάρτυρες· ὁ ἱερεύς.* — 7 *Ἄθαμβος· Ἀγ . . . Δελφός.* Ich las *Ἄγρων* heraus und notierte mir dazu aus 1710, 16 *Βάκχιος Ἄγρωνος,* ein Beweis, dass der Name in Delphi üblich war. — 8 *Ἀμφισσεῖς,* aber der Stein hat *°ισεῖς,* wie oft in diesen Nummern (2053, 4; 11). — Bei der Zeitbestimmung haben wir zu beachten, dass zu *Ὀρθαίου* Z. 2 *τοῦ Μαντία* zu ergänzen ist.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 196/195.

2051 *W.-F.* 386. C. v. B.

Στραταγέοντος Λυκίσκου Στρατίου μηνὸς Δίου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Πραξία μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοντο Ἀρχέδαμος, Μένανδρος Διοτίμου Ἀμφισ|σεῖς σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀριστὼ τῶι Ἀπόλλω[νι] ‖ τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, ὥστε ἐλευθέραν | εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα χρόνον, | καθὼς ἐπίστευσε τὰν ὠνὰν τῶι Ἀπόλ(λ)ωνι, διατρίβειν τε | Ἀριστὼ εἶ κα αὐτὰ θέληι.

βεβαιωτὴρ κατὰ τὰν συμβολάν· | Λύκος Νικομάχου Ἀμφισσεύς. μάρτυροι· [οἱ] ἱερεῖς || τοῦ Ἀπόλλωνος Ἄθαμβος, Ἀμύντας, ἰδιῶται | Χαρίξενος, Ξένων, Ἀνδρόνικος, Πραξίας | Δελφοί, Εὐτυχ[ίδα]ς, Καλλίας, Ξένανθος, | Ἀριστοκράτης Ἀμφισσεῖς.

W.-F. Z. 4 *Ἀπόλλωνι.* — 7 *Ἀπόλλωνι*, der Stein aber hat hier °*όλω*°, vgl. 1761, 4. — 9 *οἱ ἱερεῖς.* — 12 *Εὐτυχίδας.* — Der 4. Privatzeuge aus Delphi ist wohl der *ἄρχων ἐπών.* S. 2045 Anm. - Nach Z. 13 ist noch behauener, aber unausgefüllter Raum auf dem Polygone.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 178/177.

2052 *W.-F.* 387. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Βοαθόου, βουλευόντων τὰν π[ρώ]|ταν ἑξάμηνον Εὐαγόρα, Καλλιμάχου, Εὐαγγέλου, ἀπέδοτο Δίων Ἀλέξω[νος] | τῶ[ι] Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ἀντιγόνα τὸ γένος Θρᾷισσαν, [τιμᾶς] | ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν. βεβαιωτὴρ κατὰ τοὺς νό[μους] || τᾶς πόλιος· Φίλων Ἀριστέα. βέβαιον δὲ παρεχέτω τῶι θεῶι ὅ τε ἀποδό[μενος] | Δίων καὶ ὁ βεβαιωτήρ. εἰ δέ τις ἐφάπτοιτο Ἀντιγόνας, κύριος ἔστω συλ[έων] | ὡς ἐλευθέραν οὖσαν καὶ ὁ παρατυχὼν ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδικος πάσας δίκα[ς] | καὶ ζαμίας. μάρτυροι· Ἀμύντας ὁ ἱερεύς, Εὐαγόρας, Εὐάγγελος· Βούλων, Μικκίλος, | Φίλων, Ἀριστόβουλος, Ἡρακλείδας.

W.-F. sahen die Enden der Z. 1—7 noch vollständig. Jetzt ist das Stück weggebrochen, welches die oben eingeklammerten Zeichen trug. — 3 *τῶι Ἀπόλλωνι.* — 8 *Εὐαγόρας Εὐαγγέλου*, der Stein aber giebt zwei Nominative. Das sind die zwei Z. 2 genannten Archonten (vgl. 1825, 1). Unter den Privatzeugen wird ein *Φίλων* genannt, vielleicht derselbe, der Bürge ist. Vgl. 1922. — Z. 5 ist, wie öfter, das Objekt zu ergänzen dem Leser überlassen. Vgl. 1857, 6. — Die Z. 9 blieb zur Hälfte frei, dann folgt aus der grossen Liste der *πρόξενοι* (*W.-F.* 18) die Stelle 313 ff.

Zeit. Priesterschaft IV (170—157/6).

2053 *W.-F.* 388. C. v. B.

Στραταγέοντος Νικάνδρου τὸ δ|εύτερον μηνὸς Ἑρμαίου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Κράτωνος μηνὸς Θεοξενίου, ἀπέ|δοτο Καλλίμαχος Μνασιδάμου Ἀμφισ(σ)εὺς τῶι Ἀπόλλωνι || τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωσὼ τὸ γένος ἐξ Ἀμφίσσας, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε | Σωσὼ τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ἐφ᾽ ὧ αὐτὰν ἐλευ|θέραν εἶμεν, ποιοῦσαν

ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ | κατὰ τὸν νόμον· Πασῖνος Ἀμφισσεύς. μάρτυ|ρες· οἱ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος· Δαμπρίας, Ἀλέξων, | Τιμάσιος, Πολύκριτος, Ἀριστομέ[ν]ης Ἀμφισ(σ)εῖς, | Λύκος, Σώτιμος, Ἀνδρόνικος. ἁ ὠνὰ παρὰ | Μνάσω[ν]α Δελφόν.

Z. 2 beginnt mit *εύτερον*, also ist die Wiedergabe bei *W.-F.* Z. 1/2 *δε|ύτερον* ungenau. Die Inconsequenzen des Textes suchen *W.-F.* durch Correcturen zu tilgen: sie geben Z. 4 *Ἀμφισσεύς*, Z. 11 *Ἀμφισσεῖς*, wo einfache Consonanz überliefert ist, mit °σσ° wie Z. 5, wo dies wirklich steht; sie geben Z. 7 nach *τῶι θεῶι* auch *ἐφ' ὧι*, während *ὧ* nur auf dem Steine zu lesen ist. Auch bei *θέλῃ* Z. 8 fehlt ja Jota. — *W.-F.* Z. 11 *Ἀριστομένης*. — 13 *Μνάσωνα*. — Der dritte von den delphischen Zeugen, *Ἀνδρόνικος*, ist wohl der Archont. — Unter Z. 13 ist der Rand des Polygons.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 183.

2054 *W.-F.* 389. C. v. B.

Ἄρχ[οντο]ς Πισιλάου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέ[δοτο] Φίδιον Εὐκλέος Δελφίς, συνεπαινεούσας | Εὐκλ[είας] τᾶς Δαμοκράτευς θυγατρὸς Δελφίδος, τῶι | Ἀπόλ[λω]νι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωτήρι|χος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς ἐπίστευσε Σωτή|[ριχ]ος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ | [ἀν]έφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιέοντα ὅ κα θέ|λῃι. βεβαιω⟨ι⟩τῆρες κατὰ τὸν νόμον· Δαμοκράτης Καλλιγέ|νευς, Δίων Κλέωνος Δελφοί. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀ|πόλλωνος Ξένων, Ἄθανβος καὶ τοὶ ἄρχοντες Ξένων, | Θεόφραστος, Ἀριστοτέλης, ἰδιῶται Πράοχος, Καλλίστρατος, Καλλικλῆς, Ἀριστόμαχος.

Die Zeilenanfänge in 1—4, 6 und 7 haben jetzt gelitten. *W.-F.* Z. 1 *ἄρχοντος*. — 2 *ἀπέδοτο*. — 3 *Εὐκλείας*. — 4 *Ἀπόλλωνι*. — 5/6 *Σωτή|ριχος*. — 7 *ἀνέφαπτον*. — Z. 8 ist das irrtümliche Jota in *βεβαιω⟨ι⟩τῆρες* über der Zeile zwischen *ω* und *τ* eingesetzt. Andere Beispiele der Art s. 1751, 1; 1819, 9. — *Φίδιον* ist gewiss soviel als *Φείδ-ιο-ν*. Vgl. dazu die Schreibung *Πισιλάου* in Z. 1. — Der 1. Bürge ist wohl der Gatte von *Φίδιον*.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 187/186.

2055 *W.-F.* 390. C. v. B.

Ἄρχοντος Νικοβούλου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Πρόξενος Τιμασίου Φαλικαῖος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Βοΐσκα καὶ τὸν υἱὸν αὐτᾶς Λυ|κίσκον, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καθὼς ἐπίστευσαν Βοΐσ|κα καὶ Λυκίσκος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλευθέρους εἶμεν | καὶ ἀνεφάπτους ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον, ποέον|τας ὅ

κα θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Κλεόδα|μος Εὐθυμάχου Ἀμφισσεύς. μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, | Ἄθαμβος, τῶν δὲ ἀρχόντων Εὐκλείδας, ἰδιῶται Ἀρχέ||λαος Πραόχου, Δαμοχάρης, Νικάνωρ Δελφοί, | Μνασίλαος, Ἀρίσταρχος Ἀμφισσεῖς.

Z. 5 ist das Σ der Bildungssilbe *-ισκο-* über IK in kleiner Gestalt nachgetragen. Ich fand alles tadellos erhalten, verletzt nur *μ* in *εἶμεν* (Z. 5) und *ς* in *Δαμοχάρης* (Z. 10). — Ueber *Φαλικαῖος* vgl. 2004, 12.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 186/185.

2056 *W.-F.* 391. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχελάου μηνὸς | Θευξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέ|δοτο Ξενοφάνεια Κλεοδά|μου, συνεπαινέοντος καὶ || τοῦ υἱοῦ Κλεοδάμου, σῶμα | γυναικεῖον ἇι ὄνομα Κλύτα, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν ἕξ, κα|θὼς ἐπίστευσε Κλύτα | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι||τε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέ|φαπτος τὸμ πάντα βίον, | ποιέουσα ὅ κα θέλῃ. βεβαι|ωτὴρ κατὰ τὸν νόμον τᾶς | πόλιος· Εὐκράτης Καλλί||[κ]ωνος. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς | τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀμύντας | καὶ τοὶ ἄρχοντες Ταραν|τῖνος, Καλλίας, Ἀρχέλα|ος, ἰδιῶται Ἄθαμβος || Ἀθανίωνος, Εὐκράτης | Καλλίκωνος, Γλα[ῦ]κος | Ἡρακ[λ]είδα.

W.-F. Z. 21 *Γλα[ῦκ]ος.* — 22 *Ἡρακλείδα.* — Sonst ist alles tadellos erhalten. Das *τ* im Anfange von Z. 7 ist lädiert. — Am Ende von Z. 5 hinter *σῶμα* und Z. 8 hinter *Κλύτα* fand ich eine Querhasta, die gewiss keinen andern Zweck haben soll, als die auf dem Steine rechts anstossende Nummer der Liste der *πρόξενοι* (*W.-F.* 18) als nicht zu 2056 gehörig abzuheben. — Unter Z. 22 ist noch behauener Raum bis zum Rande des Polygons. — Der Bürge wird auch hier (vgl. 1922) nochmals unter den Zeugen genannt.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 174.

2057 *W.-F.* 392. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοσθένεος τοῦ Ἀρχελάου μηνὸς Βουκατίου, ἐπὶ | τοῖσδε ἀπέδοτο Γοργία[ς Λ]ακράτεος Μεδεώνιος τῶι Ἀπόλλω|νι τῶι Πυθίωι σῶμ[α] ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Σωσίας, ἀργυ|ρίου μνᾶν ἕξ, καθὼς ἐπίστευσε Σωσίας τῶι θεῶι τὰν ὠ||νάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερ[ο]ν εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάν|⟨ν⟩των τὸν πάντα βίο[ν], ποιῶν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴ|ρ καττὸν νόμον· Ἀρχέ[λ]αος Θηβαγόρα Δελφός. | μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθανβος καὶ τοὶ ἄρχοντ|ες Πεισίλαος, Μαντίας, Κλεύδαμος, ἰδιῶται Λυσώ||ν, Σωτύλος, Φιλῖνος, Ὀρθαῖος, Ἀρισταίνετος |

Δελφοί, Μεγακλῆς, Δρωπίνας, Ἀσύλος Ἀμφ|ισσεῖς, Ξενοκράτ[η]ς Μεδεώνιος. ἁ ὠνὰ π|αρὰ Ὀρθαῖον Δελφόν, [Μ]εγακλῆ Ἀμφισσῆ.

Die Zeichen dieser Nummer sind nur eingeritzt. — *W.-F.* Z. 2 *Γοργίας* [*Δ*]*ακράτεος.* Vgl. 2044, 5. — 3 *σῶμα.* — 5 *ἐλεύθερον.* — 5/6 *πά|ντων,* ohne Angabe der Dittographie. — 6 *βίον.* — 7 *κατ[ὰ] τὸν νόμον,* auf S. 312 mit der Bemerkung: *Inscr.* KATTON. — 7 *Ἀρχέλαος.* — 10 Ende *Ἀρισταίνετο*[*ς*], aber *ς* ist klar. — 11 *Μεγακλῆς, Δίων, . . ασύλος.* Der Name *Δρωπίνας* ist aus Amphissa durch 1828, 8 bezeugt. — 12 *Ξενοκράτης.* — 13 *Μεγακλῆ Ἀμφισσ*[*ῆ*], aber *η* ist klar.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 182.

2058 *W.-F.* 393. C. v. B.

Στραταγέοντος Νικάνδρου | Τριχονιέος τὸ τρίτον μηνὸς | Ἱπποδρομίου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Μελισσίωνος ‖ μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀ|πέδοτο Νικόστρα[τ]ος Ἀλέξω|νος Ποταναῖος τῶι Ἀπόλ|λωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀν|δρεῖον ὧι ὄνομα Πρωτέας ἐνδο‖γενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν | τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε | Πρωτέας τῶι θεῶ[ι] τὰν ὠνάν, | ἐφ' ὧιτε⟨ε⟩ ἐλεύθερος εἶμεν καὶ | ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάν‖τα χρόνον, ποέων ὅ κα θέλῃ. | βεβαιωτήρ· Δαμένης. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ἄθαμ|βος, Ἀμύντας καὶ τῶν ἀρ|χόντων Ἀνδρόνικος, Ἀρι‖στίων, ἰδιῶται Μαντίας, | Δαμοχάρης, Δαμοσθένης, | Νίκων.

W.-F. Z. 6 *Νικόστρατος.* — 12 *θεῶι,* man könnte vielleicht ein Restchen im Steine auf den Ansatz zum Jota beziehen. — 13 *ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος,* ohne des überflüssigen E zu erwähnen, was der Steinmetz selbst zu tilgen suchte. — Die Z. 22 enthält weiter nichts als den Namen *Νίκων.* Darunter ist freier, unbenutzter Raum von der Höhe 0,11. — Das Ethnikon *Ποταναῖος* z. B. auch 2072, 16.

Zeit. Priesterschaft III: Juni/Juli 176.

2059 *W.-F.* 394. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου | τὸ δεύτερον μηνὸς Ἑρμάου, ἐν δὲ Δελ|φοῖς ἄρχοντος (Ὀρθαίου τοῦ) Μαντία μηνὸς Θευξενίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Πολύστα⟨τα⟩ς Α‖?Λ! ! !.(.) *τῶι Ἀπόλ(λ)ωνι τῶι Πυθίωι Σωσὼ | καὶ τὰν θυγατέρα Σωσῶς⟨ως⟩ ἇι ὀνο|μα Ξενώ, ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ, καθὼ|ς αὐταὶ ἐπίστευσαν Σωσὼ καὶ Ξενὼ | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' οἷ αὐτὰς ἐλευ‖θέρας εἶμεν, ποιούσας ὅ κα θέλωντι|. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Ἀρίσ⟨ισ⟩τω|ν Ἐπηράτου Χαληεύ⟨ευ⟩ς. μάρτυροι· Βο|ύλων Ξένωνος, Ἀγάθων, Νικόδαμος, | Ἄθαμβος, Ὀρέστ[α]ς,* Λ. ΛΑΓΟΙΑΣ . . ΥΡΟΙΣ.

W.-F. geben: Z. 1 *Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου.* — 2 *τὸ δεύτερον μηνὸς Ἑρμαίου, ἐν Δελ[φοῖς]*|. — 3 *δὲ ἄρχοντος Μαντία μηνὸς Θευξενίου,* |. — 4 *ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο* [|. — 5 | .... *τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι*|. — 6 *καὶ* ....|. — Auf S. 312 fügen sie die Bemerkung hinzu: Le reste de cette inscription est illisible.

Die Lesung dieser 14zeiligen Inschrift bietet grosse Schwierigkeiten. Vor dem Polygone stehend, setzte ich eine Abschrift auf. Daheim verglich ich diese mit einem Abklatsche. Dieser giebt, weil die Zeichen nur eingeritzt sind, trotz des dünnsten Papiers nicht alle. Die Zeichen sind ganz unregelmässig, die Zeilen nicht gerade, namentlich die ersten 10. — Vor *στραταγέοντος* (Z. 1) sehe ich auf dem Abklatsche noch ein *Σ*, was wohl das Ende einer Zeile von der Liste der *πρόξενοι* bildete, Z. 2 vor *τό*, wovon der Abklatsch *τ* undeutlich lässt, ein *N*, wohl gleichen Wertes wie *Σ* in Z. 1. Ob nach *Ἀλεξάνδρου* in Z. 1 noch etwas stand, lässt sich nicht sagen, da ein Bruch hinter der Endung beginnt. — In Z. 2 steht *Ἑρμάου.* So schrieb ich wenigstens ab, und aus dem Abklatsche ersehe ich auch nichts anderes. Es ist wie *ἀνδρέον* 1729, 5, *γυναικέον* 1969, 5 u. a. zu beurteilen. — Z. 3 schrieb ich ab |*φοῖς*. Der Abklatsch lässt davon gar nichts erkennen. A. Mommsen wies einst schon darauf hin, dass hier *Ὀρθαίου τοῦ* vor *Μαντία* vom Steinmetzen ausgelassen sei (vgl. 2012, 1). Ein Nachtrag über oder unter Z. 3 ist aus dem Abklatsche nicht zu erkennen. — 4 Für den Freilasser erkenne ich ΠΟΛΥΣΤΑΤΑΣ. Darin nehme ich eine Dittographie an. Deren begegnen im ganzen 4 (Z. 4, 6, 11, 12). Anfangs hatte ich dagegen Bedenken, weil ich das Wort nach diesem Freilassernamen nicht deuten konnte und glaubte, dass ich die Zeichen für die 2 Worte falsch bezöge. Bei wiederholter Prüfung aber blieb ich bei *Πολύστα⟨τα⟩ς*. Wegen der Bildung vgl. *Μενέ-στας, Μέ-στας*. — Z. 4/5 schrieb ich *Ἀ|θάνι(ο)ς* ab und merkte dazu an: Unsicher. Darin bestärkt mich der Abklatsch. Vom |*θ* sehe ich da gar nichts. Nach |?A sehe ich 3 senkrechte Hasten in etwa gleichem Abstande, deren Beziehung zu einander mir dunkel bleibt. Darauf ist ungefähr für 2 Zeichen noch Platz. Das 2. davon mag *Σ* gewesen sein. — Wegen *Ἀπόλ(λ)ωνι* vgl. 1761, 4. — 7/8 dieselbe Silbenzerreissung beim Zeilenübergange Z. 10/11 und 11/12. — Zur Form *Χαλῃεύς* vgl. 1908, 13; 1927, 3. — Z. 14 Ende schrieb ich ab: *Λυσαγοίας, Σκύρ[ιο]ς*. Beides befriedigt mich selbst nicht. Nach dem Abklatsche rate ich auf *Λυσαγόρας*. Soll man das zweite Wort *Σκύρθις* lesen und an *σκύρθαξ, σκυρθάλιος* anlehnen oder Versehen annehmen und *Σκύρ[ιο]ς* lesen, wie der Vater des Aegeus hiess? — Die Behörde ist durch keinen Namen vertreten. Der Bürge begegnete schon 2037, 4.

Zeit. Priesterschaft II: März/April 195.

2060 *W.-F.* 395. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀριστναινέτου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσ|δε ἀπέδοτο Νίκων Νικιάδα Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι κορίδιον ἇι ὄνομα Εὐάνδρα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶ|ν δύο, καθὼς

ἐπίστευσε Εὐάνδρα τῶι θεῶι τὰν ὠ||νάν, ἐφ᾽ ὧι ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀ|πὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιοῦσα ὅ κα θέλ[η]. | παραμεινάτω δὲ Εὐάνδρα τὸ δέον ποιοῦσα Νίκωνι | ἕως κα ζῇ Νίκων, ἀνέγκλητος οὖσα καὶ ποιοῦσα τὸ δέον. | βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Χαρίξενος, ||Ἀμύντας. οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος· μάρτυροι· Ξένων | Ἀτισίδα, Κλεύδαμος Κλέωνος, | Λέων Πυθέα.

W.-F. Z. 2 *Νικία* statt *Νικιάδα.* — 3, 4, 7 *Ἐχάνδρα,* aber die Freigelassene heisst *Εὐάνδρα.* — 6 *θέλη.* — 9 *Χαρίξενος* ....|, auf S. 312 dazu die Bemerkung: Après *Χαρίξενος,* un nom rayé. Weshalb der Name ausgeschlagen wurde, lässt sich nicht sagen. Nach der Ueberlieferung müssen wir *Ἀμύντας* zu den Bürgen rechnen; es ist vielleicht der eine Archont. Dagegen findet es sich nicht, dass die Priester als Bürgen verwandt werden. Also müssen wir nach *Ἀμύντας* Interpunktion setzen (*W.-F.* Z. 10 *Ἀμύντας οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος. Μάρτυροι· Ξένων*|) und annehmen, dass der Steinmetz aus Versehen *οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος* eher als *μάρτυροι* einschlug. Priester aber sind *Ξένων Βούλωνος* und *Ἄθαμβος Ἀγάθωνος.* Ihre Namen fehlen, doch ist mir nicht unwahrscheinlich, dass sie in der Vorlage standen, das doppelte *Ξένων* aber, der Name des Priesters und der des ersten Privatzeugen, Anlass zum Irrtum gab. Nicht ganz sorgfältig war ja der Steinmetz auch in Z. 7/8. Dass die Vorlage zweimal in dem kleinen Sätzchen *ποιοῦσα τὸ δέον* gehabt haben sollte, scheint nicht recht glaublich; vielleicht ist *ἀνέγκλητος οὖσα ⟨καὶ ποιοῦσα τὸ δέον⟩* zu schreiben. — 12 [*Κλ*]*έων Πυθέα.* Sichtbar ist *Λέων Πυθέα.* Vor *Λέων* ist ein Bruch, der vor der Einmeisselung dagewesen zu sein scheint, und *Λέων Πυθέα* ist ja eine z. B. durch 1908, 13 bekannte Persönlichkeit.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 183/182.

2061 *W.-F.* 396. Cauer 213. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοσθένεος μηνὸς Βου[κ]ατίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κλεοβούλα Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ζωπύρα (τὸ δὲ | πρότερον ἦν Σῖμον), τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο, καθὼς ἐ||πίστευσε Ζωπύρα τῶι θεῶ, ἐφ᾽ ὧτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ | ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποιοῦσα ὅ κα θέ|λη καὶ ἀποτρέχουσα οις κα θέλη. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν | νόμον· Δεξικράτης, Πεισίλαος Δελφοί. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται | Ζωπύρας τᾶς πρότερον καλειμένας Σίμου, βέβαιον παρεχόν||τω τῶ θεῶ τὰν ὠνὰν ἅ τε ἀποδομένα Κλευβούλα καὶ οἱ | βεβαιωτῆρες Πεισίλαος, Δεξικράτης· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πρά|κτιμοι ⟨ε⟩ἐόντω κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχά|νοντες κύριοι ἐόντω συλέοντες ὡς ἐλευθέραν

οὖσαν | ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. - μάρ||τυρες· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος - Ἄθαμβος, οἱ ἄρχοντες | Πεισίλαος, Κλεόδημος· Διονύσιος Ἀρίστωνος Βοιώτι|ος, Καλλίκων, Ἀγασέας, Ἀριστίων Δελφοί.

W.-F. Z. 1 *Βουκατίου.* — 2 *Κλεοβούλα,* ebenso Z. 10. Aber an der letzteren Stelle steht *Κλευβούλα.* Aehnliche Beispiele 1722, 3 und 6; 1744, 1 und 6. — 12 *ἐόντω,* ohne Angabe der Dittographie. Der Steinmetz suchte das erste *ε* selbst zu tilgen. — 14 *ἀζάμιοι ὄντες.* Nach *ἀζάμιοι* ist zwar eine Lücke im Steine, so dass man an [*ἐ*]*όντες* denken könnte, sie scheint aber das *ε* nicht enthalten zu haben. — Z. 14 und 15. Nach *ζαμίας*, ebenso nach *Ἀπόλλωνος* ist ein kleiner freier Raum als eine Art Interpunktion. — Die Dative der 2. Declination sind so inconsequent behandelt, wie es oben die Z. 2, 3, 5, 10 haben. — Zur Form *καλειμένας* Z. 9 vgl. GDJ 1539b, 17; *ἀφαιρείμενος* 2082, 6; 2115, 8 u. a. — Auffällig ist Z. 16 der Atticismus *Κλεόδημος.* Vgl. 1823, 16 *Ἀριστόδημος.* — Bei *ἐπίστευσε* Z. 5 ist das Objekt zu supplieren wie 1705, 5; 1912, 6 u. a. — Der 2. Bürge ist wohl der Archont.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 182.

2062 *W.-F.* 397. C. v. B.

Ἄρχοντος Μαντία μηνὸς Θευξενίου, ἀπέδοτο | Ἀλέξων Δελφός, συνευδοκεόντων τῶν υἱῶν | Χαριξένου, Δίωνος, τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ|θίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Δορκά[ς] || τὸ γένος Θρᾶισσαν, ἐπεὶ καὶ αὐ[τὰ] ἐπίστε[υ]|σε τῶι θεῶι, ὥστε ἐλευθέρα εἶ[μεν], τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων. β[εβαι]ωτ[ῆ]|ρες κατὰ τὸν νόμον· Βαβύλο[ς Αἰ]α|κίδα, Ἀγασέας Πολυτιμίδ[α. ἔστ]ω || δὲ ἁ ὠνὰ αὐτ[ᾶς] κυρία καὶ βέβαιος τῶι | θεῶι, ἐπεί κα Ἀλέξων τι πάθη. μάρτυροι· | Διόδωρος, Πολέμαρχος, Γλαῦκος, | Ταραντῖνος, Ἀρίστων, Ἁρμόδιος.

W.-F. Z. 2 *τῶν ὑῶν.* — 4 *Δορκάς.* — 5 *αὐτὰ ἐπίστευ|σε.* — 6 Ende *ε*[*ἶμε*]*ν,* ich sah *εἶ*[*μεν*] und dahinter noch *τιμᾶς,* was *W.-F.* weglassen. — 7/8 *β*[*εβαι*]*ωτῆ*|*ρες.* — 8 *Βαβύλο*[*ς Αἰα*]|*κίδα.* — 9 *Πολυτιμίδ*[*α· ἔστω*]|. — 10 *αὐτᾶς,* ich sah nur *αὐτ*[ ]. Die Parallelstelle 2064, 6/7 hat ΑΥΤΑ. Das ist wohl *αὐτᾶ(ς).* S. die Bemerkung daselbst. — 10 *βέβαι*[*ο*]*ς,* aber °*αιος* ist klar. — 12 *Γλαῦκος* weggelassen. — Nach Z. 13 unbehauener Rand des Polygons. — Z. 5 *ἐπίστευσε* ohne Objekt, s. vorige Nummer.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 179.

2063 *W.-F.* 398. C. v. B.

Ἄρχοντος Δαμοσθένεος μηνὸς | [(Ἀ)]μαλίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀρίστι|ον Ἀρίστωνος Δελφὶς σῶμα γυναικεῖον | ἆι ὄνομα Δαμὼ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ||θίωι, ἀργυρίου μνᾶν

τεσσάρων, καθὼς | ἐπίστευσε Δαμὼ τῶι θεῶι τὰν ὠ⟨ν⟩|νάν, ἐφ' οἶτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφα|πτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον, ποι|οῦσα ὅ κα θέλη. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν ‖ νόμον· Δεξικράτης, Νεόστρατος. | μάρτυρες· οἱ ἄρχοντες Σωδαμίδας, | Ἧρυς· Ἀνδρόνικος, Καφησίας, [(Λ)]υκῖνος.

W.-F. Z. 2 *Ἀμαλίου,* S. 312 mit der Bemerkung: *Inscr.* ΟΜΑΛΙΟΥ. — 5 *καθ[ὼς]*, aber die eingeklammerten Zeichen sind klar, ebenso Z. 11, wo *W.-F. Σωδαμίδ[ας]* geben. — Z. 6/7 *ὠ|νάν,* ohne Angabe der Dittographie, die der Steinmetz allerdings zu tilgen suchte. — Das letzte Wort sieht auf dem Steine wie ΔΥΚ° aus. Es ist möglich, dass sich der Steinmetz versah, oder dass durch die Zeilenlinie, die zu stark vorgeritzt war, die Figur von Λ das Aussehen eines Δ erhielt. — Auf Z. 12 folgt eine brüchige Stelle, darunter unbenutzter Raum bis zum Rande des Polygons. — Ob Z. 12 *Καφ[(ι)]σίας*?

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 181.

2064 *W.-F.* 399. C. v. B.

Ἄρχοντος Μαντία μηνὸς Βυσίου, ἀπέδοτο | ⟨. . . . . . .⟩ Καφὼ τῶι Ἀπόλλωνι τῶ[ι] Πυθίωι σῶμα | γυναικεῖον ἇι ὄνομα Ζωπύρα, ἀργυρίου μνᾶν | τεσσάρων, ἐπεὶ καὶ ⟨τ⟩αὐτὰ ἐπίστευσε τῶι θεῶι, ‖ ὥστε ἐλ[ε]υθέραν εἶμεν. βεβαιωτὴ̣ρ κατὰ [τ]ὸν νόμον· | Δαμοκράτης Καλλιγένεος. ἔστω δὲ ἁ ὠνὰ αὐ|τᾶ(ς) κυρία καὶ βέβαιος τῶι θεῶι, ἐπεί κα Καφώ τι | πάθη. μάρτυροι· Πολυκράτης, Σωδαμίδας· Φαῖν|ις, Μενέστρατος.

W.-F. Z. 2 |*Καφώ,* auf S. 312 mit der Bemerkung: Avant *Καφώ,* un petit vide. Die Sache verhält sich so: Es ist ein Wort ausgeschlagen. Ich zählte 7 Zeichen. Soviel hat aber gerade das vorhergehende. Also wird bei der Zeilenwende der Steinmetz das Verbum zweimal eingeschlagen und die 2. Form nachträglich getilgt haben. — 2 *τῶι Πυθίωι.* — 4 *ἐπεὶ καὶ αὐτὰ ἐπίστευσε.* Der Stein hat aber ΤΑΥΤΑ. Dies *ταῦτα* zu lesen und als stellvertretend für das fehlende Objekt (s. 2061, 5; 2062, 5) *τὰν ὠνάν* anzusehen, empfiehlt sich wohl weniger als *⟨τ⟩αὐτὰ* zu schreiben, vgl. die Parallelen 2062, 5 u. a. — 5 *ἐλευθέραν,* dann *κατὰ τὸν νόμον.* — 6/7 *αὐ|τᾶς,* der Stein hat aber |ΤΑ, und eine Nachtragung von Σ über oder unter der Zeile ist nicht zu finden. Vgl. 2062, 10. — 8/9 *Φαί|νις* statt *Φαῖν|ις.* Die 2 Zeugen davor sind Archonten. — *Κάφ-ώ* (Z. 2) ist *ὑποκοριστικόν* zu *Κηφισώ, Κηφισοδώρα* u. ä. — Z. 9 ist nicht bis zu Ende benutzt; es folgt gleich No. 2065.

Zeit. Priesterschaft III: Februar/März 179.

2065 *W.-F.* 400. C. v. B.

Ἄρχοντος Μαντία μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φιλοκράτης Θευφρά|στου Δελφὸς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι

σῶμ(α) ἀνδρεῖον ᾧι ὄνομα Ἀπολλώνιος τὸ | γένος Μυσός, τιμᾶ(ς ἀ)ργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Ἀπολλώνιος τῶι θεῶι | τὰν ὠνάν, ἐφ' ᾧι ἐλεύθερ(ο)ς εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάντα βίον. βεβαι||ωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἧρυς Πισιθέου, Δάμαρχος Εὐτυχίδα Μυανεύς. παραμει|νάτω δὲ Ἀπολλώνιος παρὰ [Φ]ιλοκράτη ἄχρι κα Φιλοκράτης ζώη ποέων τὸ ποιτασσόμ|⟨μ⟩ενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· εἰ δέ τι μὴ ποέοι Ἀπολ[λ]ώνιο[(ς)] [τῶ]ν ποιτασ(σ)ομέν|ων ὑπὸ Φιλοκράτεος κα[θ]ὼς γέγραπται δυνατὸς ὤν, ἐξέστω Φιλοκράτει κολάζειν καθώς | ⟨καθώς⟩ κα αὐτὸς δείληται καὶ ἄλλωι ὑπὲρ Φιλοκράτη ἀζαμίοις καὶ ἀνυποδίκοις ὄντοις || πάσας δίκας ἢ ζαμίας. εἰ δέ τι πάθοι Φιλοκράτης, ἐλεύθερος ἔστω Ἀπολλώνιος κυριεύων | αὐτοσαυτοῦ καὶ ποιῶν ὅ κα θέλ[η], καθὼς ἐπίστευσε Ἀπολλώνιος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. | εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Ἀπολλωνίου τελευτάσαντος Φιλοκράτεος, βέβαιον παρεχόντω | [ο]ἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ τοὶ παρατυγχάνον|τες κύριοι ἔστων συλέοντες Ἀπολλώνιον ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυ||πόδικοι πάσ[α]ς δίκας καὶ ζαμίας. - μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας· ἄρχοντες Πολυκρά-|της, Σωδαμίδας.

W.-F. Z. 2 *σῶμα ἀνδρεῖον,* Stein aber ΣΩΜΑΝΔΡ°. Vgl. 2033, 3. Wegen der Reihe von Versehen des Steinmetzen, die diese Anmerkung bespricht, haben wir hier eher *σῶμ(α) ἀνδρεῖον* als beabsichtigtes *σῶμ' ἀνδρεῖον* anzusetzen. — 3 *τιμᾶς ἀργυρίου,* Stein aber ΤΙΜΑΡΓ°. Es scheint so, als ob der Steinmetz versucht hätte, *ς* und dann *α* nachzutragen; also *τιμᾶ(ς ἀ)ργ°* und nicht *τιμ(ᾶς) ἀργ°*. — 4 *ἐλεύθερος,* Stein aber °ΘΕΡΣ. Vielleicht war ein kleiner Kreis, der Omikron darstellen sollte, zwischen Ρ und Σ gedrängt. — 6 *παρὰ Φιλοκράτη.* — 6 Ende *ποέων τὸ ποτιτασ[σ]όμε|νον.* Darin sind drei Fehler. Unrichtig ist auch ihre Bemerkung auf S. 312: *Inscr.* ΠΟΤΙΤΑΣΟΜΕ|. Z. 7 beginnt mit |⟨*μ*⟩*ενον.* In dieser Zeile steht nochmals dieses Particip. Da geben *W.-F.* *ποτιτασσομέν|ων,* also mit zwei Fehlern. Die Form *ποι°* begegnete schon 1721, 5; 1852, 15; 1870, 4. — 7 Ende *Ἀπολλώνιος,* Stein aber °ΝΙΟΝ, dann *τῶν.* — 8 *καθὼς.* — 8/9 *κολάζειν | καθώς κα,* ohne Angabe der Dittographie. — 10 *καὶ* statt *ἢ* vor *ζαμίας.* — 11 *θέλη.* — 13 |*οἱ βεβαιωτῆρες,* am Ende *οἱ παρατυγχάνον|τες,* aber an der zweiten Stelle hat der Stein *τοὶ* wie in Z. 15. — 14 *ἀζάμιοι ὄντες.* Der Steinmetz schlug nur ΟΝΤΕ ein und versuchte Σ über Ε nachzutragen, gab aber nur ∠. — 15 *πάσας δίκας,* Stein ΠΑΣ. Ueber Σ sieht man ein nachgetragenes Σ, über Α eine Lücke, in der nachgetragenes Α stand, aber verloren ging. — Nach *ζαμίας* ist kleiner freier Interpunktionsraum, vgl. 2061, 14 u. 15. — 15 Ende lassen *W.-F.* zwischen *Ἀμύντας* und *Πολυκρά|της* das Wort *ἄρχοντες* weg. — Die Z. 16

steht in der Mitte unter Z. 15, dann folgt eine unbehauene Stelle des Polygons. — Dass *Ἧρυς Πισιθέου* (Z. 5) Delphier ist, kann man hier erraten. Wir wissen es aus 1784, 7; 1727, 11; 1773, 12.

Zeit. Priesterschaft III: Februar/März 179.

2066 *W.-F.* 401. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτου μηνὸς Δαιδαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Καλλικράτεια Ἀρισταγόρα Δελφὶς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι | ὄνομα Σωστράτα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Σωστράτα τῶι | θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα ‖ βίον. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἁγίων Καλλικράτεος, Ἀρισταγόρας Εὐθυδάμου | Δελφοί. παραμεινάτω δὲ Σωστράτα παρὰ Καλλικράτειαν ἄχρι κα ζώηι Καλλικράτεια | ποέουσα τὸ ποτιτασσόμενον πᾶν τὸ δυνατὸν ἀνεγκλήτως· εἰ δέ τί κα μὴ ποιῆι Σωστρά|τα τῶν ποτιτασσομένων ὑπὸ Καλλικρατείας καθὼς γέγραπτ[αι δυ]νατὰ οὖ|σα, ἐξέστω Καλλικρατείαι κο[λ]άζειν καθώς κα αὐτὰ δείληται καὶ ἄλλωι ‖ ὑπὲρ Καλλικράτειαν ἀζαμίοις ὄντοις καὶ ἀνυποδίκοις πάσας δίκας καὶ ζαμίας. | εἰ δέ τί κα πάθηι Καλλικράτεια, ἐλευθέρα ἔστω Σωστράτα κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ | ποέουσα ὅ κα θέληι, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Σωστρά|τας ἐπεί κα τελευτάσηι Καλλικράτεια, βέβαιον παρεχόντω οἱ βεβαιωτῆρες [τ]ῶι | θεῶι τὰν ὠνὰν κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ παρατυγχάνοντες κύριοι ‖ ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλευθέραν οὖσαν ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπό|δικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺ[ς] Ξένων, τῶν δὲ ἀρχόντων Πρα|[ξ]ίας, ἰδιῶται Δα[μ]οχάρης Καλλείδα, Χ[α]ρίξενος Ἀμυνέα, Εὐκλείδας Καλλείδα.

W.-F. Z. 8 *γέγραπται, δυνατά.* — 9 *κολάζειν.* — 13 Ende *τῶι.* — 16 *ἱερεὺς.* — 16/17 *Πρα|ξίας.* — 17 *Δαμοχάρης*, dann *Χαρίξενος.* — Mit *Καλλείδα* schliesst die letzte Zeile. Darunter sind 3 Zeilen freigelassen.

Zeit. Priesterschaft II: November/December 188.

2067 *W.-F.* 402. C. v. B.

Ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτου μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο | Ξενοκράτης Ἀριστοδάμου Μεδεώνιος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖ|ον ἇι ὄνομα Κασία οἰκογενῆ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Κασία | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧιτε ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸν πάν‖τα βίον, ποέουσα ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ

κατὰ τὸν νόμον· Ἀρχέλαος Θηβαγόρα Δελφός. | μάρτυρες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχοντες Π[ρ]α[ξ]ίας, Ἐτυμώνδας, | ἰδιῶται Πράοχος, Καλλίας Ἐμμενίδα, Δαμοχάρης Καλλείδα, Διωρόθεος Ξενία.

Die Worte *τῶι θεῶι* stehen in einer Stelle, in der vorher Zeichen getilgt wurden. — *W.-F.* Z. 6 *Πραξίας*. — Mit *Ξενία* schliesst die Zeile ab. Es folgen 5 vorgezogene, aber unbenutzte Linien. — Der Freilasser ist 2057, 12 Zeuge und hat denselben Bürgen, der 2057 fungiert.

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 188/187.

2068 *W.-F.* 403. C. v. B.

Στραταγέοντος Θόα τὸ δεύτερον μηνὸς Ἀθαναίου, ἐν Δελ|φοῖς δὲ ἄρχοντος Πειθαγόρα μηνὸς Ἡραίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Καλλενίκα Δαμαινέτου Ἀνφισὶς Νικαίαν, Νικέαν, | Νικόστρατον τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τὸ γένος Λάκαινα, || ἀργυρίου μνᾶν δώδεκα, καθὼς ἐπίστευσε Νικαία, Νικέας, | Νικόστρατος τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧι αὐτοὺς ἐλευθέ|ρους εἶμεν, ποιοῦντας ὅ κα θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν | νόμον· Πρόξενος Εὐθύλλου Ἀνφισεύς. μάρτυροι· Ξένων | Βούλωνος, Ἄθανβος Ἀγάθωνος οἱ ἱερεῖς, Πολυκράτης Δεξών||δα Δελφοί, Τιμοκράτης Ἀριστογίτονος, Κλεύμαχος Κυδρίω|νος Ἀνφισεῖ(ς), Νικάσιπος Καλλία, Στράτων Ἰσκέα Πλυγονεῖς, | βου(λευ)όντων Ἁβρομάχου τοῦ Εὐαγόρα, Εὐρυμάχου τοῦ Εὐρυδάμου, | γραματεύοντος Βαβύλου τοῦ Αἰακίδα. ἁ ὠνὰ πὰρ Ξένωνα τὸν | ἱαρῆ, πὰρ Κλε(ύ)μαχον Κυδρίωνος Ἀνφισῆ.

W.-F. ändern den Namen der Freilasserin aus *Καλλενίκα* (vgl. S. 312 die Anmerkung: *Inscr.* ΚΑΛΛΕΝΙΚΑ) in *Καλλ[ι]νίκα*. Diese Form *Καλλε°*- ist aber in der Namenbildung auch sonst überliefert und hat in den vom Vf. Stud. I. p. 62 angeführten Beispielen Analogien. Vgl. *W.-F.* 478, 1. — Zu *ἐπίστευσε* in Z. 5 merken sie S. 312 an: *Inscr.* ΕΠΙΣΤΕΦΣΕ. Es ist aber nicht Φ, sondern Υ ist sehr ungelenk (vgl. dasselbe Zeichen in *Ἡραίου* Z. 2 — im Drucke unausführbar —). — 11 *Ἀνφισεῖ[ς]*, Stein °ΣΕΙ. An den Dual ist wohl nicht zu denken. — Zu Z. 12 sagen sie S. 312: dans *βουλευόντων*, les lettres ΛΕΥ sont audessus de la ligne. Von dieser Nachtragung fand ich nichts. Es sieht so aus, als ob mit Λ der Anfang gemacht worden wäre. — 13 *γραμματεύοντος*, Stein ΓΡΑΜΑ°, und ich habe die einfache Consonanz wie auch in *Νικάσιπος* (Z. 11), *Ἀνφισὶς* (Z. 3), *Ἀνφισεῖ(ς)* (Z. 11) und *Ἀνφισῆ* (Z. 14) gelassen. Der Steinmetz archaisiert; das lehren besonders auch seine Schriftzeichen. — *W.-F.* ändern Z. 13 und 14 *παρ[ὰ]*, setzen aber S. 312 hinzu: *Inscr.* ΠΑΡ. S. 2077, 10. — 14 erkennen sie die Form *Κλέμαχον* nicht an, weil Z. 10 *Κλεύμαχος* steht. Sonst kommen ja solche vor, vgl. *Κλέθεμις* Mion. Suppl. III, 125 und die megarischen

Namen *Θέγειτος* u. a. Verf. Stud. I, 229. — Die Z. 14 ist nicht bis zu Ende benutzt, darunter z. T. (rechts) unbehauener Polygon, z. T. (links) eine neue Inschrift. — *Νικέας* und *Νικόστρατος* werden die Kinder von *Νικαία* sein. Das kann man auch daraus erraten, dass der Zusatz *τὸ γένος Λάκαινα* Z. 4 gemacht wird. Er steht nicht an der erwarteten Stelle, ist wohl für eine Art Nachtrag anzusehen und so construiert, als ob der sonst übliche Relativsatz mit dem Namen (*ᾧι ὄνομα Νικαία*) vorausginge.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 194.

2069 *W.-F.* 404. C. v. B.

Στραταγέοντος Θόα τὸ δεύτερον μηνὸς Ὁμολωΐου, ἐν Δελφοῖς δὲ | ἄρχοντος Πειθαγόρα μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Καλλι|κράτης καὶ Τιμαγόρα Πλυγονεῖς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα | γυναικεῖα δύο αἷς ὀνόματα Ἀριστώ, Πλειστὼ καὶ ἀνδρεῖα δύο οἷς ‖ ὀνόματα Τιμάγορος, Τίμων, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δεκαέξ. βεβαι|ωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Πατρέας Δελφός, Λύ|κος Κάλλωνος Πλυγονεύς. παραμενόντων δὲ Ἀριστώ, Πλειστώ, | Τιμάγορος, Τίμων παρὰ Καλλικράτη καὶ Τιμαγόραν ποέοντες | τὸ ποτιτασσόμενον τὸ δυνατὸν ἄχρι κα ζώηι Καλλικράτης ‖ καὶ Τιμαγόρα. εἰ δέ τί κα πάθωντι Καλλικράτης καὶ Τιμαγόρα, | τοῦ θεοῦ ἔστων Ἀριστώ, Πλειστώ, Τιμάγορος, Τίμων, ἐλεύθεροι | ὄντες, κυριεύοντες αὐτοσαυτῶν καὶ ποιέοντες ὅ κα θέλωντι | τὸν πάντα βίον, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βέβαι|ον δὲ παρεχόντων τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν οἵ τε ἀποδόμενοι Καλλι‖κράτης καὶ Τιμαγόρα καὶ οἱ βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ | κατὰ τὰν συμβολάν. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Πλειστοῦς, Ἀριστοῦς, | Τιμαγόρου, Τίμωνος, κύριοι ἔστων οἱ ἀντιτυγχάνοντες συλέ|οντες ὡς ἐλευθέρων ὄντων, καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι | τὰν ὠνάν, ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας. εἰ δέ τί κα ‖ πάθωντι Καλλικράτης καὶ Τιμαγόρα, τὰ ὑπάρχοντα ἔστων | Ἀριστοῦς, Πλειστοῦς, Τιμαγόρου, Τίμωνος. μάρτυρες· τοὶ ἱε|ρεῖς Ξένων, Ἄθαμβος, ἰδιῶται Δαμοχάρης Δελφός, Κλέων | Περδίκκα, Εὐκλείδας, Δίων Πλυγονεῖς.

W.-F. Z. 5 nur *δέκα* statt *δεκαέξ*. Verletzte Zeichen nur in Z. 4, 5, 9 und 10, sonst ist alles tadellos erhalten. — Zum Genitiv *ἐλευθέρων ὄντων* Z. 18 vgl. 2049, 13. — Ein *Εὐκλείδας* ist Archont. Ob nur *Κλέων* und *Δίων* Leute aus *Φλυγόνιον* sind? — Zwischen der Z. 23 und der folgenden Nummer ist eine Zeile Zwischenraum.

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 193.

2070 *W.-F.* 405. C. v. B.

Βουλαρχέοντος τοῦ Λοκρικοῦ τέλεος Δαμοτέλεος Φυσ|κέος μηνὸς Ἀγυείου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ξένωνος | τοῦ Ἀτεισίδα μηνὸς Ἡρακλείου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀγή|σανδρος Πύθωνος Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι ‖ σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα Νίκων τὸ γένος Μεγαρέα, τιμᾶς | ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Νίκων τῶι | θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέ|φαπτον, ποέοντα ὅ κα θέληι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· | Σωκράτης Εὐάρχου Ἀμφισσεύς. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ξέ‖νων, τῶν δὲ ἀρχόντων Ξένων, ἰδιῶται Δαμοχάρης, | Πραξίας, Ἀρχέλας Δελφοί, Ξένων, Θεύτιμος Ἀμφισσεῖς.

Zu Z. 1 vgl. A. Mommsen, Philol. 24, S. 39 Anm. 75. — Erhaltung tadellos; lädiert nur je ein Zeichen in Z. 3, 5, 6 und 9. — Hier h. 4 Leute Ξένων: den ἀρχ. ἐπ. und den Priester können wir durch die Vatersnamen näher bestimmen. — Nach dem Zwischenraume von einer Zeile folgt No. 2071.

Zeit. Priesterschaft II: Mai/Juni 188.

2071 *W.-F.* 406. *Ditt.* 451. C. v. B.

Ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Πραξία μηνὸς Ἀπελλαίου, | Ἄσανδρος Μενάνδρου Βεροιαῖος ἀνατίθησι τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι ἐλευθέραν ἐμ παραθήκηι | Εὐπορίαν τὴν αὑτοῦ παιδίσκην καταβεβληκυῖαν ‖ δραχμὰς Ἀλεξανδρείας διακοσίας. συμ|παραπεμψάτω δὲ Ἄσανδρον εἰς Μακεδονίαν | καὶ ἔστω οὕτως ἐλευθέρα. μάρτυρες· | Μένανδρος Εὐφρονίου, Ἀμύντας Λάτου, | Παράμονος Καλλιστράτου.

W.-F. Z. 4 αὐτοῦ. — Z. 8 St. ΛΑΤΟ`, danach Bruch. Ob mehr wegbrach? Dittenberger Λά(γ)ου. Neben Λᾱ-τιμος lässt sich ein Λᾱ-το-ς wohl rechtfertigen. Vf. St. I 59. — Zu ἀνατίθησι ἐλευθέραν ἐμ παραθήκηι bemerkt Dittenberger: Praeterea ἀνατιθέναι in titulis manumissionum Delphicis non usurpari nisi si gratis servus manumissus esset, monuit E. Curtius (Gött. Nachr. 1864, 139), neque eius rei causa in obscuro est. Hic autem ex additamento ἐμ παραθήκῃ, quod nusquam alibi invenitur, apparet, non deum pretio sibi a servo dedicato eum redemisse, sed post manumissionem demum libertatem Euporiae tutelae dei Delphici commendatam esse. — Diese besondere Form erklärt das Fehlen des Bürgen. — Der Dialekt dieser Urkunde ist fast durchaus der attische. — Unter Z. 9 ist links unbehauener Stein.

Zeit. Priesterschaft III: Juli/August 178.

2072 *W.-F.* 407. C. v. B.

Στραταγέοντος Χαλέπο[υ μη]νὸς Εὐθυαίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ὑβρία μηνὸς Ἀμαλίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μένα[ρχ]ος Μενάνδρου Πλυγονεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σώματα | δύο οἷς ὀνόματα Ξένων, Πειθόλαος, ἀργυρίου μνᾶν ὀκτώ. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν | συμβολάν· Πολύκλειτος Πεισίλα, Ἁγίων Καλλικράτεος Δελφοί. παραμενόντω δὲ Ξένων καὶ Πειθό‖λαος παρὰ Μέναρχον ἄχρι κα ζώηι Μέναρχος. ἐπεὶ δέ κά τι πάθῃ Μέναρχος, τοῦ θεοῦ ἔστων Ξένων | καὶ Πειθόλαος κυριεύοντες αὐτοσαυτῶν ἐλεύθεροι ὄντες καὶ ἀνέφαπτοι τὸν πάντα χρόνον, | καθὼς ἐπίστευσαν τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. βέβαιον δὲ παρεχόντω τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος | Μέναρχος καὶ οἱ βεβαιωτῆρες τῶι θεῶι· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω τῶι θεῶι καὶ Ξένωνι | καὶ Πειθολάωι καὶ τῶι ὑπὲρ τὸν θεὸν θέλοντι πράσσειν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἡμιολίου μνᾶν δεκαδύο. ‖ οἱ δὲ πράσσοντες ἀζάμιοι ἐόντω καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται | Ξένωνος ἢ Πειθολάου τελευτάσαντος Μενάρχου, κύριοι ἔστων οἱ συλέοντες ὡς ἐλευθέρους | ὄντας καὶ τοῦ θεοῦ ἀζάμιοι ὄντες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς | Εὐκλῆς, Ξένων καὶ οἱ προστάται Μαντίας, Αἰακίδας καὶ ὁ νεωκόρος Κλέων Ὀρέστα, Ἄθαμβος, | Ταραντῖνος, Πράοχος, Βαβύλος Λυσιδάμου, Δίων Κλέωνος, Πρώταρχος, Εὐκλείδας, Δαμοχάρης, ‖ Φιλαίτωλος, Βούλων Ξένωνος Δελφοί, Πυθέας, Δαμόξενος, Μείδων, Αἴγιμος Πλυγονεῖς, Νέαρχος | Ποτιναῖος, Εὔτυχος Φαρσάλιος. - - ταῦτα δὲ ἐγένετο ἀνάμεσον τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βωμοῦ. | ὀμοσάτω δὲ Μέναρχος ἐναντίον τῶν ἱερέων τὸν νόμιμον ὅρκον παρὰ τὸν Ἀπόλλω μήτε αὐτὸ-ς | ἀδικησεῖν Ξένιωνα μηδὲ Πειθόλαον ἃς κα ζῇ μηδὲ ἄλλωι ἐπιτρεψεῖν· εἰ δὲ ἢ αὐτὸς ἀδικέοι ἢ ἄλλωι | ἐπιτρέψαι, ἔνοχος ἔστω Μέναρχος τῶι τε ἐφιορκεῖν καὶ παραβαίνειν τὰ συνκείμενα, καὶ ὁμοίως ‖ κύριοι ἐόντω οἵ τε βεβαιωτῆρες καὶ ἄλλος ὁ θέλων ἀποκαθιστάοντες Ξένωνα καὶ Πειθόλαον ἐν τὸ | ἱερὸν ἀζάμιοι καὶ ἀνυπόδικοι ὄντες πάσας δίκας καὶ ζαμίας. τὸν αὐτὸν δὲ ὅρκον ὀμοσάντω Ξένων | καὶ Πειθόλαος Μενάρχωι παραμενεῖν παρὰ Μέναρχον ἔντε κα ζώη μετὰ πάσας εὐνοίας δουλεύοντες | καὶ ποιέοντες τὸ ποτιτασσόμενον. εἰ δέ τί κα ἐπικαλῇ Μέναρχος Ξένωνι ἢ Πειθολάωι ἢ Ξένων ἢ Πει|θόλαος ἀντιλέγωντι ποτὶ Μέναρχον, κριθέντω ἐν τοῖς ἱερέοις τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Κλέωνι Δίω[ν]ος, ‖ καὶ ὅ τι κα οὗτοι κρίνωντι, κύριον ἔστω. εἰ δέ τί κα πάθῃ Κλέων,

ἄλλον ἀνθελέσθω Μέναρχος Δελφὸν | ὅν κα αὐτὸς θέλῃ. ὤμοσαν ποτὶ τῶι βω⟨ι⟩μῶι τᾶι αὐτᾶι ἁμέραι ἔναντι τῶν ἱερέων καὶ τῶμ | μαρτύρων.

W.-F. Z. 1 *Χαλέπου μηνός.* — 2 *Μέναρχος.* — 15 *Μειδίων* statt *Μείδων*, am Ende *Νέαρχος* (ihr *Νέασχος* ist Druckfehler, s. S. 314). — 16 geben sie nach *Φαρσάλιος* —, also einen Querstrich, der die Lücke andeutet, die der Steinmetz absichtlich liess. Es beginnt ein neuer Passus. — 17 *αὐτὸν* statt des erwarteten nom. Zwischen °το und ς ist ein Zeichenplatz unbenutzt geblieben. — 18 *ἀδικήσειν*, ebenso *ἐπιτρέψειν* und *παραμένειν* (Z. 22). — 24 *Δίωνος.* — 25 *εἰ δέ κα,* also *τὶ* weggelassen. — 26 *βωμῶι,* ohne das falsche Jota, darauf *καὶ αὐτᾶι ἁμέραι* statt *τᾶι αὐτᾶι ἁ.* — Z. 27 blieb nach dem einen Worte, das sie bildet, frei, ausserdem noch eine volle Zeile darunter. — Zum Passus in Z. 8/9 vgl. 2006, 8; 2049, 11; 2080, 9; zu *προστάται* Z. 13 vgl. 1920, 15. — Das Ethnikon *Ποταναῖος* steht auch 2058, 7. — Dieselbe Ortsbestimmung wie Z. 16 auch 2010, 13; 2011, 6. — Die Formen *ἐναντίον* und *ἔναντι* (Z. 17 und 26) wechseln mit einander ab; vgl. gortynisch *ἀντὶ μαιτύρōν* (IvG. 86). — Zu Z. 17. Man leistet den Eid, indem man an's Götterbild herantritt, vgl. gortynisch *δικάκσαι τὰν γυναῖκ' ἀπομόσαι τὰν Ἄρτεμιν πὰρ Ἀμυκλαῖον πὰρ τὰν Τοκσίαν.* — Z. 19 beachtenswert *ἐφιορκεῖν* wie *ἐφιορκοῦντι* auf der Mysterieninschrift von Andania (Z. 6); Ditt. 171, 69; 78. — *ἀποκαθιστάοντες* (Z. 20) hat Uebergang in die thematische Flexion; etwas ähnliches bieten Formen wie *τετελευτακούσας* 1855, 13. — Zum Passus Z. 23 ff. vgl. 1694, 9 ff.

Zeit. Priesterschaft I (s. 2049): — 198 vor Chr.

2073 *W.-F.* 408. C. v. B.

Στραταγέοντος Φαινέα μηνὸς Δίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ὀρθαίου μηνὸς Ποιτροπίου, | ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀξίοχος Ὑπαταῖος Στρατυλλὶν τὰν ἰδίαν θεράπαιναν τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι, ἀργυρίου δύο μνᾶν, καθὼς ἐπίστευσε Στρατυλλὶς τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, | ἐφ' ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν εἶμεν, ποιέουσαν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον || καὶ τὰν συμβολάν· Ἀρχέλαος Ἀμφισσεύς, Σώπατρος, Παντέλης Ὑπαταῖοι, Ο⟨ο⟩ἰνόβιος | Καλλισταῖος. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ξένων, Ἄθαμβος καὶ ἰδιῶται Ταραντῖνος, | Ἐμμενίδας, Ὀρέστας, Πολύκλειτος, Νικαγόρας Δελφοί, Μελάνθιος Ὑπαταῖος.

Die Dittographie in Z. 5 suchte der Steinmetz selbst zu tilgen. — Die Z. 7 ist fast bis zu Ende benutzt. In der nächsten Zeile steht Nr. 2074. — Erhaltung tadellos, verletzt ist nur das *τ* in *Παντέλης.*

Zeit. Priesterschaft II: December/Januar 198/197.

2074 *W.-F.* 409. C. v. B.

Στραταγέοντος Φαινέα μηνὸς Εὐθυαίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ὀρθαίου μηνὸς Ἀμαλίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Τιμόλοχος Βοαῖος τὰς ἰδίας θεραπαίνας αἷς ὀνόματα Σωκρατὶς καὶ τὰν θυγατέρα Σωκρατίδος | Καλλίκλειαν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, ἀργυρίου μνᾶν πέντε· τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσαν· καθὼς ἐπίσ|τευσε Σωκρατὶς καὶ ἁ θυγάτηρ αὐτᾶς Καλλίκλεια τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι αὐτὰς ἐλευθέρας || εἶμεν, ποιούσας ὅ κα θέλωντι καὶ εἶ κα θέλωντι. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον | καὶ τὰν συμβολάν· Τιμόλοχος Φειδολάου Βοαῖος. μάρτυροι· τοὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλ|λωνος τοῦ Πυθίου Ἄθαμβος, Ξένων καὶ τοὶ ἄρχοντες Πάτρων, Ὀρέστας, Ἐπικράτης, | ἰδιῶται Κλεώνυμος, Ἐκέφυλος Ἁγίωνος, Πρώταρχος Δελφοί. ἁ ὠνὰ παρὰ Ἄθαμβον | Δελφόν, Κλεώνυμον Ἐριναῖον.

Ausser je 3 Zeichen in Z. 1 und 3, je 2 in Z. 2 und 4 ist alles tadellos erhalten und richtig von *W.-F.* wiedergegeben. — Z. 9 bleibt nach den 3 Namen unbenutzt, und zwischen den Nummern 2074 und 2075 ist eine Zeile Zwischenraum. — Z. 2 beachtenswert das Anakoluth. — Ueber *Βοαῖος* Z. 2 und 6 vgl. Ahrens II, 566. — Z. 8 bezieht sich *Δελφοί* nur auf *Ἐκέφυλος* und *Πρώταρχος*; nach *Κλεώνυμος* wäre *Ἐριναῖος* zu erwarten. Vgl. Z. 9.

Zeit. Priesterschaft II: Januar/Februar 197.

2075 *W.-F.* 410. C. v. B.

Στραταγέοντος Δικαιάρχου μηνὸς Πανάμου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Πειθαγόρα μηνὸς Βουκατίου | Πυθίοις, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοντο Φιλλέας, Πάτρων Οἰνοαῖοι τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον | ὧι ὄνομα Ζωπυρίων τὸ γένος Λάκωνα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν πέντε, καθὼς ἐπίστευσε Ζωπυρίων | τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι αὐτὸν ἐλεύθερον εἶμεν, ποιέοντα ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰν || συμβολάν· Κρινόλαος, Λύκος Οἰνοαῖοι. μάρτυροι· Ξένων, Ἄθαμβος οἱ ἱερεῖς, Καλλείδας, Ἀρχέλαος, Δεξικράτης, | Νικίας Δελφοί, Σέλευκος Πλυγονεύς, Λύκος, Φάλανθος, Πλείσταινος Καλλιπολῖται, Θηβαγόρας | Ἀμφισσεύς.

Ueber *Πυθίοις* Z. 2 vgl. A. Mommsen, Delphika S. 155. — Der Name *Φιλλ-έας* begegnet auch 1813, 3; vgl. 1821 Anm. — Zu Z. 4. *θεῶι* sieht wie ΘΕΩΦ aus: das Jota ist in ein irrtümliches Omikron hineingeschlagen. — In Z. 4 schlug der Steinmetz erst KATON ein, setzte dann aber TA über T. Vgl. 1806, 18; 1960, 5. — Der *Λύκος* in Z. 6 ist wohl der Bürge. — *W.-F.* geben nur 6 Zeilen und lassen Z. 7 *Ἀμφισσεύς* weg. Derselbe Mann ist 1808, 12; 16 Bürge. Diese Zeile 7 ist weiter nicht benutzt; es folgt eine freie vorgezogene Zeilenlinie.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 194.

2076 *W.-F.* 411. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Θόα Τριχονέος τὸ τρίτον μηνὸς Ἱπποδρομί|ου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Ἀνδρονίκου μηνὸς Ἰλαίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Ἀντιφά|νης Δαμέα Μυανεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Παρθένα, | τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τεσσάρων, καθὼς ἐπίστευσε Παρθένα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, || ἐφ' ὧιτε ἐλευθέραν εἶμεν αὐτὰν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων. βεβαιωτὴρ κατὸν | νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Πολύων Σίμωνος Δελφός. μάρτυρε⟨ι⟩ς· τῶν ἀρχόντων | Δαμένης καὶ ὁ προστάτας Δαμοχάρης καὶ ἰδιῶται Ἀνδρόνικος Φρικίδα, Αἰακίδας | Φιλαιτώλου, Χαρίξενος Ἀμυνέα, Ζώπυρος Δελφοί, Καλλίξενος Εὐαρχίδα, Πασέας | Δάμωνος Μυανεῖς.

W.-F. Z. 5 *κα[τὰ] τόν*, Stein KATON, wie sie S. 312 auch anmerken. — Z. 6 scheinbar *μαρτύρεις*, was *W.-F.* in den „Notes" p. 312 geradezu geben; ich halte den Strich für Verletzung des Steines. Möglich auch, dass der Steinmetz an das auf dieses Wort so oft folgende, an *ἱερεῖς* dachte. — Z. 9 ist nicht bis zu Ende benutzt. In der nächsten Zeile steht No. 2077. — Sämtliche Zeichen sind unbeschädigt geblieben.

Zeit. Priesterschaft II: Juni/Juli 180.

2077 *W.-F.* 412. C. v. B.

Στραταγέοντος τῶμ Φωκέων Εὐαινέτου Ἀμβρυσσίου μη|νὸς Ἀμαλίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Δαι|δαφορίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Μέλισσα Λιλαῒς σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνο|μα Ἀριστὼ οἰκογενὲς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι, τιμᾶς ἀργυρί||ου μνᾶν δύο, καθὼς ἐπίσ⟨ι⟩τευσε Ἀριστὼ τῶ θεῶ τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧτε | ἐλευθέρα εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον οὖσαν ποεῖν ὅ κα θέλῃ. βεβαιωτῆρες κα|τὰ τὸν νόμον καὶ τὸ σύμβολον· Δάμων [Τε]ιθρώνιος, Διογένης Δελφός. | μάρτυροι· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας, ἰδιῶται Καλλίκων, | Ἵππων, Ἄθαμβος, Καλλίερος Δελφοί, Κᾶφις, Ξενοφῶν || Λιλαεῖς. ἁ ὠνὰ πὰρ Ἀνδρόνικον τῶ θεῶι.

W.-F. merken S. 312 zu Z. 1 an: „L'*Y* de *Εὐαινέτου* a été changé en un *Ψ*"; mir scheint der Stein hier ausgesprungen zu sein. — 5 *ἐπίστευσε*. — 7 *Τειθρώνιος*. — 10 *παρὰ Ἀνδρόνικον* vgl. *πὰρ* 2068, 13 und 14. Oder sollen wir *παρ' Ἀνδρόνικον* schreiben (vgl. 1984, 6)? — 10 Schluss *τῶ θεῶ*. Sieht wie *θεῶι* aus; vielleicht auch nur ein Riss nach *ω*. Die Form *θεῶ* stimmt zu den Dativen in Z. 5; vgl. aber Z. 4. Wegen der Verbindung dieses Dativs mit *ἁ ὠνά* vgl. 1804, 4. — Z. 10 ist nicht bis zu Ende benutzt; es folgt ohne Zwischenraum 2078. *Λιλαεῖς* beginnt

nicht die Zeile, sondern davor steht das Alphabet *α* bis *π*. Der Steinmetz hatte also die wenigen Worte von Z. 10 in die Mitte unter die übrigen Zeilen gesetzt. Ein andrer füllte den freigelassenen Raum zu Anfang mit der genannten Spielerei aus. Vgl. 1753, 11; 1755, 15; 1756, 9; 1775, 9. — Zu Z. 9. *W.-F.* *Κάφις*. Lieber *Κᾶφις*. Stammverwandt ist gewiss der Name *Καφώ* 2064, 2. — Zum Constructionswechsel in Z. 6 vgl. 1697, 5/6; 1824, 4/5.

Zeit. Priesterschaft III: November/December 177.

2078 *W.-F.* 413. C. v. B.

Ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Θευξενίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Κρίτων Κράτωνος τῶι Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι σώματα γυναικεῖα τρία αἷς ὀνόματα Σωσίχα, Κλέα, Κρατώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δέκα, κα|θὼς ἐπίστευσαν τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι, ὥστε αὐτὰς εἶμεν ἐλευθέρας καὶ ἀνεφάπτους τὸμ πάν|τα βίον ἀπὸ πάντων, ποιούσας ὅ κα θέλωντι αὐταὶ Σωσίχα, Κλέα, Κρατώ. βεβαιωτῆρες κατὰ ‖ τὸν νόμον τᾶς πόλιος· Ἀρχέλαος Πυθοφάνεος, Ὀρθαῖος Ἀτεισίδα. μάρτυρες· οἱ ἱερεῖς Ἄθαμβος, Ἀμύντας | καὶ τοὶ ἄρχοντες Πραξίας, Ἀνδρόνικος, Ἀριστίων καὶ ἰδιῶται Δαμοσθένης, Ἧρυς, Καλλίκων.

Z. 2 beginnt mit *τῶι*, *W.-F.* irrtümlich Z. 1/2 *Ἀπόλλωνι* [*τῶι*] | *Πυθίωι*. — 3 *τόν* statt *τόμ*. — 6 *Καλλίων* verlesen. Erst schlug der Steinmetz °ΛΚΩΝ ein, und dann drängte er noch Jota dazwischen. — Sämtliche Zeichen sind gut erhalten, ausgenommen das *ς* in *ἀνεφάπτους*. — Nach Z. 6 folgt ohne Zwischenraum No. 2079.

Zeit. Priesterschaft III: März/April 176.

2079 *W.-F.* 414. C. v. B.

Ἄρχοντος Μελισσίωνος μηνὸς Βυσίου, ἀπέδοτο Μυρτὶς Ἵππωνος Δελφὶς τῶι Ἀπόλ(λ)ωνι τῶι Πυθίωι σῶμα | γυναικεῖον ἇι ὄνομα Θευδότα, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Θευδότα τὰν ὠνὰν | τῶι θεῶι. παραμεινάτω δὲ Θευδότα παρὰ Μυρτίδα ἀνεγκλήτως ἕως κα αὐτὰ ζώη. βεβαιωτὴρ· | Ἀριστείδας Ἵππωνος Δελφός· παρόντος καὶ τοῦ ἄρχοντος Πραξία. μάρτυρες· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος· Καλλίκων, ‖ Ἀρισταγόρας, Κρίτων, Ἧρυς, Καλλικράτης.

W.-F. Z. 1 *Ἀπόλλωνι*, Stein °ΟΛΩ°, s. 1761, 4. Die Zeichen stehen übrigens in einer ausgeschlagenen Steinstelle. — Bei *W.-F.* fehlen die Anfänge von Z. 3 und 4. Diese stehen auf dem links anstossenden Steine, so für 3 *τῶι θε* (*W.-F.* |[*τῶι θε*]*ῶι*) und für 4 *Ἀριστείδ* (*W.-F.* |[.....]*ας*). Letzterer ist wohl der Bruder der Freilasserin. — 3 Man kann zwischen *παραμεινάτω* und *παραμεινάτω⟨ι⟩* schwanken. Ob nach °*τω* Hasta oder Riss an-

zuerkennen ist, lässt sich nicht sagen. — 4 Zum Zusatz *παρόντος κτλ.* vgl. 1970, 5; 2009, 11. — 4 Ende *W.-F.* *Καλλίκω[ν]*, aber *ν*, das der Steinmetz nicht mehr in horizontaler Linie hinbrachte, schlug er über Ω ein. Mit diesem Namen beginnen die Privatzeugen. — Nach Z. 5, die nicht bis zu Ende ausgenutzt wird, ist ein kleiner behauener, aber unbenutzter Raum.

Zeit. Priesterschaft III: Februar/März 176.

2080 *W.-F.* 415. C. v. B.

Ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία μηνὸς Βυσίου, βουλευόντων | Κλεοδάμου, Λύσωνος, γραμματεύοντος Παρνασσίου, [ἐπὶ] τοῖσδε | ἀπέδοτο Ἐράτιον Ἡρακλείδα Δελφὶς Σωτὼ Δόρκωνο[ς τῶι] Ἀπόλλωνι | τῶι Πυθίωι, ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καὶ τὰν τιμὰν ἔχει πᾶσ[αν, κ]αθὼς ‖ ἐπίστευσε Σωτὼ τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι αὐτὰν ἐλευθέραν [εἶ]μεν, | ποιέουσαν ὅ κα θέληι. βεβαιωτῆρες κατὰ τὸν νόμον· Ἀρίστων Πρα[ό]χου, | Δάμων Ἀνδρομένεος Δελφός. βέβαιον δὲ παρεχόντων τὰν ὠν[ὰν] | ἅ τε ἀποδομένα Ἐράτιον καὶ οἱ βεβαιωτῆρες· εἰ δὲ μὴ παρέχωντι, | πράκτιμοι ἔστων αὐτῶν καὶ τῶν ἡμιολίων. μάρτυροι· Ὀρθαῖος, Ἁγίων, ‖ Λύσων, Πολύκλειτος, Γλαῦκος Δελφοί. ἁ ὠνὰ παρὰ τοὺς ἄρχοντας | Κλεόδαμον, Λύσωνα.

Ueber die Lage des Polygonalblockes vgl. Pomtow, Beitr. 99.

Zu Z. 1 bemerken *W.-F.* S. 312: Dans la partie supérieure de cette inscription, à gauche (vielmehr à droite!), la fin des lignes manque. Elle était sans doute gravée sur la pierre voisine, qui a disparu. Sie stehen ja aber auf dem anstossenden Blocke. *W.-F.* Z. 1 *βουλευ[όντων ....]*|; nach dem Particip fehlt, wie der Zusammenhang zeigen musste, nichts. — 2 *Παρνασσίου ....* |. — 3 *Δόρκωνο[ς ....]*|. — 4 *πᾶσ[αν, καθὼς]*|. — 5 *ἐλευθέραν [εἶμεν]*|. — 6 *Πρα[...]*|. — Zum Passus in Z. 9 *πράκτιμοι κτλ.* vgl. 2006, 8; 2049, 11; 2072, 9. In den Parallelen steht der Singular: *αὐτοῦ καὶ τοῦ ἡμιολίου*, und das Ergebnis der Addition ist immer erklärender Zusatz. — Unter den Zeugen wird ein *Λύσων* genannt. Es ist wohl der Archont (vgl. Z. 2). In dem ersten haben wir wohl den *ἀρχ. ἐπων.* zu suchen (vgl. 2045, 5).

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 195.

2081 *W.-F.* 416. C. v. B.

Στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου τὸ δεύτερον | μηνὸς Πανάμου, ἐν δὲ Δελφοῖς ἄρχοντος Διοδώρου μηνὸς Βου|κατίου, ἀπέδοτο Δάμων Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι | σῶμα γυναικεῖον ἇι ὄνομα Σωκρίτα, ἀργυρίου μνᾶν πέντε, ‖ καθὼς ἐπίστευσε Σωκρίτα τῶι θεῶι τὰν ὠνάν, ἐφ᾽ ὧι αὐτὰν ἐλευ|θέραν εἶμεν, ποέουσαν ὅ κα θέλη. βεβαιωτῆρες ἐπὶ τούτοις κατὰ τὸν | νόμον καὶ τὰν συμβολάν· Δαμόξενος Δάμωνος,

Εὔδικος, Κλέανδρος | Χαριξένου Ἀμφισσεῖς. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς Ἄθαμβος καὶ ἰδιῶται Πεισίστρατος, Ἀμεινίας, | Ἀριστόμαχος, Εὐρύμαχος, Μένων, Εὐκλείδας, Νικαγόρας Δελφοί, Μενακλῆς, Καλλιφά||νης, Παυσανίας, Θεαγένης, Εὐαίνετος Ἀμφισσεῖς, Ἀλέξων, Πολέμαρχος Πλυ|γονεῖς.

In Z. 1 schlug der Steinmetz ΣΤΡΑΑΓ° ein und trug das vergessene Τ unter dem 2. Α nach. Das erste Α ist jetzt lädiert. — *W.-F.* Z. 2 *ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος.* — Den Zusatz *ἐπὶ τούτοις* (Z. 6) liest man auch 1994, 5. — Von Z. 8 ab wendete der Steinmetz kleinere, engere Zeichen an. — 9 steht wirklich *Μενακλῆς* mit *α.* Ueber solche Beispiele vgl. Vf. Stud. I, 62. — Nach |*γονεῖς* in Z. 11 blieb der Raum frei, dann ebenso noch eine volle Zeile. — Unter den Zeugen ist ein *Μένων,* vielleicht der Archont.

Zeit. Priesterschaft II: August/September 195.

2082 *W.-F.* 417. C. v. B.

Στραταγέοντος Θόα τὸ δεύτερον μηνὸς Ἀθαναίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Πειθαγόρα | μηνὸς Ἡραίου, ἀπέδοτο Σωτίων Ἀμφισσεὺς τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον ἆι ὄνομα Ἡδεῖα τὸ γένος Μακέταν ἐξ Ὠρωποῦ, τιμᾶς ἀργυρίου στατήρων ἐνενήκοντα | τριῶν ἐννέ' ὀβολῶν. βεβαιωτὴ[ρ κ]ατὰ τὸν νόμον· Λαμπρίας Ἀλεξομενοῦ Ἀμφισσεύς. παραμει||νάτω δὲ Ἡδεῖα παρὰ Σωτίωνα ἕως κα ζῆι Σωτίων. ἐπεὶ δέ κα δι[α]λίπηι Σωτίων, ἱερὰ ἔστω | Ἡδεῖα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἀνέφαπτος· εἰ δὲ μή, ὁ παρατυχὼν κύριος ἔστω ἀφαιρείμενος | ὡς ἱερὰν οὖσαν Ἡδεῖαν. μάρτυρες· Βαβύλος· Σώτιμος, Ἀριστόμαχος, Διόδωρ[ο]ς, | Μένων.

W.-F. Z. 4 *βεβαιωτὴρ κατὰ,* dann *Λάμπρας* statt *Λαμπρίας.* — 5 *διαλίπηι*; dieselbe Phrase übrigens 1920, 9. — 7 *Διόδωρος.* — *Μακέταν,* auch 1872, 3; 1925, 2; 1940, 7 femin., sonst *Μακέτις.* — Merkwürdig die Stellung der Zahlen in Z. 3/4. — Zu *ἀφαιρείμενος* vgl. *καλειμένας* 2061, 9. — Der erste Zeuge ist Archont. — Zu Z. 8. Nach dem einen Namen ist die Zeile freigelassen, und es folgen noch zwei freie Zeilen.

Zeit. Priesterschaft II: October/November 194.

2083 *W.-F.* 418. C. v. B.

Ἄρχοντος Νικοβούλου μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο ⟨το⟩ Ἀγησίας | Πολυτίμου Ἀμβρύσσιος τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον ὧι ὄνομα | Κάρπος, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν τριῶν, καθὼς ἐπίστευσε Κάρπος τῶι θεῶι | τὰν ὠνάν, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερος εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων || τὸμ

πάντα βίον, ποέων ὅ κα θέλῃ καὶ ἀποτρέχων οἷς κα θέλῃ. | βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν ⟨μ⟩νόμον· Κ[λ]εόδαμος Κλέωνος | Δελφός. εἰ δέ τίς κα ἅπτηται Κάρπ[ου, β]έβαιον παρεχόντω | τῶι θεῶι τὰν ὠνὰν ὅ τε ἀποδόμενος [᾽Α]γη̣[σ]ί̣α̣ς καὶ ὁ βεβαιω|τὴρ Κλεόδαμος· εἰ δέ κα μὴ παρέχωντι, πράκτιμοι ἐόντω ‖ κατὰ τὸν νόμον. ὁμοίως δὲ κ[α]ὶ οἱ παρατυγχάνοντες | κύριοι ἐόντων συλέοντες ὡς ἐλεύθερον ὄντα ἀζάμιοι | ὄ[ν]τες καὶ ἀνυπόδικοι πάσας δίκας καὶ ζαμίας. μάρτυ|[ρ]ες· τοὶ ἱερεῖς Ξένων, Ἄθαμβος καὶ τοὶ ἄρχοντες Εὐκρά|της, Δάμων, ἰδιῶται Νικόβουλος Λυσαγόρα, Ἀρχέλαος ‖ Πυθοφάνεος, Εὐχαρίδας Φαίνιος, Μαντίας Πολύωνος.

W.-F. Z. 1 *ἀπέδοτο*, ohne Angabe der Dittographie. — 6 *κατὰ τὸν νόμον*. Der Steinmetz wollte nach *τόν* gleich *μον* einschlagen, corrigierte sich aber nach dem ersten falschen Zeichen. Oder ob Selbstcorrectur des Steinmetzen, also *τό⟨ν⟩μ νόμον*? — 8 *τὰν ὠνάν*. Das *α* von *τάν* ist auf ein halbes Ω darauf gesetzt, also wollte der Steinmetz statt *τάν* vermutlich nochmals den Anfang der Zeile, *τῶι*, einschlagen. — 8 Mitte *[᾽Αγησ]ί[α]ς*, es ist aber davon mehr zu sehen. — 10 *κ[αὶ] οἱ*. — 12 *ὄντες*. — 12/13 *μάρτυ|ρες*.

Zeit. Priesterschaft II: Februar/März 185.

Wie Pomtow's instruktive Inschriftentafel der Polygonalmauer, auf die S. 184 schon verwiesen wurde, veranschaulicht, stehen die bisher unter Nr. 1684—2083 (= *W.-F.* 19—418) mitgeteilten Freilassungsurkunden ungefähr der Reihe nach auf Strecke CD, und zwar von West nach Ost gerechnet. Dagegen haben die von *W.-F.* mit 419—450 bezeichneten Nummern, deren Reihenfolge ich aus praktischen Gründen gleichfalls beibehalten habe (= 2084—2115), verschiedenen Standplatz gehabt:

a. Zu Strecke CD gehören noch Nr. 2084, 2085, 2102—2106.

b. Zu Strecke BC gehören Nr. 2086—2101, wohl auch 2107—2109; 2113 und 2114.

c. Ueberhaupt nicht zur Mauer gehören 2110—2112 und 2115.

Am Fusse jeder Nummer wird der besondere Standplatz nach Pomtows Plane angemerkt werden. Unediert liessen *W.-F.* auf Strecke CD im ganzen 24 Inschriften, die Pomtow bezeichnet mit: 100a (s. 1765 A); 166a; 229a; 239a und b; 273a und b; 275a und b; 278a und b; 281a, b, c, d, e; 297a und b; 308a; 310a und b; 332a; 439a; 441a.

2084 *W.-F.* 419. Nach einem Abklatsche controliert v. B.

Ἀγαθᾶι τύχαι. | ἄρχοντος Εὐκράτεος μηνὸς Ἰλαίου, τάδε διέθετο | Νίκων ὑπὲρ Δωρήματος, συνευδοκεούσας τᾶς θυγα|τέρος Καλλιβούλας. εἰ μέν κα ἐπιβιώσῃ Νίκων ἔτη ‖ ὀκτὼ ἢ πλείονα, παραμείνασαν, εἴ τί κα πάθηι Νίκων, | ἐλευθέραν εἶμεν Δώρημα· εἰ δέ τί κα πρότερον πάθη[ι] | Νίκων πρὸ τοῦ τὰ ὀκτὼ ἔτη διελθεῖν, κατενέγκαι Δώ|ρημα Καλλιβούλαι τοῦ καταλειπομένου χρόνου ἐν τ[ὰ] | ὀκτὼ ἔτη τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ἀργυρίου ἡμιμναῖον, ‖ οἰκέουσαν ἔξω καὶ κυριεύουσαν αὐτοσαυτᾶς· ἄρξει | τῶν ὀκτὼ ἐτέων μὴν Ἰλαῖος ὁ ἐπὶ Εὐκράτεος ἄρχοντος. | ἐπὶ τούτοις ἔδωκε Νίκων τὰν ὠνὰν Δωρήματος τῶι | Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι. βεβαιωτὴρ τούτων ἐπιτελεσ|θέντων· Ἀρχέλαος Θηβαγόρα Δελφός. μάρτυρες· ‖ ὁ ἱερε⟨ρε⟩ὺς Ἄθαμβος καὶ τῶν ἀρχόντων Σωδαμί|δας, Κράτων, ἰδιῶται Μένων, Σωτύλος, Ἀγάθων, | Εὐκλῆς, Ἄνδρων. ἁ ὠνὰ παρὰ Ἄθαμβον τὸν ἱερῆ.

Diese Nummer steht zwischen 1959 und 1961. Unter der letzten Zeile von 1959 stehen über die ganze Zeilenlänge (0,40) in Spatien von 0,02—0,035 hinweg, Z. 1 von 2084 bildend, die Zeichen der 2 Worte: *ἀγαθᾶι τύχαι.* Vgl. 1816, 1.

Auf dem Abklatsche erkenne ich Z. 6 Ende nicht Jota, Z. 8 nicht Alpha. — Z. 15 *ὁ ἱερεύς*, ohne Angabe der Dittographie. — Sonst ist alles tadellos erhalten und correct von *W.-F.* wiedergegeben. Der Abklatsch prägt fast jedes Zeichen völlig aus. — Die Fassung des ganzen Formulars weicht ab von dem sonst üblichen und hat in den Nummern von 1684 bis hierher keine Analogien. — Vgl. das Namenpaar *Νίκων* — *Δώρημα* in 1803. — *Δώρημα* hat *παραμονά* zu leisten, so lange *Νίκων* lebt. Das Mindeste sind 8 Jahre. Stirbt *Νίκων* vor Ablauf der 8 Jahre, so ist *Δώρημα* an seine Tochter zahlungspflichtig. *W.-F.* interpungieren Z. 5 *ἢ πλείονα παραμείνασαν, εἴ κτλ.* Aber *παραμείνασαν* gehört in den acc. c. inf. „Wenn N. noch 8 Jahr oder mehr lebt und sie bei ihm geblieben ist und er dann stirbt", so etc. — Der Infinitiv als Imperativ ist im Formular selten, 1837, 6. — Zur Form *κατενέγκαι* Z. 7 vgl. 1804; 1909. — Zu *ἐπὶ τούτοις* Z. 12 vgl. 1994, 5; 6; 2081, 6.

Zeit. Priesterschaft II: Juni/Juli 184.

2085 *W.-F.* 420. C. v. B.

Ἄρχοντος Ἀρχελάου τοῦ Δαμοσθένεος μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο Φίλων Τελεσάρχου τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα γυναικεῖον | ἇι ὄνομα Ἱστιώ, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον· Δρομοκλείδας Ἁγ⟨ί⟩ωνος Δελφός. παραμεινάτω δὲ Ἱστιὼ παρὰ Φίλωνα μέχρι κα ζώῃ Φίλων | ποέουσα πᾶν τὸ ποτιτασσόμενον τὸ δυνατόν· εἰ δέ

κα μὴ ποιῇ Ἑστιὼ ἢ μὴ παραμείνῃ, ἐξέστω Φίλωνι ὅ κα θέλη ποε(ῖ)ν. εἰ δέ τί κα πάθη Φίλων, ἐλευθέρα ἔστω | Ἱστιὼ καὶ ἀνέφαπτος οὖσα ἀπὸ πάντων, κυριεύουσα αὐσωτᾶς, καθὼς ἐπίστευσε τῶι θεῶι τὰν ὠνάν. μὴ ἐξέστω δὲ Ἑστιὼ ἀλλαχᾶι κατοικε(ῖ)ν, ἀλλ' ἢ ἐν Δελφο[ῖ]ς. || στεφανούτω δὲ κατὰ μῆνα νουμηνίαι καὶ ἑβδόμα τὴν Φίλωνος εἰκόνα δαφνίνωι στεφάνωι πλεκτῶι. μάρτυρες· τοὶ ἱ(ε)ρεῖς Ἄθανβος, Ἀμύντας καὶ οἱ ἄρχον|τες Βούλων, Μελισσίων, Ξένων, ἰδιῶται Μαντίας Κλεοδ[ά]μου, Ξενέας Βαβύλου, Καλλίερος Δελφοί.

Zwischen den Nummern 1866 und 1867 steht diese Freilassung. Sie ist identisch mit 1807, vgl. daselbst die Anmerkung. Wörtlich stimmen die beiden Nummern in folgenden 2 Stücken überein: 1) 1807, 1—9 = 2085, 1—3, bis zu ἐξέστω Φίλωνι, 2) 1807, 19 (στεφανούτω κτλ.) — 23 = 2085, 5 und 6. Die Phraseologie ist annähernd dieselbe in 1807, 10—14 = 2085, 3/4. 1807, 15—19 fehlt dagegen ganz in 2085, 2085 wiederum hat die Bestimmung μὴ ἐξέστω — Δελφοῖς (Z. 4 Ende) allein.

W.-F. Z. 1 γυνα[ι]κε[ῖ]ον, jedoch beide Jota sind sichtbar. Das erste vergass der Steinmetz anfänglich, setzte es aber dann über die Zeile zwischen A und K. — 2 Ἁγ[ί]ωνος. — 2 Ende. Das Jota von μέχρι ist nachgetragen. — 3 Anfang ποιέουσα, dann ποε[ῖ]ν. Der Stein hat beide Male in der ersten Silbe kein Jota, der dazwischen stehende Conjunktiv ποιῇ hat es. — 3 [Ἱ]στιώ, Stein Ἑστιώ. Es wechseln also die dialektische und die Κοινή-Form in demselben Dekrete, vgl. auch den Artikel τήν in Z. 5. Aehnlich wechselt Δαματρία und Δημητρία in 1748; 1849. — 3 Ende Φίλων. Auch hier ist Jota nachgetragen. — 3/4. Man kann schwanken zwischen ἐλευθέρα ἔστω Ἱστιὼ καὶ ἀνέφαπτος ⟨οὖσα⟩ ἀ. π. oder ἐ. ἔστω Ἱστιὼ ⟨καὶ⟩ ἀ. οὖσα ἀ. π. — 4 αὐσαυτᾶς, dann δὲ Ἱστιὼ ἀλλαχᾶ κατοικε[ῖ]ν ἀλλ' ἢ ἐν Δελ[φοῖς]|. Der Stein hat aber αὐσωτᾶς, Ἑστιώ (st. dat.), ἀλλαχᾶι. Im Infinitiv fehlt wieder Jota (°OIKEN). Zur Phrase vgl. 1830, 23. — Zur Bestimmung von Z. 5 vgl. 1801, 5/6; 1775, 21. — 5 ἑβδόμαι, Stein nur °μα wie 1807, 20; dann δαφνίνῳ στεφάνῳ πλεκτῷ, hier hat der Stein dreimal Jota προσγεγρ. — 5 τοὶ ἱ[ε]ρεῖς, vgl. 1865, 6 (s. Anm.); 1866, 5. — 6 Κλε[νδά]μου.

Zeit. Priesterschaft III: December/Januar 175/174.

2086 *W.-F.* 421.

Ἄρχοντος Πυῤῥία μηνὸς Βυσίου, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Πολέμωνος τοῦ Πολε|μά(ρ)χου, Κλέωνος τοῦ Δαμοσθένεος, γραμματεύον|τος δὲ Γλαύκου τοῦ Γενναίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀπέδοτο || Ξενοχάρης Πολυξένου, συνευδοκεόντων καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Πολυξένου καὶ Ἀρίστωνος, | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι σῶμα ἀνδρεῖον παιδάριον ὧι ὄνομα Σωσι[κλῆ]ς, τιμᾶς ἀργυρίου μνᾶν δύο | στατήρ[ων] ἑπ[τὰ] δραχμᾶς, ἐφ' ὧιτε ἐλεύθερον εἶμεν καὶ ἀνέφαπτον ἀπὸ πάντων τὸν πάντα χρόνον, ποι|[έοντα

ὅ κα θέλῃ] καὶ ἀποτρέχοντα οἷς κα θέλῃ. βεβαιωτὴρ κατὰ τὸν νόμον [τᾶς] πόλι]ος· [Ἀ]ρίστων Στράτωνος. | [εἰ δέ τις ἐφάπτ]οιτο Σωσικλέος ἐπὶ καταδουλισμῶι, κύριος ἔστω ὁ παρατυχὼν συλέων Σωσικλῆ ὡς λύτρα ‖ [. . . . .]τος ἐκ πολεμίων ἀζάμιος ἐὼν καὶ ἀνυπόδικος πάσας [δίκας καὶ ζαμίας, καὶ ὁ] βεβαιωτὴ[ρ] | καὶ οἱ ἀποδόμενοι βέβαιον παρεχόντων τὰν ὠνὰν τῶι θεῶι. μάρτυροι· ὁ ἱερεὺς τοῦ [Ἀπόλλωνος] Πατρέας· Μικκύλος.

Die Inschrift steht auf Strecke BC mit 2087—2095 zusammen über den Nummern (75)—(80); mit ( ) bezeichnet Pomtow unedierte.

Unter den von *W.-F.* angemerkten Lücken machen drei Schwierigkeiten. Z. 8 haben sie, was ich beibehalten musste, [τᾶς] πόλι]ος; hier fehlt eine Klammer. — Im Anfange von Z. 10 geben sie 11 Punkte. Der Sinn verlangt ein Particip: „Der doch sein Lösegeld aus der Beute bezahlt hat, etwa ἀποτ(ε)ίσαντος, κατενένκαντος (s. 1909, 11). Ein derartiger Zusatz ist sonst nicht üblich, hier aber besonders erklärlich, weil im Vorhergehenden die Quittungsformel καὶ τὰν τιμὰν ἔχει fehlt. Der absolute Genitiv neben unmittelbar vorhergehendem Accusativ Σωσικλῆ ist vielleicht ein Analogon zu ἐλευθέρας οὔσας (1918, 12; 1979, 14; 2006, 11; 2010, 11) — s. die Bemerkung zu 2006 und 2049, 13 —, wenn diese Genitive nicht mit dem dort vorhergehenden ἀντιτυγχάνοντες in Beziehung gebracht werden dürfen. Der Zusatz ἐκ πολεμίων erinnert an „ἀπὸ τῶν πολεμίων" andrer Inschriften (Ditt. 30, 2 s. Anm. dazu). Da Σωσικλῆς ein σῶμα ἀνδρεῖον παιδάριον genannt wird, so wird man anzunehmen haben, dass der Begriff von παιδάριον ein weiterer geworden war; denkbar wäre freilich auch, dass ein anderer (vielleicht ein Verwandter) ihm das Geld zum Freikauf gegegeben hätte. — Nach ὁ ἱερεὺς τοῦ [Ἀπόλλωνος Z. 11 geben *W.-F.* 9 Punkte. Nun hat Pomtow Beitr. 5 in der Anmerkung 2 zu Seite 4 notiert, dass er hier Πατρέας las. Das sind nur 7 Zeichen. Ob noch ein καὶ danach stand, das den Priesternamen mit dem des Privatzeugen verband? Für den Genitiv Ἀνδρονίκου (z. B. 1859, 7; 1895, 7) ist kein Platz. — Unsere Nummer gehört zu Priesterschaft X, aus der vorhergehenden ist 1693. Ob der Πυρρίας Ἀρχελάου Δελφός 1693, 4 derselbe ist wie der Archont in Z. 1 oben, und ob der Μικκύλος Εὐδόκου 1693, 13 derselbe wie Z. 11 der Privatzeuge? — An die Form Πολε|μάχου Z. 2/3, die *W.-F.* geben, will ich nicht recht glauben. Ich halte den Archont Πολέμων für den Sohn von Πολέμαρχος Πολέμωνος (1710, 15; 1711, 12).

Zeit. Priesterschaft X (in der Zeit von 140—100).

2087 *W.-F.* 422.

Στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν Δοριμάχου | Τριχονέος μηνὸς Ἑρμαίου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρ|χοντος Σωξένου μηνὸς Θευξενίου, ἐπὶ τοῖσδε | ἀπέδοτο Εὐβουλίδας Μηνίου Φαλικαῖος τῶι

